

အရှင်ကေသရ (မော်ကွန်းထိန်း)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(မန္တလေး)
အရှင်ပညာနန္ဒ (ပိဋကတ်တိုက်မှူး)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

ပူးတွဲပြုစုအပ်သော

ဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

သဒ္ဓိနိပါတ်နှင့် သတ္တတိနိပါတ်

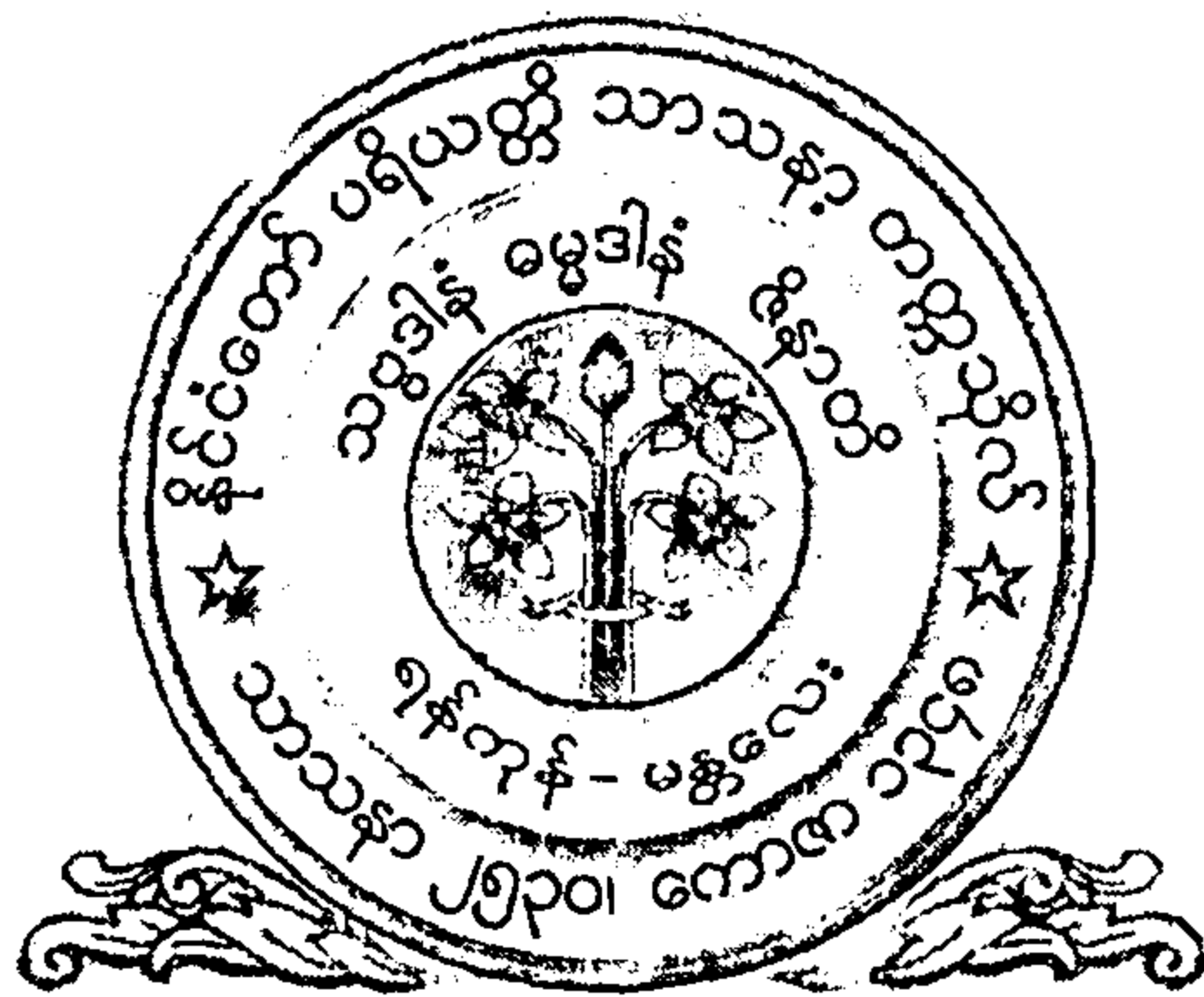
ဘာသာပြန်နှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ရန်ကုန်-မန္တလေး

အရှင်ကေသရ (မော်ကွန်းထိန်း)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(မန္တလေး)
အရှင်ပညာနန္ဒ (ပိဋကတ်တိုက်မှူး)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

ပူးတွဲပြုစုအပ်သော

ဇာတိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သဋ္ဌိနိပါတ်နှင့် သတ္တတိနိပါတ်

ဘာသာပြန်နှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ရန်ကုန်-မန္တလေး

ပုံနှိပ်ခြင်း

၂၀၁၅ - ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာ့အေးကုန်းမြေ၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းထင်အောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် - ၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅) က ထုတ်ဝေ၍

သာသနာရေးဦးစီးဌာနအတွက်

မသင်းသင်းငွေ (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၀၀၀၂)

Good Luck ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်(၁၀၁၄/ခ)၊ မာန်ပြေ - ငှလမ်းရှေ့၊

၂/တောင်ရပ်ကွက်၊ သာကေတ။

ဖုန်း-၀၉ ၄၅၀၀၂၉၄၃၈

ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဿယ

(သဒ္ဓိနိပါတ်-သတ္တတိနိပါတ်)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၉-သဒ္ဓိနိပါတ်

၁-သောဏကဇာတ် (၅၂၉)

ဟောတော်မူရာဌာန	၁
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၁
အတိတ်ဝတ္ထု	၂
အရိန္ဒမမင်းသား မင်းဖြစ်ပြီ	၂
သောဏကသတို့သား ဘုရားငယ်ဖြစ်ပြီ	၅
မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို သတိရပြီ	၆
အရှင်သောဏက ကြွလာခြင်း	၇
ထင်းခွေသူငယ် ဆုရပြီ	၈
အရှင်သောဏကကို တွေ့ရပြီ	၁၅
ရဟန်းတို့ကောင်းခြင်း ၈-ခု	၁၈
မင်းကြီး ရဟန်း မပြုလို	၂၇
ကာမဂုဏ်အပြစ်	၂၈
ဆင်သေကောင်နှင့် ကျီးကန်း	၂၉
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဆုံးအမဂါထာ	၃၇
- မင်းကြီးက သားတော်ကို ခေါ်စေသော ဂါထာ	၄၁

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သားတော်အား တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းပုံ	၄၁
သားတော်ပါ လိုက်ပါလို့	၄၅
ဒီယာဝုမင်းသားအား အတင်းနန်းအပ်ခဲ့	၄၆
သားတော်မင်းသား မင်းပြုရလေပြီ	၄၆
မင်းကြီး၏အကြောင်းကို ဘုရားရှင်ဟောပြ	၄၇
ဒီယာဝုမင်းသား အလွန်နှစ်သက်သောဂါထာ	၄၈
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၅၃
၂- သံကိစ္စဇာတ် (၅၃၀)	
ဟောတော်မူရာဌာန	၅၄
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၅၄
အဇာတသတ် ဘုရားရှင်ထံ ခစားဝင်ပုံ	၅၅
စိတ်ချမ်းသာမှုရပြီ	၅၈
အတိတ်ဝတ္ထု	၅၉
မင်းသားအကြံများ သံကိစ္စတား	၅၉
မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို အောက်မေ့နေ	၆၁
သံကိစ္စရသေ့ ကြွလာ၍ မင်းကြီးဆည်းကပ်ခြင်း	၆၂
ရသေ့ကြီး တရားဟောခြင်း	၆၈
ငရဲကြီးရှစ်ထပ်	၇၁
ဝန်တို့သူတို့၏ ငရဲ	၇၁
ရသေ့ ရဟန်းကို ဆဲသူတို့၏ ငရဲ	၇၂
ငရဲကျဖူးသူများနှင့် အပြစ်	၇၃
အမိအဖသတ်သူတို့ ခံစားရာငရဲ	၇၆
ကိုယ်ဝန် ဖျက်ချသူတို့ ခံစားရာငရဲ	၈၀
လင်ငယ် မယားငယ် နေသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ	၈၁
တံငါ မုဆိုးတို့ ခံစားရာ ငရဲ	၈၂

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
လာဘ်စားသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ	၈၃
မုဆိုးများ ခံစားရာငရဲ	၈၃
နတ်ပြည်ချမ်းသာ	၁၀၉
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၁၁၁

၂၀- သတ္တတိနိပါတ်

၁-ကုသဇာတ် (၅၃၁)

ဟောတော်မူရာဌာန	၁၁၃
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၁၁၃
နတ်တို့သေခါနီးနှင့် ရဟန်းတို့လူထွက်ခါနီး	၁၁၄
အတိတ်ဝတ္ထု	၁၁၅
သိကြားမင်း သားဆုပေးပုံ	၁၁၈
မင်းကြီး ချီးမြှောက်ပြီ	၁၂၂
ရွှေရုပ်ပုံနှင့် တူမှ ယူမည်	၁၂၆
ရွှေရုပ်တုဖြင့် လှည့်လည်ရှာဖွေခြင်း	၁၂၇
ပဏာဝတီကို ရခဲ့ပြီ	၁၃၁
ချွေးမတော်ကို လိုက်ကြည့်ကြပုံ	၁၃၃
အဘိသိက်ခံ နန်းစံရပြီ	၁၃၄
ဆင်ချေးတုံးနှင့် မြင်းချေးတုံးတို့ဖြင့် ပစ်ပြီ	၁၃၆
ညီတော်ကို ပြခြင်း	၁၃၇
ပဏာဝတီ စုံစမ်းခြင်း	၁၃၉
ရေကန်ထဲ ရွှေလက်ဆွဲ	၁၄၀
ပဏာဝတီ ပြန်သွားပြီ	၁၄၁
ရှေးအကြောင်းဖန် ကံစီမံ	၁၄၂
ကုသမင်း လိုက်လာပြီ	၁၄၅
- စောင်းသံပေးပြီ	၁၄၈

အိုးတော်ဆက်ပြန်ပြီ	၁၄၉
ဖျာတော်ဆက် ပြန်ပြီ	၁၅၂
ပန်းကုံးဆက်ပြန်ပြီ	၁၅၃
စားတော်ဆက်သွားပြီ	၁၅၅
မချစ်ရ ငါမပြန်	၁၅၉
ပဘာဝတီ တံတွေးထွေးခံရ	၁၆၂
မကြိုက်ကြိုက် ရဖို့သာ ပဓာန	၁၆၃
ကုသမင်းနှင့် ပဘာဝတီ အပြန်အလှန် ပြောကြပုံ	၁၆၄
ခုဇ္ဇာကို ကပ်၍ ပြောသည်	၁၆၉
ခုဇ္ဇာကို ကြိမ်းမောင်းပုံ	၁၇၄
ခုဇ္ဇာ ကြိုးဝါးသံ	၁၇၅
ပဘာဝတီ တောင်းပန်ပြီ	၁၈၀
ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ လာတောင်းခြင်း	၁၈၁
ခုပေးမှ ဖြစ်တော့မယ်	၁၈၂
ခုနစ်ပိုင်း ပိုင်းစေ	၁၈၄
မယ်တော်ထံ အသနားခံ	၁၈၄
မယ်တော်ပါ ငိုရပြီ	၁၉၁
ကုသမင်းရှိလျှင် ကောင်းမည်	၁၉၄
ကုသမင်း ဒီမှာ ရှိနေသည်	၁၉၇
နင်ရူးနေသလား	၁၉၈
ဟိုမှာ ကြည့်ပါ မယ်တော်	၁၉၉
နင်တယ်မိုက်ပါလား	၂၀၀
ကျွန်လို့ ထင်လို့လား	၂၀၂
ကုသမင်းကို ကန်တော့ပြီ	၂၀၅
ကုသမင်းတောင်းပန်ခြင်း	၂၀၆
သမီးတော်ကို ကန်တော့စေပြီ	၂၀၆

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကုသမင်း ကျေနပ်	၂၀၉
ကြုံးဝါးပြီး စစ်တပ်ကို ပြင်စေခြင်း	၂၁၁
စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ကာ	၂၁၂
ခြင်္သေ့မင်းအသံ ဟစ်ကြွေးညံ	၂၁၃
ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို ဖမ်း၍ မင်းကြီးအား အပ်သော်	၂၁၅
ညီမ ခုနစ်ဖော်နှင့် လက်ဆက်ပြီ	၂၁၇
ကုသဝတီ ပြည်တော်ပြန်	၂၂၀
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၂၂၂
၂-သောဏနန္ဒဇာတ် (၅၃၂)	
ဟောတော်မူရာဌာန	၂၂၃
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၂၂၃
အတိတ်ဝတ္ထု	၂၂၄
ညီရသေ့ လု၍ ပြုစုခြင်း	၂၂၇
အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့မည်	၂၂၉
မင်းတို့အား စည်းရုံးခြင်း	၂၃၀
မင်းအားလုံးရ၍ မင်းကြီးကျေးဇူးတင်ခြင်း	၂၃၅
အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့တောင်းပန်	၂၄၀
မင်းအပေါင်း သွားကြပုံ	၂၄၄
မနောဇာမင်း အံ့သြခြင်း	၂၄၈
သောဏပညာရှိရသေ့ လမ်းညွှန်ပြ	၂၅၀
ဖခင်ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံပြီ	၂၅၃
သောဏပညာရှိ လျှောက်ထားချက်	၂၅၆
မင်းတစ်ရာတစ်ပါးတို့ ကန်တော့ပြီ	၂၅၈
နန္ဒရသေ့ တောင်းပန်ခြင်း	၂၆၃
သောဏပညာရှိရသေ့၏ မိန့်ခွန်း	၂၆၉
မင်းများ ကြည်ညိုသွားကြပြီ	၂၇၁

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မိဘလုပ်ကျွေးခွင့်ရပြီ	၂၇၅
မယ်တော်ကို လုပ်ကျွေးစေခြင်း	၂၇၈
မိခင်တို့ ကျေးဇူး	၂၈၁
မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသင့်ကြောင်း	၂၈၃
အမိမလုပ်ကျွေးပြစ်	၂၈၅
အဖမလုပ်ကျွေးပြစ်	၂၈၅
သင်္ဂဟတရားလေးပါး	၂၈၆
မိဘကို ရှိခိုးသင့်ကြောင်း	၂၈၈
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၂၉၄
ဂါထာသုစိ	၂၉၆
စာမျက်နှာအညွှန်း	၃၀၇

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဇာတကအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၉-သဋ္ဌိနိပါတ်

၁-သောဏကဇာတ် (၅၂၉)

သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို နာယူအပ်ကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

[ၔ၁-၂၆၁] သတ္တာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ “ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိတိ
ဣဒံ- “ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ” အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာ
ဆင်အပ်သော ဤသောဏကဇာတ်တော်ကို၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊
ဝိဟရန္တော- သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်၊ နေက္ခမ္ပပါရမီ- ကာမဂုဏ်များစွာကို
ပယ်စွန့်လျက် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ တောထွက်ခြင်း၊ ရဟန်းတရား ကျင့်ခြင်းဟူသော
နေက္ခမ္ပပါရမီကို၊ အာရဗ္ဗ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊
ဓမ္မသဘာယံ- တရားသဘင်၌၊ နေက္ခမ္ပပါရမီ- နေက္ခမ္ပပါရမီကို ဝဏ္ဏယန္တာနံ- ချီးမွမ်း
ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- ရဟန်းတို့၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ နိသီဒိတွာ- နေတော်မူ၍၊
“ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (တထာဂတော- သင်တို့
ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနနိက္ခန္တော- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းဖြင့်
တောထွက်တော်မူသည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ တထာဂတော-
သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းကို၊
နိက္ခန္တော ယေဝ- တောထွက်တော်မူဖူးသည်သာလျှင်တည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ-
မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- အတိတ်ကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတိတေ- လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ရာဇဂဟေ- ၌၊ မဂဓရာဇာ နာမ- မဂဓမင်း မည်သည်၊ ရန္တ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ။ (တစ်နည်း) ရန္တ- တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေသိ- အုပ်ချုပ်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တဿ- ထိုမဂဓ မင်းကြီး၏၊ အဂ္ဂမဟေသိယာ- မိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိ- ဝမ်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ပြီ။ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ အဿ- ထိုမင်းသားအား၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ- အမည်မှည့်အံ့သော နေ၌၊ “အရိန္ဒမကုမာရော”တိ နာမံ- အရိန္ဒမသတို့သားဟူသော အမည်ကို၊ ကရိသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ တဿ- ထိုအရိန္ဒမသတို့သား၏၊ ဇာတဒိဝသေယေဝ- ဖွားတော်မူသော နေ၌ပင်လျှင်၊ ပုရောဟိတဿပိ- ပုရောဟိတ်အားလည်း၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဇာတော- ဖွားပြီ။ အဿ- ထိုပုရောဟိတ်သားအား၊ “သောဏကကုမာရော”တိ နာမံ- သောဏက သတို့သားဟူသော အမည်ကို၊ ကရိသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ ဥဘော- နှစ်ဦးဖြစ်ကုန်သော၊ တေပိ- ထိုမင်းသား ပုရောဟိတ်သားတို့သည်လည်း၊ ဧကတောဝ- အတူတကွသာလျှင်၊ ဝမိတ္တာ- ကြီးကြကုန်၍၊ ဝယပ္ပတ္တာ- အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဥတ္တမရူပဓရာ- မြတ်သော အဆင်းကို ဆောင်ကုန်သည်၊ ရူပေန- အဆင်းအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗိသေသာ- အထူးမရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ တက္ကသိလံ- တက္ကသိုလ်သို့ ဂန္ဓာ- သွားကုန်၍၊ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပိ- သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တတော- ထိုတက္ကသိုလ် ပြည်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ- ထွက်ခဲ့ ကုန်၍၊ “သဗ္ဗသမယသိပ္ပဉ္စ- အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အယူ အတတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဒေသစာရိတ္တဉ္စ- အရပ်သူတို့၏ စရိုက် (ဓလေ့ထုံးစံ) ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာနိဿာမ- သိကုန်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အတိုင်း၊ စာရိကံ- ဒေသစာရီ လှည့်လည်ခြင်းကို၊ စရန္တာ- သွားကုန်သည်ရှိသော်၊ ဗာရာဏသီ- ဗာရာဏသီပြည်သို့ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်၍၊ ရာဇဃျာနေ- မင်း၏ ဥယျာဉ်၌၊ ဝသိတ္တာ- နေကုန်ပြီး၍၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်တစ်နေ့၌၊ နဂရံ- မြို့သို့၊ ပဝိသိသု- ဝင်ကုန်ပြီ။

အရိန္ဒမမင်းသား မင်းဖြစ်ပြီ

တံ ဒိဝသဉ္စ- ထိုနေ့၌လည်း၊ ဧကဇ္ဇေ- အချို့ကုန်သော၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ “ဗြာဟ္မဏဝါစနကံ- ပုဏ္ဏားတို့ မင်္ဂလာဂါထာ ရွတ်ဖတ်ရာ နေရာကို၊ ကရိဿာမ-

ပြုကုန်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပါယာသံ- ယနာထမင်း(နို့ထမင်း)ကို၊ ပဋိယာဒေတွာ- စီရင်၍၊ အာသနာနိ- နေရာတို့ကို၊ ပညာပေတွာ- ခင်းစေ၍၊ အာဂစ္ဆန္တေ- လာကုန်သော၊ တေ ကုမာရေ- ထိုမင်းသားတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ကုန်၍၊ ယရံ- အိမ်သို့၊ ပဝေသေတွာ- သွင်း၍၊ ပညတ္တာသနေ- ခင်းအပ်သောနေရာ၌၊ နိသီဒါပေသုံ- နေစေကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုအိမ်၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း၏၊ ပညတ္တာသနေ- ခင်းအပ်သော နေရာ၌၊ သုဒ္ဓဝတ္ထံ- စင်ကြယ်သော အဝတ် (ပုဆိုးဖြူ)ကို၊ အတ္ထတံ- ခင်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သောဏကဿ- သောဏကသတို့သား၏၊ (ပညတ္တာသနေ- ခင်းအပ်သော နေရာ၌) ရတ္တကမ္မလံ- နီသော ကမ္မလာကို၊ (အတ္ထတံ- ခင်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)။ သော- ထိုသောဏက သတို့သား သည်၊ တံ နိမိတ္တံ- ထိုနိမိတ်ကို၊ ဒိသွာဝ- မြင်၍သာလျှင်၊ “အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မေ- ငါ၏၊ ပိယသဟာယော- ချစ်အပ်စွာသော အဆွေ ခင်ပွန်း ဖြစ်သော၊ အရိန္ဒမကုမာရော- အရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ ဗာရာဏသီရာဇာ- ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ မယံ ပန- ငါ့အားကား၊ သေနာပတိဌာနံ- စစ်သူကြီး အရာကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီ။ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုအရိန္ဒမနှင့် သောဏကတို့သည်၊ ကတဘတ္တကိစ္စာ- ပြုအပ် ပြီးသော ထမင်းစားခြင်းကိစ္စ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဥယျာနမေဝ- ဥယျာဉ်သို့သာလျှင်၊ အဂမံသု- ပြန်သွားကုန်ပြီ။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ကာလကတဿ- ပြုအပ်ပြီးသော နတ်ရွာစံခြင်းရှိသော၊ ဗာရာဏသီရညော- ဗာရာဏသီမင်း၏၊ သတ္တမော- ခုနစ်ရက်မြောက်သော၊ ဒိဝသော- နေ့သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ရာဇကုလံ- မင်းမျိုးသည်ကား၊ အပုတ္တကံ- သားမရှိ၊ အမစ္စာဒယော- မျှတော်မတ်တော် အစရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်၊ သသီသံ- ဦးခေါင်းနှင့် တကွ၊ နှာတာ- ရေခိုးပြီး ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သန္တိပတိတွာ- စည်းဝေးကုန်၍၊ “ရဇ္ဇာရဟဿ- မင်းပြုထိုက်သော သူ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂမိဿတိ- သွားလတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဖုဿရထံ- မင်္ဂလာရထားကို၊ ယောဇေတွာ- (တပ်ဆင်) က၍၊ ဝိဿဇေသုံ- လွှတ်လိုက်ကုန်ပြီ။ သော- ထိုမင်္ဂလာ ရထားသည်၊ နဂရာ- ဗာရာဏသီမြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ အနုပုဗ္ဗေန- ရှေ့နောက် အစဉ်အားဖြင့်၊ ရာဇယျာနံ- မင်း၏ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဥယျာနဒွါရေ-

ဥယျာဉ်တော်တံခါး၌၊ နိဝတ္တိတွာ- ပြန်လှည့်၍၊ အာရောဟဏသဇ္ဇော- တက်စီးစေ
အံ့သော အစီအရင်ရှိသည်။ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ မင်္ဂလသိလာပဋ္ဌေ-
မင်္ဂလာကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ သသီသံ- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ ပါရုပိတွာ- ခြံ၍၊ နိပဇ္ဇိ-
အိပ်ပြီ၊ သောဏကကုမာရော- သောဏကသတို့သားသည်၊ တဿ- ထိုအရိန္ဒမ
မင်းသား၏၊ သန္တိကေ- အနီး၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ။ သော- ထိုသောဏက
သတို့သားသည်၊ တူရိယသဒ္ဓံ- တီးမှုတ်သံကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ “အရိန္ဒမဿ-
အရိန္ဒမမင်းသားအား၊ ဖုဿရထော- မင်္ဂလာရထားသည်၊ အာဂစ္ဆတိ- ရောက်လာ၏။
အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဧသ ဧသော- ဤအရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ [နာ- ၂၆ ၂] ရာဇာ- မင်းသည်၊
ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မမ- ငါ့အား၊ သေနာပတိဌာနံ- စစ်သူကြီးအရာကို၊ ဒဿတိ-
ပေးလတ္တံ့။ ပန- ထိုသို့ပေးသော်လည်း၊ မယံ- ငါ့အား၊ ဣဿရိယေန-
စည်းစိမ်ချမ်းသာဖြင့်၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိပြီ။ ဧတသ္မိ- ထိုအရိန္ဒမမင်းသားသည်၊
ဂတေ- သွားသည်ရှိသော်၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ ဧကမန္တေ- တစ်ခုသော အစွန်အဖျားဖြစ်သော၊
ပဋိစ္ဆန္တေ- ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်နေပြီ။ ပုရောဟိတော- ပုရောဟိတ်
ပုဏ္ဏားသည်၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ နိပန္နကံ- လျောင်းနေသော၊
မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသားကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ တူရိယာနိ-
တူရိယာတို့ကို၊ ပဂ္ဂဏှာပေသိ- တီးမှုတ်စေပြီ။ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊
ပဗုဇ္ဈိတွာ- နိုး၍၊ ပရိဝတ္တိတွာ- ပြန်လှည့်၍၊ ထောက်- အနည်းငယ်၊ နိပဇ္ဇိတွာ-
အိပ်ပြီး၍၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ သိလာပဋ္ဌေ- မင်္ဂလာကျောက်ဖျာအပြင်၌၊ ပလ္လင်္ကေန-
ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေလေပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဘုရားလောင်းကို၊ ပုရောဟိတော- ပုရောဟိတ်
ပုဏ္ဏားသည်၊ အဉ္စလီ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဏှိတွာ- မြှောက်ချီ၍၊ “ဒေဝ-
အလောင်းတော် မင်းမြတ်၊ တေ- သင်အလောင်းတော် မင်းမြတ်အား၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏
အဖြစ်သည်၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်ပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။
ရာဇကုလံ- (သင်တို့) မင်းမျိုးသည်၊ အပုတ္တကံ ကိ- သားမရှိသလော၊ ဣတိ- ဤသို့
(ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ ဒေဝ- အလောင်းတော်မင်းမြတ်၊ ဧဝံ- (အိမ်း) မရှိပါ၊ ဣတိ-

ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ)။ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်မှုကား၊ သာဓု- ကောင်းပြီ၊
 ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ)။ အထ- ထိုသို့ မေးမြန်းပြီးရာအခါ၌၊ တေ-
 ထို အမတ်ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ တတ္ထေဝ- ထိုမင်းဥယျာဉ်၌ပင်လျှင်၊ အဘိသိဗ္ဗိတွာ-
 အဘိသိက်သွန်းလောင်း၍၊ န- ထိုဘုရားလောင်းကို၊ ရထံ- ထိုမင်္ဂလာရထားသို့၊
 အာရောပေတွာ- တက်ရောက်စေ၍၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံ
 အရံဖြင့်၊ နဂရံ- ဗာရာဏသီမြို့သို့ ပဝေသေသံ- သွင်းကုန်ပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း
 အရိန္ဒမမင်းသည်၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်သည်ကို၊ ကတွာ-
 ပြု၍၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်အထက်သို့၊ အဘိရူဟိ- တက်တော်မူပြီ။ သော-
 ထိုဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်၊ ယသမဟန္တတာယ- စည်းစိမ်ချမ်းသာ
 ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သောဏကကုမာရံ- သောဏကသတို့သားကို၊
 န သရိ- မအောက်မေ့မိ၊ ဝါ- အမှတ်မရပြီ။

သောဏကသတို့သား ဘုရားငယ်ဖြစ်ပြီ

သောပိ- ထိုသောဏကသတို့သားသည်လည်း၊ တသ္မိ- ထိုအရိန္ဒမမင်းသည်၊
 နဂရံ- မြို့သို့၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်သည်ရှိသော်၊ ပတ္တာ- နောက်မှ၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊
 သိလာပဋ္ဌေ- မင်္ဂလာကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊
 အဿ- ထိုသောဏကသတို့သား၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဗန္ဓနာ- အညှာမှ၊ ပဝုတ္တံ-
 လွတ်သော၊ ပဏ္ဍုပလာသံ- ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသော သစ်ရွက်သည်၊
 သာလရုက္ခတော- အင်ကြင်းပင်မှ၊ ပတိ- ကြွေကျပြီ။ သော- ထိုသောဏက
 သတို့သားသည်၊ တံ- ထိုသစ်ရွက်ရော်ကို၊ ဒိသ္မာဝ- မြင်၍သာလျှင်၊ “ဧတံ- ဤ
 သစ်ရွက်ရော်သည်၊ (ပတိ) ယထေဝ- ကြွေကျသကဲ့သို့သာလျှင်၊ တထာ- ထိုအတူ၊
 မမ- ငါ၏၊ သရီရမ္ပိ- ကိုယ်သည်လည်း၊ ဇရံ- အိုခြင်းသို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊
 ပတိဿတိ- ကြွေကျလတ္တံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ အနိစ္စာဒိဝသေန- အနိစ္စသော
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝိပဿနံ- ဝိပဿနာကို၊ ပဋ္ဌပေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ ပစ္စေကဗောဓိ-
 ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်လေပြီ။ တံ ခဏညေဝ- ထိုခဏ၌ပင်၊
 အဿ- ထိုသောဏကသတို့သား၏၊ ဂိဟိလိဂီ- လူ၏အသွင်သည်၊ အန္တရဓာယိ-
 ထွယ်ပျောက်ပြီ။ ပဗ္ဗဇိတလိဂီ- ရဟန်း၏ အသွင်သည်၊ ပါတုရဟောသိ- ထင်ရှား
 ဖြစ်ပြီ။ သော- ထိုအရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ “ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ (မေ- ငါ့အား)၊ ပုနဗ္ဘဝေါ-

တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဒါနံ- ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနန္တော- ကျူးရင့်မြွက်ဆိုလျက်၊ နန္ဒမူလကပတ္တာရံ- နန္ဒမူလက အမည်ရှိသော တောင်ဝှမ်း(နန္ဒမူလဝိုက်)သို့၊ အဂမာသိ- ကြွတော်မူပြီ။

မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို သတိရပြီ

မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်လည်း၊ စတ္တာလီသမတ္တာနံ- လေးဆယ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သံဝစ္ဆရာနံ- နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန- လွန်သဖြင့်၊ သရိတွာ- အောက်မေ့မိ၍၊ “မေ- ငါ၏၊ သဟာယော- အဆွေချစ်ဖြစ်သော၊ သောဏကော- သောဏကသတို့သားသည်၊ ကဟံ န ခေါ- အဘယ်မှာနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သောဏကံ- သောဏကသတို့သားကို၊ ပုနပျုနံ- အဖန်တလဲလဲ၊ သရန္တောပိ- အောက်မေ့သော်လည်း၊ “မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ သုတော ဝါ- ကြားအပ်ပါ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌောဝါ- မြင်အပ်ပါ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာရံ- ပြောဆိုအံ့သော သူကို၊ အလဘိတွာ- မရသောကြောင့်၊ အလင်္ကာတမဟာတလေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော မြတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ် အပြင်၌၊ ရာဇပလ္လကေ- ရာဇပလ္လင်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေတော်မူလျက်၊ ဂန္ဓဗ္ဗနာဋကနစ္စဂီတာဒီဟိ- စောင်းသမား၊ ကချေသည်၊ သီချင်းသီဆိုသူ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပတ္တိ- မင်း၏စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝန္တော- ခံစားလျက်၊ “ယော- အကြင်သူသည်၊ ကဿစိ- တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ‘အသုကဋ္ဌာနေ နာမ- ဤမည်သော အရပ်၌၊ (မေ- ငါ၏)၊ သောဏကော- အဆွေသောဏကသည်၊ ဝသတိ- နေ၏၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ မေ- ငါ့အား၊ အာစိက္ခိဿတိ- ပြောကြားအံ့၊ တဿ- ထိုသူအား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ သာမံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မေ- ငါ့အား၊ အာရောစေဿတိ- ပြောကြားအံ့၊ တဿ- ထိုသူအား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို (ဒဿာမိ- ပေးအံ့)၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဥဒါနံ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် မြွက်ဆိုအပ်သော ဥဒါန်းဂါထာကို အဘိသင်္ခရိတွာ- ကောင်းစွာပြု၍၊ ဂီတဝသေန- သီချင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥဒါနန္တော- ကျူးရင့်မြွက်ဆိုသည်ဖြစ်၍၊ “ကဿ သုတွာ သတံ (ပ) ပံသုကီဠိတန္တိ-

“ကဿ သုတ္တာ သတံ ဒမ္ပိ (ပ) သဟာယံ ပံသုကီဠိတံ” ဟူသော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဂါထံ- သီဆိုအပ်သော ပါဠိကဗျာကို၊ ဝါ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီး၏၊ မုခတော- ခံတွင်းမှ၊ လုဉ္ဇန္တိ ဝိယ- နှုတ်ယူဘိသကဲ့သို့၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဧကာ- တစ်ယောက်သော၊ နာဋကိတ္ထိ- မောင်းမငယ်သည်၊ တံ (ဂီတံ)- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကို၊ ဂါယိ- သီဆိုပြီ။ အထ- ထို့နောက်မှ၊ အညာ- အခြားကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ အထ- ထို့နောင်မှ၊ အညာ- အခြားကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (တံ ဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကို၊ ဂါယိသု- သီဆိုကုန်ပြီ)။ “(ဣဒံ ဂီတံ- ဤသီချင်းသည်ကား)၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ရညော- အရှင်မင်းကြီးသည်၊ ပိယဂီတံ- ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော သီချင်းတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဩရောဓာ- မောင်းမတို့သည်၊ ဂါယိသု- သီဆို ကြကုန်ပြီ။ အနုက္ကမေန- အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ နဂရဝါသိနောပိ- မြို့၌နေကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဇာနပဒါပိ- ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း၊ တမေဝ ဂီတံ- ထိုသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယိသု- သီဆိုကုန်ပြီ။ ရာဇာပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်လည်း၊ [နှာ-၂၆၃] ပုနပျုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ တမေဝ ဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယတိ- သီဆိုတော်မူ၏။

အရှင်သောဏက ကြွလာခြင်း

ပဏ္ဏာသမတ္တာနံ- ငါးဆယ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သံဝစ္ဆရာနံ- နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန ပန- လွန်သဖြင့်ကား၊ အဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးအား၊ ဗဟူ- များစွာ ကုန်သော၊ ပုတ္တဓီတရော- သားသမီးတို့သည်၊ အဟေသု- ရှိကုန်ပြီ။ ဇေဋ္ဌပုတ္တော- အကြီးဖြစ်သော သားတော်သည်၊ ဒိဃာဝုကုမာရော နာမ- ဒိဃာဝုမင်းသား မည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ “အရိန္ဒမရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဒဠုကာမော- ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ တတ္ထ- ထိုအရိန္ဒမင်းကြီး အထံသို့ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ကာမေသု- ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒိနဝဉ္စ- အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ နေက္ခမေ- တောထွက်ခြင်း၌၊ အာနိသံသဉ္စ- အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကထေတွာ- ဟောပြော၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇနာကာရံ- ရဟန်းပြုခြင်း၏ အခြင်းအရာကို၊

ကရောမိ- ပြုအံ့။” ကူတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံတော်မူ၍၊ ကူဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ အာဂန္တာ- ကြွလာတော်မူ၍၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်တော်၌၊ နိသီဒိ- နေတော်မူပြီ။

ထင်းခွေသူငယ် ဆုရပြီ

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ သတ္တဝသိကော- အသက် ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိသော၊ ပဉ္စစူဠကကုမာရကော- ဦးစွန်းငါးခုရှိသော သူငယ်သည်၊ မာတရာ- အမိသည်၊ ပဟိတော- စေခိုင်းအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ဥယျာနဝနေ- ဥယျာဉ်တော်အနီးဖြစ်သော တော၌၊ ဒါရူနိ- ထင်းတို့ကို၊ ဥဒ္ဓရန္တော- ခွေသည်ရှိသော်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်တလဲလဲ၊ တမေဝ ဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယိ- သီဆိုပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ နံ- ထိုပဉ္စစူဠကကလေးသူငယ်ကို၊ ပက္ခောသိတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ “ကုမာရက- သူငယ်၊ တွံ- သင်သည်၊ ကထံ- အဘယ့်ကြောင့်၊ အညံ- တစ်ပါးသော သီချင်းကို၊ အဂါယိတွာ- မသီဆိုမူ၍၊ ဧကမေဝ ဂီတံ- တစ်ခုတည်းသော သီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယသိ- သီဆိုဘိသနည်း။ အညံ- တစ်ပါးသော သီချင်းကို၊ ကိံ န ဇာနာသိ- မသိ သလော၊” ကူတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဇာနာမိ- သိ၏။ ပန- ထိုသို့ သိသော်လည်း၊ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရညော- အရှင် မင်းကြီးသည်၊ ကူဒမေဝ- ဤဥဒါန်းသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ပိယံ- ချစ်မြတ်နိုးအပ်၏၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ နံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကို၊ (အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်) ပုနပ္ပုနံ- အဖန်တလဲလဲ၊ ဂါယာမိ- သီဆိုပါ၏။ ကူတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်ကြားပြီ)။ တေ ပနံ- သင်သည်ကား၊ ဧတဿ ဂီတဿ- ထိုဥဒါန်းသီချင်း၏၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတို့ကို၊ ဂါယန္တော- သီဆိုသော၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော- ရှေး၌မြင်အပ်ခဲ့ဖူးသလော၊ ကူတိ- ဤသို့၊ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော- ရှေး၌ မမြင်အပ်ဖူးပါ။ ကူတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်ပြီ)။ အဟံ- ငါသည်၊ တံ- ထိုသီချင်း၏ အတုံကို၊ သိက္ခာပေဿာမိ- သင်ပေးအံ့။ (တွံ- သင်သည်) ရညော- အရိန္ဒမမင်းကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတို့ကို၊ ဂါယိတုံ- သီဆိုခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ- တတ်နိုင်အံ့လော။ ကူတိ- ဤသို့၊ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ အာမ- တတ်နိုင်ပါ၏။ ကူတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်ပြီ)။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုပဉ္စစူဠကသူငယ်အား၊ သော- ထို အရှင် သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံကို၊ အာစိက္ခန္ဓော- ပြောကြားတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ “မယံ သုတ္တာ”တိအာဒိ- “မယံ သုတ္တာ” ဤသို့အစရှိသည်ကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ၊ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ စ ပန- သီချင်းတုံကို သင်စေပြီး၍ကား၊ တံ- ထိုပဉ္စစူဠက သူငယ်ကို၊ ဥယျောဇေသိ- လွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။ (ကိ ဥယျောဇေသိ- အဘယ်သို့ (ဆို၍) လွှတ်တော်မူလိုက်သနည်း)။ “ကုမာရက- သူငယ်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ ဣမံ ပဋိဂီတံ- ဤဥဒါန်းသီချင်းတုံကို၊ ရညာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဂါယာဟိ- သီဆိုချေလော့၊ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ တေ- သင့်အား၊ မဟန္တ- များစွာသော၊ ဣဿရိယံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့။ တေ- သင့်အား၊ ဒါရူဟိ- ထင်းတို့ဖြင့်၊ ကိ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဝေဂေန- လျင်စွာ၊ ယာဟိ- သွားချေလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ ဥယျောဇေသိ- လွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။

သော- ထိုပဉ္စစူဠကသူငယ်သည်၊ “သာဓူ”တိ- “ကောင်းပြီ”ဟု၊ တံ ပဋိဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းတုံကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ- သင်ပြီး၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ရာဇာနံ- အရှင်မင်းကြီးကို၊ အာနေမိ- ဆောင်ပါချေဦးအံ့။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ (တုမေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်)၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ ဟောထ- နေတော်မူပါကုန်လော့၊” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ မာတု- အမိ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ “အမ္မ- မိခင်၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ နှာပေတွာ- ရေချိုး၍၊ အလင်္ကရောထ- တန်ဆာဆင်လော့။ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ တံ- ထိုသင်မိခင်ကို၊ ဒလိဒ္ဓဘာဝတော- ဆင်းရဲ ခြင်း၏ အဖြစ်မှ၊ မောစေဿာမိ- လွတ်စေအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ နှာတမဏှိတော- ရေချိုးတန်ဆာဆင်အပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ရာဇဒွါရံ- မင်း၏ အိမ်တံခါးသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ “အယျ ဒေါဝါရိက- အရှင်တံခါးစောင့်၊ ‘ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ဒါရကော- သူငယ်သည်၊ တုမေဟိ- အရှင်မင်းကြီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံကို၊ ဂါယိဿာမိ- သီဆိုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ဒွါရေ- တံခါး၌၊ ဌိတော- ရပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ရညော- မင်းအား၊ အာ ရောစေဟိ- တင်လျှောက်ပါချေ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သော- ထို တံခါးစောင့်သည်၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ရညော- မင်းကြီးအား၊

အာရောစေသိ- တင်လျှောက်ပြီ။ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်။ “အာဂစ္ဆတူ” တိ-
လာစေလော့ဟု၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူပြီး၍၊ “တာတ- အမောင်၊
တွံ- သင်သည်၊ မယာ- ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံကို၊ ဂါယိဿသိ-
သီဆိုလတ္တံ့လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊
အာမ- သီဆိုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- တင်လျှောက်ပြီ)။ တေန ဟိ- ထိုသို့
ဖြစ်လျှင်၊ ဂါယဿု- သီဆိုလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ)။ ဒေဝ-
အရှင်မင်းကြီး၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤအရပ်၌၊ (အဟံ- သည်) န ဂါယာမိ- မသီဆိုပါအံ့။
ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ နဂရေ- မြို့တော်၌၊ ဘေရိ- စည်တော်ကို၊ စရာပေတွာ-
လည်စေတော်မူ၍၊ မဟာဇနံ- များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေထ-
စည်းဝေးစေပါကုန်လော့။ မဟာဇနမဇ္ဈေ- လူအများ၏ အလယ်၌၊ ဂါယိဿာမိ-
သီဆိုပါအံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- တင်လျှောက်ပြီ)။ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊
တထာ- ထိုသူငယ်ဆိုတိုင်း၊ ကာရေတွာ- ပြုစေပြီး၍၊ အလင်္ကတမဏ္ဍပေ-
တန်ဆာဆင်အပ်သော မဏ္ဍပ်၌၊ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ- ပလ္လင်အလယ်၌၊ နိသီဒိတွာ-
နေတော်မူ၍၊ တဿ- ထိုသူငယ်အား၊ အနုရူပံ- လျောက်ပတ်သော၊ အာသနံ-
နေရာကို၊ ဒါပေတွာ- ပေးစေ၍၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တဝ- သင်၏၊ ဂီတံ- သီချင်းကို၊
ဂါယဿု- သီဆိုလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊
တုမေ- အရှင်မင်းကြီးတို့သည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဂါယထ- သီဆိုတော်မူကုန်လော့။
အထ- ထိုနောက်မှ၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံကို၊ ဂါယိဿာမိ-
သီဆိုပါအံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- တင်လျှောက်ပြီ)။ တတော- ထိုနောက်မှ၊
ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဂါယန္တော- သီဆိုတော်မူသည်ဖြစ်၍၊
[နှာ- ၂၆၄] “ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္ပိ ။ပ။ သဟာယံ ပံသုကီဠိတ” န္တိ- “ကဿ
သုတွာ ။ပ။ သဟာယံ ပံသုကီဠိတ” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁။ ဘောန္တော- အို အချင်းတို့၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ မေ- ငါ၏၊
ပံသုကီဠိတံ- မြေမှုန့်ကစားဘက်ဖြစ်သော၊ သဟာယံ သောဏကံ-
ငါ့အဆွေ သောဏကကို၊ အက္ခာတိ- ကြားလတုံနည်း။ သောဏဿ-
သောဏက၏၊ ဝသနဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊

အာရောစေန္တဿ- ပြောလာသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း။ သောဏကံ- ငါ့အဆွေ သောဏကကို၊ ဒိဋ္ဌာတိ- မြင်အပ်၏ ဟူ၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြား လာသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း။

တတ္ထ- ထိုကဿ သုတ္တာ' စသောဂါထာ၌၊ သုတ္တာတိ- သုတ္တာ ဟူသည်ကား၊ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ- ဤမည်သောအရပ်၌၊ တေ- သင်၏၊ ပိယသဟာယော- ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းဖြစ်သော၊ သောဏကော- သောဏကသည်၊ ဝသတိ- နေ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ တဿ- ထိုသောဏက၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း။ ဒိဋ္ဌာတိ- ဒိဋ္ဌဟူသည်ကား၊ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ- ဤမည်သောအရပ်၌၊ မယာ- ငါသည်၊ (သောဏကော- သောဏကကို)၊ ဒိဋ္ဌော- မြင်အပ်ပြီ” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ရညာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဥဒါနဂါထာယ- ဥဒါန်းဂါထာဖြင့်၊ ဂီတာယ- သီဆိုအပ်ပြီးသော်၊ ပဉ္စစူဠကဒါရကေန- ပဉ္စစူဠက သူငယ်သည်၊ ပဋိဂီတဘာဝံ- သီချင်းတုံ့သီဆိုသည်၏အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ “အထဗြဝီ မာဏာဝကော (ပ) သဟာယံ ပံသုကီဠိတ”န္တိ- “အထဗြဝီ မာဏာဝကော (ပ) သဟာယံ ပံသုကီဠိတံ”ဟူသော၊ ဒိယမဂါထာ- တစ်ခုခွဲဖြစ်ကုန်သော ဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဟောတော်မူပြီ။

၂။ အထ- ထိုမင်းကြီးဆိုပြီးနောက်၌၊ ပဉ္စစူဠဒါရကော- ဦးစွန်းငါးခုရှိသော သူငယ်ဖြစ်သော၊ ဒဟရော- ငယ်သော၊ မာဏာဝကော- လုလင်သည်၊ အဗြဝီ- ဆိုပြီ။ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ အာရောစေန္တဿ-

ပြောကြားသော၊ မယ့်- ငါ့အား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊^၁ ဒေဟိ- ပေးလော့။ သောဏကံ- သောဏကကို၊ ဒိဋ္ဌ- မြင်၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော၊ မယ့်- ငါ့အား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- သင်၏၊ ပံသုကီဠိတံ- မြေမှန်ကစားဘက် ဖြစ်သော၊ သဟာယံ- သူငယ်ချင်း ဖြစ်သော၊ သောဏကံ- သောဏကကို၊ ဣဒါနေဝ- ယခုပင်လျှင်၊ ပစ္စက္ခတောဝ- မျက်မှောက်အားဖြင့်သာ၊ အက္ခိဿံ- ပြောကြားပေအံ့။

ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ အယံ- ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ တေန- ထိုဦးစွန်းငါးခု ရှိသော သူငယ်သည်၊ ဝုတ္တဂါထာယ- ဆိုအပ်သော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ ယံ တွံ- အကြင်သင်သည်၊ “သုတ္တာ- ကြား၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒမ္ဗိ- ပေးအံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒသိ- ဆိုပြီ။ တမ္ဗိ- ထိုတစ်ရာကိုလည်း၊ မမေဝ- ငါ့အားသာလျှင်၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။ ယံ တွံ- အကြင်သင်သည်၊ “ဒိဿွာ- မြင်၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒမ္ဗိ- ပေးအံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒသိ- ဆိုပြီ။ တမ္ဗိ- ထိုအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊ မယုမေဝ- ငါ့အားသာလျှင်၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- သင်၏၊ ပိယသဟာယံ- ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းကို၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌ပင်လျှင်၊ ပစ္စက္ခတောဝ- မျက်မြင်အားဖြင့်သာလျှင်၊ “အယံ- ဤသူသည်၊ သောဏကော- သောဏကတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ အာစိက္ခိဿံ- ပြောကြားပေအံ့။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဣတော- ဤသို့ ပြောဆိုပြီးသည်မှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ သုဝိညေယျာ- ကောင်းစွာ သိအပ်ကုန်သော၊ သမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ- ဘုရားရှင်တို့သည် (ဟောကြားတော်မူအပ် ကုန်သော) ဂါထာတို့ကို၊ ပါဠိနယေနောဝ- ပါဠိနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- သိအပ်ကုန်၏။

၁။ သတံ-ရွှေတရာ ဟု မိုးထိမူ၌ အနက်ပေးထားသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ အထူးမဆို၊ ထို့ကြောင့် အသပြာတစ်ရာဟု အနက်ပေးလိုက်သည်။

၃။ ဘော မာဏဝ- အို လုလင်ငယ်၊ သော သောဏကော- ထိုငါ့ဆွေ
သောဏကကို၊ တေ- သင်သည်၊ ကတမသ္မိ ဇနပဒေ စ- အဘယ်ဇနပုဒ်၌
လည်းကောင်း၊ ကတရေသု ရဋ္ဌေသု စ- အဘယ်တိုင်းတို့၌လည်းကောင်း၊
ကတရေသု နိဂမေသု စ- အဘယ်နိဂုံးတို့၌လည်းကောင်း၊ ကတ္ထ- အဘယ်
အရပ်၌၊ အဒ္ဒကိစ္ဆိ- မြင်အပ်ပါသနည်း။ တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိတော-
မေးအပ်သော အမောင် လုလင်ငယ်သည်၊ မေ- ငါ့အား၊ အက္ခာဟိ-
တင်လျှောက်လော့။

၄။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တဝေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၏သာလျှင်၊ ဝိဇိတေ-
နိုင်ငံတော်၌၊ တဝေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၏သာလျှင်၊ ဥယျာနဘူမိယံ-
ဥယျာဉ်တော်၌၊ ဥဇ္ဇံသာ- ဖြောင့်မတ်သော ပင်စည်လည်း ရှိကုန်သော၊
နီလောဘာသာ- စိမ်းညိုသော အဆင်းလည်း ရှိကုန်သော၊ မနောရမာ-
နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်လည်းရှိကုန်သော၊

၅။ မေဃသမာနာ- တိမ်ညိုအဆင်းနှင့်လည်း တူကုန်သော၊ ရမ္မာ-
မွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ရှိကုန်သော၊ အညောညနိဿိတာ- အခက်၊
အရွက်၊ အမြစ်တို့ဖြင့် အချင်းချင်း ရောပြွမ်းယှက်တင်၍လည်း တည်ကုန်
သော၊ မဟာသာလာ- အင်ကြင်းစသော သစ်ပင်ကြီးတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ-
တည်ကုန်၏။ တေသံ- ထိုသစ်ပင်ကြီးတို့၏၊ မူလမှ- အရင်း၌၊ သောဏကော-
အရှင်မင်းမြတ်၏ အဆွေတော်ဖြစ်သော သောဏကသည်၊ ဥပါဒါနေသု-
ဥပါဒါန်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် စွဲလမ်းအပ်
ကုန်သော၊ လောကေသု- သတ္တဝါတို့တွင်၊ အနုပါဒါနော- ဥပါဒါန်တရား
တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မစွဲလမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊
သုယုမာနေသု- ရာဂအစရှိသော တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော မီးတို့ဖြင့်
လောင်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၌၊ နိဗ္ဗူတော- ရာဂအစရှိသော မီးတို့ကို
ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍၊ ဈာယတိ- နှစ်ပါးသော ဈာန်တို့ဖြင့် နေ၏။

၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော စ- ထိုနောင်မှသာလျှင်၊ ရာဇာ-
အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ သမံ- ညီညွတ်စွာ၊ ကာရာပေတွာ-

ပြုပြင်စေ၍၊ စတုရင်္ဂီယာ- လေးပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ-
စစ်သည်ဖြင့်၊ ပါယာသိ- သွားလေပြီ။ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊
သောဏကော- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ ဌာနံ-
ထိုအရပ်သို့၊ အဂမာ- သွားလေပြီ။

၇။ ဥယျာနဘူမိ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂန္ဓာန- သွားပြီး၍၊ ဗြဟ္မာဝနေ-
ကျယ်သော ဥယျာဉ်တော်၌၊ ဝိစရန္တော- လှည့်လည်သည်ရှိသော်၊
ဥယျမာနေသု- ရာဂအစရှိသော တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသောမီးတို့ဖြင့် လောင်
ကုန်သော သတ္တဝါတို့၌၊ နိဗ္ဗုတံ- ရာဂအစရှိသော တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော
မီးတို့မှ ငြိမ်းပြီးထသော၊ အာသိနံ- ထိုင်နေသော၊ သောဏကံ- သောဏ
အမည်ရှိသော အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ ဒက္ခိ- မြင်လေပြီ။

တတ္ထ- ထို 'ကတမသ္မိံ သော' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဥဇ္ဇဝံသာတိ- ဥဇ္ဇဝံသာ
ဟူသည်ကား၊ ဥဇ္ဇက္ခန္ဓာ- ဖြောင့်သောပင်စည်ရှိကုန်သော။ မဟာသာလာတိ-
မဟာသာလာ ဟူသည်ကား၊ မဟာရုက္ခာ- ကြီးမားသော သစ်ပင်ကြီးတို့သည်။^၁ မေဃ
သမာနာတိ- မေဃသမာနာ ဟူသည်ကား၊ နီလမေဃသဒိသာ- စိမ်းညိုသော မြေတိမ်နှင့်
တူကုန်သော။ ရမ္မာတိ- ရမ္မာဟူသည်ကား၊ ရမဏီယာ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်း
ကုန်သော။ အညောညနိဿိတာတိ- အညောညနိဿိတာ ဟူသည်ကား၊
သာခါဟိ- အခက်တို့ဖြင့်၊ သာခံ- အခက်ကို၊ မူလေန- အမြစ်ဖြင့်၊ မူလံ- အမြစ်ကို၊
သံသိဗ္ဗိတွာ- ချုပ်စပ်၍၊ ဌိတာ- တည်ကုန်သော။ တေသန္တိ- တေသံ ဟူသည်ကား၊
တဝ- သင်၏၊ ဥယျာနဝနေ- ဥယျာဉ်တော်၌၊ ဧဝရူပါနံ- ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊
တေသံ သာလာနံ- ထိုသစ်ပင်ကြီးတို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ဈာယတီတိ- ဈာယတိ
ဟူသည်ကား၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနအာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနသင်္ခါတေဟိ- လက္ခဏူပဈာန်
အာရမ္မဏူပဈာန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဈာနေဟိ- ဈာန်တို့ဖြင့်၊ ဈာယတိ-
ဈာန်ဝင်စား၍ နေ၏။ အနုပါဒနောတိ- အနုပါဒနော ဟူသည်ကား၊ ကာမုပါဒါနာဒိ
ဝိရဟိတော- ကာမုပါဒါန်အစရှိသည်တို့မှ ကင်းသော။ ဥယျမာနေသုတိ-
ဥယျမာနေသု ဟူသည်ကား၊ ဧကာဒသဟိ- တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂိဟိ-

၁။ သာလ-သဒ္ဓါ အင်ကြင်းပင်ကိုလည်း ဟော၏၊ သစ်ပင်သာမညကိုလည်း ဟော၏။

မီးတို့ဖြင့်၊ ခုယုမာနေသု- လောင်မြိုက်အပ်ကုန်သော၊ သတ္တေသု- သတ္တဝါတို့တွင်။
 နိဗ္ဗုတောတိ- နိဗ္ဗုတော ဟူသည်ကား၊ တေ အဂ္ဂိ- ထိုတစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော မီးတို့ကို
 နိဗ္ဗာပေတွာ- ငြိမ်းစေပြီး၍၊ သီတလေန- အေးမြသော၊ ဟဒယေန- စိတ်နှလုံးဖြင့်၊
 ဈာယမာနော- ဈာန်ဝင်စားလျက်၊ တဝ- သင်၏၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်၌၊
 မင်္ဂလသာလရက္ခမူလေ- မင်္ဂလာရှိသော အင်ကြင်းပင်၏အရင်း၌၊ သိလာပဋ္ဌေ-
 ကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ နိသိန္ဓော- ထိုင်နေလျက်၊ တေ- သင်၏၊ သဟာယော-
 သူငယ်ချင်း ဖြစ်သော၊ ဧသ ဧသော- ဤသူသည်၊ ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ- ရွှေရုပ်တုကဲ့သို့
 သောဘမာနော- တင့်တယ်လျက်၊ ပဋိမာနေတိ- သင့်အလာကို ငုံ့လင့်၍ နေ၏။
 ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။ တတော စာတိ- တတော စ ဟူသည်ကား၊
 ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထိုအခါ၌၊ အရိန္ဒမော- အရိန္ဒမအမည်ရှိသော၊
 သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ တဿ- ထိုဦးစွန်းငါးခု ရှိသော သူငယ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို
 သုတွာဝ- ကြား၍လျှင်၊ “သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓံ- သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊
 ပဿိဿာမိ- ဖူးမြင်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စတုရဂီနိယာ- အင်္ဂါလေးပါးရှိသော၊
 သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပါယာသိ- သွားပြီ။ နိက္ခမိ- နန်းတော်မှ ထွက်ခဲ့ပြီ။
 ဝိစရန္တောတိ- ဝိစရန္တော ဟူသည်ကား၊ ဥဇုကမေဝ- ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်၊ အဂန္တာ-
 မသွားမူ၍၊ မဟန္တေ- ကြီးသော၊ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ- ထိုတောအုပ်၌၊ ဝိစရန္တော-
 လှည့်လည်ပြီး၍၊ တဿ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏၊ သန္တိကံ- အသံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊
 အာသိနံ- ထိုင်နေသော၊ တံ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ အဒ္ဒကိစ္ဆံ- မြင်ခဲ့ပြီ။

အရှင်သောဏကကို တွေ့ရပြီ

[နာ- ၂၆၅] သော- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ တံ- ထိုအရှင်သောဏက ပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓါကို၊ အဝန္တိတွာ- ရှိမခိုးမူ၍ (ဝန္တိတွာ- ဟုရှိလျှင် “ရှိခိုး၍” ဟု ပေးလေ)၊ ဧကမန္တံ-
 တစ်ဖက်သော အစွန်း၌၊ ဝါ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ နိသီဒိတွာ-
 ထိုင်နေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကိလေသာဘိရတတ္တာ- ကိလေသာ၌ အလွန်
 မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ “ကပဏော”တိ-
 ‘အထီးကျန်သောသူတည်း’ဟု၊ မညမာနော- မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ “ကပဏော ဝတ’
 ယံ ဘိက္ခု (ပ) ရက္ခမူလသ္မိံ ဈာယတိ”တိ- “ကပဏော ဝတ(ပ) ရက္ခေ မူလသ္မိံ
 ဈာယတိ” ဟူသော၊ ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၈။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ မုဏ္ဍော- ဦးပြည်းသော၊
သဃာဋီပါရတော- ဒုက္ခကို ရုံသော၊ အယံ ဘိက္ခု- ဤရဟန်းသည်၊
အမာတိကော- အမိမရှိသည်ဖြစ်၍၊ အပိတိကော- အဖမရှိသည်ဖြစ်၍၊
ကပဏော ဝတ- အထီးကျန်စွတကား၊ ရုက္ခမူလသ္မိ- သစ်ပင်ရင်း၌၊
ဈာယတိ- သနားစဖွယ် မှိုင်တွေ့ဘိ၏။

တတ္ထ- ထို 'ကပဏော ဝတ' အစရှိသော ဂါထာ၌၊ ဈာယတိတိ- ဈာယတိ
ဟူသည်ကား၊ (အယံ ဘိက္ခု- သည်၊) နိမ္မာတိကော- အမိမရှိသည် ဖြစ်၍၊
နိပိတိကော- အဖမရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကာရုညပ္ပတ္တော- သနားဖွယ်၏အဖြစ်သို့
ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဈာယတိ- ကြံစည်စဉ်းစား၏၊ ဝါ- မှိုင်တွေ့ဘိ၏။

(တံ- ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊
ရညော- မင်းအား၊ ပဋိဝစနံ- စကားတုံကို၊ အဘာသိ- ဆိုတော်မူပြီ။ တံ- ထိုစကားကို၊
ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော ဘုရားရှင်သည်၊ “ဣမံ ဝါကျံ နိဿာမေတွာ၊
(ပ) ပါပေါ ပါပပရာယဏော”တိ- “ဣမံ ဝါကျံ နိဿာမေတွာ (ပ) ပါပေါ
ပါပပရာယဏော” ဟူကုန်သော၊ ဣမာ ဂါထာ- ဤနှစ်ဂါထာတို့ကို၊ အာဟ-
ဟောတော်မူပြီ။)

၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သောဏကော- သောဏကအမည်ရှိသော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣမံ ဝါကျံ- ဤမင်းကြီးစကားကို၊ နိဿာမေတွာ- မှတ်၍၊
ဧတံ ဝစနံ- ဤသို့သော စကားကို၊ အဗြဝိ- ပြောလေပြီ။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊
ဓမ္မ- ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို၊ ကာယေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ ဖဿယံ
ဖဿယန္တော- ထိတွေ့၍နေသောသူသည်၊ ကပဏော- အထီးကျန်သော
သူသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်။

၁၀။ ယော စ ရာဇာ- အကြင်မင်းသည်ကား၊ ဓမ္မ- သုစရိုက်တရား
သုံးပါးကို၊ နိရုက္ခာ- စွန့်၍၊ အဓမ္မ- ဒုစရိုက်တရား သုံးပါးကို၊ အနုဝတ္တတိ-
ကျင့်၏၊ သ- သော ရာဇာ- ထိုဒုစရိုက်ကို ကျင့်သော မင်းသည်၊
ကပဏော- အထီးကျန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ပါပေါ- ယုတ်မာစွာသော

မင်းတည်း၊ ပါပပရာယဏော- ယုတ်မာသော အရပ်သို့ လားရအံ့သော
မင်းတည်း။

[နာ- ၂၆၆] တတ္ထ- ထို 'ဣမံ ဝါက္ခံ' စသောဂါထာတို့၌၊ ဣမန္တိ- ဣမံ ဟူသည်ကား၊
ကိလေသာဘိရတဿ- ကိလေသာ၌ မွေ့လျော်သော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို
အရောစေန္တဿ- မနှစ်သက်သော၊ တဿ- ထိုမင်း၏၊ ဣမံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဂရဟဝစနံ- ဤ
ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို ကဲ့ရဲ့သော စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍။ ဧတဒဗြဝီတိ-
ဧတဒဗြဝီ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကို၊
ပကာသေန္တော- ထင်ရှား ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧတံ- ဤစကားကို၊ အဗြဝိ- ဆိုပြီ။
ဖဿယန္တိ- ဖဿယံ ဟူသည်ကား၊ ဖဿယန္တော- ထိတွေ့၍ နေသော၊ ယေန
နာမကာယေန- အကြင်နာမကာယဖြင့်၊ အရိယမဂ္ဂဓမ္မော- အရိယာမဂ် တရားကို၊
ဖဿိတော- ထိတွေ့၍နေသော၊ သော- ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကပဏော နာမ- အထီးကျန်မဲ့
ဆင်းရဲသူမည်သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်။ ဣတိ- ဤသို့ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊
ဧဝံ- ဤစကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ နိရံကတွာတိ- နိရံကတွာ ဟူသည်ကား၊
အတ္တဘာဝတော- ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောမှ၊ နိဟရိတွာ- ထုတ်ပယ်၍။ ပါပေါ
ပါပပရာယဏောတိ- ပါပေါ ပါပပရာယဏော ဟူသည်ကား၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊
ပါပါနံ- မကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရဏေန- ပြုခြင်းဖြင့် ပါပေါ- ယုတ်မာသူသည်၊ (ဟောတိ-
ဖြစ်၏)၊ ကရောန္တာနံ- မကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော၊ အညေသမ္ပိ- အခြားသော
သူတို့၏လည်း၊ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန- တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါပပရာယဏော-
ယုတ်မာသူတို့၏ တည်ရာသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သော- ထိုအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ-
ဘုရားအလောင်း အရိန္ဒမင်းကြီးကို၊ ဂရဟိ- ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ။ သော- ထိုအရိန္ဒမ
မင်းကြီးသည်၊ အတ္တနော- မိမိအား၊ ဂရဟိတဘာဝံ- ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပ်သည်၏
အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္တော ဝိယ- မသိသကဲ့သို့၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နာမဂေါတ္တံ- အမည်

၁။ ပါပပရာယဏော-မကောင်းမှုပြုသောယုတ်မာသူတို့၏ တည်ရာမှီရာဖြစ်သူသည်-
ဟုအနက်ပေးမှ အဋ္ဌကထာ အဖွင့်နှင့် ညီမည်။

အနွယ် (အမျိုးမျိုး)ကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ တေန- ထိုအရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ပဋိသန္ဓာရံ- စေ့စပ်စကား ပြောဟောခြင်းကို၊ ကရောန္တော- ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ (ပ) ဣဓ ပတ္တဿ သောဏကာ”တိ- “အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ (ပ) ဣဓ ပတ္တဿ သောဏကာ” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၁။ သောဏကာ- အရှင်သောဏကာ၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ နာမံ- အမည်ကို၊ အရိန္ဒမောတိ- အရိန္ဒမဟူ၍၊ ဝိဒူ- သိကြကုန်၏။ ကာသိရာဇာတိ- ကာသိမင်း ဟူ၍လည်း၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဝိဒူ- သိကြကုန်၏။ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဣဓ- ဤအကျွန်ုပ်တို့၏ ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ပတ္တဿ- ရောက်လာသော၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ သုခဿေယျာ- ချမ်းသာစွာ အိပ်ရပါ၏လော။

တတ္ထ- ထို ‘အရိန္ဒမောတိ’ စသောဂါထာ၌၊ ကစ္စိတိ- ကစ္စိ ဟူသည်ကား၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အမှာကံ- ငါတို့မှာ၊ ကိဉ္စိ- တစုံတစ်ခုသော၊ အဖာသုကံ- မချမ်းသာ ဖွယ်သည်၊ န- မရှိ၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဣဓ- ဤဥယျာဉ်သို့၊ ပတ္တဿ- ရောက်သော၊ ဣမသ္မိ ဥယျာနေ- ဤဥယျာဉ်၌၊ ဝသတော- နေသော၊ ဘောတော ပန- အရှင်၏ အတွက်ကား၊ သုခဝိဟာရော- ချမ်းသာစွာနေရခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်ပါသလော)။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။

ရဟန်းတို့ကောင်းခြင်း ၈-ခု

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ ကေဝလံ- စင်စစ်လျှင်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ (ဝသန္တဿ- နေသော၊ မေ- ငါ့အား၊ အသုခံ နာမ- မချမ်းသာသော မည်သည်) န- မရှိ၊ အညတြာပိ- တစ်ပါးသော အရပ်၌လည်း၊ ဝသန္တဿ- နေသော၊ မေ- ငါ့အား၊ အသုခံ နာမ- မချမ်းသာသော မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ (သုခံယေဝ- ချမ်းသာသည်သာလျှင်တည်း)။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆိုတော်မူ၍၊ တဿ- ထိုမင်းအား၊ သမဏဘဒြဂါထာယော နာမ- ရဟန်းတို့အား ကောင်းခြင်း မည်ကုန်သော ဂါထာတို့ကို၊ အာရဘိ- ထုတ်ဆောင်တော်မူပြီ။

၁၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်းမရှိထသော၊
အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ ဘိက္ခုနော- ရဟန်းအား၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဒြိ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊
တေသံ- ထိုဥစ္စာစပါးမရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ကောဌေ- ကျီကျ၌၊
ဓနဓညာနိ- ဥစ္စာစပါးတို့ကို၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်။ ကုမ္ဘိ- အိုးစရည်း၌၊
န ဩပေန္တိ- မထားကုန်။ ကဌောပိယံ- ခြင်းတောင်း၌၊ န ဩပေန္တိ-
မထားကုန်။ သုဗ္ဗတာ- ပေါသော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းကောင်း
တို့သည်၊ ပရနိဋ္ဌိတံ- သူတစ်ပါးအိမ်၌ ကျက်လေပြီးသော အစာကို၊
ဧသာနာ- ရှာကုန်သည် ဖြစ်၍၊ တေန- ထိုအစာဖြင့်၊ ယာပေန္တိ- မျှကုန်၏။

၁၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေန ဘိက္ခုနာ- အကြင်ရဟန်းသည်၊
အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော- အပြစ်မရှိသောဆွမ်းကို၊ ဘောတ္တဗ္ဗော- စားအပ်၏။ ဧတံ
ဘိက္ခု- ထိုရဟန်းကို၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော ကိလေသာသည်၊ န စ
ဥပရောဓတိ- မနှိပ်စက်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း
မရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော-
ထိုရဟန်းအား၊ ဒုတိယမ္ပိ- နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြိ- ကောင်းသည်
သာလျှင်တည်း။

၁၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေန ဘိက္ခုနာ- အကြင်ရဟန်းသည်၊
နိဗ္ဗုတော- အေးပြီးသော၊ ပိဏ္ဍော- ဆွမ်းကို၊ ဘောတ္တဗ္ဗော- စားအပ်၏။
တံ ဘိက္ခု- ထိုရဟန်းကို၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသောကိလေသာသည်၊ န
စ ဥပရောဓတိ- မနှိပ်စက်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း
မရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်းမရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော-
ထိုရဟန်းအား၊ တတိယမ္ပိ- သုံးကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြိ- ကောင်းသည်
သာလျှင်တည်း။

၁၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မုတ္တဿ- ကိလေသာမှလွတ်ပြီးထသော၊
ရဌေ- နိဂုံး တိုင်း နိုင်ငံ စသည်တို့၌၊ စရတော- သွားထသော၊ ယဿ
ဘိက္ခုနော- အကြင် ရဟန်းအား၊ သင်္ဂေါ- ရာဂအစရှိသော ငြိတွယ်
ခြင်းသည်၊ န ပိဇ္ဇတိ- မရှိ၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း

မရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ စတုတ္ထမ္ပိ- လေးကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒ္ဒိ- ကောင်းသည် သာလျှင်တည်း။

[နှာ-၂၆၇] ၁၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ နဂရမ္ပိ- မြို့ကို၊ ခုယုမာနမ္ပိ- မီးလောင်အပ် သည်ရှိသော်၊ အဿဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော ပရိက္ခရာကို၊ န အခုယုထ- မီးမလောင်၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း မရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ ပဉ္စမမ္ပိ- ငါးကြိမ် မြောက်လည်း၊ ဘဒ္ဒိ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

၁၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ရဋ္ဌေ- တိုင်းပြည်ကို၊ ဝိလုမ္ပမာနမ္ပိ- ခိုးသူလုယက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်ရှိသော်၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုပေါသော အသက်မွေးခြင်း ရှိသော ရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသောပရိက္ခရာကို၊ န အဟိရထ- ခိုးသူ မလုယက်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း မရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်းမရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ ဆဋ္ဌမ္ပိ- ခြောက်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒ္ဒိ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

၁၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ စောရေဟိ- ခိုးသူတို့သည်၊ ရက္ခိတံ- စောင့် အပ်သော၊ မဂ္ဂဉ္စ- ခရီးကိုလည်းကောင်း၊ အညေ- ခိုးသူမှတစ်ပါးကုန်သော၊ ယေ စ ပရိပန္နိကာ- အကြင်ကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေဟိ စ- ထိုကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ ရက္ခိတံ- စောင့်အပ်သော၊ မဂ္ဂဉ္စ- ခရီးကိုလည်းကောင်း၊ သုဗ္ဗတော- ပေါသောအသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းသည်၊ ပတ္တစီဝရံ- သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာစွာ၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်းမရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ သတ္တမမ္ပိ- ခုနစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒ္ဒိ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

၁၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယံ ယံ ဒိသံ- အကြင်အကြင်
အရပ်မျက်နှာသို့ ပတ္တမတိ- သွားလို့၏။ တံ တံ ဒိသံ- ထိုထိုအရပ်မျက်နှာသို့
အနုပေက္ခာဝ- ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။
မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်းမရှိထသော၊ အဓနဿ-
ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ အဋ္ဌမဗ္ဗိ-
ရှစ်ကြိမ်မြောက် လည်း၊ ဘဒြိ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

တတ္ထ- ထို 'သဒါပိ' စသော ဂါထာတို့၌၊ အနာဂါရဿာတိ- အနာဂါရဿ
ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ ယရာဝါသံ- အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်ကို၊
ပဟာယ- ပယ်၍၊ အနာဂါရိယဘာဝံ- အိမ်ရာမထောင် ရဟန်းဘောင်သို့ ပတ္တဿ-
ရောက်သော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာမရှိသော၊ အကိဉ္ဇနဿ- ကြောင့်ကြ ဗျာပါရမရှိသော၊
ဘိက္ခုနော- ရဟန်းအဖို့ သဗ္ဗကာလံ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဒြိမေဝ- ကောင်းခြင်းသည်
သာလျှင်။ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။^၁ န တေသန္တိ- န တေသံ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ-
မင်းကြီး၊ အဓနာနံ- ဥစ္စာမရှိကုန်သော၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ- ထိုရဟန်းတို့အဖို့၊
ကောဋ္ဌာဂါရေ- ကျီကျ၌၊ ဓနဓညာနိ- ဥစ္စာစပါးတို့ကို၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်၊
ကုမ္ဘိယံ- အိုးကြီး၌၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်၊ ပစ္ဆိယံ- ခြင်းတောင်းကြီး၌၊ န ဩပေန္တိ-
မထားကုန်။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ သုဗ္ဗတာ- ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော၊
တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပရနိဋ္ဌိတံ- သူတစ်ပါးအိမ်၌ ကျက်လေပြီးသော၊^၂ ပရေသံ-
သူတစ်ပါးတို့၏၊ ယရေ- အိမ်၌၊ ပက္ကံ- ကျက်ပြီးသော၊ အာဟာရံ- အစားအစာကို၊
သံဃာဋီ- ဒုက္ခကို၊ ပါရုပိတွာ- ရုံ၍၊ ကပါလံ- ခွက်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊
ယရပဋိပါဋိယာ- အိမ်စဉ်အားဖြင့်၊ ဧသာနာ ပရိယေသန္တာ- ရှာမှီးကုန်လျက်၊
တတော- ထိုအိမ်မှ၊ လဒ္ဓေန- ရအပ်သော၊ တေန ပိဏ္ဍေန- ထိုအစာဖြင့်၊ (ယာပေန္တိ-

၁။ ဘိက္ခုနော သဗ္ဗကာလံ ဘဒြိမေဝ- ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား-ဟု ရှေးနိဿယတို့၌
အနက်ပေးလေ့ရှိ၏။ ဤ၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကြံဆ၍ အနက်ပေးထား၏။ ရဟန်း၏
ရဟန်းအဘို့ အခါခပ်သိမ်းကောင်းခြင်းသည်သာ ဖြစ်၏-ဟုဆိုလိုသည်။

၂။ ပရနိဋ္ဌိတံ-သူတစ်ပါးအိမ်၌ ချက်ပြုတ်၍ပြီးပြီးသော အစားအစာဟုဆိုလိုသည်။
ထို့ကြောင့် ပရေသံ ယရေ ပက္ကံ-ဟုဖွင့်သည်။

၌စပ်) တံ အာဟာရံ- ထိုအစာကို၊ နဝန္တံ- ကိုးပါးကုန်သော၊ ပါဠိကုလျာနံ- စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်တို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ- ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ- သုံးဆောင်၍၊ ဇီဝိတဝုတ္တိံ - အသက်မွေးခြင်း ကို၊ ယာပေန္တိ- ဖြစ်စေကုန်၏။

အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗောတိ- အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗော ဟူသည်ကား၊ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိကာယ- ဆေးကုခြင်းအစရှိသော၊ အနေသနာယ ဝါ- မအပ်သော ရှားမှီးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုဟနာ- အံ့ဖွယ်သရဲပြုခြင်း၊ လပနာ- မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုခြင်း၊ နေမိတ္တိကတာ- ပစ္စည်းရလိုသော အရိပ်နိမိတ်ကို ပြုလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၊ နိပ္ပေသိကတာ- လာဘ်ရလို၍ သူ့ဂုဏ်ကိုချေဖျက်တတ်သူ၏ အဖြစ်၊ လာဘေန- လာဘ်ဖြင့်၊ လာဘံ- လာဘ်ကို၊ နိဇိဂီသနတာ- ရှာဖွေသူ၏ အဖြစ်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧဝရူပေန- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ မိစ္ဆာဇီဝေန ဝါ- မိစ္ဆာဇီဝဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒိတာ- ဖြစ်စေတတ်သော၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယာ- ပစ္စည်းတို့သည်၊ (သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ- သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍာ မည်၏)။ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ဥပ္ပါဒိတာပိ- ဖြစ်စေအပ်ပါသော်လည်း၊ အပစ္စဝေက္ခိတွာ- ပစ္စဝေက္ခကာမဆင်ခြင်မှု၍၊ ပရိဘုတ္တာ- သုံးဆောင်အပ်သော ပစ္စည်းတို့သည်၊ သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ- အပြစ်ရှိသောဆွမ်း မည်၏။ ပန- အဖို့တစ်ပါးကား၊ အနေသနံ- မအပ်သော ရှားမှီးခြင်းကို၊ ပဟာယ- ပယ်၍၊ မိစ္ဆာဇီဝံ- မိစ္ဆာဇီဝကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ- ရှောင်ကြဉ်၍၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ သမေန- မျှတသဖြင့်၊ ဥပ္ပါဒိတာ- ဖြစ်စေအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို (ဝါ)တို့သည်၊ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိ”တိ- “ပဋိသင်္ခါယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိ” ဟူ၍၊ ဝုတ္တနယေနော- ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ- ပစ္စဝေက္ခကာမ ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဘုတ္တာ- သုံးဆောင်အပ်သည်ရှိသော်၊ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ- အပြစ်မရှိသော ဆွမ်းမည်၏။ ယေန- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝရူပေါ- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော- အပြစ်မရှိသော ဆွမ်းကို၊ ဘောတ္တဗ္ဗော ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော- သုံးဆောင်အပ်၏။ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ အနဝဇ္ဇံ- အပြစ် မရှိသော၊ ယဉ္စ ပိဏ္ဍံ- အကြင်ဆွမ်းကိုလည်း၊ ဘုဉ္ဇမာနာနံ- သုံးဆောင် ကုန်စဉ်၊ ပစ္စယေ- ပစ္စည်းတို့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အပ္ပမတ္တကောပိ- အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ကိလေသော- ကိလေသာသည်၊

န ဥပရောဓတိ- မချုပ်ချယ်၊ န ပိဋေတိ- မညှင်းဆဲ၊ အဓနဿ- ဥစ္စာမရှိသော၊ အနာဂါရဿ- အိမ်ရာ မထောင်သော၊ တဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအဖို့ ဒုတိယမိုး နှစ်ခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘဒြိ- ကောင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

နိဗ္ဗုတောတိ- နိဗ္ဗုတော ဟူသည်ကား၊ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော- ပုထုဇ္ဇ ဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နပိဏ္ဍောပိ- ဖြစ်သော ဆွမ်းသည်လည်း၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ- ပစ္စဝေက္ခကာ ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဘုဒ္ဓိယမာနော- သုံးဆောင်အပ်သည် ရှိသော်၊ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍော နာမ- အေးချမ်းသော ဆွမ်းမည်၏၊ ဧကန္တတော ပန- စင်စစ် သော်ကား၊ ခိဏာသဝဿ- ရဟန္တာ၏၊ ပိဏ္ဍောဝ- ဆွမ်းသည်သာ၊ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍော နာမ- အေးချမ်းသောဆွမ်းမည်၏။ ကိံ ကာရဏာ?- အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူကား၊ ဟိ- အကြောင်းကား၊ သော- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဘုဉ္ဇတိ-၌စပ်)၊ ထေယျပရိဘောဂေါ- ခိုး၍ သုံးဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ [၁-၂၆၈] ဣဏပရိဘောဂေါ- ကြွေးယူ၍ သုံးဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ- ကျွန်အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သာမိပရိဘောဂေါ- အရှင်အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင် ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ စတုသု- လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ပရိဘောဂေသု- ဤသုံးဆောင်ခြင်းတို့တွင်၊ သာမိပရိဘောဂဝသေန- အရှင်၏ အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ တံ- ထိုဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇတိ- သုံးဆောင်၏။ တဏှာဒါသဗျ- တဏှာကျွန်၏အဖြစ်ကို၊ အတီတော- ကျော်လွန်၍၊ သာမိ- အရှင်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ- သုံးဆောင်၏။ တံ- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ တပ္ပစ္စယာ- ထိုအစားအစာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အပ္ပမတ္တကောပိ- အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ကိလေသော- ကိလေသာသည်၊ န ဥပရောဓတိ- မချုပ်ချယ်။

မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတောတိ- မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတော ဟူသည်ကား၊ ဥပဋ္ဌာကကုလာဒီသု- အလုပ်အကျွေး အမျိုး စသည်တို့၌၊ အလဂ္ဂမာနဿ- ကပ်ငြိသောစိတ် မရှိသော၊ ဆိန္ဒဝလာဟကဿ ဝိယ- လေသည် တိုက်လွှင့်အပ်သော မိုးတိမ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရာဟုမုခါ- ရာဟုခံတွင်းမှ၊ ပမုတ္တဿ- လွတ်သော၊ ဝိမ္မလစန္ဒမဏ္ဍလဿ ဝိယ စ- ကင်းသောအညစ်အကြေးရှိသော လဝန်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဂါမနိဂမာဒီသု- ရွာနိဂုံးစသည်တို့၌၊ စရန္တဿ- လှည့်လည်သော၊

ယဿ- အကြင်ရဟန်းအား၊ ရာဂသင်္ခါဒီသု- ရာဂဖြင့် ကပ်ငြိခြင်း အစရှိတို့တွင်၊
ဧကောပိ- တစ်ခုလည်းဖြစ်သော၊ သင်္ဂေါ- ကပ်ငြိခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဟိ- မှန်၏။
ဧကစ္စော- အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကုလေဟိ- အမျိုးတို့ဖြင့်၊ သံသဋ္ဌော-
ရောနှောလျက်၊ သဟသောကီ- တကွစိုးရိမ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ သဟနန္ဒီ-
တကွပျော်ရွှင်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ- နေ၏။ ဧကစ္စော- အချို့သော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မာတာပိတူသုပိ- အမိအဘတို့၌လည်း၊ အလဂ္ဂမာနသော-
မငြိကပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကောရုနဂရဂါမဝါသီ- ကောရမြို့မှ ဂါမဝါသီ
ဖြစ်သော၊ ဒဟရော ဝိယ- ရဟန်းငယ်ကဲ့သို့၊ ဝိစရတိ- လှည့်လည်၏။ ဧဝရူပဿ-
ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿပိ- ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ ဘဒြမေဝ-
ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

နာဿ ကိဉ္စိတိ- နာဿ ကိဉ္စိ ဟူသည်ကား၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ယော- အကြင်
ရဟန်းသည်၊ ဗဟုပရိက္ခာရော- များသောပရိက္ခရာရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ သော-
ထိုရဟန်းသည်၊ “မေ- ငါ၏၊ ပရိက္ခာရေ- ပရိက္ခရာတို့ကို၊ စောရာ- ခိုးသူတို့သည်၊
မာ ဟရိသု- မယူကြပါစေကုန်လင့်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အတိရေကာနိ စ- ပိုလွန်
သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စိဝရာဒိနိ- သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ အန္တောနဂရေ-
မြို့တွင်း၌၊ ဥပဋ္ဌာကကုလေ- အလုပ်အကျွေးအိမ်၌၊ နိက္ခိပတိ- ထား၏။ အထ-
ထိုအခါ၌၊ နဂရမိ- မြို့သည်၊ သုယုမာနေ- မီးလောင်သည်ရှိသော်၊ “အသုကကုလေ
နာမ- ဤမည်သော အမျိုး၌၊ အဂ္ဂိ- မီးသည်၊ ဥဋ္ဌိတော- လောင်သတဲ့၊” ဣတိ-
ဤသို့၊ သုတွာ- ကြား၍၊ သောစတိ- စိုးရိမ်ပူဆွေး၏။ ကိလမတိ- ပင်ပန်းရ၏။
ဧဝရူပဿ- ဤသို့ သဘောရှိသောရဟန်းအား၊ ဘဒြ နာမ- ကောင်းခြင်းမည်သည်၊
နတ္ထိ- မရှိ၊ ပန- အဖို့တစ်ပါးကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ယော- အကြင်
ရဟန်းသည်၊ သကုဏဝတ္ထံ- ငှက်၏ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရေတိ- ဖြည့်ကျင့်၏။
ကာယပဋိဗဒ္ဓပရိက္ခာရောဝ- ကိုယ်နှင့်စပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏။ တာဒိသဿ- ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံ
တစ်ခုကို၊ န အသုယုထ- မလောင်မြိုက်နိုင်။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ အဿ- ထိုရဟန်း
အတွက်၊ ပဉ္စမမ္ပိ- ငါးခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘဒြမေဝ- ကောင်းခြင်းသည်
သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

ဝိလုပ္ပမာနမှီတိ- ဝိလုပ္ပမာနမှီ ဟူသည်ကား၊ ဝိလုပ္ပမာနမှီ- လုယက် ဖျက်ဆီးသည်ရှိသော်။ အယမေဝ ဝါ- ဤဝိလုပ္ပမာနမှီသည်သာလျှင်၊ ပါဌော- ပါဌသည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ အဟီရထာတိ- အဟီရထ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗတဂဟနာဒိဟိ- တောင်ကြား ခြုံပုတ် အစရှိသည်တို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းနိုင်ငံကို၊ စောရေသု- ခိုးသူတို့သည်၊ ဝိလုပ္ပမာနေသု- လုယက် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည် ရှိသော်၊ ဗဟုပရိက္ခာရဿ- များသောပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်း၏၊ အန္တောဂါမေ- ရွာတွင်း၌၊ ဌပိတံ- ထားအပ်သော ပရိက္ခရာကို၊ (စောရော- ခိုးသူသည်)၊ ဝိလုပ္ပတိ ယထာ- လုယက်သကဲ့သို့ ဟရတိ ယထာ- ဆောင်ယူသကဲ့သို့ တထာ- ထို့အတူ၊ အနဿ- ဥစ္စာမရှိသော၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓပရိက္ခာရဿ- ကိုယ်နှင့်စပ်သော ပရိက္ခရာသာ ရှိသော၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော ဥစ္စာကို၊ န အဟီရထ- မခိုးယူ။ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဆဋ္ဌမ္ပိ- ခြောက်ခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘဒြမေဝ- ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။

ယေ စညေ ပရိပန္နိကာတိ- ယေ စညေ ပရိပန္နိကာ ဟူသည်ကား၊ အညေပိ- အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသု တေသု ဌာနေသု- ထိုထိုအရပ်တို့၌၊ သုက္ကံဂဟဏတ္ထာယ- ကင်းခွန်ကို တောင်းယူခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဌပိတာ- ထားအပ်ကုန်သော၊ ယေ စ ပရိပန္နိကာ- အကြင်ကင်းစောင့်တို့သည်၊ (သန္တိ- ရှိကုန်၏)။ တေဟိ စ- ထိုကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ ရက္ခိတံ- စောင့်အပ်သော။ ပတ္တစိဝရန္တိ- ပတ္တစိဝရံ ဟူသည်ကား၊ စောရာနံ- ခိုးသူတို့အတွက်၊ အနုပကာရံ- ခိုးခြင်းငှာ မလျောက်ပတ်သော၊ သုက္ကိကာနံ- ကင်းခွန်တောင်းသူတို့အတွက်၊ အသုက္ကာရဟံ- အခွန်တောင်းခြင်းငှာ မထိုက်သော၊ မတ္တိကာပတ္တဇ္ဇေဝ- မြေသပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတဒဠိကမ္မပရိဘဏ္ဍံ- ပြုအပ်ပြီးသော ခိုင်ခန့်အောင် ပြုမူတည်းဟူသော အနားပတ်တင်ခြင်းရှိသော၊ ပံသုကူလစိဝရဉ္စ- ပံသုကူသင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပုဂ္ဂါနိ-

၁။ ပရိဘဏ္ဍာ- ပရိ-ရှေးရှိသော ဘဒ္ဒိ-ဇာတ်၊ ကလျာဏတ္ထ-ဖြင့် ပရိဘဏ္ဍာ-ဟုပုဒ်ပြီး၏။ ကောင်းမွန်အောင် ပြေပြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းတည်း၊ သင်္ကန်း၌ အလျားအနားပတ်အနံအနားပတ်တင်ခြင်းသည် ပရိဘဏ္ဍာတည်း၊ ဤ၌ ခိုင်ခန့်အောင်ပြုခြင်းဖြစ်၍ ဒဠိကမ္မဟု ဝိသေသနပြုထားသည်၊ အနားပတ်မတင်လျှင် မခိုင်၊ အနားပတ်တင်မှ ခိုင်သည်၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကို အထူးပြုသောပုဒ်တည်း။

အဖိုးမထိုက်ကုန်သော၊ ကာယဗန္ဓနပရိဿာဝနသုစိဝါသိပတ္တတ္ထဝိကာနိ စ - ခါးပန်းကြိုး ရေစစ် အပ် အပ်ချည် သပိတ်အိပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရေ- ရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာတို့ကို၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေ- ကိုယ်နှင့်စပ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော- ခရီးသို့ သွားသော ရဟန်းသည်၊ ကေနစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အဝိဟေဋ္ဌိယမာနော မနှိပ်စက်တပ်သည်ဖြစ်၍၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာစွာ၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ **သုဗ္ဗတောတိ** သုဗ္ဗတော ဟူသည်ကား၊ ဟိ- မှန်၏၊ လောဘနိယာနိ- တပ်မက်ဖွယ်ကောင်း ကုန်သော၊ စီဝရာဒီနိ- သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ စောရာ- ခိုးသူတို့သည်၊ ဟရန္တိ- ယူကုန်၏။ သုကီကာပိ- ကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ “ဧတဿ- ထိုရဟန်း၏၊ [နာ-၂၆၉] ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ကိံ န ခေါ- အဘယ်အရာနည်း၊” ဣတိ ဤသို့၊ ပတ္တတ္ထဝိကာဒီနိ- သပိတ်အိပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ သောဓန္တိ- စစ်ဆေးကုန်၏။ ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ သုဗ္ဗတော- ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော၊ သလ္လဟုကဝုတ္တိ- ပေါ့သော အသက်မွေးခြင်းရှိသော ရဟန်းသည်၊ တေသံ- ထိုခိုးသူ ကင်းစောင့်တို့၏၊ ပဿန္တာနညေဝ- ကြည့်ရှု၍ နေကုန်စဉ်ပင်၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာစွာ၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ အဿ- ထိုရဟန်း၏၊ သတ္တမမ္ပိ- ခုနစ်ခုမြောက်လည်းဖြစ်သော၊ ဘဒြမေဝ- ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။

အနပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိတိ- အနပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိ ဟူသည်ကား၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓတော- ကိုယ်နှင့်စပ်သောပစ္စည်းမှ၊ အတိရေကဿ- အပိုအလွန်ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ- ကျောင်း၌၊ ပဋိသာမိတဿ- သိုမှီးအပ်သော၊ ကဿစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိက္ခာရဿ- ပရိက္ခရာ၏၊ အဘာဝါ- မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝသနဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ နိဝတ္တိတွာပိ- ပြန်လှည့်၍လည်း၊ န သြလောကေတိ- မကြည့်။ ယံ ယံ ဒိသံ- အကြင် အကြင် အရပ်သို့၊ ဂန္တူကာမော- သွားလိုသည်ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တံတံ- ထိုထို အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားသည်ရှိသော်၊ အနုရာဓပုရာ- အနုရာဓမြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ ထွက်၍၊ ထူပါရာမေ- ထူပါရုံကျောင်း၌၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ- ရဟန်းပြုကုန်သော၊ ဒွိန္ဒံ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာနံ- အမျိုးကောင်းသားတို့တွင်၊ ဝုဗ္ဗတရော ဝိယ အကြီးဖြစ်သူကဲ့သို့၊ အနပေက္ခောဝ- ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိမ၍သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။

မင်းကြီး ရဟန်း မပြုလို့

ဣတိ- ဤသို့၊ သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊
 အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမဏဘဒြာနိ- ရဟန်းတို့၏ ကောင်းခြင်းတို့ကို၊
 ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ တတော- ထိုရှစ်ပါးထက်၊ ဥတ္တရိ ပန- အလွန်ကား၊
 သတမ္ပိ- အရာလည်းကောင်း၊ သဟဿမ္ပိ- အထောင်လည်းကောင်း၊ အပရိမာဏာနိ-
 မရေတွက်နိုင်ကုန်သော၊ သမဏဘဒြာနိ- ရဟန်းတို့၏ ကောင်းခြင်းတို့ကို၊ ဧသ
 ဧသော- ဤအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ကထေတံ- ဟောခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော
 ယေဝ- စွမ်းနိုင်တော်မူသည်သာတည်း။ ပန- ထိုသို့ စွမ်းနိုင်တော်မူသော်လည်း၊
 ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ကာမာဘိရတတ္တာ- ကာမဂုဏ်၌ အလွန်မွေ့လျော်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တဿ- ထိုအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏၊ ကထံ-
 စကားကို၊ ပစ္ဆိန္ဒိတွာ- ဖြတ်၍၊ “မယံ- အကျွန်ုပ်အား၊ သမဏဘဒြကေဟိ- ရဟန်း
 တို့၏ ကောင်းခြင်းတို့ဖြင့်၊ အတ္ထော- အလိုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။” ဣတိ- ဤသို့၊
 အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကာမာဓိမုတ္တတံ- ကာမဂုဏ်၌ ငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊
 ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဗဟူနိ သမဏဘဒြာနိ ။ပ။ ဥဘော
 လောကေ လဘာမသေ”တိ- ဗဟူနိ သမဏဘဒြာနိ ။ပ။ ဥဘော လောကေ
 လဘာမသေ ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော- ဤနှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ-
 ဆိုပြီ။

၂၀။ သောဏက- သောဏကအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်း၊ တံ-
 သင်သည်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ သမဏဘဒြာနိ- ရဟန်းတို့အား
 ကောင်းခြင်းတို့ကို၊ ပသံသသိ- ချီးမွမ်း၏။ အဟဉ္ဇ- အကျွန်ုပ်သည်ကား၊
 ကာမေသု- ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ဂိဒ္ဓေါ- အလွန်တပ်မက်မော၏။ ကထံ-
 အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်၊ ကာဟာမိ- စွန့်နိုင်ပါအံ့နည်း။

၂၁။ မေ- အကျွန်ုပ်သည်၊ မာနုသာ- လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာ-
 ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပိယာ- ချစ်အပ်ကုန်၏။ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ မေ-
 အကျွန်ုပ်သည်၊ ဒိဗျာ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာပိ- ကာမဂုဏ်
 တို့ကိုလည်း၊ ပိယာ- ချစ်အပ်ကုန်၏။ အထ- ထို့ကြောင့်၊ ကေန ဝဏ္ဏေန-

အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်၊ ဥဘော လောကေ- နှစ်ပါးကုန်သော
လောကတို့ကို၊ လဘာမသေ နု- ရပါအံ့နည်း။

တတ္ထ- ထို‘ပိယာ မေ မာနုသာ’ အစရှိသော ပါဠိ၌၊ ဝဏ္ဏေနာတိ- ဝဏ္ဏေန
ဟူသည်ကား၊ ကာရဏေန- အကြောင်းဖြင့်။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ နံ-
ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ “ကာမေ ဂိဒ္ဓါ ကာမရတာ၊ (ပ) ယဒိ ကာဟသိ ဝါ န ဝါ” တိ-
“ကာမဂိဒ္ဓါ ကာမရတာ၊ (ပ) ယဒိ ကာဟသိ ဝါ န ဝါ” ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ
ဒွါဒသဂါထာယော- ဤတစ်ဆယ့်နှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

ကာမဂုဏ်အပြစ်

၂၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ နရာ- အကြင်သူတို့သည်၊ ကာမေ-
ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌၊ ဂိဒ္ဓါ- တပ်မက်မောကုန်၏။ ကာမရတာ- ကာမဂုဏ်၌၊
မွေ့လျော်ကုန်၏။ ကာမေသု- ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌၊ အဓိမုစ္စတာ- လွန်စွာ
တွေဝေကုန်၏။ တေနရာ- ထိုသူတို့သည်၊ ပါပါနိ- မကောင်းမှုတို့ကို၊
ကတွာန- ပြုကုန်၍၊ ဒုဂ္ဂတိ- မကောင်းမှုကိုပြုသော သူတို့ လားရာ
ဖြစ်သောငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ကပ်၍ ဖြစ်လေကုန်၏။

၂၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ စ နရာ- အကြင်သူတို့သည်ကား၊
ကာမေ- ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပဟန္တာန- တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့
စွန့်ကုန်၍၊ နိက္ခန္တာ- တောထွက်ကုန်၏။ တေနရာ- ထိုသူတို့သည်၊
အကုတောဘယာ- ဘေးမှ ကင်းကုန်၏။ ဧကောဒိဘာဝံ- တစ်ယောက်
အထီးတည်းနေခြင်းသို့ အဓိဂတာ- ရောက်ကုန်၏။ ဒုဂ္ဂတိ- မကောင်းမှုကို
ပြုသော သူတို့လားရာဖြစ်သော ငရဲသို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ- မလားရကုန်။

၂၄။ အရိန္ဒမ- မင်းမြတ် အရိန္ဒမ၊ တေ- သင်မင်းမြတ်အား၊ ဥပမံ-
ဥပမာကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။ တံ- ထိုဥပမာကို၊ သုဏောဟိ- နာလော့။
မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣမ လောကေ- ဤလောက၌၊ ဧကစ္စေ- အချို့
ကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိတို့သည်၊ ဥပမာယပိ- ဥပမာဖြင့်လည်း၊
အတ္ထံ- အနက်ကို၊ ဇာနန္တိ- သိကုန်၏။

ဆင်သေကောင်နှင့် ကျီးကန်း

၂၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အပ္ပပညော- နည်းသောပညာရှိသော၊ အစေတသော- ပညာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်မရှိသော၊ ဝါယသော- ကျီးတစ်ကောင်သည်၊ မဟဏ္ဏဝေ- နက်ကျယ်သော ရေရှိသော၊ ဂင်္ဂါယ- ဂင်္ဂါမြစ်၌၊ ဝုယုမာနံ- မျောသော၊ ကုဏပံ- ဆင်ကောင်ပုပ်ကို ဒိသွာ- မြင်၍၊ သမစိန္တေသိ- မိမိအစွမ်းဖြင့် ကြံပြီ။

[နာ- ၂၇၀] ၂၆။ ကိံ သမစိန္တေသိ- အဘယ်သို့ မိမိအစွမ်းဖြင့် ကြံသနည်း၊ မယာ- ငါသည်၊ ဣဒံ ယာနဉ္စ- ဤယာဉ်ကိုလည်း၊ လဒ္ဓံ ဝတ- ရအပ်ပေစွတကား၊ အယံ ဘက္ခော စ- ဤအစာသည်လည်း၊ အနပ္ပကော- များပေစွတကား၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သမစိန္တေသိ- မိမိ အစွမ်းဖြင့်ကြံပြီ။ ဧဝံ စိန္တေတွာ- ဤသို့ ကြံပြီး၍၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ ရတ္တံ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ ဒိဝါ- နေ၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထေဝ- ထို ဆင်သေကောင်ပုပ်၌သာလျှင်၊ မနော- စိတ်သည်၊ နိရတော- အမြဲ မွေ့လျော်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

၂၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဝိဟင်္ဂမော- ကျီးသည်၊ နာဂဿ- ဆင်၏၊ မံသာနိ- အသားတို့ကို၊ ခါဒံ ခါဒန္တော- စားလျက်၊ ဘာဂီရထောဒကံ- ဂင်္ဂါရေကို၊ ပိဝံ= ပိဝန္တော- သောက်လျက်၊ ဧတာနိ စ- ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသည် တို့ကိုလည်း၊ သမ္ပဿံ- ကောင်းစွာ မြင်သည် ဖြစ်၍၊ ဝနံ- မိမိနေရာ တောသို့၊ န ပလေတ္ထ- မပြန်ပြီ။

၂၈။ ဂင်္ဂါ- မြစ်သည်၊ သမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာသို့၊ ဩတရဏီ- သက်ဝင်သည် ရှိသော်၊ ပမတ္တံ- မေ့လျော့သော၊ ကုဏပေ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ ရတံ- မွေ့လျော်သော၊ တဉ္စ- ထိုကျီးကိုလည်း၊ သမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာသို့၊ အဇ္ဈော ဂါဟာသိ- သက်ဝင်စေခဲ့ပြီ။ ယတ္ထ- ယင်းသမုဒ္ဒရာ၌၊ ပက္ခိနံ- ငှက်တို့ အတွက်၊ အဂတိ- တည်ရာ မရှိ။

၂၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော စ ဝိဟင်္ဂမော- ထိုကျီးသည်၊ ဘက္ခ ပရိက္ခိဏော- အစာကုန်ပြီးသော်၊ ဥဒပတွာ- ရေပေါ်၌ ပျံ၍၊ ပစ္ဆတော-

အနောက်အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ န လဘတိ- မရ။ ပုရတော-
အရှေ့အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ န လဘတိ- မရ။ ဥတ္တရံ-
မြောက်အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ န လဘတိ- မရ။ ဒက္ခိဏံ- တောင်
အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ နောပိ လဘတိ- မရ။

၃၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော ဝိဟင်္ဂမော- ထိုကျီးသည်၊ ယတ္ထ-
အကြင်သမုဒ္ဒရာပြင်၌၊ ပက္ခိနံ- ငှက်တို့အား၊ အဂတိ- တည်ရာမရှိ။ တတ္ထ-
ထိုတည်ရာ မရှိသော သမုဒ္ဒရာအပြင်၌၊ အဂဏ္ဌိ- ပျံသွားပြီ။ ဒီပံ- တည်ရာ
ကိုကား၊ နဇ္ဈဂါ- မရနိုင်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော စ ဝိဟင်္ဂမော- ထို
ကျီးသည်၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပျံသွားဖန် များသည်
ရှိသော်၊ ဒုဗ္ဗလကော- အားနည်း၏။ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်
ပျံသွားသည်ရှိသော်၊ တတ္ထေဝ- ထိုသမုဒ္ဒရာ အပြင်၌ပင်လျှင်၊ ပါပတ္ထ-
ကျလေပြီ။

၃၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဝိပက္ခကံ- အတောင်လည်း ပျက်စီးထသော၊
ဖန္ဒမာနံ- တုန်လှုပ်ထသော၊ တဉ္စ- ထိုကျီးကိုလည်း၊ သာမုဒ္ဓိကာ- သမုဒ္ဒရာ၌
ဖြစ်ကုန်သော၊ မတ္တ စ- ငါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘီလာ စ- လင်းပိုင်တို့
သည်လည်းကောင်း၊ မကရာ စ- မကရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သုဿ
စ- မိကျောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပသယုကာရာ- နှိပ်စက်ခြင်းကို
ပြုကုန်လျက်၊ ခါဒိသု- စားကြကုန်ပြီ။

၃၂။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ တုဝံ စ- သင်မင်း
မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ အညေ- သင်မင်းမြတ်မှတစ်ပါးကုန်သော၊
ကာမဘောဂိနော- ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားကုန်သော၊ ဂိဒ္ဓါ-
ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်မောကုန်သော၊ ယေ စ ပုဂ္ဂလာ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်လည်းကောင်း၊ စေ န ဝမိဿန္တိ- အကယ်၍ မစွန့်ကုန်အံ့။ တေ
ပုဂ္ဂလာ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ကာကပညာဝ- ကျီးပညာနှင့်တူသော ပညာ
ရှိသောသူဟူ၍၊ တေ- ထိုဘုရားအစရှိသော ပညာရှိတို့သည်၊ ဝိဒူ-
သိကုန်၏။

၃၃။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်မင်းမြတ်အား၊ အတ္ထသန္ဓဿနီ- အကျိုးကို ကောင်းစွာ ပြတတ်သော၊ ဧသာ ဥပမာ- ဤဥပမာကို၊ ကတာ- ပြုအပ်ပြီ။ တွဉ္ဇ- သင်မင်းမြတ်သည်လည်း၊ တေန- ထိုအကြောင်းဖြင့်၊ ပညာယသေ- ထင်လတ္တံ့။ ယဒိ- အကယ်၍၊ ကာဟသိ ဝါ- လိုက်နာ လိုလည်း လိုက်နာလော့၊ န ဝါ ကာဟသိ- မလိုက်နာလိုလျှင်လည်း နေတော်မူလော့။

တတ္ထ- ထို‘ကာမေ ဂိဒ္ဓါ’စသော ဂါထာတို့၌၊ ပါပါနီတိ- ပါပါနီ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တံ- သင်သည်၊ ကာမဂိဒ္ဓါ- ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်သည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ စ- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ နရာ- လူတို့သည်၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ- ကာယဒုစရိုက် အစရှိ ကုန်သော၊ ပါပါနီ- မကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ယတ္ထ- အကြင်ဒုဂ္ဂတိ၌၊ သုပိနန္တေပိ- အိပ်မက်၌လည်း၊ ဒိဗ္ဗာ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ (ကာမာ) စ- ကာမဂုဏ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မာနုသိကာ- လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာ စ- ကာမဂုဏ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ န လဗ္ဘန္တိ- မရအပ်ကုန်။ တံ ဒုဂ္ဂတိ- ထိုဒုဂ္ဂတိသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ဖြစ်ရကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ပဟန္တာနာတိ- ပဟန္တာန ဟူသည်ကား၊ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ- တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍။ အကုတောဘယာတိ- အကုတောဘယာ ဟူသည်ကား၊ ရာဂါဒီသု- ရာဂ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကုတောစိ- တစ်စုံတစ်ခုမှ၊ အနာဂတဘယာ- ရောက်အပ်သော ဘေးမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတာတိ- ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတာ ဟူသည်ကား၊ ဧကောဒိဘာဝံ- တစ်ယောက်တည်း၏ အဖြစ်သို့၊ ဧကဝိဟာရိကတံ- တစ်ယောက်တည်းနေခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့၊ အဓိဂတာ- ရောက်ကုန်၏။ န တေတိ- န တေ ဟူသည်ကား၊ ဧဝရူပါ- ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ တေ ပဗ္ဗဇိတာ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဒုဂ္ဂတိ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ- မရောက်ကုန်။

ဥပမံ တေတိ- ဥပမံ တေ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဒိဗ္ဗမာနုသကေ- နတ်ပြည် လူ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပတ္ထေန္တဿ- တောင့်တသော၊ ဟတ္ထိကုဏပေ- ဆင်အသေကောင်ပုပ်၌၊

ပဋိဗဒ္ဓကာကသဒိသဿ- တပ်မက်သော ကျီးနှင့်တူသော၊ တဝ- သင့်အတွက်၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဥပမံ- ဥပမာကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။ တံ- ထိုဥပမာကို၊ သုဏောဟိ- နာလော၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ကုဏပန္တိ- ကုဏပံ ဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိကဋ္ဌေဝရံ- ဆင်သေကောင်ပုပ်ကို။ မဟဏ္ဏဝေတိ- မဟဏ္ဏဝေ ဟူသည်ကား၊ ဂမ္ဘီရပုထုလေ- နက်လည်းနက် ကျယ်လည်းကျယ်သော၊ [နှာ- ၂၇၁] ဥဒကေ- ရေ၌။ ကိရ- ချွေဦးအံ့၊ ဧကော- တစ်ကောင်သော၊ မဟာဝါရဏော- ဆင်ကြီးသည်၊ ဂင်္ဂါတီရေ- ဂင်္ဂါကမ်းနား၌၊ စရန္တော- လှည့်လည်စဉ်၊ ဂင်္ဂါယံ- ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ပတိတွာ- ကျ၍၊ ဥတ္တရိတံ- ကူးခြင်းငှာ၊ အသက္ကေန္တော- မစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုဂင်္ဂါမြစ်၌ပင်၊ မတော- သေ၍၊ ဂင်္ဂါယ- ဂင်္ဂါမြစ်၌၊ ဝုယျံ- မျောပါခဲ့ပြီ။ တံ- ထိုဆင်သေကောင်ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဧတံ- ဤဥပမာကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။ ဝါယသောတိ- ဝါယသော ဟူသည်ကား၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားသော၊ ဧကော- တစ်ကောင်သော၊ ကာကော- ကျီးသည်။ ယာနဉ္စ ဝတဒိန္တိ- ယာနဉ္စ ဝတဒိ ဟူသည်ကား၊ သော- ထိုကျီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ နိလီယိတွာ- နေ၍၊ “မယာ- ငါသည်၊ ဣဒံ ဟတ္ထိယာနံ- ဤဆင်ယာဉ်ကို၊ လဒ္ဓံ- ရအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ- ဤဆင်ယာဉ်၌၊ နိလိနော- နေလျက်၊ သုခံ- ချမ်းသာစွာ၊ စရိဿာမိ- လှည့်လည်အံ့။ စ- ထို့အပြင်၊ အယမေဝ- ဤဆင်သေကောင်သည်ပင်၊ မေ- ငါအတွက်၊ အနပ္ပကော- များစွာသော၊ ဘက္ခော- အစာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတံ့။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မယာ- ငါသည်၊ အညတ္ထ- အခြားသော အရပ်သို့ ဂန္တံ- သွားခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်။” ဣတိ- ဤသို့ သန္တိဌာနံ- ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ တတ္ထ ရတ္ထိန္တိ- တတ္ထ ရတ္ထိ ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင် ပုပ်၌၊ ရတ္ထိဉ္စ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ ဒိဝါ စ- နေ့၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထေဝ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌ပင်၊ မနော- စိတ်သည်၊ အဘိရတော- မွေ့လျော် သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ န ပလေတ္တာတိ- န ပလေတ္တ ဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပတိတွာ- ပျံ၍၊ န ပက္ကာမိ- မသွား။

ဩတရဏီတိ- ဩတရဏီဟူသည်ကား၊ (ဂင်္ဂါ- ဂင်္ဂါမြစ်သည်)၊ သမုဒ္ဒါဘိမုခိ- သမုဒ္ဒရာသို့ ရှေးရှု၊ ဩတရမာနာ- သက်ဝင်သည်ရှိသော်။ “ဩဟာရိဏီ”တိပိ- ဩဟာရိဏီ ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ သာ- ထိုဂင်္ဂါ

မြစ်သည်၊ သမုဒ္ဒါဘိမုဒီ- သမုဒ္ဒရာသို့ရှေ့ရှု၊ အဝဟာရိဏီ- ဆောင်ယူသည် ရှိသော်၊
 ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အဂတိ ယတ္ထာတိ- အဂတိ ယတ္ထ
 ဟူသည်ကား၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈံ- သမုဒ္ဒရာအလယ်ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ-
 ဆိုပြီ။ ဘက္ခပရိက္ခိဏောတိ- ဘက္ခပရိက္ခိဏော ဟူသည်ကား၊ ပရိက္ခိဏဘက္ခော-
 ကုန်သောအစာ ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဥဒပတွာတိ- ဥဒပတွာ ဟူသည်ကား၊ စမ္ပေ စ-
 အရေသည်လည်းကောင်း၊ မံသေ စ- အသားသည်လည်းကောင်း၊ ခိဏေ- ကုန်သည်
 ရှိသော်၊ အဋ္ဌိသံဃာတော- အရိုးစုသည်၊ ဥမိဝေဂေန- လှိုင်းတံပိုးကြောင့်၊ ဘိန္နော-
 ကွဲလျက်၊ ဥဒကေ- ရေ၌၊ နိမုဇ္ဈိ- မြုပ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သော ကာကော- ထို
 ကျီးသည်၊ ဥဒကေ- ရေ၌၊ ပတိဌာတုံ- တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော-
 မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပတိ- ပျံတက်၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥပ္ပတိတွာ- ပျံတက်သည်
 ဖြစ်၍။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အဂတိ ယတ္ထ ပက္ခိနန္တိ- အဂတိ
 ယတ္ထ ပက္ခိနံ ဟူသည်ကား၊ ယသို့ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- အကြင်သမုဒ္ဒရာအလယ်၌၊ ပက္ခိနံ-
 ငှက်တို့၏၊ အဂတိ- တည်ရာမရှိ၊ တတ္ထ- ထိုသမုဒ္ဒရာအလယ်၌၊ သော- ထိုကျီးသည်၊
 ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥပ္ပတိတော- ပျံတက်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္ဆိမံ- အနောက်ဖြစ်သော၊ ဒိသံ-
 အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တတ္ထ- ထိုအနောက်အရပ်၌၊ ပတိဌံ- တည်ရာကို၊
 အလဘိတွာ- မရမူ၍၊ ပုရတ္ထိမံ- အရှေ့အရပ်သို့၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဥတ္တရံ-
 မြောက်အရပ်သို့၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဒက္ခိဏံ- တောင်အရပ်သို့၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 စတသောပိ- လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိသာ- အရပ်မျက်နှာတို့သို့၊ ဂန္ဓာ-

၁။ ဥဒပတွာ- ပါဠိ၌ ဥ-ဥပသာရပုဒ်သည် သက္ကတ၌ ဥတ်-ဟုရှိ၏၊ တ်-ဗျည်းသည်
 နောက်၌ သရ သို့မဟုတ် ယောသဗျည်းရှိလျှင် ခ်-သို့ ပြောင်း၍ အယောသဗျည်း
 ရှိလျှင် သဒိသပြုရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဥဒ်+အပ+တွာ-ဥဒပတွာ-ဟုရုပ်ဖြစ်၏၊
 ဥတ်+ပတ်+ဣ+တွာ- ဥပ္ပတိတွာ-ဟုရုပ်ဖြစ်၏၊ အပ-ဓာတ် ပါပုဏနတ္ထဟု
 ပါဠိဆရာတို့ ကြံဆ၏၊ သက္ကတ၌ကား အာပ-ဓာတ်ဖြစ်သည်၊ အာပ-ဖြင့် ရုပ်ပြီး
 မလွယ်၍ ပဒ-ဓာတ်ဖြင့်လည်း ကြံဆသေး၏၊ ပါဠိအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်၌ ဥဒ်-ကို
 အ-သရထည့်၍ ဥဒ-ပုဒ်ပြုပြီး ၎င်းပုဒ်ရှေ့ရှိသော ပတ်-ဓာတ်၊ တွာ-ဖြင့်
 ရုပ်ပြီးကြံထား၏၊ ဤပုဒ်သည် ရုပ်အထူးတည်း။

သွား၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပတိဌာနံ- တည်ရာကို၊ န အဇ္ဈဂါ- မရ။ နာဂဉ္ဇိ-
မသွားနိုင်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အထ ဝါ- ထို့အပြင်၊
ဝါယသော- ကျီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥပ္ပတိတွာ- ပျံတက်၍၊ ပစ္စိမာဒိသု-
အနောက်အရပ် စသည်တို့တွင်၊ ဧကေကံ- တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဒိသံ- အရပ်သို့၊
အာဂဉ္ဇိ- ပျံသွားပြီ။ ဒီပံ ပန- ကျွန်းသို့ကား၊ နဇ္ဈာဂမာ- မရောက်နိုင်။ ဣတိ ဧဝံ-
ဤသို့၊ ဧတ္ထ- ဤဥပမာ၌၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဒဌဗော- မှတ်အပ်၏။ ပါပတ္တာတိ-
ပါပတ္တ ဟူသည်ကား၊ ပပတိတော- ကျခဲ့ပြီ။ ယထာ ဒုဗ္ဗလကောတိ- ယထာ
ဒုဗ္ဗလကော ဟူသည်ကား၊ ဒုဗ္ဗလကော- အားနည်းသော သူသည်၊ ပတေယျ
ယထာ- ကျဘိသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူ၊ ပတိတော- ကျခဲ့ပြီ။ သုဿတိ- သုဿ
ဟူသည်ကား၊ သုဿနာမကာ- သုဿဟု အမည်ရှိကုန်သော၊ စက္ကမစ္ဆာ-
ကြမ်းတမ်းသော ငါးတို့သည်။ ပဿယုကာရာတိ- ပဿယုကာရာ ဟူသည်ကား၊
အနိစ္စမာနကံယေဝ- အလိုမရှိဘဲလျက်သာလျှင်၊ ဗလက္ကာရေန- အနိုင်အထက်ဖြင့်။
ဝိပက္ခကန္တိ- ဝိပက္ခကံ ဟူသည်ကား၊ ဝိဒ္ဓတ္ထပက္ခကံ- ပျက်စီးသော အတောင်ရှိသော။

ဂိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တိတိ- ဂိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဂိဒ္ဓါ- တပ်မက်
ကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ယဒိ န ဝမိဿန္တိ- အကယ်၍
မထွေးအန် ကုန်အံ့၊ န ဆဇ္ဇေဿန္တိ- မစွန့်ကုန်အံ့။ ကာကပညာဝ တေတိ-
ကာကပညာဝ တေ ဟူသည်ကား၊ ကာကဿ- ကျီးနှင့်၊ သမာနပညာ ဣတိ-
တူသောပညာရှိသူ ဟူ၍၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါဒယော-
ဘုရားအစရှိကုန်သော၊ တေ ဝိဒ္ဓ- ထိုပညာရှိတို့သည်၊ ဝိဒန္တိ- သိကုန်၏။ ဇာနန္တိ-
သိကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အတ္ထသန္ဓဿနီတိ-
အတ္ထသန္ဓဿနီ ဟူသည်ကား၊ အတ္ထပ္ပကာသိကာ- အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော။
တွဉ္စ ပညာယသေတိ- တွဉ္စ ပညာယသေ ဟူသည်ကား၊ တွဉ္စ- သင်သည်လည်း၊
ပညာယိဿသိ- ထင်ရှားလတ်။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ ဟိတကာမေန- အစီးအပွားကို လိုလားသော၊

၁။ ပါပတ္တ-ပရှေးရှိသော အာပ-ဓာတ် ပရောက္ခာ အတ္တနောပုဒ် နာမယောဂ ဧကဝုဇ်
တ္ထ-ဝိဘတ်ဖြင့် ရုပ်ပြီး၏။ ဓာတ်နှင့် ဝိဘတ်အကြား၌ အ-သရထည့်ပေးရ၏။

မယာ- ငါသည်၊ တဝ- သင့်အား၊ သြဝါဒေါ- သြဝါဒကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ တံ- ထိုငါပေးသော သြဝါဒကို၊ တံ- သင်သည်၊ ယဒိ ကာဟသိ- အကယ်၍ လိုက်နာအံ့။ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်လောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿသိ- ဖြစ်လတံ့။ ယဒိ- အကယ်၍၊ န ကာဟသိ- မလိုက်နာအံ့။ ကာမပဏေ- ကာမညွန့်၌၊ နိမုဂ္ဂေါ- နစ်သည် ဖြစ်၍၊ ဇိဝိတပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿသိ- ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ တွမေဝ- သင်သည်ပင်၊ တေန ကာရဏေန ဝါ- ထိုလိုက်နာခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ [၁၇-၂၇၂] တေန အကာရဏေန ဝါ- ထိုမလိုက်နာ ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ သဂ္ဂေ ဝါ- နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း၊ နိရယေ ဝါ- ငရဲ၌လည်းကောင်း၊ ပညာယိဿသိ- ထင်လတံ့။ အဟံ ပန- ငါသည်ကား၊ သဗ္ဗဘဝေဟိ- အလုံးစုံသော ဘဝတို့မှ၊ မုတ္တော- လွတ်ပြီ။ အပ္ပဋိသန္ဓိကော- တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိတော့ပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္တော- အနက်တည်း။

ပန- အဖို့ တစ်ပါးကို ဆိုဦးအံ့၊ ဣမံ သြဝါဒံ- (အကြောင်းအကျိုးနှင့် ယှဉ်စပ်သော) ဤသြဝါဒအဆုံးအမကို၊ ဒေန္တေန- ပေးသနားသော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေန- အရှင် သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ နဒိ- မြစ်ကို၊ ဒဿိတာ- ပြအပ်ပြီ။ တာယ- ထိုမြစ်၌၊ ဝုယုမာနံ- မျောနေသော၊ ဟတ္ထိကုဏပံ- ဆင်သေကောင်ကို၊ ဒဿိတံ- ပြအပ်ပြီ။ ကုဏပခါဒကော- အကောင်ပုပ်ကို ခဲစားသော၊ ကာကော- ကျီးကန်းကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ တဿ- ထိုကျီးကန်း၏၊ ကုဏပံ- အကောင်ပုပ်ကို၊ ခါဒိတွာ- ခဲစား၍၊ ပါနီယပိဝနကာလော- သောက်ရေကို သောက်သောအခါ ကာလကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ ရမဏီယဝနသဏ္ဌဒဿနကာလော- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော တောအုပ်ကို မြင်သောအခါကာလကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ နဒိယာ- မြစ်၌၊ ဝုယုမာနဿ- မျောနေသော၊ ကုဏပဿ- အကောင်ပုပ်၏၊ သမုဒ္ဒပဝေသော- သမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ခြင်းကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- သမုဒ္ဒရာ၏ အလယ်၌၊ ကာကဿ- ကျီးကန်း၏၊ ဟတ္ထိကုဏပေ- ဆင်သေကောင်၌၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ အလဘိတွာ- မရမူ၍၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့ ပတ္တကာလော- ရောက်ရာအချိန်ကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုဥပမာ၌၊ နဒိ ဝိယ- မြစ်ကဲ့သို့၊ အနမတဂ္ဂေါ- ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ မသိအပ်သော အရှေ့စွန်း၊ အနောက်စွန်း အပိုင်းအခြား

ရှိသော၊ သံသာရော- သံသရာကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏။ နဒိယာ- မြစ်၌၊ ဝုယျမာနံ- မျောနေသော၊ ဟတ္ထိကုဏပံ ဝိယ- ဆင်သေကောင်ကဲ့သို့၊ သံသာရေ- သံသရာ၌၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏာ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်ကုန်၏)။ ကာကော ဝိယ- ကျီးကန်းကဲ့သို့၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနော- မိုက်ကန်းသော ပုထုဇဉ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏)။ ကာကဿ- ကျီးကန်း၏၊ ကုဏပံ- သူသေကောင်ကို၊ ခါဒိတွာ- ခဲစား၍၊ ပါနိယပိဝနကာလော ဝိယ- သောက်ရေကို သောက်ရာ အချိန်အခါကဲ့သို့၊ ပုထုဇ္ဇနဿ- ပုထုဇဉ်၏၊ ကာမဂုဏော- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ- သုံးဆောင်ခံစားပြီး၍၊ သောမနဿိကကာလော- ကောင်းသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏)။ ကုဏပေ- သူသေကောင်၌၊ လဂ္ဂဿ- (တဏှာဖြင့်) ကပ်ငြိသော၊ ကာကဿ ဧဝ- ကျီးကန်း၏ သာလျှင်၊ ရမဏီယဝနသဏှာဒဿနံ ဝိယ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော တောအုပ်ကို မြင်သကဲ့သို့၊ ကာမဂုဏေသု- ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌၊ လဂ္ဂဿ- တဏှာဖြင့် ကပ်ငြိသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ဧဝ- ပုထုဇဉ်၏သာလျှင်၊ သဝနဝသေန- ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဋ္ဌတိသာရမ္ပဏဒဿနံ- သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့ကို မြင်ခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ- မှတ်သားအပ်၏။ ကုဏပေ- သူသေကောင်သည်၊ သမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာသို့၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်သည်ရှိသော်၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ လဘိတုံ- ရခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တဿ- မစွမ်းနိုင်သော၊ ကာကဿ- ကျီးကန်း၏၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပတ္တကာလော ဝိယ- ရောက်ရာအခါကဲ့သို့၊ ကာမဂုဏဂိဒ္ဓဿ- ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်မက်သော၊ ပါပပရာယဏဿ- မကောင်းမှု၌ မှီခိုရာ၊ လဲလျောင်းရာ ရှိသော၊ (ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ-၌စပ်) ကုသလေ ဓမ္မေ- ကုသိုလ်တရား၌၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ လဘိတုံ- ရခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တဿ- မစွမ်းနိုင်သော၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ- မိုက်ကန်းသော ပုထုဇဉ်၏၊ မဟာနိရယေ- ကြီးစွာသော ငရဲ၌၊ မဟာဝိနာသပတ္တိ- ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏။ ဣတိ- ဤသည်ကား ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ အဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးအား၊ သော- ထိုအရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣမာယ ဥပမာယ- ဤဥပမာဖြင့်၊ ဩဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တမေဝ ဩဝါဒံ- ထိုအဆုံးအမကိုသာလျှင်၊

ထိရ်- မြို့စွာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပတိဌပေတုံ- တည်စေခြင်းငှာ၊ “ဧကဝါစမိ ခွိဝါစံ (ပ) ဒါသော’ဝ’ယျဿ သန္တိကေ”တိ- “ဧကဝါစမိခွိဝါစံ (ပ) ဒါသော’ဝ’ယျဿ သန္တိကေ” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၃၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနုကမ္ပကော- အစဉ်သနားခြင်းရှိသော သူသည်၊ ဧကဝါစမိ- တစ်ခွန်းသော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ခွိဝါစမိ- နှစ်ခွန်းသော စကားကိုလည်း၊ ဘဏေယျ- ဆိုဆုံးမရာ၏။ တတုတ္တရိ- ထိုတစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းထက် အလွန်၊ န ဘာသေယျ- မဆို မဆုံးမရာ။ အယျဿ- အရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဒါသော ဣဝ- ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

တတ္ထ- ထိုဧကဝါစမိ စသော ဂါထာ၌၊ န ဘာသေယျာတိ- န ဘာသေယျ ဟူသည်ကား၊ ဟိ- ထင်ရှားအောင် ဆိုဦးအံ့။ ဝစနံ- စကားကို၊ အဂ္ဂဏန္တဿ- မနာယူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တတော- ထို့ထက်၊ ဥတ္တရိ- အလွန်၊ ဘာသမာနော- ပြောဆိုသော သူသည်၊ သာမိကဿ- အရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဒါသော ဝိယ- ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဟိ- မှန်၏၊ ဒါသော- ကျွန်သည်၊ သာမိကေ- အရှင်သည်၊ ကထံ- စကားကို၊ ဂဏ္ဍန္တပိ- ယူသော်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဏန္တပိ- မယူသော် လည်းကောင်း၊ ကထေတိ ယေဝ- ဆိုရသည်သာ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “တတုတ္တရိ န ဘာသေယျာ”တိ- တတုတ္တရိ န ဘာသေယျဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဆုံးအမဂါထာ

၃၅။ “ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ သောဏကော အမိတဗုဒ္ဓိမာ။
ဝေဟာသေ အန္တလိက္ခသ္မိ၊ အနုသာသိတွာန ခတ္တိယ”န္တိ-

“ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ (ပ) အနုသာသိတွာန ခတ္တိယံ”ဟူသော၊ အယံ- ဤဂါထာ သည်ကား၊ အဘိသမ္ပဒ္ဓဂါထာ- ထိုးထွင်း၍ ကောင်းစွာသိအပ်သော ဂါထာတည်း။

၃၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အမိတဗုဒ္ဓိမာ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော လောကုတ္တရာပညာရှိထသော၊ သောဏကော- သောဏကပစ္စေက ဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣဒံ- ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတွာန- မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ခတ္တိယံ- ရေမြေကို အစိုးရသော အရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ အနုသာသိတွာန-

ဆုံးမတော်မူပြီး၍၊ ဝေဟာသေ- ဝေဟာသဟုဆိုအပ်သော၊ အန္တလိက္ခသိ-
ကောင်းကင်၌၊ ပက္ကာမိ- ကြွလေပြီ။

[နာ-၂၇၃] တတ္ထ- ထို‘ဣဒံ ဝတ္တာန’ စသော ဂါထာ၌၊ ဣဒံ ဝတ္တာနာတိ-
ဣဒံ ဝတ္တာန ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အမိတာယ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော၊
လောကုတ္တရ-ဗုဒ္ဓိယာ- လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်၊ အမိတဗုဒ္ဓိမာ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော
ဉာဏ်ရှိသော၊ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝတ္တာ-
ဆိုပြီး၍၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဥပ္ပတိတွာ- ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍၊ (တွံ-
သင်သည်)၊ “သစေ- အကယ်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿသိ- ရဟန်းပြုအံ့၊ တဝေဝ- သင်၏သာလျှင်၊
(ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ နော စေ ပဗ္ဗဇိဿသိ- အကယ်၍
ရဟန်းမပြုအံ့၊ တဝေဝ- သင်၏သာလျှင်၊ (ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။
မယာ- ငါသည်၊ တေ- သင့်အား၊ ဩဝါဒေါ- ဩဝါဒကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ။
အပ္ပမတ္တော- မမေ့လျော့သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်လော့။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ခတ္တိယံ-
မင်းကို၊ အနုသာသိတွာန- ဆုံးမ၍၊ ပက္ကာမိ- ကြွလေပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်လည်း၊ အာကာသေန-
ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ- ကြွသွားတော်မူသော၊ တံ- ထိုအရှင်
သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ ယာဝ ဒဿနပထာ- မြင်လောက်ရာ လမ်းခရီး (မျက်စိ
မြင်ကောင်းသော ခရီး)တိုင်အောင်၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်မျှော်
လျက်၊ တသ္မိ- ထိုသောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ စက္ခုပထေ- မျက်စိမြင်လောက်ရာ
ခရီးတို့ကို၊ အတိက္ကန္တေ- လွန်သည်ရှိသော်၊ သံဝေဂံ- ထိတ်လန့်ခြင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ-
ရ၍၊ “ဟိနဇစ္စော- ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ရှိသော၊ အယံ- ဤသူသည်၊ ဗြာဟ္မဏော-
ပုဏ္ဏားသည်၊ သမာနော- ဖြစ်လျက်၊ အသမ္ဘိန္နော- (အခြားအမျိုးတို့နှင့်) မရော
ယှက်သော၊ ဝါ- မျိုးရိုးမပျက်သော၊ ခတ္တိယဝံသေ- မင်းမျိုးမင်းနွယ်၌၊ ဇာတဿ-
ဖြစ်သော၊ မမ- ငါ၏၊ မတ္တကေ- ဦးခေါင်းထက်၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပါဒရဇံ-
ခြေမုန့် မြူမုန့်ကို၊ ဩကိရန္တော- ကြံချလျက်၊ အာကာသံ- ကောင်းကင်သို့ ဥပ္ပတိတွာ-
ပျံတက်၍၊ ဂတော- ကြွသွားတော်မူပြီ။ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့
ပင်လျှင်၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိတုံ- (ရသေ့)ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-

သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (စိန္တေတွာ- ကြံပြီး၍)၊ သော-
ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ နိယျာဒေတွာ- အပ်နှင်း၍၊
ပဗ္ဗဇိတုကာမော- (ရသေ့)ရဟန်း ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍-

၃၆။ “ကောနု’မေ ရာဇကတ္တာရော၊ သုဒ္ဓါ ဝေယျတ္တမာဂတာ။
ရဇ္ဇံ နိယျာဒယိဿာမိ၊ နာဟံ ရဇေန မတ္ထိကော။

၃၇။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကောဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂ္ဂန္တိ-

“ကော နုမေ ရာဇကတ္တာရော (ပ) ကာမာနံ ဝသမန္တဂ္ဂ”ဟူကုန်သော၊ ဂါထာဒွယံ-
ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၃၆။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ သုဒ္ဓါ စ- သုဒ္ဓမိုးနွယ်
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝေယျတ္တမာဂတာ- ထင်ရှားသောအဖြစ်သို့
ရောက်သော နှုတ်မင်္ဂလာရှိသောသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ယေ- အကြင်
သူတို့သည်၊ ရာဇကတ္တာရော- မင်း၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။
ဣမေ- ဤသူတို့သည်၊ ကော နု- အဘယ်မှာနည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရဇ္ဇံ-
တိုင်း ပြည်ကို၊ နိယျာဒယိဿာမိ- အပ်နှင်းပါအံ့။ ရဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊
န အတ္ထိကော- အလိုမရှိ။

၃၇။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊
ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့ သုဝေ- နက်ဖြန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော-
အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိနိုင်ရာအံ့နည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော-
ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ တပ်စွမ်းသဖြင့်
မွေ့လျော်ပျော်ပါးသော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ-
အလိုသို့၊ မာ အန္တဂံ- မလိုက်ပြီ။

တတ္ထ- ထို‘ဣဒံ ဝတ္တာန’ စသော ဂါထာ၌၊ ဣဒံ ဝတ္တာနာတိ- ဣဒံ ဝတ္တာန
ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အမိတာယ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော၊
လောကုတ္တရဗုဒ္ဓိယာ- လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်၊ အမိတဗုဒ္ဓိမာ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော

ဉာဏ်ရှိသော၊ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝတော- ဆို၍၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဥပ္ပတိတွာ- ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍၊ “(တံ- သင်သည်)၊ သစေ- အကယ်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿသိ- ရဟန်းပြုအံ့။ တဝေဝ- သင်၏သာလျှင်၊ (ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ နော စေ ပဗ္ဗဇိဿသိ- အကယ်၍ ရဟန်းမပြုအံ့။ တဝေဝ- သင်၏သာလျှင်၊ (ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ မယာ- ငါသည်၊ တေ- သင့်အား၊ ဩဝါဒေါ- ဩဝါဒကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ။ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်လော့၊” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ခတ္တိယံ- မင်းကို၊ အနုဿာသိတွာန- ဆုံးမ၍၊ ပက္ကာမိ- ကြွလေပြီ။

ဧဝံ- ဤသို့ ရဇ္ဇ- တိုင်းပြည်ကို နိယျာဒေန္တဿ- အပ်နှံသော အရိန္ဒမမင်းကြီး၏၊ (ဝစနံ- စကားကို)၊ သုတွာ- ကြားကုန်၍၊ အမစ္စာ- မျူးတော်မတ်တော်တို့သည်၊ (ရညော- မင်းကြီးအား)-

၃၈။ “အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝမနော။

တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စဿ၊ သော နော ရာဇာ ဘဝိဿတိ”တိ-

“အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော (ပ) သော နော ရာဇာ ဘဝိဿတိ” ဟူသော၊ (ဂါထံ- ဂါထာကို)၊ အာဟံသု- တင်လျှောက်ကုန်ပြီ။

၃၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ပုတ္တော- သားတော် ဖြစ်သော၊ ဒဟရော- ငယ်နုစွာသော၊ ရဋ္ဌဝမနော- ပြည်သူတို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝု- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော သတို့သားသည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏။ တံ- ထိုသားတော်ဒီဃာဝုကို၊ ရဇ္ဇေ- မင်းအဖြစ်၌၊ အဘိသိဉ္စဿ- အဘိသိက်သွန်းတော်မူပါလော့။ သော- ထိုဒီဃာဝု မင်းသားသည်၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရာဇာ- အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်ပါလတ္တံ့။

တတော- ထိုသို့ တင်လျှောက်သောအခါမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ (တစ်နည်း) တတော ပရံ- ထိုသို့ တင်လျှောက်သောအခါ၌၊ ရညာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ဝုတ္တဂါထံ- ဆိုအပ်ပြီးသော ဂါထာကို၊ အာဒိံ ကတွာ- အစပြု၍၊ ဥဒါနသမ္ပန္နဂါထာ- ဥဒါန်း

(ဝမ်းမြောက်စကား)နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော ဂါထာတို့ကို ပါဠိနယေနေဝ- ပါဠိနည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- သိအပ်ကုန်၏။ (ကိ ဝေဒိတဗ္ဗာ- နည်း)-

၃၉။ “ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ၊ ဒီယာဝံ ရဋ္ဌဝမနံ။

တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇိဿံ၊ သော ဝေါ ရာဇာ ဘဝိဿတိ။ (ပ)

၆၈။ တဿ တေ သွာဂတံ ရာဇ သီဟဿေဝ ဂိရိဗ္ဗဇံ။

အနုသာသ မဟာရာဇ တွံ နော သဗ္ဗာသမိဿရော”တိ-

ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ (ပ) တွံ နော သဗ္ဗာသမိဿရော” ဟူကုန်သော၊ (ဥဒါနသမ္ပန္နဂါထာ- တို့ကို၊ ပါဠိနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ကုန်၏။)

မင်းကြီးက သားတော်ကို ခေါ်စေသော ဂါထာ

၃၉။ ဘောန္တော- အိုအမတ်များတို့၊ ရဋ္ဌဝမနံ- ပြည်သူအပေါင်းတို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီယာဝံ- ဒီယာဝုအမည်ရှိသော၊ တံ ကုမာရံ- ထိုမင်းသားကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ အာနေထ- ဆောင်ခဲ့ကြလော့။ တံ- ထို ဒီယာဝု မင်းသားကို၊ ရဇ္ဇေ- မင်းအဖြစ်၌၊ အဘိသိဉ္ဇိဿု- အဘိသိက် သွန်းကြလော့။ သော- ထိုဒီယာဝုသည်၊ ဝေါ- သင်တို့၏၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

[နာ- ၂၇၄] ၄၀။ တတော- ထိုမှနောက်၌၊ ရဋ္ဌဝမနံ- ပြည်သူ အပေါင်း တို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီယာဝံ- ဒီယာဝုအမည်ရှိသော၊ ကုမာရံ- မင်းသားကို၊ အာနေသု- ဆောင်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ခမည်းတော် အရိန္ဒမ မင်းကြီးသည်၊ မနောရမံ- နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော၊ ဧကပုတ္တံ- တစ်ယောက် တည်းသော သားတော်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အာလပီ- ခေါ်တော်မူပြီ။

သားတော်အား တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းပုံ

၄၁။ ပုတ္တ- ချစ်သား၊ ဒီယာဝု၊ သဗ္ဗသော- ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ- ကောင်းစွာပြည့်ကုန်သော၊ သဋ္ဌိဂါမသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်းသော ရွာတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုရွာတို့ကို၊

ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဇ္ဇ- တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၄၂။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖြန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္တဂံ- မလိုက်ပြီ။

၄၃။ ပုတ္တ- ဖခင်ရင်နှစ် သားချစ်မျက်ရှု ဒီယာဝု၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရ- ဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ- ရွှေကကြိုးတို့ဖြင့်လည်း ကအပ်ကုန်ထသော၊ မာတင်္ဂါ- မာတင်မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ- ရွှေကြိုးလည်း တင်ကုန်ထသော။

၄၄။ တောမရကိုသပါဏိဘိ- လုံ့မချွန်းတောင်းလည်း လက်၌ စွဲကုန် ထသော၊ ဂါမဏိယေဘိ- ဆင်စီးသူရဲတို့သည်၊ အာရုဇ္ဇာ- တက်စီး ကုန်ထသော၊ သဒ္ဓိ နာဂသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်းသော ဆင်တော် အပေါင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုဆင်တို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဇ္ဇ- တိုင်းပြည်စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၄၅။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္တဂံ- မလိုက်ပြီ။

၄၆။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော
တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဇာတိယာ- အမျိုးအားဖြင့်၊
အာဇာနီယာဝ- အာဇာနည်မျိုး၌လည်း ဖြစ်ကုန်ထသော၊ သိန္ဓဝါ-
သိန္ဓောမျိုး၌လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သီယဝါဟိနော- လျင်ခြင်းအားနှင့်လည်း
ပြည့်စုံကုန်ထသော။ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ- ဓားမြှောင်၊ လေး၊
မြားလွယ်ကုန်ထသော။

၄၇။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ ဂါမဏီယေဘိ- မြင်းစီးသူရဲတို့သည်၊
အာရုဠာ- တက်စီးအပ်ကုန်ထသော၊ သဌိ အဿသဟဿနိ- ခြောက်
သောင်းသော မြင်းတော်အပေါင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ-
ထိုမြင်းတို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရန္တ-
တိုင်းပြည်စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၄၈။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊
ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊
ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊
ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌
မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊
မာ အန္ဓဂံ- မလိုက်ပြီ။

၄၉။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ သန္နဒ္ဓါ- မြဲမြံစွာ ဖွဲ့အပ်ကုန်ထသော၊
ဥဿိတဒ္ဓဇာ- ရထား၌ ဆောက်အပ်သော တံခွန်လည်းရှိကုန်ထသော၊
ဒီပါ- သစ်ရေလည်း ရံအပ်ကုန်ထသော၊ အထောပိ- ထိုမှတစ်ပါးလည်း၊
ဝေယျုဠါ- ကျားရေလည်း ရံအပ်ကုန်ထသော၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ-
ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့်လည်း တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်ထသော။

၅၀။ စာပဟတ္ထေဟိ - လေးလက်စွဲ ကုန်ထသော၊ ဝမ္ဘိဘိ -
ချပ်မိန့်ညိုလည်း ဝတ်ကုန်ထသော၊ ဂါမဏီယေဟိ- ရထားစီးသူရဲတို့သည်၊
အာရုဠာ- တက်စီးအပ်ကုန်ထသော၊ သဌိ ရထသဟဿာနိ-
ခြောက်သောင်းသော ရထားတော်အပေါင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ-

ထိုရထားတို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဲလွန်-
တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၅၁။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊
ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊
ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊
ဒုမ္မေဓော- ပညာ မရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌
မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊
မာ အန္တဂံ- မလိုက်ပြီ။

၅၂။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ ရောဟညာ- နိသောအဆင်းလည်း ရှိကုန်
ထသော၊ ပုဂ္ဂိုလသဘာ- နွားလားဥသဘာဟု ဆိုအပ်သော အကြီးဖြစ်သော
နွားနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သဒ္ဓိဓေနုသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်း
ကုန်သော နို့ညှစ်နွားမတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တာ- ထိုနွားမ
အပေါင်းတို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဲလွန်-
တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

[နာ- ၂၇၅] ၅၃။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ-
ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ-
သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ-
ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌
မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊
မာ အန္တဂံ- မလိုက်ပြီ။

၅၄။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ သဗ္ဗလင်္ကာရဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော
တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဝိစိတြဝတ္ထာဘရဏာ-
ဆန်းကြယ်သော အဝတ်တန်ဆာလည်း ဝတ်ဆင်ကုန်ထသော၊
အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ- ပုလဲ၊ ပတ္တမြား နားဌောင်းလည်း ဆင်ဝတ်
ကုန်ထသော၊ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ- တစ်သောင်းခြောက်ထောင်
ကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တာ- ထိုမောင်းမတို့ကို၊

ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရန္တ- တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၅၅။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္တဂံ- မလိုက်ပြီ။

သားတော်ပါ လိုက်ပါလို

၅၆။ တာတ- ခမည်းတော် မင်းမြတ်၊ ဒဟရဿေဝ- ငယ်စဉ်ကပင်လျှင်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ မတာတိ- သေပြီဟူ၍၊ မေ- အကျွန်ုပ်သည်၊ သုတံ- ကြားအပ်ဖူးပါ၏။ တာတ- ခမည်းတော်မင်းမြတ်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ တယာ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ဇီဝိတုမ္ပိ- အသက်ရှင်ခြင်းငှာလည်း၊ န ဥဿဟေ- မစွမ်းနိုင်ပါ။

၅၇။ တာတ- ခမည်းတော် မင်းမြတ်၊ ယထာ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ သမေသု စ- ညီညွတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသမေသု စ- မညီညွတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု- တောင်ချောက်ကြား တို့၌၊ ဇေဿန္တိ- သွားသော၊ အာရညကံ- တော၌နေသော၊ နာဂံ- ဆင်မင်းကို၊ ပေါတော- ဆင်သူငယ်သည်၊ ပစ္ဆတော- နောက်က၊ အန္ဓေတိ ယထာ- အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။

၅၈။ ဧဝံ တထာ- ထိုအတူ၊ ပတ္တံ- ခွက်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ တံ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်သို့၊ အနုဂစ္ဆာမိ- အစဉ်တစိုက် လိုက်ပါ တော့အံ့။ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်အား၊ သုဘရော- မွေးမြူလွယ်သည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်ပါအံ့။ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်အား၊ ဒုပ္ပရော- အသက်မွေးခက်သည်၊ န ဟေဿာမိ- မဖြစ်ရပါလတ္တံ့။

ဒီယာဝုမင်းသားအား အတင်းနန်းအပ်ခဲ့

၅၉။ ဘောန္တော- အို အမတ်တို့၊ ယထာ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဓနေသိနံ- ဥစ္စာကို ရှာကုန်သော၊ ဝါဏိဇာနံ- ကုန်သည်တို့၏၊ သာမုဒ္ဓိကံ- သမုဒ္ဓရာ၌ သွားသော၊ နာဝံ- လှေကို၊ တတ္ထ- ထိုသမုဒ္ဓရာ၌၊ ဝေါဟာရော- အထူးထူးသော ဘေးရန်သည်၊ ယဒိ ဂဏှေယျ- အကယ်၍ ကိုင်ငင်ငြားအံ့၊ [ဝါဏိဇာဗျသနီ (ဝါဏိဇဗျသနံ)]- ကုန်သည်တို့၏ပျက်စီးခြင်းသည်၊ သိယာ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့။

၆၀။ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ အယံ ပုတ္တကလိ- ဤသားယုတ်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ အန္တရာယကရော- ရဟန်းပြုခြင်းအန္တရာယ်ကို ပြုဘိ၏။ ဣမံ ကုမာရံ- ဤမင်းသားကို၊ ရတိဝဗ္ဗနံ- မွေ့လျော်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော၊ ပါသာဒံ- ရွှေနန်းပြဿာဒ်ထက်သို့၊ ပါပေထ- ပို့လေကုန်။

သားတော်မင်းသား မင်းပြုရလေပြီ

၆၁။ ဘောန္တော- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ တတ္ထ- ထိုမွေ့လျော်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်၌၊ ကမ္မုသဟတ္ထာယော- ရွှေတန်ဆာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော လက်ရှိကုန်သော၊ တာ- ထိုမောင်းမတို့သည်၊ နံ- ထိုဒီယာဝုမင်းသားကို၊ အစ္စရာ- နတ်သမီးတို့သည်၊ သက္ကံ- သိကြားနတ်မင်းကို၊ ရမေန္တိ ယထာ- မွေ့လျော် ပျော်ပါးစေကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ- ထိုအတူ၊ တတ္ထ- ထိုသို့ မွေ့လျော်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်၌၊ ရမေဿန္တိ- မွေ့လျော်စေကုန်လတ္တံ့။ ဧသော စ- ဤမင်းသားသည်လည်း၊ တာဟိ- ထိုမောင်းမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- တကွ၊ ရမိဿတိ- မွေ့လျော်ပျော်ပါးလတ္တံ့။

၆၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ကုမာရံ- ဒီယာဝုမင်းသားကို၊ ရတိဝဗ္ဗနံ- မွေ့လျော်ခြင်းကိုပွားစေတတ်သော၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်သို့၊ ပါပေသု- ပို့လေကုန်ပြီ။ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနံ- တိုင်းပြည်သူအပေါင်းကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ဒီယာဝု- ဒီယာဝုအမည်ရှိသော၊ တံ- ထိုမင်းသားကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ကညာ- နန်းတွင်းသူအပေါင်းတို့သည်၊ အဝစုံ- မေးကြကုန်ပြီ။

၆၃။ ကထံ အဝဇ္ဇံ- အဘယ်သို့ မေးလျှောက်ကြကုန်သနည်း။ သာမိ-
အရှင်၊ တံ- သင်သည်၊ ဒေဝတာ- စာတုမဟာရာဇ်နတ်သည်တည်း၊ အသိ
န- ဖြစ်လေသလော။ ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်တည်း၊ အသိ န- ဖြစ်
သလော။ အဒုံ- ထိုသို့ မဟုတ်မူကား၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး
ပေးကြူးစွာသော၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်တည်း၊ အသိ န-
ဖြစ်လေသလော။ တံ- သင်သည်၊ ကော ဝါ- အဘယ်သူနည်း။ ကဿ
ဝါ- အဘယ်သူ၏မူလည်း၊ ပုတ္တော- သားနည်း။ ကထံ- အဘယ်သို့သော
အကြောင်းဖြင့်၊ တံ- သင့်ကို၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ အနေမု- သိရကုန်အံ့နည်း။

[၅၁-၂၇၆] ၆၄။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝေါ-
စာတုမဟာရာဇ်နတ် သည်၊ န အမှီ- မဖြစ်။ ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်၊ န
အမှီ- မဖြစ်။ အဟံ- ငါသည်၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကျူးစွာသော၊
သက္ကော- သိကြားနတ် မင်းသည်၊ န အမှီ- မဖြစ်။ အဟံ- ငါသည်၊
ရဋ္ဌဝဗ္ဗနော- တိုင်းပြည်သူ အပေါင်းကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝု-
ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊ ကာသိရညော- ကာသိမင်းမြတ်၏၊ ပုတ္တော-
သားတော်တည်း။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ မမံ- ငါ့ကို၊ ဝေါ- ရှင်မတို့သည်၊
ဘရထ- လုပ်ကျွေးကြကုန်လော့။ အဟံ- ငါသည်၊ ဝေါ- အရှင်မတို့၏၊
ဘတ္တာ- ချစ်လင်သည်၊ ဘဝါမိ- ဖြစ်အံ့။

မင်းကြီး၏အကြောင်းကို ဘုရားရှင်ဟောပြု

၆၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတ္ထ- ထိုမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
ရွှေနန်းပြာသာဒ်၌၊ ကညာ- မင်းသမီးအပေါင်းတို့သည်၊ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနံ-
ပြည်သူအပေါင်းကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝု- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊
တံ- ထိုမင်းသားကို၊ အဝဇ္ဇံ- မေးလျှောက်ကြကုန်ပြီ။ သာမိ- အရှင်၊ ရာဇာ-
ငါတို့သခင် အရှင်အရိန္ဒမမင်းမြတ်သည်၊ ကုဟိ- အဘယ်အရပ်သို့၊
အနုပ္ပတ္တော- ရောက်တော်မူလေသနည်း။ ရာဇာ- ငါတို့သခင် အရှင်
အရိန္ဒမမင်းမြတ်သည်၊ ဣတော- ဤငါတို့ တိုင်းပြည်မှ၊ ကုဟိ-
အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတော- သွားလေသနည်း။

၆၆။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ ရာဇာ- သင်တို့သခင် အရှင် အရိန္ဒမမင်း မြတ်သည်၊ ပကီ- ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတည်းဟူသော ညွှန်ကို၊ အတိက္ကန္တော- လွန်လေပြီ။ ရာဇာ- သင်တို့သခင် အရှင်အရိန္ဒမမင်း မြတ်သည်၊ ထလေ- ရဟန်းအဖြစ်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်၌၊ ပတိဌိတော- တည်လေပြီ။ အကဏှကံ- ရာဂအစရှိသော ဆူးငြောင့်မှ ကင်းထသော၊ အဂဟနံ- ရာဂစသော ခြုံပုတ်မရှိထသော၊ မဟာပထံ- နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသောသူတို့၏ ခရီးသို့၊ ပဋိပန္နော- သွားလေပြီ။

၆၇။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ ယေန မိစ္ဆာမဂ္ဂေန- အကြင်မှားသောခရီးဖြင့်၊ ဒုဂ္ဂတိ- မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ လားရာဒုဂ္ဂတိဘဝသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်၏။ သကဏှကံ- ရာဂအစရှိသော ဆူးငြောင့်လည်း ရှိထသော၊ သဂဟနံ- ရာဂစသော ခြုံပုတ်တို့ ရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ- မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ သွားရာဖြစ်သော၊ တံ မဂ္ဂံ- ထိုခရီးကို၊ အဟပ္ပ- ငါသည်လည်း၊ ပဋိပန္နော- သွားသည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်ချေ၏။

ဒီဃာဝုမင်းသား အလွန်နှစ်သက်သောဂါထာ

၆၈။ ရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဂိရိဗ္ဗဇံ- ခြင်္သေ့မငယ်၏ နေရာရွှေဂူသို့၊ သီဟဿ- သားများသေဌ်နင်း ခြင်္သေ့မင်း၏၊ အာဂတံဝ- လာခြင်းကဲ့သို့၊ တဿ တေ- ထို အရှင်မင်းမြတ်၏၊ အာဂတံ- လာတော်မူခြင်းကား၊ သွာဂတံ- ကောင်းသော လာတော်မူခြင်းတည်း။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနုသာသ- ဆုံးမတော်မူလော့၊ တွံ- အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ သဗ္ဗာသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ နော အမှောက်- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသော ချစ်လင်တည်း၊ ဣတိ- ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။

တတ္ထ- ထို‘ခိပ္ပံ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ခိပ္ပန္တိ- ခိပ္ပံ ဟူသည်ကား၊ တေန ဟိ- ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်၊ နံ- ထိုမင်းသားကို၊ သီဃံ- လျင်စွာ၊ အာနေထ- ဆောင်ကြ ကုန်လော့။ အာလပီတိ- အာလပိ ဟူသည်ကား၊ “သဌိ ဂါမသဟဿာနီ”တိ အာဒိနိ- သဌိဂါမသဟဿာနီ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဒန္တော- ဆိုလျက်၊ အာလပိ- ပြောပြီ။ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာတိ- သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ ဟူသည်ကား၊ တေ နာဂါ-

ထိုဆင်တို့ကို၊ သဗ္ဗေဟိ- အလုံးစုံကုန်သော၊ သိဿပဂါဒီဟိ- ဦးခေါင်း တန်ဆာ
 အစရှိကုန်သော၊ အလင်္ကာရေဟိ- တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ ဘူသိတာ- တန်ဆာ
 ဆင်အပ်ကုန်၏။ ဟေမကပ္ပနဝါသသာတိ- ဟေမကပ္ပနဝါသသာ ဟူသည်ကား၊
 သုဝဏ္ဏခစိတေန- ရွှေစီချယ်အပ်သော၊ ကပ္ပနေန- ဆင်ကုံးနှီးဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္တသရီရာ-
 ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သော။ ဂါမဏီယေဘိတိ- ဂါမဏီယေဘိ
 ဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထာစရိယေဟိ- ဆင်ဆရာတို့သည်။ အာဇာနိယာဝါတိ-
 အာဇာနိယာဝ ဟူသည်ကား၊ ကာရဏာကာရဏဝိဇာနနကာဝ- အကြောင်း
 ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိတတ်ကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
 ဇာတိယာတိ- ဇာတိယာ ဟူသည်ကား၊ သိန္ဓဝဇာတိယာ- သိန္ဓောဇာတ်အားဖြင့်၊
 သိန္ဓုရဌေ- သိန္ဓုတိုင်း၌၊ သိန္ဓုနဒီတိရေ- သိန္ဓုမြစ်ကမ်း၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်သော။
 ဂါမဏီယေဘိတိ- ဂါမဏီယေဘိ ဟူသည်ကား၊ အဿာစရိယေဟိ- မြင်းဆရာ
 တို့သည်။ ဣလ္လိယာ စာပဓာရိဘိတိ- ဣလ္လိယာ စာပဓာရိဘိ ဟူသည်ကား၊
 ဣလ္လိယာဝုဓဉ္စ- ဆောင်စားလက်နက်ကိုလည်းကောင်း၊ စာပါဝုဓဉ္စ- လေးလက်နက်
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တေဟိ- ဆောင်ကုန်သော။ ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုတ္တိတိ-
 ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုတ္တ ဟူသည်ကား၊ ဒီပိစမ္ပဗျုပ္ပစမ္ပပရိဝါရာ- သစ်ရေ ကျားရေ
 တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်ကုန်သော။ ဂါမဏီယေဘိတိ- ဂါမဏီယေဘိ ဟူသည်ကား၊
 ရထိကေဟိ- ရထားစီးသူရဲတို့သည်။ ဝမ္ပိဘိတိ- ဝမ္ပိဘိ ဟူသည်ကား၊ သန္တဒ္ဓ
 ဝမ္ပေဟိ- ဖွဲ့အပ်သော ချပ်မိန်ညို ရှိကုန်သော။ ရောဟညာတိ- ရောဟည
 ဟူသည်ကား၊ ရတ္တဝဏ္ဏာ- နီသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂိုလသဘာတိ-
 ပုဂ္ဂိုလသဘာ ဟူသည်ကား၊ ဥသဘသင်္ခါတေန- ဥသဘဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊
 ဇေဋ္ဌကပုဂ္ဂဝေန- မြတ်သောနွားလားနှင့်၊ သမန္နာဂတာ- တကွဖြစ်ကုန်သော။

ဒဟရဿေဝ မေ တာတာတိ- ဒဟရဿေဝ မေ တာတာ ဟူသည်ကား၊
 အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမင်းကြီးကို၊ ကုမာရော- မင်းသားသည်၊ တာတ- ဖခင်၊
 ဒဟရဿေဝ- ငယ်ရွယ်သည်သာလျှင်၊ သတော- ဖြစ်သော၊ မမ- ငါ၏၊ မာတာ-
 အမိသည်၊ မတာ- သေခဲ့ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ မယာ- ငါသည်၊ သုတံ- ကြားဖူး၏။
 သောဟံ- ထိုငါသည်၊ တယာ- သင်ဖခင်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ဇီဝိတုံ- အသက်
 ရှင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ခိဿာမိ- မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ။

ပေါတောတိ- ပေါတော ဟူသည်ကား၊ တရုဏပေါတကော- ငယ်ရွယ်သော
 ဆင်ပေါက်သည်။ ဇေဿန္တန္တိ- ဇေဿန္တ ဟူသည်ကား၊ ဝိစရန္တ- လှည့်လည်သော။
 သာမုဒ္ဓိကန္တိ- သာမုဒ္ဓိကံ ဟူသည်ကား၊ သမုဒ္ဓေ- သမုဒ္ဓရာ၌၊ ဝိစရန္တ- လှည့်
 လည်သော။ ဓနေသိနန္တိ- ဓနေသိနံ ဟူသည်ကား၊ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ပရိယေသန္တာနံ-
 ရှာမှီးကုန်သော။ ဝေါဟာရောတိ- ဝေါဟာရော ဟူသည်ကား၊ ဝိစိတြဝေါဟာရော-
 ဆန်းကြယ်သော ဝေါဟာရရှိသော၊ ဟေဋ္ဌာကမနကော- အောက်မှ ဆွဲငင်
 တတ်သော၊ ဝါဠမစ္ဆော ဝါ- ကြမ်းတမ်းသော ငါးသည်လည်းကောင်း၊
 ဥဒကရက္ခသော ဝါ- ရေ၌နေသော ရကျိုက်သည်လည်းကောင်း၊ အာဝဋ္ဌော ဝါ-
 ဝဲသည်လည်းကောင်း။ တတ္ထာတိ- တတ္ထ ဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ သမုဒ္ဓေ- ထို
 သမုဒ္ဓရာ၌။ ဝါဏီဇာ ဗျသနီ သိယာတိ- ဝါဏီဇာ ဗျသနီ သိယာ ဟူသည်ကား၊
 အထ- ထိုအခါ၌၊ တေ ဝါဏီဇာ- ထို ကုန်သည်တို့သည်၊ ဗျသနပုတ္တာ- ပျက်စီးခြင်းသို့
 ရောက်ကုန်သည်၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ [နှာ-၂၇၇] “သိယျန္တိ”ပိ ပါဌော-
 သိယျန္တိ ဟူသော ပါဌသည်လည်း၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ ပုတ္တကလီတိ- ပုတ္တကလိ
 ဟူသည်ကား၊ ပုတ္တလာမကော- သားယုတ်တည်း။ ပုတ္တကာဠကဏ္ဍိ- မင်္ဂလာ
 မရှိသော သားတည်း။ ကုမာရော- မင်းသားသည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုကို
 ဝတ္တံ- ဆိုခြင်းငှာ၊ န ဝိသဟိ- မစွမ်းနိုင်။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊
 အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ အာဏာပေန္တော- စေလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဣမ”န္တိ အာဒိ- ဣမံ
 ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ ကမ္မုသဟတ္ထာယောတိ-
 တတ္ထ ကမ္မုသဟတ္ထာယော ဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏံ- ရွှေကို၊ ကမ္မုသံ- ကမ္မုသဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ သုဝဏ္ဏာဘရဏဘူသိတဟတ္ထာယော- ရွှေဖြင့်ပြီးသော လက်ဝတ်
 လက်စားတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော လက်ရှိကုန်သော၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
 အနက်တည်း။ ယထာတိ- ယထာ ဟူသည်ကား၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်၊
 ဣစ္ဆန္တိ- အလိုရှိကုန်၏၊ တထာ- ထိုအခြင်းအရာဖြင့်၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- မိန့်တော်မူပြီး၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမ
 မင်းကြီးသည်၊ တံ- ထိုသားတော် ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ တတ္ထေဝ- ထိုဥယျာဉ်တော်
 ၌ပင်လျှင်၊ အဘိသိဉ္ဇာပေတွာ- အဘိသိက်သွန်းစေ၍၊ နဂရံ- နန်းမြို့သို့၊ ပါဟေသိ-
 ပို့ဆောင်စေတော်မူပြီ။ သယံ ပန- ကိုယ်တိုင် မိမိသည်ကား၊ ဧကကောဝ- ကိုယ်တော်

တစ်ပါးတည်းသာလျှင်၊ ဥယျာနာ- ဥယျာဉ်တော်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်သွား၍၊
 ဟိမဝန္တ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ရမဏီယေ- မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိသော၊
 ဘူမိဘာဂေ- မြေအဖို့၌၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်း(ဇရပ်)ကို၊ မာပေတွာ-
 ဖန်ဆင်းစေ (ဆောက်လုပ်)၍၊ ကုသိပဗ္ဗဇ္ဇ- ရသေ့ရဟန်းကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- (ရသေ့ရဟန်း)
 ပြု၍၊ ဝနမူလဖလာဟာရော- တောသစ်မြစ်၊ တောသစ်သီးဟူသော အစာအာဟာရ
 ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ယာပေသိ- မျှတော်မူပြီ။ မဟာဇနောပိ- မျိုးတော်မတ်တော်
 အစရှိသော လူအပေါင်းသည်လည်း၊ ကုမာရံ- သားတော် ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊
 ဗာရာဏသီ- ဗာရာဏသီနေပြည်တော်သို့၊ ပဝေသေသိ- ဝင်စေပြီ (ပို့ဆောင်ပြီ)။
 သော- ထိုဒီဃာဝု မင်းသားသည်၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်
 လှည့်လည်ခြင်းကို (လက်ယာဘက်၌ ထား၍ လှည့်လည်ခြင်းကို)၊ ကတွာ- ပြု၍၊
 ပါသာဒံ- ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်သို့၊ အဘိရဟိ- တက်တော်မူပြီ။ တမတ္ထံ- တံ အတ္ထံ-
 ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- သဗ္ဗညု
 ဘုရားရှင်သည်၊ “တတော”တိ အာဒိ- တတောအစရှိသော ဤခုနစ်ဂါထာကို၊
 အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

တံ ဒိသွာ အဝစုံ ကညာတိ- တံ ဒိသွာ အဝစုံ ကညာ ဟူသည်ကား၊ တံ-
 ထိုမင်းသားကို၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ သိရိသောဘဂ္ဂေန- ကျက်သရေရှိ၍
 တင့်တယ်သော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ အာဂတံ- လာသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊
 “ဧသော- ဤများသော အခြံအရံဖြင့် လာသောသူသည်၊ အသုကော နာမ-
 ဤအမည်ရှိသူတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အဇာနန္တိယောဝ- မသိကြသည်သာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ နာဋကိတ္တိယော- ထိုကချေသည်မိန်းမတို့သည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊
 အဝေါစုံ- ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။ မမံ ဘရဏ္ဍာတိ- မမံ ဘရဏ္ဍ ဟူသည်ကား၊ မမံ-
 ငါ့ကို၊ ဣစ္ဆထ- အလိုရှိကြပါ။ ပင်္ကန္တိ- ပင်္ကံ ဟူသည်ကား၊ ရာဂါဒိကိလေသပင်္ကံ-
 ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာညွှန်ပျောင်းကို။ ထလေတိ- ထလေ ဟူသည်ကား၊
 ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရဟန်းအဖြစ်၌။ အကဏ္ဍကန္တိ- အကဏ္ဍကံ ဟူသည်ကား၊
 ရာဂကဏ္ဍကာဒိဝိရဟိတံ- ရာဂတည်းဟူသော ငြောင့်စသည်မှ ကင်းသော။
 တေဟေဝ- ထိုရာဂစသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂဟနေဟိ- ချဲ့တို့ဖြင့်၊ အဂဟနံ-
 တောခုံ မရှိသော။ မဟာပထန္တိ- မဟာပထံဟူသည်ကား၊ သဂ္ဂမောက္ခဂါမိနံ- နတ်ရွာ

နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာ ဖြစ်သော၊ မဟာမဂ္ဂံ- ကြီးစွာသောလမ်းကို၊ ပဋိပန္နော-
 လျှောက်လှမ်းခဲ့ပြီ။ ယေနာတိ- ယေန ဟူသည်ကား၊ ယေန မိစ္ဆာမဂ္ဂေန- အကြင်
 မှားသော လမ်းဖြင့်၊ ဒုဂ္ဂတိ- ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားကြကုန်၏။ အဟံ- ငါသည်၊
 တံ- ထိုမိစ္ဆာမဂ္ဂတည်းဟူသော လမ်းသို့၊ ပဋိပန္နော- သွားသူတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 ဝဒတိ- ဆို၏။ တတော- ထိုအခါမှ၊ တာ- ထိုကချေသည်မတို့သည်၊ စိန္တေသုံ-
 ကြံကြကုန်ပြီ။ (ကိ) “ရာဇာ- မင်းသည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အမေ- ငါတို့ကို၊ ပဟာယ-
 စွန့်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုခဲ့ပြီ။ အယမ္ပိ- ဤမင်းသားသည်လည်း၊ ကာမေသု-
 ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ဝိရတ္တစိတ္တရူပေါ- တပ်ခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိသော သဘောရှိ၏။
 သစေ- အကယ်၍၊ နံ- ထိုမင်းသားကို၊ နာဘိရမေဿာမ- ကာမဂုဏ်တို့၌
 မမွေ့လျော်စေနိုင်ကုန်အံ့၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက် ၍၊ ပဗ္ဗဇေယျ- ရဟန်းပြုရာ၏။
 အဿ- ထိုမင်းသား၏၊ အဘိရမနာကာရံ- ကာမဂုဏ် တို့၌ မွေ့လျော်သော
 အခြင်းအရာကို၊ ကရိဿာမ- ပြုကုန်အံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ (စိန္တေသုံ- ကြံကြကုန်ပြီ)။
 အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမင်းသားကို၊ အဘိနန္ဒန္တိယော- နှစ်သက် ကြသော
 ကချေသည်မတို့သည်၊ ဩသာနဂါထံ- အဆုံးဖြစ်သော ဂါထာကို၊ အာဟံသု-
 ဆိုကြကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုဂါထာ၌၊ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ- ဂိရိဗ္ဗဇံ ဟူသည်ကား၊ သီဟပေါတကာနံ-
 ခြင်္သေ့ငယ်တို့၏၊ ဝသနဌာနံ- နေရာအရပ်ဖြစ်သော၊ ကဉ္စနဂူဟံ- ရွှေဂူသို့၊
 ကေသရသီဟဿ- ကေသရမည်သော ခြင်္သေ့မင်း၏၊ အာဂတံ ဝိယ- လာခြင်းကဲ့သို့
 တဿ တဝ- ထိုအရှင်မင်းသား၏၊ အာဂတံ- လာခြင်းသည်၊ သုအာဂတံ-
 ကောင်းသော လာခြင်းတည်း။ တံ နောတိ- တံ နော ဟူသည်ကား၊ တံ- သင်သည်၊
 သဗ္ဗာသမ္ပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဣဿရော-
 အစိုးရသူပါတည်း၊ သာမိ- အရှင်သခင်ပါတည်း။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
 အနက်တည်း။

စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတွာ ပန- ဆိုကုန်၍ ကား၊ (စ၊
 ပန- ကား နိပါတ်ပုဒ်ဟု ကြံပါ)၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တူရိယာနိ- (အိုးစည်၊
 မုရိုးစည်၊ ထက်စည်၊ နံ၊ မောင်း၊ ကြေးနင်းစသော အားဖြင့်) တီးမှုတ်မျိုးတို့ကို၊
 ပဂ္ဂဏှိသု- တီးမှုတ်ကြကုန်ပြီ (ချီးမြှောက်အားပေးကြကုန်ပြီ)။ နာနပ္ပကာရာနိ-
 (နာနာ+ပကာရ) အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော၊ (များသော အပြားရှိ

ကုန်သော)၊ နစ္စဂီတာနိ- ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်းတို့ကို၊ ပဝတ္တိသု- ဖြစ်စေကုန်ပြီ။
ယသော- စည်းစိမ်ချမ်းသာ အခြံအရံသည်၊ မဟာ- အလွန်များသည်၊ အဟောသိ-
ဖြစ်ပြီ။ သော- ထိုဒီဃာဝုမင်းသားသည်၊ ယသမဒမတ္တော- အခြံအရံ စည်းစိမ်
ဥစ္စာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်းဖြင့် မာန်ယစ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ- များမြတ်သော
စည်းစိမ်အခြံအရံဖြင့် မာန်ယစ်သည်ဖြစ်၍၊ (“ယသ+သမ္ပတ္တော- ရှိလျှင် စည်းစိမ်
အခြံအရံဖြင့် လွန်စွာ မာန်ယစ်သည် ဖြစ်၍ဟု လည်းကောင်း၊ “ယသမတ္တော- ရှိလျှင်
စည်းစိမ်အခြံအရံဖြင့် မာန်ယစ်သည်ဖြစ်၍”ဟု လည်းကောင်း အနက်ပေးနိုင်သည်)၊ ပိတရံ-
ခမည်းတော်ကို၊ နု သရိ- မအောက်မေ့ (သတိမရ)ပြီ။ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်
(တရားနှင့်အညီ)၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ (တစ်နည်း) ရဇ္ဇံ-
တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေတွာ- အုပ်ချုပ်၍၊ ယထာကမ္မံ- ကံအားလျော်စွာ၊ ဝါ- အကြင်
အကြင် (ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော)ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော-
သွားရောက်ပြီ (လားပြီ)။ ဟေမိသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်လည်း၊
ဈာနာဘိညာ- ရူပဈာန်၊ အရူပဈာန်အားဖြင့် ဈာန် ၈ ပါးနှင့် ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ ဒိဗ္ဗသောတ
စေတောပရိယ (ပရိတ္တိဝိဇ္ဇာနန)၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအားဖြင့် လောကီ အဘိညာဉ်
၅ ပါးတို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ အာယုပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌၊
ဗြဟ္မလောကူပဂေါ- သုဒ္ဓါဝါသ ၅ ဘုံ ကြည်သော ဗြဟ္မာ ၁၅ ဘုံ၌ ကပ်ရောက်
တတ်သည်၊ ဝါ- ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

သတ္တာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤသောဏကဇာတ် တရား
ဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူ၍၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ-
ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (တထာဂတော- သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိ-
နိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တော- တောထွက်တော်မူ သည်။) န-
မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ တထာဂတော- ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ-
မြတ်သော တောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တောယေဝ- တောထွက်တော်မူဖူးသည်
သာလျှင်တည်း၊ “ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- မိန့်တော်မူ၍၊ “တဒါ- ထိုအခါ၌၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ပရိနိဗ္ဗာယံ- ကိလေသာတို့၏
ငြိမ်းခြင်း၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဖြင့် ငြိမ်းတော်မူပြီ၊ ဝါ- ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပြီ။

(ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌) ရာဟုလကုမာရော- ရာဟုလာမင်းသားသည်၊ (တဒါ- ထိုအခါ၌) ပုတ္တော- ဒီဃာဝုမင်းသားသည်၊ [နှာ-၂၇၈] အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သေသပရိသာ- ကြွင်းကုန်သော ပရိသတ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ- ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်တို့သည်၊ (အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)။ အရိန္ဒမရာဇာ ပန- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်ကား၊ အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။

ပဌမာ- ရှေးဦးစွာသော၊ သောဏကဇာတကဝဏ္ဏနာ- သောဏကဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ (နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ)။

၂- သံကိစ္စဇာတ် (၅၃၀)

သူတော်ကောင်းတရားနာရ၍ သောကကင်းဝေးရကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

သတ္တာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ “ဒိသ္မာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ” ဣဒံ- “ဒိသ္မာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ” အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသံကိစ္စဇာတ်တော်ကို၊ ဇီဝကမ္မဝနေ- ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌၊ ဝိဟရန္တော- သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်၊ အဇာတသတ္တုဿ- အဇာတသတ်မင်း၏၊ ပိတုဃာတကကမ္မံ- အဘကို သတ်သော အမှုကို၊ အာရပ္ပ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဟိ သစ္စံ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ သော- ထိုအဇာတသတ်မင်းကြီးသည်၊ ဒေဝဒတ္တံ- အရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ တဿ- ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ ပိတရံ- ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကို၊ ယာတာပေတွာ- သတ်စေ၍၊ သံဃဘေဒါဝသာနေ- သံဃာသင်းခွဲသော ကံကို ပြုသော အဆုံး၌၊ ဘိန္နပရိသဿ- ပျက်စီးသော ပရိသတ်ရှိသော၊ ဒေဝဒတ္တဿ- အရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ ဝါ-၏၊ ရောဂေ- ရောဂါသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ “တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ခမာပေဿာမိ- သည်းခံစေအံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ မဇ္ဇသိဝိကာယ- ညောင်စောင်း၊

ထမ်းစင်ဖြင့်၊ သာဝတ္ထိ- သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ- သွားစဉ်၊ ဇေတဝနဒွါရေ-
 ဇေတဝန် ကျောင်းတော်တံခါး အနီး၌၊ ပထဝီ- မြေသို့၊ ပဝိဋ္ဌဘာဝံ- ဝင်သည်၏
 အဖြစ်ကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ “ဒေဝဒတ္တာ- အရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-
 ဘုရားရှင်၏၊ ပဋိပက္ခော- ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ပထဝီ- မြေသို့၊
 ပဝိသိတ္တာ- ဝင်၍၊ အဝီစိပရာယဏော- အဝီစိငရဲလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသည်၊
 ဇာတော- ဖြစ်ပြီ။ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ တံ- ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ နိဿာယ-
 အမှီပြု၍၊ ဓမ္မိကော- တရားရှိသော၊ ဓမ္မရာဇာ- တရားမင်းဖြစ်သော၊ ပိတာ-
 ခမည်းတော်ကို၊ ယာတိတော- သတ်အပ်ပြီ။ အဟမ္ပိ- ငါသည်လည်း၊ ပထဝီ- မြေသို့၊
 ပဝိသိဿာမိ န ခေါ- ဝင်ရ အံ့လော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဘီတော- ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊
 ရဇ္ဇသိရိယာ- မင်း၏ စည်းစိမ်၌၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏သာယာခြင်းကို၊ န လဘိ-
 မရပြီ။ “ထောကံ- အနည်းငယ်၊ နိဒ္ဒါယိဿာမိ- အိပ်ဦးအံ့။” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
 နိဒ္ဒံ- အိပ်ခြင်းသို့၊ ဥပဂတမတ္တောဝ- ကပ်ရောက်ကာမျှသည်သာလျှင်၊
 နဝယောဇနဗဟလာယံ- အထူအားဖြင့် ကိုးယူဇနာ ရှိသော၊ အယမဟာပထဝီယံ-
 သံမြေကြီး၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ အယသုလေဟိ- သံတံကျင်တို့ဖြင့်၊
 ကောဋိယမာနော ဝိယ-ထိုးဆွအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သုနခေဟိ- ခွေးတို့သည်၊
 လုဗ္ဗိတွာ- အပိုင်းပိုင်းဖြတ်၍၊ ခဇ္ဇမာနော ဝိယ- ခဲစားအပ်ဘိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဘေရဝရဝေန- ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံဖြင့်၊ ဝိရဝန္တော-
 မြည်တမ်းလျက်၊ ဥဋ္ဌာတိ- ထ၏။

အဇာတသတ် ဘုရားရှင်ထံ ခစားဝင်ပုံ

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ စာတုမာသိနိယာ- မိုးလေးလတို့၏
 အဆုံးဖြစ်သော၊ ကောမုဒိယာ- တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊ အမစ္စဂဏပရိဝတော-
 များမတ်တော် အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ယသံ-
 စည်းစိမ်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ “မမ- ငါ၏၊ ပိတု- ခမည်းတော်၏၊
 ယသော- စည်းစိမ်သည်၊ ဣတော- ဤငါ၏ စည်းစိမ်ထက်၊ မဟန္တတရော-
 ကြီးမြတ်၏။ အဟံ- ငါသည်၊ တထာရူပံ နာမ- ထိုသို့သဘောရှိသည်မည်သော၊
 ဓမ္မရာဇာနံ- တရားရှိ (တရားစောင့်)သော မင်းကို၊ ဒေဝဒတ္တံ- အရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊
 နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ယာတေသိ- သတ်မိပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ ဧဝံ-

ဤသို့၊ စိန္တေန္တဿေဝ- ကြံစည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တဿ- ထိုအဇာတသတ်
မင်း၏၊ ကာယေ- ကိုယ်၌၊ သုဟော- ပူလောင်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ- ဖြစ်ပြီ။
သကလသရီရံ- အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို၊ ဝါ- ကိုယ်အလုံးသည်၊ သေဒတိန္တံ- ချွေးဖြင့်
စိုစွတ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တတော- ထိုနောက်မှ၊ “ကော- အဘယ်သူသည်၊
မေ- ငါ၏၊ ဣမံ ဘယံ- ဤဘေးကို၊ ဝိနောဒေတံ- ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ
န ခေါ- တတ်နိုင်ပါလတ္တံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ဒသဗလံ-
အားဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညော-
ဘုရားရှင်မှ တစ်ပါးသောသူ မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတွာ- သိ၍၊
“အဟံ- ငါသည်၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်အား၊ မဟာပရာဓော- ကြီးစွာ
ပြစ်မှားမိခဲ့၏။ ကော- အဘယ်သူသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊
ဒဿေဿတိ န ခေါ- ပြပါလတ္တံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေန္တော- ကြံသည်ရှိသော်၊
“ဇီဝကာ- ဆေးဆရာဇီဝကကို၊ အညတြ- ထား၍၊ အညော- ဆရာဇီဝကမှ
တစ်ပါးသော၊ ကောမိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ (မံ- ငါ့ကို၊ နေတွာ-
ဆောင်ယူ၍)၊ န (ဒဿေဿတိ)- မပြနိုင်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-
ကောင်းစွာ မှတ်ပြီး၍၊ တဿ- ထိုဆရာဇီဝကကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊
ဂမနူပါယံ- သွားရခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ကရောန္တော- ပြုလိုသည် ရှိသော်၊
“ရမဏီယာ ဝတ ဘော ဒေါသိနာ ရတ္တိ”တိ- “ရမဏီယာ ဝတ ဘော ဒေါသိနာ
ရတ္တိ”ဟူသော၊ ဥဒါနံ- ဥဒါန်း(ဝမ်းမြောက်စကား)ကို၊ ဥဒါနေတွာ- ကျူးရင့်မြွက်ဆို၍၊
(ဘော- အိုအချင်းတို့၊ ဒေါသိနာ- ဆီးနှင်း၊ မြူ၊ တိမ်၊ သူရိန်၊ မီးခိုး ညစ်မျိုးငါးဝ
ကင်းစင်ပသော၊ ရတ္တိ- ညဉ့်သည်၊ ရမဏီယာ ဝတ- စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးသည့်အနေ
မွေ့လျော်စေနိုင်ပေစွတကား၊) “အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ကံ- အဘယ်မည်သော၊ သမဏံ ဝါ-
ရဟန်းသို့လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ- ပုဏ္ဏားသို့လည်းကောင်း၊ ပယိရုပါသေယျာမိ
န ခေါ- ဆည်းကပ်ရအံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ ပူရဏာ-
သာဝကာဒီဟိ- ပူရဏကဿပတို့၏ တပည့်အစရှိကုန်သော များမတ်တော်တို့သည်၊
ပူရဏာဒီနံ- ပူရဏကဿပ အစရှိကုန်သော တိတ္ထိဆရာတို့၏၊ ဂုဏော- ဂုဏ်ကျေးဇူး
တို့ကို၊ ကထိတေ- ပြောဆို လျှောက်တင်အပ်သော်၊ တေသံ- ထိုသူတို့၏၊ ဝစနံ-
စကားကို၊ အနာဒိယိတွာ- မယူမူ၍၊ ဇီဝကံ- ဆေးဆရာ ဇီဝကကို၊ ပဋိပုစ္ဆိတွာ-

မေးတော်မူပြန်၍၊ တေန- ထိုဆေးဆရာဇီဝကသည်၊ တထာဂတဿ- သဗ္ဗညု
ဘုရားရှင်၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ “(ဒေဝ-
အရှင်မင်းမြတ်)၊ ဒေဝေါ- အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ တံ ဘဂဝန္တံ- ထိုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်သို့
ပယိရူပါသတု- ဆည်းကပ်ပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ ဝုတ္တော- လျှောက်တင်အပ်သည်
ဖြစ်၍၊ [နှာ-၂၇၉] ဟတ္ထိယာနာနိ- ဆင်ယာဉ် (စသည်)တို့ကို၊ ကပ္ပိပေတွာ-
ပြုပြင်စီရင်စေ၍ (ကစေ၍)၊ ဇီဝကဗ္ဗဝနံ- ဆေးဆရာဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်
တောသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ တထာဂတံ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-
ချဉ်းကပ်၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ တထာဂတေန- ဘုရားရှင်နှင့် တကွ၊
ကတပဋိသန္တာရော- ပြုအပ်ပြီးသော စကားအစေ့အစပ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ သန္တိဋ္ဌိကံ-
မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော၊ သာမညဖလံ- ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-
မေးလျှောက်၍၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်၏၊ မဓုရံ- သာယာသော၊ သာမညဖလ-
ဓမ္မဒေသနံ- သာမညဖလသုတ် တရားဒေသနာကို၊ သုတွာ- နာရ၍၊
သုတ္တပရိယောသာနေ- သာမညဖလသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အဆုံး၌၊
ဥပါသကတ္တံ- ရတနာသုံးပါးသို့ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်တတ်သော ဥပါသကာ၏
အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝေဒိတွာ- လျှောက်ကြားပြီး၍၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ခမာပေတွာ-
သည်းခံစေ၍ (ကန်တော့၍)၊ ပက္ကာမိ- ဖဲသွားလေပြီ။ သော- ထိုအဇာတသတ်
မင်းသည်၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဝါ- စွန့်ကြဲခြင်းကို၊
ဒေန္တော- ပေးလျက်၊ သီလံ- အလေ့အကျင့် (သီလ)ကို၊ ရက္ခန္တော- စောင့်ရှောက်လျက်၊
တထာဂတေန- ဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ သံသဂ္ဂံ- ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ကတွာ-
ပြု၍၊ မဓုရဓမ္မကထံ- သာယာစွာသော တရားစကားကို၊ သုဏန္တော- ကြားနာလျက်၊
ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန- အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းဖြင့်၊
ပဟိနဘယော- ပယ်အပ်ပြီးသော ဘေးရှိသည်၊ ဝါ- ကြောက်ခြင်းကင်းသည်၊
ဝိဂတလောမဟံသော- ကင်းသော ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊
စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ- ရ၍၊ သုခေန- ချမ်းသာခြင်းဖြင့်၊
စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ ဣရိယာပထေ- လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွားဟူသော
ဣရိယာပုတ်တို့ကို၊ ကပ္ပေသိ- ပြုပြီ။

စိတ်ချမ်းသာမှုရပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ဓမ္မသဘာယံ- တရားသဘင်၌၊ ကထံ- စကားကို၊ သမုဋ္ဌာပေသုံ- ဖြစ်စေကုန်ပြီ။ (ကိ- အဘယ်သို့၊ သမုဋ္ဌာပေသုံ- နည်း)။ “အာဝုသော- ငါ့ရှင်တို့၊ အဇာတသတ္တု- အဇာတသတ်မင်းကြီးသည်၊ ပိတုဃာတကမ္မံ- အဘသတ်သော အမှုကို၊ ကတွာ- ပြုမိသောကြောင့်၊ ဘယပ္ပတ္တော- ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ရဇ္ဇသီရိ- မင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာဟူသော အသရေကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို၊ အလဘန္တော- မရသည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗဏ္ဏရိယာပထေသု- အလုံးစုံကုန်သော ဣရိယာပုတ်တို့၌၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲမှုကို၊ အနုဘောတိ- ခံစားရ၏။ သော- ထိုအဇာတသတ်မင်းသည်၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တထာဂတံ- သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကို၊ အာဂမ္မ- အကြောင်းပြု၍၊ ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန- အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပေါင်းဖော်ရသဖြင့်၊ ဝိဂတဘယော- ကင်းသော ဘေးရန်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဣဿရိယသုခံ- အစိုးရခြင်း မင်းချမ်းသာကို၊ အနုဘောတိ- ခံစားရ၏။” ဣတိ- ဤသို့ (ကထံ- စကားကို၊ သမုဋ္ဌာပေသုံ- ဖြစ်စေကုန်ပြီ)။ သတ္တာ- ဘုရားရှင် သည်၊ အာဂန္တာ- ကြွလာတော်မူ၍၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊ ကာယ ကထာယ- အဘယ်စကားဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ- အညီအညွတ်စည်းဝေး ထိုင်နေ ကြကုန်သည်၊ အတ္ထ နု- ဖြစ်ကြကုန်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ “ဣမာယ နာမ- ဤမည်သော စကားဖြင့်၊ (သန္နိသိန္နာ- အညီအညွတ် စည်းဝေးကြ ကုန်သည်၊ ဘဝါမ- ဖြစ်ပါကုန်၏)။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- (ရဟန်းတို့သည်) လျှောက်တင်အပ်သော်။ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (ဧသော- ဤအဇာတသတ်မင်းသည်၊ ပိတုဃာတကမ္မံ- အဘသတ်သော အမှုကို၊ ကတွာ- ပြုမိသောကြောင့်၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို၊ အလဘန္တော- မရလတ်သော်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ သုခံ- ချမ်းသာစွာ၊ န (သယတိ)- အိပ်ရသည် မဟုတ်သေး)။ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ ဧသ ဧသော- ဤ အဇာတသတ် သည်၊ ပိတုဃာတကမ္မံ- အဘသတ်သော ကံကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ သုခံ- ချမ်းသာစွာ၊ သယံ- အိပ်ရဖူးပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- လွန်လေပြီးသော ကာလကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတိတေ- လွန်လေပြီးသော အခါ၌၊ ဗာရာဏသီယံ- ဗာရာဏသီမည်သော ပြည်၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တော- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ- တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေန္တော- ပြုစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ- အုပ်ချုပ်သည် ရှိသော်၊ ဗြဟ္မဒတ္တကုမာရံ နာမ- ဗြဟ္မဒတ္တသတို့သားမည်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပဋိလဘိ- ရပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ပုရောဟိတဿ- ပုရောဟိတ်၏၊ ဂေဟေ- အိမ်၌၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူတော်မူပြီ။ ဇာတဿေဝ- ဖွားမြင်ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဿ- ထိုဘုရားလောင်းအား “သံကိစ္စကုမာရော”တိ နာမံ- သံကိစ္စသတို့သားဟူသော အမည်ကို၊ ကရိသု- မှည့်ကြကုန်ပြီ။ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုမင်းသား၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ရာဇနိဝေသနေ- မင်း၏အိမ်၌၊ ဧကတောဝ- တပေါင်းတည်း (အတူတကွ)သာလျှင်၊ ဝမိသု- ကြီးကြ ကုန်ပြီ။ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ သဟာယကာ- သူငယ်ချင်း ဖြစ်ကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ဝယပ္ပတ္တာ- အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တက္ကသိလံ- တက္ကသိုလ်ပြည်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားကုန်ပြီး၍၊ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ- အလုံးစုံကုန်သော အတတ်တို့ကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ- သင်ယူကုန်၍၊ ပစ္စာဂမိသု- တစ်ဖန် ပြန်လာကုန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊ ပုတ္တဿ- သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တ မင်းသားအား၊ ဥပရဇ္ဇံ- အိမ်ရှေ့မင်း၏ အဖြစ်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ ဗောဓိသတ္တောပိ- သံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ ဥပရာဇဿ- အိမ်ရှေ့မင်း၏၊ သန္တိကေယေဝ- အထံ၌သာလျှင်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

မင်းသားအကြံများ သံကိစ္စတား

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ဥပရာဇာ- အိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ဥယျာနကီဠံ- ဥယျာဉ်ကစားခြင်းကို၊ ဂစ္ဆန္တဿ- သွားသော၊ ပိတု- ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏၊ မဟန္တံ- များစွာသော၊ ယသံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ တသ္မိ- ထိုစည်းစိမ်၌၊ လောဘံ- (လိုချင်တပ်မက်မှု)လောဘကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ ၍။ “မယံ- ငါ၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတိကသဒိသော- အစ်ကိုနှင့် တူ၏၊ ဧတဿ- ထိုခမည်းတော်၏၊ မရဏံ- သေလွန်ခြင်းကို၊ သစေ

ဩလောကေဿာမိ- အကယ်၍ ဝံလင့်အံ့ မဟလ္လကကာလေ- ကြီးရင့်သော အခါ၌၊
 ရန္တံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ လဘိဿာမိ- ရလတ္တံ့။ တဒါ- ထိုသို့ ကြီးရင့်သော အခါ၌၊
 လဒ္ဓေနပိ- ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ရဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ ကော အတ္ထော-
 အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပိတရံ- ခမည်းတော်ကို၊ မာရေတွာ- သတ်၍၊ ရန္တံ-
 မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဏိဿာမိ- ယူအံ့” ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ-
 သံကိစ္စဘုရားလောင်းအား၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- ပြောကြားပြီ။
 ဗောဓိသတ္ထော- ဘုရားလောင်းသည်၊ “သမ္မ- အရှင်သား၊ ပိတုဃာတကမ္ပ နာမ-
 အဖကို သတ်သောအမှုမည်သည်၊ ဘာရိယံ- အလွန်ဝန်းလေးစွာ၏။ နိရယမဂ္ဂေါ-
 ငရဲပြည်သို့ သွားရာခရီးတည်း။ ဧတံ- ထိုခမည်းတော်ကို၊ ကာတံ- သတ်ခြင်းငှာ၊ န
 သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ မာ ကရိ- မပြုလင့်” ဣတိ- ဤသို့ ပဋိဗာဟိ- တားမြစ်ပြီ။
 သော- ထိုအိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ပုနပ္ပုနမ္ပိ- အဖန်ဖန်လည်း၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊
 ယာဝတတိယံ- သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ တေန- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်၊
 ပဋိဗာဟိတော- တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပါဒမူလိကေဟိ- ခြေရင်း၌ ခစားကုန်သော
 သူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ မန္တေသိ- တိုင်ပင်ပြီ။ တေပိ- ထိုခြေရင်း၌ ခစားကုန်သော
 သူတို့သည်လည်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ [နှာ-၂၈၀] ရညော- ခမည်းတော်
 ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏၊ မာရဏူပါယံ- သေခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဝိမံသိသု-
 စံစမ်းကြကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္ထော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တံ ပဝတ္ထိ- ထိုအကြောင်းကို၊
 ဥတွာ- သိ၍၊ “အဟံ- ငါ(သံကိစ္စ) သည်၊ ဧတေဟိ- ထိုသူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊
 ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ န ဘဝိဿာမိ- မဖြစ်အံ့” ဣတိ- ဤသို့၊
 မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ အနာပုစ္ဆိတွာ- မပန်ကြားမူ၍သာလျှင်၊ အဂ္ဂဒ္ဓါရေန-
 မြတ်သော တံခါးဖြင့် နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာ တောင်သို့ ပဝိသိတွာ-
 ဝင်၍၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်း၏အဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရသေ့ရဟန်းပြု၍၊
 ဈာနာဘိညာ- ဈာန်၊ အဘိညာဉ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊
 ဝနမူလဖလာဟာရော- တောသစ်မြစ်၊ တောသစ်သီးဟူသော အစာရှိသည် ဖြစ်၍
 ဝိဟာသိ- နေပြီ။

ရာဇကုမာရောပိ- အိမ်ရှေ့မင်းသည်လည်း၊ တသ္မိ- ထိုဘုရားလောင်း
 သံကိစ္စသည်၊ ဂတေ- သွားသည်ရှိသော်၊ ပိတရံ- ခမည်းတော်ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို၊

မာရာပေတွာ- သတ်စေ၍၊ မဟန္တံ- များစွာသော၊ ယသံ- (မင်း၏) စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝိ- ခံစားပြီ။ “သံကိစ္စကုမာရော- သံကိစ္စသတို့သားသည်၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိတော ကိရ- (ရသေ့ရဟန်း)ပြုသတတ်။” ဣတိ- ဤသို့ သုတွာ- ကြား၍၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ- အမျိုးသားတို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ- (အိမ်မှ) ထွက်၍၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စရသေ့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိသု- ရသေ့ရဟန်း ပြုကြကုန်ပြီ၊ သော- ထိုသံကိစ္စရသေ့သည်၊ မဟတာ- အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊ ဣသိဂဏေန- ရသေ့အပေါင်းသည်၊ ပရိဂ္ဂတော- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ တတ္ထ- ထိုဟိမဝန္တာတောင်၌၊ ဝသိ- နေပြီ။ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံကုန်သော ရသေ့တို့သည်လည်း၊ သမာပတ္တိလာဘိနောယေဝ- ဈာန်သမာပတ်ကို ရကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ရာဇပိ- (သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တ)မင်းသည်လည်း၊ ပိတရံခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို၊ မာရေတွာ- သတ်၍၊ အပ္ပမတ္တကံယေဝ- အနည်းငယ်မျှသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကာလံ- ကာလပတ်လုံး၊ ရဇ္ဇသုခံ- မင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ အနုဘဝိတွာ- ခံစား၍၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဘီတော- ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို၊ အလဘန္တော- မရသည်ဖြစ်၍၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ကမ္မကရဏပ္ပတ္တာ ဝိယ- ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို အောက်မေ့နေ

သော- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- သံကိစ္စဘုရားလောင်းကို၊ အနုဿရိတွာ- အောက်မေ့၍၊ “မေ- ငါ၏၊ သဟာယော- အဆွေဖြစ်သော သံကိစ္စသတို့သားသည်၊ ‘ပိတုဃာတကမ္မံ- အဖကိုသတ်သော ကံသည်၊ ဘာရိယံ- အလွန်ဝန်လေး၏၊ မာ ကရိ- မပြုလင့်၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိသေဓေတွာ- တားမြစ်၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကထံ- စကားကို၊ ဂါဟာပေတုံ- ယူစေခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ နိဒ္ဒေါသံ- အပြစ်မရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပလာယိ- ထွက်ပြေးလေပြီ။ သော- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ သစေ အဘဝိဿ- အကယ်၍ ရှိအံ့၊ မေ- ငါ့အား၊ ပိတုဃာတကမ္မံ- ပိတုဃာတကံကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ အဒဿ- မပေးလေရာ။ မေ- ငါ၏၊ ဣဒမ္ပိ ဘယံ- ဤကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်းဘေးကိုလည်း၊

ဟရေယျ- ပယ်ဖျောက်လေရာ၏။ သော- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်။ ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊ ကဟံ- အဘယ်အရပ်၌၊ ဝိဟရတိ န ခေါ- နေလေသနည်း။ (အဟံ- ငါသည်) တဿ- ထိုသံကိစ္စ၏၊ ဝသနဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ သစေ ဇာနေယျ- အကယ်၍ သိအံ့၊ (တံ- ထိုသံကိစ္စကို) ပက္ခောသာပေယျ- ခေါ်စေရာ၏။ ကော- အဘယ်သူသည်၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်း၏၊ ဝသနဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ မေ- ငါ့အား၊ အာရောစေယျ န ခေါ- ပြောကြားလာပါအံ့နည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သော- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ အန္တေပူရေ စ- နန်းတော်တွင်း၌လည်းကောင်း၊ ရာဇသဘာယဉ္စ- မင်းပွဲသဘင်၌ လည်းကောင်း၊ ဗောဓိသတ္တဿ- သံကိစ္စဘုရားလောင်း၏၊ ဝဏ္ဏံယေဝ- ဂုဏ်ကျေးဇူး ကိုသာလျှင်၊ ဘာသတိ- ပြောဆို၏။

သံကိစ္စရသေ့ ကြွလာ၍ မင်းကြီးဆည်းကပ်ခြင်း

ဧဝံ- ဤသို့၊ အဒ္ဓါနေ- ရှည်သောကာလသည်၊ ဝါ- သို့၊ ဂတေ- ရောက်သည် ရှိသော်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ “ရာဇာ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သရတိ- အောက်မေ့၏။ မယာ- ငါသည်၊ တတ္ထ- ထို (ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏) နန်းတော်သို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုမင်းအား၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ ဒေသေတွာ- ဟော၍၊ တံ- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းကို၊ နိဗ္ဗယံ- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းကင်းသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အာဂန္တု- လာခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပဏ္ဏာသဝဿာနိ- အနှစ် ငါးဆယ်တို့ပတ်လုံး၊ ဟိမဝန္တေ- ဟိမဝန္တာ၌၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ ပဉ္စသတတာပသပရိဝုတော- ရသေ့ငါးရာတို့သည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ အာဂန္တာ-လာ၍၊ ဒါယပဿ နာမ- ဒါယပဿအမည်ရှိသော၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်၌၊ ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊ ဣသိဂဏပရိဝုတော- ရသေ့အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ သိလာပဋ္ဌေ- မင်္ဂလာ ကျောက်ဖျာအပြင်၌၊ နိသီဒိ- နေတော်မူပြီ။ ဥယျာနပါလော- ဥယျာဉ် စောင့်သည်၊ တံ- ထိုဘုရားလောင်းသံကိစ္စရှင်ရသေ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “ဂဏသတ္တာ- ဂိုဏ်းဆရာ ဖြစ်သော၊ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ (တွံ- အရှင်ဘုရားသည်)၊ ကော နာမ- အဘယ်အမည်တော် ရှိသနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးလျှောက်၍၊ “သံကိစ္စပဏ္ဍိတော နာမ- သံကိစ္စပညာရှိ မည်၏။” ဣတိ စ- ဤသို့လည်း၊ သုတွာ-

ကြား၍၊ သယမ္ပိ- မိမိ(ဥယျာဉ်စောင့်)သည်လည်း၊ သဇ္ဇာနိတွာ- ကောင်းစွာ သိရှိမှတ်မိ၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ရာဇာနံ- အရှင်မင်းကြီးကို၊ အာနေမိ- ဆောင်ပါချေဦးအံ့။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ (တုမေု- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာ၊ ဟောထ- နေတော်မူပါဦးလော့။ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရာဇာ- အရှင်မင်းကြီးသည်၊ တုမေု- အရှင်ဘုရားတို့ကို၊ ဒဠကာမော- ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါ၏” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- လျှောက်ကြား၍၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏နန်းတော်သို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်း ရှင်ရသေ့၏၊ အာဂတဘာဝံ- ကြွရောက်လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ရညော- ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ ရာဇာ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စ ရှင်ရသေ့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ- ပြုအပ်သည်နှင့် ယှဉ်သော၊ ဥပဟာရံ- ကပ်၍ ဆောင်ခြင်းဟူသော ပူဇော်ဖွယ်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပဉ္စ- အမေးပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိမေးလျှောက်ပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဒိသ္မာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ၊ (ပ) တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ- “ဒိသ္မာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ (ပ) တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော” ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ နဝ ဂါထာ- ဤကိုးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၆၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ဥယျာနပါလော- ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ရထေသဘံ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော၊ ဗြဟ္မဒတ္တံ- ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော၊ ရာဇာနံ- မင်းကို၊ ရာဇသဘာယံ- မင်းကွန်း၌၊ နိသိန္နံ- ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ အထ- ထိုသို့ မြင်ပြီးနောက်မှ၊ အဿ- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ ပဋိဝေဒေသိ- ကြားလျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ တံ- သင်သည်၊ ယဿ- အကြင် သံကိစ္စရသေ့အား၊ အနု-ကမ္မကော- နူးညံ့သောစိတ် ရှိသည်၊ အသိ- ဖြစ်ပြီ။

[နာ- ၂၈၁] ၇၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣသိနံ- ရသေ့တကာတို့ထက်၊ သာဓု သမ္ပတော- ကောင်းမြတ်၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ အယံ သံကိစ္စော- ဤသံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ အနုပ္ပတ္တော- ရောက်လာတော်မူ၏။ တရမာန- ရူပေါ- အဆောတလျင်၊ နိယျာဟိ- ကြွတော်မူပါလော့။ မဟေသိနံ-

သီလက္ခန္ဓာအစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ရှင်ရသေ့ကို
ခိပုံ- လျင်စွာ၊ ပဿ- ဖူးမြင်တော်မူပါလော့။

၇၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထိုသို့ကြားလျှောက်ပြီးသော
နောက်မှာ၊ ရထေသဘော- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော၊
ရာဇာ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ တရမာနော- အဆောတလျင်၊ ယုတ္တံ-
ကအပ်သော၊ သန္ဓနံ- ရထားထက်သို့၊ အာရုယျ- တက်စီး၍၊ မိတ္တာမစ္စ-
ပရိဗျူဠော- ချစ်ကျွမ်းဝင်သော မှူးတော်မတ်တော် အပေါင်းခြံရံလျက်၊
အဂမာသိ- သွားလေပြီ။

၇၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ကာသိနံ- ကာသိတိုင်းသူတို့၏၊ ရဋ္ဌဝမ္မနော-
တိုင်းပြည်သူ လူအပေါင်း၏ စိတ်ကို ပွားစေတတ်သော၊ ရာဇာ-
ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊ ဝါဠဗီဇနိဉ္စ- သားမြီးယပ်လည်းကောင်း၊ ဥဏှိသဉ္စ-
ရွှေသင်းကျစ်လည်းကောင်း၊ ခဂ္ဂဉ္စ- သန်လျက်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တဉ္စ-
ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ ဥပါဟနဉ္စ- ရွှေခြေနင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့
ပဉ္စကကုမာနိ- ငါးပါးကုန်သော မင်းမြှောက်တန်ဆာတို့ကို နိက္ခိပ္ပ- ထားခဲ့၍။

၇၃။ ရာဇာ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ယာနမှာ- ရထားထက်မှာ၊ သြရယျ-
သက်၍၊ ပဋိစ္ဆိဒံ- မင်းမြှောက်တန်ဆာငါးပါးကို၊ ဌပယိတွာ- ဘဏ္ဍာစိုး
လက်၌ ထားခဲ့၍၊ ဒါယပဿသ္မိ- ဒါယပဿ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်
တော်၌၊ အာသိနံ- နေလင့်သော၊ သံကိစ္စံ- သံကိစ္စရှင်ရသေ့သို့ ဥပသက်မိ-
ကပ်လေပြီ။

၇၄။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ရာဇာ- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊
ဥပသက်မိတွာ- ကပ်လေပြီး၍၊ ဣသိနာ- သံကိစ္စရှင်ရသေ့နှင့်၊ သဟ-
အတူ တကွ၊ သမ္မောဒိ- ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟောပြီ။ တံ ကထံ-
ထို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟောသော စကားကို၊ ဝီတိသာရေတွာ-
ပြီးဆုံးစေ၍၊ ဧကမန္တံ- တင့်အပ်လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ ဥပါဝိသိ-
ကပ်ဝင်ပြီ။

၇၅။ ဧကမန္တံ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ နိသိန္ဒောဝ-
ထိုင်နေပြီးသော်သာလျှင်၊ အထ ပစ္ဆာ- ထို့နောင်မှ၊ ကာလံ- ပြဿနာ
မေးအံ့သော ကာလကို၊ အမညထ- သိ၏။ တတော- ထိုသို့ သိပြီးသော
နောင်မှ၊ ပါပါနိ ကမ္မာနိ- မကောင်းမှုကံတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတုံ- မေးအံ့သောငှာ၊
ပဋိပဇ္ဇထ- ဆည်းကပ်လေ၏။

၇၆။ ဣသိနံ- ရသေ့အပေါင်းတို့တွင်၊ သာဓုသမ္ပတံ- သူတော်ကောင်းဟု
သမုတ်အပ်သော၊ ဣသိသံဃပုရက္ခတံ- ရသေ့အပေါင်း ခြံရံအပ်သော၊
ဒါယပဿသ္မိ- ဒါယပဿအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်တော်၌၊ အာသိနံ-
နေသော၊ သံကိစ္စံ- သံကိစ္စအမည်ရှိသော၊ ဣသိ- ရသေ့ကို၊ ပုစ္ဆာမ-
မေးလျှောက်ကုန်၏။

၇၇။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဓမ္မာတိစာရိနော- ကုသိုလ်ဆယ်ပါး တရားကို
လွန်၍ ကျင့်ကုန်သော၊ နရာ- လူတို့သည်၊ ပေစ္စ- တမလွန်ဘဝ၌၊ ကံ
ဂတိံ- အဘယ်မည်သော ဂတိသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်အံ့နည်း။ ဘန္တေ-
အရှင်ဘုရား၊ မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဓမ္မော- သုစရိုက်တရားကို၊
အတိစိဇ္ဇော- လွန်၍ ကျင့်မိအပ်၏။ ပုစ္ဆိတော- မေးအပ်သော
အရှင်ဘုရားသည်၊ တံ- ထို အကြောင်းကို၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ အက္ခာဟိ-
ဖြေကြားတော်မူပါလော့။

တတ္ထ- ထို‘ဒိသ္မာ နိသိန္ဒ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ဒိသ္မာတိ- ဒိသ္မာ ဟူသည်ကား၊
ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ဥယျာနပါလော- ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ရာဇာနံ-
မင်းကြီးကို၊ ရာဇသဘာယံ- မင်းကွန်း၌၊ နိသိန္ဒ- ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍။
အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုမင်းကြီးအား၊ ပဋိဝေဒေသိ- ကြားလျှောက်ပြီ။
“ယဿာသီ”တိ ဝဒန္တော- ယဿာသီစသည်ကို ဆိုလျက်၊ အာရောစေသိ- လျှောက်
ကြားပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ယဿာသီတိ- ယဿာသီ
ဟူသည်ကား၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ယဿ- အကြင်သံကိစ္စရသေ့ကို၊
တံ- သင်သည်၊ အနုကမ္မကော မုဒုစိတ္တော- နူးညံ့သောစိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ-
ဖြစ်ပြီ။ ယဿ- အကြင်သံကိစ္စရသေ့အား၊ အဘိဏ္ဍံ- မပြတ်၊ ဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊
ပယိရဒါဟာသိ- ပြောဆိုခဲ့ပြီ။ ဣသိနံ- ရသေ့တို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ သာဓု-

ကောင်း၏။ လဒ္ဓကော- အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသူတို့သည် ရအပ်၏။” ဣတိ- ဤသို့ သမ္မတော- သမုတ်အပ်သော၊ သော အယံ သံကိစ္စော- ထိုသံကိစ္စရသေ့သည်၊ တဝ ဥယျာနေ- သင်မင်းကြီး၏ ဥယျာဉ်၌၊ အနုပ္ပတ္တာ- ရောက်ရှိခဲ့ပြီ။ သိလာပဋ္ဌေ- ကျောက်ဖျာထက်၌၊ ဣသိဂဏပရိဝုတော- ရသေ့အပေါင်း ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ- ရွှေဆင်းတုကဲ့သို့၊ နိသိန္ဓော- ထိုင်နေခဲ့ပြီ။ တရမာနရူပေါတိ- တရမာနရူပေါ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ- ရဟန်းတို့မည်သည်၊ ကုလေ ဝါ- အမျိုး၌လည်းကောင်း၊ ဂဏေ ဝါ- ဂိုဏ်း၌လည်းကောင်း၊ အလဂ္ဂါ- မကပ်ငြိကုန်။ တုမ္ဘာကံ- သင်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တာနုညေဝ- သွားနေကုန်စဉ်မှာပင်လျှင်၊ ပက္ကမေယျံ- ဖဲသွားကုန်ရာ၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တရမာနရူပေါ- ဆောလျင်သော သဘောရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ နိယျာဟိ- ထွက်ခွါလော့၊ မဟန္တာနံ- မြတ်ကုန်သော၊ သိလာဒိဂုဏာနံ- သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို၊ ဧသိတတ္တာ- ရှားမှီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟေသိနံ- ရသေ့မြတ်ဖြစ်သော သံကိစ္စရသေ့ကို၊ ပဿ- ဖူးမြင်ပါလော့။

တတောတိ- တတော ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ တဿ- ထိုဥယျာဉ်စောင့်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ တတော- ထိုကြားသည်မှ နောက်၌၊ တဿ- ထိုဥယျာဉ်စောင့်၏၊ ဝစနတော- စကားမှ၊ အနန္တရမေဝ- အခြားမဲ့၌ပင်လျှင်။ နိက္ခိပ္ပာတိ- နိက္ခိပ္ပ ဟူသည်ကား၊ နိက္ခိပ္ပိတွာ- ထားခဲ့၍။ တဿ- ထိုမင်းကြီးအား၊ [နှာ-၂၈၂] ဥယျာနဒ္ဓါရံ- ဥယျာဉ်တံခါးသို့၊ ပတွာဝ- ရောက်၍သာလျှင်၊ ဧတံ- ဤသို့သော အကြံသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်သတဲ့။ “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ- ရဟန်းတို့မည်သည်၊ ဂရုဋ္ဌာနိယာ- အလေးဂရုပြုအပ်သော အရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သံကိစ္စတာပသဿ- သံကိစ္စရသေ့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဥဒ္ဓတဝေသေန- ထောင်လွှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ဂန္တံ- သွားခြင်းငှာ၊ အယုတ္တံ- မသင့်၊” ဣတိ- ဤသို့သော အကြံသည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။) သော-

၁။ သာဓု လဒ္ဓကော- သာဓုကို လဒ္ဓကောဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် လဒ္ဓကော- ကောင်းသူဟု အနက်ပေးရမည်။ သဒ္ဓါနက်မှာ ‘ရအပ်သူ’ ဖြစ်သည်။ အကျိုးစီးပွား လိုလားသူတို့သည် ရအပ်သော၊ မှီဝဲအပ်သော ကောင်းသောသူဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမင်းကြီးသည်၊ မဏိစိတ္တသုဝဏ္ဏဒဏ္ဍံ- ပတ္တမြားတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ
စီခြယ်အပ်သော ရွှေဖြင့်ပြီးသော အရိုးရှိသော၊ ဝါလဗီဇနိ- သားမြီးယပ်လည်းကောင်း၊
ကဉ္စနမယံ- ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ဥဏှိသပဋ္ဌံ- နဖူးသင်းကျစ်လည်းကောင်း၊ သုပရိက္ခိတ္တံ-
ကောင်းစွာ ဖုံးအုပ်၍ ထားအပ်သော၊ မင်္ဂလခဂ္ဂံ- မင်္ဂလာသန်လျက်လည်းကောင်း၊
သေတစ္ဆတ္တံ- ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ သောဝဏ္ဏပါဒုကာ- ရွှေခြေနင်းလည်းကောင်း၊
ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမာနိ ပဉ္စ ရာဇကုဓဘဏ္ဍာနိ- ဤမင်းမြှောက်တန်ဆာ
ငါးပါးတို့ကို၊ အပနေသိ- ဖယ်ခဲ့ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ 'နိက္ခိပ္ပိ'တိ- နိက္ခိပ္ပဟူ၍၊
ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။ ပဋိစ္ဆဒန္တိ- ပဋိစ္ဆဒံ ဟူသည်ကား၊ တမေဝ ရာဇကုဓဘဏ္ဍာ- ထို
မင်းမြှောက်တန်ဆာ ငါးပါးကိုပင်လျှင်၊ ဌပယိတွာ- ထားခဲ့၍၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ-
ဘဏ္ဍာစိုး၏၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဒတွာ- ပေး၍။ ဒါယပဿသ္မိန္တိ- ဒါယပဿသ္မိ
ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ နာမကေ- ဤသို့ ဒါယပဿဟူ၍ အမည်ရှိသော၊ ဥယျာနေ-
ဥယျာဉ်၌။ အထ ကာလံ အမညထာတိ- အထ ကာလံ အမညထ ဟူသည်ကား၊
အထ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုမင်းကြီးသည်၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မေ- ငါ၏၊ ပဉ္စ-
ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတံ- မေးမြန်းခြင်းငှာ၊ ကာလော- အချိန်တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာနိ-
သိပြီ၊ ပါဠိယံ ပန- ပါဠိတော်၌ကား၊ “ယထာကာလန္တိ ယထာကာလံ ဟူ၍၊ အာဂတံ-
လာခဲ့ပြီ။ တဿ- ထို ယထာကာလံ ဟူသောပါဌ်၏၊ ကာလာနုရူပေန-
အချိန်အားလျောက်ပတ်စွာ၊ ပဉ္စပုစ္ဆနံ- ပြဿနာကို မေးခြင်းကို၊ (ရာဇာ- မင်းသည်၊)
အမညထ- သိခဲ့ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗော- သိအပ်၏။
ပဋိပဇ္ဇထာတိ- ပဋိပဇ္ဇထ ဟူသည်ကား၊ ပဋိပဇ္ဇိ- ကျင့်ခဲ့ပြီ။ ပေစ္စာတိ- ပေစ္စ
ဟူသည်ကား၊ ပဋိဂန္တာ- ဆန့်ကျင်၍၊ ဝါ- တစ်နည်းကား၊ ဧတံ- ဤပေစ္စဟူသည်၊

၁။ ပဋိစ္ဆဒံ- ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်အထည်ကို ရ၏၊ ဤ၌
မင်းတို့၏ကိုယ်၌ ဝတ်ဆင်အပ်သော အဝတ်အထည်နှင့် အဆင်တန်ဆာတို့ကို
ဆိုလိုသည်။

၂။ အမညထ- အ+မန+ယ+ထ-ဟုပုဒ်ခွဲ အဇ္ဇတ္တနိနာမယောဂ ဧကဝုစိဘတ်ဖြင့်
ရုပ်ပြီးသည်၊ ဤ-ဝိဘတ်ကို ထ-ပြုသည်ဟု ယူဆရမည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဇာနိ-ဟု
ဉာ-ဓာတ်၊ ဤ-ဝိဘတ်ဖြင့် ဖွင့်ပြထားသည်၊ ကစ္စည်း၌ ဤ-ဝိဘတ်ကို ထွ-ပြုဟု
ဆိုထား၏၊ ဤ၌ သံယုတ်မပါ။

ပရလောကဿ- တမလွန်လောက၏။ နာမံ- အမည်တည်း။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊
 ပရလောကေ- တမလွန်လောက၌၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။
 မယာတိ- မယာ ဟူသည်ကား၊ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယာ- ငါသည်၊ သုစရိတဓမ္မော-
 သုစရိတ်တရားကို၊ အတိစိဏ္ဏော- လွန်၍ ကျင့်အပ်ပြီ။ ပိတုဃာတကမ္ပံ- အဖကို
 သတ်သော ကံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ။ ပိတုဃာတကာ- အဖသတ်သူတို့သည်၊ ကံ
 ဂတိ- အဘယ်မည်သော ဂတိသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်သနည်း။ တံ- ထို
 အကြောင်းအရာကို၊ မေ- ငါအား၊ အက္ခာဟိ- ပြောကြားလော့။ ကတရသ္မိံ နိရယေ-
 အဘယ်ငဲ့၌၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။

ရသေ့ကြီး တရားဟောခြင်း

တံ- ထိုမေးလျှောက်သော စကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ ဗောဓိသတ္ထော-
 ဘုရားလောင်းသံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တေန ဟိ-
 ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ သုဏောဟိ- နာတော်မူလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ တာဝ-
 ရှေးဦးစွာ၊ ဩဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊
 ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဣသိ
 အဝစ သံကိစ္စော (ပ) န သော ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိ”န္တိ- ဣသိ အဝစ သံကိစ္စော (ပ) န
 သော ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိ ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ တိသော ဂါထာ- ဤသုံးဂါထာတို့ကို၊)
 အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၇၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဒါယပဿသ္မိ- ဒါယပဿအမည်ရှိသော
 ဥယျာဉ်၌၊ အာသိနံ- ထိုင်နေသော၊ ကာသိနံ- ကာသိတိုင်းသူတို့၏၊
 ရဋ္ဌဝမနံ- တိုင်းပြည်အစီးအပွားကို ပွားစေတတ်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို၊
 သံကိစ္စော- သံကိစ္စအမည်ရှိသော၊ ဣသိ- ရှင်ရသေ့သည်၊ မဟာရာဇ-
 မင်းမြတ်၊ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နာလော့။ ဣတိ-
 ဤသို့၊ အဝစ- ဆိုလေပြီ။

၇၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော ဣသိ- အကြင်ရသေ့သည်၊
 ဥပ္ပထေန- ခိုးသူရှိသော ခရီးဖြင့်၊ ဝဇ္ဇန္တဿ- သွားသော ယောက်ျားအား၊
 မဂ္ဂံ- ဘေးမရှိသော ခရီးကို၊ အနုသာသတိ- ပြောကြား၏။ တဿ

ဣသိနော- ထိုဘေးမရှိသော ခရီးကိုကြားသော အရှင်ရသေ့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ ကယိရာ- အကယ်၍ လိုက်နာငြားအံ့၊ အဿ ပုရိသဿ- ထိုသို့ လိုက်နာသော ယောက်ျား၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ကဏ္ဍဏော- ခိုးသူသည်၊ န မဂ္ဂေယျ- မမြင်ရာ။

၈၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော ဣသိ- အကြင်ရသေ့သည်၊ အဓမ္မ- ဒုစရိုက်တရားကို၊ ပဋိပန္နဿ- ကျင့်သောယောက်ျားအား၊ ဓမ္မ ဓမ္မေန- သုစရိုက်တရားဖြင့်၊ အနုသာသတိ- ဆုံးမ၏။ တဿ ဣသိနော- ထိုရှင်ရသေ့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ ကယိရာ- အကယ်၍ လိုက်နာငြားအံ့၊ သော ပုရိသော- ထိုလိုက်နာသော ယောက်ျားသည်၊ ဒုဂ္ဂတိ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆေယျ- မလားရာ။

တတ္ထ- ထို 'ဣသိ အဝစ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဥပ္ပထေနာတိ- ဥပ္ပထေန ဟူသည်ကား၊ စောရေဟိ- ခိုးသူတို့သည်၊ ပရိယုဋ္ဌိတမဂ္ဂေန- ထကြွသောင်းကျန်းသော လမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂမနုသာသတိတိ- မဂ္ဂမနုသာသတိ ဟူသည်ကား၊ ခေမမဂ္ဂ- ဘေးကင်းသော လမ်းကို၊ အက္ခာတိ- ပြောကြား၏။ နာ'ဿ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဍကောတိ- နာ'ဿ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဍကောဟူသည်ကား၊ ဩဝါဒကရဿ- အဆုံးအမကို လိုက်နာသော၊ တဿ ပုရိသဿ- ထိုယောက်ျား၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ စောရကဏ္ဍကော- ခိုးသူတည်းဟူသော ငြောင့်သည်၊ န ပဿေယျ- မမြင်ရာ။^၁ ယော ဓမ္မန္တိ- ယော ဓမ္မ ဟူသည်ကား၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ သုစရိတဓမ္မ- သုစရိုက်တရားကို။ န သောတိ- န သော ဟူသည်ကား၊ သော ပုရိသော- ထိုယောက်ျားသည်၊ နိရယာဒိဘေဒံ- ငရဲစသည် အပြားရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆေယျ- မရောက်ရာ။ ဟိ- မှန်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ အဓမ္မော- အဓမ္မသည်၊ ဥပ္ပထသဒိသော- ခိုးသူထကြွ သောင်းကျန်းသော လမ်းနှင့်တူ၏။ သုစရိတဓမ္မော- သုစရိုက်တရားသည်၊ ခေမမဂ္ဂသဒိသော- ဘေးကင်းသော

၁။ န ပဿေယျ- န မဂ္ဂေယျကို န ပဿေယျ-ဟု ဖွင့်သည်။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း။ ကဏ္ဍကော-ဆူးသည်။ န မဂ္ဂေယျ-မထိုးဖောက်ရာ-ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးလေ။ ဆူး- ဆိုသည်မှာ ခိုးသူဖြစ်သည်။ ခိုးသူသည်မမြင်ရာဟု အဓိပ္ပါယ်ယူထားသည်။

လမ်းနှင့်တူ၏။ တံ ပန- သင်သည်ကား၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ “(အဟံ- ငါသည်၊) ပိတရံ- အဖကို၊ ယာတေတွာ- သတ်၍၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဟောမိ- ဖြစ်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ မယံ- ငါ့အား၊ ကထေတွာ- ပြော၍၊ မယာ- ငါသည်၊ ပဋိဗာဟိတော- တားမြစ်အပ်ပါလျက်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ အကတွာ- မလိုက်နာမူ၍၊ ပိတရံ- အဖကို၊ ယာတေတွာ- သတ်၍၊ [နာ- ၂၈၃] ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သောစသိ- စိုးရိမ်ရ၏။ ပဏ္ဍိတာနံ- ပညာရှိတို့၏၊ သြဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ အကရောန္တော နာမ- မလိုက်နာသောသူ မည်သည်၊ စောရမဂ္ဂပဋိပန္နော ဝိယ- ခိုးသူရှိသော ခရီးကို သွားသောသူကဲ့သို့၊ မဟာဗျသနံ- ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပဏာတိ- ရောက်၏။ ဣတိ- ဤသို့ ဆုံးမ၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ (ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်)၊ အဿ- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ သြဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ ဥပရိ- အလွန်လည်း၊ (အဋ္ဌမဟာနိရယာဒီနိ- ငရဲကြီးရှစ်ထပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိဝရေတွာ- ဖွင့်လှစ်၍)၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ ဒေသေန္တော- ဟောပြောတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ “ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ ။ပ။ ဂန္တာ တေ နိရယုဿဒ”န္တိ- “ဓမ္မောပထော မဟာရာဇ ။ပ။ ဂန္တာ တေ နိရယုဿဒ” ဟူကုန်သော၊ (ဒွိပဏ္ဏာသဂါထာယော- ငါးဆယ်နှစ် ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၈၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဓမ္မော- ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး သည်ကား၊ ပထော- ကောင်းမှုကိုပြုသောသူတို့၏ သွားရာဖြစ်သော ဘေး မရှိသော မြတ်သော ခရီးမတည်း။ အဓမ္မော ပန- အကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးသည်ကား၊ ဥပ္ပထော- မကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော သူတို့၏ သွားရာ ဖြစ်သော ဘေးနှင့်တကွသော ခရီးတည်း။ အဓမ္မော- အကုသိုလ် ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးသည်၊ နိရယံ- ငရဲသို့၊ နေတိ- ဆောင်တတ်၏။ ဓမ္မော- ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးသည်၊ သုဂတိံ- သုဂတိဘဝသို့၊ ပါပေတိ- ရောက်စေတတ်၏။

၈၂။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ အဓမ္မစာရိနော- မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော၊ ဝိသမဇီဝိနော- မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း

ရှိကုန်သော၊ ယေ နရာ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ပေစွ- တမလွန်ဘဝ၌၊
ယံ ဂတိ- အကြင်ငရဲသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်၏။ တေသံ နရာနံ- ထို
သတ္တဝါတို့၏၊ တေ နိရယေ- ထိုင်ရဲတို့ကို၊ မေ- ငါ၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊
သုဏောဟိ- နာလော့။

ငရဲကြီးရှစ်ထပ်

၈၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သဒ္ဓိဝေါ စ- သိဉ္ဇိုင်းငရဲလည်းကောင်း။
ကာဠသုတ္တော စ- ကာဠသုတ်ငရဲလည်းကောင်း၊ သယံတော စ-
သံဃာတ ငရဲလည်းကောင်း၊ ဒွေ စ ရောရုဝါ- ဇာလရောရုဝ၊ ဓမ္မရောရုဝ
ငရဲနှစ်ပါးတို့လည်းကောင်း၊ အထာပရော- ထိုမှတစ်ပါး၊ မဟာဝီရိ စ-
မဟာအဝီစိငရဲလည်းကောင်း၊ တာပနော စ- တာပနငရဲလည်းကောင်း၊
ပတာပနော စ- ပတာပနငရဲလည်းကောင်း။

၈၄။ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ နိရယာ- ထိုင်ရဲကြီး
တို့ကို၊ အက္ခာတာ- ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဒုရတိက္ကမာ- လွန်နိုင်
ခဲကုန်၏။ လုဒ္ဒကဓမ္မဟိ- ကြမ်းကြုတ်သောအမှုကို ပြုတတ်သော
ငရဲထိန်းတို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏာ- ပြွမ်းကုန်၏။ ပစ္စေကာ- တစ်ခုတစ်ခုသော
ငရဲကြီးကို စွဲ၍၊ သောဠသုဿဒါ- တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော
ဥဿဒငရဲတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။

ဝန်တိုသူတို့၏ ငရဲ

၈၅။ ကဒရိယာ- ဝန်တိုစဉ်းလဲသောသူတို့၏၊ တာပနာ- ကျရာခံရာ
ဖြစ်ကုန်၏။ (ဝါ) ကျက်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ယောရာ- ကြမ်းကြုတ်ကုန်၏။
အစွိမန္တော- မီးအလျှံရှိကုန်၏။ မဟဗ္ဘယာ- ကြီးသောဘေးရှိကုန်၏။
လောမဟံသနရူပါ- ကြက်သီးထဖွယ်ရှိကုန်၏။ ဘေသွာ- အလွန်
ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိကုန်၏။ ပဋိဘယာ- ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။
ဒုခါ- အလွန်ဆင်းရဲကုန်၏။

၈၆။ စတုက္ကဏ္ဏာ- လေးထောင့်ရှိကုန်၏။ စတုဒ္ဓါရာ- တံခါးလေးမျက်နှာ
ရှိကုန်၏။ ဝိဘတ္တာ- လေးတံခါးစီ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဘာဂသော- ခရီးမ

အားဖြင့်၊ မိတာ- နှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်၏။ အယောပါကာရပရိယန္တာ- သံတံတိုင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ အယသာ- ကိုးယူဇနာရှိသော သံအိုးကင်း ဖြင့်၊ ပဋိကုဇိတာ- ဖုံးအုပ်အပ်ကုန်၏။

၈၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေသံ နိရယာနံ- ထိုငရဲတို့၏၊ ဘူမိ- မြေသည်၊ အယောမယာ- သံဖြင့်ပြီး၏။ ဇလိတာ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်၏။ တေဇသာ- မီးနှင့်၊ ယုတာ- ယှဉ်၏။ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော ငရဲဘုံတို့သည်၊ ဖုဋ္ဌာ- ထိကုန်လျက်၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။

ရသေ့ ရဟန်းကို ဆဲသူတို့၏ ငရဲ

၈၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ- အကြင်သူတို့သည်၊ တပဿိနံ- ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိကုန်သော၊ သညတာနံ- ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော၊ ဣသိနံ- ရသေ့တို့အား၊ အတိဝတ္တာရော- ကြမ်းကြုတ်သော စကားတို့ဖြင့် လွန်ကျူး၍ ဆိုတတ်ကုန်၏၊ ဧတေ- ထိုသူတို့သည်၊ ဥဒ္ဓံပါဒါ- ခြေကားမိုးမြော်၊ အဝံသိရာ- ဦးခေါင်းစောက်ထိုး၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ပတန္တိ- ကျက်ကုန်၏။

၈၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဘူနဟုနော- မိမိအစီးအပွားကို ဖျက်ဆီးတတ် ကုန်သော၊ တေ- ထိုရသေ့တို့အားကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် လွန်ကျူး၍ ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည်၊ ဗိလကတာ- အပိုင်းအပိုင်းပြု၍ ချက်အပ် ကုန်သော၊ မစ္ဆာ ယထာ- ငါးတို့ကဲ့သို့၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ ကိဗ္ဗိသ- ကာရိနော- ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော၊ နရာ- လူတို့သည်၊ အသင်္ချေယျေ- မရေမတွက်နိုင်ကုန်သော၊ သံဝစ္ဆရေ- နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။

၉၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ နိစ္စံ- အမြဲ၊ သန္တရဗာဟိရံ- ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပကို၊ ခုယုမာနေန- လောင်သော၊ ဂတ္တေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ နိရယာ- ငရဲမှ၊

နိက္ခမနံ- ထွက်ခြင်းကို၊ ဧသိနော- ရှာကုန်သောငဲ့သူတို့သည်၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ နာဓိဂစ္ဆန္တိ- မရကုန်။

၉၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- ထိုငဲ့သူသတ္တဝါတို့သည်၊ ပုရတ္ထိမေန- အရှေ့ မျက်နှာဖြင့်၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးလေကုန်၏။ တတော- ထိုအရှေ့မျက်နှာမှ၊ ပစ္ဆတော- အနောက်မျက်နှာဖြင့်၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ ဥတ္တရေန- မြောက်မျက်နှာဖြင့်၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ တတော- ထိုမြောက်မျက်နှာမှ၊ ဒက္ခိဏံ- တောင်မျက်နှာသို့၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ ယံ ယံ ဟိ ဒွါရံ- အကြင် အကြင် အမှတ်မရှိသော တံခါးတို့သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- ပြေးလေကုန်၏။ တံ တဒေဝ- ထိုအမှတ်မရှိသော တံခါးသည်လျှင်၊ ပီဓိယရေ- ပိတ်နှင့်လေကုန်၏။

[နာ-၂၈၄] ၉၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ နိရယဂါမိနော- ငဲ့သို့ လားရ ကုန်သော၊ ဇနာ- ငဲ့သူသတ္တဝါတို့သည်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသတသဟဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံး၊ အနပ္ပကံ- အတိုင်းအရှည် မရှိသော၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲသို့၊ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဗာဟာ- လက်နှစ်ဖက်တို့ကို၊ ပဂ္ဂယု- ချီ၍၊ ကန္တန္တိ- ငိုကြွေးကုန်၏။

၉၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေဇသိ- တန်ခိုးရှိသော၊ ဒုရတိက္ကမံ- လွန်နိုင်ခဲ့သော၊ ကုပိတံ- အမျက်ထွက်သော၊ အာသိဝိသံ- မြွေဟောက်ကို၊ ယဋ္ဌေတိ ဣဝ- ပုတ်ခတ်သကဲ့သို့ သာဓုရူပေ- ကောင်းသော သဘောရှိသော ရသေ့တို့ကို၊ န အာသိဒေ- မပုတ်ခတ်ရာ။ သညတာနံ- ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးကို စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော၊ တပဿီနံ- ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော ရသေ့တို့ကို၊ အာသိဒေါ ယဋ္ဌေန္တော- သတ်ပုတ်သော၊ နရော- လူသည်၊ အဋ္ဌသု နိရယေသု- ငဲ့ကြီးရှစ်ထပ်တို့၌၊ ဥပဂစ္ဆေယျ- ကပ်လေရာ၏။

ငဲ့ကျဖူးသူများနှင့် အပြစ်

၉၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အတိကာယော- ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံသော ကြီးသောကိုယ်လည်း ရှိသော၊ မဟိဿာသော- လေးသမားကြီးလည်း ဖြစ်သော၊ ကေကကာမိပေါ- ကေကကတိုင်းသူတို့၏ အကြီးလည်း

ဖြစ်ထသော၊ အဇ္ဈနော- အဇ္ဈနမင်းသည်လည်းကောင်း၊ သဟဿဗာဟု-
လေးသမားငါးရာတို့သည် လက်ရုံးတစ်ထောင်တို့ဖြင့် တင်အပ်သော
လေးကို တင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော လက်ရုံးရှိသောကြောင့် သဟဿဗာဟု
အမည်ရှိသော မင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂေါတမံ- အနွယ်ဖြစ်သော၊ ဣသိ-
ရှင်ရသေ့ကို၊ အာသဇ္ဇ- သတ်၍၊ ဥစ္ဆိန္ဒော- ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။

၉၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဒဏ္ဍကီ- ဒဏ္ဍကီမင်းသည်၊ အရဇံ-
ကိလေသာမြူ မရှိသော၊ ကိသံ ဝစ္ဆံ- ကိသဝစ္ဆအမည်ရှိသော ရသေ့ကို၊
ရဇသာ- ကိလေသာ ဟူသော မြူဖြင့်၊ အဝကိရိယ- ကဲ့ဖြန့်၍၊ တာလော-
ထန်းပင်ကို၊ မူလတော- အမြစ်မှ၊ ဆိန္ဒောဝ- ဖြတ်သကဲ့သို့၊ ဆိန္ဒော-
ဖြတ်အပ်၏။ သ သော ရာဇာ- ထိုဒဏ္ဍကီမင်းသည်၊ ဝိဘဝံ- ပျက်စီးခြင်းသို့
ဝတော- ရောက်၏။

၉၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မဇ္ဈော- မဇ္ဈအမည်ရှိသော မင်းသည်၊
ယသဿိနေ- များသော အခြံအရံရှိသော၊ မာတင်္ဂသ္မိ- မာတင်္ဂသုခမိန့်၌၊
မနံ- မိမိ၏စိတ်ကို၊ ဥပဟစ္စ- ပျက်စီးစေ၍၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မဇ္ဈာရညံ-
မဇ္ဈမင်း၏ တိုင်းပြည်သည်၊ သပါရိသဇ္ဇော- ပရိသတ်နှင့်တကွ၊ ဥစ္ဆိန္ဒော-
ပျက်စီးသည်၊ အဟု- ဖြစ်ပြီ။

၉၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အန္ဓကဝေဏ္ဍယော- အန္ဓကဝေဏ္ဍတိုင်း၌
နေသော သူတို့သည်၊ ကဏ္ဍဒိပါယနံ- ကဏ္ဍဒိပါယနအမည်ရှိသော၊ ဣသိ-
ရှင်ရသေ့ကို၊ အာသဇ္ဇ- သတ်ကုန်၍၊ အညောညံ- အချင်းချင်း၊ မုသလာ
မုသလေန- ကျည်ပွေ့ဖြင့်၊ ဟန္တာ- သတ်ကုန်၍၊ ယမသာဇနံ- ငရဲသို့၊
သမ္ပတ္တာ- ရောက်ရကုန်၏။

၉၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣသိနာ- ကပိလရှင်ရသေ့သည်၊ သတ္တော-
ကျိန်ဆိုအပ်သော၊ ပုရေ- ရှေးကာလ၌၊ အန္တလိက္ခစရော- ကောင်းကင်၌
သွားသော၊ အယံ စေဇ္ဇော- ဤစေတိယမင်းသည်၊ ပတ္တပရိယာယံ-
သေခါနီးသို့ ရောက်၍၊ ဟိနတ္တော- ယုတ်ညံ့သော တန်ခိုးရှိသည်ဖြစ်၍၊
ပထဝီ- မြေထဲသို့ ပါဝေကွဲ- ဝင်လေပြီ။

၉၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တသွာဟိ- ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဆန္ဒာဂမနံ- ဆန္ဒစသော လေးပါးသော မလားအပ်သည်သို့ လားခြင်းကို၊ ပဏ္ဍိတာ- ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်၊ နပ္ပသံသန္တိ- မချီးမွမ်းကုန်။ အဒုဋ္ဌစိတ္တော- မပြစ်မှားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သစ္စူပသံဟိတံ- မှန်သည်နှင့် စပ်သော၊ ဂိရံ- စကားကို၊ ဘာသေယျ- ပြောဆိုရာ၏။

၁၀၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော နရော- အကြင်သူသည်၊ ပဒုဋ္ဌေန- ပြစ်မှားလိုသော၊ မနသာ- စိတ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ- ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့်ပြည့်တော်မူသော၊ မုနိ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ စေ ပေက္ခတေ- အကယ်၍ ကြည့်ငြားအံ့၊ သော နရော- ထိုသူသည်၊ အဓော နိရယံ- အောက်ငဲ့သို့၊ ဂန္တာ- သွားရလေ၏။

၁၀၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ ဇနာ- အကြင်သူတို့သည်၊ ဖရသံ- ရုန့်ရင်း၊ ကြမ်းကြုတ်စွာ၊ ဥပက္ကမာ- လုံ့လပြုကုန်၍၊ ဝုမေ- ဝယဝုမ ဂုဏဝုမဖြစ်သော သူတို့ကို၊ ပရိဘာသန္တိ- ဆဲရေးစွပ်စွဲကုန်၏။ တေ ဇနာ- ထိုသူတို့သည်၊ အနပစ္စာ- သားသမီးမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဒါယာဒါ- အမွေခံမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တာလဝတ္ထု- ထန်းပင်ငုပ်တို့ကဲ့သို့၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၀၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော စ နရော- အကြင်သူသည်လည်း၊ မဟေသိနံ- သီလက္ခန္ဓ အစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာမှီးလေ့ ရှိသော၊ ကတကိစ္စံ- ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စလည်းရှိသော၊ ပဗ္ဗဇိတံ- ရသေ့ရဟန်းကို၊ ဟန္တိ- သတ်၏။ သ သော နရော- ထိုသူသည်၊ ကာဠသုတ္တေ နိရယေ- ကာဠသုတ်ငဲ့၌၊ စိရရတ္တာယ- ကြာမြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပစ္စတိ- ခံရာ၏။

၁၀၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော စ ရာဇာ- အကြင်မင်းသည်ကား၊ အဓမ္မဋ္ဌော- မင်းကျင့်တရား၌ မတည်၊ မဂေါ ယထာ- သားမှိုက်ကဲ့သို့၊ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓံသနော- ဆန္ဒ အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့် အဂတိသို့ရောက်၍

တိုင်းပြည်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သော စ ရာဇာ- ထိုမင်းသည်ကား၊ ဇနပဒံ- ဇနပုဒ်သူ ရှင်လူအပေါင်းကို၊ တာပယိတွာ- ပူပန်စေတတ်သောကြောင့်၊ ပေစ္စ- တမလွန်ဘဝ၌၊ တာပနေ- တာပနအမည်ရှိသော ငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။

၁၀၄။ မဟာရာဇာ- မင်းမြတ်၊ ယော စ ရာဇာ- အကြင်ဇနပုဒ်သူ ရှင်လူ အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မင်းသည်ကား၊ ဒိဗ္ဗာနိ- နတ်တို့၏ အရေအတွက် ဖြစ်ကုန်သော၊ သတံ ဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ အစ္စိသံဃပရေတော- မီးလျှံအပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံလျက်၊ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ- ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို၊ ဝေဒေတိ- ခံစားရ၏။

[နာ- ၂၈၅] ၁၀၅။ မဟာရာဇာ- မင်းမြတ်၊ တဿ နေရယိကဿ- ထိုငရဲသူ သတ္တဝါ၏၊ ကာယာ- ကိုယ်မှ၊ အဂ္ဂိသိခါ- မီးလျှံတို့သည်၊ ပဘဿရာ- ပြီးပြီးပြတ်၊ နိစ္ဆရန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ တေဇောဘက္ခဿ- မီးကို စားရသော ငရဲသူ၏၊ ဂတ္တာနိ- ကိုယ်တို့သည်၊ လောမေဟိ စ- မွေးတွင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ နခေဟိ စ- ခြေသည်းလက်သည်း တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိ- တကွ၊ ဧကဇာလာနိ- တစ်ခဲနက်မီးလျှံတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၀၆။ မဟာရာဇာ- မင်းမြတ်၊ သော နေရယိကော- ထိုငရဲသူသည်၊ နိစ္စံ- အမြဲ သန္တရဗာဟိရံ- ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပကို၊ ဥယျမာနေန- လောင်သော၊ ဂတ္ထေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ ဒုက္ခာဘိတုန္ဓော- ဆင်းရဲဖြင့် အလွန်နှိပ်စက်သည် ဖြစ်၍၊ တုတ္တဋ္ဌိတော- ချွန်းတောင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော၊ နာဂေါ ယထာ- ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့၊ နဒတိ- ဟစ်ကြွေး ငိုမြည်ရ၏။

အမိအဖသတ်သူတို့ ခံစားရာငရဲ

၁၀၇။ မဟာရာဇာ- မင်းမြတ်၊ ယော ပုရိသာဓမော- အကြင် ယောက်ျား ယုတ်သည်၊ လောဘာ ဝါ- ပြည်တိုင်းကားကို လိုချင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေါသာ ဝါ- ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိတရံ- အဘကို၊

ဟန္တိ- သတ်၏။ သော ပုဂ္ဂလော- ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာဠသုတ္တေ- ကာဠသုတ်
အမည်ရှိသော၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ စိရရတ္တာယ- ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ည၌
ပတ်လုံး၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။

၁၀၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တာဒိသော- ထိုသို့သဘောရှိသော၊ သော
ပုဂ္ဂလော- ထိုအဖကို သတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လောဟကုမ္ဘိယံ- ကြေးနီ
အိုးငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။ ပက္ကဉ္စ- ကျက်သော ငရဲသူကိုလည်း၊ သတ္တိဟိ-
လုံတို့ဖြင့်၊ ဟနန္တိ- ထိုးကုန်၏။ နိတ္တစံ- အရေမရှိသည်ကို၊ ကရောန္တိ-
ပြုကုန်၏။ တထာဝိဓံ- ထိုသို့အပြားရှိသော၊ နရံ- အဖသတ်ငရဲသူကို၊ အန္တံ-
မျက်စိကန်းသည်ကို၊ မုတ္တကရီသဘက္ခံ- ကျင်ကြီးကျင်ငယ်လျှင်
အစာရှိသည်ကို၊ ကရိတွာ- ပြု၍၊ ခါရေ- ကြေးနီရေ၌၊ နိမုဇ္ဇန္တိ- ငုပ်စေ
ကုန်၏။

၁၀၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ရက္ခသာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ တတ္ထံ- ရဲရဲ
ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော၊ အယောဂုဠဉ္စ- သံတွေခဲကို
လည်းကောင်း၊ ပက္ကယိတံ- ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော၊ ဂူထကလလဉ္စ- ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ စိရရတ္တတာပိတေ- ကြာမြင့်စွာ ပူစေအပ်
ကုန်ပြီးသော၊ ဒီယေ- ရှည်ကုန်သော၊ ဖာလေ စ- မြားချိတ်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ရဇ္ဈဘိ- ကြီးတို့ဖြင့်၊ ဝိဗန္ဓ- ဖွဲ့၍၊ ဝိက္ခန္တံ-
ခံတွင်းကို ဖွင့်၍၊ ဝိဝဋေ- ဟင်းလင်းသော၊ မုခေ- ခံတွင်း၌၊ သမ္ပဝိသန္တိ-
ထည့်ကုန်၏။

၁၁၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တဿ ပိတုဃာတကဿ- ထိုအဖကို
သတ်သော ငရဲသူ၏၊ ဇိဝှံ- လျှာကို၊ ဝိဘိဇ္ဇ- ဖြတ်၍၊ သာမာ- ရွှေသော
အဆင်းရှိကုန်သော၊ သောဏာ စ- ဆင်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော
ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗလာ- ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိ
ကုန်သော၊ သောဏာ စ- ဆင်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ခွေးတို့သည်
လည်းကောင်း၊ အယောမုခါ- သံနှုတ်သီးရှိကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာ စ-
ဝန်တင်လှည်း အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း၊
ကာကောလသံဃာ စ- တောက်ျီးအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒီဇာ

စ- ငှက်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သံဂမ္မ- စည်းဝေးကြ၍၊
သလောဟိတံ- သွေးနှင့်တကွ၊ ဝိယာသံ- စားကြွင်းစားကျန်ကို၊ ခါဒန္တာ
ဝိယ- စားကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိပ္ပန္နမာနံ- တုန်လှုပ်သော ငရဲသူကို၊ မုရုံ-
ကြွပ်ကြွပ်မြည်အောင် ဝါး၍၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။”

၁၁၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဒမတာလံ- မီးလောင်သော ထန်းပင်
ကဲ့သို့သော ကိုယ်ရှိသော၊ ပရိဘိန္နဂတ္တံ- တစ်ကိုယ်လုံးအပေါက်အပေါက်
ခုတ်ထွင်းအပ်သော ကိုယ်ရှိသော၊ တံ- ထိုအဖကို သတ်သောသူကို၊
ရက္ခသာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ နိပ္ပေါထယန္တာ- ပုက်ခတ်ကုန်လျက်၊
အနုဝိစရန္တိ- သွားကြကုန်၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေသံ- ထို ငရဲထိန်း
တို့အား၊ ရတီ- မွေလျော်ခြင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတရေ
ပန- ငရဲသူသတ္တဝါတို့သည်ကား၊ ဒုခိနော- ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-
ဖြစ်ကုန်၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဓ လောကေ- ဤလူ့ရွာ၌၊ ယေ
ကေစိ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပေတ္တိယာတိနော- အဖကိုသတ်သောသူ
တို့သည်၊ ဧတာဒိသသ္မိ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ နိရယေ- ကြေးနီအိုးငရဲ၌၊
ဝသန္တိ- နေရကုန်၏။

၁၁၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ပုတ္တော စ- သားသည်လည်း၊ မာတရံ-
အမိကို၊ ဟန္တာရံ ဟန္တာ- သတ်မိသောကြောင့်၊ ဣတော- ဤလူ့ပြည်မှ၊

၁။ ဤဂါထာ၌ ပါဠိတော်ပါဌ်အနေအထားအရ ငရဲထိန်းတို့ထုတ်ဆောင်ထားသော
ငရဲသား၏ လျှာကို ခွေး၊ ကျီး စသောသတ္တဝါတို့ ခဲစားကြကုန်၏-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။
အဋ္ဌကထာ၌ ဇိဝံ-ဟူသော ကံ-ပုဒ်အပြင် သတ္တေ-ဟူသော ကံ-ပုဒ်အပို ထည့်၍
ဖွင့်ထား၏။ ဇိဝံ-ကို ဝိဘဇ္ဇကြိယာ၌စပ်၍ သတ္တေ-ကို ဘက္ခယန္တိ-၌စပ်ရသည်။ ခွေး၊
ကျီး စသော သတ္တဝါတို့သည် ငရဲသား၏လျှာကို ဖြတ်တောက်၍ ငရဲသားတို့ကို
စားကြကုန်၏-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ကာကပဒါကာရေန ကောဌာသံ ကတ္တာ-ကို
ဘက္ခယန္တိ-၌စပ်၊ ဝိပ္ပန္နမာနံ သလောဟိတံ ဝိယာသံ ခါဒန္တိ-မှာ ဥပမာကို ပြခြင်း
ဖြစ်သည်။ အဋ္ဌကထာပါဌ်အနေ ရှုပ်ထွေး၏။

ဂန္ဓာ- သွားလေ၍၊ ယမက္ခယံ- ယမမင်း၏ နေရာ၌၊ ဘုသံ- ပြင်းစွာသော၊
ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲသို့ အာပဇ္ဇတေ- ရောက်၏။ အတ္တကမ္မဖလေန- မိမိပြုသော
မကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးဖြင့်၊ ဥပဂေါ- ကပ်ရလေ၏။

၁၁၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဇနယန္တိယာ- အမိကို၊ ဟန္တာန-
သတ်မိသော ကြောင့်၊ အတိဗလာ- အလွန်အားကောင်းကုန်သော၊
အမနုဿာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အယောမယေဟိ- သံဖြင့်ပြီးကုန်သော၊
ဝါလေဟိ- လျော်တို့ဖြင့်၊ ပုနပ္ပုနံ- အထပ်ထပ်၊ ဝေဌေတွာ- ရစ်ပတ်၍၊
အယယန္တေ- သံယန္တရား၌၊ ပိဋယန္တိ- ကြိတ်ကုန်၏။

[နာ-၂၈၆] ၁၁၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သကာ ဂတ္တာ- မိမိကိုယ်မှ၊
အဿဝံ- ယိုသော၊ တမ္မလောဟဝိလိနံ- မြွေမြွေကြေသော ကြေးနီရေနှင့်
တူသော၊ တတ္ထံ- ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော၊ ရုမိရံ- သွေးကို၊
အတ္တသမ္ဘဝံ- ကိုယ်ကောင်ပကတိ ပြန်၍ဖြစ်သော၊ တံ မတ္တိယံ- ထိုအမိကို
သတ်သော ငရဲသူကို၊ ပါယေန္တိ- သောက်စေကုန်၏။

၁၁၅။ ဇိဂူန္တံ- စက်ဆုပ်ဖွယ်သော၊ ကုဏာပံ- အကောင်ပုပ်လည်း
ဖြစ်သော၊ ပူတိ- ပုပ်သောအဖြစ်သို့လည်း ရောက်သော၊ ဒုဂ္ဂန္တံ- အလွန်
မကောင်းသော အနံ့လည်းရှိသော၊ ဂူထကဒ္ဒမံ- မစင်ဟု ဆိုအပ်သော
ညွန်လည်းဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗလောဟိတသင်္ကာသံ- သွေးပြည်နှင့်လည်း
တူသော၊ ရဟဒံ- အိုင်သို့၊ ခိပေန္တိ- ပစ်ချကုန်၏။ သော- ထိုအမိကို
သတ်သော ငရဲသူသည်၊ တံ ရဟဒံ- ထိုအိုင်သို့၊ ဩဂယျ- သက်၍၊ တိဌတိ-
တည်နေရ၏။

၁၁၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တတ္ထံ- ထိုမစင်ငရဲ၌၊ တမေနံ- ထို
အမိသတ်သော ငရဲသူကို၊ အတိကာယာ- ပိန်းကောလေ အတိုင်းအရှည်
ရှိသော ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ အယောမုခါ- သံအပ်နှင့်တူသော ထက်စွာသော
နှုတ်သီး ရှိကုန်သော၊ ကိမယော- ပိုးလောက်တို့သည်၊ ဆဝိ- အရေကို၊
ဘေတွာန- ဖောက်ကုန်၍၊ မံသလောဟိတေ- အသားအသွေးတို့ကို၊
သံဂိဒ္ဓါ- ပြင်းစွာထိုးဆွဲကုန်လျက်၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။

၁၁၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော စ- ထိုအမိကို သတ်သော ငရဲသူ သည်လည်း၊ သတပေါရိသံ- အသူတစ်ရာနက်သော၊ နိရယံ- ငရဲသို့၊ ပတ္တော- ရောက်၍၊ နိမုဂ္ဂေါ- နစ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တံ ကုဏပံ- ထိုအကောင်ပုပ်သည်၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သတယောဇနံ- ယူဇနာ တစ်ရာတိုင်တိုင်၊ ပူတိကံ- ပုပ်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဝါတိ- လှိုင်၏။

၁၁၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊ စက္ခုမာပိ- မျက်စိရှိသော သူသည်လည်း၊ တေန ဂန္ဓေန- ထိုအပုပ်နံ့ဖြင့်၊ ဖုသိတေဟိ- တွေ့ထိအပ် ကုန်သော၊ စက္ခုဟိ- မျက်စိတို့ကြောင့်၊ ဇီယတိ- ကြေမွပျက်စီးရ၏။ ဗြဟ္မဒတ္တ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းမြတ်၊ မာတုယော- အမိကို သတ်သော ငရဲသူ သည်၊ ဧတာဒိသံ- ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဒုခံ- ဆင်းရဲကို၊ လဘတေ- ရ၏။

ကိုယ်ဝန် ဖျက်ချသူတို့ ခံစားရာငရဲ

၁၁၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဂဗ္ဘပါတိယော- ကိုယ်ဝန်ကိုချသော မိန်းမ တို့သည်၊ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ- အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ တိက္ခံ- ထက်လှစွာသော၊ ခုရဓာရံ- သင်ဓုန်းသွားကို၊ အနုက္ကမ္မ- လွန်၍၊ ဒုဂ္ဂံ- ကူးနိုင်ခဲ့သော၊ ဝေတရဏီ- ဝေတ္တရဏီအမည်ရှိသော၊ နဒိ- ကြိမ်ပိုက်ချောင်းသို့၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။

၁၂၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အယောမယာ- သံဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကာ- တစ်ဆယ့်ခြောက်လက်သစ်ပမာဏ အဆူး ရှိကုန်သော၊ သိမ္ဗလိယော- လက်ပံပင်၏ အလက်တို့သည်၊ ဥဘတော ဒွိသု တီရေသု- ကမ်းနားနှစ်ဘက်တို့၌၊ ဒုဂ္ဂံ- ကူးနိုင်ခက်သော၊ ဝေတရဏီ- ဝေတ္တရဏီအမည်ရှိသော၊ နဒိ- ကြိမ်ပိုက်ချောင်းသို့၊ အဘိလမ္ဘန္တိ- တွဲရ၍ ကျကုန်၏။

၁၂၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အာဒိတ္တာ- ရဲရဲညီးတောက်ကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ အာရကာ- အဝေးမှ၊ အဂ္ဂိခန္ဓာဝ- မီးပုံကြီး တို့ကဲ့သို့၊ အစွိမန္တော- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။ တေသံ- ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ သရီရံ ကိုယ်သည်၊ ဇာတဝေဒေန-

မီးအလျှံဖြင့်၊ သဒ္ဓိ- တကွ၊ ဥဒ္ဓ- အထက်သို့၊ ယောဇနံ- တစ်ယူဇနာ
တိုင်တိုင်၊ ဥဂ္ဂတာ- တက်၏။

လင်ငယ် မယားငယ် နေသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ

၁၂၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အတိစာရာ- မိမိလင်ကို လွန်ကျူး၍
ကျင့် ကုန်သော၊ နာရိယော စ- မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရဒါရဂူ-
သူတစ်ပါးမယားကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ကုန်သော၊ နရာ စ- ယောက်ျား
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧတေ- ထိုသူတို့သည်၊ တိဓိဏကဏှကေ-
ထက်စွာသော အဆူးရှိသော၊ တတ္ထေ- ပြင်းစွာပူသော၊ နိရယေ-
ထိုလက်ပန်ပင်ငရဲ၌၊ ဝဇ္ဇိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၂၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- ထိုမိမိလင်ကို ကျူးလွန်၍
ကျင့်ကုန်သော မိန်းမ၊ သူတစ်ပါးမယားကို လွန်ကျူး၍ကျင့်သော
ယောက်ျားတို့သည်၊ အဓောက္ခန္ဓာ- ဦးခေါင်းစောက်ထိုး၊ ပတန္တိ-
လက်ပန်ပင်မှ ကျကုန်၏။ ပုထူ- အသီးအသီး၊ ဝိဝတ္တာ- စုတ်ပြတ်သော
ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဝိဟတာ- ပျက်စီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဝိနိဝိဒ္ဓဂီ-
ထိုးဖောက်အပ်သော ကိုယ်အင်္ဂါရှိ ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ သယန္တိ-
အိပ်ရကုန်၏။ ဒီယံ- ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
ဇဂ္ဂန္တိ နိဒ္ဒံ န ဩက္ကမန္တိ- မအိပ်ရကုန်။

၁၂၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တတော- ထိုနောင်မှ၊ ရတျာဝိဝသာနေ-
များစွာသော ညဉ့်တို့၏ အဆုံး၌၊ မဟတိ- ကြီးမားသော၊ ပဗ္ဗတူပမံ-
တောင်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ တတ္ထံ- ပြောင်ပြောင်တောက်သော၊
အဂ္ဂိသမူဒကံ- မီးနှင့် တူသော ရေရှိသော၊ လောဟကုမ္ဘိ- ကြေးနီအိုး၌၊
ပဝဇ္ဇန္တိ- ဝင်လျက် ငုပ်ရကုန်၏။

၁၂၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဧဝံ- ဤဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်၊ ဒိဝါ စ-
နေ့၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တာ စ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ မောဟပါရတာ-
မောဟဖြင့် ဖူးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ ဒုဿီလာ- သူတစ်ပါးမယားကို ပြစ်မှား
တတ်ကုန်သော သူတို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဒုက္ကဋ်-

မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံကို၊ ပဋိစ္စ- စွဲ၍၊ သကံ ကမ္မ- မိမိပြုသော
မကောင်းမှုကံကို၊ အနုဘောန္တိ- ခံစားရကုန်၏။

၁၂၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဓနက္ခိတာ- ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်အပ်သော၊
ယာ စ ဘရိယာ- အကြင်မယားသည်လည်း၊ သာမိကံ- မိမိလင်ကို၊ အတိ
မညတိ- မထီမဲ့မြင် ပြု၏။ သဿုံ ဝါ- ယောက္ခမယောက်ျားသူကို
လည်းကောင်း၊ သသုရံ ဝါ- ယောက္ခမ မိန်းမသူကိုလည်းကောင်း၊ ဇေဋ္ဌ
ဝါပိ- ခဲအိုကိုလည်းကောင်း၊ နနန္ဒရံ ဝါ- ယောက်မကိုလည်းကောင်း၊
အတိမညတိ- မထီမဲ့မြင်ပြု၏။

[နာ-၂၈၇] ၁၂၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တဿာ- ထိုငဲ့သူမ၏၊ မုခံ-
ခံတွင်းကို၊ အယသင်္ကနာ- သံချွန်းတောင်းဖြင့်၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဝဏေန်-
သံမျှားချိပ်ဖြင့်၊ ဇိဝှဂ္ဂံ- လျှာဖျားကို၊ နိဗ္ဗဟန္တိ- ငင်ထုတ်ကုန်၏။ သဗန္ဓနံ-
ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့လျက်၊ ကမန္တိ- ငင်ကုန်၏။ ကိမိနံ- ပိန်းကောကြီးမျှလောက်သော
ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ သဗျာမမတ္တံ- မိမိတစ်လံအတိုင်းအရှည်
ရှိသော၊ အတ္တနိ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဇိဝှ- လျှာကို၊ ပဿတိ- မြင်ရ၏။
ဝိညာပေတုံ- ငရဲထိန်းတို့ကို တောင်းပန်ခြင်းငှာလည်း၊ န သက္ကောတိ-
မတတ်နိုင်ပေ။ ပေစ္စ- တစ်ဖန်လည်း၊ တာပနေ- တာပနငဲ့၍၊ ပစ္စတိ-
ကျက်ရ၏။

တံငါ မုဆိုးတို့ ခံစားရာ ငရဲ

၁၂၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဩရဗ္ဗိကာ စ- ဆိတ်ကိုသတ်၍အသက်
မွေးသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သူကရိကာ စ- ဝက်ကိုသတ်၍ အသက်
မွေးသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မစ္ဆိကာ စ- တံငါတို့ကိုလည်းကောင်း၊
မိဂဗန္ဓကာ စ- သားမုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စောရာ စ- ခိုးသူတို့ကို
လည်းကောင်း၊ ဂေါယာတကာ စ- နွားသတ်ယောက်ျားတို့ကို
လည်းကောင်း၊ လုဒ္ဒါ စ- ရုန့်ရင်း ကြမ်းကြုတ်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊
အဝဏ္ဏေ- မချီးမွမ်းအပ်သော သူတို့ကို၊ ဝဏ္ဏကာရကာ စ- ချီးမွမ်းခြင်းကို
ပြုသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း။

၁၂၉။ သတ္တိဟိ စ- လုံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောဟကုဋေဟိ စ- သံဆောက်ပုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေတ္တိသေဟိ စ- သန်လျက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥသူဟိ စ- မြားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟညမာနာ- ညည်းဆဲသတ်ပုတ်ကုန်လျက်၊ အဝံသိရာ- ဦးခေါင်းစောက်ထိုး၊ ခါရနဒိ- ကြိမ်ပိုက်ချောင်းသို့၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ပပတန္တိ- ပစ်ချကုန်၏။

လာဘ်စားသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ

၁၃၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ကုဋကာရီ- စဉ်းလဲစဉ်းစားပြုတတ်သော တရားသူကြီးစသော သူတို့သည်၊ သာယံပါတော- ညဉ့်နံနက်၊ အယောကုဋေဟိ- ပြောင်ပြောင်တောက်သော သံတူတို့ဖြင့်၊ ဟညတိ- ညည်းဆဲခံရ၏၊ တတော- ထိုနောင်မှ၊ ဒုရတ္တာနံ- မကောင်းသော အတ္တဘောဂိုကုန်သော၊ ပရေသံ- သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဝန္တံ- အန်ဖတ်ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဘုဉ္ဇရေ- စားရကုန်၏။

၁၃၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ကိပ္ပိသကာရကံ- ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ပြုတတ်သော၊ ဝိပ္ပန္နမာနံ- တပြောင်းပြန်ပြန် တုန်လှုပ်သော၊ နရံ- ငရဲသူ သတ္တဝါကို၊ အယောမုခါ- သံဖြင့်ပြီးသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော၊ ဓင်္ကာ စ- စွန်ရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘေရဏ္ဍကာ စ- မြေခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂိဇ္ဈာ စ- ဝန်တင်လှည်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာကောလာ စ- တောကျီးအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခါဒန္တိ- ခဲကုန်၏။

မုဆိုးများ ခံစားရာငရဲ

၁၃၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ရဇသာ- ကိလေသာတည်းဟူသော မြူဖြင့် ဆန္ဒာ- ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ အသန္တော- သူတော်ကောင်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ယေ ပုဂ္ဂလာ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မိဂေန- သမင်တိန်ညင်ဖြင့်၊ မိဂံ- သားအပေါင်းကို၊ ဟန္တိ- သတ်ကုန်၏။ ပက္ခိနာ ဝါ ပန- ငှက်တိန်ညင်ဖြင့်လည်း၊ ပက္ခိ- ငှက်အပေါင်းကို၊ ဟန္တိ- သတ်ကုန်၏။ တေပုဂ္ဂလာ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နိရယုဿဒံ- ဥဿဒငရဲသို့ ဂန္တာ- လားရကုန်၏။

တတ္ထ- ထို‘ဓမ္မော ပထော’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ဓမ္မော ပထောတိ- ဓမ္မော ပထော ဟူသည်ကား၊ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မော- ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားသည်၊ ခေမော- အေးချမ်း၏။ အပ္ပဋ္ဌိဘယော- ဘေးမရှိ။ သုဂတိ မဂ္ဂေါ- သုဂတိသို့ သွားရာလမ်းကြောင်းတည်း။ ဝိသမဇီဝိနောတိ- ဝိသမဇီဝိနော ဟူသည်ကား၊ အဓမ္မေန- မတရားသဖြင့်၊ ကပ္ပိတဇီဝိကာ- ပြုအပ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသူတို့သည်။ နိရယေ တေတိ- နိရယေ တေ ဟူသည်ကား၊ ဧတေသံ- ထိုမတရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ပြုကြကုန်သူတို့၏၊ တေ နိဗ္ဗတ္တနိရယေ- ထိုဖြစ်ရာ ငရဲတို့ကို၊ ကထေမိ- ငါဟောအံ့။ သုဏောဟိ မေတိ- သုဏောဟိ မေ ဟူသည်ကား၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ရညာ- မင်းကြီးသည်၊ ပိတုယာတကာနံ- အဖသတ်သော သူတို့၏၊ နိဗ္ဗတ္တနိရယံ- ဖြစ်ရာငရဲကို၊ ပုစ္ဆိတောပိ- မေးအပ်ပါ သော်လည်း၊ ပထမံ- ရှေးဦးစွာ၊ တံ- ထိုငရဲကို၊ အဒဿေတွာ- မပြုမူ၍၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါး ကုန်သော၊ မဟာနိရယေ စ- ငရဲကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သောဠသ- တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဥဿဒနိရယေ စ- ငရဲငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿေတံ- ပြခြင်းငှာ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။ ကိံ ကာရဏာ?- အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဟိ- အကြောင်းကား၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ တသ္မိ- ထိုအဖ သတ်သောသူတို့ ရောက်ရာငရဲကို၊ ဒဿိယမာနေ- ပြအပ်သည်ရှိသော်၊ ရာဇာ- မင်းကြီးသည်၊ ဖလိတေန- ကွဲသော၊ ဟဒယေန- နှလုံးဖြင့်၊ တတ္ထေဝ- ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ မရေယျ- သေရာ၏။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဣမေသု နိရယေသု- ဤ ငရဲကြီးရှစ်ထပ် ငရဲငယ်တစ်ဆယ့်ခြောက်ထပ်တို့၌၊ ပစ္စမာနသတ္တေ- ကျက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိကော- အမြင်သို့ အစဉ် လိုက်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ “အဟံ ဝိယ- ငါကဲ့သို့၊ အညေပိ- အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူ- များစွာ ကုန်သော၊ ပါပကမ္မိနော- မကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော သူတို့သည်၊ အတ္ထိ (သန္တိ)- ရှိကုန်၏။ အဟံ- ငါသည်၊ ဧတေသံ- ထိုသူတို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ပစ္စိဿာမိ- ကျက်ရလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သဇ္ဇာတုပတ္ထမ္ဘော- ကောင်းစွာဖြစ်သော အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အရောဂေါ- မနာကျင်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ်၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ တေ ပန နိရယေ- ထိုငရဲကြီးငရဲငယ်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသော၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊

ဣဒ္ဓိဗလေန- တန်ခိုးအားဖြင့်၊ ပထဝီ- မြေကြီးကို၊ ဒွိဓာ- နှစ်ဖြာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ ဒဿေသိ- ပြခဲ့ပြီ။

တေသံ- ထိုငဲ့တို့၏၊ ဝစနတ္ထော- ပုဒ်၏အနက်ကို (ဧဝံ- ဤသို့ ဝေဒိတဗျော- သိအပ်၏)။ ဧတ္ထ- ဤငဲ့တို့၌၊ နိရယပါလေဟိ- ငဲ့ထိန်းတို့သည်၊ ပဇ္ဇလိတာနိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်သော၊ နာနာဝုဓာနိ- အမျိုးမျိုးသော လက်နက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ- အပိုင်းပိုင်း၊ ဆိန္ဒာ- ဖြတ်အပ်ကုန်သော၊ ဟီရံ ဟီရံ- အမျှင်အမျှင်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်သော၊ နေရယိကသတ္တာ- ငဲ့သားသတ္တဝါ တို့သည်၊ ပုနပျုနံ- အဖန်ဖန်၊ သဗ္ဗိဝန္တိ- အသက်ပြန်၍ ရှင်ကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗိဝေါ- သဗ္ဗိဝငဲ့တို့မည်၏။ ဧတ္ထ- ဤငဲ့တို့၌၊ နိရယပါလာ- ငဲ့ထိန်းတို့သည်၊ ပုနပျုနံ- အဖန်ဖန်၊ နဒန္တာ- အော်ဟစ်ကုန်လျက်၊ ဝဂ္ဂန္တာ- ကြွေးကျော်ကုန်လျက်၊ ပဇ္ဇလိတာနိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်သော၊ နာနာဝုဓာနိ- အမျိုးမျိုးသော လက်နက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဇလိတာယ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ လောဟပထဝီယံ- သံမြေပြင်၌၊ နေရယိကေ- ငဲ့သားဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္ထေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ အပရာပရံ- အပြန်ပြန် အလှန်လှန်၊ အနုဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ ဇလိတပထဝီယံ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော မြေပြင်၌၊ ပတိတေ- လဲကျသည်ရှိသော်၊ ဇလိတကာဠသုတ္တံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော မဲကြီးကို၊ ပါတေတွာ- ချ၍၊ [နှာ- ၂၈၈] ဇလိတဖရသုံ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော ပဲခွပ်ကို(ဝါ) ဓားမကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဥန္နဒန္တာ- အော်ဟစ် ကြွေးကျော်ကုန်လျက်၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ အဋ္ဌဿရေန- နာကျင်သော အသံဖြင့်၊ ဝိရဝန္တေ- မြည်တမ်း၍နေကုန်သော ငဲ့သားတို့ကို၊ အဋ္ဌသေ- ရှစ်မြောင့်၊ သောဠသံသေ- တစ်ဆယ့်ခြောက်မြောင့်၊ ကရောန္တာ- ပြုကုန်လျက်၊ တစ္ဆန္တိ- ရွှေကုန်၏

၁။ ဝဂ္ဂန္တာ- ဝဂ္ဂ-ဓာတ် ဥစ္စာရဏတ္ထ-ဟု ပါဠိဆရာတို့ ကြံဆကြ၏။ ဓာတ်ကျမ်းတို့၌မူ ဝဂ္ဂ-ဓာတ်သည် ဂတုတ္ထ-ဟုပြ၏။ သက္ကတ၌ ဝလ္လ-ဓာတ် ပရိဘာသနတ္ထ-ရှိ၏။ ဝလ္လ-ကို သဒိသပြုသော် ဝက္က-ဟုဖြစ်၏။ ပြာကတ၌ ပထမက္ခရာကို တတိယက္ခရာသို့ အသံပြောင်း၍ အသံထွက်တတ်သဖြင့် ဝဂ္ဂ-ဟုပုဒ်ဖြစ်လာပုံရသည်။

(ဝါ) ခုတ်ထစ်ကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ကာဠသုတ္တော- ကာဠသုတ်ငရဲဘုံ မည်၏။ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ မဟန္တာ- ကြီးကုန်သော၊ ဇလိတအယပဗ္ဗတာ- အလှုံပြောင်ပြောင် တောက်သော သံတောင်တို့သည်၊ ယာတေန္တိ- ကြိတ်ချေကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ သံယာတော- သံယာတငရဲမည်၏။ တတ္ထ- ထိုသံယာတငရဲဘုံ၌၊ သတ္တေ- ငရဲသား သတ္တဝါတို့ကို၊ နဝ ယောဇနာယ- ကိုးယူဇနာရှိသော၊ ဇလိတာယ- အလှုံပြောင်ပြောင် တောက်သော၊ အယပထဝိယာ- သံဖြင့်ပြီးသော မြေပြင်၌၊ ယာဝ ကဋိတော- ခါးအရပ်တိုင်အောင်၊ ပဝေသေတွာ- နစ်မြုပ်စေ၍၊ နိစ္စလေ- မလှုပ်ရှားသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ ကိရ- ပြုကုန်သတတ်။ အထ- ထို့နောင်မှ၊ ပုရတ္ထိမတော- အရှေ့အရပ်မှ၊ ဇလိတော- အလှုံပြောင်ပြောင် တောက်သော၊ အယပဗ္ဗတော- သံဖြင့်ပြီးသော တောင်သည်၊ သမုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ အသနိ ဝိယ- မိုးကြိုးကဲ့သို့၊ ဝိရဝန္တော- မြည်လျက်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ တေ သတ္တေ- ထိုငရဲသားသတ္တဝါတို့ကို၊ သဏှကရဏိယံ- ကျည်ပွေ့၌ (ဝါ) ဆုံ၌၊ တိလေ- နှမ်းတို့ကို၊ ပိသန္တော ဝိယ- ကြိတ်ချေဘိသကဲ့သို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ပစ္ဆိမဒိသာယ- အနောက်အရပ်၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏။ ပစ္ဆိမဒိသတော- အနောက်အရပ်မှ၊ သမုဋ္ဌိတောပိ- ထသောသံတောင်သည်လည်း၊ တထေဝ- ထို့အတူပင်၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ပုရတ္ထိမဒိသာယ- အရှေ့အရပ်၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏။ ပန- ထို့အပြင်၊ ဒွေ- သံတောင်နှစ်ခုတို့သည်၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ သမာဂန္တာ- အညီအမျှလာ၍၊ ဥစ္ဆယန္တေ- ကြံကြိတ်စက်၌၊ ဥစ္ဆယန္တာနိ ဝိယ- ကြံချောင်းတို့ကဲ့သို့၊ ပိဋ္ဌေန္တိ ကိရ- ကြိတ်ချေကုန်သတတ်။ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ တတ္ထ-

၁။ ကာဠသုတ္တ- ကြိုးမဲ- လက်သမား၊ သစ်ရွေသမားတို့ တိုင်းထွာရာတွင် အသုံးပြုသော အနက်ရောင်သုတ်လိမ်းထားသော မျဉ်းကြိုးတည်း။ ထိုကြိုးမဲဖြင့်သစ်လုံးတို့ကို တိုင်းထွာ၍ လိုအပ်သလို ခုတ်ဖြတ်ခြင်းကို ပြုကြ၏။ မြေပြင်၌ လဲကျနေသော ငရဲသားသတ္တဝါတို့ကို ထိုကြိုးမဲဖြင့် တိုင်းထွာ၍ ရှစ်မြှောင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်မြှောင့် စသည်ဖြင့် ငရဲထိန်းတို့က ခုတ်ဖြတ်၍ ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်မှုကို ပြုကြသဖြင့် ထိုငရဲပြည်ကို ကာဠသုတ်ငရဲဟု ခေါ်သည်။

၂။ သဏှကရဏိယံ- သဏှ-နူးညံ့အောင်၊ ကရဏိယ-ပြုအပ်ရာ ဌာန၊ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထု၊ အမှုန်ကြိတ်ဆုံ စသည်တည်း။ ကျဉ်ပွေ့-ဟု ဦးဟုတ်စိန် အဘိဓာန်၌ ဆိုသည်။

ထိုသံဃာတငါးရာတို့၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသတသဟဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းတို့ ကာလ ပတ်လုံး၊ ဒုက္ခ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘောန္တိ- ခံစားရကုန်၏။

ဒွေ စ ရောရုဝါတိ- ဒွေ စ ရောရုဝ ဟူသည်ကား၊ ဇာလရောရုဝေါ စ- ဇာလရောရုဝလည်းကောင်း၊ ဓူမရောရုဝေါ စ- ဓူမရောရုဝလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ- ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ဇာလရောရုဝေါ- ဇာလရောရုဝသည်၊ ကပ္ပေန- ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ သဏ္ဌိတာဟိ- တည်ကုန်သော၊ ရတ္တလောဟဇာလာဟိ- နီရဲသော သံတွေခဲ မီးလျှံတို့ဖြင့်၊ ပုဏ္ဏော- ပြည့်နှက်၏။ ဓူမရောရုဝေါ- ဓူမရောရုဝသည်၊ ခါရုဓူမေန- ကြမ်းတမ်းသော အခိုးတို့ဖြင့်၊ ပုဏ္ဏော- ပြည့်နှက်၏။ တေသု- ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ဇာလရောရုဝေ- ဇာလရောရုဝငါးရာတို့၌၊ ပစ္စန္တာနံ- ကျက်ကုန်သော ငါးသားတို့၏၊ နဝဟိ- ကိုးခုကုန်သော၊ ဝဏ္ဏမုခေဟိ- အမာဝတို့မှ၊ ဇာလာ- မီးတောက်တို့သည်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ ဒဟန္တိ- လောင်မြိုက်ကုန်၏။ ဓူမရောရုဝေ- ဓူမရောရုဝငါးရာတို့၌၊ ပစ္စန္တာနံ- ကျက်ကုန်သော ငါးသားတို့၏၊ နဝဟိ- ကိုးခုကုန်သော၊ ဝဏ္ဏမုခေဟိ- အမာဝတို့မှ၊ ခါရုဓူမော- ကြမ်းတမ်းသော အခိုးသည်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ပိဋ္ဌ ဝိယ- မုန့်ညက်ကို ကဲ့သို့ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ သေဒေတိ- ပေါင်းခံ၏။ ဥဘယတ္တာပိ- ငါးရာနှစ်ခုလည်း၊ ပစ္စန္တာ- ကျက်ကုန်သော၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ မဟာဝိရဝံ- ကျယ်စွာသော မြည်တမ်းခြင်းကို၊ ဝိရဝန္တိ- မြည်တမ်းကြကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဒွေပိ- နှစ်ခုလည်းဖြစ်ကုန်သော ငါးရာတို့ကို၊ “ရောရုဝါ”တိ- ရောရုဝဟူ၍၊ ဝုတ္တာ- ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဧတ္ထ- ဤငါးရာတို့၌၊ ဇာလာနံ ဝါ- မီးတောက်မီးလျှံတို့၏လည်းကောင်း၊ ပစ္စနသတ္တာနံ ဝါ- ကျက်သောသတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ တေသံ- ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ ဒုက္ခဿ ဝါ- ဆင်းရဲ၏လည်းကောင်း၊ ဝိစိ အန္တရံ- အကြားသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အဝိစိ- အဝိစိငါးရာတို့ မည်၏။ မဟန္တော- ကြီးသော၊ အဝိစိ- အဝိစိငါးရာတို့သည်၊ မဟာဝိစိ- မဟာအဝိစိမည်၏။ ဟိ- ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ တတ္ထ- ထိုအဝိစိငါးရာတို့၌၊ ပုရတ္ထိမာဒိဟိ- အရှေ့အရပ် အစရှိကုန်သော၊ ဘိတ္တိဟိ- နံရံတို့မှ၊ ဇာလာ- မီးတောက်မီးလျှံတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ ပစ္ဆိမာဒိသု- အနောက်အရပ် စသည်တို့၌၊ ပဋိဟညတိ- ညှင်းဆဲ၏။ တာ စ ဘိတ္တိယော- ထို နံရံတို့ကိုလည်း၊ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ- ဖောက်ထွင်း၍၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာကို၊

ဂဏှာတိ- ယူ၏။ ဟေဋ္ဌာ- အောက်မှ၊ ဥဋ္ဌိတာ- ထသော၊ ဇာလာ- မီးတောက်
 မီးလျှံသည်၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ပဋိဟညတိ- ညှင်းဆဲ၏။ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဥဋ္ဌိတာ-
 ထသော မီးတောက်မီးလျှံသည်၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ပဋိဟညတိ- ညှင်းဆဲ၏။
 ဧဝံ- ဤသို့၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ ဧတ္ထ- ဤငဲ့တံ၌၊ ဇာလာနံ- မီးတောက်မီးလျှံ
 တို့၏၊ ဝိစိ နာမ- အကြားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ တဿ-
 ထိုငဲ့တံ၏၊ အန္တော- အတွင်း၌၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်သော၊
 ဌာနံ- အရပ်သည်၊ ခီရဝလ္လိပိဋဿ- ဥမွန်ဥ^၁ကိုကြိတ်ထားသော မုန့်ညက်ဖြင့်၊
 ပူရိတနာဠိ ဝိယ- ပြည့်သော ကျီတောက်ကဲ့သို့၊ သတ္တေဟိ- သတ္တဝါ တို့ဖြင့်၊ နိရန္တရံ-
 အကြားမရှိ ပူရိတံ- ပြည့်လျက်နေ၏။ စတူဟိ- လေးပါးကုန်သော၊ ဣရိယာပထေဟိ-
 ဣရိယာပုတ်တို့ဖြင့်၊ ပစ္စန္တာနံ- ကျက်ကုန်သော၊ သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ပမာဏံ-
 ပမာဏသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ စ- ထို့အပြင်၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ န ဗျာဗာဓေန္တိ-
 မထိခိုက်မိကုန်။ သကဋ္ဌာနေယေဝ- မိမိနေရာ၌ပင်လျှင်၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ ဧဝံ-
 ဤသို့၊ ဧတ္ထ- ဤငဲ့တံ၌၊ သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ဝိစိ နာမ- အကြားမည်သည်၊
 နတ္ထိ- မရှိ။^၂ ပန- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဇိဝှဂ္ဂေ- လျှာဖျား၌၊ ဆ- ခြောက်ခုကုန်သော၊
 မဓုဗိန္ဒူနိ- ပျားရည်စက်တို့သည်၊ သတ္တမဿ- ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ တမ္ပလောဟ-
 ဗိန္ဒူနော- နီမြန်းသော သံရေပူစက်၏၊ အနုဒဟနဗလဝတာယ- ပူလောင်ခြင်း
 လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗ္ဗောဟာရိကာနိ- ပြောဆိုခြင်းငှာ မထိုက်ကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ ယထာ- ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ တတ္ထ- ထိုငဲ့တံ၌၊
 အနုဒဟနဗလဝတာယ- ပူလောင်ခြင်း၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သေသာ-
 ကြွင်းကုန်သော၊ ဆ- ခြောက်ခုကုန်သော၊ အကုသလဝိပါကုပေက္ခာ- အကုသလ
 ဝိပါကံ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့သည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ- မပြောပကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-

-
- ၁။ ခီရဝလ္လိ- ရှေးနိဿယတို့၌ ဥမွန်ဥ-ဟုအနက်ပေး၏၊ မြန်မာအခေါ်အားဖြင့်
 တောင်ကန်စွန်းကြီးပင်-ဟု ခေါ်၏၊ အနွယ်အမျိုးအစား၊ ဥ-ဥသောအပင် ဖြစ်သည်၊
 အပင်ကို ချိုးဖဲ့လျှင် နို့စေးသဏ္ဌာန်အရည်ထွက်၏၊ ဥ-မှာ တစ်ပိဿာခန့် ရှိတတ်၏။
 ၂။ အဟိတ်အကုသလဝိဘတ်(၇)ပါးတွင် ဥပေက္ခာဝေဒနာ (၆)ပါးနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာ
 (၁)ပါးရှိရာ တစ်ပါးတည်းရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာက ပြင်းထန်လွန်းသဖြင့် ဤ၌
 ဥပေက္ခာဝေဒနာခြောက်ပါးမှာ မထင်ရှားတော့ဟု ဆိုလိုသည်။

ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုက္ခမေဝ- ဒုက္ခဝေဒနာသည်သာလျှင်၊ နိရန္တရံ- မပြတ်၊ ပညာယတိ- ထင်ရှား၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဧတ္ထ- ဤငဲ့ဘုံ၌၊ ဒုက္ခဿ- ဆင်းရဲဝေဒနာ၏၊ ဝီရိ နာမ- အကြားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ သွာယံ=သော အယံ- ထိုအဝီစိငဲ့သည်၊ ဘိတ္တိဟိ- နံရံတို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ဝိက္ခမ္ဘတော- အချင်းအားဖြင့်၊ အဋ္ဌာရသာမိက တိယောဇနသတော- တစ်ဆယ့်ရှစ်ခုအလွန်ရှိသော ယူဇနာသုံးရာရှိ၏။ အာဝဋ္ဌတော ပန- အဝန်း အားဖြင့်ကား၊ စတုပဏ္ဏာသာမိကနဝယောဇနသတော- ငါးဆယ့်လေးခု အလွန်ရှိသော ယူဇနာကိုးရာရှိ၏။ ဥဿဒေဟိ- ငဲ့ငယ်တို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ဒသယောဇနသဟဿာနိ- ယူဇနာတစ်သောင်း အကျယ်အဝန်း ရှိ၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ အဿ- ထိုအဝီစိငဲ့၏၊ မဟန္တတာ- ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- သိအပ်၏။

[နာ-၂၈၉] နိစ္စလေ- မလှုပ်ရှားကုန်သော၊ သတ္တေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ တပတိ- လောင်မြိုက်တတ်၏။ ဣကိ- ထို့ကြောင့်၊ တာပနော- တာပနငဲ့ဘုံ မည်၏။ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ တာပေတိ- ပူလောင်စေတတ်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ပတာပနော- ပတာပနငဲ့ဘုံမည်၏။ တတ္ထ တာပနသ္မိ- ထိုတာပနငဲ့ဘုံ၌၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ သတ္တေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏေ- ထန်းပင်ပမာဏရှိသော၊ ဇလိတအယသုလေ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော သံဖြင့်ပြီးသော တံကျင်၌၊ နိသီဒါပေန္တိ- နေစေကုန်၏။ (ဝါ) ထိုးစိုက်၍ထားကုန်၏။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်ဖြစ်သော၊ ပထဝီ- မြေသည်၊ ဇလတိ- တောက်လောင် ၏။ သူလာနိ- တံကျင်တို့သည်၊ ဇလန္တိ- တောက်လောင်ကုန်၏။ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ ဇလန္တိ- တောက်လောင်ကုန်၏။ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ သော နိရယော- ထိုငဲ့ဘုံသည်၊ နိစ္စလေ- မလှုပ်ရှားကုန်သော၊ သတ္တေ- ငဲ့သားသတ္တဝါတို့ကို၊ တပတိ- လောင်မြိုက် တတ်၏။ ဣတရသ္မိ ပန- အခြားသော ပတာပနငဲ့၌ကား၊ နိဗ္ဗတ္တသတ္တေ- ဖြစ်သော ငဲ့သားတို့ကို၊ ဇလန္တေဟိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သော၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ ဇလိတံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ အယပဗ္ဗတံ- သံတောင်သို့ အာရောပေန္တိ- တက်ရောက်စေကုန်၏။ တေသံ- ထိုငဲ့သားသတ္တဝါတို့၏၊ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ- တောင်ထိပ်၌၊ ဌိတကာလေ- တည်သော အခါ၌၊ ကမ္မပစ္စယော- ကံကြောင့်

ဖြစ်သော၊ ဝါတော- လေသည်၊ ပဟရတိ- တိုက်ခတ်၏။ တေ- ထိုင်ရဲသားတို့သည်၊ တတ္ထ- ထိုတောင်ထိပ်၌၊ သဏ္ဌာတုံ- တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ- မတတ်နိုင်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဥဒ္ဓံပါဒါ- ခြေထောက်မိုးမျှော်၊ အစောသိရာ- ဦးခေါင်းဇောက်ထိုး၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဟေဌာ- အောက်၌၊ အယပထဝိတော- သံဖြင့်ပြီးသော မြေမှ၊ ဇလိတာနိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သော၊ အယသုလ္လာနိ- သံဖြင့်ပြီးသော တံကျင် တို့သည်၊ ဥဌဟန္တိ- ထွက်ပေါ်ကုန်၏။ တေ- ထိုင်ရဲသား သတ္တဝါတို့ကို၊ တာနိ- ထို တံကျင်တို့သည်၊ မတ္တကေနဝ- ဦးထိပ်၌ပင်၊ ပဟရိတွာ- ထိုးစိုက်၍၊ တေသု- ထိုတံကျင်တို့၌၊ ဝိနိဝိဒ္ဓသရိရာ- ထိုးစိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊) ဇလန္တာ- တောက်ကုန်လျက်၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ ဧသ- ဤပတာပနငရဲတုံသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ တာပေတိ- ပူလောင်စေတတ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဗောဓိသတ္တော ပန- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စရသေ့သည်ကား၊ ဧတေ နိရယေ- ထိုင်ရဲကြီးရှစ်ထပ်တို့ကို၊ ဒဿန္တော- ပြသည်ရှိသော်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ သဗ္ဗိဝံ- သဗ္ဗိုးငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ တတ္ထ- ထိုသဗ္ဗိုးငရဲ၌၊ ပစ္စန္တေ- ခံရကုန်သော၊ နေရယိကသတ္တေ- ငရဲ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မဟာဇနဿ- များစွာသော လူအပေါင်းအား၊ မဟာဘယေ- ကြီးစွာသော ဘေးသည်၊ ဥပ္ပန္တေ- ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ တံ- ထိုသဗ္ဗိုးငရဲကို၊ အန္တရဓာပေတွာ- ကွယ်ပျောက်စေ၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပထဝီ- မြေကြီးကို၊ ဒွိဓာ- နှစ်ဖြာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ကာဠသုတ္တံ- ကာဠသုတ်ငရဲကို၊ ဒဿေသိ- ပြတော်မူပြီ။ တတ္ထာပိ- ထိုကာဠသုတ်ငရဲ၌လည်း၊ ပစ္စမာနေ- ခံရ ကုန်သော၊ သတ္တေ- (ငရဲသား)သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မဟာဇနဿ- များစွာသော လူအပေါင်းအား၊ မဟာဘယေ- ကြီးစွာသော ဘေးသည်၊ ဥပ္ပန္တေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ တမ္ပိ- ထိုကာဠသုတ် ငရဲကိုလည်း၊ အန္တရဓာပေသိ- ကွယ်ပျောက်စေပြီ။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပဋိပါဠိယာ- (ငရဲ၏)အစဉ်အားဖြင့်၊ ဒဿေသိ- ပြတော်မူပြီ။ တတော- ထိုမှ၊ ရာဇာနံ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းကို၊ အာမန္တေတွာ- သိစေ၍၊ “မဟာရာဇမင်းမြတ်၊ တယာ- သင်သည်၊ အဌသု- ရှစ်ထပ်ကုန်သော၊ ဣမေသု မဟာနိရယေသု- ဤငရဲကြီးတို့၌၊ ပစ္စမာနေ- ခံရကုန်သော၊ သတ္တေ- ငရဲသားတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အပ္ပမာဒံ- မမေ့မလျော့ကြောင်းတရားကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏။”

ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- မိန့်တော်မူ၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တေသညေဝ မဟာနိရယာနံ- ထိုငရဲကြီး ရှစ်ထပ်တို့၏သာလျှင်၊ ကိစ္စံ- ပြုသင့် ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ ကထေတုံ- ဟောပြော ခြင်းငှာ၊ “ဣစ္စေတေ”တိ အာဒိ- ‘ဣစ္စေတေ’ ဤသို့အစရှိသော ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ- ထို‘ဣစ္စေတေ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အက္ခာတာတိ- အက္ခာတာ ဟူသည်ကား၊ မယာ စ- ငါသည်လည်း၊ တုယံ- သင့်အား၊ ကထိတာ- ဟောအပ်ပြီ။ ပေါရာဏကေဟိ စ- ရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ကထိတာယေဝ- ဟောအပ်ပြီး သည်သာ။ အာကိဏ္ဏာတိ- အာကိဏ္ဏာဟူသည်ကား၊ ပရိပုဏ္ဏာ- ပြည့်ကုန်၏။ ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါတိ- ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါ ဟူသည်ကား၊ ဧတေသံ နိရယာနံ- ထိုငရဲကြီးတို့၏၊ ဧကေကဿ- တစ်ခုတစ်ခုသော ဘုံ၏၊ စတုသု- လေးခုကုန်သော၊ ဒွါရေသု- တံခါးတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိ- တစ်ခုတစ်ခုသော တံခါး၌၊ စတ္တာရော စတ္တာရော- လေးခု လေးခုတို့ကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ သောဠသ သောဠသ ဥဿဒနိရယာ- တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော ငရဲငယ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)။ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဿဒနိရယာ- ငရဲငယ်တို့သည်၊ သတံ စ- တစ်ရာလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဝိသတိ စ- နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခုတို့လည်းကောင်း၊ မဟာနိရယာ- ငရဲကြီးတို့သည်၊ အဋ္ဌ စ- ရှစ်ခု တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ဆတ္ထိသနိရယသတံ- တစ်ရာသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော ငရဲဘုံသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ ကဒရိယတာပနာတိ- ကဒရိယ တာပနာ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေတေ- ထိုအလုံးစုံသော ငရဲတို့သည်၊ ကဒရိယာနံ- ဝန်တိုစဉ်းလဲသောသူတို့၏၊ တာပနာ- ကျက်ရာတို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)။ ဗလဝဒုက္ခတာယ- အားကြီးသော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယောရာ- ကြမ်းကုန်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ- ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ အစွိနံ- မီးလျှံတို့၏၊ အတ္ထိတာယ- ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အစွိမန္တော- မီးလျှံရှိကုန်၏။ ဘယဿ- ဘေး၏၊ မဟန္တတာယ- ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟဗ္ဘယာ- ကြီးမားသော ဘေးကြီးရှိကုန်၏။ ဒိဋ္ဌမတ္တာ ဝါ- မြင်ကာမျှသော်လည်းကောင်း၊ သုတမတ္တာ ဝါ- ကြားကာမျှသော်လည်းကောင်း၊ လောမာနိ- အမွေးတို့သည်၊ ဟံသန္တိ- ရွှင်ကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ လောမဟံသနရူပါ စ- ကြက်သီး မွေးညင်းထသော သဘော

ရှိကုန်၏။ ဘီသနတာယ- ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ဘေသွာ- ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းကုန်၏။ ဘယဇနနတာယ- ဘေးကို
ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိဘယာ- ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။
သုခါဘာဝေန- ချမ်းသာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဒုခါ- ဆင်းရဲကုန်၏။ စတုက္ကဏ္ဍာတိ-
စတုက္ကဏ္ဍာ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော ငရဲဘုံတို့သည်လည်း၊ စတုရဿ
မဇ္ဈသသဒိသာ- လေးထောင့်ရှိသော သေတ္တာနှင့် တူကုန်၏။ ဝိဘတ္တာတိ- ဝိဘတ္တာ
ဟူသည်ကား၊ စတုဒ္ဓါရဝသေန- တံခါးလေးခု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိဘတ္တာ- ပိုင်းခြား
အပ်ကုန်၏။ ဘာဂသော မိတာတိ- ဘာဂတော မိတာ ဟူသည်ကား၊ ဒွါရဝိထိနံ-
တံခါးပေါက်မှ ဝင်ရာလမ်းတို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကောဌာသေ- အဖို့အစု
တို့ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ မိတာ- တိုင်းတာအပ်ကုန်၏။ အယဿာ ပဋိကုဇ္ဈိတာတိ-
အယဿာ ပဋိကုဇ္ဈိတာ ဟူသည်ကား၊ [နှာ-၂၉၀] သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော
ငရဲဘုံတို့သည်လည်း၊ နဝ ယောဇနိကေန- ကိုးယူဇနာရှိသော၊ အယကပါလေန-
သံအိုးကင်းဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္တာ- ဖူးအပ်ကုန်၏။ ဖုဋ္ဌာ တိဌန္တိတိ- ဖုဋ္ဌာ တိဌန္တိ ဟူသည်ကား၊
သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော ငရဲဘုံတို့သည်လည်း၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်သော၊ ဌာနံ-
အရပ်ကို၊ အနုဖရိတွာ- ပျံ့နှံ့၍၊ တိဌန္တိ- တည်ကုန်၏။

ဥဒ္ဓံပါဒါ အဝံသိရာတိ- ဥဒ္ဓံပါဒါ အဝံသိရာ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊
တေသု တေသု နိရယေသု- ထိုထိုငရဲတို့၌၊ သမ္ပရိဝတ္တိတွာ- ပြန်လှန်၍၊ ပုနပျုနံ-
အဖန်ဖန်၊ ပတမာနေ- ကျသည်တို့ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ- ဆိုပြီ။
အတိဝတ္တာရောတိ- အတိဝတ္တာရော ဟူသည်ကား၊ ဖရသဝါစာဟိ- ကြမ်းသော
စကားတို့ဖြင့်၊ အတိက္ကမိတွာ- လွန်ကျူး၍၊ ဝတ္တာရော- ဆိုတတ်သူတို့တည်း။
မဟာနိရယေသု- ငရဲကြီးတို့၌၊ ယေဘုယျေန- များသောအားဖြင့်၊ ဓမ္မိကသမဏ
ဗြာဟ္မဏေသု- တရားရှိသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ ကတာပရာဓာဝ- ပြုအပ်ပြီးသော
ပြစ်မှားခြင်း ရှိသူတို့သည်သာလျှင်၊ ပစ္စန္တိ ကိရ- ကျက်ကုန်သတတ်၊ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တေ ဘူနဟုနောတိ^၁- တေ ဘူနဟုနော

၁။ ဘူနဟုနော- ဤ၌ ဝုဗ္ဗိယာ ဟတတ္တာ-ဟု ဖွင့်သည်။ မဇ္ဈိမဋီကာ၌ ဘူနံ ဝုစ္စတိ
ဝုဒ္ဓိတံ၊ တံ ဟန္တိတိ ဘူနဟုနော-ဟု ဖွင့်သည်။ ဖွင့်ပုံ မတူပေ။ မိမိ၏ အစီးအပွားကို
ဖျက်ဆီးသူ-ဟု ကတ္တုကြံထား၏။ မင်းစည်းစိမ်သည် မိမိ၏အစီးအပွားတည်း။

ဟူသည်ကား၊ ဣသီနံ- ရသေ့တို့ကို၊ အတိဝတ္တာရော- လွန်ကျူး၍ဆိုကုန်သော၊
 အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝုမိယာ- အစီးအပွားကို၊ ဟတတ္တာ- ဖျက်စီးတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘူနဟုနော- ဘူနဟု မည်ကုန်သော (ဝါ) မိမိ၏အစီးအပွားကို
 ဖျက်စီးတတ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုသူတို့သည်၊ ကောဌာသကတာ- အစုံအစုံ
 ပြုအပ်ကုန်သော၊ မစ္ဆာ ဝိယ- ငါးတို့ကဲ့သို့၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ အသင်္ခေယျေတိ-
 အသင်္ခေယျ ဟူသည်ကား၊ ဂဏေတုံ- ရေတွက်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကုဏေယျေ-
 မတတ်ကောင်းကုန်။ ကိဗ္ဗိသကာရိနောတိ- ကိဗ္ဗိသကာရိနော ဟူသည်ကား၊
 ဒါရုဏကမ္မကာရိနော- ကြမ်းတမ်းသောအမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်သောသူတို့သည်။
 နိက္ခမနေသိနောတိ- နိက္ခမနေသိနော ဟူသည်ကား၊ နိရယာ- ငရဲဘုံမှ၊ နိက္ခမနံ-
 ထွက်ရာကို၊ ဧသန္တာပိ- ရှာပါကုန်သော်လည်း၊ ဂဝေသန္တာပိ- ရှာပါကုန်သော်လည်း၊
 နိက္ခမနဒ္ဓါရံ- ထွက်ရာ တံခါးသို့၊ နာဓိဂစ္ဆန္တိ- မရောက်နိုင်ကုန်။ ပုရတ္ထိမေနာတိ-
 ပုရတ္ထိမေန ဟူသည်ကား၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ တံ ဒ္ဓါရံ- ထိုတံခါးသည်၊ အပါရုတံ-
 မပိတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ တံ- ထိုတံခါးသို့၊ အဘိမုခါ-
 ရှေ့ရှု ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုတံခါး၌၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏၊ ဆဝိအာဒိနိ-
 အရေအစရှိသည်တို့သည်၊ ဈာယန္တိ- လောင်ကုန်၏။ ဒ္ဓါရသမိပံ- တံခါး၏အနီးသို့၊
 ပတ္တာနဉ္စ- ရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့အတွက်၊ တံ-

ထိုစည်းစိမ်ကြောင့် ပိတုဃာတက-ကံကို ပြုမိသဖြင့် အစီးအပွားသည်
 ဖျက်ဆီးအပ်သူ-ဟု ဤ၌အဓိပ္ပါယ်ယူထားသည်။ ဘူ-ဓာတ် တ-ပစ္စည်း၊ တ-ကို
 န-ပြု၊ ဘူန-ဟုဖြစ်၏။ ဟန-ဓာတ် ကိစ္စ-ပစ္စည်း ဓာတွန် န-ကိုချေ၊ ဘူနဟ-ဟုဖြစ်၏။
 အ-ကို ဥ-ပြု၍ ဘူနဟု-ပုံစံပြောင်းသွားသည်၊ ယော-ဝိဘတ်ကို နော-ပြု။ ဘူနဟ-
 သည် ပုံစံမှန် ဖြစ်သည်။ သက္ကတအလို ဘူတသည် သတ္တဝါကို ဟော၏။ ဘူတိ-
 ကသာ ကြီးပွားခြင်းကို ဟော၏။ ဟု-သည် သတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့်
 ဘူနဟ-သည် သူသတ်သမားဟူသော အနက်ကို ဟောသောပုဒ် ဖြစ်သည်။ ဘူတ-
 မှ ဘူနသို့ အသံပြောင်းခြင်း၊ ဟ-မှ ဟု-သို့ အသံပြောင်းခြင်းများသည်
 ရှေးခေတ်ဟောင်း၌ပင် မှားယွင်းစွာ အသံထွက်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု
 ပါဠိအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်၌ ဝေဖန်ထားသည်။

ထိုတံခါးသည်၊ ပိဓိယတိ- ပိတ်အပ်၏။ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရုံ- အနောက်တံခါးသည်၊ အပါရုတံ
ဝိယ- မပိတ်အပ်သကဲ့သို့၊ ခါယတိ- ထင်ပြန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံ၌၊ ဧသ နယော-
ဤနည်းပင်တည်း။ န သာဓုရူပေတိ- န သာဓုရူပေ ဟူသည်ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-
ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊^၁ သပ္ပံ ဝိယ- မြွေကိုကဲ့သို့ သာဓုရူပေ- ကောင်းသော
သဘောရှိကုန်သော၊ ဣသယော- ရသေ့တို့ကို၊ န အာသီဒေ- မထိပါးရာ၊ (ဝါ)
မပုတ်ခတ်ရာ၊^၂ ဖရသဝစနေန ဝါ- ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့်လည်းကောင်း၊
ကာယကမ္မေန ဝါ- ကြမ်းတမ်းသော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယဇ္ဇေန္တော-
ထိပါးလျက်၊ န ဥပဂစ္ဆေယျ- မချဉ်းကပ်ရာ။ ကိံ ကာရဏာ? အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့်နည်း ဟူမူကား၊ သညတာနံ- ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းကုန်သော၊ တပဿိနံ-
ရသေ့တို့ကို၊ အာသာဒိတတ္တာ- ထိပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဋ္ဌသု-
ရုဓ်ခကုန်သော၊ မဟာနိရယေသု- ငရဲကြီးတို့၌၊ မဟာဒုက္ခဿ- ကြီးစွာသော ဒုက္ခကို၊
အနုဘဝိတဗ္ဗတ္တာ- ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ယေ ရာဇာနော- အကြင်မင်းတို့သည်၊ တထာရူပေ- ထိုသို့
သဘောရှိသော ရသေ့တို့ကို၊ အာသာဒေတွာ- ထိပါးပုတ်ခတ်၍၊ တံ ဒုက္ခံ-
ထိုကြီးစွာသော ဆင်းရဲသို့၊ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်၏။ တေ- ထိုမင်းတို့ကို၊ ဒဿေတုံ-
ပြခြင်းငှာ၊ “အတိကာယော”တိအာဒိ- အတိကာယော ဤသို့ အစရှိသည်ကို၊
အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို အတိကာယော အစရှိသော ဂါထာတို့၌၊ အတိ
ကာယောတိ- အတိကာယော ဟူသည်ကား၊ ဗလသမ္ပန္နော- အားနှင့်ပြည့်စုံသော၊
မဟာကာယော- ကြီးမားသော ကိုယ် ရှိထသော။ မဟိဿာသောတိ-
မဟိဿာသော ဟူသည်ကား၊ မဟာဓနုဂ္ဂဟော- မြတ်သော လေးသမားလည်း
ဖြစ်ထသော။ ကေကကာဓိပေါတိ- ကေကကာဓိပေါ ဟူသည်ကား၊

၁။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဤပုဒ်သည် သပ္ပံ-ဟူသောပုဒ်ကို အထူးပြုသော ပုဒ်ဖြစ်သည်။ အောက်၌
ကြမ်းတမ်းသော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိသော-ဟု ပြဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။
ထိုစကားရပ်တို့ကို ငဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်။

၂။ အာသီဒေ- အာရှေးရှိသော သဒ-ဓာတ် ညှင်းဆဲခြင်းအနက်ဟော၊ သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့်
ရုပ်ပြီးသည်၊ မညှင်းဆဲရာ-ဟု ဓာတွတ္ထပေါ်အောင် ပေးလေ။

ကေကကရဋ္ဌာဓိပတိ- ကေကကတိုင်း၏အရှင် ဖြစ်သော။ သဟဿဗာဟုတိ- သဟဿဗာဟု ဟူသည်ကား၊ ပဉ္စဟိ- ငါးပါးကုန်သော၊ ဓနုဂ္ဂဟသတေဟိ- လေးသမားအရာတို့သည်၊ ဗာဟုသဟဿေန- လက်ရုံးတစ်ထောင်ဖြင့်၊ အာရောပေတဗ္ဗ- တင်အပ်သော၊ ဓနု- လေးကို၊ အာရောပနသမတ္ထတာယ- တစ်ယောက်တည်း တင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟဿဗာဟု- သဟဿဗာဟု အမည်ရှိသော မင်းသည်။ ဝိဘဝင်္ဂတောတိ- ဝိဘဝင်္ဂတော ဟူသည်ကား၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပတ္တော- ရောက်ခဲ့ပြီ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဝတ္ထုနိ- ဝတ္ထုတို့ကို၊ သရဘင်္ဂဇာတကေ- သရဘင်္ဂဇာတ်၌၊ ဝိတ္တာရိတာနိ- ချဲ့အပ် ကုန်ပြီ။ ဥပဟစ္စမနန္တိ- ဥပဟစ္စမနံ ဟူသည်ကား၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ပဒူသေတွာ- ဖျက်စီး၍။ မာတင်္ဂသ္မိန္တိ- မာတင်္ဂသ္မိ ဟူသည်ကား၊ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတေ- မာတင်္ဂ အမည်ရှိသော ရသေ့ပညာရှိ၌။ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ မာတင်္ဂဇာတကေ- မာတင်္ဂဇာတ်၌၊ ဝဏ္ဏိတံ- ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ။ ကဏ္ဍဒီပါယနာသဇ္ဇာတိ- ကဏ္ဍ ဒီပါယနာသဇ္ဇာ ဟူသည်ကား၊ ကဏ္ဍဒီပါယနံ- ကဏ္ဍဒီပါယနအမည်ရှိသော ရသေ့ကို၊ အာသဇ္ဇ- ထိပါး၍။ ယမသာဓနန္တိ- ယမသာဓနံ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလကရညော- ငရဲထိန်းမင်း၏၊ အာဏာ ပဝတ္တဌာနံ- အာဏာစက်ဖြစ်ရာ အရပ်သို့။ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ ယဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတကေ- ယဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတ်၌၊ ဝိတ္တာရိတံ- ချဲ့အပ်ပြီ။ ဣသိနာတိ- ဣသိနာ ဟူသည်ကား၊ ကပိလတာပသေန- ကပိလ ရသေ့သည်။ ပါဝေက္ခိတိ- ပါဝေက္ခိ ဟူသည်ကား၊ ပဝိဋ္ဌော- ဝင်ခဲ့ပြီ။ စေဇ္ဇောတိ- စေဇ္ဇော ဟူသည်ကား၊^၁ စေတိယရာဇာ- စေတိယမင်းသည်။ ဟိနတ္ထောတိ- ဟိနတ္ထော ဟူသည်ကား၊ ပရိဟိနတ္တဘာဝေါ- ယုတ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရဟိတဣဒ္ဓိ- ကွယ်ပျောက်သော တန်ခိုးရှိသည် ဖြစ်၍။ ပတ္တပရိယာယန္တိ- ပတ္တပရိယာယံ ဟူသည်ကား၊ ပရိယာယံ- သေခြင်းသို့၊ မရဏကာလံ- သေချိန်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍။ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ စေတိယဇာတကေ- စေတိယဇာတ်၌၊ ကထိတံ- ဆိုအပ်ပြီ။

၁။ စေဇ္ဇော• စေတိယ-ပုဒ်၌ တိယ-ကို တျ-ပြု၊ ထို့နောက် တျ-ကို စွ-ပြု၍ စေဇ္ဇ-ဟု ပုဒ်ဖြစ်လာသည်။

[နာ-၂၉၁] တသ္မာ ဟိတိ- တသ္မာ ဟိ ဟူသည်ကား၊ ယသ္မာ- အကြံကြောင့်၊ စိတ္တဝသိကော- စိတ်အလိုသို့ လိုက်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဣသိသု- ရသေ့တို့၌၊ အပရဇ္ဈိတွာ- ပြစ်မှား၍၊ အဋ္ဌသု- ရှစ်ခုကုန်သော၊ မဟာနိရယေသု- ငရဲကြီးတို့၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။ တသ္မာ ဟိ- ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဆန္ဒာဂမနန္တိ- ဆန္ဒာဂမနံ ဟူသည်ကား၊ ဆန္ဒာဒိစတုဗ္ဗိဓမ္မိ- ဆန္ဒအစရှိသော လေးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဂတိဂမနံ- မလားအပ်သည်သို့ လားခြင်းကို။ ပဒုဋ္ဌေနာတိ- ပဒုဋ္ဌေန ဟူသည်ကား၊ ကုဒ္ဓေန- အမျက်ထွက်သော။ ဂန္တာ သော နိရယံ အဓောတိ- ဂန္တာ သော နိရယံ အဓော ဟူသည်ကား၊ သော- ထိုသူသည်၊ အဓော ဂမနိယေန- အောက်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော၊ တေန ကမ္မေန- ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ အဓော နိရယမေဝ- အောက်ငရဲသို့သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ ပါဠိယံ ပန- ပါဠိတော်၌ကား၊ “နိရယုဿဒ”န္တိ- နိရယုဿဒံ ဟူ၍၊ လိခိတံ- ရေးအပ်ပြီ။ တဿ- ထိုနိရယုဿဒံ ဟူသော ပါဠိ၏၊ ဥဿဒနိရယံ- ငရဲငယ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏)။ ဝုဗ္ဗေတိ- ဝုဗ္ဗေ ဟူသည် ကား၊ ဝယောဝုဗ္ဗေ စ- အရွယ်အားဖြင့် ကြီးသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုဏ္ဏဝုဗ္ဗေ စ- ဝုဏ္ဏအားဖြင့် ကြီးသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ အနပစ္စာတိ- အနပစ္စာ ဟူသည်ကား၊ ဘဝန္တရေပိ- ဘဝတစ်ပါး၌လည်း၊ အပစ္စံ ဝါ- သားကိုလည်းကောင်း၊ ဒါယာဒံ ဝါ- အမွေခံကို လည်းကောင်း၊ န လဘန္တိ- မရကုန်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ တာလာဝတ္ထုတိ- တာလာဝတ္ထု ဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေပိ- မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း၊ ဆိန္နမူလတာလော ဝိယ- အမြစ်ရင်းပြတ်သော ထန်းပင်ကဲ့သို့ မဟာဝိနာသံ- ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ဖြစ်ရကုန်၏။ ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိတိ- ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ ဟူသည်ကား၊ ယော ဗာလဇနော- အကြင်ဉာဏ်မဲ့သော သူသည်၊ သမဏံ- ရဟန်းကို ဟနတိ- သတ်၏။ စိရရတ္တာယာတိ- စိရရတ္တာယ ဟူသည်ကား၊ စိရံ ကာလံ- ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္ထော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဣသိဝိဟေဋ္ဌကာနံ- ရသေ့တို့ကို ညှဉ်းဆဲကုန်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ အဓမ္မိကရာဇူနံ- တရားမစောင့်သော

မင်းတို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ယော စာ”တိအာဒိ- ‘ယော စ’ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို ‘ယော စ’ အစရှိသော ဂါထာတို့၌၊ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓသနောတိ- ရဋ္ဌဝိဒ္ဓသနော ဟူသည်ကား၊ ဆန္ဒာဒိဝသေန- ဆန္ဒအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ရဋ္ဌဿ- တိုင်းနိုင်ငံကို၊ ဝိဒ္ဓသနော- ဖျက်စီးတတ်သော။ အစွိသံဃပရေတောတိ- အစွိသံဃပရေတော ဟူသည်ကား၊ အစွိသမ္မဟပရိက္ခိတ္တာ- မီးလျှံအပေါင်းသည် ဝန်းရံ အပ်သော။ တေဇောဘက္ခဿာတိ- တေဇောဘက္ခဿ ဟူသည်ကား၊ အဂ္ဂိမေဝ- မီးကိုသာလျှင်၊ ခါဒန္တဿ- ခဲစားသော ငရဲသား၏။ ဂတ္တာနီတိ- ဂတ္တာနိ ဟူသည်ကား၊ တိဂါဝုတေ- သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီနိ- အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည်။ လောမေဟိ စ နခေဟိ စာတိ- လောမေဟိ စ နခေဟိ စ ဟူသည်ကား၊ ဧတေဟိ- ထိုမွေးညင်း လက်သည်းခြေသည်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ၊ သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့သည်၊ ဧကဇာလာနိ- တစ်ခဲနက်သော မီးလျှံတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ တုတ္တဋ္ဌိတောတိ- တုတ္တဋ္ဌိတော ဟူသည်ကား၊^၁ အာနေဉ္စကာရဏံ- မလှုပ်ရှားသော အမှုကို၊ ကာရိယမာနော- ပြုစေအပ်သော၊ တုတ္တေဟိ- သံချွန်တပ်သော ချွန်းတို့ဖြင့်၊ ဝိဒ္ဓေါ- ထိုးအပ်သော၊ နာဂေါ ယထာ- ဆင်ကဲ့သို့၊ နဒတိ- အော်မြည်၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အဓမ္မိကရာဇ္ဇနံ- တရား မစောင့်သော မင်းတို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ပိတုဃာတကာဒိနံ- အဖသတ်သူ စသည်တို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ “ယော လောဘာ”တိ အာဒိ- ‘ယော လောဘာ’ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို ‘ယော လောဘာ’

၁။ တုတ္တဋ္ဌိတော- တုဒတိ အနေနာတိ တုတ္တံ-ဆင်၏နားရင်း၌ ထိုးကြောင်းဖြစ်သော သံချွန်တပ်သော အရိုးရှည်နှင့်တံ ခက်ရင်းကို တုတ္တံ-ဟု ခေါ်၏။ အဋ္ဌ-ဓာတ်၊ တ- ပစ္စည်း၊ ဣ-သရခံ၍ဆက်၊ နှိပ်စက်အပ်သော-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ မလှုပ်ရှားနိုင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းကို အပြုခံထားရသော ဆင်သည် သံချွန်တပ်ခက်ရင်း (ဝါ) သံချွန်တပ် နှင်တံဖြင့် ထိုးသော် အော်မြည်သကဲ့သို့ အော်မြည်၏-ဟူလို။

စသော ဂါထာတို့၌၊ လောဘာတိ- လောဘာ ဟူသည်ကား၊ ယသဓနလောဘေန-
 အခြံအရံဥစ္စာကို တပ်မက်သော လောဘကြောင့်။ ဒေါသာ ဝါတိ- ဒေါသာ ဝါ
 ဟူသည်ကား၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တတာယ ဝါ- ဒေါသသည် ဖျက်စီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နိတ္တစန္ဒိ- နိတ္တစံ ဟူသည်ကား၊ လောဟကုမ္ဘိယံ-
 လောဟကုမ္ဘိယံရဲ၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝသသဟဿာနိ- အနှစ် တစ်ထောင်
 တို့ပတ်လုံး၊ ပက္ကံ- ကျက်ပြီးသူကို၊ နိဟရိတွာ- ထုတ်၍၊ အဿ- ထိုင်ရဲသား၏၊
 တိဂါဝုတံ- သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ နိတ္တစံ- အရေမရှိသည်ကို၊ ကတွာ-
 ပြု၍၊ ဇလိတာယ- အလှုံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ လောဟပထဝီယံ-
 သံမြေကြီး၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ တိဏှေဟိ- ထက်ကုန်သော၊ အယသုလေဟိ-
 သံဖြင့် ပြီးသော တံကျင်တို့ဖြင့်၊ ကောဋေတွာ- ထိုးစိုက်၍၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ-
 မုန့်မုန့်ညက်ညက်၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။ အန္တံ ကရိတွာတိ- အန္တံ ကရိတွာ
 ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တံ ပိတုယာတကံ-
 ထိုအဖသတ်ငါးသားကို၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ဇလိတလောဟပထဝီယံ-
 အလှုံပြောင်ပြောင်တောက်သော သံမြေပြင်၌၊ ဥတ္တာနံ- ပက်လက်၊ ပါတေတွာ-
 ကျစေ၍၊ ဇလိတေဟိ- အလှုံတောက်ကုန်သော၊ အယသုလေဟိ- သံတံကျင်တို့ဖြင့်၊
 အက္ခိနိ- မျက်စိတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ထိုးစိုက်၍၊ အန္တံ- ကန်းသည်ကို၊ ကရိတွာ- ပြု၍၊
 မုခေ- ပါးစပ်၌၊ ဥဏှံ- ပူသော၊ မုတ္တကရီသံ- ကျင်ငယ်ကျင်ကြီးကို၊ ပက္ခိပိတွာ-
 ထည့်၍၊ ပလာလပိဋံ ဝိယ- ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်ကဲ့သို့၊ နံ- ထိုင်ရဲသားကို၊
 ပရိဝတ္တေတွာ- လူးလိမ့်စေ၍၊ ကပ္ပေန- ကမ္ဘာရှည်ကြာစွာ၊ သဏ္ဌိတေ- တည်သော၊
 ခါရေ- ငန်သော၊ လောဟဥဒကေ- သံရေ၌၊ နိမုဇ္ဇာပေန္တိ- ငုတ်စေကုန်၏။ တတ္ထံ
 ပက္ကုထိတမယောဂုဠဉ္ဇာတိ- တတ္ထံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠဉ္ဇ ဟူသည်ကား၊ ပုန-
 တစ်ဖန်၊ ပက္ကုထိတံ- ပွက်ပွက်ဆူသော၊ ဂူထကလလဉ္ဇေဝ- မစင် ညွှန်ပျောင်းကို
 လည်းကောင်း၊ ဇလိတအယောဂုဠဉ္ဇ- အလှုံတောက်သော သံတွေခဲကို
 လည်းကောင်း၊ ခါဒါပေန္တိ- ခဲစားစေကုန်၏။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ သော-

၁။ ပလာလပိဋံ-ကောက်ရိုးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောအခင်းကို ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်-ဟု
 ခေါ်၏။

ထိုငရဲသားသည်၊ တံ- ထိုမစင်ညွန့်ပျောင်း စသည်ကို၊ အာဟရိယမာနံ- ဆောင်ယူအပ် သည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မုခံ- ပါးစပ်ကို၊ ပိဓေတိ- ပိတ်ထား၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဒီယေ- ရှည်သော၊ စိရတာပိတေ- ကြာမြင့်စွာကျက်အပ်သော၊ ဇလမာနေ- အလျှံ တောက်သော၊ ဖာလေ- ထွန်သွားတို့ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ အဿ- ထိုငရဲသား၏၊ မုခံ- ပါးစပ်ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်ဟ၍၊ ရဇ္ဈဗဒ္ဓံ- ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ [နာ- ၂၉၂] အယဗလိသံ- သံငါးများချိတ်ကို၊ ခိပိတွာ- ပစ်သွင်း၍၊ ဇိဝံ- လျှာကို၊ နိဟရိတွာ- ထုတ်၍၊ တသ္မိ မုခေ- ထိုပါးစပ်သည်၊ ဝိဝဋေ- ပွင့်သည်ရှိသော်၊ တံ အယောဂုဠ- ထိုသံတွေခဲကို၊ သမ္ပဝိသန္တိ ပက္ခိပန္တိ- ထည့်သွင်းကြကုန်၏။ ရက္ခသာတိ- ရက္ခသာ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်။

သာမာ စာတိ- သာမာ စ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ တဿ ပိတုယာတကဿ- ထိုအဖေသတ်ငရဲသား၏၊ ဇိဝံ- လျှာကို၊ ဗလိသေန- များချိပ်ဖြင့်၊ နိက္ကမိတွာ- ငင်၍၊ အယသင်္ကဟိ- သံငုတ်တို့ဖြင့်၊ ပထဝိယံ- မြေပြင်၌၊ နိဟတံ- ကပ်ဆောင်အပ်သော၊ ဇိဝံ- လျှာကို၊ သာမာ- ရွှေသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ သောဏာ စ- ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗလဝဏ္ဏာ- ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိ ကုန်သော၊ သုနခါ စ- ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ လောဟတုဏ္ဏာ- သံဖြင့်ပြီးသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာ စ- လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာကောလသံဃာ စ- ကျီးငှက်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေ- အခြားကုန်သော၊ နာနပ္ပကာရာ- အမျိုးမျိုးသော အပြားရှိကုန်သော၊ သကုဏာ စ- ငှက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သမာဂန္ဓာ- စုဝေးလာရောက်ကြကုန်၍၊ အာဂုဓေဟိ- ဓားလက်နက် တို့ဖြင့်၊ ဆိန္ဒန္တာ ဝိယ- ဖြတ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိဘဇ္ဇ- ဖြတ်တောက်၍၊ ကာကပဒါကာရေန- ကျီးခြေသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊^၁ ကောဌာသေ-

၁။ ကာကပဒါကာရေန- ကျီးခြေသဏ္ဌာန်-ဟု စာပေ၌လာ၏၊ မြန်မာနိုင်ငံ အရပ်သုံး စကားအနေဖြင့် ကြက်ခြေ-ဟု သုံးနှုန်းထား၏၊ ကန်လန်ဖြတ် မျဉ်းကြောင်းနှစ်ခု ပုံသဏ္ဌာန်ကို ခေါ်၏၊ ကျီးငှက်၏ခြေချောင်းလေးများကဲ့သို့ အသားစကို အမြှောင်း အမြှောင်း ဖြစ်အောင် စိတ်ဖြာ၍ထားခြင်းဖြင့်-ဟု ဆိုလိုသည်။

အဖို့အစုတို့ကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ ဝိပုန္ဒမာနံ- တုန်လှုပ် လျက်ရှိသော၊ သလောဟိတံ- သွေးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝိယာသံ- စားကြွင်းကို၊ ခါဒန္တာ ဝိယ- စားကုန်သကဲ့သို့၊ သတ္တေ- ငရဲသားတို့ကို၊ ဘက္ခယန္တိ- စားကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ တံ ဒမတာလန္တိ- တံ ဒမတာလံ ဟူသည်ကား၊ ဈာယမာနတာလံ ဝိယ- အလှုံပြောင်ပြောင် တောက်သော ထန်းပင်ကဲ့သို့၊ ဇလိတသရီရံ- အလှုံ ပြောင်ပြောင်တောက်သော ကိုယ်ရှိသော၊ တံ ပိတုဃာတကံ- ထိုအဖသတ် ငရဲသားကို။ ပရိဘိန္နဂတ္တန္တိ- ပရိဘိန္နဂတ္တံ ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ ပရိဘိန္နဂတ္တံ- ပေါက်ကွဲ ပျက်စီးသော ကိုယ်ကို။ နိပေါထယန္တာတိ- နိပေါထယန္တာ ဟူသည်ကား၊ ဇလိတေဟိ- အလှုံတောက်ကုန်သော၊ အယမုဂ္ဂရေဟိ- သံတင်းပုတ်တို့ဖြင့်၊ ပဟရန္တာ- ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်။ ရတီ ဟိ တေသန္တိ- ရတီ ဟိ တေသံ ဟူသည်ကား၊ တေသံ နိရယပါလာနံ- ထို ငရဲထိန်းတို့၏၊ သာ ရတိ- ထိုပျော်ပါးမှုသည်၊ ကိဠာ- မြူးထူးပျော်ပါး ကစားပွဲသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဒုခိနော ပနီတရေတိ- ဒုခိနော ပနီတရေ ဟူသည်ကား၊ ဣတရေ ပန- ငရဲထိန်းမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ နေရယိကသတ္တာ- ငရဲသားသတ္တဝါတို့သည်ကား၊ ဒုက္ခိတာ- ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ပေတ္တိယာတိနောတိ- ပေတ္တိယာတိနော ဟူသည်ကား၊ ပိတုဃာတကာ- အဖကို သတ်ကုန်သော သူတို့သည်။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပိတုဃာတကာနံ- အဖသတ်သူတို့၏၊ ဣမံ ပစ္စနနိရယံ- ဤကျက်ရာ ငရဲကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဘိတတသိတော- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

အထ- ထိုမှနောက်၌၊ နံ- ထိုမင်းကို၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ သမဿာသေတွာ- သက်သာရာရစေ၍၊ မာတုဃာတကာနံ- အမိကို သတ်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒသေသိ- ပြုပြီ။ ယမက္ခယန္တိ- ယမက္ခယံ ဟူသည်ကား၊^၁ ယမနိဝေသနံ- ယမမင်း၏ နေအိမ်သို့။ နိရယံ- ငရဲသို့၊ ဣတိ-

၁။ ယမက္ခယံ- သက္ကတ-၌ ကွယ-(ပရ) သဒ္ဓါသည် အာဏာပြန့်နှံ့ရာ ဒေသကို ဟောသည်။ ယမမင်း၏ အာဏာပြန့်နှံ့ရာအရပ် ဟူသည် ငရဲပင်တည်း။ နိဝေသနံ- ဟု ဖွင့်ခြင်းမှာ အဓိပ္ပါယ်ထွေသာ၊ ၎င်းအဖွင့်ကို ယူ၍ ဦးဟုတ်စိန်အဘိဓာန်၌ ခယ- အိမ်-ဟု ဖေါ်ပြထားသည်။

ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အတ္တကမ္မဖလူပဂေါတိ- အတ္တကမ္မ ဖလူပဂေါ
 ဟူသည်ကား၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကမ္မဖလေန- ကံ၏အကျိုးအားဖြင့်၊ ဥပဂတော-
 ကပ်ရောက်လေ၏။ အမနုဿာတိ- အမနုဿာ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလာ-
 ငရဲထိန်းတို့သည်။ ဟန္တာရံ ဇနယန္တိယာတိ- ဟန္တာရံ ဇနယန္တိယာ ဟူသည်ကား၊
 မာတုဃာတကံ- အမိကိုသတ်သောသူကို။ ဝါလေဟီတိ- ဝါလေဟီ ဟူသည်ကား၊
 အယမကစိဝါလေဟီ- သံဖြင့်ပြီးသော သင်ပေါင်းလျော်တို့ဖြင့်၊ ဝေဌေတွာ-
 ရစ်ပတ်၍၊ အယယန္တေန- သံယန္တရားဖြင့်၊ ပိဋယန္တိ- ကြိတ်ကုန်၏။ တန္တိ- တံ
 ဟူသည်ကား၊ တံ မာတုဃာတကံ- ထိုအမိသတ် ငရဲသားကို။ ပါယေန္တိတိ- ပါယေန္တိ
 ဟူသည်ကား၊ ပိဋိယမာနဿ- ယန္တရားဖြင့် ကြိတ်အပ်သော၊ တဿ- ထိုငရဲသား၏၊
 ရဟိရံ- သွေးသည်၊ ဂဠိတွာ- လျှောကျ၍၊ အယကပလ္လံ- သံအိုးကင်းကို၊ ပူရေတိ-
 ပြည့်စေ၏။ အထ- ထိုမှနောက်၌၊ နံ- ထိုငရဲသားကို၊ ယန္တတော- ယန္တရားမှ၊ နိဟရန္တိ-
 ထုတ် ကုန်၏။ တာဝဒေဝ- ထိုထုတ်ပြီးကာမျှ၌ပင်၊ အဿ- ထိုငရဲသား၏၊ သရီရံ-
 ကိုယ်သည်၊ ပါကတိကံ- ပကတိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တံ- ထိုငရဲသားကို၊
 ပထဝီယံ- မြေပြင်၌၊ ဥတ္တာနံ- ပက်လက်၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- လဲလျောင်းစေ၍၊ ဝိလိနံ-
 အရည်ဖြစ်သော၊ တမ္မလောဟံ ဝိယ- နီရဲသော သံကဲ့သို့၊ ပက္ကုထိတံ- ပွက်ပွက်
 ဆူသော၊ လောဟိတံ- သွေးကို၊ ပါယေန္တိ- တိုက်ကုန်၏။ ဩဂယု တိဌတိတိ-
 ဩဂယု တိဌတိ ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုငရဲသားကို၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊
 ဝဿသဟဿာနိ- နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး၊ အယယန္တေဟိ- သံယန္တရားတို့ဖြင့်၊
 ပိဋေတွာ- ကြိတ်၍၊ ဇေဂုစ္ဆေ- စက်ဆုတ်ဖွယ်သည်၊ (သတိ- ရှိသော်၊) ဒုဂ္ဂန္ဓေ-
 မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၊ (သတိ- ရှိသော်၊) ပဋိကူလေ- ရွံရှာဖွယ်သည်၊ (သတိ-
 ရှိသော်၊) မဟန္တေ- ကြီးစွာသော၊ ဂူထကလလအာဝါဠေ- မစင်ညွှန်ပျောင်းတွင်း၌၊
 ခိပန္တိ- ပစ်ချကုန်၏။ သော- ထိုငရဲသားသည်၊ တံ ရဟဒံ- ထိုညွှန်ပျောင်းအိုင်သို့၊
 ဩဂယု ဩဂါဟိတွာ- သက်၍၊ တိဌတိ- တည်၏။ အတိကာယာတိ- အတိကာယာ
 ဟူသည်ကား၊ ဧက ဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏသရီရာ- ပိန်းကောလေတစ်စင်းမျှ
 ကိုယ်ပမာဏ ရှိကုန်သော။^၁ အယောမုခါတိ- အယောမုခါ ဟူသည်ကား၊

၁။ ဧကဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏာ- ဒေါဏိ-သဒ္ဓါ စားကျင်းကို ဟော၏၊ သစ်လုံးကို ထွင်း၍
 ကွေး နွား အစာကျွေးရန် ခွက်အဖြစ် အသုံးပြုကြ၏၊ ၎င်းကို စားကျင်း-ဟု ခေါ်သည်။

အယသုစိမုခါ- သံအပ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော။ ဆဝီ ဘေတွာနာတိ- ဆဝီ ဘေတွာန ဟူသည်ကား။ ဆဝီ- အရေကို၊ အာဒိ ကတွာ- အစပြု၍၊ ယာဝ အဋ္ဌိမ္ပိ- အရိုးတိုင်အောင်လည်း၊ ဘေတွာ- ဖောက်၍၊ အဋ္ဌိမ္ပိဉ္ဇမ္ပိ- ရိုးတွင်းခြင်ဆီ ကိုလည်း၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။ သံဂိဒ္ဓါတိ- သံဂိဒ္ဓါ ဟူသည်ကား၊ ဂမိတာ- တပ်မက် ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ မုစ္ဆိတာ- တွေဝေကုန်သည်ဖြစ်၍။ စ- ထို့အပြင်၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ န ခါဒန္တေဝ- စားကုန်သည်သာလျှင် မဟုတ်သေး။ ပန- အဟုတ် သော်ကား၊ အဓောမဂ္ဂါဒီဟိ- အောက်မဂ်ပေါက် စသည်တို့မှ၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ [နှာ- ၂၉၃] မုခါဒီဟိ- ပါးစပ်အစရှိသည်တို့မှ၊ နိက္ခမန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ ဝါမပဿာဒီဟိ- ဝဲဘက် အစရှိသည်တို့မှ၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဒက္ခိဏပဿာဒီဟိ- ယာဘက်ဘေး အစရှိသည်တို့မှ၊ နိက္ခမန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ သကလမ္ပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ သရိရံ- ကိုယ်ကို၊ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ- အပေါက်ကြီးငယ်ရှိသည်ကို၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။ သော- ထိုင်ရဲသားသည်၊ တတ္ထ- ထိုင်ရဲဘုံ၌၊ အတိဒုက္ခပရေတော- အလွန်ဆင်းရဲ ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိရဝန္တော- မြည်တမ်းလျက်ပင်၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။ သော စာတိ- သော စ ဟူသည်ကား၊ စ- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သော မာတုဃာတကော- ထိုအမိသတ်ငရဲသားသည်၊ သတပေါရိသံ- အသူတစ်ရာ နက်သော၊ တံ နိရယံ- ထိုင်ရဲသို့၊ ပတ္တော- ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သသီသကော- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ နိမုဂ္ဂေါဝ- နစ်မြုပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တဉ္စ ကုဏပံ- ထိုအကောင်ပုပ်သည်လည်း၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်၊ ပူတိကံ- အပုပ်နံ့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဝါယတိ- လှိုင်၏။ မာတုဃောတိ- မာတုဃော ဟူသည်ကား၊ မာတုဃာတကော- အမိကို သတ်သော ငရဲသားသည်။

ကလေးများ ရေ၌ချ၍ လှေအဖြစ် လှော်ခတ်ကြ၏။ ဤ၌ နာဝါ-ကို အထူးပြု ထားသည်။ ဖျဉ်ချပ်တို့ကိုစပ်၍ ပြုလုပ်ထားသောလှေမဟုတ် သစ်လုံးကို ထွင်း၍ ပြုလုပ်ထားသော လှေဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုလှေတစ်စီးမျှ ပမာဏရှိသောဟု အနက် ပေးလေ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ မာတုဃာတကာနံ- အမိကို သတ်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ပုန- တဖန်၊ ဂဗ္ဘပါတကာနံ- ကိုယ်ဝန်ကို ချသောသူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ခုရဓာရမနုက္ကမ္မာတိ- ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ ဟူသည်ကား၊ ခုရဓာရနိရယံ- သင်ဓုန်းဓား ငရဲကို၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍။ တတ္ထ- ထိုငရဲဘုံ၌၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်း တို့သည်၊ မဟန္တမဟန္တေ- ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော၊ ခုရေ- သင်ဓုန်းဓားတို့ကို၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဓာရေ- အသွားကို၊ ကတွာ- ပြ၍၊ သန္တရန္တိ ကိရ- ဖြန့်ထားကုန်သတတ်။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ယာဟိ- အကြင် မိန်းမတို့သည်၊ ဂဗ္ဘပါတနခရဘေသဇ္ဇာနိ- ကိုယ်ဝန်ကို ကျစေတတ်သော ကြမ်းတမ်းသော ဆေးတို့ကို၊ ပိဝိတွာ- သောက်၍၊ ဂဗ္ဘာ- ကိုယ်ဝန်ကို၊ ပါတိတာ- ကျစေအပ်ပြီ။ ဂဗ္ဘပါတိနိယော- ကိုယ်ဝန်ကို ကျစေ ကုန်သော၊ တာ ဣတ္ထိယော- ထို မိန်းမတို့သို့၊ ဇလိတေဟိ- အလျှံတောက်ကုန်သော၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ပေါထေန္တာ- ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်၊ အနုဗန္ဓန္တိ- အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ တာ- ထိုငရဲသူမတို့သည်၊ တိခိဏခုရဓာရာသု- ထက်သော သင်ဓုန်းဓားသွားတို့၌၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကာ- အပိုင်းအပိုင်းတို့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်၊ ဥဌာယ- ထ၍၊ ခုရဘိသမ္ဘဝံ- ကျော်လွန်နိုင်ခဲ့သော၊ တံ ခုရဓာရနိရယံ- ထိုသင်ဓုန်းဓားသွားငရဲကို၊ အက္ကမန္တိယော- နင်းကုန်လျက်၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်ပြီး၍၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓါ- အစဉ် လိုက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဒုဂ္ဂံ- သွားရန်ခက်ခဲ့သော၊ ဒုရတိက္ကမံ- ကျော်လွန် နိုင်ခဲ့သော၊ ဝိသမံ- မညီညွတ်သော၊ ဝေတရဏိ- ကြိမ်ပင်ရှိသော၊ နဒိ- မြစ်သို့၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုကြိမ်ပိုက်ချောင်းငရဲ၌၊ ကမ္မကာရဏံ- နှိပ်စက်မှုကို ပြခြင်းသည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတုံ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဂဗ္ဘပါတိနိနံ- ကိုယ်ဝန်ကို ကျစေသော မိန်းမတို့၏၊ နိရယံ- ငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ယတ္ထ- အကြင် ငရဲဘုံ၌၊ ပရဒါရိကာ စ- သူ့မယားကို သွားလာသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အတိဇာရိနိယော စ- လင်ကိုကျော်လွန်၍ကျင့်သော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊

ပတန္တာ- ကျကုန်လျက်၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ရကုန်၏။ တံ ကဏ္ဍကသိမ္ဗလိနိရယံ-
 ထိုဆူးရှိသော လက်ပံပင်ငရဲကို၊ ဒဿန္တော- ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အယော-
 မယာ”တိ အာဒိ- အယောမယာ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။
 တတ္ထ- ထို ‘အယောမယာ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တိတိ-
 ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဝေတရဏိယာ- ကြိမ်ချောင်းရှိသော မြစ်၏၊
 ဥဘောသု- နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ တီရေသု- ကမ်းနားတို့၌၊ တာသံ သိမ္ဗလိနံ- ထို
 ဆူးရှိသော လက်ပံပင်တို့၏၊ သာခါ- အကိုင်တို့သည်၊ ဩလမ္ဗန္တိ- တွဲလျားကျကုန်၏။
 တေ အစွိမန္တောတိ- တေ အစွိမန္တော ဟူသည်ကား၊ ပဇ္ဇလိတသရီရာ- အလျှံ
 ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုင်ရဲသား
 တို့သည်၊ အစွိမန္တော- မီးလျှံရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။
 ယောဇနန္တိ- ယောဇနံ ဟူသည်ကား၊ တေသံ- ထိုင်ရဲသားတို့၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊
 တိဂါဝုတံ- သုံးဂါဝုတ် ရှိ၏။ တတော- ထိုကိုယ်မှ၊ ဥဋ္ဌိတဇာလာယ ပန- ထွက်သော
 မီးတောက်နှင့်ကား၊ သဒ္ဓိ- အတူ ယောဇနဥဗ္ဗေဓာ- တစ်ယူဇနာ အစောက်ရှိကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ ဝဇန္တိတိ- ဧတေ ဝဇန္တိ ဟူသည်ကား၊ ပရဒါရိကာ-
 သူမယားကို သွားလာကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုင်ရဲသားတို့သည်၊ နာနာဝိဓေဟိ-
 အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ကောဋီယမာနာ-
 ရိုက်နှက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဧတေ သိမ္ဗလိနိရယေ- ထိုလက်ပံပင်ငရဲတို့သို့၊
 အဘိရုဟန္တိ- တက်ကုန်၏။ တေ ပတန္တိတိ- တေ ပတန္တိ ဟူသည်ကား၊ တေ- ထိုင်ရဲသား
 တို့သည်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- နှစ် အထောင်တို့ပတ်လုံး၊
 ရုက္ခဝိဋ္ဌပေသု- လက်ပံပင်အခွတို့၌၊ လဂ္ဂါ- ကပ်ငြိကုန်လျက်၊ ဈာယိတွာ- လောင်
 ကျွမ်း၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်
 တို့ဖြင့် ဝိဟတာ- ညည်းဆဲအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝိဝတ္တာ- ပြန်လည်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ-
 ဖြစ်၍၊ ပရိဝတ္တိတွာ- ပြောင်းပြန်လှည့်၍၊ အဓောသီသကာ- အောက်၌ဦးခေါင်း
 ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ ပုထူတိ- ပုထူဟူသည်ကား၊ ဗဟူ-
 များစွာကုန်သော။ ဝိနိဝိဒ္ဓဂီတိ- ဝိနိဝိဒ္ဓဂီ ဟူသည်ကား၊ တေသံ- ထိုင်ရဲသားတို့၏၊
 တတော- ထိုလက်ပံပင်မှ၊ ပတနကာလေ- ကျသောအခါ၌၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊
 အယပထဝိတော- သံမြေပြင်မှ၊ သူလာနိ- ငြောင့်တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ တေသံ-
 ထိုင်ရဲသားတို့၏၊ မတ္ထကံ- ဦးထိပ်ကို၊ ပဋိစ္ဆန္တိ- ခံယူကုန်၏။ တာနိ- ထိုငြောင့်တို့သည်၊

တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏။ အဓောမဂ္ဂေန- အောက် မဂ်ပေါက်ဖြင့်၊ နိက္ခမန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ တေ- ထိုငရဲသားတို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သူလေသူ- ငြောင့် တို့၌၊ ဝိဒ္ဓသရီရာ- ထိုးအပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ စိရရတ္တာ- ကြာမြင့်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး၊ သယန္တိ- အိပ်ရကုန်၏။ ဒီယန္တိ- ဒီဃံ ဟူသည်ကား၊ သုပိနေပိ- အိပ်သော်လည်း၊ နိဒ္ဒ- အိပ်ပျော်ခြင်းကို၊ အလဘန္တာ- မရကုန်၍၊ ဒီယရတ္တံ- ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဇူန္တိ- နိုးကြား၍ နေကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ရတျာဝိဝသာနေတိ- ရတျာဝိဝသာနေ ဟူသည်ကား၊ ရတ္တိနံ- ညဉ့်တို့၏။ အစ္စယေန- ကုန်လွန်သဖြင့်၊ စိရကာလာတိက္ကမေန- ကြာမြင့်စွာသော ကာလကို ကျော်လွန်သဖြင့်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ [နာ- ၂၉၄] ပဝဇ္ဇန္တိတိ- ပဝဇ္ဇန္တိ ဟူသည်ကား၊^၁ သဌိယောဇနိကံ- ယူဇနာခြောက်ဆယ် ရှိသော၊ ဇလိတံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ လောဟကုမ္ဘိ- လောဟကုမ္ဘိ ငရဲသို့၊ ကပ္ပေန- ကမ္ဘာဖြင့် (ဝါ) ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ သဏ္ဌိတံ- တည်သော၊ ဇလိတ တမ္ပလောဟရသပုဏ္ဏံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော နီမြန်းသော သံရည်ပူ တို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ လောဟကုမ္ဘိ- လောဟကုမ္ဘိငရဲသို့၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ခိတ္တာ- ပစ်ချအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ရကုန်၏။ ဒုဿီလာတိ- ဒုဿီလာ ဟူသည်ကား၊ ပရဒါရိကာ- သူ့မယားကို သွားလာသူ တို့သည်။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္ထော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ပရဒါရိကာ အတိစာရိကာနံ- သူတစ်ပါးမယားကို သွားလာသူ၊ လင်သားကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်သူတို့၏။ ပစ္စနသိမ္ပလိနိရယံ- ကျက်ရာ လက်ပန်တော ငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣတော- ယခုအခါမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ သာမိကဝတ္တသဿုသသုရဝတ္တာဒိနိ- လင်၏ကျင့်ဝတ် ယောက္ခမမိန်းမ ယောက္ခမယောက်ျား စသူတို့၏ ဝတ်စသည်တို့ကို၊

၁။ ပဝဇ္ဇန္တိ- အဌတထာ၌ ပစ္စန္တိ-ဟု ဖွင့်၏။ မိုးထိမူ၌ ဝင်လျက်ငုတ်ရကုန်၏-ဟု အနက်ပေးထား၏။ သက္ကတ-၌ ဝဇ္ဇိ-ဓာတ်၊ ပါဠိ ဝဇ္ဇ-ဓာတ်သည် ရှောင်ခြင်း၊ လှည့်ထွက်ခြင်း၊ ရွှေ့ရှားခြင်း၊ ထိခိုက်နာကျင်စေခြင်း အနက်တို့ကို ဟောနိုင်၏။ အာဝဇ္ဇတိ-ဆင်ခြင်၏ ဆိုသည်မှာ စိတ်ကို ဘဝင်မှခွါ၍ အာရုံစီသို့ လှည့်ပေး ခြင်းတည်း။ ဤ၌ ငရဲသားကို ငရဲဘုံသို့ လှည့်ပေးခြင်းဟု အနက်ရ၏။

အပူရေန္တီနံ- မဖြည့်ကျင့်ကုန်သော သူတို့၏။ ပစ္စနဌာနံ- ကျက်ရာအရပ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ယာ စာ”တိ အာဒိ- ယာ စ ဤသို့ အစရှိသော ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို ‘ယာ စ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အတိမညတိတိ- အတိမညတိ ဟူသည်ကား၊ ဘိသဇာတကေ- ဘိသဇာတ်၌၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သော၊ သာမိကဝုတ္တံ- လင်၏ကျင့်ဝတ်ကို၊ အကရောန္တိ- မပြုမူ၍၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ မညတိ- အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ ဇေဋ္ဌ ဝါတိ- ဇေဋ္ဌ ဝါ ဟူသည်ကား၊ သာမိကဿ- လင်၏၊ ဇေဋ္ဌဘာတရံ- အစ်ကိုကြီးကို၊ နနန္ဒရန္တိ- နနန္ဒရံ ဟူသည်ကား၊ သာမိကဿ- လင်၏၊ ဘဂိနိ- နှမကို။ ဟိ- ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတေသံ- ထိုလင် အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဿပိ- တစ်ဦးဦး၏လည်း၊ ဟတ္ထပါဒ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မနာပန- ဘောဇနာဒိဘေဒံ- လက်ခြေကျောက်ကုန်းတို့ကို နှိပ်နယ်ပေးခြင်း ရေချိုးပေးခြင်း ထမင်းကျွေးခြင်း စသည် အပြားရှိသော၊ ဝုတ္တံ - ဝတ်ကို၊ အပူရေန္တိ- မဖြည့်ကျင့်သည်ရှိသော်၊ တေသု- ထိုလင်သားစသည်တို့၌၊ ဟိရောတ္တပွံ- အရှက် အကြောက်ကို၊ အနုပဋ္ဌပေန္တိ- မဖြစ်စေသည်ရှိသော်၊ တေ- ထိုလင်သားစသည်တို့ကို၊ အတိမညတိ နာမ- မထိမဲ့မြင် ပြုသည်မည်၏။ သာပိ- ထိုမိန်းမသည်လည်း၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ရ၏။ ဝကေနာတိ- ဝကေန ဟူသည်ကား၊ တဿာ- ထိုမိန်းမ၏၊ သာမိကဝုတ္တာဒိနံ- လင်၏ကျင့်ဝတ် စသည်တို့ကို၊ အပရိပူရိကာယ- မဖြည့်ကျင့် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာမိကာဒယော- လင်အစရှိသည်တို့ကို၊ အက္ခောသိတွာ- ဆဲရေး၍၊ ပရိဘာသိတွာ- ကြိမ်းမောင်း၍၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တာယ- ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောဟပထဝီယံ- သံမြေကြီး၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- လဲလျောင်းစေ၍၊ အယသင်္ကနာ- သံငုတ်ဖြင့်၊ မုခံ- ပါးစပ်ကို၊ ဝိသရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဗလိသေန- မျှားချိပ်ဖြင့်၊ ဇိဝှဂ္ဂံ- လျှာဖျားကို၊ နိဗ္ဗဟန္တိ- ထုတ်ထားကုန်၏။ ရဇ္ဈဗန္ဓနေန- ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်၊ သဗန္ဓနံ- နှောင်ဖွဲ့ထားသော ငရဲသားကို၊ ကမန္တိ- ငင်ကုန်၏။ ကိမိနန္တိ- ကိမိနံ ဟူသည်ကား၊ ကိမိဘရိတံ- ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ သော နေရယိကသတ္တော- ထိုငရဲသား သတ္တဝါသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ နိက္ကမိတံ- ထုတ်၍ ထားအပ်သော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗျာမေန- အလံအားဖြင့်၊ ဗျာမမတ္တံ- တစ်လံမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဇိဝှ- လျှာကို၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ကောဋိတ ကောဋိတဌာနေ- ထုထောင်းအပ် ထုထောင်းအပ်သော အရပ်၌၊ သဗ္ဗာတေဟိ-

ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာဒေါဏိပုမာဏေဟိ- ကြီးစွာသော စားကျင်းပမာဏ ရှိကုန်သော၊ ကိမိဟိ- ပိုးလောက်တို့ဖြင့်၊ ဘရိတံ- ပြည့်၍နေသည်ကို၊ ပဿတိ- မြင်ရ၏။ ဝိညာပေတုံ န သက္ကောတိတိ- ဝိညာပေတုံ န သက္ကောတိ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလေ- ငရဲထိန်းတို့ကို၊ ယာစိတုကာမောပိ- တောင်းပန်ခြင်းငှာ အလိုရှိ သော်လည်း၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဝတ္တု- ဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ- မစွမ်းနိုင်။ တာပနေတိ- တာပနေ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ သာ- ထိုမိန်းမသည်၊ တတ္ထ- ထိုငရဲဘုံ၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး၊ ပစ္စိတွာ- ကျက်၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တာပနမဟာနိရယေ- တာပနငရဲကြီး၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသက္ကော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ သာမိကဝတ္ထ သဿုသဿုရ ဝတ္တာဒီနိ- လင်၏ကျင့်ဝတ် ယောက္ခမမိန်းမ ယောက္ခမ ယောက်ျားတို့၏ ကျင့်ဝတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အပူရေန္တိနံ- မဖြည့်ကျင့်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သူကရိကာဒီနံ- ဝက်ထိုးသမားစသည်တို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဩရဗ္ဗိကာ”တိ အာဒိ- ဩရဗ္ဗိကာ ဤသို့ အစရှိသည်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထိုဩရဗ္ဗိကာ စသော ဂါထာတို့၌၊ အဝဇ္ဇော ဝဇ္ဇကာရကာတိ- အဝဇ္ဇော ဝဇ္ဇကာရကာ ဟူသည်ကား၊ ပေသုညကာရကာ- ကုံးတိုက်ခြင်းကို ပြသောသူ တို့သည်။ ခါရနဒီန္တိ- ခါရနဒီ ဟူသည်ကား၊ ဧတေ ဩရဗ္ဗိကာဒယော- ထိုသိုးသတ်သမားစသူတို့သည်၊ ဧတေဟိ သတ္တိအာဒိဟိ- ထိုလှံအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဟညမာနာ- ညည်းဆဲအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝေတရဏီ- ဝေတရဏီမည်သော၊ (ဝါ) ကြိမ်ပင်တို့ ပေါက်ရောက်ရာ ဖြစ်သော၊ နဒီ- မြစ်သို့၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ သေသာနိ- ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ ဩရဗ္ဗိကာဒီနံ- သိုးသတ်သမား စသူတို့၏၊ ပစ္စနဌာနာနိ- ကျက်ရာအရပ်တို့သည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ်။ ကုဋ္ဌကာရိတိ- ကုဋ္ဌကာရီ ဟူသည်ကား၊ ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယဿ စေဝ- ကောက်ကျစ်သော တရားအဆုံးအဖြတ်ကို ပြသော တရားသူကြီး၏လည်းကောင်း၊ တုလာကုဋ္ဌာဒီနံ- ချိန်စဉ်းလဲအစရှိသည်တို့ကို၊ ကာရကေ စ- ပြုတတ်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဧတံ- ဤကုဋ္ဌကာရီ ဟူသော

စကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုစကားရပ်၌၊ ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယကုဋ္ဌကာရက
 ကုဋ္ဌအတ္ထိပနိကာနံ- ကောက်ကျစ်သော အဆုံးအဖြတ် ကောက်ကျစ်သော တရား
 တွေ့မှုကို ပြုတတ်သူ၊ ကောက်ကျစ်သော ရာဖြတ်သမားတို့၏။ ပစ္စနနိရယာ- ကျက်ရာ
 ငရဲတို့သည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။
 ဝန္တန္တိ- ပန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဝမိတကံ- အန်ဖတ်ကို။ ဒုရတ္တာနန္တိ- ဒုရတ္တာနံ ဟူသည်ကား၊
 ဒုဂ္ဂတတ္တဘာဝါနံ- မကောင်းသော အတ္တဘော ရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ဣဒံ-
 ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊
 တေ ဒုရတ္တဘာဝါ- ထိုမကောင်းသော အတ္တဘော ရှိကုန်သော၊ သတ္တာ-
 သတ္တဝါတို့သည်၊ အယကုဋေဟိ- သံတူတို့ဖြင့်၊ မတ္ထကေ- ဦးထိပ်၌၊ ဘိဇ္ဇမာနေ-
 ခွဲအပ်သည်ရှိသော် (ဝါ) ထုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝမန္တိ- အန်ကုန်၏။ တတော- ထိုသို့
 အန်သောအခါမှ၊ တံ ဝန္တိ- ထိုအန်ဖတ်ကို၊ ဇလိတအယကပလ္လေဟိ-
 အလျှံတောက်သော သံအိုးကင်းတို့ဖြင့်၊ တေသု- ထိုငရဲသားတို့တွင်၊ ဧကစ္စာနံ-
 အချို့သော ငရဲသားတို့၏၊ မုခေ- ပါးစပ်၌၊ [နာ- ၂၉၅] ခိပန္တိ- ထည့်ကုန်၏။ ဣတိ-
 ဤသို့လျှင်၊ တေ- ထိုငရဲသားတို့သည်၊ ပရေသံ- သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဝန္တိ- အန်ဖတ်ကို၊
 ဘုဉ္ဇန္တိ နာမ- စားရသည် မည်ကုန်၏။ ဘေရဏ္ဍကာတိ- ဘေရဏ္ဍကာ ဟူသည်ကား၊
 သိင်္ဂီလာ- မြေခွေးတို့သည်။ ဝိပ္ပန္နမာနန္တိ- ဝိပ္ပန္နမာနံ ဟူသည်ကား၊ အဓောမုခံ-
 အောက်သို့ မျက်နှာပြုလျက်၊ နိပဇ္ဇာပိတံ- ဝမ်းလျားမှောက်ထားအပ်သော၊
 နိက္ကမိတဇိဝံ- အပြင်သို့ ထုတ်ထားအပ်သော လျှာရှိသော၊ ဣတော စိတော စ-
 ဤမှထိုမှ၊ ဝိပ္ပန္နမာနံ- တုန်လှုပ်လျက်ရှိသော။ မိဂေနာတိ- မိဂေန ဟူသည်ကား၊
 ဩကစာရကမိဂေန- အိမ်မွေးသမင်ဖြင့်။^၁ ပက္ခိနာတိ- ပက္ခိနာဟူသည်ကား၊
 တထာရူပေနေဝ- ထိုသို့ သဘောရှိသော အိမ်၌မွေးမြူထားသော ငှက်ဖြင့်။ ဂန္တာ
 တေတိ- ဂန္တာ တေ ဟူသည်ကား၊ တေ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂန္တာရော- သွားရကုန်၏။
 နိရယုဿဒန္တိ- နိရယုဿဒံ ဟူသည်ကား၊ ဥဿဒနိရယံ- ဥဿဒငရဲသို့။ ပါဠိယံ

၁။ ဩကစာရကမိဂ- ဩက-သဒ္ဓါ အိမ်၊ စာရက-နေသူ၊ ကျက်စားသူ၊ အိမ်၌ မွေးမြူ
 ထားသော၊ အိမ်သားနှင့် ယဉ်ပါးသော တောနေအရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့ကို ထောင်ဖမ်း
 ရာတွင် အသုံးပြုသော သားကောင်-ဟူလို။

ပန- ပါဠိတော် ဌ်ကား၊ “နိရယံ အဓော”တိ- နိရယံ အဓော ဟူ၍၊ လိခိတံ- ရေးအပ်၏။
အယံ ပန နိရယော- ဤဥဿဒေသနာသည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊
ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

နတ်ပြည်ချမ်းသာ

ဣတိ- ဤသို့ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ ဧတ္တကေ-
ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ နိရယေ- ငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ဖွင့်လှစ် ပြတော်မူ
ပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဒေဝလောကဝိဝရဏံ- နတ်ပြည်တို့ကို ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို၊
ကတွာ- ပြု၍၊ ရညော- ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်တို့ကို၊
ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍ -

သန္တော စ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆန္တိ (ပ) ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျ ပစ္စာတိ- သန္တော
စ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆန္တိ (ပ) ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျ ပစ္စာ ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဒွေ
ဂါထာ- ဤနှစ်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၃၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သန္တော- ကိုယ်အစရှိသည်ဖြင့် ငြိမ်သက်
ကုန်သော၊ သဏ္ဌန္တာ- သိကြားနတ်မင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သဗြဟ္မကာ-
ဗြဟ္မာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝါ- နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဣဓ- ဤ
လူ့ပြည်၌၊ သုစိဏ္ဏေန- ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော၊ ကမ္မုနာ- ကံကြောင့်၊
ဥဒ္ဓံ- နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်၏။ သုစိဏ္ဏဿ-
ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း၏၊ ဖလံ- အကျိုးကို၊ ပဿ- ရှုပါလော့။

၁၃၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တံ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ-
သင်မင်းကြီးကို၊ ဗြုမိ- ငါဆိုအံ့၊ ရဋ္ဌပတိ- တိုင်းပြည်သူအရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊
ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ စရ- ကျင့်လော့။ ယထာ- အကြင်
အခြင်းအရာဖြင့်၊ ယံ ဓမ္မံ- အကြင်တရားကို၊ သုစိဏ္ဏံ- ကောင်းစွာ
ကျင့်အပ်သည်ရှိသော်၊ ပစ္စာ- နောက်ကာလ၌၊ နာနုတပ္ပေယျ- မပူပန်ရာ။
တထာ- ထိုအခြင်းအရာဖြင့်၊ သုစိဏ္ဏံ- ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော၊ တံ
ဓမ္မံ- ထိုတရားကို၊ စရာဟိ- ကျင့်တော်မူလော့။

တတ္ထ- ထိုသန္တော စ' စသောဂါထာတို့၌၊ သန္တောတိ- သန္တော ဟူသည်ကား၊
 ကာယာဒီဟိ- ကိုယ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥပသန္တာ- ငြိမ်သက်ကုန်သော။ ဥဒ္ဓန္တိ- ဥဒ္ဓ
 ဟူသည်ကား၊ ဒေဝလောကံ- နတ်ပြည်သို့။ သဏ္ဌန္တာတိ- သဏ္ဌန္တာ ဟူသည်ကား၊
 တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုနတ်ပြည်၌၊ ဣန္ဒြေဟိ- သိကြားမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ။ ဟိ-
 ချဲ့၍ဆိုဦးအံ၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အဿ- ထိုမင်းကြီးအား၊
 စာတုမဟာရာဇာဒိကေ- စတုမဟာရာဇ်အစရှိကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်ပြည်တို့ကို၊
 ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ စာတုမဟာရာဇိကေ-
 စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ စတ္တာရေ-
 လေးယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော- နတ်မင်းကြီးတို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။
 တာဝတိံသေ- တာဝတိံသာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဒေဝေ- နတ်တို့ကို) ပဿ- ရှုလော့။
 သက္ကံ- သိကြားမင်းကို၊ ပဿ- ရှုလော့။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ သဏ္ဌန္တကေ- သိကြားမင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗြဟ္မကေ စ-
 ဗြဟ္မာမင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြ၍၊
 “ဣဒမ္ပိ- ဤသည်လည်း၊ သုစိန္တဿ- ကောင်းသော အကျင့်ရှိသူ၏၊ ဖလံ-
 အကျိုးတည်း။ ဣဒမ္ပိ- ဤသည်လည်း၊ ဖလံ- အကျိုးတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊
 ဒဿေသိ- ပြပြီ။ တံ တံ ဗြူမိတိ- တံ တံ ဗြူမိ ဟူသည်ကား၊ တသွာ- ထို့ကြောင့်၊
 တံ- သင်မင်းကြီးကို ဘဏာမိ- ဆို၏။ ဓမ္မန္တိ- ဓမ္မ ဟူသည်ကား၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊
 ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ- ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ-
 ငါးပါးကုန်သော၊ ဝေရာနိ- ဘေးရန်တို့ကို၊ ပဟာယ- ပယ်၍၊ ဒါနာဒီနိ- ဒါနအစရှိ
 ကုန်သော၊ ပုညာနိ- ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊
 အာဟ- ဆိုပြီ။ ယထာ တံ သုစိန္တံ နာနုတပေယျာတိ- ယထာ တံ သုစိန္တံ
 နာနုတပေယျ ဟူသည်ကား၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုသည်ရှိသော်၊
 သုစိန္တံ- ကောင်းသော အကျင့်ဖြစ်သော၊ တံ ဒါနာဒိပုညကမ္မံ- ထိုဒါနအစရှိသော
 ကောင်းမှုကံသည်၊ ပိတုယာတကမ္မပစ္စယံ- ပိတုယာတကကံလျှင် အကြောင်းရှိသော၊
 ဝိပုဋ္ဌိသာရံ- နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ ပဋိစ္စာဒေတုံ- ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ၊ သမတ္ထတာယ-
 စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ- သင်မင်းကြီးကို၊ နာနုတပေယျ- မပူပန်စေရာ။
 တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ သုစိန္တံ- ထိုကောင်းသော အကျင့်ကို၊ စရ-

ကျင့်လော့။ ဗဟုံ- များစွာသော၊ ပုည- ကောင်းမှုကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သော- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စ ရှင်ရသေ့၏၊ ဓမ္မကထံ- တရားစကားကို၊ သုတ္တာ- ကြားနာရ၍၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ အဿာဒံ- သက်သာရာကို၊ ပဋိလဘိ- ရပြီ။ ဗောဓိသတ္ထော ပန- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စ ရှင်ရသေ့သည်ကား၊ ကိစ္ဆိကာလံ- အနည်းငယ်မျှသောအခါ၌၊ တတ္ထ- ထို(မင်း၏) ဥယျာဉ်၌၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝသနဌာန ညေဝ- နေရာဟိမဝန္တာတောသို့သာလျှင်၊ ဂတော- ကြွတော်မူပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

[နာ- ၂၉၆] သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤသံကိစ္စဇာတ် တရားဒေသနာတော်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူ၍၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (မယာ- ငါဘုရားသည်၊ ရာဇာ- အဇာတသတ် မင်းကို၊ အဿာသိတော- သက်သာရာ ရစေတော်မူအပ်သည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေးဗြဟ္မဒတ်မင်းဖြစ်သော အခါ၌လည်း၊ ဧသ ဧသော- ဤအဇာတသတ် မင်းကို၊ မယာ- ငါဘုရားသည်၊ အဿာသိတောယေဝ- သက်သာရာ ရစေတော်မူ အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ (ဣဒါနိ- ယခု အခါ၌)၊ အဇာတသတ္တု- အဇာတသတ်မင်းသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- ဗြဟ္မဒတ် မင်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌)၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ- ဘုရားပရိသတ်တို့သည်၊ တဒါ- ၌၊ (လိုက်)၊ ဣသိဂဏော- တပည့်ရသေ့အပေါင်းသည်၊ (အဟောသံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ)။ (ဣဒါနိ- ၌) အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ (တဒါ-၌ (လိုက်)၊ သံကိစ္စပဏ္ဍိတော- ပညာရှိ သံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။” (ပန- ကား၊ ပဒပူရဏ)၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။

ဒုတိယာ- နှစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သံကိစ္စဇာတကဝဏ္ဏနာ- သံကိစ္စ ဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

ဇာတကုဒ္ဒါနံ- ဇာတ်တို့၏ အခန်းကား-

အထ- ပဏ္ဏာသနိပါတ်မှ အခြားမဲ့၌၊ သဠိနိပါတ်မှ- ခြောက်ဆယ်ခုမြောက် ဖြစ်သော နိပါတ်၌၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာသိတံ- ဆိုအပ်သော စကားကို (တုမှေ- သင်တို့သည်) သုဏ္ဍာထ- နားစေ့စေ့ထောင်ကြကုန်လော့။ သောဏက အရိန္ဒမ သဝုယနော- သောဏကပုဏ္ဏားလုလင်၊ အရိန္ဒမမင်းသားအမည်နှင့် တကွသော၊ ပဝရော- မြတ်သောဇာတ်လည်းကောင်း၊ တထာ- ထို့အတူ၊ ဝုတ္တရထေသဘကိစ္စဝရော- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက်မြတ်သော မင်းအား (ဆုံးမသော အားဖြင့်) ဟောကြားအပ်သော မြတ်သောကိစ္စရှိသော၊ ဇာတကသဝုယနော- သံကိစ္စဇာတ် အမည်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပဝရော- မြတ်သော ဇာတ်လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ- ဤတွင် ပြီး၏။

သဠိနိပါတဝဏ္ဏနာ- သဠိနိပါတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဠိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

၂၀- သတ္တတိနိပါတ်

၁-ကုသဇာတ် (၅၃၁)

ကိလေသာအလိုသို့ မလိုက်သင့်ကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

ဣဒံ တေ ရဋ္ဌန္တိ ဣဒံ- ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤကုသဇာတ်ကို သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော- စဉ်၊ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု- သာသနာတော်၌ ပျင်းရိငြီးငွေ့ မလျော်မွေ့သော ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

သာဝတ္ထိဝါသီ- သာဝတ္ထိပြည်၌နေသော၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ကုလ ပုတ္တော- အမျိုးကောင်းသားသည်၊ သာသနေ- သာသနာတော်၌၊ ဥရံ- ရင် (အသက်)ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့ သ၌၊ သာဝတ္ထိယံ- သာဝတ္ထိပြည်၌၊ (ဝါ- သို့) ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တော- သွားသည်ရှိသော်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ အလင်္ကတဣတ္ထိ- တန်ဆာဆင် အပ်သော မိန်းမကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ သုဘနိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန- (ခြေ၊ လက်၊ ဆံပင် အစရှိသော အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါသည်) တင့်တယ်ပေ၏ဟု နိမိတ်ကို ယူသည် ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ ကိလေသာဘိဘူတော- ကိလေသာသည် လွန်စွာနှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ အနဘိရတော- သာသနာတော်၌ မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍၊ ဒီဃကေသနခေါ- ရှည်သောဆံ၊ လက်သည်း ခြေသည်း ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကိလိဌစိဝရော- ညစ်နွမ်းသော အဝတ်သင်္ကန်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပဏ္ဍုပ္ပဏ္ဍုကဇာတော- ဖြစ်သော အလွန်အလွန် ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဓမ္မနိသန္ဓတဂစ္ဆော- အကြောကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖြန့်ကျက် အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟာသိ ကိရ- နေပြီသတတ်။

နတ်တို့သေခါနီးနှင့် ရဟန်းတို့လူထွက်ခါနီး

ယထာ ဟိ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဒေဝလောကာ- နတ်ပြည်မှာ၊ စဝနဓမ္မာနံ- ရွှေလျောလိုသော သဘောရှိကုန်သော၊ ဒေဝပုတ္တာနံ- နတ်သားတို့အား၊ ပဉ္စ- ငါးပါး ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ- ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ- ထင်ကုန်၏။ မာလာ- ပန်ဆင်သော ပန်းတို့သည်၊ မိလာယန္တိ- ညှိုးကုန်၏၊ ဝတ္တာနိ- ဝတ်ဆင်သော အဝတ်တို့သည်၊ ကိလိဿန္တိ- ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ- မကောင်းသော အဆင်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ဩက္ကမတိ- သက်ရောက်၏၊ ဥဘောဟိ- နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ကစ္ဆေဟိ- လက်ကတီးကြားတို့မှာ၊ သေဒါ- ချွေးတို့သည်၊ မုစ္ဆန္တိ- ထွက်ကုန်၏၊ ဒေဝေါ- နတ်သည်၊ ဒေဝါသနေ- နတ်တို့၏ နေရာ၌၊ နာဘိရမတိ ယထာ- မမ္မေလျော် မပျော်ပါးသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ သာသနာ- သာသနာတော်မှာ၊ စဝနဓမ္မာနံ- ရွှေလျောလိုသော သဘောရှိကုန်သော၊ ဥက္ကဏ္ဍိတ ဘိက္ခုနံ- ပျင်းရိငြီးငွေ့ မပျော်မွေ့ကုန်သော ရဟန်းတို့ အား၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ- ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ- ထင်ကုန်၏။ သဒ္ဓါပုပ္ပါနိ- သဒ္ဓါတရားတည်းဟူသော ပန်းတို့သည်၊ မိလာယန္တိ- ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ သီလဝတ္တာနိ- သီလတည်းဟူသော အဝတ်တို့သည်၊ ကိလိဿန္တိ- ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ မင်္ဂုတာယ စေဝ- မျက်နှာမသာယာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အယသဝသေန စ- အကျော်စောမဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ- မကောင်းသော အဆင်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ဩက္ကမတိ- သက်ရောက်၏၊ ကိလေသသေဒါ- ကိလေသာတည်းဟူသော ချွေးတို့သည်၊ မုစ္ဆန္တိ- ယိုထွက်ကုန်၏၊ အရညရက္ခမူလသုညာဂါရေသု- တောကျောင်း (တောအုပ်) သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့၌၊ နာဘိရမန္တိ- မမ္မေလျော်ကုန်။ တဿပိ- ထိုရဟန်းအားလည်း၊ တာနိ- ထိုနိမိတ်ငါးပါးတို့သည်၊ ပညာယိသု- ထင်ကုန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့သည်၊ နံ- ထိုရဟန်းကို၊ သတ္ထု- မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ ဥက္ကဏ္ဍိတော- သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့ပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒဿေသု- ပြကြ ကုန်ပြီ။ သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဘိက္ခု- ရဟန်း၊ တွံ- သင်သည်၊ ဥက္ကဏ္ဍိတော- သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့သည်၊ အသိ ကိရ- ဖြစ်၏ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-

မှန်သလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ တံ- ထိုရဟန်းကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ သစ္စံ- မှန်ပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်၊ “ဘိက္ခု- ရဟန်း၊ ကိလေသဝသိကော- ကိလေသာ အလိုသို့ လိုက်သည်၊ မာ ဟောဟိ- မဖြစ်လင့်။ ဧသ= ဧသော မာတုဂါမော နာမ- ဤမိန်းမမည်သည်ကား၊ ပါပေါ- အလွန်ယုတ်မာစွာ၏။ တသ္မိ- ထိုမိန်းမ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတံ- တပ်မက်သောစိတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိနောဒေဟိ- ပယ်ဖျောက်လော့။ သာသနေ-သာသနာ တော်၌၊ အဘိရမ- မွေ့လျော်လော့။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ မာတုဂါမေ- မိန်းမ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ- တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေဇဝန္တော- ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာပိ- ရှေးပညာရှိတို့ သည်လည်း၊ နိတ္တေဇာ- ဘုန်းတန်ခိုးအရှိန်အစော် မရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ အနယဗျသနံ- အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပုဏိသု- ရောက်ကုန်ပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- အတိတ်ကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတီတေ- လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ မလ္လရဋ္ဌေ- မလ္လတိုင်း၌၊ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနိယံ- ကုသာဝတီအမည်ရှိသော မင်းနေပြည်တော်၌၊ ဩက္ကာကော နာမ- ဩက္ကာကအမည်ရှိသော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဓမ္မေန- ရာဇဓံဆယ်ပါးနှင့်၊ သမေန- ညီသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ။ သောဠသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ- တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ကုန်သော မောင်းမတို့၏၊ [နှာ-၂၉၇] ဇေဋ္ဌိကာ- အကြီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂမဟေသီ- မိဖုရားကြီးသည်၊ သီလဝတီ နာမ- သီလဝတီ အမည်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ နေဝ လဘိ- မရပြီ။ ဓီတရံ- သမီးကို၊ န လဘိ- မရပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထို ဩက္ကာကမင်း၏၊ နာဂရာ စေဝ- မြို့၌နေသော လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရဋ္ဌဝါသိနော စ- မလ္လတိုင်း၌နေသော လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရာဇနိဝေသနဒ္ဓါရေ- မင်းအိမ်တော်တံခါး၌၊ သန္နိပတိတွာ- အညီအညွတ်စည်းဝေးကုန်၍၊ “တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ရဋ္ဌ- တိုင်းပြည်သည်၊ နဿိဿတိ- ပျက်စီးလတ္တံ့၊ တေ- အရှင် မင်းကြီး၏၊ ရဋ္ဌ- တိုင်းပြည်သည်၊ နဿိဿတိ- ပျက်စီးလတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥပက္ကောသိသု- ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဩကာကမင်းကြီးသမ်၊ သီဟပဓနံ-

ခြင်္သေ့ခံသော လေသွန်တံခါးကို၊ ဥဂ္ဂါဋေတွာ- ဖွင့်၍၊ “မယိ- ငါသည်၊ ရန္တ- မင်း အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ- ပြုစေလတ်သော်၊ အဓမ္မကာရော နာမ- မတရားမှုကို ပြုသော မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဥပက္ကောသထ- ကြွေးကြော်ကုန် သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ သစ္စံ- မှန်ပေ၏။ အဓမ္မကာရော နာမ- မတရားမှုကို ပြုသော မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိပါ။ [နာ- ၂၉၈] ပန- ထိုသို့ပင် မရှိသည် မှန်သော်လည်း၊ အပိ စ- စင်စစ်သော်ကား၊ ဝေါ- အရှင် မင်းမြတ်အား၊ ဝံသာနုရက္ခကော- အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိပါ။ အညော- တစ်ပါးသော မင်းသည်၊ ရန္တ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ရဋ္ဌ- နိုင်ငံကို၊ နာသေဿတိ- ပျက်စီးစေ လတ္တံ၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ရန္တ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေတုံ- ပြုစေခြင်းငှာ၊ သမတ္ထံ- စွမ်းနိုင်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပတ္တေထ- တောင့်တတော်မူ ပါကုန်လော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပတ္တေန္တော- ဆုတောင်းသည်ရှိသော်၊ ကိ- အဘယ်သို့၊ ကရောမိ- ပြုရအံ့နည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ပဌမံ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ စုလ္လနာဋကံ- မောင်းမငယ်ကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရား စောင့်သော မောင်းမငယ်ဟူ၍၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝိဿဇေထ- လွှတ်တော်မူကုန်လော့။ သာ- ထိုမောင်းမငယ်သည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ သစေ လဘိဿတိ- အကယ်၍ ရအံ့၊ သာဓု- ကောင်း၏။ နော စေ လဘိဿတိ- အကယ်၍ မရအံ့၊ အထ- ထိုသို့မရသည်ရှိသော်၊ မဇ္ဈိမနာဋကံ- အလတ်ဖြစ်သော မောင်းမကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရားစောင့်သော မောင်းမဟူ၍၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး၊ ဝိဿဇေထ- လွှတ်တော်မူကုန်လော့။ တတော- ထို့နောင်မှ (ဝါ) ထိုမှ နောက်၌၊ ဇေဌနာဋကံ- မောင်းမကြီးကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရားစောင့်သော မောင်းမဟူ၍ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝိဿဇေထ- လွှတ်တော်မူကုန်လော့။ ဧတ္တကာသု- ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိသု- မောင်းမတို့တွင်၊ ဧကာ- တစ်ယောက်ယောက် သည်၊ ပုညဝတီ- ဘုန်းကံရှိသည် ဖြစ်၍၊ အဝဿံ- မချွတ်ဧကန်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ လဘိဿတိ- ရပါလတ္တံ။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ)။

မောင်းမမိသံ သားဆုပန်

ရာဇာ- ဥက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တေသံ- ထိုတိုင်းသူပြည်သားတို့၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ တထာ- ထိုတိုင်းသူပြည်သားတို့ လျှောက်တင်သည့်အတိုင်း၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊ သတ္တဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ယထာသုခံ- ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ၊ အဘိရမိတွာ- မွေ့လျော်ပျော်ပါး၍၊ အာဂတာဂတံ- လာတိုင်း လာတိုင်းသော မောင်းမကို၊ “ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဝေါ- သင်တို့သည် (တို့အား)၊ ပုတ္တော- သားကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော မောင်းမတို့သည် “ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ န လဘာမ- မရပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဥက္ကာက မင်းကြီးသည်၊ “မေ- ငါအား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အနတ္တမနော- နှလုံးသာယာတော်မမူသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ နာဂရာ- ပြည်သူပြည်သားတို့သည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တထေဝ- ထိုရှေးနည်းအတူ သာလျှင်၊ ဥပက္ခောသိသု- ကြွေးကြော်ကြပြန်ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဥက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ “ကိ- အဘယ်ကြောင့်၊ ဥပက္ခောသထ- ကြွေးကြော်ကုန်သနည်း။ မယာ- ငါသည်၊ တုမ္ဘာကံ- သင်တို့၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ နာဠကာနိ- မောင်းမတို့ကို၊ ဝိဿဋ္ဌာနိ- စေလွှတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဧကာပိ- တစ်ယောက်သော မောင်းမသည်လည်း၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ န လဘတိ- မရ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ကိ- အဘယ်သို့၊ ကရောမ- ပြုကုန် အံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဧတာ- ထို မောင်းမတို့သည်၊ ဒုဿီလာ- သီလမရှိကုန်သည်၊ နိပ္ပုညာ- ဘုန်းကံမရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဧတာသံ- ထိုမောင်းမတို့၌၊ ပုတ္တလာဘာယ- သားရ ခြင်းငှာ၊ ပုညံ- ကောင်းမှုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ တုမေ- အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်၊ ဧတာသု- ထိုမောင်းမတို့၌၊ ဝါ- တို့သည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ အလဘန္တိသုပိ- မရကုန်သည် ရှိသော်လည်း၊ အပေါသုက္ကတံ- ကြောင့်ကြမဲ့သည်၏ အဖြစ်သို့၊ မာ အာပဇ္ဇထ- ရောက်တော်မမူပါကုန်လင့်။ ဝေါ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ သီလဝတီ- သီလဝတီ အမည် ရှိသော၊ ဒေဝီ- မင်းသမီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂမဟေသီ- မိဖုရားကြီးသည်၊ သီလသမ္ပန္နာ- သီလနှင့်ပြည့်စုံပါ၏။ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ ဝိဿဇေထ- လွှတ်တော်မူပါကုန်လော့၊ တဿာ- ထိုမိဖုရားကြီးအား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- ရပါလတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။

သိကြားမင်း သားဆုပေးပုံ

သော- ထိုသြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ “သာဓု”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတော- ဝန်ခံတော်မူ၍၊ “ဣတော- ဤနေ့မှ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌၊ ရာဇာ- သြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ သီလဝတီ- သီလဝတီအမည်ရှိသော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဓမ္မနာဠကံ- တရားစောင့်သော မိဖုရားကြီးဟူ၍၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊ ဝိဿဇေဿတိ ကိရ- လွှတ်တော်မူစေလတ္တံ့တဲ့။ ပုရိသာ- ယောက်ျားတို့သည်၊ သန္နိပတန္တ- စည်းဝေးကြစေကုန်။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဘေရိ- စည်ကို၊ စရာပေတွာ- လည်စေတော်မူ၍၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ဒေဝီ- သီလဝတီ မိဖုရားကြီးကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ ရာဇနိဝေသနာ- နန်းတော်မှ၊ သြတာရေတွာ- သက်ဆင်းစေ၍၊ ဝိဿဇေသိ- လွှတ်တော်မူပြီ။ တဿာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီး၏၊ သီလတေဇေန- သီလတန်ခိုးကြောင့်၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ ဘဝနံ- နေရာသည်၊ ဥဏှာကာရံ- ပူသော အခြင်းအရာကို၊ ဒဿေသိ- ပြုပြီ။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ “ကိ န ခေါ”တိ- အကြောင်းအဘယ်သို့နည်းဟု၊ အာဝဇ္ဇေန္တော- ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဒေဝိယာ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးအား၊ ပုတ္တပတ္တနဘာဝံ- သားဆုတောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ “ဧတိဿာ- ဤသီလဝတီမိဖုရားကြီးအား၊ မယာ- ငါသည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏။ ဧတိဿာ- ဤသီလဝတီမိဖုရားအား၊ အန္တုဝိကော- လျှောက်ပတ်သော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်၌၊ အတ္ထိ န ခေါ- ရှိပါအံ့လော။” ဣတိ- ဤသို့ ဥပဓာရေန္တော- ဖူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း နတ်သားကို၊ အဒ္ဓသ- မြင်ပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း နတ်သားသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တာဝတိံသဘဝနေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ အာယံ- အသက်ကို၊ ခေပေတွာ- ကုန်စေ၍၊ ဥပရိဒေဝလောကေ- အထက်နတ်ပြည် ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတုကာမော- ဖြစ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်ပြီသတတ်။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တဿ- ထိုဘုရားလောင်းနတ်သား၏၊ ဝိမာနဒ္ဓါရံ- ဗိမာန်တံခါးသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ တံ- ထိုဘုရားလောင်းနတ်သားကို၊ ပက္ကောသိတွာ- ခေါ်၍၊ “မာရိသ- အမောင်နတ်သား၊ တယာ- သင်သည်၊ မနုဿလောကံ- လူပြည်သို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ သြက္ကာကရညော- ဥက္ကာကမင်း၏၊ အဂ္ဂမဟေသိယာ-

မိဖုရားကြီး၏။ ကုစ္ဆိမိ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိတုံ- ယူခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ သမ္ပဋိတ္တပေတွာ- ဝန်ခံစေပြီး၍၊ အပရမ္မိ- ဘုရားလောင်း နတ်သားမှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ဒေဝပုတ္တံ- နတ်သားကို၊ “တွမ္မိ- သင်အမောင် နတ်သားသည်လည်း၊ ဧတိဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ ပုတ္တောယေဝ- သားသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ “ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ အဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ သီလံ- သီလကို၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ မာ ဘိန္ဒတု- မဖျက်ဆီးစေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏဝေသေန- ပုဏ္ဏားအို အသွင်ဖြင့်၊ ရညော- ဥက္ကာကမင်းကြီး၏၊ နိဝေသနဒ္ဓါရံ- နန်းတော်တံခါးသို့၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။

မဟာဇနောပိ- လူများသည်လည်း၊ နှာတော- ရေချိုးပြီးသည်၊ အလင်္ကတော- တန်ဆာဆင်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) “အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဏှိဿာမိ- ယူအံ့၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဏှိဿာမိ- ယူအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ရာဇဒွါရေ- မင်းအိမ်တံခါးဝ၌၊ သန္နိပတိတွာ- အညီအညွတ် စည်းဝေး၍၊ သက္ကံ- သိကြားမင်းကို၊ ဒိသွာ စ- မြင်၍သာလျှင်၊ “တွံ- သင်သည်၊ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ [နှာ- ၂၉၉] အာဂတော- လာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပရိဟာသံ- ပြက်ရယ်မှုကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ ကိ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဂရဟထ- ကဲ့ရဲ့ကြကုန် သနည်း။ မေ- ငါ၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ သစေပိ ဇိဏ္ဏံ- အကယ်၍ ကား အို၏၊ ပန- ထိုသို့ အိုသော်လည်း၊ ရာဂေါ- တပ်မက်ခြင်းရာဂသည်၊ န ဇီရတိ- မအို။ သီလဝတီ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ သစေ လဘိဿာမိ- အကယ်၍ ရအံ့၊ နံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂမိဿာမိတိ- သွားအံ့ဟု၊ အာဂတော- လာသည်၊ အမ္မိ- ဖြစ်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- အာနုဘော်ဖြင့်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော သူတို့၏၊ ပုရတောဝ- ရှေ့မှောက်မှ သာလျှင်၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်ပြီ။ အညော- သိကြားမင်းမှ တစ်ပါးသော၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ တဿ- ထိုသိကြားမင်း၏၊ တေဇေန- တန်ခိုးကြောင့်၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ဘဝိတုံ- ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ- မတတ်နိုင်။ သော- ထို သိကြားမင်းသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့်

တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ နိဝေသနာ- နန်းတော်မှ၊ နိက္ခမန္တိညေဝ- ထွက်လာသည်
သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်ယူ၍၊
ပက္ကာမိ- ဆောင်ယူသွားလေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုသိကြားမင်းကို၊ တတ္ထ
တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ ဌိတာ- တည်ကုန်သော သူတို့သည်၊ “ဘော- အိုအချင်းတို့၊
ပဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့။ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားအိုသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့
သဘောရှိသော၊ ဥတ္တမရူပဓရံ- မြတ်သော အဆင်းကို ဆောင်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရား
ကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွားဘိ၏။ အတ္တနော- မိမိအား၊ ယုတ္တံ-
လျှောက်ပတ်သည်ကို၊ န ဇာနာတိ- မသိ။” ဣတိ- ဤသို့ ဂရဟိသု- ကဲ့ရဲ့ကြကုန်ပြီ။
ဒေဝီပိ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်လည်း၊ “မဟလ္လကော- ပုဏ္ဏားအိုသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊
ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွားဘိ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ န အဋ္ဌိယတိ- မညည်းညူ။
န ဟရာယတိ- မရှက်။ ရာဇပိ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်လည်း၊ ဝါတပါနေ-
နန်းတော်လေသာပြုတင်း၌၊ ဌတွာ- ရပ်တော်မူ၍၊ “ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဒေဝီ-
မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ န ခေါ- သွားလေသနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊
ဩလောကေန္တော- ကြည့်လတ်သော်၊ တံ- ထိုပုဏ္ဏားအိုကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊
အနတ္တမနော- နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်တော်မူပြီ။

သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ နဂရ
ဒွါရတော- မြို့တံခါးမှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ပြီး၍၊ ဒွါရသမိပေ- မြို့တံခါးအနီး၌၊ ဝိဝဋ္ဌဒွါရံ-
ဖွင့်လှစ်အပ်သော တံခါးရှိသော၊ ပညတ္တကဌတ္ထရိကံ- ခင်းထားအပ်သော
ပျဉ်အခင်းရှိသော၊ ဧကံ- တစ်ဆောင်သော၊ ယရံ- အိမ်ကို၊ မာပေသိ- ဖန်ဆင်းပြီ။
အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုသိကြားမင်းကို၊ သာ- ထိုသီလဝတီအမည်ရှိသော
မိဖုရားကြီးသည်၊ “ဘော မဟလ္လက- အိုအဖို့အို၊ ဣဒံ- ဤအိမ်သည်၊ တေ- သင်၏၊
နိဝေသနံ- အိမ်လော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ သော- ထိုသိကြားမင်းသည်၊
“ဘဒ္ဒေ- ရှင်မိဖုရား၊ အာမ- ဟုတ်၏။ ပုဗ္ဗေ ပန- ရှေး၌မူကား၊ အဟံ- ငါသည်၊
ဧကော- တစ်ယောက်တည်းသာ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဒွေ-
နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဇနာ- လူတို့သည်၊ အမှာ- ဖြစ်ကုန်၏။ အဟံ- ငါသည်၊
ဘိက္ခာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတွာ- လှည့်လည်၍၊ တဏှုလာဒီနိ- ဆန်အစရှိသည်
တို့ကို၊ အာဟရိဿာမိ- ဆောင်ယူအံ့။ တွံ- ရှင်မိဖုရားသည်၊ ဣမိဿာ

ကဋ္ဌတ္ထရိကာယ- ဤပျဉ်အခင်း၌၊ နိပဇ္ဇာဟိ- အိပ်လော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ မုဒုနာ- နူးညံ့စွာသော၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ ပရာမသန္ဓော- သုံးသပ်လျက်၊ ဒိဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓံ- နတ်တို့၏အတွေ့ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ)ကို၊ ဖရာပေတွာ- နှံ့စေ၍၊ တတ္ထ- ထိုပျဉ်အိပ်ရာခင်း၌၊ နိပဇ္ဇာပေသိ- အိပ်စေပြီ။ သာ- ထိုမိဖုရားကြီးသည်၊ ဒိဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓာဖရဏေန- နတ်၏ အတွေ့၏ နှံ့ခြင်းဖြင့်၊ သညံ- အမှတ်သညာကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ- လွတ်စေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- အာနုဘော်ဖြင့်၊ တာဝတိံသဘဝနံ- တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့၊ နေတွာ- ဆောင်ယူပြီး၍၊ အလင်္ကတဝိမာနေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော ဗိမာန်၌၊ ဒိဗ္ဗသယနေ- နတ်၏ အိပ်ရာ၌၊ နိပဇ္ဇာပေသိ- အိပ်စေပြီ။

သာ- ထိုမိဖုရားကြီးသည်၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ- နိုး၍၊ တံ သမ္ပတ္တိ- ထိုစည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ “သော ဗြာဟ္မဏော- ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ န မနုဿော- လူမဟုတ်၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီ။ သက္ကောပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊ တသ္မိံ သမယေ- ထိုအခါ၌၊ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ- ပင်လယ် ကသစ်ပင်၏ အနီး၌၊ ဒိဗ္ဗနာဋကပရိဝုတော- နတ်သမီးကချေသည် အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်လျက်၊ နိသိန္ဓော- ထိုင်နေသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီးသည်၊ သယနာ- အိပ်ရာမှ၊ ဥဌာယ- ထ၍၊ တဿ- ထိုသိကြားမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ အဌာသိ- တည်နေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထို သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ “ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရားကြီး၊ တေ- ရှင်မိဖုရားကြီးအား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ (အဟံ- သည်၊) ဒဒါမိ- ပေးအံ့၊ ဂဏှာဟိ- ယူအံ့ လော။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဒေဝ- အရှင်နတ်မင်း၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ ပေးလိုသည်ရှိသော်ကား၊ မေ- ငါ့အား၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တံ- သားဆုကို၊ ဒေဟိ- ပေးတော်မူလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရားကြီး၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ တိဋ္ဌတု- ထားဘိဦး။ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- သင်မိဖုရားအား၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပုတ္တေ- သားတို့ကို၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ တေသု ပန- ထိုသားနှစ်ယောက်တို့တွင်ကား၊ ဧကော-

တစ်ယောက်သည်၊ ပညဝါ- ပညာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိရူပဝါ- အဆင်းမလှသူသည်၊
ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဧကော- တစ်ယောက်သည်၊ ရူပဝါ- အဆင်းလှသည် ဖြစ်၍၊
ပညဝါ- ပညာရှိသူသည်၊ န ဘဝိဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့။ တေသု- ထိုသားနှစ်ယောက်
တို့တွင်၊ ကတရံ- အဘယ်သားကို၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ သနည်း။
ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ ဒေဝ- အရှင်နတ်မင်း၊ ပညဝန္တံ- ပညာရှိသော သားကို၊
ဣစ္ဆမိ- အလိုရှိပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သော- ထို သိကြားမင်းသည်၊
“သာဓု”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီးအား၊
ကုသတိဏဉ္စ- သမန်းမြက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗဝတ္ထဉ္စ- နတ်၌ဖြစ်သော အဝတ်ကို
လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစန္ဒနဉ္စ- နတ်၌ဖြစ်သော စန္ဒကုန်းနံ့သာကိုလည်းကောင်း၊
ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖဉ္စ- ပင်လယ်ကသစ်ပွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောကနဒံ နာမ-
ကောကနဒအမည်ရှိသော၊ ဝိဏဉ္စ- စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒတ္တာ- ပေး၍၊ တံ-
ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူခဲ့၍၊ ရညော- ဩက္ကာကမင်းကြီး၏၊
သယနယရံ- အိပ်ရာတိုက်ခန်းသို့၊ ပဝိသိတ္တာ- ဝင်၍၊ ရညာ- မင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ
တကွ၊ ဧကသယနေ- တစ်အိပ်ရာတည်း၌၊ နိပဇ္ဇာပေတ္တာ- အိပ်စေပြီး၍၊
အင်္ဂုဋ္ဌကေန- လက်မဖြင့်၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီး၏၊ နာဘိံ- ချက်ကို၊
ပရာမသိ- သုံးသပ်ပြီ။ [နှာ-၃၀၀] တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ ဗောဓိသတ္တော-
ဘုရားလောင်းသည်၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိမိ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိံ-
ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူတော်မူပြီ။ သက္ကောပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊
သကဋ္ဌာနမေဝ- မိမိနေရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့သာလျှင်၊ ဂတော- သွားလေပြီ။
ပဏှိတာ- ပညာရှိသော၊ ဒေဝီ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဂဗ္ဘဿ- ကိုယ်ဝန်၏၊
ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ- တည်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနိ- သိတော်မူပြီ။

မင်းကြီး ချီးမြှောက်ပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ ပဗုဒ္ဓေါ- နိုးလာသော၊ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းသည်၊ နံ-
ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “ဒေဝီ- ရှင်မိဖုရား၊ တွံ- ရှင်မိဖုရားကို၊
ကေန- အဘယ်သူသည်၊ နိတာ- ဆောင်ယူအပ်သည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။” ဣတိ-
ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ သက္ကေန- သိကြားမင်းသည်၊
နိတာ- ဆောင်ယူအပ်ပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊

ပစ္စက္ခတော- မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ မဟလ္လက ဗြာဟ္မဏံ- ပုဏ္ဏားအိုကို၊ တံ- သင့်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားသည်ကို၊ အဒ္ဓသံ- မြင်ပြီ။ တံ- သင်သည်၊ ကသ္မာ- အဘယ်ကြောင့်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဝဇ္ဇေသိ- လှည့်စားဘိသနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ သဒ္ဓဟထ- ယုံတော်မူလော့။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒေဝလောကံ- နတ်ပြည်သို့၊ နေသိ- ဆောင်ယူပါပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရား၊ န သဒ္ဓဟာမိ- ငါမယုံ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ အဿ- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ သက္ကဒတ္တိယံ- သိကြားမင်းသည်ပေးအပ်သော၊ ကုသတိဏံ- သမန်းမြက်ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြ၍၊ “သဒ္ဓဟထာ”တိ- (အရှင်မင်းကြီး) ယုံတော်မူပါကုန်လော့ဟု၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ “ကုသတိဏံ နာမ- သမန်းမြက်မည်သည်ကို၊ ယဟော ကုတောစိ- အကြင်အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌၊ လဗ္ဘတိ- ရအပ်၏။” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ န သဒ္ဓဟိ- ယုံတော်မူ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ သာ- ထို သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဒိဗ္ဗဝတ္ထာဒိနိ- နတ်၌ဖြစ်သော အဝတ်ပုဆိုးစသည်တို့ကို၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တာနိ- ထိုသမန်းမြက် နတ်ပုဆိုး စသည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံတော်မူ၍၊ “ဘဒ္ဒေ- ရှင်မိဖုရား၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တံ- သင့်ကို၊ တာဝ နေတု- ဆောင်စေကာမူ ရှိပါစေ။ ပုတ္တော ပန- သားကိုကား၊ တေ- ရှင်မိဖုရားသည်၊ ဝါ- ရှင်မိဖုရားအား၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပါ ၏လော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ ပုတ္တော- ကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ။ ဂဗ္ဘော- ကိုယ်ဝန်သည်၊ မေ- ငါ့အား၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ သော- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တုဋ္ဌော- အလွန်နှစ်သက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးအား၊ ဂဗ္ဘပရိဟာရံ- ကိုယ်ဝန်အစောင့်အရှောက်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ သာ- ထို သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဒသမာသစ္စယေန- ဆယ်လလွန်သဖြင့်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဝိဇာယိ- ဖွားတော်မူပြီ။ တဿ- ထိုသားအား၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ နာမံ- အမည်ကို၊ အကတွာ- မမှည့်မူ၍၊ ကုသတိဏနာမမေဝ- သမန်းမြက်ကိုစွဲသဖြင့် ကုသ

သတို့သားဟူသော အမည်ကိုသာလျှင်၊ အကံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ ကုသကုမာရဿ- ကုသမင်းသား၏။ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ ဂမနကာလေ- သွားနိုင်ရာ ကာလ၌၊ ဣတရေ- တစ်ယောက်သော၊ ဒေဝပုတ္တော- နတ်သားသည်၊ တဿ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီး၏၊ ကုဏ္ဍိယံ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားသည်၊ ဒသမာသေ- ဆယ်လသည်၊ ပရိပုဏ္ဏေ- ပြည့်လတ်သော်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဝိဇာယိ- ဖွားမြင်ပြီ။ တဿ- ထိုသားအား၊ “ဇယမ္ပတိ”တိ နာမံ- “ဇယမ္ပတိ” ဟူသော အမည်ကို၊ ကရိသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ တေ- ထိုမင်းသားညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည်၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ယသေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ဝဗ္ဗိသု- ကြီးကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းဖြစ်သော နောင်တော်ကုသမင်းသားသည်၊ ပညဝါ- ပညာရှိတော် မူသည်ဖြစ်၍၊ အာစရိယဿ- ဆရာ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ကိဗ္ဗိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သိပ္ပံ- အတတ်ပညာကို၊ အနုဂ္ဂဟေတွာ- မသင်မူ၍၊ အတ္တနောဝ- မိမိ၏သာလျှင်၊ ပညာယ- ပညာဖြင့်၊ သဗ္ဗသိပ္ပေသု- အလုံးစုံသော အတတ်တို့၌၊ နိပ္ပတ္တိ- ပြီးဆုံး ခြင်းသို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသားတော် ကုသမင်းသား၏၊ ဝါ- အား၊ သောဠသ ဝဿကာလေ- တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိသောအခါ၌၊ ရာဇာ- ခမည်းတော် ဩက္ကာက မင်းကြီးသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဒါတုကာမော- ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိဖြစ်၍၊ ဒေဝိ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ “ဘဒ္ဒေ- ရှင်မိဖုရား၊ တေ- ရှင်မိဖုရား၏၊ ပုတ္တဿ- သားအား၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ နာဠကာနိ- ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌပေဿာမ- လုပ်ကျွေးစေကုန်အံ့။ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဇီဝန္တာယေဝ- အသက်ရှိကုန်စဉ်သာလျှင်၊ နံ- ထိုသားတော် ကုသမင်းသားကို၊ ရဇ္ဇေ- မင်းအဖြစ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သည်ကို၊ ပဿိဿာမ- ရှုမြင်ကုန်အံ့။ ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ သကလဇမ္ပဒိပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ပဒိပ်ကျွန်း၌၊ ယဿ ရညော- အကြင် ပြည့်ရှင်မင်း၏၊ ဓီတရံ- သမီးကို၊ ဣစ္ဆတိ- (သားတော်သည်)အလိုရှိ၏။ တံ- ထိုမင်းသမီးကို၊ အဿ- ထိုသားတော်အတွက်၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ အဂ္ဂမဟေသိ- မိဖုရားကြီးအရာကို၊ ကရိဿာမ- ပြုစေကုန်အံ့။ အဿ- ထို သားတော်၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ဇာနာဟိ- သိအောင်ပြုလော့။ ကတရံ- အဘယ် မည်သော၊ ရာဇဓီတရံ- မင်းသမီးကို၊ တွံ- သင်သားတော်သည်၊ ရောစေသိ-

နှစ်သက်သနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ “ကုမာရဿ- သားတော်မင်းသားအား၊ ဣမံ ပဝတ္တိ- ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေတွာ- လျှောက်ကြား၍၊ စိတ္တံ- (ငါ့သားတော်၏) စိတ်ကို၊ ဇာနာဟိ- သိအောင် ပြုလော့။” ဣတိ- ဤသို့မှာထား၍၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ပရိစာရိကံ- အလုပ်အကျွေး မိန်းမကို၊ ပေသေသိ- စေတော်မူလိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအလုပ်အကျွေး မိန်းမသည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုသားတော်အား၊ တံ ပဝတ္တိ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ တံ- ထိုလျှောက်ကြားသော စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ န ရူပဝါ- အဆင်းမလှ၊ ရူပသမ္ပန္နာ- ရုပ်ရည်အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ရာဇမီတာ- မင်းသမီးတို့ကို၊ အာနိတာပိ- ဆောင်ယူအပ်ခဲ့ကုန်သော်လည်း၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ ‘မေ- ငါ့အား၊ ဝိရူပေန- အဆင်းမလှသော၊ ဣမိနာ- ဤမင်းသားဖြင့်၊ ကိ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ ပလာယိဿတိ- ပြေးလတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့ ပြေးသည်ရှိသော်၊ နော- ငါတို့အား၊ လဇ္ဇိတဗ္ဗကံ- ရှက်ဖွယ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ မေ- ငါ့အား၊ ယရာဝါသေန- အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်၌ နေခြင်းဖြင့်၊ ကိ- အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ဓရမာနေ- ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ မာတာပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟိတွာ- လုပ်ကျွေး၍၊ တေသံ- ထိုမယ်တော် ခမည်းတော်တို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သောအခါ၌၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (စိန္တေတွာ- ၍) သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ “မယံ- ငါ့အား၊ ရဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ နေဝ အတ္ထော- အလိုမရှိ၊ နာဋကေဟိ- ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့ဖြင့်၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိ၊ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ မာတာပိတူနံ- မိဘတို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာတော်မူ လိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမသည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုသားတော် မင်းသား၏၊ ကထံ- မှာလိုက်သော စကားကို၊ ဒေဝိယာ- မယ်တော် မိဖုရားကြီးအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ ဒေဝိပိ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်လည်း၊ ရညော- ခမည်းတော်ဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇာ-

ခမည်းတော်ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ အနတ္တမနော- နှလုံးမသာယာသည်၊ ဟုတွာ-
ဖြစ်၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ကတိပါဟံစွယေန- နှစ်ရက် သုံးရက် လွန်သောအခါ၌၊
သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်တော်မူပြန်ပြီ။ [နှာ-၃၀၁] သောပိ-
ထို သားတော်ကုသမင်းသားသည်လည်း၊ ပဋိဗ္ဗာဟတိယေဝ- ပယ်တော်မူသည်
သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယာဝတတိယံ- သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ ပဋိဗ္ဗာဟိတွာ-
ပယ်တော်မူ၍၊ စတုတ္ထဝါရေ- လေးကြိမ်မြောက်၌၊ “မာတာပိတူဟိ- မိဘတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-
အတူတကွ၊ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ ပဋိပက္ခဘာဝေါ နာမ- ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခြင်း
မည်သည်ကား၊ န ယုတ္တော- မသင့်လျော်။ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဥပါယံ- နည်းလမ်းကို
ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။

ရွှေရုပ်ပုံနှင့် တူမှ ယူမည်

သော- ထိုကုသမင်းသားသည်၊ ကမ္မာရဇေဋ္ဌကံ- ရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးကို၊
ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ ဗဟံ- များစွာသော၊ သုဝဏ္ဏံ- ရွှေကို၊ ဒတွာ-
ပေး၍၊ “ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဣတ္ထိရူပကံ- မိန်းမရုပ်တုကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။”
ဣတိ- ဤသို့၊ ဥယျောဇေတွာ- စေလွှတ်တော်မူ၍၊ တသ္မိံ- ထို ရွှေပန်းထိမ်သည်
ကြီးသည်၊ ပက္ခန္တေ- ဖဲသွားသည်ရှိသော်၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ သုဝဏ္ဏံ- ရွှေကို၊
ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ သယမ္ပိ- မိမိကိုယ်တိုင်လည်း၊ ဣတ္ထိရူပကံ- မိန်းမရုပ်တုကို၊
အကာသိ- ပြုပြီ။ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားလောင်းတို့၏၊ အဓိပ္ပာယော
နာမ- အလိုတော်မည်သည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြည့်စုံ၏။ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ- ထို
ဘုရားလောင်း ပြုလုပ်သော ရွှေရုပ်တုသည်၊ ဇိဝှိယ- လျှာဖြင့် (ဝါ) နှုတ်ဖြင့်၊
အဝဏ္ဏနိယသောဘံ- မချီးမွမ်းနိုင်လောက်အောင် တင့်တယ်ခြင်း ရှိသည်၊
အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသ
မင်းသားသည်၊ နံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ခေါမံ- ခေါမတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်ကို၊
နိဝါသာပေတွာ- ဝတ်စေ၍၊ သိရိဂဗ္ဘေ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်း၌၊ ဌပါပေသိ-
ထားစေပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ ကမ္မာရဇေဋ္ဌကေန- ရွှေပန်းထိမ်သည်
ကြီးသည်၊ အာဘတရူပကံ- ဆောင်ယူအပ်သော ရွှေရုပ်တုကို၊ ဒိသွာ- မြင်တော်
မူ၍၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဂရဟိတွာ- ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍၊ “တာတ- အမောင်၊ ဂစ္ဆ-
သွားချေ။ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ သိရိဂဗ္ဘေ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်း၌၊ ဌပိတရူပကံ-

ထားအပ်သော ရွှေရုပ်တုကို၊ အာဟာရ- ဆောင်ယူခဲ့ချေလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။ သော- ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးသည်။ သိရိဂဗ္ဘ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌော- ဝင်သည်ရှိသော်၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ “ကုမာရေန- အရှင်မင်းသားနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ အဘိရမိတုံ- မွေ့လျော်ခြင်းငှာ၊ ဧကာ- တစ်ယောက်သော၊ ဒေဝဗ္ဘရာ- နတ်သမီးသည်၊ အာဂတာ- လာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဟတ္ထိ- လက်ကို၊ ပဿာရေတုံ- ဆန့်ခြင်းငှာ၊ အဝိသဟန္တော- မဝံသည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ “ဒေဝ- အရှင်သား၊ သိရိဂဗ္ဘ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်း၌၊ ဧကိကာဝ- တစ်ယောက်တည်းသော၊ အယျာ- နတ်သမီးသည်၊ ဌိတာ- တည်ရှိပါ၏။ ဥပဂန္တု- ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောမိ- မဝံပါ။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ “တာတ- အမောင်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ ဧတံ- ဤသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏရူပကံ- ရွှေရုပ်တု တည်း။ အာဟရ- ဆောင်ယူခဲ့လော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပေသိတော- စေခိုင်းတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ကမ္မာရဇဋ္ဌကော- ရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးသည်၊ အာဟရိ- ဆောင်ယူပြီ။ ကုမာရော- ကုသမင်းသားသည်၊ ကမ္မာရေန- ရွှေပန်းထိမ် သည်ကြီးသည်၊ ကတံ- ပြုလုပ်အပ်သော၊ ရူပကံ- ရွှေရုပ်တုကို၊ သုဝဏ္ဏဂဗ္ဘ- ရွှေတိုက်၌၊ နိက္ခိပါပေတွာ- ထားစေပြီး၍၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ ကတံ- ပြုလုပ် အပ်သော ရွှေရုပ်တုကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေ၍၊ ရထေ- ရထား၌၊ ဌပါပေတွာ- ထားစေပြီး၍၊ “ဧဝ ရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော မင်းသမီးကို၊ လဘန္တော- ရလတ်သော်၊ ဂဏှာမိ- ယူအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ မာတု- မယ်တော် အရှင်မိဖုရား ကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ။

ရွှေရုပ်တုဖြင့် လှည့်လည်ရှာဖွေခြင်း

သာ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ “တာတာ- အမောင်တို့၊ မယ့်- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ မဟာပုညော- ကြီးမားသော ဘုန်းကံရှိသည်ဖြစ်၍၊ သက္ကဒတ္ထိယော- သိကြား မင်းသည် ပေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အနုစ္ဆဝိကံ- လျှောက်ပတ်သော၊ ကုမာရိကံ- မင်းသမီးကို၊ လဘိဿတိ- ရပါလတ္တံ့။ တုမေ- သင်တို့သည်၊ ဧဝရူပံ- ဤရွှေရုပ်တုနှင့် တူသော မင်းသမီးကို၊ လဘန္တော- ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ဂဏှိဿထ- ယူခဲ့ကြကုန်။

က္ကမံ ရူပကံ- ဤရွှေရုပ်တုကို၊ ပဋိစ္စန္ဓယာနေ- မိုးအပ်သော ယာဉ်၌၊ ဌပေတွာ-
 ထား၍၊ သကလဇမ္ဗဒိပံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်းကို၊ စရန္တာ- လှည့်လည်
 ကုန်သည်ရှိသော်၊ ယဿ ရညော- အကြင် မင်းကြီး၏၊ (သန္တိကေ- အထံ၌) ဧဝရူပံ-
 ဤရွှေရုပ်တုနှင့် တူသော၊ ဓိတရံ- မင်းသမီးကို၊ ပဿထ- မြင်ရကုန်၏။ တဿ-
 ထိုမင်းအား၊ ဧတံ- ဤရွှေရုပ်တုကို၊ ဒတွာ- ပေးခဲ့၍၊ 'ဩက္ကာကရာဇာ- ဩက္ကာက
 မင်းကြီးသည်၊ တုမေဟိ- အရှင်မင်းကြီးတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ အာဝါဟံ-
 အမျိုးသမီးကို ဆောင်ယူခြင်းကို၊ ကရိဿတိ- ပြုတော်မူလတ္တံ့၊' ဣတိ- ဤသို့၊
 ဒိဝသံ- နေ့ရက်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ- မှတ်သား၍၊ အာဂစ္ဆထ- လာခဲ့ကြကုန်လော့။”
 ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာတော်မူလိုက်ပြီ။ တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ “သာဓူ”တိ-
 ကောင်းပြီဟု၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊
 ပရိဝါရေနေ- အခြံအရံဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်သွား၍၊ ဝိစရန္တာ- လှည့်လည်ကုန်သည်
 ရှိသော်၊ ယံ ရာဇဓာနီ- အကြင်မင်းနေပြည်တော်သို့၊ ပါပုဏန္တိ- ရောက်ကုန်၏။
 တတ္ထ- ထိုမင်းနေပြည်တော်၌၊ သာယနသမယေ- ညချမ်းအခါ၌၊ မဟာဇနဿ-
 လူအများ၏၊ သမောသရဏဌာနေ- စုဝေးပေါင်းဆုံရာ အရပ်၌၊ တံ ရူပကံ-
 ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဝတ္ထုပုပ္ဖါလင်္ကာရေဟိ- အဝတ်ပန်းတန်ဆာတို့ဖြင့်၊ အလင်္ကာရိတွာ-
 တန်ဆာဆင်ကုန်၍၊ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ- ရွှေထမ်းစင်သို့၊ အာရောပေတွာ- တင်၍၊
 တိတ္ထမဂ္ဂေ- ရေဆိပ်သို့ သွားရာလမ်းခရီး၌၊ ဌပေတွာ- ချထား၍၊ အမစ္စာ-
 အမတ်တို့သည်၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ပဋိက္ခမိတွာ- ဖဲသွားကုန်၍၊ အာဂတာဂတာနံ-
 လာတိုင်း လာတိုင်းကုန်သော လူတို့၏၊ ကထာသဝနတ္ထံ- စကားကို နားထောင်
 ခြင်းငှာ၊ ဧကမန္တေ- သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ တိဌန္တိ- တည်နေကုန်၏။
 မဟာဇနော- လူများသည်၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊
 “သုဝဏ္ဏရူပကန္တိ- ရွှေရုပ်တုဟူသော၊ သညံ- အမှတ်အသားကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊
 “အယံ- ဤသူသည်၊ မနုဿိတ္ထိ- လူမိန်းမသည်၊ သမာနာပိ- ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊
 ဒေဝစ္ဆရပဋိဘာဂါ- နတ်သမီးတမျှ လှပသည်ဖြစ်၍၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊
 သောဘတိ- တင့်တယ်၏။ ကိံ န ခေါ- အဘယ်ကြောင့်၊ ဧတ္ထ- ဤအရပ်၌၊ ဌိတာ-
 တည်နေသနည်း။ ကုတော ဝါ- အဘယ်အရပ်မှလည်း၊ အာဂတာ- လာသနည်း။
 အမှာကံ- ငါတို့၏၊ နဂရေ- မြို့၌၊ ဧဝရူပါ- ဤသို့သဘောရှိသော မိန်းမသည်၊ နတ္ထိ-

မရှိ။” ကုတိ- ဤသို့၊ ဝဏ္ဏန္တော- ချီးမွမ်းသည် ဖြစ်၍၊ ပက္ကမတိ- ဖဲသွားလေ၏။
 တံ- ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ အမစ္စာ- နားထောင်ကုန်သော အမတ်တို့သည်၊
 “ကုဓ- ဤပြည်၌၊ ဧဝရူပါ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဒါရိကာ- သတို့သမီးသည်၊ သစေ
 ဘဝေယျ- အကယ်၍ ရှိငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ- ဤသို့ ရှိသည်ဖြစ်သော်၊ ‘အသုကာ-
 ဤမည်သော၊ [နှာ-၃၀၂] ရာဇမိတာ ဝိယ- မင်းသမီးကဲ့သို့တကား၊ အသုကာ-
 ထိုမည်သော၊ အမစ္စမိတာ ဝိယ- အမတ်သမီးကဲ့သို့တကား၊’ ကုတိ- ဤသို့ ဝဒေယျ-
 ဆိုကုန်ရာ၏။ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ ကုဓ- ဤပြည်၌၊ ဧဝရူပါ- ဤရွှေရုပ်တုနှင့်တူသော
 မိန်းမသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။” ကုတိ- ဤသို့၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊
 အညံ- တစ်ပါးသော၊ နဂရံ- ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားကြကုန်၏။

တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝိစရန္တာ- သွားကြကုန်သည် ရှိသော်၊
 အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ မဒ္ဒရဋ္ဌေ- မဒ္ဒရာဇ်တိုင်း၌၊ သာဂရနဂရံ-
 သာဂရမြို့သို့၊ သမ္မာပုဏိသု- ကောင်းစွာ ရောက်ကြလေကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ထို
 သာဂရမြို့၌၊ မဒ္ဒရဋ္ဌော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ယောက်ကုန်သော၊ မိတရော-
 သမီးတော်တို့သည်၊ ဥတ္တမရူပဓရာ- မြတ်သော အဆင်းကို ဆောင်ကုန်၏။
 ဒေဝစ္ဆရပဋိဘာဂါ- နတ်သမီးနှင့် တူကုန်၏။ တာသံ- ထိုရှစ်ယောက်ကုန်သော
 မင်းသမီးတို့တွင်၊ သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာ- အလုံးစုံကုန်သော မင်းသမီးတို့ထက် အကြီးသည်၊
 ပဘာဝတီ နာမ- ပဘာဝတီ အမည်ရှိ၏။ တဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီး၏၊
 သရီရတော- ကိုယ်မှ၊ ဗာလသူရိယဿ- တက်သစ်စဖြစ်သော နေလုလင်၏၊ ပဘာ
 ဝိယ- အရောင်ကဲ့သို့၊ ပဘာ- အရောင်တို့သည်၊ နိစ္ဆရန္တိ- ပြုံးပြုံးပြက်ထွက်ကုန်၏။
 သာ ပဘာ- ထိုအရောင်သည်၊ အန္ဓကာရေပိ- အမိုက်တိုက်၌လည်း၊ စတုဟတ္ထေ-
 လေးတောင်ရှိသော၊ အန္တောဂဗ္ဘေ- တိုက်ခန်းအတွင်း၌၊ ပဒီပကိစ္စံ- ဆီမီး
 ထွန်းခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ သဗ္ဗော- အလုံးစုံသော၊ ဂဗ္ဘော- တိုက်ခန်းသည်၊
 ဧကောဘာသောဝ- တစ်ခဲနက်သော အရောင်ဖြင့် ထွန်းလင်းသည်သာလျှင်၊
 ဟောတိ- ဖြစ်၏။ အဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီး၏၊ ဓာတီ ပန- အထိန်းတော်
 သည်ကား၊ ခုဇ္ဇာ- ခုဇ္ဇာအမည်ရှိ၏။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ ပဘာဝတီ-
 ပဘာဝတီမင်းသမီးကို၊ ဘောဇေတွာ- ထမင်းစားစေ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ

မင်းသမီးအား၊ သီသနာပနတ္ထံ- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးခြင်းငှာ၊ အဋ္ဌဟိ- ရှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏဒါသီဟိ- အဆင်းလှကုန်သော ကျွန်မတို့ကို၊ အဋ္ဌ- ရှစ်လုံး ကုန်သော၊ ယဋ္ဌေ- ရေအိုးတို့ကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ သယနသမယေ- ညချမ်း အခါ၌၊ ဥဒကတ္တာယ- ရေခပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားသည်ရှိသော်၊ တိတ္ထမဂ္ဂေ- ရေဆိပ်လမ်းခရီး၌၊ ဌိတံ- တည်လင့်သော၊ တံ ရူပကံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “ပဘာဝတီ”တိ- မင်းသမီးပဘာဝတီဟူသော၊ သညာယ- အမှတ်ဖြင့်၊ “အယံ ဒုဗ္ဗိနိတာ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆုံးမအပ်သော ဤသူငယ်မသည်၊ ‘သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ နှာယိဿာမိ- ရေချိုးအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အမေ- ငါတို့ကို၊ ဥဒကတ္တာယ- ရေခပ်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပေသေတွာ- စေလွှတ်လိုက်၍၊ ပဌမတရံ- အထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ တိတ္ထမဂ္ဂေ- ရေချိုးဆိပ်၌၊ ဌိတာ- တည်နေလင့်ဘိ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ကုစ္ဆိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ “ကုလလဇ္ဇာပနိကေ- အမျိုးကို ရှက်စေ တတ်သော၊ အရေ- ဟယ် သူငယ်မ၊ အမေဟိ- ငါတို့ထက်၊ ပုရိမတရံ- အထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ကသွာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဣဓ- ဤရေဆိပ်၌၊ ဌိတာ- တည်နေလင့်သည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။ ရာဇာ- ခမည်းတော်မင်းကြီးသည်၊ သစေ ဇာနိဿတိ- အကယ်၍ သိတော်မူအံ့၊ နော- ငါတို့အတွက်၊ နာသေဿတိ- ပျက်စီးရလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ ဂဏ္ဍာပဿေ- ပါးပြင်တို့ကို၊ ပဟရိ- ရိုက်ပုတ်ပြီ။ ဟတ္ထတလံ- လက်ဝါးပြင်သည်၊ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ- ပျက်စီးသကဲ့သို့၊ ဇာတံ- ဖြစ်ပြီ။ တတော- ထို့နောက်မှ၊ “သုဝဏ္ဏရူပကန္တိ- ရွှေရုပ်တုဟု၊ ဥတွာ- သိ၍၊ ဟသမာနာ- ရယ်လျက်၊ တာသံ ဝဏ္ဏဒါသီနံ- ထိုအဆင်းလှကုန်သော ကျွန်မတို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားလတ်သော်၊ “သမ္မာ- အချင်းတို့၊ မေ- ငါ၏၊ ဧတံ ကမ္ပံ- ဤအမှုကို၊ ပဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့။ မမ- ငါ၏၊ မိတာတိ သညာယ- သမီးဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဟာရံ- ရိုက်ပုတ်ခြင်းကို၊ အဒါသိ- ပေးမိပြီ။ အယံ- ဤရွှေရုပ်တုသည်၊ မမ- ငါ၏၊ မိတု- သမီး၏၊ သန္တိကေ- အနီး၌၊ ကိံ- အဘယ်သို့၊ အဂ္ဂတိ- ထိုက်တန်အံ့နည်း။ ကေဝလံ- သက်သက်၊ မေ- ငါ၏၊ ဟတ္ထော- လက်ကို၊ ဒုက္ခာပိတော- ဆင်းရဲစေအပ်ပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။

ပဘာဝတီကို ရခဲပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ ရာဇဒူတာ- သြက္ကာကမင်းကြီး၏ တမန်တို့သည်၊ ဂဟေတွာ- လက်ကိုဆွဲ၍၊ “တံ- သင်သည်၊ ‘မမ- ငါ၏၊ ဓိတာ- သမီးသည်၊ ဣတော- ဤရွှေရုပ်တုထက်၊ အဘိရူပတရာ’တိ- အလွန် အဆင်း လှ၏ဟု၊ ဝဒန္တိ- ဆိုလတ်သော်၊ ကံ နာမ- အဘယ်မည်သော သူကို၊ ကထေသိ- ဆိုသနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- မေးကုန်ပြီ။ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဓိတရံ- သမီးဖြစ်သော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ ကထေသိ- ဆိုပြီ။ ဣဒံ ရူပကံ- ဤရွှေရုပ်တုသည်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ သောဠသိ- တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်ကို (ကတွာ- စိတ်၍)၊ ကလံပိ- တစ်စိတ်ကိုမျှလည်း၊ န အဋ္ဌတိ- မထိုက်တန်။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တေ- ထိုသြက္ကာကမင်း၏ တစ်မန်တော်တို့သည်၊ တုဋ္ဌမာနသာ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရာဇဒွါရံ- မင်းအိမ်တံခါးသို့ ဂန္ဓာ- သွားကုန်၍၊ “သြက္ကာကရညော- သြက္ကာကမင်း၏၊ ဒူတာ- တမန်တော်တို့သည်၊ ဒွါရေ- တံခါး၌၊ ဌိတာ- ရပ်လာပါကုန်၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိဟာရေသု- လျှောက်ကြားစေကုန်ပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဌိတကောဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊ “ပက္ခောသထ- ခေါ်ခဲ့ကြ ကုန်လော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ တေ- ထိုတမန်တော်တို့သည်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်ကုန်၍၊ ရာဇာနံ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ “မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရာဇာ- အရှင်သြက္ကာက မင်းကြီးသည်၊ တုမှာကံ- အရှင်မင်းမြတ်တို့၏၊ အာရောဂျံ- အနာရောဂါမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပုစ္ဆတိ- မေးတော်မူပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- လျှောက်တင်၍၊ ကတသက္ကာရ သမ္ပနာ- ပြုအပ်ပြီးသော အရိအသေပြုခြင်း ကောင်းစွာမြတ်နိုးခြင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ “ကိမတ္ထံ = ကိံ အတ္ထံ- အဘယ်အကျိုးငှာ၊ တုမေ- အမောင်တို့သည်၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်သည်၊ အတ္ထံ- ဖြစ်ကုန်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုဋ္ဌာ- မိန့်တော်မူ အပ်ကုန်လတ်သော်၊ “အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရညော- အရှင်သြက္ကာကမင်းကြီး၏၊ သီဟဿရော- ခြင်္သေ့မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိသော၊ ကုသကုမာရော နာမ- ကုသသတို့သားအမည်ရှိသော၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏။ ရာဇာ- ခမည်းတော် သြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တဿ- ထိုသားတော်အား၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊

ဒါတုကာမော- အပ်နှင်းခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ အမေ- အကျွန်ုပ်တို့ကို၊ တုမ္မာကံ- အရှင်မင်းမြတ်တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ ပဟိဏိ- စေလွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။ တုမ္မာကံ- အရှင်မင်းမြတ်တို့အား၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီအမည်ရှိသော၊ မီတာ- သမီးတော်သည်၊ အတ္တိ ကိရ- ရှိသတတ်။ တံ- သမီးတော်ဖြစ်သော ထိုပဘာဝတီကို၊ တဿ- ထိုအရှင်သားတော် ကုသမင်းသားအား၊ ဒေထ- ပေးတော်မူပါကုန်။ ဒေယျဓမ္မံ- ပေးအပ်သော သဘောရှိသော၊ ဣမဉ္စ သုဝဏ္ဏရူပကံ- ဤရွှေရုပ်တုကိုလည်း၊ ဂဏှထ- ယူတော်မူပါကုန်။” ဣတိ- ဤသို့လျှောက်တင်၍၊ တံ ရူပကံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ တဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းအား၊ အဒံသု- ဆက်သကြကုန်ပြီ။ သောပိ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်လည်း၊ “ဧဝရူပေန- ဤသို့သဘောရှိသော၊ မဟာရာဇေန- မင်းမြတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဝိဝါဟမင်္ဂလံ- သမီးတော်ပေးခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ တုဋ္ဌစိတ္တော- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ- ဝန်ခံတော်မူပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးကို၊ ဒုတာ- ဩက္ကာကမင်း၏တမန်တို့သည်၊ “မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ [နှာ-၃၀၃] အမေဟိ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပပဉ္စ- ကြာမြင့်ခြင်းကို၊ ကာတံ- ပြုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်းပါ။ ကုမာရိကာယ- မင်းသမီး၏၊ လဒ္ဓဘာဝံ- ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ရညော- ဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ အာရောစေဿာမ- လျှောက်တင်ပါချေကုန်အံ့။ အထ- ထိုသို့လျှောက်သော အခါ၌၊ သော- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ နံ- ထိုသမီးတော်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂမိဿတိ- သွားလတ္တံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ ဝတ္တာ- မိန့်တော်မူ၍၊ တေသံ- ထိုတမန်တော်တို့အား၊ သက္ကာရံ- ပေးကမ်းဖွယ်ကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ ဝိဿဇေသိ- လွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။ တေ- ထိုတမန်တော်တို့သည်၊ ဂန္တာ- သွားကုန်၍၊ ရညော စ- မင်းကြီးအားလည်းကောင်း၊ ဒေဝိယာ စ- သီလဝတီမိဖုရားအားလည်းကောင်း၊ အာရောစေသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ကုသာဝတိတော- ကုသဝတီ နေပြည်တော်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ- ထွက်၍၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ သာဂလနဂရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်တော်မူပြီ။ မဒ္ဒရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ- ခရီးဦးကြိုဆို၍၊ တံ-

ထိုသြက္ကာကမင်းကြီးကို နဂရံ- မြို့တွင်းသို့၊ ပဝေသေတွာ- ဝင်စေ၍၊ မဟန္တ- များစွာသော၊ သက္ကာရံ- ရိရိသေသေ ပေးကမ်းခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။

ချွေးမတော်ကို လိုက်ကြည့်ကြပုံ

သီလဝတီ- သီလဝတီအမည်ရှိသော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကြီးသည်၊ ပဏ္ဍိတတ္တာ- ပညာရှိသည်၏အဖြစ်အကြောင့်၊ “ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇာနာတိ- သိနိုင်ရာ အံ့နည်း၊ ကိ- အဘယ်သို့၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဧကာဟဒ္ဒိဟစ္စယေန- တစ်ရက်၊ နှစ်ရက် လွန်သဖြင့်၊ မဒ္ဒရာဇာနံ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ “မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ သုဏိသံ- ချွေးမတော်ကို၊ ဒဠုကာမာ- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ အမှိ- ဖြစ်ပါ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္စိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ တံ- ထိုသမီးတော်ကို၊ ပက္ခောသာပေသိ- ခေါ်စေတော်မူပြီ။ ပဘာဝတီ- သမီးတော် ပဘာဝတီသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ ဓာတိဂဏပရိဝုတာ- အထိန်းတော်အပေါင်း တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည်၊ ဟုတွာ- ၍၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ သဿုံ- ယောက္ခမဖြစ်သော သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ ဝန္တိ- ရှိခိုးပြီ။ သာ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ တံ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ (ကိ စိန္တေသိ- နည်း၊) “အယံ ကုမာရိကာ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊ အဘိရူပါ- အလွန်အဆင်း လှ၏။ မယံ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်ကား၊ ဝိရူပေါ- အဆင်းမလှချေ။ ဧသာ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊ တံ- ထိုငါ့သားတော်ကို၊ သစေ ပဿိဿတိ- အကယ်၍ မြင်ရအံ့။ ဧကာဟမ္ပိ- တစ်ရက်မျှကိုလည်း၊ အဝသိတွာ- မနေမူ၍၊ ပလာယိဿတိ- ထွက်ပြေးလတ္တံ့။ ဥပါယံ- နည်းလမ်းကို၊ ကရိဿာမိ- ငါပြုအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ မဒ္ဒရာဇာနံ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကို အာမန္တေတွာ- ပင့်ခေါ်စေ၍၊ “မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ သုဏိသာ- ချွေးမတော်သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပုတ္တဿ- သားတော်အား၊ အနုစ္ဆဝိကာ- လျှောက်ပတ်၏။ အပိ စ ခေါ ပန- ထိုသို့ လျှောက်ပတ်သော်လည်း၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ကုလပဝေဏိယာ- အမျိုးအနွယ် အစဉ်အဆက်မှ၊ အာဂတံ- လာသော၊ စာရိတ္တံ- အကျင့်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏။ အယံ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊

တသ္မိံ စာရိတ္တေ- ထိုအကျင့်၌၊ သစေ ဝတ္တိဿတိ- အကယ်၍ ကျင့်ပါအံ့။ နံ- ထိုသတို့သမီးငယ်ကို၊ နေဿာမိ- ဆောင်ယူပါအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဝေါ- ရှင်မိဖုရားတို့၏၊ စာရိတ္တံ- အမျိုးအကျင့်သည်၊ ကိံ ပန- အဘယ်နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဝံသေ- အမျိုး၌၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ဧကဿ- တစ်ကြိမ်သော၊ ဂဗ္ဘဿ- ကိုယ်ဝန်၏၊ ပတိဋ္ဌာနံ- တည်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ သာမိကံ- လင်ကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘတိ- မရ။ ဧသာ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊ တထာ-ထိုအကျွန်ုပ်ဆိုသည့်အတိုင်း၊ သစေ ကရိဿတိ- အကယ်၍ လိုက်နာအံ့။ နံ- ထိုသတို့သမီးငယ်ကို၊ နေဿာမိ- ဆောင်ယူပါအံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ရာဇာ- ခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ “အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ တွံ- သင်ချစ်သမီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့ သီလဝတီမိဖုရားကြီး ဆိုသည့်အတိုင်း၊ ဝတ္တိတုံ- ကျင့်ခြင်းငှာ၊ ကိံ သက္ခိဿသိ- တတ်နိုင်ပါအံ့လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ မိတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ သာ- ထိုသမီးတော်ပဘာဝတီသည်၊ “တာတ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ အာမ- တတ်နိုင်ပါလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ တတော- ထိုသို့ ပဘာဝတီ ဝန်ခံလျှောက်တင်ပြီးမှ၊ ဩက္ကာကရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်းအား၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊ ဓနံ- ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ- ထိုမင်းသမီးပဘာဝတီကို၊ အာဒါယ- ဆောင်ယူ၍၊ ပက္ကာမိ- ကုသဝတီနေပြည်တော်သို့ ပြန်တော်မူပြီ။ မဒ္ဒရာဇာပိ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်လည်း၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ မိတရံ- သမီးတော် ပဘာဝတီကို၊ ဥယျောဇေသိ- ထည့်တော်မူလိုက်ပြီ။

အဘိသိက်ခံ နန်းစံရပြီ

ဩက္ကာကော- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ ကုသာဝတိံ- ကုသာဝတီ နေပြည်တော်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေတော်မူ၍၊ သဗ္ဗဗန္ဓနာနိ- အလုံးစုံကုန်သော အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို၊ မောစေတွာ- လွှတ်စေတော်မူ၍၊ ပုတ္တဿ- သားတော်အား၊ အဘိသေကံ- ရာဇာဘိသိက်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ရဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ ပဘာဝတိံ- မင်းသမီးပဘာဝတီကို၊ အဂ္ဂမဟေသိံ- မိဖုရားကြီးအရာကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ နဂရေ-

မြို့တော်၌၊ “ကုသရာဇဿ- ကုသမင်း၏၊ အာဏာ- အာဏာတော်တည်း၊” ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဘေရိ- စည်ကို၊ စရာပေသိ- လည်စေတော်မူပြီ။ သကလဇမ္ဗဒီပတလေ-
 အလုံးစုံသော ဇမ္ဗဒီပကျွန်းအပြင်၌၊ ရာဇာနော- မင်းတို့သည် (သာမညကတ္တား
 ပဟိဏိသုဉ္စပ)၊ ယေသံ- အကြင်မင်းတို့အား၊ ဓိတရော- သမီးတို့သည်၊ အတ္ထိ-
 ရှိကုန်၏။ တေ ရာဇာနော- ထိုသမီးရှိသော မင်းတို့သည်၊ (ဝိသေသကတ္တား၊)
 ကုသရညော- ကုသမင်းအား၊ ဓိတရော- သမီးတို့ကို၊ ပဟိဏိသု- ဆက်သစေကုန်ပြီ။
 ယေသ ရာဇနံ- အကြင်မင်းတို့၏၊ ပုတ္တာ- သားတို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်၏။ တေ-
 ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့သည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ မိတ္တဘာဝံ-
 အဆွေခင်ပွန်း၏အဖြစ်ကို၊ အာကခိန္တာ- အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပုတ္တေ- သားတို့ကို၊
 ဥပဋ္ဌာကေ- အလုပ်အကျွေးတို့ကို၊ ကတုာ- ပြု၍၊ ပဟိဏိသု- ပို့စေလိုက်ကြကုန်ပြီ။
 ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်း၏၊ နာဋကပရိဝါရော- ကိုယ်လုပ်မောင်းမ
 အခြံအရံသည်၊ မဟာ- များသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ မဟန္တေန- များမြတ်သော၊
 သသေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ရဇ္ဇ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေတော်မူပြီ။ သော-
 ထိုကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီကို၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊
 န လဘတိ- မရ၊ သာပိ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီသည်လည်း၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊
 ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘတိ- မရ။ ဥဘိန္နံ- နှစ်ပါးကုန်သော
 မင်း၊ မိဖုရားတို့အား၊ ရတ္တိဒဿနမေဝ- ညဉ့်အခါ၌ တွေ့မြင်ရခြင်းသည်သာလျှင်၊
 ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တတ္ထ- ထိုညဉ့်အခါ၌၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ သရီရပ္ပဘာပိ-
 ကိုယ်၏ အရောင်သည်လည်း၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ- မပြောပလောက် သည် (ဝါ)
 မထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊
 သိရိဂဗ္ဘတော- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းမှ၊ ရတ္တိယေဝ- ညဉ့်သာလျှင်၊
 နိက္ခမတိ- ထွက်ခဲ့ရ၏။

[၅၃၁-၃၀၄] သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတိပါဟစ္စယေန- တစ်ရက်နှစ်ရက်
 လွန်သဖြင့်၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီကို၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ဒဠုကာမော- မြင်ခြင်းငှာ
 အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မာတုယာ- မယ်တော်အား၊ အာရောစေသိ-
 လျှောက်ကြားပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော် မိဖုရားသည်၊ “ တာတ- ချစ်သား၊ တေ-
 သင်ချစ်သားအား (ဝါ) သင်ချစ်သားသည်၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ပဘာဝတိ- ဘာဝတီကို

ဒဋ္ဌ- မြင်ခြင်းငှာ၊ မာ ရုစွိ- အလိုမရှိလင့်။ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ လဘသိ- ရအံ့။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ အာဂမေဟိ- ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ ကုတိ- ဤသို့၊ ပဋိက္ခိပိ- ပယ်တော်မူပြီ။ သော- ထိုသားတော် ကုသမင်းသည်၊ ပုနပျုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ယာစိယေဝ- တောင်းပန် လျှောက်တင်ပြီသာလျှင်တည်း။

ဆင်ချေးတုံးနှင့် မြင်းချေးတုံးတို့ဖြင့် ပစ်ပြီ

အထ- ထိုသို့ အဖန်ဖန်လျှောက်တင်သောအခါ၌၊ နံ- ထိုသားတော် မင်းသားကို သာ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ကိံ အာဟ- နည်း။ “တာတ- ချစ်သား၊ တေန ဟိ- ထိုသို့မြင်လိုလျှင်၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဝေသေန- ဆင်ထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ တိဋ္ဌ- တည်နေနှင့်လော့။ အဟံ- ငါသည်၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ တတ္ထ- ထိုဆင်တင်းကုပ်သို့၊ အာနေဿာမိ- ဆောင်ခဲ့အံ့။ အထ- ထိုသို့ဆောင်ခဲ့သော အခါ၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အက္ခိနိ- မျက်စိတို့ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ဩလောကေယျာသိ- ကြည့်ရာပါ၏။ တံ စ- သင်ချစ်သားသည်လည်း၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို (လင် ဖြစ်ကြောင်းကို)၊ မာ ဇာနာပေဟိ- မသိစေလင့်။ ကုတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာထားပြီ။ သော- ထိုသားတော် ကုသမင်းသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ အဂမာသိ- သွားနှင့်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသားတော် မင်းသား၏၊ မာတာ- မယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေတော်မူပြီး၍၊ ပဘာဝတီ- မင်းသမီးပဘာဝတီကို၊ “အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ဧဟိ- လာလှည့်၊ သာမိကဿ- ချစ်သမီး လင်၏၊ ဟတ္ထိနော- ဆင်တော်တို့ကို၊ ပဿာမ- ကြည့်ရကုန်အံ့” ကုတိ- ဤသို့ဆို၍၊ တတ္ထ- ထိုဆင်တင်းကုပ်သို့၊ နေတွာ- ခေါ်ဆောင်ခဲ့၍၊ “အယံ ဟတ္ထိ- ဤ ဆင်သည်ကား၊ အသုကော နာမ- ဤအမည်ရှိသော ဆင်တည်း။ အယံ ဟတ္ထိ- ဤဆင်သည်ကား၊ အသုကော နာမ- ဤအမည်ရှိသော ဆင်တည်း” ကုတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီးအား၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ တတ္ထ- ထိုဆင်တင်းကုပ်၌၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားနေသော၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဟတ္ထိဂေါပကဝေသေန-

ဆင်ထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ ဟတ္ထိဆကဏပိဏ္ဍေန- ဆင်ချေးတုံးဖြင့်၊ ပိဋိယံ- ပဘာဝတီ၏
 ကျော၌၊ ပဟရိ- ပစ်ပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ကုဒ္ဒါ- အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊
 “ရညော- အရှင်မင်းကြီးအား၊ ကထေတွာ- လျှောက်တင်၍၊ တေ- သင်၏၊ ဟတ္ထိ-
 လက်ကို၊ ဆိန္ဒာပေဿာမိ- ဖြတ်စေအံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဒေဝီ-
 မယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ ဥဇ္ဈာပေသိ- ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြီ။ ရာဇမာတာ- မင်း၏
 မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ “အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ မာ ကုဇ္ဈိ- အမျက်မထွက်ပါလင့်၊”
 ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ သုဏိသံ- ချွေးမကို၊ သညာပေတွာ- သိစေ၍၊ ပိဋိ- ကျောကို၊
 ပရိမဇ္ဇိ- ဆုပ်နယ်ပြီ။ ပုနပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထို ပဘာဝတီ
 ကို၊ ဒဠကာမော- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဿသာလာယ-
 မြင်းတင်းကုပ်၌၊ အဿဂေါပကဝေသေန- မြင်းထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊
 ဒိသွာ- မြင်၍၊ တထေဝ- ထိုရှေးနည်းအတူသာလျှင်၊ အဿဆကဏပိဏ္ဍေန-
 မြင်းချေးတုံးဖြင့်၊ ပဟရိ- ပစ်ပေါက်ပြီ။ တဒါပိ- ထိုအခါ၌လည်း၊ ကုဒ္ဒိ- အမျက်
 ထွက်သော၊ တံ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီးကို၊ သဿု- ယောက္ခမတော် သီလဝတီ
 မိဖုရားသည်၊ သညာပေသိ- သိစေပြီ။

ညီတော်ကို ပြခြင်း

ပုန- တစ်ဖန်လည်း၊ ဧကဒိဝသေ- တစ်နေ့သ၌၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊
 မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်းကုသမင်းကို၊ ပဿိတုကာမော- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊
 ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သဿုယာ- ယောက္ခမတော် သီလဝတီ မိဖုရားကြီးအား၊
 အာရောစေတွာ- လျှောက်ကြား၍၊ “အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ အလံ- မသင့်၊ တေ- သင်
 ချစ်သမီးအား၊ ကုသရာဇာနံ- ကုသမင်းကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ မာ ရုစ္စိ- မနှစ်
 သက်လင့်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိက္ခိတ္တာပိ- မိဖုရားကြီးသည် ပယ်အပ်ပါသော်လည်း၊
 ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ယာစိ- လျှောက်တင်တောင်းပန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊
 နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ သာ- ထိုမယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ “အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊
 တေန ဟိ- ထိုသို့ မြင်လိုလျှင်၊ သွေ- နက်ဖြန်၌၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊
 နဂရံ- မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်လည်သည်ကို၊ ကရိဿတိ- ပြုလတ္တံ့။
 တွံ- ခင်ချစ်သမီးသည်၊ သီဟပဋ္ဌရံ- ခြင်္သေ့ခံသော လေသာနန်းတံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ-
 ဖွင့်၍၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပဿေယျာသိ- ကြည့်ရာပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့ အာဟ-

မိန့်တော်မူပြီ။ ဧဝံ- ဤစကားကိုလည်း၊ ဝတ္တာ ပန- မိန့်ဆိုပြီး၍ကား၊ ပုနဒိဝသေ-
 နက်ဖြန်နေ့၌၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေတော်မူ၍၊
 ဇယမ္ပတိကုမာရံ- ညီတော် ဇယမ္ပတိမင်းသားကို၊ ရာဇဝေသံ- မင်း၏အသွင်ကို၊
 ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ ဟတ္ထိပိဋေ- ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်၌၊ နိသီဒါပေတွာ-
 ထိုင်စေ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းကို၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊
 နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စီးစေ၍၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ် လှည့်လည်
 သည်ကို၊ ကာရာပေသိ- ပြုစေတော်မူပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊
 ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ အာဒါယ- ခေါ်ယူ၍၊ ဟိဟပဉ္စရေ- ခြင်္သေ့ခံသော
 လေသာနန်း တံခါးဝ၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ “အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ တဝ- သင်ချစ်သမီး၏၊
 သာမိကဿ- လင်၏၊ သိရိသောဘဂ္ဂံ- ကျက်သရေ၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်
 မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဿ- ကြည့်ပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။
 သာ- ထိုမင်းသမီးပဘာဝတီသည်၊ “မေ- ငါသည်၊ အနုတ္တဝိကော- တင့်တယ်လျောက်
 ပတ်သော၊ သာမိကော- လင်ကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တမနာ-
 နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တံ ဒိဝသံ ပန-
 ထိုနေ့၌ကား၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဝေသေန-
 ဆင်ထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ ဇယမ္ပတိဿ- ညီတော်ဇယမ္ပတိ မင်းသား၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ-
 နောက်နေရာ၌၊ နိသီဒိတွာ- နေတော်မူ၍၊ ယထာ ဓိပ္ပါယေန- အလိုအားလျော်စွာ၊
 ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လျက်၊ ဟတ္ထဝိဟာရာဒိဝသေန-
 လက်ဖောက်ပြန်ခြင်းအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စိတ္တရုစိယာ- စိတ်၏
 နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၊ ကေဠိ- ပြက်ရယ်မှုကို၊ ဒဿသိ- ပြုပြီ။ ဟတ္ထိမှိ- ဆင်တော်သည်၊
 အတိက္ကန္တေ- လွန်သွားသည်ရှိသော်၊ ရာဇမာတာ- ကုသမင်း၏ မယ်တော် မိဖုရား
 ကြီးသည်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ “အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ တေ- သင်ချစ်သမီး၏ (ဝါ)
 သင်ချစ်သမီးသည်၊ သမိကော- လင်ကို၊ ဒိဋ္ဌော- မြင်အပ်ပြီလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊
 ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ အယျေ- မိခင်၊ အာမ- မြင်ရပေပြီ။ အဿ- ထိုညီတော်မင်းကြီး၏၊
 ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသိန္နော- နေသော၊ ဟတ္ထိမေဏ္ဍော ပန- ဆင်ထိန်း
 သည်ကား၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ဒုဗ္ဗိနီတော- ဆိုဆုံးမနိုင်ခဲ့၏။ မယံ- အကျွန်ုပ်
 ပဘာဝတီအား၊ ဟတ္ထဝိကာရာဒိနိ- လက်ဖောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊

ဒဿေသိ- ပြဘိပြီ။ ကသ္မာ- အဘယံကြောင့်၊ [နှာ-၃၀၅] ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘော ရှိသော၊ အလက္ခိကံ- ကျက်သရေမရှိသော သူကို၊ ရညော- မင်း၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသီဒါပေသံ- နေစေကုန်ဘိသနည်း။ နံ- ထိုဆင်ထိန်းကို၊ နိဟရာပေဟိ- နှင်ထုတ်စေဘိလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ရညော- မင်းကြီး၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာတော်၌၊ ရက္ခာ နာမ- အစောင့် အရှောက်မည်သည်တို့ကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ- အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

ပဘာဝတီ စုံစမ်းခြင်း

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ “အယံ ဟတ္ထိမေဏ္ဍော- ဤဆင်ထိန်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ နိဗ္ဗယော- ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိ။ ရာဇာနံ- မင်းကို၊ ‘ရာဇာ’ တိပိ- မင်းဟူ၍လည်း၊ န မညတိ- မထင်မှတ်။ ဧသောဝ- ဤသူသည်ပင်လျှင်၊ ကိ န ခေါ် ကုသရာဇာ- ကုသမင်းလေလော။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ အဒ္ဓါ- မချွတ် ဧကန်၊ ဧသော- ထိုကုသမင်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ဝိရူပေါ ဧဝ- ရုပ်အဆင်း မလှသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ တေနော- ထိုကြောင့်ပင်၊ မံ- ငါ့ကို၊ န ဒဿေန္တိ- မပြကုန်။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ခုန့်- အထိန်းတော်ခုဇာကို၊ ကဏ္ဍမူလေ- နားရင်း၌၊ “အမ္မ- အထိန်းတော်၊ ဂစ္ဆ သွားချေ၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဇာနာဟိ- သိအောင်ပြုလော့။ ပုရိမာသနေ- ရှေ့နေရာ၌၊ နိသိန္နကော- ထိုင်နေသော သူသည်၊ ကိ ရာဇာ- မင်းလေလော၊ ဥဒါဟု- ထိုသို့ မဟုတ်မူ၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသိန္နကော- ထိုင်နေသော သူသည်၊ ကိ ရာဇာ- မင်းလေလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာဆိုပြီ။ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ကထံ ပန- အဘယ်သို့လျှင်၊ ဇာနိဿာမိ- သိနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးလျှောက်ပြီ။ ဟိ- အထူးကို ဆိုဦးအံ့၊ သော- ထိုသူသည်၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ- အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ပဌမတရံ- အထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊ ဟတ္ထိပိဌိတော- ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ၊ ဩတရိဿတိ- ဆင်းသက်လတ္တံ့။ ဣမာယ သညာယ- ဤအမှတ်ဖြင့်၊ ဇာနာဟိ- သိလော့ (ဝါ) သိအောင်ပြုလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာဆိုပြီ။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇာသည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဧကမန္တေ- တစ်ခုသော အစွန်းအရပ်၌၊ ဌိတာ- ရပ်လျက်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ မဟာသတ္တံ-

ဘုရားလောင်းကုသမင်းကို ဩတရန္တ- ဆင်းသည်ကို အဒ္ဓသ- မြင်ပြီ။ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊
ဇယမ္ပတိ ကုမာရံ- ညီတော် ဇယမ္ပတိမင်းသားကို၊ ဩတရန္တ- ဆင်းသက်သည်ကို၊
အဒ္ဓသ- မြင်ပြီ။ မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်လည်း၊ ဣတော
စိတောစ- ထိုမှ ဤမှ၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လတ်သော်၊ ခုဇ္ဇ- အထိန်းတော်
ခုဇ္ဇာကို ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ “ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန- ဤမည်သော အကြောင်းကြောင့်
သော- ဤခုဇ္ဇာသည်၊ အာဂတာ- လာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊
ဥတ္တာ- သိတော်မူ၍၊ တံ- ထိုအထိန်းတော်ခုဇ္ဇာကို၊ ပက္ခောသာပေတ္တာ- ခေါ်စေ
တော်မူ၍၊ “ဣမံ အန္တရံ- ဤအကြောင်းအထူးကို၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတိအား၊
မာ ကထေဟိ- မပြောပါလင့်။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒဠ- မြဲမြံစွာ၊ ဝတ္တာ- မှာဆို၍၊
ဥယျောဇေသိ- လွတ်လိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊
“အမ္မ- အရှင်သမီး၊ ပုရိမာသနေ- ရှေ့နေရာ၌၊ နိသိန္ဓော- နေသော သူသည်၊ ပဌမံ-
ရှေးဦးစွာ၊ ဩသရိ- ဆင်းသက်ပါပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်ကြားပြီ။
ပဘာဝတိ- ပဘာဝတိသည်၊ တဿာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏၊ ဝစနံ- ပြောသော
စကားကို၊ သဒ္ဓဟိ- ယုံကြည်ပြီ။

ရေကန်ထဲ ရွှေလက်ဆွဲ

မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်လည်း၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဒဠ
ကာမော- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ မာတရံ- မယ်တော် မိဖုရား
ကြီးကို၊ ယာစိ- လျှောက်ထားတောင်းပန်ပြန်ပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော် မိဖုရားကြီးသည်၊
ပဋိက္ခိပိတုံ- ပယ်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တိ- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ “တာတ- ချစ်သား၊
တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ အညာတကဝေသေန- မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်၊
ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂစ္ဆာဟိ- သွားနှင့်လော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ-
မိန့်တော်မူပြီ။ သော- ထိုသားတော်ကုသမင်းသားသည်၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊
ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ပေါက္ခရဏိယံ- မင်္ဂလာရေကန်တော်၌၊ ဂလပ္ပမာဏံ- လည်မျို
အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဥဒကံ- ရေထဲသို့၊ ပဝိသိတ္တာ- ဆင်းပြီး၍၊ ပဒုမိနိပတ္တေန-
ပဒုမ္မာကြာရုံ၏ အရွက်ဖြင့်၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဆာဒေတွာ- ဖုံးလွှမ်း၍၊
ပုပ္ဖိတပဒုမေန- ပဒုမ္မာကြာပွင့်ဖြင့်၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ အာဝရိတ္တာ- ဖုံးကာ၍၊ အဌာသိ-
တည်နေနှင့်ပြီ။ အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ မာတာပိ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်လည်း၊

ပဘာဝတိ- ပဘာဝတိကို၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊ သယနုသမယေ- ညချမ်းအခါ၌၊ နေတွာ- ခေါ်ဆောင်၍၊ “ဣမေ ရက္ခေ- ဤသစ်ပင်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ ဣမေ သကုဏေ- ဤငှက်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ ဣမေ မိဂေ- ဤသမင်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပလောဘယမာနာ- ဖြားယောင်းလျက်၊ ပေါက္ခရဏီတီရံ- မင်္ဂလာရေကန်နားသို့၊ ပါယာသိ- သွားလေပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတိမင်းသမီးသည်၊ ပဉ္စဝိပေဒုမသဉ္စန္ဒ- ငါးပါးသော အပြားရှိသော ကြာပဒုမ္မာတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ပေါက္ခရဏီ- မင်္ဂလာရေကန်တော်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ နှာယိတုကာမာ- ရေချိုးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရိကာဟိ- အလုပ်အကျွေးမောင်းမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ပေါက္ခရဏီ- မင်္ဂလာရေကန်သို့၊ ဩတရိတွာ- ဆင်းသက်၍၊ ကီဠန္တိ- ကစားသည်ရှိသော်၊ တံ ပဒုမံ- ထိုပဒုမ္မာကြာပွင့်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဝိစိနိတုကာမာ- ဆွတ်ယူခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပဿာရေသိ- ဆန့်ပြီ။ အထ- ထိုသို့လက်ကို ဆန့်သောအခါ၌၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ ပဒုမိနိပတ္တံ- ပဒုမ္မာကြာရွက်ကို၊ အပနေတွာ- ပယ်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ကုသရာဇာ”တိ- ကုသမင်းတည်းဟု၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ နံ- ထိုပဘာဝတိကို၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဂဏှိ- ဆွဲယူပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတိသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “ယက္ခော- ဘီလူးသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဂဏှိ- ဖမ်းခဲ့ပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝိရဝိတွာ- ငိုကြွေးမြည်တမ်း၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဝိသညိတံ- ကင်းသောအမှတ်သညာရှိခြင်း (မိန်းမောခြင်း)သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတိ၏၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ မုဉ္ဇိ- လွှတ်ပြီ။

ပဘာဝတိ ပြန်သွားပြီ

သာ- ထိုပဘာဝတိသည်၊ သညံ- အမှတ်သညာ(သတိ)ကို၊ ပဋိလဘိတွာ- ပြန်ရ၍၊ “ကုသရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ မံ- ငါ၏၊ ဟတ္ထေ- လက်ကို၊ ဂဏှိ ကိရ- ကိုင်ဆွဲသတတ်။ ဣမိနာဝ- ဤကုသမင်းသည်ပင်လျှင်၊ အဟံ- ငါ့ကို၊ ဟတ္ထိသာလာယ- ဆင်တင်းကုပ်၌၊ ဟတ္ထိဆကဏပိဏ္ဍေန- ဆင်ချေးတုံးဖြင့်၊ ပဟဋ္ဌာ- ပစ်အပ်ပြီ။ ဣမိနာပ- ဤကုသမင်းသည်ပင်လျှင်၊ အဟံ- ငါ့ကို၊ အဿသာလာယ- မြင်းတင်းကုပ်၌၊ အဿဆကဏပိဏ္ဍေန- မြင်းချေးတုံးဖြင့်၊ ပဟဋ္ဌာ- ပစ်အပ်ဘိပြီ။

အယမေဝ- ဤကုသမင်းသည်ပင်လျှင်၊ ဟတ္ထိဿ- ဆင်၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်
 နေရာ၌၊ နိဿိဒိတွာ- ထိုင်နေ၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဥပ္ပဏ္ဍေသိ- ပြက်ရယ်ပြုဘိပြီ။ မေ-
 ငါ့အား၊ ဧဝရူပေန- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဒုမ္မုခေန- မကောင်းသော မျက်နှာ
 ရှိသော၊ ပတိနာ- လင်ဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣမံ- ဤလင်ကို၊
 ဇဟိတွာ- စွန့်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဇိဝန္တိ- အသက်ရှင်သည်ရှိသော်၊ အညံ-
 တစ်ပါးသော၊ ပတိံ- လင်ကို၊ လဘိဿာမိ- ရပါလတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-
 ကြံ၍၊ အတ္တနာ- မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ အာဂတေ- ပါလာကုန်သော၊ အမစ္စေ-
 အမတ်တို့ကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ “မမ- ငါ၏၊ ယာနဝါဟနံ- ရထား
 ယာဉ် စသော ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်တို့ကို၊ သဇ္ဇံ- စီရင်ခြင်းကို၊ ကရောထ-
 ပြုကြကုန်လော့။ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့၌ပင်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဂမိဿာမိ- သွားအံ့။”
 ဣတိ- ဤသို့၊ [နှာ-၃၀၆] အာဟ- ဆိုပြီ။ တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ တံ- ထို
 အကြောင်းကို၊ ရညော- ကုသမင်းကြီးအား၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်တင်ကုန်ပြီ။
 ရာဇာ- ကုသမင်းကြီးသည်၊ “ပဘာဝတိ- ပဘာဝတိသည်၊ သစေ- အကယ်၍၊ ဂန္တံ-
 ပြန်သွားခြင်းငှာ၊ န လဘိဿတိ- အခွင့်မရအံ့၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတိ၏၊ ဟဒယံ-
 နှလုံးသည်၊ ဖလိဿတိ- ကွဲလတ္တံ့။ ဂစ္ဆတု- သွားပါစေ၊ တံ- ထိုပဘာဝတိကို၊ ပုန-
 တစ်ဖန်၊ အတ္တနော- ငါ၏၊ ဗလေန- အစွမ်းဖြင့်၊ အာနေဿာမိ- ဆောင်ယူအံ့။”
 ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံတော်မူ၍၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿာ- ထို ပဘာဝတိ
 အား၊ ဂမနံ- ပြန်သွားခြင်းကို၊ အနုဇာနိံ- ခွင့်ပေးတော်မူပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတိသည်၊
 ပိတုနဂရမေဝ- ခမည်းတော်၏ မြို့သို့သာလျှင်၊ အဂမာသိ- ပြန်သွားလေပြီ။

ရှေးအကြောင်းဖန် ကံစီမံ

မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်းကုသမင်းကြီးသည်လည်း၊ ဥယျာနတော-
 ဥယျာဉ်တော်မှ၊ နဂရံ- မြို့တော်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်တော်မူ၍၊ အလင်္ကတပါသာဒံ-
 တန်ဆာဆင်အပ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်သို့၊ အဘိရုဟိံ- တက်တော်မူပြီ။ ဟိ-
 ထိုစကားသည် မှန်၏။ သာ- ထိုပဘာဝတိသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း
 ကုသမင်းကို၊ ပုဗ္ဗပတ္တနာဝသေန- ရှေးဆုတောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ဣစ္ဆိံ- အလိုမရှိပြီ။
 သောပိ- ထိုဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်လည်း၊ ပုဗ္ဗကမ္မဝသေနေဝ- ရှေး၌
 ပြုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိရူပေါ- ရုပ်အဆင်း မလှ

သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အတိတေ- လွန်လေပြီးသော အခါ၌၊ ဗာရာဏသီယံ- ဗာရာဏသီပြည်၌၊ ဒွါရဂါမေ- မြို့တံခါးရှာ၌၊ ဥပရိမဝီထိယာ စ- လမ်း၏ အထက် ဘက်၌လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌိမဝီထိယာ စ- လမ်း၏ အောက်ဘက်၌လည်းကောင်း၊ ဒွေ- နှစ်ဦးကုန်သော၊ ကုလာနိ- အမျိုးတို့သည်၊ ဝသိသု ကိရ- နေကုန်သတတ်၊ ဧကဿ- တစ်ယောက်သော၊ ကုလဿ- အမျိုးအား၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပုတ္တာ- သားတို့သည်၊ အဟောသုံ ကိရ- ရှိကုန်သတတ်။ ဧကဿ- တစ်ယောက်သော အမျိုးအား၊ ဧကာဝ- တစ်ယောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မီတာ- သမီးသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ရှိသတတ်။ ဒွိသု ပုတ္တေသု- သားနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်သည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်သတတ်။ တံ ကုမာရိကံ- ထိုတစ်ယောက်သော သတို့သမီးကို၊ ဇေဋ္ဌကဿ- အစ်ကိုကြီးအား၊ အဒံသု- ပေးကြကုန်ပြီ။ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်သည်၊ အဒါရဘရဏော- မယားကို လုပ်ကျွေးခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘာတု- အစ်ကို၏၊ သန္တိကေယေဝ- အထံ၌သာလျှင်၊ ဝသိ- နေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ တသ္မိ ယရေ- ထိုအိမ်၌၊ အတိရသကပ္ပဝေ- အလွန်အရသာရှိသော မုန့်တို့ကို၊ ပစိသု- ကြော်ကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ညီငယ်ဘုရားလောင်းသည်၊ အရညံ- တောသို့ ဂတော- သွားသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တဿ- ထိုညီငယ် ဘုရားလောင်း၏၊ ပူဝံ- အစုမုန့်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အဝသေသေ- ကြွင်းကျန်သော မုန့်တို့ကို၊ ဘာဇေတွာ- ဝေဖန်၍၊ ခါဒိသု- စားကြကုန်ပြီ။ တသ္မိ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဘိက္ခာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ယရဒ္ဓါရံ- အိမ်၏ တံခါးဝသို့၊ အဂမာသိ- ကြွရောက် တော်မူလာပြီ။ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း၏၊ ဘာတုဇာယာ- အစ်ကို မယား သည်၊ “စူဠပတိနော- မတ်အား၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ ပူဝံ- မုန့်ကို၊ ပစိဿာမိ- ကြော်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ တံ- ထိုမတ်၏ အစုမုန့်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ။ သောပိ- ထိုညီငယ် ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ တံ ခဏညေဝ- ထိုခဏ၌ပင်၊ အရညတော- တောမှ၊ အာဂစ္ဆိ- ရောက်လာပြီ။ အထ- ထိုသို့ရောက်သော အခါ၌၊ နံ- ထိုလင်၏ ညီကို၊ သာ- ထိုမရီးသည်၊ “သာမိ- အမောင်၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ပဿာဒေဟိ- ကြည်ညိုပါ စေလော့။ တဝ- သင်၏၊ ကောဋ္ဌာသော- အစုမုန့်ကို၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- အရှင်ပစ္စေက

ဗုဒ္ဓါအား၊ ဒိန္နော- လှူအပ်ပြီ။” ကုတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ၊ သော-
 ထိုအမတ်သည်၊ “တဝ- သင်၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ ခါဒိတွာ- စား၍၊ မမ- ငါ၏၊
 ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ ဒေသိ- ပေးလှူပြီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ကိ- အဘယ်မှန်ကို၊
 ခါဒိဿာမိ- စားရအံ့နည်း၊” ကုတိ- ဤသို့၊ ကုဒ္ဓေါ- အမျက် ထွက်သည်ဖြစ်၍၊
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ အနုဂန္တာ- အစဉ်လိုက်၍၊ ပတ္တတော- သပိတ်မှ၊
 ပူဝံ- မှန်ကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ၊ သာ- ထိုမရီးသည်၊ မာတု- အမိ၏၊ ယရံ- အိမ်သို့၊ ဂန္တာ-
 သွား၍၊ နဝဝိလိနံ- အသစ်ဖြစ်၍ စိုစွတ်သော၊ ဝါ- ချက်သစ်စဖြစ်၍ ကြည်လင်သော၊
 (သပ္ပိ-၌စပ်) စမ္ပက ပုပ္ဖဝဏ္ဏံ- စကားပွင့် အဆင်းနှင့် တူသော၊ သပ္ပိ- ထောပတ်ကို၊
 အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊
 ပူရေသိ- ပြည့်စေပြီ၊ တံ- ထိုထောပတ်သည်၊ ဩဘာသံ- အရောင်ကို၊ မုဗ္ဗိ- လွှတ်ပြီ၊
 သာ- ထိုဘုရားလောင်း၏ မရီးသည်၊ တံ- ထိုအရောင်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ပတ္ထနံ-
 ဆုတောင်းခြင်းကို၊ ပဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ (ကိ ပဌပေသိ- နည်း) “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊
 ကုမိနာ ဒါနဗလေန- ဤထောပတ်အလှူ၏ အစွမ်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ-
 ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဘုံဘဝ၌၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ ဩဘာသ
 ဇာတံ- အရောင်ထွက်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဥတ္တမရူပဓရာ စ-
 မြတ်သောအဆင်းကို ဆောင်သည်လည်း၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလို၏။ စ- သည်သာ
 မကသေး၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ကုမိနာ အသပ္ပရိသေန- ဤသူယုတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-
 အတူတကွ၊ ဧကဌာနေ- တစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဝါသော- နေခြင်းသည်၊ မာ
 အဟောသိ- မဖြစ်ပါစေသတည်း။” ကုတိ- ဤသို့၊ ပတ္ထနံ- ဆုတောင်းခြင်းကို၊
 ပဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ ကုတိ- ဤသို့၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ကုမိဿာ
 ပုပ္ဖပတ္ထနာယ- ဤရှေးဆုတောင်း၏၊ ဝသေန- အစွမ်းကြောင့်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊
 န ကုစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ ဗောဓိသတ္တောပိ- ညီတော်ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ တံ ပူဝံ-
 ထိုမှန်ကို၊ တသ္မိ သပ္ပိပတ္တေ- ထိုထောပတ်ခွက်၌၊ ဩသီဒါပေတွာ- နစ်မြုပ်စေ၍၊
 “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ကုမံ- ဤအကျွန်ုပ်မရီးကို၊ ယောဇနသတေ- ယူဇနာတစ်ရာ
 ဝေးသောအရပ်၌၊ ဝသန္တိဗ္ဗိ- နေသော်လည်း၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မမ-
 အကျွန်ုပ်၏၊ ပါဒပရိစာရိကံ- ခြေရင်း၌ အလုပ်အကျွေးကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊
 သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်သည်၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလို၏။” ကုတိ- ဤသို့၊ ပတ္ထနံ-

ဆုတောင်းခြင်းကို၊ ပဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ တတ္ထ- ထိုသူနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကုဒ္ဒေါ- အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ယံ ပူဝံ- အကြင်မုန့်ကို၊ ဂဏိ- လူယူပြီ။ တဿ ပုဗ္ဗကမ္မဿ- ထိုရှေး မကောင်းမှု၏၊ ဝသေန- အစွမ်းကြောင့်၊ ဝိရူပေါ- ရုပ်ရည်အဆင်းမလှသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သာ စ- ထိုပဘာဝတီသည်လည်း၊ တဿာ ပုဗ္ဗပတ္ထနာယ- ထိုရှေးဆုတောင်း၏၊ ဝသေန- အစွမ်းကြောင့်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိပြီ။ ဣတိ- ဤသည်လျှင် ရှေးအကြောင်းတည်း။

ကုသမင်း လိုက်လာပြီ

သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတီယာ- ပဘာဝတီသည်၊ ဂတာယ- ပြန်သွားသည်ရှိသော်၊ သောကပ္ပတ္တာ- ပြင်းစွာသော ဖိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သေသိတ္ထိယော- ကြွင်းကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ နာနာကာရေဟိ- အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရယမာနာပိ- လုပ်ကျွေးပါကုန်သော်လည်း၊ ဩလောကာပေတုမ္ပိ- ကြည့်စေ ခြင်းငှာလည်း၊ [နှာ-၃၀၇] နာသက္ခိသု- မတတ်နိုင်ကုန်ပြီ။ အဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ ပဘာဝတီရဟိတံ- ပဘာဝတီနှင့် ကင်းသော၊ သကလမ္ပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ နိဝေသနံ- နန်းတော်သည်၊ တုစ္ဆံ ဝိယ- အချည်းနှီးကဲ့သို့၊ ခါယိ- ထင်တော်မူပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သာဂလနဂရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ပစ္စုသသမယေ- မိုးလင်းသော အခါ၌၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ “အမ္မ- မိခင်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ အာနေဿာမိ- ဆောင်ယူပါချေအံ့။ တုမေ- သင်မိခင်တို့သည်၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ အနုဿာသထ- ဆုံးမတော်မူရစ်ပါကုန်လော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တော- ဆိုသည် ဖြစ်၍၊ “ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ (ပ) ဂစ္ဆာမဟံ ယတ္ထ ပိယာ ပဘာဝတီ” တိ- “ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ (ပ) ဂစ္ဆာမဟံ ယတ္ထ ပိယာ ပဘာဝတီ” ဟူသော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁။ အမ္မ- မိခင်၊ ဣဒံ ရဋ္ဌံ- ဤတိုင်းပြည်သည်၊ တေ- သင်မိခင်၏၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်တည်း။ အမ္မ- မိခင်၊ သဓနံ- ဥစ္စာဘဏ္ဍာနှင့်တကွဖြစ်ထသော၊

သယောဂ္ဂံ- ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော၊ သကာယုရ်-
မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးနှင့် တကွဖြစ်ထသော၊ သဗ္ဗကာမူပပန္နံ-
ခပ်သိမ်းသော အလိုဆန္ဒနှင့် ပြည့်စုံထသော၊ ကုဒံ ရဇံ- ဤတိုင်းပြည်ကို၊
တေ- သင်မိခင်သည်၊ အနုသာသ- ဆုံးမတော်မူရစ်လော့။ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ ပိယာ- ချစ်အပ်သော၊ ပဘာဝတီ-
ပဘာဝတီသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ တတ္ထ- ထိုပဘာဝတီရှိရာ အရပ်သို့ ဂစ္ဆာမိ-
သွားပါချေအံ့။

တတ္ထ- ထို ‘ကုဒံ တေ’ စသော ဂါထာ၌၊ သယောဂ္ဂန္တိ- သယောဂ္ဂံ ဟူသည်ကား၊
ဟတ္ထိယောဂ္ဂါဒိသဟိတံ- ဆင်ယာဉ် စသည်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သကာယုရန္တိ-
သကာယုရ် ဟူသည်ကား၊^၁ သပဉ္စရာဇကုဓဘဏ္ဍံ- မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးနှင့်
တကွဖြစ်သော။^၂ အနုသာသ အဗ္ဗာတိ- အနုသာသ အဗ္ဗဟူသည်ကား၊ သော-
ထို ကုသမင်းသည်၊ ပုရိသဿ- ယောက်ျားအား၊ ရဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဒတွာ- ပေးပြီး၍၊
ပုန- တစ်ဖန်၊ ဂဏှနံ နာမ- ပြန်ယူခြင်းမည်သည်၊ န ယုတ္တံ- မသင့် ကူတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
ပိတု ဝါ- အဖအားလည်းကောင်း၊ ဘာတု ဝါ- အစ်ကိုအားလည်းကောင်း၊
အနိယျာဒေတွာ- မအပ်နှင်းမှု၍၊ မာတု- အမိအား၊ နိယျာဒေန္တော- အပ်နှင်းလိုသည်
ဖြစ်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ ကိရ- ပြောဆိုသတတ်။

၁။ ကာယုရ- လက်၌ဝတ်ဆင်သောအဆင်တန်ဆာ၊ ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်း၌
ဝတ်ဆင်သော အဆင်တန်ဆာ၊ စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဟူသောအနက်တို့ကို ဟော၏၊
သက္ကတ၌ ကေယုရ-ဟု ရှိ၏၊ ကေ-ဓာတ် အသံပြုခြင်း၊ ဥရ- သို့မဟုတ် ဥရ-
ပစ္စည်းကို ယ်-ဗျည်းခံ၍ဆက်၊ ဤ၌ မင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးကို ဟော၏။

၂။ ကကုဓဘဏ္ဍ- ကကုဓ-ပုဒ်သက်သက်ဖြင့်ပင် မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးကို
ဟောနိုင်၏၊ ကုက-ဓာတ် အာဒါနေ-ယူခြင်းအနက်၊ ဓ-ပစ္စည်းဆက် ကုက--မှ
ကကုဓ-သို့ ဝိပရိတ်ပြု၊ ပါဠိ၌ ကက-ဓာတ်၊ ဥဓ-ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဥဒ-ပစ္စည်း၊
ကကုဓ-ကကုဒ-ဟုလည်း ပုံစံရှိသေး၏၊ သက္ကတ၌ ကကုဒ-ဟုသာ ရှိ၏၊ အမောက်၊
တောင်ထွတ်၊ ခေါင်းဆောင်၊ နွားလဘို့ မင်းတို့ဝတ်ဆင်သော တန်ဆာကို ဟော၏။

သာ- ထိုမယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ တဿ- ထိုသားတော် ကုသ
မင်း၏၊ ကထံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ “တာတ- ချစ်သား၊ တေန ဟိ- ထိုသို့
သွားလိုသည်ရှိသော်၊ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့သည်၊ ဘဝေယျာသိ- ဖြစ်လေလော့။
မာတုဂါမော နာမ- မိန်းမမည်သည်ကား၊ အပရိသုဒ္ဓဟဒယော- မစင်ကြယ်သော
စိတ် နှလုံးရှိတတ်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မှာဆိုတော်မူ၍၊
နာနဂ္ဂရသဘောဇနဿ- အထူးထူးသော မွန်မြတ်သော အရသာရှိသော
ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ သုဝဏ္ဏကရောဋ္ဌိ- ရွှေပချပ်ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ “ဣဒံ-
ဤအစားအစာကို၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီး အကြား၌၊ ဘုဉ္ဇေယျာသိ- စားလေလော့၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဥယျောဇေသိ- စေလွှတ်လိုက်ပြီ။ သော-
ထိုသားတော်ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထို မယ်တော် ပေးလိုက်သော ထမင်းပချပ်ကို၊
အာဒါယ- ယူ၍၊ မာတရံ- မယ်တော်ကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ တိက္ခတ္တံ- သုံးကြိမ်၊
ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ “ဇီဝန္တော-
အသက်ရှင်ပါသည်ရှိသော်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုမေ- သင် မယ်တော် တို့ကို၊
ပဿိဿာမိ- ဖူးမြင်ပါအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- လျှောက်တင်ပြီး၍၊ သိရိဂတ္တံ-
ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ပဉ္စာဝုဓံ- ငါးပါးသော လက်နက်
ကို၊ သန္ဓယိတွာ- မြဲမြံစွာ ဖွဲ့၍၊ ဘတ္တကရောဋ္ဌိယာ- ထမင်းခွက်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊
ကဟာပဏသဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ပသိဗ္ဗကေ- လွယ်အိတ်၌၊ ကတွာ-
ထည့်၍၊ ကောကနုဒံ- ကောကနုဒအမည်ရှိသော၊ ဝိဏ္ဏ- စောင်းတော်ကိုလည်း၊
အာဒါယ- ယူ၍၊ နဂရာ- မြို့တော်မှာ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ မဂ္ဂံ- ခရီးသို့ ပဋိပဇ္ဇိတွာ-
သွား၍၊ မဟဗ္ဗလော- အလွန်အားအစွမ်းရှိသည်၊ မဟာထာမော- ကြီးမားသော
ခွန်အားရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ယာဝမဇ္ဈနိကာ- မွန်းတည့်တိုင်အောင်၊
ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ- ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသော ခရီးတို့ကို၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဘတ္တံ-
ထမင်းကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ- စား၍၊ သေသဒိဝသဘာဂေန- ကြွင်းသောနေအဖို့ဖြင့်၊ ပုန-
တစ်ဖန်၊ ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ- ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသော ခရီးတို့ကို၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊
ဧကာဟေနေဝ- တစ်နေ့ချင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ယောဇနသတိကံ- ယူဇနာတစ်ရာရှိသော၊
မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ ခေပေတွာ- ကုန်စေ၍၊ သာယနသမယေ- ညဉ့်ချမ်းအခါ၌၊ နှတွာ-
ရေချိုးပြီး၍၊ သာဂလနဂရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်တော်မူပြီ။ တသ္မိံ- ထိုကုသ

မင်းသည်၊ ပဝိဋ္ဌမတ္တေယေဝ- ဝင်ကာမျှသော်သာလျှင်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊
 တေဇေန- တန်ခိုးကြောင့်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ သယနပိဋေ- အိပ်ရာ
 အပြင်၌၊ သဏ္ဌာတုံ- ကောင်းစွာ တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တိ- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊
 ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ နိပဇ္ဇိ- အိပ်ပြီ။ ကိလိန္တိန္ဒြိယံ- ညစ်နွမ်းသော
 ကုန္ဒရုံရှိသော၊ ဝီထိယာ- ခရီးကို၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားသော၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း
 ကုသမင်းကို၊ အညတရာ- တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိ- မိန်းမသည်၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊
 ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်နေစေ၍၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊
 ဓောဝါပေတွာ- ဆေးစေ၍၊ သယနံ- အိပ်ရာကို၊ ဒါပေသိ- ပေးပြီ။ သော-
 ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ကိလန္တကာယော- ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊
 နိပဇ္ဇိတွာ- အိပ်၍၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကမိ- သက်ရောက်ပြီ။

စောင်းသံပေးပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ သာ- ထိုမိန်းမသည်၊ တသ္မိ- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်း
 သည်၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဥပဂတေ- ကပ်ရောက်သည်ရှိသော်၊ ဘတ္တံ- ထမင်း
 ကို၊ သမ္ပါဒေတွာ- ပြည့်စုံစေ၍၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပဗောဓေတွာ- နိုးစေ၍၊ ဘတ္တံ-
 ထမင်းကို၊ ဘောဇေသိ- စားစေပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တုဋ္ဌော-
 နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍၊ တဿာ- ထိုမိန်းမအား၊ ဘတ္တကရောဋ္ဌိယာ- ထမင်းခွက်နှင့်၊
 သဒ္ဓိ- တကွ၊ ကဟာပဏသဟသံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။
 သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ ပဇ္ဇာဝုဓံ- လက်နက်ငါးပါးကို၊ တတ္ထေဝ- ထိုအိမ်
 ၌ပင်၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ “မေ- ငါ့အား၊ ဂန္ထဗ္ဗဌာနံ- သွားအပ်ရာအရပ်သည်၊ အတ္ထိ-
 ရှိ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဟတ္ထိသာလံ-
 ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ “အဇ္ဇ- ယနေ၊ မေ- ငါ့အား၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊
 ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်လော့။ ဝေါ- သင်တို့အား၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ- စောင်း
 သီချင်းသံကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဟတ္ထိဂေါပကေဟိ-
 ဆင်ထိန်းတို့သည်၊ အနုညာတော- ခွင့်ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဧကမန္တေ- တစ်ခုသော
 အစွန်းအရပ်၌၊ နိပဇ္ဇိတွာ- အိပ်၍၊ ထောကံ- အနည်းငယ်၊ နိဒ္ဒါယိတွာ- အိပ်ပျော်၍၊
 ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထော- ငြိမ်းအေးပြီးသော (ကိုယ်စိတ်)ပူပန်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥဋ္ဌာယ
 အိပ်ရာမှ ထ၍၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ မုဉ္ဇိတွာ ဖြေပြီး၍၊ “သာဂလနဂရဝါသိနော-

သာဂလမြို့၌နေသော သူတို့သည်၊ ဣမံ သဒ္ဓံ- ဤစောင်းသံကို၊ သုဏန္တု- ကြားစေ
ကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ ဝါဒေန္တော- တီးလျက်၊ ဂါယိ-
သီချင်းဆိုပြီ။ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီမင်းသမီးသည်၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ နိပန္နာ- အိပ်လျက်၊
တံ သဒ္ဓံ- ထိုစောင်းသံကို၊ သုတွာဝ- ကြား၍သာလျှင်၊ “အယံ- ဤစောင်းသံသည်၊
အညဿ- တစ်ပါးသော သူ၏၊ ဝီဏသဒ္ဓေါ- စောင်းသံသည်၊ န- မဟုတ်၊
နိဿံသယံ- မချွတ်လျှင်၊ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ မမ- ငါ၏၊ အတ္ထာယ-
အကျိုးငှာ၊ အာဂတော- လာပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီ။ မဒ္ဒရာဇာပိ-
မဒ္ဒရာဇ်မင်း သည်လည်း၊ တံ သဒ္ဓံ-ထိုစောင်းသံကို၊ သုတွာ- ကြားတော်မူ၍၊
“အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ မဓုရံ- သာယာစွာ၊ ဝါဒေတိ- တီးမှုတ်၏ (မြည်စေ၏)။
သွေ- နက်ဖြန်၌၊ ဧတံ- ထိုစောင်းသံများကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ မမ-
ငါ့အား၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ- စောင်းသီချင်းကို၊ ကာရေဿာမိ- ပြုစေအံ့။” ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေသိ-
ကြံပြီ။

အိုးတော်ဆက်ပြန်ပြီ

[နွှာ-၃၀၈] ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်၊ “ဣဓ- ဤ
ဆင်တင်ကုပ်၌၊ ဝသမာနေန- နေခြင်းဖြင့် ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို ဒဌံ- မြင်ခြင်းငှာ၊
န သက္ကာ- မတတ်ကောင်းသေး၊ ဧတံ- ဤဆင်တင်ကုပ်သည်၊ အဋ္ဌာနံ-
နေရာမဟုတ်သေး။” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်၊
နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ သာယံ- ညနေချမ်း၌၊ ဘုတ္တဂေဟေယေဝ- ထမင်းစားရာ
အိမ်၌သာလျှင်၊ ပါတရာသံ- နံနက်စာကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ- စား၍၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊
ဌပေတွာ- ထားခဲ့၍၊ ရာဇက္ခမ္ဘကာရဿ- မင်း၏ အိုးထိန်းသည်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့
ဂန္တာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုအိုးထိန်းသည်၏၊ အန္တေဝါသိကဘာဝံ- အနီးနေ တပည့်၏
အဖြစ်ကို၊ ဥပဂန္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ ဧကဒိဝသေနေဝ- တစ်နေ့ချင်းဖြင့်သာလျှင်၊
ယရံ- အိမ်ကို၊ မတ္တိကာယ- မြေစိုင်ခဲဖြင့်၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ “အာစရိယ- ဆရာ၊
ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကရောမိ- လုပ်ပါအံ့။” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ “အာမ-
ဟုတ်ကဲ့၊ ကရောဟိ- လုပ်လော့။” ဣတိ- ဤသို့ ဝုတ္တေ- ဆိုအပ်လတ်သော်၊ ဧကံ-
တစ်ခုသော၊ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ- မြေစိုင်ကို၊ စက္ကေ- အိုးထိန်းစက်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊
စက္ကံ- စက်ကို၊ အာဝိဉ္ဇိ- လှည့်ပြီ။ သကံ- တစ်ကြိမ်၊ အာဝိဒ္ဓမေဝ- လှည့်အပ်သည်

သာလျှင်၊ ယာဝ မဇ္ဈိကာတိက္ကမာ- မွန်းတည့်ချိန်ကို ကျော်လွန်သည့်တိုင်အောင်၊
 ဘမိယေဝ- လည်ပြီသာလျှင်ကတည်း၊ သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊
 နာနာဝဏ္ဏာနိ- အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကမဟန္တာနိ- ငယ်ငယ်
 ကြီးကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကတွာ- ပြုလုပ်၍၊ ပဘာဝတိယာ-
 ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ဘာဇနံ- အိုးကို၊ ကရောန္တော- ပြုလုပ်သည်
 ရှိသော်၊ နာနာရူပါနိ- အထူးထူးကုန်သော အရုပ်တို့ကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။
 ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားလောင်းတို့၏၊ အဓိပ္ပာယ်ော
 နာမ- အလိုတော်မည်သည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ “တာနိ ရူပါနိ-
 ထိုအထူးထူးကုန်သော အရုပ်တို့ကို၊ ပဘာဝတိယေဝ- ပဘာဝတီသည်သာလျှင်၊
 ပဿတု- မြင်စေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ။ သော-
 ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ သဗ္ဗဘာဇနာနိ- အလုံးစုံကုန်သော အိုးတို့ကို၊
 သုက္ခာပေတွာ- ခြောက်စေပြီး၍၊ ပစိတွာ- ဖုတ်၍၊ ဂေဟံ- အိမ်ကို၊ ပူရေသိ-
 ပြည့်စေပြီ။ ကမ္ဘကာရော- အိုးထိန်းသည်သည်၊ နာနာဘာဇနာနိ- အထူးထူးကုန်သော
 အိုးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏ နန်းတော်သို့ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။
 ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်တော်မူ၍၊ ဣမာနိ- ဤအိုးတို့ကို၊ ကေန-
 အဘယ်သူသည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်သနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်
 မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ပါကုန်၏။
 ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊ တယာ- သင်သည်၊
 ကတာနိ- လုပ်အပ်ကုန်သော အိုးတို့ကို၊ ဇာနာမိ- သိ၏၊ ကထေဟိ- ဟုတ်တိုင်း
 လျှောက်တင်လော့။ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်သနည်း။
 ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြန်ပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊
 အန္တေဝါသိကေန- အနီးနေတပည့်သည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့
 အာဟ- လျှောက်တင်လေပြီ။ “သော- ထိုသူသည်၊ တေ- သင်၏၊ အန္တေဝါသိ-
 အနီးနေ တပည့်သည်၊ န- မဟုတ်၊ သော- ထိုသူသည်၊ တေ- သင်၏၊ အာစရိယော-
 ဆရာပေတည်း။ တံ- သင်သည်၊ တဿ- ထိုသူ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သိပုံ-
 အတတ်ကို၊ သိက္ခာ- သင်လေလော့။ စ- သည်သာမကသေး၊ ဣတော- ဤနေမှ၊
 ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ သော- ထိုသူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ မီတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက်၊

ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကရောတု- လုပ်စေလော့။ ဣမဉ္ဇ သဟဿံ- ဤအသပြာ
တစ်ထောင်ကိုလည်း၊ အဿ- ထိုသူအား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊
ဝတ္တာ- မိန့်တော်မူ၍၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒါပေတ္တာ- ပေးစေ၍၊
“နာနာဝဏ္ဏာနိ- အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဣမာနိ ခုဒ္ဒကဘာဇနာနိ-
ဤအိုးငယ်တို့ကို၊ မမ- ငါ၏၊ ဓိတာနံ- သမီးတော်တို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။”
ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

သော- ထိုအိုးထိန်းသည်သည်၊ တာနိ- ထိုအိုးတို့ကို၊ တာသံ- ထိုသမီးတော်
တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ နေတ္တာ- ဆောင်ယူ၍၊ “ဣမာနိ- ဤအိုးငယ်တို့သည်၊
ဝေါ- သင် သမီးတော်တို့၏၊ ကိဠနတ္ထာယ- ကစားခြင်းအကျိုးငှာ၊ ခုဒ္ဒကဘာဇနာနိ-
အိုးငယ်တို့တည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ တာ သဗ္ဗာ- ထိုအလုံးစုံ
ကုန်သော သမီးတို့သည်၊ အာဂမိသု- လာကုန်ပြီ။ ကုမ္ဘကာရော- အိုးထိန်းသည်သည်၊
မဟာသတ္တေန- ဘုရားလောင်းသည်၊ ပဘာဝတိယာ- မင်းသမီးပဘာဝတီ၏၊
အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ကတဘာဇနမေဝ- ပြုလုပ်အပ်သော အိုးကိုသာလျှင်၊
တဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီးအား၊ အဒါသိ- ဆက်သပြီ။ သာ စ- ထိုမင်းသမီး
ပဘာဝတီသည်လည်း၊ ဘာဇနံ- အိုးကို၊ [နှာ-၃၀၉] ဂဟေတ္တာ- ယူ၍၊ တတ္ထ- ထိုအိုး၌၊
အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပဉ္စ- ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း
ကုသမင်း၏၊ ရူပဉ္စ- ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခုဇ္ဇာယ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏၊ ရူပဉ္စ-
ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿိတ္တာ- မြင်၍၊ “ဣဒံ- ဤအိုးကို၊ အညေန- တစ်ပါးသော
သူသည်၊ န ကတံ- မပြုလုပ်အပ်။ ကုသရာဇေနေဝ- ကုသမင်းသည်သာလျှင်၊ ကတံ-
ပြုလုပ်အပ်ပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ၂ တွာ- သိ၍၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ ဘူမိယံ-
မြေ၌၊ ခိပိတွာ- ပစ်လွှင့်၍၊ “မယံ- ငါ့အား၊ ဣမိနာ- ဤအိုးဖြင့်၊ အတ္ထော- အလိုသည်၊
နတ္ထိ- မရှိ။ ဣစ္ဆန္တာနံ- အလိုရှိကုန်သော သူတို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလေလော့။” ဣတိ-
ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဘဂိနိယော- ညီမတော်တို့သည်၊ အဿာ-
ထိုအစ်မတော် ပဘာဝတီ၏၊ ကုဒ္ဒဘာဝံ- အမျက်ထွက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ၂ တွာ-
သိကုန်၍၊ “ခုဒ္ဒကဘာဇနံ- အိုးငယ်ကို၊ ကုသရညာ- ကုသမင်းသည်၊ ကတန္တိ- ပြုလုပ်
အပ်၏ဟု၊ မညသိ- မှတ်ထင်သလော။ ဣဒံ- ဤအိုးကို၊ တေန- ထို ကုသ မင်းသည်၊
န ကတံ- မပြုလုပ်အပ်။ ကုမ္ဘကာရေနေဝ- အိုးထိန်းသည်သည်သာလျှင်၊ ကတံ-

ပြုလုပ်အပ်ပြီ။ နံ- ထိုအိုးကို၊ ဂဏှာဟိ- ယူလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အဝဟသီသု-
ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်ပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းသည်၊
ကတဘာဝံ စ- ပြုလုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊
အာဂတဘာဝံ စ- လာသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တာသံ- ထိုညီမတော်
တို့အား၊ န ကထေသိ- မပြောဆိုပြီ။ ကုမ္ဘကာရော- အိုးထိန်းသည်သည်၊ သဟဿံ-
အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းအား၊ ဒတွာ-
ပေး၍၊ “တာတ- အမောင်၊ တေ- သင်အမောင်အား၊ ရာဇာ- အရှင်မင်းကြီးသည်၊
တုဋ္ဌော- နှစ်သက်တော်မူပြီ။ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ရာဇမီတာနံ-
သမီးတော်တို့အတွက်၊ ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကရေယျာသိ ကိရ- ပြုလုပ်အံ့သတတ်၊
အဟံ- ငါသည်၊ တာသံ- ထိုသမီးတော်တို့အား၊ ဟရိဿာမိ ကိရ- ဆောင်ယူရအံ့
သတတ်။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

ဖျာတော်ဆက် ပြန်ပြီ

သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ “ဣဓာပိ- ဤအရပ်၌လည်း၊ ဝသန္တေန-
နေသဖြင့်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ ဒဋ္ဌံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်
ကောင်းသေး။” ဣတိ- ဤသို့၊ တံ သဟဿံ- ထိုအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊
တဿေဝ- ထိုအိုးထိန်းသည်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ရာဇပဋ္ဌာကဿ- မင်းကို
လုပ်ကျွေးခစားသော၊ နဋ္ဌကာရဿ- ကျူထရံသည်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္နာ-
သွား၍၊ တဿ- ထိုကျူထရံသည်၏၊ အန္တေဝါသိကော- အနီးနေတပည့်သည်၊
ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပဘာဝတီယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ တာလဝဏှံ-
ယပ်တောင်ကို၊ ကတွာ- ရက်၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုယပ်တောင်ဖျာ၌သာလျှင်၊
သေတစ္ဆတ္တဉ္စ- ထီးဖြူရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာပါနဘူမိဉ္စ- စားဖွယ် သောက်ဖွယ်
ရောင်းရာဌာနကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထံ- အဝတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဌိတံ-
တည်သော၊ ပဘာဝတိဉ္စ- ပဘာဝတီအရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊
နာနာရူပါနိ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ကို၊ ဒဿေသိ- ထင်စေပြီ။ နဋ္ဌကာရော-
ကျူထရံသည်သည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းသည်၊ တဉ္စ- ပြုလုပ်အပ်သော ထို
ယပ်တောင်ဖျာကိုလည်းကောင်း၊ ကတဘဏ္ဍကံ- မိမိသည် ပြုလုပ်အပ်သော
ဘဏ္ဍာတော်ဖြစ်သော၊ အညဉ္စ- တစ်ပါးသော ဖျာကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ-

ယူ၍၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏ နန်းတော်သို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ် မင်းကြီးသည်၊ ဒိသ္မာ- မြင်တော်မူ၍၊ “ဣမာနိ- ဤဖျာတို့ကို၊ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်သနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ ပုရိမနယေနဝ- ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒတ္တာ- ပေးတော်မူ၍၊ “ဣမာနိ နဠကာရဘဏ္ဍာနိ- ဤကျူထရံသည်တို့၏ ဘဏ္ဍာတို့ကို၊ မမ- ငါ၏၊ ဓိတာနံ- သမီးတော်တို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သောပိ- ထိုကျူထရံသည်သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တေန- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ကတံ- ပြုလုပ် အပ်သော၊ တာလဝဏ္ဏံ- ယပ်တောင်ဖျာကို၊ တဿာယေဝ- မင်းသမီး ပဘာဝတီအား သာလျှင်၊ အဒါသိ- ဆက်သပြီ။ တတြာပိ- ထိုဖျာ၌လည်း၊ ရူပါနိ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ကို၊ အညော- တစ်ပါးသော၊ ဇနော- သူသည်၊ န ပဿတိ- မမြင်။ ပဘာဝတီ ပန- ပဘာဝတီသည်ကား၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ကုသရညာ- ကုသမင်းသည်၊ ကတဘာဝံ- ပြုလုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ- သိ၍၊ “ဂဏှိတုကာမာ- ယူခြင်းငှာ အလိုရှိ ထိုက်ကုန်သော သူတို့သည်၊ ဂဏ္ဍန္တု- ယူပါကုန်လော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ ကုဒ္ဒါ- အမျက် ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ခိပိ- ပစ်လိုက်ပြီ။ အထ- ထိုသို့ ပစ်လိုက်သော အခါ၌၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော ညီမတို့သည်၊ နံ- ထိုအစ်မ ပဘာဝတီကို၊ အဝဟသိသု- ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်ပြီ။ နဠကာရော- ကျူထရံသည် သည်၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ အာဟရိတွာ- ယူဆောင်ခဲ့၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းအား၊ ဒတ္တာ- ပေး၍၊ တံ ပဝတ္တံ- ထို အကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်တင်ပြီ။

ပန်းကုံးဆက်ပြန်ပြီ

သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ “ဣဒမ္ပိ- ဤအရပ်သည်ကား၊ မယံ- ငါ့အား၊ အဝသနဌာနံ- နေထိုင်ရာအရပ် မဟုတ်သေး။” ဣတိ- ဤသို့၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ တဿေဝ- ထိုကျူထရံသည်အားသာလျှင်၊ ဒတ္တာ- ပေး၍၊ ရာဇမာလာကာရဿ- မင်း၏ ပန်းကုံးသည်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ အန္တေဝါသိကဘာဝံ- အနီးနေတပည့်၏အဖြစ်သို့ ဥပဂန္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ နာနာဝိဓံ- အထူးထူးအပြားပြားသော၊ မာလာဝိကတီ- ထူးဆန်းသော ပန်းကုံးကို၊ ဂန္ထိတွာ-

သီကုံး၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတိ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ နာနာရူပဝိစိတြိ-
 အထူးထူးသော အရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ စုမ္မဋ္ဌကံ-
 ပန်းကုံးကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ မာလာကာရော- ပန်းသည်သည်၊ တံ သဗ္ဗံ- ထို
 အလုံးစုံကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏နန်းတော်သို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။
 ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်တော်မူ၍၊ “ဣမာနိ- ဤပန်းကုံးတို့ကို၊
 ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ဂန္ဓိတာနိ- သီကုံးအပ်ကုန်သနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ-
 မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဂန္ဓိတာနိ- သီကုံး
 အပ်ပါကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊ တယာ-
 သင်၏၊ ဂန္ဓိတာနိ- သီကုံးအပ်ကုန်သော ပန်းတို့ကို၊ ဇာနာမိ- သိ၏။ ကထေဟိ-
 ဟုတ်မှန်တိုင်းလျှောက်တင်လော့။ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ဂန္ဓိတာနိ- သီကုံးအပ်
 ကုန်သနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မေ-
 အကျွန်ုပ်၏၊ [၅၁-၃၁၀] အန္တေဝါသိကေန- အနီးနေတပည့်သည်၊ ဂန္ဓိတာနိ-
 သီကုံးအပ်ပါ ကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ “သော- ထိုသူသည်၊
 အန္တေဝါသိ- အနီးနေတပည့်သည်၊ န- မဟုတ်၊ သော- ထိုသူသည်၊ တေ- သင်၏၊
 အာစရိယော- ဆရာပေတည်း။ တံ- သင်သည်၊ တဿ- ထိုသူ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊
 သိပ္ပံ- အတတ် ကို၊ သိက္ခ- သင်ယူလော့။ စ- သည်သာမကသေး၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊
 ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ သော- ထိုသူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဓိတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက်၊ ပုပ္ဖါနိ-
 ပန်း တို့ကို၊ ဂန္ဓိတု- သီကုံးစေလော့။ ဣမဉ္စ သဟဿံ- ဤအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊
 အဿ- ထိုသူအား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ သဟဿံ- အသပြာ
 တစ်ထောင်ကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ “ဣမာနိ ပုပ္ဖါနိ- ဤပန်းတို့ကို၊ မမ- ငါ၏၊
 ဓိတာနံ- သမီးတော်တို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။
 သောပိ- ထိုပန်းကုံးသည်သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တေန- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊
 ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတိ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ကတံ- ပြုအပ် သီကုံးအပ်သော၊
 စုမ္မဋ္ဌကံ- ပန်းကုံးကို၊ တဿာယေဝ- ထိုပဘာဝတိ မင်းသမီးအား သာလျှင်၊ အဒါသိ-
 ဆက်သပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတိသည်၊ တတ္ထ- ထိုပန်းကုံး၌၊ အတ္တနော စ-
 မိမိ၏လည်းကောင်း၊ ရညော စ- ကုသမင်း၏လည်းကောင်း၊ ရူပေဟိ- အရုပ်တို့နှင့်၊
 သဒ္ဓိ- တကွ၊ နာနာရူပါနိ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ တေန-

ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတဘာဝံ- သီကုံးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ခိပိ- ပစ်လိုက်ပြီ။ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော၊ ဘဂိနိယော- ညီမတော်တို့သည်၊ တံ- ထိုအစ်မတော် ပဘာဝတီကို၊ တထေဝ- ထိုရှေးနည်းအတူသာလျှင်၊ အဝဟသီသု- ပြက်ရယ်ပြုကုန်ပြီ။ မာလာကာရောပိ- ပန်းကုံးသည်သည်လည်း၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းအား၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ ပဝတ္တိ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။

စားတော်ဆက်သွားပြီ

သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ “ဣဒမ္ပိ- ဤအရပ်သည်လည်း၊ မယံ- ငါ၏၊ အဝသနဌာနံ- နေထိုင်ရာအရပ် မဟုတ်သေး။” ဣတိ- ဤသို့၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ တဿေဝ- ထိုပန်းကုံးသည်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ရညော- မင်း၏၊ သူဒဿ- စားတော်ချက်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ အန္တေဝါသိကဘာဝံ- အနီးနေတပည့်၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂစ္ဆိ- ကပ်ရောက်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ သူဒေါ- စားတော်ချက်သည်၊ ရညော- မင်းအတွက်၊ ဘောဇနဝိကတိ- စားသောက်ဖွယ်ရာအထူးကို၊ ဟရန္တော- ပို့ဆောင်လတ်သော်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ပစိတုံ- ချက်ခြင်းငှာ၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းအား၊ အဋ္ဌိမံသံ- အရိုးအသားကို၊ ဝါ- အရိုးနှင့်တကွသော အသားကို၊ အဒါသိ- ပေးပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထိုအရိုးအသားကို၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြီးစေသည်ရှိသော်၊ အဿ- ထိုအရိုးအသားဟင်း၏၊ ဂန္ဓော- အနံ့သည်၊ သကလနဂရံ- အလုံးစုံသော မြို့ကို၊ အဝတ္ထရိ- လွှမ်းမိုးပြီ။ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သမ္မာဒေသိ- ပြီးစေပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ တံ- ထိုအနံ့ကို၊ ယာယိတွာ- နမ်းရှူမိ၍၊ “တေ- သင်၏၊ မဟာနသေ- စားဖိုအိမ်၌၊ အညမ္ပိ- တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ မံသံ- အသားကို၊ ပစသိကိ- ချက်သလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ နတ္ထိ- မချက်ပါ။ အပိ စ ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ အန္တေဝါသိကဿ- အနီးနေတပည့်အား၊ အဋ္ဌိမံသံ- အရိုးအသားကို၊ ပစနတ္ထာယ- ချက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒိန္နံ- ပေးအပ်ပြီ။ သော- ထိုအနံ့သည်၊ တဿေဝ- ထိုဟင်း၏

သာလျှင်၊ ဂန္ဓော- အနံသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ-
 လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ အာဟာရာပေတွာ- ထိုဟင်းကို ဆောင်ယူ
 စေ၍၊ တတော- ထိုဟင်းမှ၊ ထောက်- အနည်းငယ်၊ ဇိဝှဂ္ဂေ- လျှာဖျား၌၊ ဌပေသိ-
 ထားတော်မူပြီ။ တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ သတ္တရသဟရဏီ သဟဿာနိ-
 အရသာကို ဆောင်တတ်သော အကြောခုနစ်ထောင်တို့ကို၊ ခေါဘေန္တိ- ချောက်ချား
 စေလျက်၊ ဖရိ- ပျံ့နှံ့လေပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ ရသတဏှာယ- အရသာ၌
 တပ်မက်ခြင်း ရသတဏှာဖြင့်၊ ဗဇ္ဈိတွာ- နှောင်ဖွဲ့၍၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်
 ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ “ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ တဝ- သင်၏၊ အန္တေဝါသိနာ-
 တပည့်သည်၊ မမ စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ မေ- ငါ၏၊ ဓိတာနဉ္စ- သမီးတော်တို့၏
 လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ပစာပေတွာ- ချက်စေ၍၊ တံ- သင်သည်၊ မယံ-
 ငါ့အား (ငါ့အတွက်)၊ အာဟရ- ဆောင်ယူခဲ့လော့။ သော- ထိုသင်၏ တပည့်သည်၊
 မမ- ငါ၏၊ ဓိတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက် (သမီးတော်တို့အား)၊ ဟရတု- ဆောင်ယူ
 စေလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သူဒေါ- စားဖို့သည် (ထမင်းချက်
 သမား)သည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုဘုရားလောင်းအား၊ အာရောစေသိ-
 ပြောကြားပြီ။

သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တံ- ထိုစားဖို့သည် လျှောက်ကြားသော
 စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မေ- ငါ၏၊ မနောရထော-
 စိတ်အလို (စိတ်တောင့်တမှု)သည်၊ မတ္ထကံ- အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တော- ရောက်ပြီ။
 ဣဒါနိ ပန- ယခုအခါ၌ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီမင်းသမီးကို၊
 ဒဋ္ဌံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ လဘိဿာမိ- ရလတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ တုဋ္ဌော- အလွန်နှစ်သက်
 သည်ဖြစ်၍၊ တံ သဟဿံ- ထိုအသပြာတစ်ထောင်ကို၊ တဿေဝ- ထိုစားတော်
 ချက်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ပုနဒိဝသေ- နက်ဖြန်နေ့၌၊ ဘတ္တံ- စားတော်
 ထမင်းကို၊ သမ္မာဒေတွာ- ပြည့်စုံစေ၍၊ ရညော- မင်း၏၊ ဘတ္တဘာဇနာနိ- ထမင်းခွက်
 တို့ကို၊ ပေသေတွာ- ပို့စေ၍၊ ရာဇဓိတာနံ- မင်းသမီးတို့၏၊ ဘတ္တကာဇံ- ထမင်းအိုး
 ထမ်းသော ထမ်းပိုးကို၊ သယံ- မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ- ထမ်း၍၊ ပဘာဝတိယာ-
 ပဘာဝတီ၏၊ ဝသနပါသာဒံ- နေရာနန်းတော်ပြသဒ်ထက်သို့၊ အဘိရဟိ- တက်
 လေပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တံ ဘတ္တကာဇံ- ထိုထမင်းအိုးထမ်းသော

ထမ်းပိုးကို၊ အာဒါယ- ထမ်း၍ (ယူ၍)၊ ပါသာဒံ- နန်းတော်ပြဿာဒ်ထက်သို့၊
 အဘိရဟန္တံ- တက်လာသော ဘုရားလောင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။
 (ကံ စိန္တေသိ- နည်း)။ “အယံ- ဤကုသမင်းသည်၊ အတ္တနော- မိမိအား၊ အနန္တဝိကံ-
 မလျောက်ပတ်သော၊ ဒါသကမ္မကရေဟိ- ကျေးကျွန်အမှုလုပ်တို့သည်၊ ကတ္တဗ္ဗံ-
 ပြုအပ်သော အမှုကို၊ ကရေတိ- ပြုဘိ၏။ အဟံ ပန- ငါ(ပဘာဝတီ) သည်ကား၊
 ကတိပါဟံ- နှစ်ရက်သုံးရက်ပတ်လုံး၊ တုဏှိ- ဆိတ်ဆိတ်၊ သစေ ဘဝိဿာမိ-
 အကယ်၍ နေချေအံ့။ ‘ဣဒါနိ- ယခု အခါ၌၊ ဧသာ- ဤပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊
 ရောစတိ- နှစ်သက်၏။’ ဣတိ- ဤသို့၊ သညီ- အမှတ်သညာ ရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-
 ဖြစ်၍၊ ကတ္တမိ- တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့၊ အဂန္တာ- မသွားမူ၍၊ မံ- ငါ့ကို၊
 ဩလောကေန္တော- ကြည့်လျက်၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ ဝသိဿတိ- နေ
 လတ္တံ။ ဣဒါနေဝ- ယခု၌သာလျှင်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ အက္ခောသိတွာ- ဆဲရေး၍၊
 ပရိဘာသိတွာ- ခြိမ်းခြောက် မောင်းမဲ၍၊ မုဟုတ္တမ္ပိ- တစ်ခဏမျှလည်း၊ ဣဓ-
 ဤအရပ်၌၊ ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ အဒတွာ- မပေးမူ၍၊ ပလာပေဿာမိ- ပြေးစေအံ့။”
 ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဒွါရံ- တံခါးရွက်ကို၊
 အမုဝိဝဋ်- ထက်ဝက်ပွင့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဧကံ ဟတ္ထံ- လက်တစ်ဖက်ကို၊
 ကဝါဠေ- တံခါးရွက်၌၊ လဂ္ဂေတွာ- ဆွဲ၍၊ ဧကေန ဟတ္ထေန- လက်တစ်ဖက်ဖြင့်၊
 အဂ္ဂဋ်- တံခါးကျည်ကို၊ ဥပ္ပိဠေတွာ- နှိပ်၍၊ (အက္ခောသေန္တော- ဆဲရေးလိုသည်
 ဖြစ်၍)။ “အနုဇ္ဈဘူတေန ဟရံ မဟန္တံ(ပ) နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တိန္ဒိ- “အနုဇ္ဈဘူတေန
 (ပ) နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တိ”ဟူသော၊ ဒုတိယံ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊
 အာဟ- ဆိုပြီ။

[နာ-၃၁၁] ၂။ ကုသ- ကုသမင်းမြတ်၊ အနုဇ္ဈဘူတေန- ကောက်သော
 ရာဂစိတ်ဖြင့်၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော ထမ်းပိုးကို၊ ဟရံ- ဟရန္တော- ထမ်းလျက်၊
 ဒိဝါ စ- နေ့၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တာ စ- ည၌လည်းကောင်း၊
 နိသီထကာလေ စ- ည၌အခါ၌လည်းကောင်း၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော
 ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိဿသိ- အစဉ်ခံစားဘိတကား။ တွံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊
 ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ ကုသာဝတီ - ကုသာဝတီပြည်ကြီးသို့ ပဋိဂစ္ဆ- ပြန်လေလော့။

အဟံ- ငါသည်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍံ- အဆင်းမလှသော၊ တံ- သင့်ကို၊ ဣဓ- ဤငါတို့
ပြည်၌၊ ဝသန္တံ- နေသည်ကို၊ န ဣစ္ဆာမိ- အလိုမရှိ။

တဿ- ထို 'အနုဇ္ဈဘူတေန' စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဧဝံ-
ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ တံ- သင်သည်၊
ဘတ္တကာရကော- စားဖို့သည်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဥဇုကေန- ဖြောင့်သော၊
စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ယောပိ- အကြင်သူသည်လည်း၊ တေ- သင်၏၊ သိသံ- ဦးခေါင်းကို၊
ဘိန္ဒေယျ- ခွဲရာ၏။ တဿပိ- ထိုသူ၏လည်း၊ တံ ကမ္မံ- ထိုအမှုကို၊ န ကရောသိ-
မပြု။ ပန- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ အနုဇ္ဈဘူတေန- မဖြောင့်သော၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊
မမတ္တာယ- ငါ၏အကျိုးငှာ၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ ဧတံ ကာဇံ- ထိုထမ်းပိုးကို၊
ဟရန္တော- ထမ်းလျက်၊ ဒိဝါ စ- နေ၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တာ စ- ည၌လည်းကောင်း၊
နိသီတကာလေ စ- ည၌သန်းခေါင်အချိန်၌လည်းကောင်း၊^{၁။} မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊
ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိဿသိ- ခံစားဘိ၏။ တေန အနုဘူတေန- ထိုခံစား
အပ်သော၊ ဒုက္ခေန- ဆင်းရဲဖြင့်၊ တေ- သင့်အား၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။
တံ- သင်သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ နဂရံ- မြို့ဖြစ်သော၊ ကုသာဝတိမေဝ- ကုသာဝတီ
သို့သာ၊ ပဋိဂစ္ဆ- ပြန်လေလော့။ အညံ- အခြားသော၊ အတ္တနာ- မိမိနှင့်၊ သဒိသိ-
တူမျှသော၊ အတိရသကပ္ပဝသဏ္ဌာနမုခိ- အလွန် အရသာရှိသော မုန့်ပုံသဏ္ဌာန်
မျက်နှာရှိသော၊ ယက္ခိနိ- ဘီလူးမကို၊ အဂ္ဂမဟေသိ- မိဖုရားကြီးကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊
ရဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေဟိ- ပြုစေလော့။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်
တည်း။ နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဍမဟံ ဝသန္တံ- နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဍမဟံ ဝသန္တံ ဟူသည်ကား၊
အဟံ ပန- ငါသည်ကား၊ တံ ဒုဗ္ဗဏ္ဍံ- ထိုမကောင်းသော အဆင်းရှိသူကို၊ တံ
ဒုဿဏ္ဏိတံ- ထိုမကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသူကို၊ ဣဓ- ဤငါတို့မြို့၌၊ ဝသန္တံ-
နေသည်ကို၊ န ဣစ္ဆာမိ- အလိုမရှိ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁။ နိသီတကာလေ-မိုးထိမူ၌ နိသီဒကာလေ-ဟု ပါဌ်မှားရှိပြီး ထိုအမှားအတိုင်း အနက်
ပေးထား၏။ နိသီတ-ည၌သန်းခေါင် အနက်ဟောတည်း။

မချစ်ရ ငါမပြန်

သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ “မေ- ငါသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ ကထာ- စကားကို၊ လဒ္ဓါ- ရအပ်ပြီ။” က္ကတိ- ဤသို့ တုဌစိတ္တော- အလွန်နှစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီအား၊ ပဋိဝစနံ ကာတုံ- စကားတုံပြန်ခြင်းငှာ)၊ “နာဟံ ဂမိဿာမိ က္ကတော ကုသာဝတိံ (ပ) နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော”တိ- “နာဟံ ဂမိဿာမိ (ပ) နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော” ဟူကုန်သော၊ တိသော ဂါထာ- သုံးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၃။ ပဘာဝတီ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ တဝ- သင်၏၊ ဝဏ္ဏပလောဘိတော- လှပတင့်တယ်ခြင်းဟူသော အဆင်းဖြင့် ဖြားယောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ က္ကတော- ဤသင်တို့ပျော်ရာ သာဂလပြည်တော်မှ၊ ကုသာဝတိံ- ငါတို့ နေရာ ကုသာဝတီပြည်သို့ အဟံ- ငါသည်၊ နာဂမိဿာမိ- မသွားတော့အံ့။ မဒ္ဒဿ- ရှင်မခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ရဗ္ဗေ- မွေ့လျော်တော်မူရာ ဖြစ်သော၊ နိကေတေ- ရွှေနန်းတော်၌၊ ရမာမိ- ငါမွေ့လျော်၏။ တဝ- သင့်ကို၊ ဒဿနေ- မြင်ရခြင်း၌၊ ရတော- ချစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ရမာမိ- ငါမွေ့လျော်၏။ ရဋ္ဌ- သင်တို့ပျော်ရာ သာဂလပြည်ကို၊ ဟိတွာန- စွန့်ပစ်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ န ဂမိဿာမိ- မသွားနိုင်။

၄။ ပဘာဝတီ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ တဝ- သင်၏၊ ဝဏ္ဏပလောဘိတော- ရူပါရုံတည်းဟူသော အဆင်းဖြင့် ဖြားယောင်းခဲ့ရကား၊ သမ္ပုဇ္ဇရူပေါ- ချစ်ခင် လေးမြတ် တပ်စွန်းခြင်းဟူသော ကိလေသာဖြင့် တွေဝေသောသဘော ရှိသည် ဖြစ်၍၊ မေဒနိံ- မြေအပြင်၌၊ ဝိစရာမိ- ငါသွားအံ့။ ကုတော- အဘယ်အရပ်မှ၊ အာဂတော- လာသည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဒိသံ- အရပ်မျက်နှာကို၊ န ဇာနာမိ- ငါမမှတ်မိပြီ။ မိဂမန္တလောစနေ- ယနေ့ မွေးစဖြစ်သော သမင်ငယ်၏ မျက်စိနှင့်တူသော နို့သောမျက်စိရှိသော ပဘာဝတီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ တယိ- သင်၌၊ မတ္တော- ချစ်ခင်လေးမြတ် တပ်စွန်းသောအားဖြင့် မေ့လျော့သူသည်၊ အမှိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

၅။ သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ- ရွှေချည်တို့ဖြင့် ယက်အပ်သော အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်ထသော၊ ဇာတရူပသုမေခလေ- ရွှေပြားခါးကြိုးကိုလည်း ဆင်သော၊ သုဿောဏီ- လှပါးသေးသွယ် ငယ်သောခါးလည်း ရှိသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ ဟိ- မှန်၏၊ တဝ- သင့်အား၊ ကာမာ- ချစ်ခင်တပ်စွန်းသောကြောင့် အဟံ- ငါသည်၊ ရဇေန- ပြည်ကြီးစည်းစိမ်ဖြင့် န အတ္ထိကော- အလိုမရှိပြီ။

တတ္ထ- ထို ‘နာဟံ ဂမိဿာမိ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ရမာမိတိ- ရမာမိ ဟူသည်ကား၊ အဘိရမာမိ- အလွန်မွေ့လျော်၏။ န ဥက္ကဏ္ဍာမိ- မငြီးငွေ့။ သမ္ပုဋ္ဌရူပေါတိ- သမ္ပုဋ္ဌရူပေါ ဟူသည်ကား၊ ကိလေသသမ္ပုဋ္ဌော- ကိလေသာဖြင့် တွေဝေသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ တယ’မိ မတ္တောတိ- တယ’မိ မတ္တော ဟူသည်ကား၊ တယိ- သင်၌၊ မတ္တော- အချစ်ဖြင့် ယစ်မှူးသည်၊’ အမိ- ဖြစ်၏။ ဝါ- တစ်နည်းကား၊ (အဟံ- ငါသည်၊) တယာ- သင့်ကြောင့်၊ မတ္တော- ယစ်မှူးသူသည်၊ အမိ- ဖြစ်၏။ သုဝဏ္ဏစီရဝသနေတိ- သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ ဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏခမိတဝတ္ထဝသနေ- ရွှေဖြင့်စီချယ်သော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်သော ရှင်မ ပဘာဝတီ။ နာဟံ ရဇေန မတ္ထိကောတိ- နာဟံ ရဇေန မတ္ထိကော ဟူသည်ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ န အတ္ထိကော- အလိုမရှိ။

[နာ-၃၁၂] ဧဝံ- ဤသို့၊ ရညာ- ကုသမင်းသည်၊ ဝုတ္တေ- ပြောဆိုအပ်သော်၊ သာ- ထို ပဘာဝတီသည်၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း)၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဧတံ- ဤကုသမင်းကို၊ ‘ဝိပ္ပဋိသာရီ- နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ ပရိဘာသာမိ- ပြက်ရယ်ပြု၏။ အယံ ပန- ဤ ကုသမင်းသည်ကား၊ ရဇိတွာဝ- ဘပ်မက်၍သာလျှင်၊ ကထေတိ- ပြောဆိုဘိ၏။

၁။ တယိမတ္တော၊ တယာမတ္တော-တယိ-၌ သတ္တမိဂိဘတ် အာဓာရ၊ သင့်၌မှီ၍ ငါမှာ ယစ်မှူးခြင်း တွေဝေခြင်းဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ တယာ-၌ တတိယာဝိဘတ် အကြောင်းဟော၊ သင့်ကြောင့် ငါမှာ ယစ်မှူးတွေဝေခြင်းဖြစ်ရသည်-ဟု ယူ၊ အခြား နေရာ၌ သုရာမဒေန မတ္တော၊ ယောဗ္ဗန မဒေန မတ္တော-ဟု ကရိုဏ်းအနက်လည်း ယူသေး၏။

ခေါ ပန- စင်စစ် သော်ကား၊ မံ- ငါ့ကို၊ ‘အဟံ- ငါသည်၊ ကုသရာဇာ’တိ- ကုသမင်းပါတကား’ဟု၊ ဝတ္ထု- ကြိုးဝါးပြောဆို၍၊ ‘ဟတ္ထေ- လက်တို့ကို၊ သစေ ဂဏှေယျ- အကယ်၍ ဆွဲကိုင်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သန္တေ- ဤသို့ ဆွဲကိုင်သည်ရှိသော်၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ နိဝါရေယျ- တားမြစ်နိုင်ရာအံ့နည်း။ ကောစိ- တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည်၊ နော- ငါတို့ကို၊ ဣမံ ကထံ- ဤပြောဆိုသော စကားကို၊ သုဏှေယျ- ကြားရာ၏။” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ထကေတွာ- ပိတ်၍၊ သူစိ- တံခါးကျည်ကို၊ ဒတွာ- လျှို၍၊ အန္တော- တိုက်ခန်းတွင်း၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်နေပြီ။ သောပိ- ထိုကုသမင်းသည်လည်း၊ ဘတ္တကာဇံ- ထမင်းအိုးထမ်းသော ထမ်းပိုးကို၊ အာဟရိတွာ- ထမ်းယူ၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ဝဗေတွာ- ခူးခပ်စေပြီး၍၊ ရာဇဓိတရော- မင်းသမီးတို့ကို၊ ဘောဇေသိ- လုပ်ကျွေးပြီ။ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီ သည်၊ “ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ ကုသရာဇေန- ကုသမင်းသည်၊ ပက္ကဘတ္တံ- ချက်ထား အပ်သော ထမင်းကို၊ အာဟရ- ဆောင်ချေလော့။” ဣတိ- ဤသို့ ခုန့်- အထိန်းတော် ခုန့်ကို၊ ပေသေသိ- စေလိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုန့်သည်၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ “ဘုညာဟီ”တိ- စားတော်မူပါလော့ဟု၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းသည်၊ ပက္ကဘတ္တံ- ချက်အပ်သော ထမင်းကို၊ န ဘုညာမိ- မစားအံ့။ တံ- သင်ခုန့်သည်၊ ဘုညိတွာ- စား၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ လဒ္ဓနိဝါပံ- ရအပ်သော ရိက္ခာကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ပစိတွာ- ချက်၍၊ အာဟရ- ဆောင်ယူ ခဲ့ပါလော့။ ကုသရညော- ကုသမင်း၏၊ အာဂတဘာဝဉ္စ- လာသည်၏အဖြစ် ကိုလည်း၊ ကဿစိ- တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူအား၊ မာ အာရောစေသိ- မပြောကြားလေလင့်။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာဆိုပြီ။

ခုန့်- အထိန်းတော် ခုန့်သည်၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ သယံ- မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဘုညတိ- စား၏။ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီအား၊ ဥပနေတိ- ဆက်ကပ်၏။ ကုသရာဇာပိ- ကုသမင်းသည်လည်း၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ပဿိတံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ အလဘန္တော- မရသည်ရှိသော်၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း)။

“ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီသည်။ မယိ- ငါ၌၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်။ အတ္တိ န ခေါ- ရှိဦး မည်လော။ ဥဒါဟု- ထိုသို့မဟုတ်မှု၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်။ နတ္တိ န ခေါ- မရှိပြီလော။ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဝိမံသိဿာမိ- စုံစမ်းအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ သော ပန- ထိုကုသမင်းသည်ကား၊ ရာဇမီတရော- မင်းသမီးတို့ကို၊ ဘောဇေတွာ- ကျွေးပြီး၍၊ ဘတ္တကာဇံ- ထမင်းထမ်းပိုးကို၊ အာဒါယ- ထမ်း၍၊ နိက္ခန္တော- ထွက်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဂဗ္ဘဒ္ဒါရေ- တိုက်ခန်း တံခါးအနီး၌၊ ပါသာဒတလံ- ပြာသာဒ်အပြင်သို့၊ ပါဒေန- ခြေဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ခတ်၍၊ ဘာဇနာနိ- အိုးခွက်တို့ကို၊ ယဇ္ဇေတွာ- လိမ့်စေ၍၊ နိတ္ထုနိတွာ- ညည်းတွား၍၊ ဝိသညီ- ကင်းသော အမှတ်သညာရှိသည် (ဝါ) မိန်းမောတွေဝေသည်၊ ဟုတွာ ဝိယ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ အဝကုဇ္ဇော- အောက်သို့ မျက်နှာမူသည် ဖြစ်၍၊ (ဝါ- မှောက်သည် ဖြစ်၍) ပတိ- လဲကျပြီ။

ပဘာဝတီ တံတွေးထွေးခံရ

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ နိတ္ထုနိတသဒ္ဓေန- ညည်းညူ သံကြောင့်၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ဘတ္တကာဇေန- ထမင်းထမ်းပိုးနှင့်တကွ၊ ဩတ္ထတံ- ဖိမိသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “အယံ- ဤကုသ မင်းသည်၊ သကလဇမ္ပဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ပဒီပ်ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာ- မြတ်သော မင်းသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍) မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ရတ္တိန္ဒြိဝံ- ညဉ့်နေပတ်လုံး၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကြီးစွာ၊ အနုဘောတိ- ခံစားရ၏။ သုခုမာလတာယ- နူးညံ့သိမ်မွေ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘတ္တကာဇေန- ထမင်းထမ်းပိုးဖြင့်၊ အဝတ္ထတော- ဖုံးအုပ် သောအားဖြင့် (ဖိလျက်)၊ ပတတိ- လဲကျ၏။ ဇီဝတိ န ခေါ- အသက်ရှင်ပါသေး သလော။ နော ဝါ ဇီဝတိ- အသက် မရှင်ပြီလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဂဗ္ဘတော- တိုက်ခန်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ နာသဝါတံ- နှာခေါင်းလေကို၊ ဥပဓာရေတုံ- စုံစမ်းခြင်းငှာ၊ ဂီဝံ- လည်ကို၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်၍၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ဩလောကေသိ- ကြည့်ပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ မုခပူရံ- ခံတွင်းပြည့်အောင်၊ ခေဠံ- တံထွေးကို၊ ဂဟေတွာ- ငုံ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ ပါတေသိ- ကျစေပြီ (ဝါ- ထွေးပြီ)။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပရိဘာသိတွာ- ဆဲရေး၍၊ ဂဗ္ဘ-

တိုက်ခန်းထဲသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ အမဝိဝဋ်- ထက်ဝက်ဖွင့်နေသော၊ ဒွါရံ- တံခါး
ရွက်ကို၊ ထကေတွာ- ပိတ်၍၊ ဌိတာ- တည်လျက်၊ (ပရိဒေဝန္တာ- ငိုကြွေးမြည်တမ်း
လိုသည် ဖြစ်၍)၊ “အဗ္ဘုတိ တဿ ဘော ဟောတိ၊ (ပ) အကန္တံ ကန္တု မိစ္ဆာသီ”တိ-
“အဗ္ဘုတိ တဿ ဘော ဟောတိ၊ (ပ) အကန္တံ ကန္တု မိစ္ဆာသီ”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊
အာဟ- ဆိုပြီ။

၆။ ဘော- အို အချင်းတို့၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ အနိစ္ဆန္တံ-
အလိုမရှိအပ်သည်ကို၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏။ တဿ- ထိုသူ၏၊ အဗ္ဘုတိ-
အစီးအပွားမရှိခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ရာဇ- ကုသမင်း၊ တံ- သင်သည်၊
အကာမံ- အလိုမရှိအပ်သည်ကို၊ ကာမေသိ- အလိုရှိ၏။ အကန္တံ-
မနှစ်လိုအပ်သည်ကို၊ ကန္တု- နှစ်လိုအံ့သောငှာ၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏။

တတ္ထ- ထိုအဗ္ဘုတိ စသော ဂါထာ၌၊ အဗ္ဘုတိတိ- အဗ္ဘုတိ ဟူသည်ကား၊
အဘူတိ- အစီးအပွားမရှိခြင်းတည်း။ အဝုဗ္ဗိ- ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းမရှိသည်။ ဣတိ-
ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

မကြိုက်ကြိုက် ရဖို့သာ ပဓာန

သော ပန- ထိုကုသမင်းသည်ကား၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တကာယ- တပ်မက်သော စိတ်ရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အက္ကောသိယမာနောပိ- ဆဲရေးအပ်သော်လည်း၊
ပရိဘာသိယမာနောပိ- ခြိမ်းခြောက်မောင်းမဲအပ်သော်လည်း၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ- နှလုံး
မသာယာခြင်းကို၊ အနုပ္ပါဒေတွာဝ- မဖြစ်စေမူ၍သာလျှင်၊ (ပဘာဝတိယာ- အား၊
ပဋိဘာသေတုကာမော- စကားပြန်ပြောလိုသည်ဖြစ်၍)၊ “အကာမံ ဝါ သကာမံ
ဝါ၊ (ပ) အလာဘော တတ္ထ ပါပကော”တိ- “အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ၊ (ပ)
အလာဘော တတ္ထ ပါပကော”ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊
အာဟ- ဆိုပြီ။

၇။ အယျေ- ရှင်မ ပဘာဝတိ၊ ယော နရော- အကြင်သူသည်၊ အကာမံ
ဝါ- အလိုမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သကာမံ ဝါ- အလိုရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ပိယံ- မိမိသည် ချစ်အပ်သောသူကို၊ လဘတေ- ရ၏။ ဧတ္ထ-
ဤသို့ ချစ်အပ်သောသူကို ရရာ၌၊ လာဘံ- ရသူကို၊ ပသံသာမ-

ခိုးမွမ်းကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုချစ်အပ်သူကို မရရာ၌၊ အလာဘော- မရသူသည်၊
ပါပကော- လူညံ့တည်း။

ကုသမင်းနှင့် ပဘာဝတီ အပြန်အလှန် ပြောကြပုံ

[နှာ-၃၁၃] သာပိ- ထိုပဘာဝတီသည်လည်း၊ တသ္မိ- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဧဝံ-
ဤသို့၊ ကထေန္တေပိ- မစွန့်မူ၍ နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုသော်လည်း၊ အနော
သက္ကိတွာ- မဆုတ်နစ်မူ၍၊ ထဒ္ဓတရဝစနံ- အထူးသဖြင့် ခက်ထန်သော စကားကို၊
ဝတွာ- ဆို၍၊ ပလာပေတုကာမော- ပြေးစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍
“ပါသာဏသာရံ ခဏသိ၊ (ပ) ယော အနိစ္ဆန္တမိစ္ဆသီ”တိ- “ပါသာဏသာရံ ခဏသိ၊
(ပ) ယော အနိစ္ဆန္တ မိစ္ဆသီ”ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊
အာဟ- ဆိုပြီ။

၈။ ဘော ရာဇ- အို ကုသမင်း၊ ယော တံ- အကြင်သင်သည်၊ အနိစ္ဆန္တံ-
အလိုမတူသော ငါ့ကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိဘိ၏။ သော တံ- ထိုသင်သည်၊
ကဏိကာရဿ ဒါရုနာ- မဟာလှေကားသားဖြင့်၊ ပါသာဏသာရံ-
အနှစ်ပြည့်သော ကျောက်ကို၊ ခဏသိ- တူးဘိ၏။ ဝါတံ- လေကို၊
ဇာလေန- ကွန်ဖြင့်၊ ဗာဓေသိ- ဖွဲ့ထောင်ဘိ၏။

တတ္ထ- ထို“ပါသာဏသာရံ” စသော ဂါထာ၌၊ ကဏိကာရဿ ဒါရုနာတိ-
ကဏိကာရဿ ဒါရုနာ ဟူသည်ကား၊ ကဏိကာရကဋ္ဌေန- မဟာလှေကား
သားဖြင့်၊ ဗာဓေသီတိ- ဗာဓေသိ ဟူသည်ကား၊ ဗန္ဓသိ- နှောင်ဖွဲ့ဘိ၏။ ဣတိ-
ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ (ပဋိဝါဒံ
ကတ္တုကာမော- စကားတို့ကို ချေပလိုသည်ဖြစ်၍) “ပါသာဏော နန္တ တေ ဟဒယေ
(ပ) ရာဇာ ဟောမိ တဒါ ကုသော”တိ- “ပါသာဏော နန္တ တေ ဟဒယေ (ပ) ရာဇာ
ဟောမိ တဒါ ကုသော” ဟူကုန်သော၊ တိသော ဂါထာယော- သုံးဂါထာတို့ကို၊
အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၉။ မုဒုလက္ခဏေ- နူးညံ့စွာသော မိန်းမတို့၏လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော
ရှင်မပဘာဝတီ၊ တေ- သင်၏၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ပါသာဏော- ကျောက်

ဖျာကို၊ ဩဟိတော နှန- ထားအပ်လေသလော။ တိရောဇနပဒါ- ဇနပုဒ်
တစ်ပါးမှ၊ အာဂတော- ရောက်လာသော၊ ယော အဟံ- အကြင်ငါသည်၊
တေ- သင်၏။ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သာတံ- ချမ်းသာကို၊ န ဝိန္ဒာမိ- မရပါ။

၁၀။ မုဒုလက္ခဏေ- နူးညံ့လှစွာသော မိန်းမတို့၏လက္ခဏာနှင့်
ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ရာဇပုတ္တိ- မင်းသမီး
ဖြစ်သော ရှင်မပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဘကုဋ္ဌိ ကတွာ- မျက်မှောင်
တကြုတ်ကြုတ်ပြု၍၊ ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်၏။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊
မဒ္ဒဿ ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အန္တေပုရေ- နန်းတော်တွင်း၌၊
အာဠာရိကော ဝိယ- စားတော်ချက်၏ ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်ရချေ၏။

၁၁။ မုဒုလက္ခဏေ- နူးညံ့လှစွာသော မိန်းမတို့၏ လက္ခဏာနှင့်
ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ရာဇပုတ္တိ- မင်းသမီး
ဖြစ်သော ရှင်မပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဥမှယမာနာ- ရယ်ရွှင်မြူးလျက်၊
ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်၏။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ အာဠာရိကော ဝိယ- စားတော်
ချက်၏ ကျွန်ကဲ့သို့၊ န ဟောမိ- ငါမဖြစ်ရပေ။ တဒါ- ထိုသို့ ရယ်မြူးလျက်
ကြည့်သော အခါ၌၊ ကုသောရာဇာ ဝိယ- ကုသမင်းကဲ့သို့၊ ဟောမိ-
ဖြစ်ရပေ၏။

တတ္ထ- ထိုပါသာဏော စသော ဂါထာတို့၌၊ မုဒုလက္ခဏေတိ- မုဒု လက္ခဏေ
ဟူသည်ကား၊ မုဒုနာ- နူးညံ့သော၊ ဣတ္ထိလက္ခဏေန- မိန်းမ၏ လက္ခဏာနှင့်၊
သမန္နာဂတေ- ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ။ ယောတိ- ယော ဟူသည်ကား၊ ယော
အဟံ- အကြင်ငါသည်၊ တိရောရဋ္ဌာ- တိုင်းတစ်ပါးမှ၊ အာဂတော- လာရောက်၍၊
တဝ- သင်၏။ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဝသန္တော- နေစဉ်၊ ပဋိသန္တာရမတ္တံ- စကားတုံ့မျှ
ဖြစ်သော၊ သာတံပိ- သာယာဖွယ်ကိုလည်း၊ န လဘာမိ- မရ၊ သော အဟံ-
ထိုငါသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ မညာမိ- မှတ်ထင်၏။ မယိ- ငါ့အပေါ်၌၊ သိနေဟုပ္ပတ္တိ
နိဝါရဏာယ- ချစ်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ တဝ- သင်၏။ ဟဒယေ-
နှလုံး၌၊ ပါသာဏော- ကျောက်ကို၊ ဌပိတော နှန- ထားအပ်လေသလော။ ဘကုဋ္ဌိ
ကတွာတိ- ဘကုဋ္ဌိ ကတွာ ဟူသည်ကား၊ ကောဓဝသေန- အမျက်၏အစွမ်းဖြင့်၊
ဝလိဝိသမံ- အရေးအတွန့်တို့ဖြင့်မညီမျှသော၊ နလာဋ်- နဖူးကို၊ ကတွာ- ပြု၍။

အာဠာရိကောတိ- အာဠာရိကောဟူသည်ကား၊ ဘတ္တကာရကော- စားဖို့သည် သည်။ တသို့ ခဏေ- ထိုမျက်မှောင်ကြုတ်၍ ကြည့်သော ခဏ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒတိုင်းမင်း၏၊ အန္တေပူရေ- နန်းတွင်း၌၊ ဘတ္တကာရကဒါသော ဝိယ- စားဖို့သည်ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်ရလေ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ဥမှယမာနာတိ- ဥမှယမာနာ ဟူသည်ကား၊ ပဟဋ္ဌာကာရံ- ရွှင်လန်းသော အမှုအရာကို၊ ဒဿေတွာ- ပြု၍၊ ဟသမာနာ- ရယ်ရွှင်လျက်။ ရာဇာ ဟောမိတိ- ရာဇာ ဟောမိ ဟူသည်ကား၊ တသို့ ခဏေ- ထိုပြီးရယ်၍ ကြည့်သောခဏ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ ကုသာဝတီနဂရေ- ကုသာဝတီမြို့၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တော- ပြုစေသော၊ ရာဇာ ဝိယ- မင်းကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်၏။ ဘဒ္ဒေ- ရှင်မ၊ ကဿာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ (တွံ- သင်သည်)၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဖရဿာ- ကြမ်းတမ်းသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။ ဣတော- ဤအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့ ကြမ်းတမ်းသော အမှုကို၊ မာ ကရိ- မပြုပါလင့်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သာ- ထိုပဏာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “အယံ- ဤကုသမင်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ အလ္လီယိတွာ- ကပ်ငြိစွဲလန်း၍၊ ကထေတိ- ဆို၏။ အဟံ- ငါသည်၊ မုသာဝါဒံ- မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဥပါယေန- တစ်ခုသော နည်းလမ်းဖြင့်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ဣတော- ဤနေပြည်တော်မှ၊ ပလာပေဿာမိ- ပြေးစေအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ စိန္တေတွာ- ကြံပြီး၍၊ ပလာပေတုကာမာ- ပြေးစေ လိုသည် ဖြစ်၍၊ “သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ (ပ) ကာမံ ဆိန္ဒန္တ သတ္တဓာ”တိ- “သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ (ပ) ကာမံ ဆိန္ဒန္တ သတ္တဓာ”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နာ-၃၁၄] ၁၂။ ရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ နေမိတ္တာနံ- နိမိတ်ကို သိသောသူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားသည်၊ သစ္စံ- မှန်သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ- အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ကာမံ- စင်စစ်၊ မေ- ငါ၏၊ ကာယံ- ကိုယ်ကို၊ သတ္တဓာ- ခုနစ်ပိုင်း၊ ဆိန္ဒန္တ- ဖြတ်စေကာမူ၊ တွံ- သင်သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ပတိ- လင်သည်၊ နေဝ အဿ- မဖြစ်ရာ။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒီသု- ဖတ်ဆိုကြ ကုန်ပြီ။

တဿ- ထို ‘သစေ ဟိ’ စသော ဂါထာ၏။ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ မယာ- ငါသည်၊ (ပုစ္ဆိတာ- ဌှပ်) “အယံ ကုသရာဇာ- ဤကုသမင်းသည်၊ မယံ- ငါ၏၊ ပတိ- လင်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတုံလော၊ န ဘဝိဿတိ- မဖြစ်လတုံလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ နိမိတ္တပါဌကာ- နိမိတ်ဖတ်သူတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတာ- မေးအပ်ပြီ။ တေ- ထိုနိမိတ်ဖတ်သူတို့သည် (ဝဒိသု-ဌှပ်) “ကာမံ- စင်စစ်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သတ္တဓာ- ခုနစ်ပိုင်း၊ ဆိန္ဒုန္တ- ဖြတ်စေဦးလော့၊ တံ- သင်သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ပတိ- လင်သည်၊ နေဝ ဘဝိဿသိ ကိရ- မဖြစ်လတုံတဲ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒိသု- ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

[၅၃-၃၁၄] တံ- ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ပဋိဗာဟန္တော- ပယ်လို(တားမြစ်လို)သည်ဖြစ်၍၊ “ဘဒ္ဒေ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိတို့၏၊ ရဋ္ဌေ- ကုသဝတီ ပြည်ကြီး၌၊ နေမိတ္တကာ- နိမိတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော သူတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတာ- မေးအပ် ကုန်ပြီ။ တေ- ထိုနိမိတ်ဖတ်တတ်ကုန်သူတို့သည်၊ ‘သီဟဿရကုသရာဇတော- ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့်တူသော အသံရှိသော ကုသမင်းကို၊ အညတြ- ထား၍၊ အညော- ကုသမင်းမှ တစ်ပါးသော၊ တဝ- သင့်အား၊ ပတိနာမ- လင်မည်သည်၊ နတ္ထိ’တိ- မရှိဟု၊ ဗျာကရိသု- ဖတ်ဆိုကြကုန်ပြီ။ အဟမ္ပိ- ငါသည်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဉာဏဗလနိမိတ္တေန- ဉာဏ်အားဟူသော နိမိတ်ဖြင့်၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ကထေသိ- ဖတ်ဆိုပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ (တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပဋိဘာဝေတုကာမော- ပြန်ကြားလိုသည် ဖြစ်၍)၊ “သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ (ပ) အညော သီဟဿရော ကုသာ”တိ- “သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ (ပ) အညော သီဟဿရော ကုသာ” ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၃။ အယျေ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ အညေသံ- ငါမှတစ်ပါးသောနိမိတ် ဖတ်တတ်သောသူတို့၏၊ ဝစနံ ဝါ- စကားသည်လည်းကောင်း၊ ယဒိ- ထို့အပြင် မမ ဝစနံ ဝါ- ငါစကားသည်လည်းကောင်း၊ သစ္စံ- မှန်သည်၊ သစေ သိယာ- အကယ်ဖြစ်၍ငြားအံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ သီဟဿရာ-

ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့် တူသောအသံရှိသော၊ အညောကုသာ-
ကုသမင်းမှတစ်ပါးသော၊ တုယံ- သင်အား၊ ပတိ- လင်သည်၊ နေဝ အတ္ထိ-
မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

တဿ- ထိုသစေ ဟိ စသောဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ ဟိ- အမှန်ကိုဆိုဦးအံ့၊ အညေသံ- အခြား ကုန်သော၊
နေမိတ္တာနံ- နိမိတ်ဖတ်သူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားသည်၊ ယဒိ သစ္စံ- မှန်မှုလည်း မှန်ရာ၏။
ဝါ- ထို့အပြင်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားသည်၊ ယဒိ သစ္စံ- မှန်မှုလည်း မှန်ရာ၏။
တဝ- သင့်အတွက်၊ အညော- ငါမှတစ်ပါးသော၊ ပတိ နာမ- လင်မည်သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတ္တာ-
ကြား၍၊ “ဣမံ- ဤမင်းကို၊ လဇ္ဇာပေတုံ ဝါ- ရှက်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊
ပလာပေတုံ ဝါ- ပြေးစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ မေ-
ငါ့အား၊ ဣမိနာ- ဤကုသမင်းဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊
ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ပိဓာယ- ပိတ်၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ န ဒဿေသိ- မပြုပြီ။
သောပိ- ထိုကုသမင်းသည်လည်း၊ ကာဇံ- ထမ်းပိုးကို၊ ဂဟေတွာ- ထမ်း၍၊ ဩတရိ-
ဆင်းသွားရပြီ။ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဒဠ္ဋိ-
မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘတိ- မရ။ ဘတ္တကာရကကမ္မံ- စဖိုသည်အမှုကို၊ ကရောန္တော-
ပြုလျက်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ကိလမတိ- ပင်ပန်း၏။ ဘုတ္တပါတရာသော-
စားအပ်ပြီးသော နံနက်စာထမင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဒါရူနိ- ထင်းတို့ကို၊
ဖာလေတိ- ခွဲရ၏။ ဘာဇနာနိ- အိုးခွက်တို့ကို၊ ဓောဝတိ- ဆေးရ၏။ ကာဇေန-
ထမ်းပိုးဖြင့်၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရတိ- ထမ်းရ၏။ သယန္တော- အိပ်သည်ရှိသော်၊
အဗ္ဗဏပိဋ္ဌေ- ထမင်းပွဲခုံ၏ ကြမ်းပြင်၌၊ (ထမင်းတင်သော အင်းပျဉ်၌)၊ သယတိ-
အိပ်ရ၏။ ပါတော- နံနက်စောစော၌၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ယာဂုအာဒိနိ- ဆန်ပြုတ်
အစရှိသည်တို့ကို၊ ပစတိ- ချက်ပြုတ်ရ၏၊ ဟရတိ- ထမ်းယူ ပို့ဆောင်ရ၏၊
ဘောဇေတိ- ကျွေးမွေးရ၏၊ နန္ဒိရာဂံ- မိန်းမ၌ ချစ်ကြိုက် နှစ်သက်ခြင်းတည်း ဟူသော
ရာဂကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ အတိဒုက္ခံ- အလွန်ဆင်းရဲခြင်းကို၊ (ဆင်းရဲကြီးစွာ)၊
အနုဘောတိ- ခံစားရ၏၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊

ဘတ္တဂေဟ ဒွါရေန- စဖိုအိမ်တံခါးဝဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားသော၊ ခုဇ္ဇ- အထိန်းတော်
 ခုဇ္ဇာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ပက္ခောသိ- ခေါ်ပြီ၊ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊
 ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီမှ၊ ဘယေန- ကြောက်သောကြောင့်၊ တဿ-
 ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တု- သွားခြင်းငှာ၊ အဝိသဟန္တိ- မဝံ့သည်ဖြစ်၍၊
 တုရိတတုရိတာ ဝိယ- အလွန်လျင်လိုသကဲ့သို့၊ ဂစ္ဆတိ- သွား၏၊ အထ- ထိုအခါ၌၊
 နံ- ထိုခုဇ္ဇာသို့၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ဥပဂန္တာ- ချဉ်းကပ်၍၊ “ခုဇ္ဇေ”တိ- ခုဇ္ဇာဟု၊
 အာဟ- ခေါ်ပြီ။

ခုဇ္ဇာကို ကပ်၍ ပြောသည်

သာ- ထိုခုဇ္ဇာသည်၊ နိဝတ္တိတွာ- ပြန်လည်၍၊ ဌိတာ- ရပ်လျက်၊ “ဧသော-
 ဤသူသည်၊ ကော- အဘယ်သူနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ “တုမ္ဟကံ-
 အရှင်မင်းကြီးတို့၏၊ သဒ္ဓံ- စကားသံကို၊ န သုဏ္ဍာမိ- မကြားဝံ့” ဣတိ- ဤသို့၊
 အာဟ- ဆိုပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုခုဇ္ဇာကို၊ “ခုဇ္ဇေ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာ၊ တွမ္ပိ-
 သင်သည်လည်းကောင်း၊ သာမိနီပိ- သင့်သခင်မပဘာဝတီသည်လည်းကောင်း၊ တေ
 ဥဘောပိ- ထိုနှစ်ယောက်စလုံးတို့သည်လည်း၊ အတိဝိယ- အလွန်လျင်၊ ထဒ္ဓါ-
 ခိုင်မာကုန်၏၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ တုမ္ဟကံ-
 သင်တို့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဝသန္တော- နေပါလျက်၊ အာရောဂျသာသနမတ္တမ္ပိ-
 အနာကင်းခြင်းဟူသော သတင်းစကားမျှကိုလည်း၊ န လဘာမိ- မရပါ၊ ဒေယျဓမ္မံ
 ပန- ပေးကမ်းအပ်သော လက်ဆောင်(ပစ္စည်းဝတ္ထု)ကိုကား၊ ကိံ ဒဿထ-
 အဘယ်မှာ ပေးပါကုန်အံ့နည်း၊ ဧတံ (သင်တို့၏) ဤအမှုသည်၊ တာဝတိဋ္ဌတု-
 ထားဘိဦး၊ အပိ- စင်စစ်သော်ကား၊ မေ- ငါ့အား၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီကို၊ မုဒုကံ-
 နူးညံ့အောင်၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ- တတ်နိုင်ပါ
 မည်လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ [၁၅-၃၁၅] အာဟ- ဆိုပြီ၊ သာ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ
 သည်၊ “သာဓု”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္စံ ဝန်ခံပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဝန်ခံသော
 အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ (တွံ- သင်သည်၊) မေ- ငါ့အား၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊
 ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ခိဿသိ- အကယ်၍ တတ်နိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေ-
 ဤသို့ တတ်နိုင်သည် ရှိသော်၊) တေ- သင်အား၊ ခုဇ္ဇဘာဝံ- ကျွန်အဖြစ် ကို၊ ဥဇုကံ-
 ဖြောင့်ဖြောင့်(တော်လှန်သည်)ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဂီဝေယျကံ- လည်ဆွဲတန်ဆာကို၊

ဒဿာမိ- ငါပေးအံ့။” ကုတိ- ဤသို့ ပလောဘောန္တော- ဖြားယောင်းလိုသည် ဖြစ်၍- “နေကွံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ (ပ) ပါဏိဟိ ဥပသမ္ဗုဿေ”တိ- “နေကွံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ (ပ) ပါဏိဟိ ဥပသမ္ဗုဿေ”ဟူကုန်သော၊ ပဉ္စဂါထာ ယော- ငါးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၁၄။ ခုဇ္ဇေ- မိခင်ခုဇ္ဇာ၊ နာဂနာသုရူ- ဆင်နှာမောင်းနှင့်တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ သြလောကေယျ- အကယ်၍ ကြည်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီ- ကုသာဝတီပြည်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊ နေကွံ- ရွှေစင်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဂီဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၅။ ခုဇ္ဇေ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာ၊ နာဂနာသုရူ- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ အာလပေယျ- အကယ်၍စကားပြောငြားအံ့၊ ကုသာဝတီ- ငါ့နေရာ ကုသာဝတီပြည်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊ နေကွံ- ရွှေစင်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဂီဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၆။ ခုဇ္ဇေ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာ၊ နာဂနာသုရူ- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ ဥမ္မာယေယျ- အကယ်၍ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ ရယ်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီ- ငါ့နေရာ ကုသာဝတီပြည်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တေ- သင့်အတွက်၊ နေကွံ- ရွှေစင်ဖြင့်ပြီး သော၊ ဂီဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၇။ ခုဇ္ဇေ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာ၊ နာဂနာသုရူ- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ ပမ္မာယေယျ- အကယ်၍ပြင်းစွာ ရယ်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီ- ငါ့နေရာ ကုသာဝတီ ပြည်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊ နေကွံ- ရွှေစင်ဖြင့် ပြီးသော၊ ဂီဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၈။ ခုဇ္ဇေ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာ၊ နာဂနာသုရူ- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ပါဏိနာ-

လက်ဖြင့်၊ သစေ ဥပသမ္ပုသေ- အကယ်၍ သုံးသပ်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီ-
ငါ့နေရာ ကုသာဝတီ ပြည်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊
နေကွဲ- ရွှေစင်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဂီဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

တတ္ထ- ထို‘နေကွဲ ဂီဝံ တေ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ နေကွဲ ဂီဝံ တေတိ- နေကွဲ
ဂီဝံ တေဟူသည်ကား၊ တဝ- သင့်အတွက်၊ သဗ္ဗသုဝဏ္ဏမယမေဝ- အလုံးစုံရွှေဖြင့်
ပြီးသည်သာဖြစ်သော၊ ဂီဝေယျံ- လည်ဆွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿာမိ- ပြုစေအံ့၊
ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ “နေကွဲ ဂီဝံ တေ ကရိဿာမိ”တိပိ-
နေကွဲ ဂီဝံ တေ ကရိဿာမိဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏၊)
တဝ- သင်၏၊ ဂီဝါယ- လည်၌၊ နေကွမယံ- ရွှေတစ်နိက္ခဖြင့်ပြီးသော၊ ပိဋန္တနံ-
အဆင်တန်ဆာကို၊ ပိဋန္တေဿာမိ- ဆင်အံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
အနက်တည်း။ သြလောကေယျာတိ- သြလော ကေယျဟူသည်ကား၊ တဝ- သင်၏၊
ဝစနေန- စကားကြောင့်၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ
သြလောကေယျ- အကယ်၍ ကြည့်ငြားအံ့၊ တွံ- သင်သည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ တာယ-
ထိုပဘာဝတီကို၊ သြလောကာပေတုံ- ကြည့်စေခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ခိဿသိ-
အကယ်၍စွမ်းနိုင်အံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ “အာလပေယျာ”
တိ အာဒိသုပိ- အာလပေယျ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-
ဤနည်းပင်တည်း။ ပန- အဖို့တစ်ပါးကား၊ ဧတ္ထ- ဤစကား ရပ်၌၊ ဥမ္မာယေယျာတိ-
ဥမ္မာယေယျ ဟူသည်ကား၊^၁ မန္တဟသိတဝသေန- ညှင်းညှင်းရယ်ခြင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ပရိဟာသေယျ- ရယ်ငြားအံ့။ ပမ္မာယေယျာတိ- ပမ္မာယေယျဟူသည်ကား၊
မဟာဟသိတဝသေန- ကျယ်စွာရယ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိဟာသေယျ-
ရယ်ငြားအံ့။

၁။ ဥမ္မာယေယျ- ဥ-ရှေ့ရှိသော မှိ-ဓာတ်၊ ကာရိက် ဧက-ပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီး၏၊ ဥမ္မာပေယျ-
ဟုလည်း မူကွဲရှိသေး၏၊ ကာပေ-ပစ္စည်းဖြင့်ရုပ်ပြီး၏၊ ပမ္မာယေယျ-ပုဒ်နှင့် ယှဉ်၍
ကြည့်လျှင် ဥ နှင့် ပ-ဥပသာရပုဒ်တို့၏ အနက်ထူးခြားမှုကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏ ကြိုးပမ်းချက်

သာ- ထိုအထိန်းတော်ခုဇ္ဇာသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ “ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ တုမေ- အရှင်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဂစ္ဆထ- ကြွတော်မူပါကုန်လော့၊ ကတိပါဟစ္စယေန- နှစ်ရက် သုံးရက်လွန်သဖြင့်၊ နံ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီကို၊ တုမှာကံ- အရှင်မင်းကြီးတို့၏၊ ဝသေ- အလိုတော်၌၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါအံ့၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပရက္ကမံ- လုံ့လကို၊ ပဿထ- ကြည့်တော်မူဦးလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ တံ ကာရဏီယံ- ထိုပြုအပ်သော အမှုကိစ္စ (ပြုဖွယ်ကိစ္စ)ကို၊ တိရေတွာ- ပြီးစေ၍၊ ပဘာဝတီယာ- ပဘာဝတီ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဝသနဂပ္ပံ- နေရာတိုက်ခန်းကို၊ သောဓေန္တိဝိယ- သုတ်သင်သကဲ့သို့၊ ပဟရဏယောဂံ- ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ သင့်တော်သော၊ လေဇ္ဈခဏ္ဍမ္ပိ- ခဲအပိုင်းအပြတ်ကိုလည်း၊ အသေသေတွာ- မကျန် (မကြွင်း)စေမူ၍၊ အန္တမသော- အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပါဒုကာပိ- ခြေနင်းတို့ကိုလည်း၊ နိဟရိတွာ- ထုတ်၍၊ သကလဂပ္ပံ- အလုံးစုံသော တိုက်ခန်းကို၊ သမ္ပဇ္ဇိတွာ- တံမြက်လှည်း၍၊ ဂပ္ပဒ္ဒါရေ- တိုက်ခန်း တံခါး၌၊ ဥမ္မာရံ- တံခါးခုံကို၊ အန္တရံ- အလယ်အကြား၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဥစ္စာသနံ- မြင့်သော နေရာကို၊ ပညပေတွာ- ခင်း၍၊ ပဘာဝတီယာ- ပဘာဝတီအား၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ နိစပိဌကံ- နိမ့်သော အင်းပျဉ်ကို၊ အတ္ထရိတွာ- ခင်း၍၊ “အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ဧဟိ- လာလှည့်၊ [နှာ-၃၁၆] တေ- သင်၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဦကာ- သန်းတို့ကို၊ ဝိစိနိဿာမိ- ရှာအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ တတ္ထ ပိဌကေ- ထိုနိမ့်သော အင်းပျဉ်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- နေစေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဦရုအန္တရေ- ပေါင်ပေါ်၌၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ ထောကံ- အတန်ငယ် (အနည်းငယ်)၊ ကဏ္ဍုယိတွာ- ယားစေ ၍၊ “ဣမိဿာ- ဤပဘာဝတီ၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဦကာ- သန်းတို့သည်၊ အဟော ဗဟူ- များကုန်စွတကား၊” ဣတိ- ဤသို့ (ဝတ္တာ- ဆို၍) သကသီသ တော- မိမိဦးခေါင်းမှ၊ ဦကာ- သန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဌပေတွာ- ထားပြီး၍၊ “တေ- သင်၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ကိတ္တကာ- အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဦကာ- သန်းတို့ကို၊ ပဿ- ရှုပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပိယကထံ- ချစ်ဖွယ်သော

စကားကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းကုသမင်း၏၊
ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ကထေန္တိ- ပြောလိုသည်ဖြစ်၍ - “န ဟိ နန္ဒာယံ ရာဇပုတ္တိ၊
(ပ) ဝေတနေန အနတ္ထိကေ”တိ- “န ဟိ နန္ဒာယံ ရာဇပုတ္တိ၊ (ပ) ဝေတနေန
အနတ္ထိကေ” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၉။ အယံ ရာဇပုတ္တိ- ဤမင်းသမီးသည်၊ အာဠာရိကေ- စဖိုသည်အဖြစ်
သို့ ကပ်ရောက်သော၊ ဘတေ- သူခစားဖြစ်သော၊ ပေါသေ-
ကျွေးမွေးပြုစုသော၊ ဝေတနေန- အခဖြင့်၊ အနတ္ထိကေ- အလိုမရှိသော၊
ကုသေ- ကုသမင်း၌၊ (ဝါ) ကုသမင်း၏အထံ၌၊ သာတမ္ပိ- အနည်းငယ်သော
သာယာဖွယ်ကိုမျှလည်း၊ န ဟိ ဝိန္ဒတိန္န- မရလေယောင်တကား။

တဿ- ထို န ဟိ နန္ဒာယံ စသောဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ-
ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) ဧကံသေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ အယံ ရာဇပုတ္တိ-
ဤမင်းသမီးသည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ ကုသာဝတီနဂရေ- ကုသာဝတီမြို့၌၊ ကုသနရိန္ဒဿ-
ကုသမင်း၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဝတ္ထာ လင်္ကာရဝသေန- ပန်း
နံသာ နံသာပြောင်း အဝတ် အဆင် တန်ဆာ၏ အစွမ်း အားဖြင့်၊ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ-
အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ သာတံ- သာယာဖွယ် ကို၊ န ဝိန္ဒတိ န လဘတိ-
မရ၊ တမ္ပူလမတ္တမ္ပိ- ကွမ်းယာမျှကိုသော်လည်း၊ ဧတေန- ထိုကုသမင်းသည်၊
ဧတိဿာ- ဤမင်းသမီးအား၊ ဒိန္နပုဗ္ဗံ- ပေးအပ်ခဲ့ဖူးသည်၊ န ဘဝိဿတိ- မဖြစ်လတ်။
ကိံ ကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဣတ္ထိယော နာမ-
မိန်းမတို့မည်သည်၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ- တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း၊ အင်္ဂီ- ရင်ခွင်ကို၊
အဝတ္ထရိတွာ- ဖြန့်၍၊ နိပန္နဿမိကမ္ပိ- လျောင်းသောလင်သား၌၊ ဟဒယံ- နှလုံးကို၊
ဘိန္ဒတုံ- ခွဲခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ- မတတ်နိုင်ကုန်၊ အယံ ပန- ဤမင်းသမီးသည်ကား၊
အာဠာရိကေ- စားဖိုသည်ဖြစ်သော၊ ဘတေ- သူခစားဖြစ်သော၊ ပေါသေ-
မွေးမြူတတ် သော၊ အာဠာရိကတ္တဉ္စ- စားဖိုသည်၏အဖြစ်သို့ လည်းကောင်း၊

၁။ အာဠာရိကေ ဘတေ-ကို အာဠာရိကတ္တဉ္စ ဘတကတ္တဉ္စ ဥပဂတေ-ဟု ဖွင့်ခြင်း
ဖြစ်သည်၊ စဖိုသည်မဟုတ်ဘဲလျက် စဖိုသည်ဖြစ်နေသော ကုသမင်းဟု ဆိုလိုသည်။

ဘတကတ္တဉ္စ- သူခစား၏အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပဂတေ- ကပ်ရောက်သော၊
မူလေနပိ- အဖို့အခဲဖြင့်လည်း၊ အနတ္ထိကေ- အလိုမရှိသော၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊
တံ ယေဝ- သူမကိုသာလျှင်၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ပဟာယ- စွန့်၍၊
အာဂန္တာ- လာလတ်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝန္တေ- ခံစား၍ နေသော၊
ဧတသ္မိံ ပုရိသေ- ထိုယောက်ျား၌၊ ပဋိသန္ဓာရမတ္တမ္ပိ- စကားတုံ့
ပြောဆိုခြင်းမျှကိုသော်လည်း၊ န ကရောတိ- မပြု၊ အမ္ပ- သမီးတော်၊ တေ- ရှင်မအား၊
တသ္မိံ- ထိုယောက်ျား၌၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ- အကယ်၍ပင်
မရှိပါသော်လည်း၊ သကလဇမ္ပုဒိပေ- အလုံးစုံသော ဇဗ္ဗုဒိပ်၌၊ အဂ္ဂရာဇာ-
အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော မင်းသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ကိလမ တိ-
ပင်ပန်းဆင်းရဲ၏၊ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ တဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ ကိပ္ပိဒေဝ-
တစ်စုံတစ်ခုကိုပင်လျှင်၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ အရဟသိ- ထိုက်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊
အတ္ထော- အနက်တည်း။

ခုဇ္ဇာကို ကြိမ်းမောင်းပုံ

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ ခုဇ္ဇာယ-
အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၌၊ ကုဇ္ဈိ- အမျက်ထွက်ပြီ၊ အထ- ထိုသို့ အမျက်ထွက်သော
အခါ၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာသည်၊ ဂီဝါယံ- လည်ပင်း၌၊
ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ အန္တောဂဗ္ဘေ- တိုက်ခန်းအတွင်း၌၊ ခိပိတွာ- ပစ်လိုက်၍၊ သယံ-
မိမိသည်၊ ဗဟိ- အပ၌၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ပိဓာယ- ပိတ်၍၊
အာဝိဉ္စနရဇ္ဇမ္ပိ- (တံခါးရှက်စသည်တို့ကို) ဆွဲငင်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိုး၌၊ ဩလမ္ပန္တိ-
တွဲလျားဆွဲလျက်၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်တည်ပြီ၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ တံ- ထိုခုဇ္ဇာကို၊
ဂဟိတုံ- ဖမ်းခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တိ- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဒွါရမူလေ- တံခါးအနီး
(တံခါးဝ)၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ အက္ကောသန္တိ- ဆဲရေးလိုသည်ဖြစ်၍- “န ဟိ နူနာယံ
သာ ခုဇ္ဇာ၊ (ပ) ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏ”န္တိ- “န ဟိ နူနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ၊ (ပ) ဧဝံ
ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏ”ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ-
ဆိုပြီ။

၂၀။ ဧဝံ- ဤသို့ န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တိ အစရှိသော အပြား အားဖြင့်
ဒုဗ္ဘာသိတံ- မကောင်းသောသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏံ-

ဆိုသော၊ အယံ ခုဇ္ဇာ- ဤခုဇ္ဇာသည်၊ သုနိဿိတေန- ကောင်းစွာ
သွေးအပ်သော၊ သတ္တေန- ဓားဖြင့်၊ ဇိဝှိယ- လျှာ၏၊ ဆေဒနံ- ဖြတ်ခြင်းကို၊
န ဟိ နန္တ လဘတိ- မရလတ္တံ့၊ လော၊ လဘိဿတိ ဧဝ- ရလတ္တံ့သည်သာ
လျှင်တည်း။

တတ္ထ- ထိုန ဟိ နန္တယံစသော ဂါထာ၌၊ သုနိဿိတေနာတိ- သုနိဿိတေန
ဟူသည်ကား၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ နိဿိတေန- သွေးထားအပ်သော၊ တိခိဏ သတ္တေန-
ထက်သောဓားဖြင့်။ ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတန္တိ- ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊
အသောတဗ္ဗယုတ္တကံ- နားမထောင်အပ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်စပ်သော၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ-
မကောင်းသောစကားကို၊ ဘဏန္တိ- ဆိုတတ်သော။

ခုဇ္ဇာ ကြိုးဝါးသံ

အထ- ထိုသို့ပဘာဝတီဆဲရေးသောအခါ၌၊ ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊
အာဝိဇ္ဇနရဇ္ဇ- တံခါးလှည့်ကြိုးကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ(ဆွဲ)၍၊ ဌိတာဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊
“နိပ္ပညေ- ပညာမရှိသော၊ ဒုဗ္ဗိနိတေ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆုံးမအပ်သော သူငယ်မ၊ တဝ-
သင့်အား၊ ရူပံ- အဆင်းသည်၊ ကိံ ကရိဿတိ- အဘယ်သို့ ပြုလတ္တံ့နည်း၊ မယံ-
ငါတို့သည်၊ တဝ- သင်၏၊ ရူပံ- အဆင်းကို၊ ခါဒိတွာ- စား၍၊ ကိံ ယာပေဿာမ-
မျှတစေရကုန်အံ့လော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ [၁၃၁-၃၁၇] တေရသဟိ-
တစ်ဆယ့် သုံးခုကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတို့ဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း
ကုသမင်း၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပကာသေန္တိ- ထင်ရှားပြလျက်၊ ခုဇ္ဇာဂဇ္ဇိတံ
နာမ- ခုဇ္ဇာ၏ ကြိုးဝါးခြင်း မည်သည်ကို၊ ဂဇ္ဇိ- ကြိုးဝါးပြီ၊ (ကိံ ဂဇ္ဇိ- အဘယ်သို့
ကြိုးဝါးသနည်း ဟူမူကား)-“မာနံ ရူပေန ပါမေသိ၊ (ပ) ကရဿု ရုစိရေ ပိယ”န္တိ-
မာနံ ရူပေန ပါမေသိ၊ (ပ) ကရဿု ရုစိရေ ပိယံဟူကုန်သော၊ (ဣမာ
တေရသဂါထာယော- ဤတစ်ဆယ့်သုံးဂါထာတို့ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။)

၂။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန်
ကြန်အင်လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ
ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ မဟာယသောတိ- ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော

မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော
ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၂။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန်
ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ
ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဟဒ္ဒနောတိ- များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော
မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော
ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၃။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန်
ကြန်အင်လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ
ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ မဟဗ္ဗလောတိ- ခွန်အားကြီးသော
မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော
ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၄။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်
သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ
ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဟာရဋ္ဌောတိ- ပြန့်ပြောသော
တိုင်းနိုင်ငံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊
ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၅။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန်
ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ
ပါပေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ မဟာရာဇာတိ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌
မြတ်သော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ-
ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၆။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ သီဟဿရောတိ- ခြင်္သေ့မင်း၏အသံနှင့် တူသော အသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၇။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ ဝဂ္ဂဿရောတိ- တင့်တယ်စံပယ်သော အသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၈။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ ဗိန္ဒုဿရောတိ- တစ်ခဲနက်သော အသံရှိသော မင်းပေ တည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၉။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ- တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဇ္ဈဿရောတိ- ကောင်းသောအသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၃၀။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန်

ကြန်အင်လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဓုဿရောတိ- သာယာသောအသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၃၁။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ သတသိပ္ပေါတိ- သင်အပ်ပြီးသော အရာမကသော အတတ်ရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၃၂။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ ခတ္တိယောတိ- မပြတ်သော ဥက္ကာကရာဇ် မင်းမျိုးမှဖြစ်သော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

[နှာ-၃၁၈] ၃၃။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတိ၊ တံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ ကုသရာဇာတိ- သိကြားနတ်မင်းပေးသော သမန်းမြက်၏ အမည်နှင့်တူသော အမည်ရှိသော ကုသမင်းမြတ်ပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

တတ္ထ- ထို “မာ နံ” စသော ဂါထာတို့၌၊ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ အာရောဟေန ပဘာဝတိတိ- မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ အာရောဟေန ပဘာဝတိ ဟူသည်ကား၊

အရေ ပဘာဝတိ- ဟယ်ပဘာဝတိ၊ တံ- သင်သည်၊ ဧတံ ကုသနရိန္ဒ- ထိုကုသမင်းကို၊
 အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန- ရုပ်အဆင်းဖြင့်၊ အာရောဟပရိဏာ ဟေန-
 အရပ်အမောင်းဖြင့်၊ မာ ပမိနိ- မနှိုင်းချိန်ပါနှင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပမာဏံ- နှိုင်းချိန်ခြင်းကို၊
 မာ ဂဏှိ- မယူပါနှင့်။ မဟာယသောတိ- မဟာယသော ဟူသည်ကား၊ သော-
 ထိုကုသမင်းသည်၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသောအာနုဘော် ရှိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊
 ဟဒယေ- စိတ်၌၊ ကတ္တာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော၊ ပိယဒဿနေ-
 နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။
 (တစ်နည်းကား- ရုစိရေ- ရုစိရဿ- နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော၊ ပိယဒဿနေ-
 ပိယဒဿနဿ- နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသော၊ တဿ- ထိုကုသမင်းကို၊
 ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။)။ ဟိ- မှန်၏၊ အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ရူပံ-
 ရုပ်အဆင်းသည်၊ အာနုဘာဝေါယေဝ- ကြီးမားသော အာနုဘော် ရှိသည်သာ၊
 ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံ၌၊ ဧသ နယော- ဤနည်းပင်တည်း။
 အပိ စ- တစ်နည်းသော်ကား၊ မဟာယသောတိ- မဟာယသောဟူသည်ကား၊
 မဟာပရိဝါရော- များသော အခြံအရံရှိသော။ မဟဒ္ဓနောတိ- မဟဒ္ဓနော
 ဟူသည်ကား၊ မဟာဘောဂေါ- များသော ဥစ္စာရှိသော။ မဟဗ္ဗလောတိ-
 မဟဗ္ဗလောဟူသည်ကား၊ မဟာထာမော- ကြီးမားသော အစွမ်းရှိသော။
 မဟာရဋ္ဌောတိ- မဟာရဋ္ဌော ဟူသည်ကား၊ ဝိပုလရဋ္ဌော- ကြီးမားသော
 တိုင်းနိုင်ငံရှိသော။ မဟာရာဇာတိ- မဟာရာဇာ ဟူသည်ကား၊ သကလ ဇမ္ဗူဒီပေ-
 အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာ- အမြတ်ဆုံးမင်းဖြစ်သော။
 သီဟဿရောတိ- သီဟဿရောဟူသည်ကား၊ သီဟသဒ္ဓသမာနသဒ္ဓေါ-
 ခြင်္သေ့မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိသော။ ဝဂ္ဂုဿရောတိ- ဝဂ္ဂုဿရော
 ဟူသည်ကား၊ လီလာယုတ္တဿရော- စွဲမက်ဖွယ်အမှုအရာနှင့်ယှဉ်သော

၁။ ရုစိရေ- ရုစ-ဓာတ် ဣ-သရခံ၍ ရ-ပစ္စည်းဆက်၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသောဟု
 အနက်ရ၏။ ၎င်းကို ပိယဒဿနေဟု ဖွင့်သည်၊ ပိယ-ချစ်အပ်သော၊ ဒဿန-အဆင်း
 (ရှိသူ) ချစ်ဖွယ်ကောင်းသောဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ ဘဿ-ဟု ပိယ၏
 ကံပုဒ်ကို ထည့်ဖွင့်ထားသည်။ ရုစိရေ-၌ သတ္တမိဝိဘတ်ကို ဆဋ္ဌိအနက်ဟု ယူလိုသည်။

အသံရှိသော။ ဗိန္ဒုဿရောတိ- ဗိန္ဒုဿရောဟူသည်ကား၊ သမ္ပိက္ကတယနဿရော-
 ကောင်းစွာ ပေါင်းစုအပ် သော တစ်ခဲနက်သော အသံရှိသော။ မဇ္ဈဿရောတိ-
 မဇ္ဈဿရောဟူသည် ကား၊ သုန္ဒရဿရော- သာယာသော အသံရှိသော။
 မဓုဿရောတိ- မဓုဿရောဟူသည်ကား၊ မဓုရယုတ္တဿရော- ချိုမြိန်ခြင်းနှင့်
 ယှဉ်သော အသံရှိသော။ သတသိပ္ပေါတိ- သတသိပ္ပေါဟူသည်ကား၊ ပရေသံ-
 သူတစ်ပါးတို့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ အသိက္ခိတွာ- မသင်ယူမ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
 ဗလေနော- အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ နိပ္ပန္နအနေကသတသိပ္ပေါ- ပြီးပြည့်စုံသော
 အရာမက များစွာသော အတတ်ရှိသော။ ခတ္တိယောတိ- ခတ္တိယော ဟူသည်ကား၊
 ဩက္ကာကပဝေဏိယံ- ဩက္ကာကမင်းဆက်၌၊ ဇာတော- ဖြစ်သော၊ အသမ္ဘိန္န
 ခတ္တိယော- စဉ်ဆက်မပြတ်သော မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော။ ကုသရာဇာတိ-
 ကုသရာဇာဟူသည်ကား၊ သက္ကဒတ္တိယကုသတိဏသမာန နာမော- သိကြားမင်း
 ပေးအပ်သော သမန်းမြက်နှင့်တူသော နာမည်ရှိသော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း။ ဟိ-
 မှန်၏၊ ဧဝရူပေါ- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အညော- အခြားသော၊ ရာဇာ နာမ-
 မင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာနိတွာ- သိ၍၊ ဧတဿ- ဤကုသမင်း
 ကို၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ခုဇ္ဇာ- ကျွန်မသည်၊
 ဧတ္တကာဟိ- ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတို့ဖြင့်၊ တဿ-
 ထိုကုသမင်း၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကို၊ ကထေသိ- ပြောဆိုပြီ။

ပဘာဝတီ တောင်းပန်ပြီ

ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ တဿာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏၊ ဝစနံ-
 စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ “ခုဇ္ဇေ- ခုဇ္ဇာ၊ (တွံ- သင်သည်၊) အတိဝိယ- အလွန်
 လျှင်၊ ဂဇ္ဇသိ- ကြိုးဝါးဘိ၏တကား၊ ဟတ္ထေန- (ငါ၏) လက်သို့၊ ပါပုဏန္တိ-
 ရောက်သည်ရှိသော်၊ သဿာမိကဘာဝံ- အရှင်(လင်)ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ တေ-
 သင့်အား၊ ဇာနာပေဿာမိ- သိစေအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ခုဇ္ဇံ- ခုဇ္ဇာကို၊ တဇ္ဇေသိ-
 ခြိမ်းခြောက်ပြီ၊ သာပိ- ထိုခုဇ္ဇာသည်လည်း၊ တံ- ပဘာဝတီကို၊ (ဘာယာပေသိ-
 ၌စပ်) “အဟံ- ငါသည်၊ တံ- သင့် (ပဘာဝတီ)ကို၊ ရက္ခမာနာ- စောင့်ထိန်းသည်
 ရှိသော်၊ တေ- သင်၏၊ ပိတုနော- ခမည်းတော်အား၊ ကုသရာဇဿ- ကုသမင်း၏၊
 အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ နာရောစေသိ- မကြားသိစေပြီ၊ ဟောတု-

ဖြစ်ပါစေ၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ရညော- အရှင်မင်းကြီးအား၊ အာရောစေဿာမိ- လျှောက်
တင်အံ့” ဣတိ- ဤသို့ မဟန္တေန- ကျယ်စွာသော၊ သဒ္ဓေန- အသံဖြင့်၊ ဘယာပေသိ-
ကြောက်စေပြီ၊ သာပိ- ထိုပဘာဝတီသည်လည်း၊ “ကောစိဒေဝ- တစ်စုံ
တစ်ယောက်သော သူသည်သာလျှင်၊ သုဏေယျ- ကြားရာ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊
ခုဇ္ဇ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ သညာပေသိ- မှတ်သိစေပြီ။ (တောင်းပန်ပြီ)

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ လာတောင်းခြင်း

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်လည်း၊ တံ- ထိုပဘာဝတီ ကို
ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ အလဘန္တော- မရသည်ဖြစ်၍၊ သတ္တမာသေ-
ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဒုဗ္ဘောဇနေန- မကောင်းသော အစာဖြင့်လည်းကောင်း၊
ဒုက္ခသေယျာယ- မကောင်း သောအိပ်ရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလမန္တော-
ပင်ပန်းလျက်၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ (ကံ စိန္တေသိ- နည်းဟူမူကား၊) “မေ- ငါ့အား၊ ဧတာယ-
ဤပဘာဝတီဖြင့်၊ ကော အတ္ထော- အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သတ္တမာသေ-
ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဝသန္တော- နေပါလျက်၊ ဧတံ- ဤပဘာဝတီကို၊ ပဿိတုံ-
မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘာမိ- မရ၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ကက္ခဠာ- ကြမ်းတမ်း၏၊
(အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊) သာဟသိကာ- အနိုင်အထက် ပြုမူတတ်၏၊ (အဟံ-
ငါသည်၊ နဂရံ- ကုသဝတီပြည်ကြီးသို့) ဂန္တာ- သွား၍၊ မာတာပိတရော- မယ်တော်
ခမည်းတော်တို့ကို၊ ပဿိဿာမိ- ဖူးမြင်အံ့” ဣတိ- ဤသို့ (စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ)
တသ္မိ ခဏော- ထိုခဏ၌၊ သက္ကော- သိကြားနတ်မင်းသည်၊ အာဝဇ္ဇေန္တော- ဆင်ခြင်
လတ်သော်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဥက္ကဏ္ဍိတဘာဝံ- ငြီးငွေ့သည်၏အဖြစ်ကို၊
ဥ တွာ- သိ၍၊ “ရာဇာ- ကုသမင်း မြတ်သည်၊ သတ္တမာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊
ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ ဒဠမ္ပိ- မြင်ခြင်းငှာလည်း၊ န လဘိ- မရပြီ၊ အဿ- ထိုကုသ
မင်းအား၊ လဘနာကာရံ- (ပဘာဝတီကို) ရခြင်း၏ အကြောင်း အခြင်းအရာကို၊
ကရိဿာမိ- ငါပြုအံ့” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ် မင်းကြီး၏၊ ဒူတေ-
တမန်တို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ [၅၃-၃၁၉] သတ္တန္တံ- ခုနစ်ပြည် ထောင်ကုန်သော၊
ရာဇုနံ- မင်းတို့အား၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေန္တော- စေလွှတ်သည် ရှိသော်၊ “ပဘာဝတီ-
ပဘာဝတီသည်၊ ကုသရာဇံ- ကုသမင်းကို၊ ဆဉ္စေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ အာဂတာ- လာပြီ၊
(တေ- သင်တို့သည်၊) အာဂစ္ဆန္တု- လာလှည့်ကုန်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ ဂဏှန္တု-

ယူလှည့်ကြကုန်။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဧကေကဿ- တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော
မင်းအား၊ ဝိသုံ ဝိသုံ- အသီးအသီးဖြစ်သော၊ သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ ပဟိဏိ-
စေလွှတ်ပြီ၊ တေ- ထိုခုနစ် ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ မဟာပရိဝါရေန-
များစွာသော အခြံအရံဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွားကုန်၍၊ နဂရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပတွာ-
ရောက်ကုန်၍၊ အညမညဿ- တစ်ဦးသည်တစ်ဦးအား (အချင်းချင်းအား၊)
အာဂတကာရဏံ- လာသောအကြောင်းကို၊ န ဇာနန္တိ- မသိကြကုန်။ တေ-
ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ (ပရိဝါရယိသု- ဌှပ်) “တံ- သင်သည်၊
ကဿ- အဘယ့်ကြောင့်၊ အာဂတော- လာသနည်း၊ တံ- သင်သည်၊ ကဿ-
အဘယ်ကြောင့်၊ အာဂတော- လာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊
ပုစ္ဆိတွာ- အချင်းချင်း မေးကုန်၍၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဥတွာ- သိကုန်၍၊
ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်ကြကုန်၍၊ “ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ဓီတရံ- သမီးကို၊
သတ္တန္တံ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့အား၊ ဒဿတိ ကိရ- ပေးလတ္တံ့သတတ်၊
အဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အနာစာရံ- မပြုသင့်သော အကျင့်ကို၊ ပဿထ- ကြည့်ကြ
ကုန်လော့၊ နော- ငါတို့ကို၊ ဥပ္ပဏ္ဍေတိ- ပြက်ရယ်ပြုဘိ၏။ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊
ဂဏှထ- ဖမ်းကြကုန်လော့” ဣတိ- ဤသို့ “သဗ္ဗေသမ္ပိ အလုံးစုံလည်းဖြစ် ကုန်သော၊
အမှာကံ- ငါတို့အား၊ ပဘာဝတိံ ဝါ- ပဘာဝတိံကိုလည်း၊ ဒေတု- ပေးမည် လော၊
ယုဒ္ဓံဝါ- စစ်ကိုလည်း၊ ဒေတု- (တိုက်)မည်လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သာသနာနိ-
သတင်းစကားတို့ကို၊ ပဟိဏိတွာ- စေလွှတ်၍၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပရိဝါရယိသု-
ဝန်းရံကုန်ပြီ။

ခုပေးမှ ဖြစ်တော့မယ်

မဒ္ဒရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ သုတွာ-
ကြားရ၍၊ ဘိတတသိတော- အလွန်ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ အမစ္စေ-
အမတ်တော်တို့ကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ “ကိံ ကရောမာ”တိ- “အဘယ်
သို့ ပြုရကုန်အံ့နည်း”ဟု၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ၊ အထ- ထိုသို့မေးတော်မူသောအခါ၌၊
အမစ္စာ- အမတ်တော်တို့သည်၊ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးကို၊ “ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊
သတ္တပိ ရာဇာနော- ခုနစ်ပြည် ထောင်မင်းတို့သည်လည်း၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတိံ

ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်ပြီ၊ သစေ န ဒဿတိ- အကယ်၍ ပေးတော်မမူအံ့၊ ပါကာရံ- မြို့တော်တံတိုင်းကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ဖြိုဖျက်၍၊ နဂရံ- မြို့တွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဇီဝိတက္ခယံ- အသက်ကုန်ခြင်းသို့၊ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ တံ- ထိုတိုင်းပြည်ကို၊ ဂဏိဿာမ- ယူကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏၊ ပါကာရေ- မြို့တံတိုင်းကို၊ အဘိန္နေယေဝ- မဖျက်ဆီး အပ်မီသာလျှင်၊ တေသံ- ထိုမင်းတို့အား၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတိကို၊ ပေသေဿာ မ- စေလွှတ်ကုန်အံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ (တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဝဒန္တာ- လျှောက်တင် လိုကုန်သည်ဖြစ်၍)- “ဧတေ နာဂါ ဥပတ္တဒ္ဓါ၊ (ပ) အာနေန္တေ’တံ ပဘာဝတိ”န္တိ- ဧတေ နာဂါ ဥပတ္တဒ္ဓါ၊ (ပ) အာနေန္တေ’တံ ပဘာဝတိ- ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟံသု- ဆိုကုန်ပြီ၊

၃၄။ မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဧတေ နာဂါ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့၏ဆင်တို့သည်၊ ဥပတ္တဒ္ဓါ- အလွန်ခက်ထန်ကုန်၏၊ ဝပိတာ- ချပ်မိန်ညှိ ဆင်ဝတ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော ခုနစ်ပြည်ထောင် မင်းတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ- မြို့ရင်းသို့ချဉ်းကပ်ထည့်ကုန်၏၊ ပါကာရံ- မြို့တော်တံတိုင်းကို၊ ပုရာမဒ္ဓန္တိ- မဖျက်ဆီးကုန်မီ၊ ဧတံ ပဘာဝတိ- ဤပဘာဝတိကို၊ အာနေန္တေ- ဆောင်စေကုန်။

တတ္ထ- ထို ဧတေ နာဂါ စသောဂါထာ၌၊ ဥပတ္တဒ္ဓါတိ- ဥပတ္တဒ္ဓါဟူသည် ကား၊ အတိယဒ္ဓါ- အလွန်ခက်ထန်ကုန်သော၊ ဒပိတာ- မာန်မာနထောင်လွှား ကုန်သော။ အာနေန္တေ’တံ ပဘာဝတိန္တိ- အာနေန္တေ’တံ ပဘာဝတိ ဟူသည် ကား၊ ဧတံ ပဘာဝတိ- ထိုပဘာဝတိကို၊ အာနေန္တေ- ဆောင်စေကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သာသနာနိ- သီတင်းစကားတို့ကို၊ ပဟိဏိသု- စေကုန်ပြီ။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ဧတေ နာဂါ- ထို ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည်၊ ပါကာရံ- မြို့တံတိုင်းကို၊ န မဒ္ဓန္တိ- မချေဖျက်ကုန်သေး၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့အထံသို့၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတိကို၊ ပေသေဟိ- ပို့စေလော့။ ဣတိ- ဤကား၊ (အဓိပ္ပါယော- အဓိပ္ပါယ် တည်း။)

ခုနစ်ပိုင်း ပိုင်းစေ

တံ- အမတ်တို့လျှောက်တင်သော ထိုသတင်းစကားကို သုတ္တာ- ကြားတော်မူ၍၊ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဧကဿ- တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီကို၊ သစေ ပေသေဿာမိ- အကယ်၍ စေလွှတ်ငြားအံ့၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော မင်းတို့သည်၊ ယုဒ္ဓံ- စစ်ထိုးခြင်းကို၊ ကရိဿန္တိ- ပြုကုန်လတ္တံ့၊ ဧကဿ- တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ သကလဇမ္ပဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒိပ် ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာနံ- မြတ်သောကုသမင်းကို “ဝိရူပေါ”တိ- အဆင်းမလှ၏ဟူ၍၊ ဆဇ္ဈတ္တာ- စွန့်ပစ်၍၊ အာဂတာ- လာသည်ဖြစ်၍၊ အာဂမနဿ- လာခြင်း၏၊ ဖလံ- အကျိုးကို၊ လဘတု- ရစေသတည်း၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဝဓိတွာန- သတ်၍၊ သတ္တခဏ္ဍာနိ- ခုနစ်ပိုင်းတို့ကို၊ ကတွာ- ပိုင်း(ပြု)၍၊ သတ္တန္တံ ခတ္တိယာနံ- ခုနစ် ပြည်ထောင်ကုန်သော မင်းတို့အား၊ ပေသေဿာမိ- ပို့လွှတ်စေအံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ (ဝတွာ- ဆို၍၊ တံ- ထိုအကြောင်းကို၊) ဝဒန္တော- အမိန့်တော်ရှိသည်ဖြစ် ၍ - “သတ္တ ဗိလေ ကရိတွာန၊ (ပ) ယေ မံ ဟန္တူ ဣဓာဂတာ”တိ- “သတ္တဗိလေ ကရိတွာန၊ (ပ) ယေ မံ ဟန္တူ ဣဓာဂတာ”ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

၃၅။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ ယေ- အကြင် ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဟန္တူ- သတ်အံ့သောငှာ၊ ဣဓ- ဤငါတို့ မဒ္ဒရာဇ်ပြည်သို့၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်၏၊ တေသံ ခတ္တိယာနံ- ထိုခုနစ် ပြည်ထောင်သော မင်းတို့အား၊ ဧတံ ပဘာဝတိ- ဤပဘာဝတီကို၊ သတ္တ ဗိလေ- ခုနစ်ပိုင်းပိုင်းသည်တို့ကို၊ ကရိတွာန- ပြု၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဒဿာမိ- ပေးလိုက်တော့ အံ့။

မယ်တော်ထံ အသနားခံ

တဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ သာ ကထာ- မိန့်ဆိုတော်မူသော ထိုစကား သည်၊ သကလနိဝေသနေ- အလုံးစုံသော နန်းတော်၌၊ ပါကဋ္ဌာ- ထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပရိစာရိကာ- အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ “ရာဇာ-

ခမည်းတော်မင်းသည်၊ တံ- ထိုအရှင်သမီးတော်ကို၊ သတ္တခဏ္ဍာနိ- ခုနစ်ပိုင်းတို့ကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ သတ္တန္တ ရာဇနံ- ခုနစ်ပြည်ထောင်ကုန်သော မင်းတို့အား၊ ပေသေဿ တိ ကိရ- ပို့လွှတ်စေတော်မူလတ္တံ့သတတ်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီအား၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်ကြားကြကုန်ပြီ၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယဘိတာ- သေဘေးမှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဘဂိနီဟိ- ညီမတော်အပေါင်းတို့သည်၊ ပရိဝုတာ- ခြံရံအပ်လျက်၊ မာတု- မယ်တော်ဘုရား၏၊ သိရိဝဋ္ဌံ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းဆောင်သို့၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြ တော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်- “အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တိ၊ (ပ) ဒါသိဂဏပုရက္ခတာ”တိ- “အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တိ၊ (ပ) ဒါသိဂဏပုရက္ခတာ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာတော်ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

[နာ-၃၂၀] ၃၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ သာမာ- ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း ရှိသော၊ ကောသေယျဝါသိနီ- ရွှေချည်တို့ဖြင့်စီအပ်သော ပိုးချည် ပုဆိုးကိုလည်း ဝတ်ထသော၊ ရာဇပုတ္တိ- မင်းသမီးပဘာဝတီသည်၊ ဒါသိဂဏပုရက္ခတာ- ကျွန်မ အပေါင်း ခြံရံလျက်၊ အဿပုဏ္ဏေဟိ- မျက်ရည်တို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော၊ နေတ္တေဟိ- မျက်စိတို့ဖြင့်၊ ရောဒမာနာ- ငိုလျက်၊ အဝုဋ္ဌဟိ- ထလတ်ပြီ။

တတ္ထံ- ထို အဝုဋ္ဌဟိ စသောဂါထာ၌၊ သာမာတိ- သာမာဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ- ရွှေအဆင်းကဲ့သို့အဆင်းရှိသော။ ကောသေယျဝါသိနီတိ- ကောသေယျဝါသိနီဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏခစိတကောသေယျနိဝသနာ- ရွှေဖြင့် စီချယ်အပ်သောပိုးဖြင့်ပြီးသော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်သော။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ မာတရံ- မယ်တော်ကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ပရိဒေဝမာနာ- ငိုကြွေး မြည်တမ်း လိုသည်ဖြစ်၍- “တံ နူန ကက္ကုပနိသေဝိတံ မုခံ၊ (ပ) ဧဝံဝဏ္ဏာ ပဘာဝတီ”တိ- “တံ နူန ကက္ကုပနိသေဝိတံ မုခံ၊ (ပ) ဧဝံဝဏ္ဏာ ပဘာဝတီ”ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဂါထာယော- ဤရှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၃၇။ အမ္မ- မိခင်၊ အဒါသဒန္တာထရုပစ္စဝေက္ခိတံ- ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသော အရိုး၌ထည့်အပ်သော ကြေးမုံပြင်၌ ကြည့်အပ်ထသော၊ သုဘံ- တင့်တယ်စွာ ထသော၊ သုနေတ္တံ- ကောင်းသောမျက်စိလည်း ရှိထသော၊ ဝိရဇံ- အညစ်အကြေး လည်း ကင်းထသော၊ အနဂံဏံ- အမာရွတ် မှဲ့မည်းအစရှိသော အပြစ်လည်း ကင်းထသော၊ ကက္ကုပနိသေဝိတံ- ငါးပါးသော ကသယ်မှုန့်တို့ဖြင့်လည်း အမြဲလိမ်းကျံအပ်ထသော၊ မမ- အကျွန်ုပ်၏၊ တံ မုခံ- ထိုမျက်နှာသည်၊ ခတ္တိယေဟိ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ ဆုဒ္ဓံ- စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝနေ- တော၌၊ ဌဿတိ နှုန- တည်လိမ့်မည်တကား။

၃၈။ အမ္မ- မိခင်၊ အသိတေ- ကောင်းစွာမည်းကုန်သော၊ ဝေလ္လိ တဂ္ဂေ- ကော့သော အဖျားလည်းရှိကုန်ထသော၊ မုဒု- နူးညံ့ကုန်ထသော၊ စန္ဒနသာရလိတ္တာ- စန္ဒကူးနံသာနှစ်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်ကုန်ထသော၊ သမာ ကုလေ- ကောင်းစွာညီညွတ် ကုန်ထသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယေ ကေသာ- အကြင်ဆံတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေ ကေသေ- ထိုဆံတို့ကို သီဝထိကာယ- သုသာန်၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ ဂိဇ္ဈာ- လင်းတတို့သည်၊ ပါဒေဟိ- ခြေတို့ဖြင့်၊ ပရိကမိဿန္တိ နှုန- ငင်လေကုန်အံ့သည်တကား။

၃၉။ အမ္မ- မိခင်၊ မုဒု- နူးညံ့ကုန်ထသော၊ စန္ဒနသာရလိတ္တာ- စန္ဒကူး နှစ်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်ကုန်ထသော၊ သုလောမာ- ကောင်းသော အမွေးလည်း ရှိကုန်ထသော၊ တမ္မနခါ- နီသော လက်သည်းလည်း ရှိကုန်ထသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယာ ဗာဟာ- အကြင်လက်နှစ်ဖက် တို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တာ ဗာဟာ- ထိုလက်နှစ်ဖက်တို့ကို၊ ခတ္တိယေဟိ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ ဆိန္ဒာ- ဖြတ်ကုန်၍၊ ဝနေ- တော၌၊ ဥဇ္ဈိတာ- စွန့်ပစ်လေကုန်သည်ရှိသော်၊ ဓင်္ဂော- ကျီးသည်၊ ဂယု- ချီယူ၍၊ လုဇ္ဈိတာ- နုတ်၍၊ ခါဒန္တော- ခဲလျက်၊ ယေန ကာမံ- အကြင်အလိုရှိရာ အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ နှုန- သွားလေအံ့သည်တကား။

၄၀။ အမ္မ- အမိ၊ တာလူပနိဘေ- ရွှေထန်းသီးမှည့်နှင့်တူကုန်သော၊
 အလမ္မေ- ရင်၌တွဲရဲခွဲအပ်ကုန်သော၊ ကာသိကစန္ဒနေန- နူးညံ့စွာသော
 စန္ဒကူးနံ့သာဖြင့်၊ နိသေဝိတေ- အမြဲထုံအပ်ကုန်သော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊
 ယေ ထနာ- အကြင်သားမြတ်တို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ ထနေ-
 ထိုသားမြတ်တို့ကို၊ တရုဏော တနုဇော- ငယ်စွာသော၊ ပုတ္တော-
 သားသည်၊ မာတု- အမိ၏၊ ထနေသု- သားမြတ်တို့၌၊ လမ္မတိ ဣဝ-
 စို့သကဲ့သို့ သိင်္ဂီလော- သချိုင်းပြင်၌ နေသော မြေခွေးအိုသည်၊ လမ္မိဿတိ
 နန္တ- စို့လေအံ့သည်တကား။

၄၁။ အမ္မ- မိခင်၊ သုကောဠိတံ- နွားမေးရိုးဖြင့် ခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊
 ပုထုလံ- ကောင်းစွာကြီးစေအပ်သော၊ ကဉ္စနမေခလာဟိ- ရွှေခါးကြီးတို့ဖြင့်၊
 နိသေဝိတံ- အမြဲတန်ဆာဆင်အပ်သော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယာ သောဏိ-
 အကြင်ခါးအရပ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ သောဏိ- ထိုခါးအရပ်ကို၊
 ခတ္တိယေဟိ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ ဝနေ- တော၌၊ အဝတ္ထိ-
 အချည်းစည်း၊ ဆိန္တံ- ဖြတ်အပ်လေသည်ဖြစ်၍၊ ဓင်္ကော- စွန်ရဲသည်၊ ဂဏှာ
 ဂဏိတွာ- ချီယူ၍၊ ခါဒိတွာ- စားပြီး၍၊ ယေန ကာမံ- အလိုရှိရာသို့၊ ဂစ္ဆတိ
 နန္တ- သွားလေအံ့သည် တကား၊ သိင်္ဂီလသယံ- မြေခွေးအပေါင်းတို့သည်၊
 ပရိကမိဿန္တိ နန္တ- ဆွဲငင်လေကုန်အံ့သည်တကား။

၄၂။ အမ္မ- မိခင်၊ သောဏာ စ- ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓင်္ကော စ-
 ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သိင်္ဂီလာ စ- မြေးခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊
 အညေ- ခွေးကျီးမြေခွေးတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဒါဌိနော-
 အစွယ်ရှိကုန်သော၊ ယေ သတ္တာ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊
 တေ စ သတ္တာ- ထိုသတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပဘာဝတိ-
 ပဘာဝတိ၏အသားကို၊ ဘက္ခယိတွာ- စားရသော ကြောင့်၊ အဇရာ-
 မအိုကုန်သည်၊ ဟေဿန္တိ နန္တ- ဖြစ်လေကုန်အံ့သည်တကား။

[နာ-၃၂၁] ၄၃။ အမ္မ- မိခင်၊ ဒုရဂါမိနော- အဝေးသို့သွားကုန်သော၊
 ခတ္တိယာ- မင်းတို့သည်၊ မေ- ငါ၏၊ မံသာနိ- အသားတို့ကို၊ သစေ ဟရိသု-

အကယ်၍ ဆောင်ယူကုန်ငြားအံ့၊ အဋ္ဌိနိ- အရိုးတို့ကို၊ ယာစိတွာ- တောင်းလိုက်၍၊ နံ- ထိုအရိုးကို၊ အနုပထေ- လမ်းအနီး၌၊ ဒဟာထ- သဂြိုဟ်တော် မူရစ်ပါကုန်။

၄၄။ အမ္မ- မိခင်၊ မမဇ္ဈာပိတဌာနေ- အကျွန်ုပ်ကို သဂြိုဟ်ရာ အရပ်၌၊ ခေတ္တာနိ- ပန်းခင်းတို့ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေတော်မူ၍၊ ဧတ္ထ- ဤပန်းခင်း၌၊ ကဏိကာရေ- မဟာလှေကားပင်တို့ကို၊ ရောပယ- စိုက်တော်မူရစ်ပါလော့၊ ဟေမန္တာနံ ဟိမစွယေ- ဆောင်းလလွန်လတ်သော်၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ တေ- ထိုမဟာလှေကားပင်တို့သည်၊ ပုပ္ဖိတာ- ပွင့်ကုန်သည်၊ အဿု- ဖြစ်ကုန်၏၊ အမ္မ- မိခင်၊ တဒါ- ထိုမဟာလှေကားပင်တို့ ပွင့်သောအခါ၌၊ မမဓိတာ- ငါသမီးတော် ဖြစ်သော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ ဧဝံ- ဝဏ္ဏာ- ဤမဟာလှေကားပွင့်နှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏ဟူ၍၊ မမံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ သရေယျာထ- အောက်မေ့တော်မူရစ်ပါကုန်။

တတ္ထ- ထိုတံ နှန စသော ဂါထာတို့၌၊ ကက္ကပနိသေဝိတန္တိ- ကက္ကပနိသေဝိတံဟူသည်ကား၊ သာသပကက္ကလောဏကက္ကမတ္တိကကက္ကတိလ ကက္ကဟလဒ္ဓိကက္က မုခစုဏ္ဏကေဟိ- မုန့်ညင်းမုန့် ဆားမုန့် မြေညက်မုန့် နှမ်းမုန့် နနွင်းမုန့်တည်းဟူသော မျက်နှာလိမ်းကျံသော အမှုန့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ- ငါးခု ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ကက္ကေဟိ- ဤကသယ်မှုန့်တို့ဖြင့်၊ ဥပနိသေဝိတံ- အမြဲ လိမ်းကျံ၍ ထားအပ်သော။ အာဒါသဒန္တာ ထရုပစ္စဝေက္ခိတန္တိ- အာဒါသဒန္တာ ထရုပစ္စဝေက္ခိတံဟူသည်ကား၊ ဒန္တမယထရုမှိ- ဆင်စွယ်ရိုး တပ်ထားသော၊ အာဒါသေ- ကြေးမုံပြင်၌၊ ပစ္စဝေက္ခိတံ- ကြည့်အပ်သော၊ တတ္ထ- ထိုမှန်၌၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ မဏ္ဍိတံ- တန်ဆာ ဆင်ထားအပ်သော။ သုဘန္တိ- သုဘံဟူသည်ကား၊ သုဘမုခံ- တင့်တယ်သော မျက်နှာကို။ ဝိရဇန္တိ- ဝိရဇံ

၁။ ကက္က- ကရ-ဓာတ် က-ပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီး၏၊ အဖြူရောင်ကို ဟော၏။ အမှုန့်- ကိုလည်း ဟော၏၊ ဤ၌-အမှုန့် အနက်ယူ၊ သာသပကက္က-မုန့်ညင်းမုန့်- ၎င်းအမှုန့် ငါးမျိုးမှာ အခြားနေရာ၌ အသုံးပြုသော အမှုန့်မဟုတ် မျက်နှာလိမ်းကျံရာတွင် အသုံးပြုသော အမှုန့်ဟု သိစေလို၍ မုခစုဏ္ဏံ-ဟု ဖွင့်သည်။

ဟူသည်ကား၊ ဝိဂတရဇံ- ကင်းသောမြူမှုန်ရှိသော၊ နိမ္မလံ- ကင်းသော
 အညစ်အကြေးရှိသော။ အနင်္ဂဏန္တိ- အနင်္ဂဏံဟူသည်ကား၊ ဂဏ္ဍပိဋကဒိ
 ဒေါသရဟိတံ- မြင်းဖု ဝက်ခြံဖုအစရှိသော အပြစ်ကင်းသော။ ဆုဒ္ဓန္တိ- ဆုဒ္ဓံ
 ဟူသည်ကား၊^၁ အမ္မ- မိခင်၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ မမ- ငါ၏၊ မုခံ-
 မျက်နှာကို၊ (ဝါ) မျက်နှာသည်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ခတ္တိယေဟိ-
 မင်းတို့သည်၊ ဆဒ္ဓိတံ- စွန့်ပစ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) ဝနေ အရညေ- တော၌၊
 ဌဿတိ- တည်လတ်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပရိဒေဝတိ- ငိုကြွေး၏။ အသိတေတိ-
 အသိတေဟူသည်ကား၊ ကာဠကေ- မည်းနက်သော။ ဝေလ္လိတဂ္ဂေတိ- ဝေလ္လိတဂ္ဂေ
 ဟူသည်ကား၊ ဥန္နတဂ္ဂေ- ကော့သောအဖျားရှိသော။ သီဝထိကာယာတိ-
 သီဝထိကာယဟူသည်ကား၊ သုသာနမိ- သင်္ချိုင်း၌။ ပရိကမိဿန္တိတိ-
 ပရိကမိဿန္တိဟူသည်ကား၊ ဧဝရူပေ- ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ မမ- ငါ၏၊
 ကေသေ- ဆံပင်တို့ကို၊ မနုဿမံသခါဒကာ- လူသားစားကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာ-
 လင်းတတို့သည်၊ ပါဒေဟိ- ခြေတို့ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ ပရိကမိဿန္တိ နှုန-
 ဆွဲငင်ကြတော့မည်လော၊ ဂယု ဓင်္ကော ဂစ္ဆတိ ယေန ကာမန္တိ- ဂယု ဓင်္ကော
 ဂစ္ဆတိ ယေနကာမံ ဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ မမ- ငါ၏၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့
 သဘောရှိသော၊ ဗာဟံ- လက်မောင်းကို၊ ဓင်္ကော- ကျီးသည်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊

-
- ၁။ ဆုဒ္ဓံ- ၎င်းကို ဆဒ္ဓိတံ-ဟု ဖွင့်သည်။ ပါဠိဆရာတို့ ဆုဘ-ဓာတ် တ-ပစ္စည်းဟု
 ရုပ်ပြီး ကြံကြ၏။ သက္ကတ၌ က္ခုဘ(ပရ)-ဓာတ်ဖြစ်သည်။ တ-ပစ္စည်း ဆက်လျှင်
 က္ခုဗ္ဗ(ပရ)-ဟု ရုပ်ပြီး၏။ ၎င်းကို ပါဠိသို့ပြောင်းလျှင် ခုဒ္ဓ-ဟု ပုံမှန်ဖြစ်ရမည်။ သို့သော်
 ဆုဒ္ဓ-ဟု ပုံစံပြောင်းလဲ၍ သွားခဲ့သည်။ နိစ္ဆုဒ္ဓ နိစ္ဆုဘန-ဟုလည်း ပုဒ်ရှိ၏။ တံတွေး
 ထွေးခြင်းအနက်ဟော နိဌုဘ-ပုဒ်နှင့်ယှဉ်၍ ကြည့်သင့်၏။ ၎င်းကို ဌုဘ-ဓာတ်ဟု
 ပါဠိဆရာတို့ ကြံကြ၏။ သက္ကတ က္ခုဘ(ပရ)-ဓာတ်မှာ တုန်လှုပ်ခြင်းအနက်ကို
 ဟော၏။ စွန့်ပစ်ခြင်းနှင့် အလှမ်းကွာ၏။ မိဿကသက္ကတ-၌ ဆုဋ္ဌ-ဟု ပုံစံရှိ၏။
 ၎င်းမှာ(chut) ဆုဋ္ဌ-ဓာတ် ဖြတ်ခြင်းအနက်ဟော ဖြစ်သည်။ စွန့်ခြင်းအနက်ဟော
 ပါဠိ ဆဋ္ဌ-ဓာတ်မှာ သက္ကတ၌ (chut) ဆုဋ္ဌ-ဓာတ်ဖြစ်သည် (ရိ)သရကို ဥ-
 သရဖြင့် အစားထိုး၍ (chut) ဆုဋ္ဌ-ဟု ပုဒ်ဖြစ်လာနိုင်သည်။

လှိုဏ်- နှုတ်၍၊ ခါဒန္တော- ခဲစားလျက်၊ ယေန ကာမံ- အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဂစ္ဆိဿတိ
နှုန- သွားလိမ့်မည်လော။

တာလူပနိဘေတိ- တာလူပနိဘေဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏတာလဖလ သဒိသေ-
ရွှေထန်းသီးနှင့် တူကုန်သော။ ကာသိကစန္ဒနေနာတိ- ကာသိက
စန္ဒနေဟူသည်ကား၊ သုခမစန္ဒနေန- နူးညံ့သော စန္ဒကူးမှုန့်ဖြင့်၊ နိသေဝိတေ-
အမြဲမှီဝဲအပ်ကုန်သော။ ထနေသု မေတိ- ထနေသု မေဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊
မမ- ငါ၏၊ (ထနာနံ- သားမြတ်တို့၏၊ (ဝါ) သားမြတ်တို့ကို၊) သုသာနေ- သုသာန်၌၊
ပတိတာယ- စွန့်ပစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဧဝရူပေ- ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊
ထနေ- သားမြတ်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မုခေန- နှုတ်သီးဖြင့်၊ ခုံသိတွာ- ကိုက်၍၊
မေ- ငါ၏၊ တေသု ထနေသု- ထိုသားမြတ်တို့၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ တနုဇော-
သားဖြစ်သော၊ မာတု- အမိ၏၊ တရုဏပုတ္တော ဝိယ- သားငယ်ကဲ့သို့၊ သိင်္ဂီလော-
မြေခွေးသည်၊ လမ္ဗိဿတိ နှုန- နို့စို့လိမ့်တကား။ သောဏိန္တိ- သောဏိဟူသည်ကား၊
ကဋ္ဌိ- ခါးကို။ သုကောဋ္ဌိတန္တိ- သုကောဋ္ဌိတံဟူသည်ကား၊ ဂေါဟနုကေန-
နွားမေးရိုးဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ သုဝမိတံ- ကောင်းစွာ ကြီးထွားစေအပ်သော။
အဝတ္ထန္တိ- အဝတ္ထံ ဟူသည်ကား၊^၁ ဆဋ္ဌိတံ- စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဘက္ခယိတွာတိ-
ဘက္ခယိတွာ ဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ ဧတ္တကာ- ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဧတေ-
ထိုခွေး ကျီးစသောသတ္တဝါတို့သည်၊ မမ- ငါ၏၊ မံသံ- အသားကို၊ ခါဒိတွာ- စား၍၊
အဇရာ- မအိုကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ နှုန- ဖြစ်ကုန်လိမ့်တကား။

သစေ မံသာနိ ဟရိသုတိ- သစေ မံသာနိ ဟရိသုဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊
သစေ- အကယ်၍၊ တေ ခတ္တိယာ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည်၊ မယိ- ငါ၌၊
ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ- တပ်မက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မမ- ငါ၏၊ မံသာနိ- အသားတို့ကို၊
ဟရေယျံ- ယူကုန်ငြားအံ့၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ အဋ္ဌိနိ- အရိုးတို့ကို

၁။ အဝတ္ထ- ပါဠိဂါထာ၌ ဆိန္တံ အဝတ္ထံ-ဟုပုဒ် ရှိ၏၊ ၎င်းကို ဆိန္တန္တိ ဆဋ္ဌိတံ၊ အဝတ္ထန္တိ
နဂ္ဂံ-ဟု အဋ္ဌကထာမူဟောင်း၌ ဖွင့်ထားသည်ဟု ဆို၏၊ စာအဆင့်ဆင့် ကူးရေးရာမှ
အဝတ္ထန္တိ ဆဋ္ဌိတံ-ဟု စာမှားပုံရသည်၊ ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ စွန့်ပြစ်ထားသော
အဝတ်မရှိသောဟု သောဏိပုဒ်ကို အထူးပြုသော ဝိသေသနပုဒ်များ ဖြစ်ကြသည်။

ယာစိတ္တာ- တောင်း၍၊ အနုပထေ- လမ်းနံဘေး၌၊^၁ နံ- ထိုအရိုးကို၊ ဒဟာထ- မီးသဂြိုဟ်ကြပါလော့။ ဇယ်မဂ္ဂမဟာမဂ္ဂါနံ- လမ်းသွယ် လမ်းမကြီးတို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ဒဟေယျာထ- မီးသဂြိုဟ်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ခေတ္တာနီတိ- ခေတ္တာနိဟူသည် ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ မမ- ငါ၏၊ စာပိတဋ္ဌာနေ- မီးသဂြိုဟ်ရာအရပ်၌၊ မာလာဒိဝတ္ထုနိ- ပန်းအစရှိသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ ဧတ္ထ ဧတေသု ခေတ္တေသု- ဤမီးသဂြိုဟ်ရာနေရာတို့၌၊ ကဏိကာရရက္ခေ- မဟာ လှေကားပန်းပင်တို့ကို၊ ရောပယ- စိုက်ပျိုးစေလော့။ ဟိမစ္စယေတိ- ဟိမစ္စယေ ဟူသည်ကား၊ ဟိမပါတာတိက္ကမေ- ဆီးနှင်းကျရာ အချိန်ကို လွန်သော၊ ဖဂ္ဂုဏမာသေ- တပို့တွဲလ၌။ သရေယျာထာတိ- သရေယျာထ ဟူသည်ကား၊ တေသံ ပုပ္ဖါနံ- ထိုမဟာလှေကားပန်းတို့၏၊ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကံ- ရွှေခြင်းတောင်းကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ဥရုသု- ပေါင်တို့၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဓိတာ- သမီးဖြစ် သော၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီသည်၊ ဧဝံ ဝဏ္ဏာ- ဤမဟာလှေကားပန်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သရေယျာထ- အမှတ်ရပါလော့။

မယ်တော်ပါ ငိုရပြီ

[နာ- ၃၂၂] ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယ တဇ္ဇိတာ- သေဘေးမှ ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဝိလပိ- ငိုကြွေးမြည်တမ်းပြီ၊ မဒ္ဒရာဇာပိ- ခမည်းတော်မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး သည်လည်း၊ “ဖရသုဉ္စ- ပုဆိန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍိကဉ္စ- စဉ်းတီတုံး (သားစဉ်းတုံး) ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ စောရယာတကော- ခိုးသူသတ် ယောက်ျား သည်၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်သို့ သာလျှင်၊ အာဂစ္ဆတု- လာစေသတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဏာပေသိ- စေခိုင်းပြီ။ တဿ- ထိုခိုးသူသတ်ယောက်ျား၏၊ အာဂမနံ- လာခြင်းသည်၊ သကလရာဇဂေဟေ- အလုံး စုံသော မင်း၏နန်းတော်၌၊ ပါကဋ္ဌ- ထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုခိုးသူသတ်

၁။ အနုပထေ- ဇယ်မဂ္ဂေ-ဟူသည် ခြေဖြင့်သာ သွားနိုင်သော လမ်းသွယ်လမ်းကြားကို ခေါ်၏။ မဟာမဂ္ဂ-ဟူသည် ယာဉ်ရထားများ သွားနိုင်သော လမ်းမကြီးကို ခေါ်၏ ထိုနှစ်ခုတို့၏ အကြားကို အနုပထ-ဟု ခေါ်၏။

ယောက်ျား၏၊ အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ပဘာဝတိ
ယာ- ပဘာဝတိ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဌာယ-
ထ၍၊ သောကသမပ္ပိတာ- စိုးရိမ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ ရညော-
မင်းကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊
ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- ဘုရားရှင်သည်၊ - “တဿာ
မာတာ ဥဒဌာသိ၊ (ပ) ရညော မန္ဒဿန္တေပုရေ”တိ- “တဿာ မာတာ ဥဒဌာသိ၊
(ပ) ရညော မန္ဒဿန္တေပုရေ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ-
ဟောတော်မူပြီ။

၄၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ခတ္တိယာ- မင်းမျိုး၌လည်းဖြစ်ထသော၊
ဒေဝဝဏ္ဏိနီ- နတ်သမီးအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော၊ တဿာ-
ထိုပဘာဝတိ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ ရညော မဒ္ဒဿ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊
အန္တေပုရေ- နန်းတော် တွင်း၌၊ အသိဉ္စ- ပုဆိန်ကိုလည်းကောင်း၊ သုနဉ္စ-
သားလှီး ဓားကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ဥဒဌာသိ- နေရာမှ
ထလတ်ပြီ။

တတ္ထံ- ထို တဿာ မာတာ စသော ဂါထာ၌၊ ဥဒဌာသိတိ- ဥဒဌာသိ
ဟူသည်ကား၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဌာယ- ထ၍၊ ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊
သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ အဌာသိ- တည်ပြီ။ ဒိသ္မာ အသိဉ္စ သုနဉ္စာတိ-
ဒိသ္မာ အသိဉ္စ သုနဉ္စဟူသည်ကား၊ အန္တေပုရေ- နန်းတော်တွင်း၌၊ အလင်္ကတ
မဟာတလေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော မြတ်သောနန်းတော်ပြင်၌၊ ရညော-
မင်းကြီး၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ နိက္ခိတ္တံ- ချထားအပ်သော၊ ဖရသုဉ္စ- ပုဆိန်ကို
လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍိကဉ္စ- စဉ်းတီးတုံး(သားစဉ်းတုံး)ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊
ဝိလပန္နိ- ငိုကြွေးမြည်တမ်းလိုသော မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ “ဣမိနာ နှန အသိနာ၊
(ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿသီ”တိ- “ဣမိနာ နှန အသိနာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿသီ”-
ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၄၆။ မဒ္ဒ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းမြတ်၊ သုသည်- ကောင်းစွာသိအပ်သော၊
တနုမဇ္ဈိမံ- ငယ်သောခါးလည်းရှိသော၊ ဓီတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတိကို၊

ဣမိနာ အသိနာ- ဤပုဆိန်ဖြင့်၊ ဟန္တာန- သတ်၍၊ ခတ္တိယာနံ- ခုနစ်
ပြည်ထောင် သော မင်းတို့အား၊ ပဒဿတိ နှုန- ပေးတော်မူလတုံလော။

တတ္ထ- ထို ဣမိနာ နှုန စသော ဂါထာ၌၊ အသိနာတိ- အသိနာဟူသည် ကား၊
ဖရသုံ- ဓားမကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဟိ- မှန်၏၊ သော-
ထိုဓားမသည်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤနေရာ၌၊ အသိ နာမ- အသိမည်သည်၊ ဇာတော-
ဖြစ်ပြီ။ သုသည် တနုမဇ္ဈိမန္တိ- သုသည် တနုမဇ္ဈိမဟူသည်ကား၊ သုဌ- ကောင်းစွာ၊
သညာတံ- သိအပ်သော၊ တနုမဇ္ဈိမံ- သေးသွယ်သော ခါးလည်း ရှိသော။

အထ- ထိုသို့ မယ်တော်မိဖုရားကြီး မေးလျှောက်သော အခါ၌၊ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်
မင်းကြီးသည်၊ နံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ သညာပေန္တော- သိစေတော်မူ လိုသည်ဖြစ်၍၊
“ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရား၊ ကိံ- အဘယ်သို့၊ ကထေသိ- ဆိုဘိသနည်း၊ တဝ- ရှင်မိဖုရား၏၊
ဓိတာ- သမီးသည်၊ သကလဇမ္ပုဒိပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒိပ်ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာနံ-
မြတ်သော ကုသမင်းကို၊ ‘ဝိရူပေါ’တိ- အဆင်းမလှ ဟု၊ ဆဇ္ဇေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊
ဂတမဂ္ဂေ- သွားသော ခရီး၌၊ ပဒဝလဉ္စေ- ခြေရာသည်၊ အဝိနဋ္ဌေယေဝ- မပျက်မီ
သော်သာလျှင်၊ မစ္စံ- သေမင်းကို၊ နလာဋ္ဌေန- နဖူးဖြင့်၊ အာဒါယ- ဆောင်ယူ၍၊
အာဂတာ- ပြန်လာပြီ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပံ- အဆင်းကို၊
နိဿာယ- မှီ၍၊ ဤဒိသံ- ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (ဤသို့သဘောရှိသော) ဖလံ-
အကျိုးကို၊ လဘတု- ရစေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သာ-
ထိုမိဖုရားကြီးသည်၊ တဿ- ထိုခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊
သုတွာ- ကြား၍၊ ဓိတု- သမီးတော် ပဘာဝတီ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊
ဝိလပန္တိ- ဝိမြည်တမ်းလျက်၊ “န မေ အကာသိ ဝစနံ၊ (ပ) ကိန္တု သုခတရံ တတော”တိ-
“န မေ အကာသိ ဝစနံ၊ (ပ) ကိန္တု သုခတရံ တတော”-ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ
ဆဂါထာယော- ဤ ခြောက်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁။ သုသည်- မိုးထိမူ၌ ကောင်းသောအမှတ်လည်း ရှိသော-ဟု အနက်ပေးထား၏။
အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်မညီပေ။ ဂုဏ်တစ်ခုခုဖြင့် ခြားသူတို့ထက် သာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
သိထားသင့်သည်။ ပဘာဝတီသည် အဆင်းအားဖြင့် သာလွန်၍ သိထိုက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သုဌ သညာတံ-ဟု ဖွင့်သည်။

ကုသမင်းရှိလျှင် ကောင်းမည်

၄၇။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ တဝ- သင်၏၊ အတ္တကာမာယ- အကျိုးစီးပွားကိုလိုသဖြင့်၊ ယာစန္ဒိယာ- တောင်းပန်သော၊ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ တံ- သင်သည်၊ န အကာသိ- မလိုက်နာ။ သာ- ထိုငါ၏သမီး ပဘာဝတီသည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ လောဟိတသန္တန္နာ- သွေးဖြင့်လိမ်းကျံလျက်၊ ယမသာဓနံ- ယမမင်း၏ဘုံသို့၊ ဂစ္ဆသိ- လိုက်ရအံ့သည်ကား။

၄၈။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ ယော ပေါသော- အကြင် သတ္တဝါသည်၊ အတ္တဒဿိနံ- ရှည်မြင့်စွာသော အကျိုးစီးပွားကို မြင်လေ့ရှိ ကုန်သော၊ ဟိတာနံ- အစီးအပွားကို အလိုရှိပေကုန်သော သူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ န ကရောတိ- အကယ်၍မလိုက်နာအံ့၊ သော ပေါသော- ထိုသတ္တဝါသည်၊ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန- ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်၊ အာပဇ္ဇတိ- ရောက်၏၊ ပါပိယဉ္စ- ပို၍ယုတ်မာသော အဖြစ်သို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်ရ၏။

၄၉။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ သစေ စ- အကယ်၍လည်း၊ တံ- သင်သည်၊ စိတ္တဿ- စိတ်၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ အဂန္တာ- မလိုက်မူ၍၊ ကုသေန- ကုသမင်းကြောင့်၊ ဇာတံ- ဖြစ်သော၊ စာရဒဿနံ- နှစ်လို ဖွယ်သော အမြင်လည်းရှိသော၊ သုဝဏ္ဏမဏိမေခလံ- ရွှေပတ္တမြားဖြင့် ပြီးသော ခါးကြိုး တန်ဆာကို ဆင်သော၊ ဉာတိသံယေဟိ- ဆွေမျိုး အပေါင်းတို့သည်၊ ပူဇိတံ- ပူဇော်အပ်သော၊ ခတ္တိယံ- မင်းမျိုးဖြစ်သော၊ ကုမာရံ- သတို့သားကို၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဓာရေသိ- ဆောင်ရအံ့၊ ဧဝံ သတိ- ဤသို့ဆောင်ရသည်ရှိသော်၊ ယမက္ခယံ- ယမမင်းအိမ်သို့၊ န ဂစ္ဆသိ- မလိုက်ရလေရာ။

[နာ-၃၂၃] ၅၀။ ဘဒ္ဒေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ ခတ္တိယာနံ- ကုသဝတီမင်း တို့၏၊ ယတ္ထ ကုလေ- အကြင်အမျိုး၌၊ ဘေရိ- စည်းကြီးသည်၊ နဒတိ- အသံ မြည်၏၊ ကုဉ္ဇရော စ- ဆင်ပြောင်သည်လည်း၊ နိကူဇတိ- ကြီးကြာသံနှင့် တူသော အသံကို ပြု၏၊ တတော- ထိုကုသဝတီမင်းမျိုးထက်၊ ကိန္နု-

အဘယ်သို့လျှင်၊ သုခတရံ- လွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊
ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတာ- ပြေးလာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။

၅၁။ ဘဒ္ဒေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ ခတ္တိယာနံ- ကုသဝတီမင်းတို့၏၊
ကုလေ- အမျိုး၌၊ အသော စ- အထောင်မကသော မြင်းတို့ဖြင့်
ခြံရံအပ်သော မင်္ဂလာမြင်းသည်လည်း၊ သိသတိ- မြူးရွှင်၏၊ (ဝါ) ဟီ၏၊
ကုမာရော- စောင်း တတ်သော သူငယ်သည်၊ ဒွါရေ- နန်းတော်တံခါး၌၊
ဥပရောဒတိ- သီချင်းသီ၍ တီး၏၊ တတော- ထိုကုသဝတီမင်းမျိုးထက်၊
ကိန္နု- အဘယ်သို့လျှင်၊ သုခတရံ- လွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ-
မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတာ- ပြေးလာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။

၅၂။ ဘဒ္ဒေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ မယူရကောဉ္ဇာဘိရုဒေ- ဥဒေါင်း
ကြီးကြာတို့ တွန်မြူးရာလည်းဖြစ်သော၊ ကောကိလာဘိနိကူဇိတေ- ဥဩတို့
မပြတ်တွန်မြူးရာလည်းဖြစ်သော၊ ခတ္တိယာနံ- ကုသဝတီမင်းတို့၏၊ ကုလေ-
အမျိုး၌၊ အယံ ဝိဘူတိ- ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာသည်၊ ဝတ္တတိ- ဖြစ်၏၊
တတော- ထိုကုသဝတီ မင်းမျိုးထက်၊ ကိန္နု- အဘယ်သို့လျှင်၊ သုခတရံ-
လွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတာ-
ပြေးလာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။

တတ္ထ- ထို န မေ အကာသိ စသော ဂါထာတို့၌၊ ပုတ္တိကေတိ- ပုတ္တိကေ
ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အာလပတိ- ခေါ်၏။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊
ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ကိ-
အဘယ်ကို၊ တံ- သင်သည်၊ ကရိဿသိ- ပြုနိုင်လတံနည်း၊ သာမိကဿ- အရှင်၏၊
သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂစ္ဆ- သွားလော့၊ ရူပမဒေန- ရုပ်အဆင်း၌ ယစ်ခြင်းဖြင့်၊ မာ မဇ္ဇိ-
ယစ်ဖူး၍ မနေနှင့်၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ (မယာ- ငါသည်၊) ယာစန္ဒိယာပိ- တောင်းပန်ပါ
သော်လည်း၊ (တံ- သင်သည်၊) မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န အကာသိ- မလိုက်နာ၊
သာ တံ- ထိုသင်သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ လောဟိတသဉ္ဇန္တာ- သွေးဖြူလွမ်းသည်ဖြစ်၍၊
ယမသာဓနံ- သေမင်းနိုင်ငံသို့၊ ဂစ္ဆသိ- ရောက်ရလတံ။ မစ္စရာဇဿ- သေမင်း၏၊
ဘဝနံ- နိုင်ငံသို့၊ ဂမိဿသိ- ရောက်ရလတံ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
အနက်တည်း။ ပါပိယဉ္ဇာတိ- ပါပိယဉ္ဇဟူသည်ကား၊ ဣတော- ဤထက်၊ ပါပတရဉ္စ-

ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် သို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်ရလတုံ။ သစေ စ အဇ္ဇ
 ဓာရေသီတိ- သစေ စ အဇ္ဇ ဓာရေသီဟူသည်ကား၊ အမ္မ- ချစ်သမီး၊ သစေ-
 အကယ်၍၊ တုံ- သင်သည်၊ စိတ္တဿ- စိတ်၏၊ ဝသံ- အလိုသို့ အဂန္တာ- မလိုက်မူ၍၊
 ကုသနရိန္တံ- ကုသမင်းကို၊ ပဋိစ္စ- စွဲ၍၊ လဒ္ဓံ- ရအပ်သော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန-
 အဆင်းနှင့်၊ သဒိသံ- တူသော၊ စာရဒဿနံ- ကောင်းသောအဆင်းရှိသော၊ ကုမာရံ-
 မင်းသားကို၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဓာရယိဿသိ- ဆောင်ယူနိုင်အံ့။ ယမက္ခယန္တိ- ယမက္ခယံ
 ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ သန္တေ- ဤသို့ဆောင်ယူနိုင်သည်ရှိသော်၊ ယမနိဝေသနံ-
 သေမင်းနိုင်ငံသို့ န ဂစ္ဆေယျာသိ- မရောက်ရာ။ တတောတိ- တတော ဟူသည်ကား၊
 ယမ္ပိ ခတ္တိယကုလေ- အကြင်မင်းမျိုး၌၊ အယံ ဝိဘူတိ- ဤစည်းစိမ် ချမ်းသာသည်၊
 (ဟောတိ- ဖြစ်၏။) နာနာဘေရိ သဒ္ဓေန စေဝ- အမျိုးမျိုးသော စည်သံဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ မတ္တဝါရဏကောဉ္ဇနာဒေန စ- မုန်ယင်သောဆင်၏ ကြိုးကြာမြည်သံ
 ကဲ့သို့သော မည်သံဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိန္ဒာဒိတာ- ပဲ့တင်ထပ်သော၊ တမ္ဘာ
 ကုသာဝတီရာဇကုလာ- ထိုကုသာဝတီမင်းမျိုးမှ၊ ကိံ န- အဘယ်မည်သော၊ သုခတရံ-
 သာလွန်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတာ-
 လာရောက်သည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။
 သိသတီတိ- သိသတိဟူသည်ကား၊ ဟသတိ- ရယ်၏။ ကုမာရောတိ- ကုမာရော
 ဟူသည်ကား၊ သုသိက္ခိတော- ကောင်းစွာ သင်အပ်ပြီး သော၊ ဂန္ဓဗ္ဗကုမာရော-
 ဂန္ဓဗ္ဗလုလင်သည်။ ဥပရောဒတီတိ- ဥပရောဒတိ ဟူသည်ကား၊ နာနာတူရိယာနိ-
 အမျိုးမျိုးသော တူရိယာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဥပဟာရံ- ပူဇော်ခြင်းကို၊
 ကရောတိ- ပြု၏။ ကောကိလာဘိနိက္ခဇိတေတိ- ကောကိလာ ဘိနိက္ခဇိတေ
 ဟူသည်ကား၊ ကုသရာဇကုလေ- ကုသမင်း၏ အမျိုး၌၊ သာယံပါတော- ညဉ့်နံနက်၊
 ပဝတ္တနစ္စကိတဝါဒိတူပဟာရံ- ဖြစ်သော ကခြင်း သီဆိုခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတည်းဟူသော
 ပူဇော်မှုကို၊ (ဝါ) ဖြော်ဖြေမှုကို၊ ပဋိပ္ပရန္တိ ဝိယ- ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ တည်သကဲ့သို့။

၁။ ပဋိပ္ပရန္တိ- ဖရ-ဓာတ် ပြန့်ခြင်း၊ ပဋိ-ရှေးရှိသဖြင့် မပြန့်တော့ပေ။ သီဆိုတီးမှုတ်သံတွေ
 မပြန့်နိုင်အောင် ဆင်အော်သံ ကြိုးကြာမြည်သံ ဥဒေါင်းမြည်သံတွေက လွှမ်းမိုး၍
 ထားသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ သက္ကတ၌ ရှင်းလင်း ဖယ်ရှား အနက်တို့ကို ဟော၏။

ကောကိလေဟိ- ဥဩငှက်တို့သည်၊ အဘိနိက္ခဇိတေ- တွန်ကြူးအပ်ရာ ဖြစ်သော၊
(ကုသရာဇ ကုလေ- ကုသမင်း၏ အမျိုး၌)။

ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ သာပိ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ ဧတ္တကာဟိ-
ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတို့ဖြင့်၊ တာယ- ထိုသမီးတော်
ပဘာဝတီနှင့်၊ သဒ္ဓိ- တကွ၊ သလ္လပိတွာ- စကားပြောတော်မူ၍၊ “အဇ္ဇ- ယခု၊
ကုသနရိန္ဒာ- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ ဣဓ- ဤငါတို့ပြည်၌၊ သစေ အဿ- အကယ်၍
ရှိသည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ သတ္တ- ခုနစ်ပြည်ထောင်ကုန်သော၊ ဣမေ ရာဇာနော- ဤမင်း
တို့ကို၊ ပလာပေတွာ- ပြေးစေ၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဓိတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ဒုက္ခာ-
ဆင်းရဲမှ၊ ပမောစေတွာ- လွတ်စေ၍၊ အာဒါယ- ခေါ်ယူ၍၊ ဂစ္ဆေယျ- သွားရာ၏။”
ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ကဟံ န ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော နော ဒုက္ခာ
ပမောစယေ”တိ- “ကဟံ န ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော နော ဒုက္ခာ ပမောစယေ”
ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၃။ သတ္တုမဒ္ဒနော- ရန်သူတို့ကိုနှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ ပရရဋ္ဌပု မဒ္ဒနော-
တိုင်းတစ်ပါးကိုလည်း နှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ သောဠာရပညာဏော-
မြတ်သော ပညာရှိထသော၊ ယော- အကြင်ကုသမင်းသည်၊ နော- ငါတို့ကို၊
ဒုက္ခာ- ဆင်းရဲမှ၊ ပမောစယေ- လွတ်မြောက်စေရာ၏။ သော ကုသော-
ထိုကုသမင်းသည်၊ ကဟံ န ခေါ- အဘယ်အရပ်မှာ ရှိလေသနည်း။

တတ္ထ- ထို ကဟံ န စသော ဂါထာ၌၊ သောဠာရပညာဏောတိ- သောဠာရ
ပညာဏောဟူသည်ကား၊ (သော- ထိုကုသမင်းသည်၊) ဥဠာရပညော- ပြန့်ပြောသော
ပညာရှိ၏။

ကုသမင်း ဒီမှာ ရှိနေသည်

[၅၃- ၃၂၄] တတော- ထို့နောင်မှ၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ “ကုသဿ-
ကုသမင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘဏန္တိယာ- ပြောဆိုသော၊ မမ- ငါ၏၊ မာတု-
မယ်တော်၏၊ မုခံ- ခံတွင်းသည်၊ နပ္ပဟောတိ- မဆံ့ပြီ၊ အဿာ- ထိုမယ်တော်အား၊
တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဣဓေဝ- ဤငါတို့ပြည်၌ သာလျှင်၊ အာဠာရိကကမ္ပံ-
စဖိုသည်အမှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝသနဘာဝံ- နေသည်၏ အဖြစ်ကို၊ အာစိက္ခိဿာမိ

တာဝ- လျှောက်ကြားပေတော့အံ့၊ (တာဝ သဒ္ဓါအနုညာတတ္ထ) က္ကတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ဣဓေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော တေ သဗ္ဗေ ဝဓိဿတိ”တိ- “ဣဓေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော တေ သဗ္ဗေ ဝဓိဿတိ”-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၄။ အဗ္ဗ- မိခင်၊ သတ္တုမဒ္ဒနော- ရန်သူတို့ကို နှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ ပရရဋ္ဌပ္ပမဒ္ဒနော- တိုင်းတစ်ပါးကိုလည်း နှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ သောဠာရ ပညာဏော- မြတ်သောပညာလည်းရှိထသော၊ ယော ကုသော- အကြင်ကုသ မင်းမြတ်သည်၊ ဣဓေဝ- ဤငါတို့ပြည်၌ပင်လျှင်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ သော ကုသော- ထိုကုသမင်း မြတ်သည်၊ သဗ္ဗေ- ခမ်းသိမ်း ကုန်သော၊ တေ- ထိုရန်သူမင်းတို့ကို၊ ဝဓိဿတိ- သတ်လတ္တံ့သတည်း။

နင်ရူးနေသလား

အထ- ထိုသို့လျှောက်ကြားသောအခါ၌၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ မာတာ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ “အယံ- ဤပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယဘိတာ- သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပ္ပလပတိ- ငိုမြည်တမ်းယောင်တကား၊” က္ကတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ (တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ပုစ္ဆိတုကာမာ- မေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍)၊ “ဥမ္မတ္တိကာ န ဘဏသိ၊ (ပ) ကိံ န ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ- “ဥမ္မတ္တိကာ န ဘဏသိ၊ (ပ) ကိံ န ဇာနေမု တံ မယံ”-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၅။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီး၊ ဥမ္မတ္တိကာ- ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဘဏသိ န- ဆိုမြည်တမ်းသလော၊ အန္ဓဗာလာ- အလွန်မိုက်မဲ တွေဝေသည်ဖြစ်၍၊ ပဘာသသိ န- ဤစကားကို ဆိုမြည်လတ်သလော၊ ကုသော- ကုသမင်းသည်၊ အာဂတော- လာသည်၊ သစေ အဿ- အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ- ဤသို့လာရောက်သည်ရှိသော်၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ကိံ- အဘယ့်ကြောင့်၊ န ဇာနေမု- မသိဘဲ ရှိကုန်အံ့နည်း။

တတ္ထ- ထိုဥမ္မတ္တိကာ နဲ့ စသော ဂါထာ၌၊ အန္ဓဗာလာတိ- အန္ဓဗာလာ ဟူသည်ကား၊ သမ္မုဇ္ဈာ- တွေဝေသည်၊ အညာဏာ- ဉာဏ်မရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ ကိံ န ဇာနေမူတိ- ကိံ န ဇာနေမူ ဟူသည်ကား၊ ကေန ကာရဏေန- အဘယ် မည်သော အကြောင်းကြောင့်၊ တံ- ထိုကုသမင်း၏လာခြင်းကို၊ န ဇာနေယျာမ- မသိဘဲ နေကုန်ရာအံ့နည်း။ ဟိ- မှန်၏၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား၌၊ ဌိတောဝ- တည်လျက်သာလျှင်၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ (သန္တိကံ- အထံသို့) သာသနံ- သီတင်းစကားကို၊ ပေသေယျ- စေရာ၏။ သမုဿိတဒ္ဓဇာ- စိုက်ထောင်အပ်သော အလံတံခွန်ရှိသော၊ စတုရင်္ဂီနီသေနာ- အင်္ဂါ လေးပါး ရှိသောစစ်တပ်သည်၊ ပညာယေထ- ထင်ရှား၏။ တံ ပန- သင်ချစ်သမီး သည်ကား၊ မရဏဘယေန- သေဘေးမှ ကြောက်သောကြောင့်၊ ကထေသိ- ဆိုဘိ၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဟိုမှာ ကြည့်ပါ မယ်တော်

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည် မေးတော်မူအပ်လတ်သော်၊ “မေ- ငါ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ (ဝုတ္တံ- ငါလျှောက် ထားအပ်သော စကားကို)၊ န သဒ္ဓဟတိ- ယုံကြည်တော်မူ၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဣဓ- ဤငါတို့၏ပြည်သို့၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ သတ္တမာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဝသနဘာဝံ- နေသည်၏အဖြစ်ကို၊ န ဇာနာတိ- သိတော်မူ၊ နံ- ထိုမယ်တော်မိဖုရား ကြီးကို၊ ဒသေဿာမိ- ပြအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ မာတရံ- မယ်တော်၏၊ ဟတ္ထေ- လက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ဆွဲ၍၊ သီဟပဉ္စရံ- ခြင်္သေ့ခံသော လေသွန်နန်းတံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်၍၊ ဒသေန္တိ- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော၊ (ပ) ကုမ္ဘိ ဓောဝတိ ဩဏတော”တိ- “ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော၊ (ပ) ကုမ္ဘိ ဓောဝတိ ဩဏတော” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၆။ အမ္မ- မိခင် ယော- အကြင်သူသည်၊ ဒဠံ- မြွှာ၊ သံဝေလ္လံ- အောက်ပို ကျိုက်သည်ကို၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ဩဏတော- အောက်သို့ ညွတ်သော ဦးခေါင်းရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကုမ္ဘိ- အိုးခွက်ကို၊ ဓောဝတိ- ဆေးနေ၏။ ဧသော အာဠာရိကော- ထိုစဉ်သည်သည်၊ သော ပေါသော- ထိုကုသမင်းပင်တည်း။

တွံ- သင်မိခင်သည်၊ ကုမာရီပုရမန္တရေ- သမီးတော်တို့နေရာ လေသာနန်း
တံခါးကြား၌၊ သြလောကေဟိ- ကြည့်တော်မူပါလော့။

တတ္ထ- ထို ဧသော စသော ဂါထာ၌၊ ကုမာရီပုရမန္တရေတိ- ကုမာရီ ပုရမန္တရေ
ဟူသည်ကား၊ ဝါတပါနေ- လေသောက်ပြုတင်း၌၊ ဌိတာ- ရပ်လျက်၊ တဝ- သင်၏၊
မိတာနံ- သမီးဖြစ်ကုန်သော၊ ကုမာရီနံ- နန်းတွင်းသူတို့၏၊ ဝသနဌာနန္တရေ-
နေရာအရပ်၏ အကြား၌၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ သြလောကေဟိ- ကြည့်လော့။
သံဝေလ္လိန္တိ- သံဝေလ္လိဟူသည်ကား၊^၁ ကစ္ဆံ- ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-
ဖွဲ့ချည်၍၊ ကုမ္ဘိ- အိုးကို၊ ဓောဝတိ- ဆေး၍ နေ၏။

နင်တယ်မိုက်ပါလား

ကိရ- ချဲ့ဦးအံ့၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ “အဇ္ဇ- ယနေ့၊
မေ- ငါ၏၊ မနောရထော- စိတ်အလိုသည်၊ (နှလုံးအလိုသည်) မတ္ထကံ- အပြီး
အဆုံးသို့၊ ပါပုဏိဿတိ- ရောက်လတ္တံ့။ အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊ ပဘာဝတီ-
ပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ- သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ မမ- ငါ၏၊
အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ကထေဿတိ- ပြောဆိုလတ္တံ့၊ ဘာဇနာနိ-
အိုးခွက်တို့ကို၊ ဓောဝိတွာ- ဆေး၍၊ ပဋိသာမေဿာမိ- သိုမှီး (သိမ်းဆည်း)အံ့။”
ဣတိ- ဤသို့၊ (မနသိကတွာ- နှလုံးသွင်း၍) ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရိတွာ- ခပ်
(ဆောင်)၍၊ ဘာဇနာနိ-အိုးခွက်တို့ကို၊ ဓောဝိတုံ- ဆေးခြင်းငှာ၊ အာရဘိ- အားထုတ်ပြီး
အထ- ထိုသို့မြင်ရသောအခါ၌၊ နံ- သမီးတော် ပဘာဝတီ ကို၊ မာတာ- မယ်တော်

၁။ သံဝေလ္လိ- သံ-ရှေးရှိသော ဝေလ္လ-ဓာတ် စလနတ္ထ၊ သံဟရဏတ္ထ-ဟုလည်းကောင်း၊
ဝိ-ရှေးရှိသော ဣလ-ဓာတ်ဟုလည်းကောင်း ရုပ်ပြီးကြံကြ၏၊ တွန့်ခြင်း ခွေခြင်း
လိမ်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ခန္ဓာကိုယ်အောက်ပိုင်း၌ ဝတ်ဆင်ထားသော ပုဆိုးကို
တွန့်လိမ်ခွေခေါက်၍ ပေါင်ကြားသို့ သွင်းကာ နောက်ပိုင်းခါး၌ ချည်နှောင်
ထားခြင်းကို အောက်ပိုးကြိုက်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ခါးတောင်းကြိုက်သည်ဟု
လည်းကောင်းခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတွာ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ကစ္ဆ-သဒ္ဓါ
ပေါင်ကြားကိုယူ၊ ၎င်းကို လိမ်ထားသော ပုဆိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ထားသည်ဟု
ဆိုလိုသည်။

မိဖုရားကြီးသည်၊ ပရိဘာသန္တိ- ဆဲရေးမြည်တမ်းတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဝေဏီ တွမသိ စက္ကာလီ၊ (ပ) ဒါသံ ကယိရာသိ ကာမုက”န္တိ- “ဝေဏီ တွမသိ စက္ကာလီ၊ (ပ) ဒါသံ ကယိရာသိ ကာမုကံ” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၇။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီး၊ တံ- သင်သည်၊ ဝေဏီ- ဒေါင်းရွှေသည် သမီးသည်၊ အသိ- ဖြစ်လေသလော၊ စက္ကာလီ- ဒွန်စက္ကာသမီးသည်၊ အသိ- ဖြစ်လေသလော။ အဒု- ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ ကုလဂန္ဓနီ- အမျိုးကို ဖျက်ဆီး တတ်သော မိန်းမသည်။ အသိ- ဖြစ်လေသလော။ ကထံ- အဘယ် အကြောင်းကြောင့်၊ မဒ္ဒကုလေ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုး၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပါလျက်၊ ကာမုကံ- အဘယ်ကြောင့်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာမိကံ- လင်ကို၊ ဒါသံ- ကျွန်အဖြစ်ကို၊ ကယိရာသိ- ပြုဘိသနည်း။ (ကာမုကံ= ကို အဘယ့်ကြောင့်ဟု အနက်ပေးသော် ရှေ့၌ ကထံ-ပုဒ်ပါပြီးဖြစ်၍ အနက်တူနှစ်ပုဒ်ထပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ကာမုကံ-ချစ်လင်ကို၊ ဒါသံ- ကျွန်အဖြစ်ကို၊ ကယိရာသိ- ပြုဘိသနည်း”ဟု အနက်ပြောင်း၍ ပေးလေ။)

[နာ-၃၂၅] တတ္ထ- ထို ဝေဏီ စသော ဂါထာ၌၊ ဝေဏီတိ- ဝေဏီ ဟူသည်ကား၊^၁ တစ္ဆိကာ- နှီးရွှေသူမသည်။ အဒူ’သိ ကုလဂန္ဓနီတိ- အဒူ’သိ ကုလဂန္ဓနီဟူသည်ကား၊^၂ ဥဒါဟု- ထိုသို့မဟုတ်၊ တံ- သင်သည်၊ ကုလဒူသိကာ- အမျိုးကို ဖျက်ဆီးသူသည်။ ကာမုကန္တိ- ကာမုကံဟူသည်ကား၊ ကထံ နာမ- အဘယ့်ကြောင့်လျှင်၊ တံ- သင်သည်၊ ဧဝရူပေ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပါလျက်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာမိကံ- အရှင်ကို၊ ဒါသံ- ကျွန်ကို၊ ကရေယျာ သိ- ပြုဘိသနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁။ ဝေဏီ-နှီးရွှေသမား၊ ရှေးခေတ်က ဒေါင်းရွှေသမား-ဟု အနက်ပေး၏၊ ဝါးကို ခွဲစိပ်ဖြာ၍ တောင်းပလုံးစသည် ရက်လုပ်အသက်မွေးသော ဇာတ်နိမ့်လူတန်းစားကို ခေါ်သည်။ ဤ၌ သမီးကို မနှစ်သက်၍ ဆဲရေးသောအားဖြင့် ခေါ်ဆိုသော စကားဖြစ်သည်။

၂။ ကုလဂန္ဓနီ- ဂန္ဓ-ဓာတ် ဆေဒနေ-အမျိုးအစဉ်အဆက်ပြတ်အောင် ဖြတ်သူ၊ အမျိုးကို ဖျက်ဆီးသူ-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ကျွန်လို့ ထင်လို့လား

တတော- ထိုမှ၊ (ပရံ- နောက်၌) ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ “မမ- ငါ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ ဣမဿ- ဤကုသမင်း၏၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဧဝံ- ဤသို့ဖိုသည်ဖြင့်၊ ဝသနဘာဝံ- နေလာသည်၏အဖြစ်ကို၊ န ဇာနာတိ မညေ- သိတော်မမူယောင်တကား၊” ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “နမ္မိ ဝေဏီ န စက္ကာလီ၊ (ပ) တံ နု ဒါသောတိ မညသိ”တိ- “နမ္မိ ဝေဏီ န စက္ကာလီ၊ (ပ) တံ နု ဒါသောတိ မညသိ”ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၈။ အမ္မ- မိခင်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝေဏီ- ဒေါင်းရွှေသည် သမီးသည်၊ န အမ္မိ- မဖြစ်ပါ။ စက္ကာလီ- ဒွန်းစက္ကားသမီးသည်၊ န အမ္မိ- မဖြစ်ပါ။ ကုလဂန္ဓိနီ- အမျိုးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မိန်းမသည်၊ န အမ္မိ- မဖြစ်ပါ။ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တံ- သင်မိခင်သည်၊ ဩက္ကာကပုတ္တော- ဥက္ကာကမင်း၏ သားတော် ဖြစ်သော ကုသမင်းမြတ်ကို၊ ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- အောက်မေ့တော်မူဘိ၏တကား။

တတ္ထ- ထို နမ္မိ ဝေဏီ စသော ဂါထာ၌၊ ဩက္ကာကပုတ္တောတိ- ဩက္ကာက ပုတ္တော ဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ ဧသ ဧသော- ဤသူသည်၊ ဩက္ကာကပုတ္တော- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတည်း၊ တံ ပန- သင်မိခင်သည်ကား၊ “ဒါသော”တိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ- မှတ်ထင်ဘိ၏၊ ကဿာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ အဟံ- ငါသည်၊ “ဒါသော”တိ- ကျွန်ဟူ၍၊ ကထေဿာမိ- ဆိုအံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဣဒါနီ- ယခုအခါ၌၊ (ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်) အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ယသံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဝဏ္ဏေန္တိ- ချီးမွမ်းပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ၊ (ပ) တံ နု ဒါသောတိ မညသိ”တိ- “ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ၊ (ပ) တံ နု ဒါသောတိ မညသိ”ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ပဉ္စ ဂါထာယော- ဤငါးဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၉။ အမ္မ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တော- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော် ဖြစ်သော၊ ယော ရာဇာ- အကြင်ကုသမင်းသည်၊ ဝိသတိဗြာဟ္မဏ

သဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
ဘောဇေတိ- ဆွမ်းကျွေး၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တံ- သင်မိခင်သည်၊ သော
ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊
ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ န- ထင်တော်မူဘိသလော။

၆၀။ အဗ္ဗ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်
ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းအတွက်၊ ဝီသတိနာဂသဟဿာနိ-
နှစ်သောင်းသော ဆင်တို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ယောဇေန္တိ- ကစေ
ကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တံ- သင်မိခင်သည်၊ သော ဩက္ကာကပုတ္တော-
ထိုဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊ ဒါသောတိ-
ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ န- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

၆၁။ အဗ္ဗ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်
ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းမြတ်အတွက်၊ ဝီသတိ
အဿသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော မြင်းတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
ယောဇေန္တိ- ကစေကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တံ- သင်မိခင်သည်၊ သော
ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊
ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ န- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

၆၂။ အဗ္ဗ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်
ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းမြတ်အတွက်၊ ဝီသတိ
ရထသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော ရထားတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
ယောဇေန္တိ- ကစေကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တံ- သင်မိခင်သည်၊ သော
ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏သားတော် ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊
ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ န- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

၆၃။ အဗ္ဗ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏သားတော်
ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းမြတ်အတွက်၊ ဝီသတိ
ဓေနုသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော နို့ညှစ်နွားမတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
ဒုဟန္တိ- နို့ညှစ်ကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တံ- သင်မိခင်သည်၊ သော

ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊
ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ န- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

မယ်တော်က မင်းကြီးကို လျှောက်ပြီ

ဧဝံ- ဤသို့၊ တာယ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ- ငါးဂါထာတို့ဖြင့်၊
မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းကုသမင်း၏၊ ယသော- စည်းစိမ်အခြံအရံကို၊
ဝဏ္ဏိတော- ချီးမွမ်းအပ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ မာတာ-
မယ်တော်သည်၊ “အယံ- ဤပဘာဝတီသည်၊ အသမ္ဘိတာ- မကြောက်မရွံ့သည်
ဖြစ်၍၊ ကထံ- စကားကို၊ ကထေတိ- ပြောဆိုဘိ၏။ အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊ ဧတံ-
ထိုစဉ်သည် အိမ်၌ရှိသော သူသည်၊ ဧဝံ- ဤပဘာဝတီဆိုသည့်အတိုင်း ကုသမင်း
ဟုတ်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ ရညော- မဒ္ဓရာဇ်မင်းကြီး၏၊
သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ-
လျှောက်ကြားပြီ။ သော- ထိုမဒ္ဓရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊
ပဘာဝတီယာ- ပဘာဝတီ၏၊ [နှာ-၃၂၆] သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊
“အဗ္ဗ- ချစ်သမီး၊ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ ဣဓ- ဤငါတို့ပြည်သို့ အာဂတော-
ရောက်လာသည်၊ သစ္စံ ကိရ- မှန်သလော၊” ဣတိ- ဤသို့ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။
တာတ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ အာမ- မှန်ပါ၏၊ အဿ- ထိုကုသမင်းသည်၊ (ကရောန္တဿ-
၌စပ်) တဝ- ခမည်းတော်မင်းကြီး၏၊ ဓိတာနံ- သမီးတော်တို့၏၊ အာဠာရိကတ္တံ-
စဖိုသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကရောန္တဿ- ပြု၍နေစဉ်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ သတ္တ မာသာ-
ခုနစ်လတို့သည်၊ (သတ္တမော မာသော-ဟု ရှိလျှင် “ခုနစ်လမြောက်သည်”ဟု
အနက်ပေး၍၊ အတိက္ကန္တာ- ကို အတိက္ကန္တော-ဟု ပြင်၍ အနက်ပေးလေ) အတိက္ကန္တာ-
လွန်သွား ကုန်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့ (အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ)။ သော- ထိုခမည်းတော်
မဒ္ဓရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ တဿာ- ထိုသမီးတော်ပဘာဝတီ၏၊ (ဝစနံ- စကားကို၊)
အသဒ္ဓဟန္တော- ယုံတော်မမူသည်ဖြစ်၍၊ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-
မေးတော်မူ၍၊ ယထာဘူတံ- ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း၊ သုတွာ- ကြားသိ တော်မူ၍၊
ဓိတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို ဂရဟန္တော- ကဲ့ရဲ့တော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ “တဿ တေ
ဒုက္ကဋ္ဌံ ဗာလေ၊ (ပ) န တံ အက္ခာသိ’ဓာဂတ”န္တိ- “တဿ တေ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဗာလေ၊ (ပ) န တံ
အက္ခာသိ’ဓာဂတံ”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၆၄။ ဗာလေ- အမိုက်မ၊ မဏ္ဍုကဝဏ္ဏေန- ဖား၏အသွင်ဖြင့်၊ နာဂံ- ဆင်ပြောင်ကို၊ ကရောတိ ဣဝ- ပြုသကဲ့သို့၊ တံ- သင်သည်၊ မဟဗ္ဗလံ- ခွန်အား ကြီးမားသော၊ ခတ္တိယံ- ကုသမင်းမြတ်ကို၊ ယံ ကရောတိ- အကြင်ပြုမူ၏၊ ဧတံ- ထိုပြုမူခြင်းသည်၊ တဗ္ဗ- စင်စစ်၊ တေ- သင်၏၊ ဒုက္ကဋ်- မကောင်းသော အပြုအမူ တည်း၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတံ- ရောက်လာသော၊ တံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ (နော- ငါတို့အား၊) န အက္ခာသိ- မပြောကြား၊ တမ္ပိ- ထိုမပြောကြားခြင်းသည် လည်း၊ တေ- သင်၏၊ ဒုက္ကဋ်- မကောင်းသော အပြုအမူတည်း။

တတ္ထ- ထို တဗ္ဗ တေ- အစရှိသော ဂါထာ၌၊ တဗ္ဗါတိ- တဗ္ဗဟူသည်ကား၊ ဧကံသေနော- ဧကန်စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။

ကုသမင်းကို ကန်တော့ပြီ

သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဓိတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ဂရဟိတွာ- ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ကတပဋိသန္တာရော- ပြုအပ်ပြီးသော စကားအစေ့အစပ် (ပျူငှာလောကဝတ်)ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဗ္ဗလိ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂယ- ချီ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အစွယံ- အပြစ်ကို၊ ဒဿန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အပရာဓံ မဟာရာဇ၊ (ပ) နာညာသိမှာ ဣဓာဂတ”န္တိ- “အပရာဓံ မဟာရာဇ၊ (ပ) နာညာသိမှာ ဣဓာဂတံ”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၆၅။ မဟာရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ တံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ နော- ငါတို့၏၊ အပရာဓံ- အပြစ်ကို၊ ခမ- သည်းခံတော်မူပါလော့။ ရထေသဘ- ရထား စီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊ ရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ အညာတဝေသေန- မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ဣဓ- ဤသာဂလမြို့သို့ တဝ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ယံ အာဂတံ- အကြင်ရောက်တော်မူခြင်းသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ အာဂတံ- ထိုသို့ရောက်လာတော်မူခြင်းကို၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ န အညာသိမှာ- မသိရပါကုန်။

ကုသမင်းတောင်းပန်ခြင်း

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း
ကုသမင်းသည်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဖရသံ- ကြမ်းကြုတ်စွာသော စကားကို၊ သစေ
ဝက္ခာမိ- အကယ်၍ဆိုအံ့၊ (ဧဝံ သန္တေ- ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်၊) ဣဓေဝ-
ဤအရပ်၌ပင်လျှင်၊ အဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဟဒယံ- စိတ်နှလုံးသည်၊ ဖလိဿတိ-
ကွဲလတ္တံ့၊ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ အဿာသေဿာမိ- သက်သာ စေအံ့၊” ဣတိ-
ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ ဘာဇနန္တရေ- အိုးခွက်ကြား၌၊ ဌိတောဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊
“မာဒိသဿ န တံ ဆန္တံ၊ (ပ) နတ္ထိ တေ ဒေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ- “မာဒိသဿ န တံ ဆန္တံ၊
(ပ) နတ္ထိ တေ ဒေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ”ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊
အာဟ- ဆိုပြီ။

၆၆။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ ယော အဟံ- အကြင်ငါသည်၊ အာဠာရိ
ကော- စဖို့သည်သည်၊ ဘဝေ- ဖြစ်၏၊ တံ- ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းသည်၊
မာဒိသဿ- ငါကဲ့သို့သော သူအား၊ ဆန္တံ- လျှောက်ပတ်သည်၊ န ဘဝတိ-
မဖြစ်၊ တွညေဝ- အရှင်မင်းမြတ်သည်သာလျှင်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊
ပသီဒဿု- စိတ်ကြည်တော်မူလော့။ တေ- သင်မင်းကြီးအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ-
မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိပေ။

သမီးတော်ကို ကန်တော့စေပြီ

ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊
ပဋိသန္တာရံ- အစေ့အစပ်စကားကို၊ လဘိတွာ- ရ၍၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ် အထက်သို့
အဘိရုဟိတွာ- တက်တော်မူ၍၊ ပဘာဝတိ- သမီးတော်ပဘာဝတိကို၊ ပက္ခော
သာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစေခြင်းအကျိုးငှာ၊
(ကန်တော့စေခြင်းငှာ)၊ ပေသေတံ- စေလွှတ်ခြင်းငှာ၊ “ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ၊ (ပ)
သော တေ ဒဿတိ ဇီဝိတ”န္တိ- “ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ၊ (ပ) သော တေ ဒဿတိ
ဇီဝိတ”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

၆၇။ ဗာလေ- သူမိုက်မ၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ မဟဗ္ဗလံ- ကြီးသောခွန်အား
ရှိသော၊ ကုသရာဇံ- ကုသမင်းမြတ်ကို၊ ခမာပေဟိ- ကန်တော့ချေလော့။

တုမေဟိ- သင်တို့သည်၊ ခမာပိတော- ကန်တော့အပ်သည်ရှိသော်၊ သော
ကုသောရာဇာ- ထိုကုသမင်းမြတ်သည်၊ တေ- သင်အား၊ ဇီဝိတံ-
အသက်ကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ပိတု- ခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ ဝစနံ-
စကားကို၊ (အမိန့်တော်ကို) သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ ဘဂိနိဟိ စေဝ- ညီမတော်
အပေါင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစာရိကာဟိ စ- အလုပ်အကျွေး ကိုယ်လုပ်မောင်းမ
အပေါင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဂ္ဂတာ- ခြံရံလျက်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ-
အထံသို့ အဂမာသိ- သွားပြီ၊ သောပိ- ထိုကုသမင်း သည်လည်း၊ ကမ္မကာရဝေသေန-
အလုပ်သမားအသွင်ဖြင့်၊ ဌိတော ဝ- ရပ်လျက် သာလျှင်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊
အတ္တနော- မိမိ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အာဂမနံ- လာသည်ကို၊ ဥတ္တာ- သိ၍၊
“အဇ္ဇေ ယနေ၊ ပဘာဝတိယာ- ထိုပဘာ ဝတီ၏၊ မာနံ- မာနကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ချီးဖျက်၍၊
ပါဒမူလေ- ခြေရင်း၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ကလလေ- ရွံ့ညွှန်၌၊ နိပဇ္ဇာပေဿာမိ-
ဝပ်စေအံ့” ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ အာဘတံ- ခပ်ဆောင်အပ်သော၊
သဗ္ဗံ- အလုံးစုံ သော၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ- သွန်ပစ်၍၊ ခလမဏ္ဍလမတ္တံ-
ကောက်နယ် တလင်း ဝန်းမျှလောက် သော၊ ဌာနံ- အရပ်ကို၊ မဒ္ဒိတွာ- နင်းနယ်၍၊
ဧကကလလံ- တစ်ပေါင်းတည်း သော(တစ်ပြင်တည်းသော) ရွံ့ညွှန်ကို၊ အကာသိ-
ပြုတော်မူပြီ၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊
ဂန္တာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ပါဒေသု (ပါဒမူလေသု)- ခြေရင်းတို့၌၊
နိပတိတွာ- ဝပ်၍၊ ကလလပိဋေ- ရွံ့ညွှန်ပြင်၌၊ နိပဇ္ဇာ- လျောင်းလျက်၊ တံ-
ထိုကုသမင်းကို၊ ခမာပေသိ- ကန်တော့ပြီ၊ (သည်းခံစေပြီ) တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်း
ကို၊ ပကာ သေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ “ပိတုဿ
ဝစနံ သုတ္တာ၊ (ပ) ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလ”န္တိ- “ပိတုဿ ဝစနံ သုတ္တာ၊ (ပ) ကုသရာဇံ
မဟဗ္ဗလံ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

[၅၃-၃၂၇] ၆၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဒေဝဝဏ္ဏီ- နတ်၏အဆင်းနှင့်
တူသော အဆင်းရှိ သော၊ ပဘာဝတီ- မင်းသမီးပဘာဝတီသည်၊ ပိတုဿ-
ခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ မဟဗ္ဗလံ-

ကြီးသောခွန်အား ရှိသော၊ ကုသရာဇ်- ကုသမင်းကို၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ပတိတွာ- ဝပ်၍၊ အဂ္ဂဟိ- စွဲကိုင်ပြီ။

တတ္ထ- ထို ပိတုဿစသော ဂါထာ၌၊ သိရသာတိ- သိရသာဟူသည်ကား၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတွာ- ပျပ်ဝပ်၍၊ ကုသရာဇာနံ- ကုသမင်းကို၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ- ဆွဲကိုင်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဂဟေတွာ ပန- ခြေတို့၌ ဦးခေါင်းဖြင့် ဦးတိုက်၍ကား၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ခမာပေန္တိ- သည်းခံစေလို(ကန်တော့လို)သည်ဖြစ်၍၊ “ယာ’မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿတိ”တိ- “ယာ’မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿတိ”ဟူကုန်သော၊ တိဿော ဂါထာယော- သုံးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၆၉။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တယာ- အရှင်မင်းမြတ်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ယာ’မာ ရတျော (ယာ ဣမာ ရတ္တိယော)- အကြင်ညဉ့်တို့သည်၊ အတိက္ကန္တာ- လွန်ကုန်၏။ တာ’မာရတ္တိယော (တာ ဣမာ ရတ္တိယော)- ထိုညဉ့်တို့သည်၊ သတ္တမာသာ- ခုနစ်လရှိကုန်ပြီ။ ရထေသဘ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက်မြတ်သော အရှင်မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ပါဒေ- ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္တေ- ရှိခိုးပါ၏၊ မေ- အကျွန်ုပ်ကို၊ မာ ကုဇ္ဈ- အမျက်ထွက်တော် မမူပါလင့်။

၇၀။ မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းအား၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကို၊ ကတံ- ပြုမိပေ၏၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံအပြစ်ကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဋိဇာနာမိ- ဝန်ခံပါ၏၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နာတော်မူပါလော့၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုယံ- အရှင်မင်းမြတ်အား၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကို၊ န စာပိ ကရေယျာမိ- မပြုဝံ့ပါပြီ။

၇၁။ ဧဝံ- ဤသို့ ယာစမာနာယ- တောင်းပန်ပါသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ န ကာဟသိ- အကယ်၍လိုက်နာတော်မမူအံ့၊ ဧဝံ

သတိ- ဤသို့ လိုက်နာတော်မမူသည်ရှိသော်၊ တာတော- ခမည်းတော်
သည်၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဟန္တာ- သတ်၍၊ ခတ္တိယာနံ-
ခုနစ် ပြည်ထောင်သော မင်းတို့အား၊ ပဒဿတိ- ပေးလိုက်ပါလတ္တံ့။

တတ္ထ- ထို ယာမာ စသော ဂါထာတို့၌၊ ရတျောတိ- ရတျောဟူသည် ကား၊
ရတ္တိယော- ညဉ့်တို့သည်။ တာ'မာတိ- တာ'မာ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗာပိ-
အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ ဣမာ- ထိုညဉ့်တို့သည်၊ တယာ- သင်နှင့်၊ ဝိနာ-
ကင်း၍၊ အတိက္ကန္တာ- ကုန်လွန်ခဲ့ပြီ။ သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမိတိ- သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမိ
ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤမျှလောက်သော
ကာလပတ်လုံး၊ မယာ- ငါသည်၊ တဝ- သင်၏၊ အပ္ပိယမေဝ- မနှစ်သက်အပ်
သည်ကိုသာ၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံကို၊ တေ-
သင့်အား၊ ပဋိဇာနာမိ- ဝန်ခံပါ၏၊ အပရမ္ပိ- ထို့အပြင်လည်း၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊
ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နားထောင်ပါဦး၊ ဣတော- ဤအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-
စ၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုယံ- သင်၏၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကို
န ကရိဿာမိ- မပြုတော့ပါအံ့။ ဧဝံ စေတိ- ဧဝံ စေဟူသည် ကား၊ သစေ-
အကယ်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယာစမာနာယ- တောင်းပန်သော၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ-
စကားကို၊ တံ- သင်သည်၊ န ကရိဿသိ- မလိုက်နာငြားအံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊
အတ္ထော- အနက်တည်း။

ကုသမင်း ကျေနပ်

တံ- ပဘာဝတီ ကန်တော့တောင်းပန်သော ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊
ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ‘ဣမံ- ဤပဘာဝတီကို၊ တွဉ္ဇေဝ-
သင်သည်သာလျှင်၊ ဇာနိဿတိ- သိရလိမ့်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သစေ ဝက္ခာမိ-
အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဟဒယံ- စိတ်နှလုံးသည်၊
ဖလိဿတိ- ကွဲလတ္တံ့၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အဿာသေဿာမိ- သက်သာစေအံ့၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ၊ (ပ) နယိတုံ တံ
ပဘာဝတီ”တိ- “ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ၊ (ပ) နယိတုံ တံ ပဘာဝတီ”ဟူကုန်သော၊
(ဣမာ တိသော ဂါထာယော- ဤသုံးဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၇၂။ ကလျာဏိ- ကောင်းခြင်းငါးပါးနှင့် ပြည်စုံသော၊ ပဘာဝတိ- ရှင်မ ပဘာဝတိ၊ တံ- သင်သည်၊ မာ ဘာယိ- မကြောက်ပါလင့်၊ တေ- ရှင်မအား၊ ဝိကုဒ္ဓေါ- အမျက်မထွက်သည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တေ- ရှင်မပဘာဝတိ သည်၊ ယာစမာနာယ- တောင်းပန်ပါလျက်၊ တေ- ရှင်မ၏၊ ဝစော- စကားကို၊ ကိ- အဘယ်ကြောင့်၊ န ကာဟာမိ- မလိုက်နာတုံ အံ့နည်း၊ ကာဟာမိ ဧဝံ- လိုက်နာအံ့သည်သာတည်း။

၇၃။ ရာဇပုတ္တိ- မင်းသမီးဖြစ်သော ရှင်မ ပဘာဝတိ၊ တေ- ရှင်မ၏၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော အပြစ်ကို၊ ပဋိဇာနာမိ- ငါသည်းခံ၏။ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နာဦးလော့။ အဟံ- ငါသည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုယံ- အရှင်မအား၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်သည်ကို၊ န စာပိ ကရေယျာမိ- မပြုပြီ။

၇၄။ သုဿောဏိ- ပါးလျသေးသွယ် တင့်တယ်သော ခါးရှိသော၊ ပဘာဝတိ- ရှင်မ ပဘာဝတိ၊ ဗဟံ- များစွာသော၊ မဒ္ဒကုလံ- မဒ္ဒရာဇ် မင်းမျိုးကို၊ ဟန္တာ- အကုန်သတ်၍။ တံ- ရှင်မကို၊ နယိတံ- ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်လျက်၊ တဝ ကာမာဟိ- ရှင်မကို အလိုရှိသောကြောင့် သာလျှင်၊ ပဟု- များစွာသော၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ တိတိက္ခိသံ- ငါသည်းခံ၏။

တတ္ထ- ထို ဧဝံ တေ စသော ဂါထာတို့၌၊ ကိ န ကာဟာမိတိ- ကိ န ကာဟာမိ ဟူသည်ကား၊ ကိကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ တဝ- သင်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န ကရိဿာမိ- မလိုက်နာဘဲ နေအံ့နည်း။ ဝိကုဒ္ဓေါ တျ'သ္မိတိ- ဝိကုဒ္ဓေါ တျ'သ္မိဟူသည်ကား၊ တေ- သင့်အား၊ ဝိကုဒ္ဓေါ- အမျက်မထွက်သည်၊ နိက္ကောပေါ- စိတ်မဆိုးသည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။ သဗ္ဗံ တေတိ- သဗ္ဗံ တေဟူသည်ကား၊ ဝိကုဒ္ဓဘာဝဉ္စ- အမျက်မထွက်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အပ္ပိယကရဏဉ္စ- မနှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘယံ- နှစ်ပါးစုံသော၊ တေ- သင်၏၊ ဣဒံ သဗ္ဗမေဝ- ဤအလုံးစုံကိုပင်လျှင်၊ ပဋိဇာနာမိ- ခွင့်လွှတ်ပါ၏။ တဝ ကာမာဟိ- [နှာ-၃၂၈] တဝ ကာမာဟူသည်ကား၊ တဝ- သင့်ကို၊ ကာမေန- အလိုရှိသောကြောင့်၊ တံ- သင့်ကို၊ ဣစ္ဆာမာနော- အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ တိတိက္ခိသန္တိ-

တိတိကိသံဟူသည်ကား၊ (အဟံ- ငါသည်၊) အဓိဝါသေမိ- သည်းခံ၏။ ဗဟုံ
မဒ္ဒကုလံ ဟန္တာ နယိတုံ တန္တိ- ဗဟုံ မဒ္ဒကုလံ ဟန္တာ နယိတုံ တံ ဟူသည်ကား၊
ဗဟုမဒ္ဒရာဇကုလံ- များစွာသော မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုးကို၊ ဟနိတွာ- သတ်၍၊
ဗလက္ကာရေန- အနိုင်အထက်အားဖြင့်၊ တံ- ထိုသင့်ကို၊ နေတုံ- ဆောင်ခြင်းငှာ၊
သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်ပါလျက်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ကြုံးဝါးပြီး စစ်တပ်ကို ပြင်စေခြင်း

အထ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဒေဝရညော- နတ်တို့၏ ဘုရင်
ဖြစ်သော၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ ပရိစာရိကံဝိယ- အခြံအရံ အလုပ်အကျွေးနှင့်
တူသော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ တံ ပရိစာရိကံ- ထိုအခြံအရံ (အလုပ်အကျွေး)ကို၊
ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ခတ္တိယမာနံ- မင်း၏ မာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ “မယိ- ငါသည်၊
ဓရမာနေယေဝ- ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်လျှင်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘရိယံ- မယားကို၊ အညေ-
တစ်ပါးကုန်သော မင်းတို့သည်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂမိဿန္တိ ကိရ- သွားကုန်
လတ္တံသတတ်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သီဟော ဝိယ- ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့၊ ရာဇင်္ဂဏေ-
မင်းရင်ပြင်၌၊ ဝိဇ္ဇမာနော- တင့်တယ်စံပယ်တော်မူလျက်၊ “သကလနဂရဝါသိနော-
အလုံးစုံသော မြို့၌နေကုန်သော သူတို့သည်၊ မေ- ငါ၏၊ အာဂတဘာဝံ-
လာသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနန္တု- သိစေကုန်သတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဂ္ဂန္တော-
ဟစ်ကြွေးလျက်၊ နဒန္တော- ကြုံးဝါးလျက်၊ သေဠေန္တော- လေချွန်လျက်၊ အပ္ပေါဠေန္တော-
လက်ခမောင်းခတ်လျက်၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်သော မင်းတို့ကို၊
ဇီဝဂ္ဂါဟံ- အသက်နှင့်တကွ ဖမ်းခြင်း (အရှင်ဖမ်းခြင်း)ကို၊ ဂဟေဿာမိ- ဖမ်းအံ့။
မေ- ငါ့အား၊ ရထာဒယော- ရထားစသည်တို့ကို၊ ယောဇေန္တု- တပ်ဆင်ကုန် (ယှဉ်က
ကုန်)လော့၊” ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ “ယောဇယန္တု ရထေ အသေ၊ (ပ) ဝိဓမန္တဿ
သတ္တဝေါ”တိ- “ယောဇယန္တု ရထေ အသေ၊ (ပ) ဝိဓမန္တဿ သတ္တဝေါ”ဟူသော၊
အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၇၅။ ဘော- အိုအချင်းတို့ နာနာစိတ္တေ- အထူးထူးသော တန်ဆာတို့ဖြင့်
ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ သမာဟိတေ- ရဲရင့်တည်ကြည်ကုန်သော၊ အသေ-
မြင်းတို့ကို၊ ရထေ- ရထား၌၊ ယောဇယန္တု- ကလေးကုန်၊ အထ ပစ္ဆာ-

ထိုနောင်မှ၊ သတ္တဝေါ- ရန်သူမင်းတို့ကို၊ ဝိမေန္တဿ- နှိပ်နင်းသော၊ မေ-
ငါ၏၊ ဝေဂံ- လုံ့လကို၊ ဒက္ခထ- မြင်ရကုန်လတ္တံ့။

တတ္ထ- ထို ယောဇယန္တ စသော ဂါထာ၌၊ နာနာစိတ္တေတိ- နာနာစိတ္တေ
ဟူသည်ကား၊ နာနာလင်္ကာရဝိစိတ္တေ- အထူးထူးသောအဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့်
ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ သမာဟိတေတိ- သမာဟိတေဟူသည်ကား၊ အသေ-
မြင်းတို့ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ၊ သုသိက္ခိတေ- ကောင်းစွာ
လေ့ကျင့်အပ်ကုန်သော၊ နိဗ္ဗိသေဝနေ- ယဉ်ကျေးကုန်သော၊^၁ ဣတိ- ဤကား၊
အတ္ထော- အနက်တည်း။ အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂန္တိ- အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂံ
ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုမှနောက်၌၊ မေ- ငါ၏၊ ပရက္ကမံ- လုံ့လကို၊ ပဿိဿထ-
မြင်ရကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ကာ

(ဣတိ- ဤသို့ ကြိုးဝါးတော်မူ၍)၊ သတ္တုနံ- ရန်သူမင်းတို့ကို၊ ဂဏှနံ နာမ-
ဖမ်းယူခြင်းမည်သည်၊ မယံ- ငါ၏၊ ဘာရော- တာဝန်တည်း၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ တံ-
သင်သည်၊ နှတွာ- ရေချိုး၍၊ အလင်္ကာရိတွာ- တန်ဆာဆင်ပြီး၍၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်
ထက်သို့၊ အာရဟ- တက်နှင့်လေလော့။ ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊
ဥယျောဇေသိ- လွှတ်လိုက်ပြီ။ မဒ္ဒရာဇာပိ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း သည်လည်း၊ အဿ-
ထိုကုသမင်းအား၊ ပရိဟာရကရဏတ္ထံ- ပြုပြင်ခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ အမစ္စေ-
အမတ်တို့ကို၊ ပဟိဏိ- စေလွှတ်တော်မူပြီ။ တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ တဿ-
ထိုကုသမင်းအား၊ မဟာနသဒ္ဓါရေယေဝ- ဆွမ်းချက်ဆောင်တံခါးဝ၌သာလျှင်၊
သာဏိ- လိုက်ကာကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ- ကာရံ၍၊ ကပ္ပကေ- ဆံပင်ညှပ်သမားတို့ကို၊
ဥပဋ္ဌပေသု- ပြုပြင်စေကုန်ပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတမဿုကမ္မော- ပြုပြင်

၁။ နိဗ္ဗိသေဝနေ- နိ-ဝိသ-ယု-ဟုပုဒ်ပြီး ကြိ၏၊ ဝိသသဒ္ဓါ အဆိပ်အနက်ဟော၏။
အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါသည် မာန်ရှိပြီး ရိုင်းတတ်၏၊ အဆိပ်မရှိသော သတ္တဝါသည်
မာန်မရှိသဖြင့် ယဉ်ကျေး၏၊ ထို့ကြောင့် အဆိပ်မရှိသော(ဝါ) ယဉ်ကျေးသော-ဟု
အနက်ပေးလေ။

အပ်ပြီးသော မုတ်ဆိတ်အမှုရှိသည်။ သီသံနာတော- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရ ပဋိမဏ္ဍိတော- အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်တော်မူ အပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အမစ္စာဒီဟိ- မျှမတ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ “ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်ထက်သို့ အဘိရဟိဿာမိ- တက်အံ့” ဣတိ- ဤသို့ ဒီဿ- အရပ်မျက်နှာတို့ကို၊ ဝိလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ အပ္ပေါဋ္ဌေသိ- လက်ခမောင်း ခတ်ပြီ။ ဩလောကိတဩလောကိတဌာနံ- ကြည့်တိုင်း ကြည့်တိုင်းသော အရပ်သည်၊ ဝိကမ္ပိ- အထူးသဖြင့် တုန်လှုပ်ပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မေ- ငါ၏၊ ပရက္ကမံ- အားထုတ်ခြင်းလုံ့လကို၊ ပဿိဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိသု၊ (ပ) ဖောဋ္ဌေန္တံ ဒိဂုဏံ ဘုဇ္ဇန္တိ “တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိသု၊ (ပ) ဖောဋ္ဌေန္တံ ဒိဂုဏံ ဘုဇ္ဇ”ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၇၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သီဟံဝ- ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့၊ ရညောမဒ္ဒဿ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ ဝိဇ္ဇမ္ဘမာနံ- တင့်တယ်စွာ၊ ဘုဇ္ဇံ- လက်ရုံးကို၊ ဒိဂုဏံ- နှစ်ကြိမ်၊ ဖောဋ္ဌေန္တံ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်ထသော၊ တဉ္စ- ထိုကုသမင်း ကိုသာလျှင်၊ တတ္ထ တသ္မိံ အန္တေပုရေ- ထိုနန်းတော်တွင်း၌၊ ဥဒိက္ခိသု- ကြည့်ကြကုန်ပြီ။

တဿ- ထို တဉ္စ စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ တတ္ထ အန္တေပုရေ- ထိုနန်းတော် တွင်း၌၊ ဝိဇ္ဇမ္ဘန္တံ- တင့်တယ်စံပယ်သော၊ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တံ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်သော၊ တဉ္စ- ထိုကုသမင်းကိုသာလျှင်၊ ဝါတပါနာနိ- လေသာပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်လှစ်၍၊ ဣတ္ထိယော- မိန်းမတို့သည်၊ ဥဒိက္ခိသု- ကြည့်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ခြင်္သေ့မင်းအသံ ဟစ်ကြွေးည်

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ မဒ္ဒရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး သည်၊ ကတံအာနေဉ္စကာရဏံ- ပြုအပ်ပြီးသော မတုန်လှုပ်ခြင်း အကြောင်း ရှိသော၊

အလင်္ကာတ ဝရဝါရဏံ- တန်ဆာဆင်အပ်ပြီးသော မြတ်သော ဆင်ကို၊ ပေသေသိ- ပို့စေတော်မူပြီ၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တံ- ကောင်းစွာ ဆောင်းအပ်ပြီးသော ထီးဖြူရှိသော၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ- ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်သို့၊ အာရုယျ- တက်တော်မူ၍၊ “ပဘာဝတိ- ပဘာဝတိကို၊ အာနေထ- ဆောင်ခဲ့ကြ ကုန်လော့” ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တမ္ပိ- ထိုပဘာဝတိကိုလည်း၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ နိဿိဒါပေတွာ- နေစေ၍၊ စတုရဂီနိယာ- လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်းသည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်လျက်၊ [နှာ-၃၂၉] ပါစီနဒ္ဓါရေ- အရှေ့တံခါးဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်တော်မူ၍၊ ပရသေနံ- သူတစ်ပါး၏ စစ်သည်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်တော်မူ၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းတည်း၊ ဇိဝိတတ္ထိကာ- အသက်ကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ ဥရေန- ရင်ဖြင့်၊ နိပဇ္ဈန္တ- ဝပ်လေကုန်သတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ တိက္ခတ္တံ- သုံးကြိမ်၊ သီဟနာဒံ- ခြင်္သေ့မင်း အသံနှင့်တူသော အသံကို၊ နဒိတွာ- ဟစ်ကြွေးတော်မူ၍၊ သတ္တမဒ္ဓနံ- ရန်သူကို နှိမ်နင်းခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ အာရုယျ၊ (ပ) မုဉ္ဇ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ”တိ- “ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ အာရုယျ၊ (ပ) မုဉ္ဇ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ” ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ သတ္တဂါထာယော- ဤခုနစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၇၇။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ ကုသော- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ- ဆင်းကျောက်ကုန်းထက်သို့လည်း၊ အာရုယျ- တက်စီး၍၊ ပဘာဝတိ- မင်းသမီး ပဘာဝတိကို၊ အာရောပေတွာ- တင်ပြီး၍၊ သင်္ဂါမံ- စစ်မြေ အရပ်သို့၊ ဩတရိတွာန- သက်၍၊ သီဟနာဒံ- ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့်တူသော အသံကို၊ နဒိ- ဟစ်ကြွေးပြီ။

၇၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ နဒတော- ဟောက်သော၊ သီဟဿ- ခြင်္သေ့ မင်း၏၊ သဒ္ဓံ- အသံကို၊ သုတွာ- ကြားကုန်၍၊ ဣတရေ- ခြင်္သေ့မင်းမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ မိဂါ- သားအပေါင်းတို့သည်၊ ပလာယိသု ဣဝ- ပြေးကုန် သကဲ့သို့ နဒတော- ဟစ်ကြွေးသော၊ တဿ ရညော- ထိုကုသမင်းမြတ်၏၊ တံသဒ္ဓံ- ထိုအသံကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ခတ္တိယာ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော

မင်းတို့သည်၊ ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာ- ကုသမင်း၏ အသံတည်းဟူသော
ဘေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပလာယိသု- ပြေးလေကုန်ပြီ။

၇၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာ- ကုသမင်း၏ အသံ
တည်းဟူသော ဘေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဟတ္ထာရောဟာ-
ဆင်းစီးသူရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနီကဋ္ဌာ- မြင်းစီးသူရဲတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ရထိကာ- ရထားစီး သူရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊
ပတ္တိကာရကာ- ခြေသည်သူရဲ တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညမညဿ-
အချင်းချင်းအား၊ ဆိန္ဒန္တိ- ခုတ်ဖြတ်ကြကုန်၏။

၈၀။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဒေဝိန္ဒော- သိကြားနတ်မင်းသည်၊ တသ္မိ
သင်္ဂါမသီသသ္မိ- ထိုစစ်မြေဦး၌၊ ပဿိတွာ- မြင်ရ၍၊ ဟဋ္ဌမာနသော-
ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကုသဿ ရညော- ကုသမင်း
မြတ်အား၊ ဝေရောစနံ- ဝေရောစနအမည်ရှိသော၊ မဏိ- ပတ္တမြားကို၊ အဒါ-
ပေးပြီ။

၈၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ရာဇာ- ထိုကုသမင်းမြတ်သည်၊ တံ
သင်္ဂါမံ- ထိုစစ်မြေအရပ်ကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ- အောင်မြင်ပြီး၍၊ ဝေရောစနံ-
ဝေရောစနအမည်ရှိသော၊ မဏိ- ပတ္တမြားရတနာကို၊ လဒ္ဓါ- ရပြီး၍၊
ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော- မြတ်သောဆင်ကျောက်ကုန်းထက် စီးလျက်၊ နဂရံ ပုရံ-
သာဂလမြို့သို့၊ ပါဝေက္ခိ- ဝင်လေပြီ။

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို ဖမ်း၍ မင်းကြီးအား အပ်သော်

၈၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သတ္တခတ္တိယေ- ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို၊
ဇီဝဂ္ဂါဟံ- အရှင်ဖမ်းခြင်းကို၊ ဂဟေတွာန- ဖမ်းယူ၍၊ ဗန္ဓိတွာ- နှောင်ဖွဲ့၍၊
ဒေဝ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ ဣမေ- ဤမင်းတို့သည်၊ တေ- ဖခင်မင်းမြတ်၏၊
သတ္တဝေါ- ရန်သူတော်တို့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ သသုရဿ-
ယောက္ခမ ဖြစ်သော မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးအား၊ ဥပနာမေသိ- ဆက်သပြီ။

၈၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ ဝသံ- အလိုသို့
လိုက်သည်ကို၊ ဂတာ- ပြုတော်မူ၍၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်

ကုန်သော၊ တဝ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ အမိတ္တာ- ရန်သူတို့ကို၊ ဝိဟတာ- နှိပ်စက်အပ်ကုန်ပြီ၊ တေ တယာ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်သည်။ ကာမံ- အလိုတော်ရှိတိုင်း၊ ကရောဟိ- ပြုတော်မူလော့။ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်သည်၊ မုဉ္ဇ ဝါ- လွတ်လိုလျှင်လည်း လွတ်တော်မူလော့။ ဟနဿု ဝါ- သတ်လိုလျှင် မူလည်း သတ်တော်မူလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥပနာမေသိ- ဆက်လေပြီ။

တတ္ထ- ထို ‘ဟတ္ထိက္ခန္ဓ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ဝိပလာယိသုတိ- ဝိပလာယိသုဟူသည်ကား၊ သတိ- သတိကို ပစ္စုပ္ပန်ပေတုံ- ရှေ့တည်စေခြင်းငှာ၊ အသက္ခေန္တာမစွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ- ပြန်ကွဲသောစိတ်ရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘိဇ္ဇိသု- ကွဲပျက်ကုန်ပြီ။ ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာတိ- ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာဟူသည်ကား၊ ကုသရညော- ကုသမင်း၏၊ သဒ္ဓ- အသံကို နိဿာယ- မှီ၍၊ ဇာတေန- ဖြစ်သော၊ ဘယေန- ကြောက်ခြင်းသည်၊ ဥပဒ္ဓုတာ- နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ မုဉ္ဇစိတ္တာ- တွေဝေသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညဿ ဆိန္ဒန္တိတိ- အညမညဿ ဆိန္ဒန္တိ ဟူသည်ကား၊ အညမည- အချင်းချင်း၊ ဆိန္ဒန္တိ- ဖြတ်ကုန်၏၊ မဒ္ဓန္တိ- နင်းချေကုန်၏။ “ဘိဇ္ဇိသု”တိပိ- ဘိဇ္ဇိသုဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဌသည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏။) တသ္မိန္တိ- တသ္မိ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ သဒ္ဓ သဝနေနေဝ- အသံကို ကြားသဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂါမေ- စစ်မြေပြင်သည်၊ ဘိန္ဒေ- ကွဲပျက်သည်ရှိသော်၊ တသ္မိ သင်္ဂါမသီသေ- ထိုစစ်မြေပြင်အပြီး၌၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ တံ ပရက္ကမံ- ထိုလုံ့လကို၊ ပဿိတွာ- မြင်၍၊ တုဋ္ဌဟဒယော- နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သက္ခော- သိကြားမင်းသည်၊ ဝေရောစနံ နာမ- ဝေရောစနမည်သော၊ မဏိက္ခန္ဓ- ပတ္တမြားတုံးကို၊ တဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ အဒါသိ- ပေးခဲ့ပြီ။ နဂရံ ပုရန္တိ- နဂရံ ပုရံဟူသည်ကား၊ နဂရ သင်္ခါတံ- နဂရဟုဆိုအပ်သော၊ ပုရံ- မြို့သို့။ ဗန္ဓိတွာတိ- ဗန္ဓိတွာဟူသည်ကား၊ တေသညေဝ- ထိုမင်းတို့၏သာလျှင်၊ ဥတ္တရိ သာဋကေန- အပေါ်ဝတ်ပုဆိုးဖြင့်၊ ပစ္ဆာဗာဟံ- လက်နောက်ပြန်၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍။ ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာတိ- ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာဟူသည်ကား၊ တွံ- သင်သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကာမံ ဣစ္ဆံ ရုစိ- အလိုကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဧတေ- ထို

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို၊ တယာ- သင်သည်၊ ဒါသာ- ကျွန်တို့ကို၊ ကတာ ယေဝ- ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

[၅၁-၃၃၀] (တတော- ထို့နောင်မှ) ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ (တံ- ထိုအလုံးစုံကို၊ ရညောယေဝ- ကုသမင်းအားသာလျှင်၊ နိယျာဒေန္တော- အပ်နှင်းတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍)၊ “တုယေဝ သတ္တဝေါ ဧတေ၊ (ပ) မုဉ္ဇ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ”တိ- “တုယေဝ သတ္တဝေါ ဧတေ၊ (ပ) မုဉ္ဇ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို)၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၈၄။ မဟာရာဇာ- ကုသမင်းမြတ်၊ ဧတေ- ဤခုနစ်ယောက်သော မင်းတို့သည်၊ တုယေဝ- သင်မင်းမြတ်၏သာလျှင်၊ သတ္တဝေါ- ရန်သူတို့တည်း။ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ မယံ- ငါ၏၊ န သတ္တဝေါ- ရန်သူမဟုတ်ကုန်။ တွညေဝ- သင်မင်းမြတ်သည်သာလျှင်၊ နော- ငါတို့၏၊ မဟာရာဇာ- အစိုးရသောမင်းပေတည်း။ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့ကို၊ မုဉ္ဇ ဝါ- လွတ်လိုမူလည်းလွတ်လော့၊ ဟနဿု ဝါ- သတ်လိုမူလည်း သတ်လော့။

တတ္ထ- ထို ‘တုယေဝ’ စသော ဂါထာ၌၊ တွညေဝ နောတိ- တွညေဝ နောဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇာ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ တံယေဝ- သင်သည်ပင်လျှင်၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသူတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ညီမ ခုနစ်ဖော်နှင့် လက်ဆက်ပြီ

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည် မိန့်ဆိုအပ်သော်၊ မဟာ သတ္ထော- ဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်၊ “ဣမေဟိ- ဤခုနစ်ပြည်ထောင်ကုန်သော မင်းတို့ကို၊ မာရိတေဟိ- သေစေခြင်းတို့ဖြင့် ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိ အံ့နည်း။ တေသံ- ထိုမင်းတို့၏၊ အာဂမနံ- လာခြင်းသည်၊ နိရတ္ထကံ- အကျိုးမဲ့ သည်၊ မာ ဟောတု- မဖြစ်စေသတည်း။ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ ကနိဋ္ဌာ- ညီမဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တ- ခုနစ်ယောက် ကုန်သော၊ မဒ္ဒရာဇမီတရော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ သမီးတော်တို့သည်၊

အတ္တိ- ရှိကုန်၏။ (အဗျယပုဒ်)တာ- ထိုမင်းသမီး ခုနစ်ယောက်တို့ကို၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင် မင်းတို့အား၊ ဒါပေသာမိ- ပေးစေအံ့။” က္လုတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “က္လုမာ တေ ဓိတရော သတ္တ၊ (ပ) ဟောန္တု ဇာမာတရော တဝါ”တိ- “က္လုမာ တေ ဓိတရော သတ္တ၊ (ပ) ဟောန္တု ဇာမာတရော တဝ-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၈၅။ မဟာရာဇ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ သတ္တ- ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ က္လုမာ ဓိတရော- ဤသမီးတော်တို့သည်၊ ဒေဝ- ကညုပမာ- နတ်သမီးလျှင် ဥပမာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သုဘာ- တင့်တယ်ကုန်၏၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ယောက်သော သမီးတော်တို့တွင်၊ ဧကေကံ- တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော သမီးတော်ကို၊ ဧကေကဿ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ဒဒါဟိ- ပေးတော်မူလော့၊ တဝ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ ဇာမာတရော- သမက်တော်တို့သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်လော့။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ (နိယျာဒေတုကာမော- သမီးတော်တို့အား အပ်နှင်းလိုသည်ဖြစ်၍)၊ “အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ၊ (ပ) ဒေဟိ နေသံ ယဒိစ္ဆသီ”တိ- အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ၊ (ပ) ဒေဟိ နေသံ ယဒိစ္ဆသီဟူသော၊ (က္လမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၈၆။ မဟာရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ အမှာကဉ္စေဝ- ငါတို့ကို လည်းကောင်း၊ တာသဉ္စ- ထိုသမီးတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ နော- ငါတို့ကို၊ တံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ က္လုဿရော- အစိုးရတော်မူ၏၊ တုညေဝ- သင်မင်းမြတ်သည်သာလျှင်၊ နော- ငါတို့၏၊ မဟာရာဇာ- အစိုးရတော်မူသော မင်းပေတည်း၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင် သောမင်းတို့အား၊ ယဒိစ္ဆသီ- အကယ်၍ ပေးတော်မူလိုအံ့၊ ဒေဟိ- ပေးတော် မူလော့။

တတ္ထ- ထို အမှာကဉ္စေဝ စသော ဂါထာ၌၊ တံ နော သဗ္ဗေသန္တိ- တံ နော သဗ္ဗေသံဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ကုသနရိန္ဒ- ကုသမင်းမြတ်၊

ကိ- အဘယ်ကို၊ ဝဒေသိ- ဆိုဘိသနည်း၊ တွညေဝ- သင်သည် ပင်လျှင်၊ သတ္တန္တံ- ခုနစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဧတေသဉ္စ ရာဇုနံ- ထိုမင်းတို့၏ လည်းကောင်း၊ မမဉ္စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဣမာသဉ္စ- ဤတိုင်းသူ ပြည်သားတို့၏လည်းကောင်း၊ နော- ငါတို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသူတည်း။ ယဒိစ္ဆသီတိ- ယဒိစ္ဆသီဟူသည်ကား၊ ယဒိ- အကယ်၍၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိအံ့၊ ယဿ ဝါ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားမူလည်း၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တဿ- ထိုသူအား၊ တံ- ထိုဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည် မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော်၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ သဗ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ- ထိုခုနစ်ယောက် ကုန်သော မင်းသမီးတို့ကို အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ ဧကေကဿ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော၊ ရညော- မင်းအား၊ ဧကေကံ- တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော သမီးတော်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ တမတ္ထံ- ထို အကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္တာ- မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ “ဧကမေကဿ ဧကေကံ၊ (ပ) ဖိတံ ဓရဏိမာဝသု”န္တိ- “ဧကမေကဿ ဧကေကံ၊ (ပ) ဖိတံ ဓရဏိမာဝသု”ဟူကုန်သော၊ ပဉ္စဂါထာယော- ငါးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဟောကြားတော်မူပြီ။

၈၇။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တဒါ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း ခွင့်ပြုသောအခါ၌၊ သီဟဿရော- ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့်တူသော အသံရှိသော၊ ကုသော- ကုသမင်း မြတ်သည်၊ ရညော မဒ္ဒဿ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဓိတရော- သမီးတော်တို့ကို၊ တေသံ ခတ္တိယာနံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့တွင်၊ ဧကမေကဿ- တစ်ယောက် ယောက်သော မင်းအား၊ ဧကေကံ- တစ်ယောက်ယောက်သော မင်းသမီးကို၊ အဒါ- ပေးပြီ။

၈၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သတ္တခတ္တိယာ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်း တို့သည်၊ တာဝဒေ- ထိုခဏ၌၊ တေန လာဘေန- ထို သမီးကညာကို ရသဖြင့်၊ ပဏီတာ- ရောင့်ရဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သီဟဿရေ- ခြင်္သေ့မင်း

အသံနှင့် တူသော အသံရှိသော၊ ကုသေ- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ သကရဋ္ဌာနိ- မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်တို့သို့ ပါယိသု- သွားလေကုန်ပြီ။

ကုသဝတီ ပြည်တော်ပြန်

၈၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မဟဗ္ဗလော- ကြီးစွာသော ခွန်အားရှိသော၊ ကုသော ရာဇာ- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ ပဘာဝတိဉ္စ- မင်းသမီးပဘာဝတီကို လည်းကောင်း၊ သုဘံ- တင့်တယ်စွာသော၊ ဝေရောစနံ- ဝေရောစနအမည် ရှိသော၊ မဏိဉ္စ- ပတ္တမြားရတနာကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ကုသာဝတီ- ကုသာ ဝတီပြည်ကြီးသို့၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။

၉၀။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တေ- ထိုမင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတို့သည်၊ ဧကရထေ- တစ်ခုတည်းသော ရထား၌၊ အာရုယျ- စီးကုန်၍၊ ယန္တာ- သွားကြကုန်လျက်၊ ကုသာဝတီ- ကုသာဝတီပြည်ကြီးသို့၊ ပဝိသန္တာ- ဝင်လေကုန်သည် ရှိသော်၊ မဏိရတနာနုဘာဝေန- ဝိရောစနပတ္တမြား ရတနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ သမာနာဝဏ္ဏရူပေန- တူညီသော အဆင်းအသွင်ရှိသဖြင့်၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ အတိရောစိသုံ- အလွန်နှစ်သက်ကြကုန်ပြီ။ (အဿု- ကားနိပါတ်ပုဒ်)

[နာ-၃၃၁] ၉၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မာတာ- မယ်တော် သီလဝတီမိဖုရား ကြီးသည်၊ ပုတ္တေန- သားတော်မင်းမြတ်နှင့်၊ သံဂစ္ဆိ- ပေါင်းမိပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဇယမ္ပတိ- လင်မယားဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဥဘယော စ- ထို မင်း မိဖုရား နှစ်ပါးတို့ သည်လည်း၊ သမဂ္ဂါ- ညီညွတ်သင့်တင့်ကြကုန်သည်၊ အာသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဖိတံ- စည်ပင်ဝပြောသော၊ ဓရဏိ- မြေအပြင်ကို၊ အာဝသုံ- စိုးမိုးအုပ်ချုပ် နေကြကုန်ပြီ။

တတ္ထ- ထို ဧကမေကဿ စသော ဂါထာတို့၌၊ ပီဏိတာတိ- ပီဏိတာ ဟူသည်ကား၊ သန္တပ္ပိတာ- ရောင့်ရဲစေအပ်ကုန်ပြီ။ ပါယိသုတိ- ပါယိသုဟူသည်

ကား၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘဝေယျာထ-
 ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ ကုသနရိန္ဒေန- ကုသမင်းသည်၊ ဩဝဒိတာ-
 ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဂမံသု- သွားကြကုန်ပြီ။ အဂမာသိတိ- အဂမာသိ
 ဟူသည်ကား၊ ကတိပါဟံ- ရက်အနည်းငယ်၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ “အမှာကံ- ငါတို့၏၊
 ရဋ္ဌံ- နိုင်ငံသို့၊ ဂမိဿာမ- သွားကုန်အံ့” ဣတိ- ဤသို့ သသုရံ- ယောက္ခမ ယောက်ျား
 သူကို၊ အာပုဏ္ဏိတွာ- ပန်ကြား၍၊ ဂတော- သွားခဲ့ပြီ။ ဧကရထေ ယန္တာဟိ- ဧကရထေ
 ယန္တာ ဟူသည်ကား၊ ဒွေပိ- နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း၊ ဧကရထံ- တစ်စီးသော
 ရထားကို၊ အဘိရုယျ- စီး၍၊ ဂစ္ဆန္တာ- သွားကြကုန်လျက်။ သမာနာဝဏ္ဏရူပေနာတိ-
 သမာနာ ဝဏ္ဏရူပေနဟူသည်ကား၊ ဝဏ္ဏေန စ- အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ရူပေန စ- ရုပ်အသွင်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမာနာ- တူကုန်သည်၊ ဟုတွာ-
 ဖြစ်ကုန် ၍။ နာညမညာတိရောစိသုန္တိ- နာညမညာတိရောစိသံဟူသည်ကား၊
 ဧကော- တစ်ယောက်သည်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်ကို၊ နာတိက္ကမိ- မလွန်ပြီ။
 မဏိရတနာ နုဘာဝေန- သိကြားမင်းပေးသော ပတ္တမြားရတနာ၏
 အာနုဘော်ကြောင့်၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အဘိရူပေါ-
 အဆင်းလှသည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော- ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိသည်၊
 သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော- တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်ပြီသတတ်၊
 (ကိရ- တစ်ဆင့်စကား ကြားရသည်ကား၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးဘဝ၌၊
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား၊ ပိဏ္ဏပါတနိဿန္ဓေန စ- ဆွမ်းလှူရသော
 အကျိုးဆက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓပဋိမာကရဏနိဿန္ဓေန စ- ဘုရား
 ဆင်းတုတော်ပြုလုပ် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုး ဆက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ- ဤသို့
 တေဇဝန္တော- တန်ခိုးထက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)။ သံဂစ္ဆိတိ- သံဂစ္ဆိ
 ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊
 မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ အာဂမနံ- ပြန်လာခြင်းကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊
 နဂရေ- မြို့၌၊ ဘေရိ- စည်ကို၊ စရာပေတွာ- လှည့်လည်စေ၍၊ မဟာသတ္တဿ-
 ဘုရားအလောင်းအား၊ ဗဟံ- များစွာသော၊ ပဏ္ဏာကာရံ- လက်ဆောင်ပဏ္ဏာကို၊
 အာဒါယ- ယူ၍၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ- ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဂစ္ဆိ- စုဝေး
 ရောက်ရှိခဲ့ပြီ။ သောပိ- ထိုကုသမင်းသည်လည်း၊ မာတရာ- မယ်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိယေဝ-

အတူသာလျှင်၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ် လှည့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဆဏကီဠံ- ပွဲသဘင် ပျော်ပါးခြင်းကို၊ ကီဠိတွာ- ပျော်ပါး၍၊ အလင်္ကတပါသာဒတလံ- တန်ဆာဆင် အပ်သော ပြာသာဒ်အပြင်သို့၊ အဘိရဟိ- တက်ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဇယမ္ပတိကာ- ထိုလင်မယားတို့သည်၊ သမဂ္ဂါ- အညီအညွတ်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တတော- ထိုမှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ ယာဝဇီဝံ- အသက်ထက်ဆုံး၊ သမဂ္ဂါ- ညီညွတ် ကုန်သည်၊ သမ္မောဒမာနာ- အညီအမျှ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ ဖီတံ - စည်ပင်ဝပြောသော၊ ဓရဏိံ- မြေအပြင်ကို၊ အဇ္ဈာဝသိသု- စိုးအုပ်၍နေကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤကုသဇာတ်တရား ဒေသနာတော်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူပြီး၍၊ သစ္စာနိ- သစ္စာတရား လေးပါးတို့ကို၊ ပကာသေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ- သစ္စာတို့ကို ပြတော်မူသည်၏ အဆုံး၌၊ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု- သာသနာတော်၌ မပျော်ရွှင်၍ လူထွက်လိုသော ရဟန်းသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ- တည် လေပြီ၊ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ မဟာရာဇကုလာနိ- မြတ်သော သာကီဝင်မင်းမျိုး ဖြစ်ကုန်သော မယ်တော်ခမည်းတော်တို့သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မာတာ ပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌)၊ အနုရုဒ္ဓေါ- အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်၊ တဒါ- ၌၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌)၊ အာနန္ဒော- အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌ (လိုက်)၊ ကနိဋ္ဌော- ညီတော် ဇေယျမ္ပတိမင်းသားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ ခုဇ္ဈတ္တရာ- ခုဇ္ဈတ္တရာသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာသည်၊ အဟောသိ- ပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ ရာဟုလမာတာ- အရှင်ရာဟုလ မယ်တော်သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌)၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ- ငါဘုရား၏ ပရိသတ်တို့သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပရိသာ-

ပရိသတ်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ အဟမေဝ-
ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ တဒါ- ၌၊ ကုသရာဇာ ပန- ကုသမင်းသည်ကား၊ အဟောသိ-
ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ (ဇာတကံ- ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ)။

ပဌမာ- ရှေးဦးစွာသော၊ ကုသရာဇာတကဝဏ္ဏနာ- ကုသမင်းဇာတ်၏
အဖွင့်သည်၊ (နိဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။)

၂-သောဏနန္ဒဇာတ် (၅၃၂)

အသက်စည်းစိမ်မဲ့မူ၍ မိဘကို လုပ်ကျွေးသင့်ကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဒေဝတာ နှ့်သိ ဂန္ဓဗ္ဗောတိ ဣဒံ”- “ဒေဝတာ
နှ့်သိ ဂန္ဓဗ္ဗော” အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤ
သောဏနန္ဒဇာတ်တော်ကို၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော-
သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်၊ မာတုပေါသကဘိက္ခု- အမိ(အဘ)ကို လုပ်ကျွေးသော
ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဗ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဝတ္ထု- ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုသည်၊ သာမဇာတကေ- သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်၌၊ ဝတ္ထုသဒိသံ-
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့်တူသည်သာလျှင်တည်း။ ပန- အထူးကား၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ သတ္တာ-
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣမံ ဘိက္ခု- ဤရဟန်းကို၊ မာ ဥဇ္ဈာယိတ္ထ-
မကဲ့ရဲကြကုန်လင့်၊ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ- ရှေးပညာရှိတို့သည်၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ-
အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပျက်၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ လဘမာနာပိ- ရကုန်သော်လည်း၊
တံ- ထိုမင်းအဖြစ်ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ- မယူကုန်မူ၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊
ပေါသိသုယေဝ- လုပ်ကျွေးဖူးကုန်ပြီသာလျှင်တည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ-
မိန့်တော်မူ၍၊ အတိတံ- အတိတ်ကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

[နာ-၃၃၂] အတိတေ- လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသီ- ဗာရာဏသီ ပြည်သည်၊ ဗြဟ္မဝဇနံ နာမ- ဗြဟ္မဝဇနအမည်ရှိသော၊ နဂရံ- မြို့သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုဗြဟ္မဝဇနမြို့၌၊ မနောဇော နာမ- မနောဇောအမည်ရှိသော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို (ဝါ) တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ (အုပ်ချုပ်ပြီ)။ တတ္ထ- ထိုဗြဟ္မဝဇနမြို့၌၊ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ- ကုဋေရှစ်ဆယ် စည်းစိမ် ဥစ္စာရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော- များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားမျိုး ဖြစ်သော၊ အညတရော- ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည်၊ အပုတ္တကော- သားသမီး မရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တဿ- ထိုပုဏ္ဏား၏၊ ဗြာဟ္မဏီ- ပုဏ္ဏားမသည်၊ တေနေဝ- ထိုပုဏ္ဏားသည်ပင်၊ “ဘောတိ- ရှင်မ၊ (တံ- သင်ရှင်မသည်)၊ ပုတ္တံ- သားဆုကို၊ ပတ္တေဟိ- တောင့်တလော့ (တောင်းလော့)” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တာ- ဆို အပ်သော်၊ (ပုတ္တံ- သားဆုကို) ပတ္တေသိ- တောင့်တပြီ (တောင်းပြီ)။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဗြဟ္မလောကာ- ဗြဟ္မာပြည်မှ၊ စဝိတွာ- စုတေ၍၊ တဿာ- ထိုပုဏ္ဏားမ၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူတော်မူပြီ။ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဇာတဿ- ဖွားမြင်ပြီးသော၊ အဿ- ထို ဘုရားလောင်း သူငယ်အား၊ “သောဏကုမာရော”တိ နာမံ- “သောဏသတို့သား”ဟူသော အမည်ကို၊ ကရိသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ တဿ- ထိုသောဏသတို့သား၏၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ ဂမနကာလေ- သွားနိုင်သောအခါ၌၊ အညော- တစ်ယောက်သော၊ သတ္တောပိ- သတ္တဝါသည်လည်း၊ ဗြဟ္မလောကာ- ဗြဟ္မာပြည်မှ၊ စဝိတွာ- စုတေ၍၊ တဿာယေဝ- ထိုပုဏ္ဏားမ၏ဝမ်း၌သာလျှင်၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ။ ဇာတဿ- ဖွားမြင်ပြီးသော၊ တဿ- ထိုသူငယ်အား၊ “နန္ဒကုမာရော”တိ နာမံ- “နန္ဒသတို့သား” ဟူသော အမည်ကို၊ ကရိသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ ဥဂ္ဂဟိတဝေဒါနံ- သင်အပ်ပြီးသော ဗေဒင်ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗသိပ္ပေသု- အလုံးစုံကုန်သော အတတ်တို့၌၊ နိပ္ပတ္တိ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ပတ္တာနံ- ရောက်ကုန်သော၊ ဝယပုတ္တာနံ- အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုသား နှစ်ယောက်တို့၏၊ ရူပသမ္ပဒံ- အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားကြီးသည်၊ ဗြာဟ္မဏီ- ပုဏ္ဏားမကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်၍၊ “ဘောတိ- အို ပုဏ္ဏားမ၊ ပုတ္တံ- သားဖြစ်သော၊ သောဏကုမာရံ- သောဏ

သတို့သားကို၊ ယရဗန္ဓနေန- အိမ်ထောင်ဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၊ ဗန္ဓိဿာမ-
နှောင်ဖွဲ့ကုန်အံ့။” က္ကတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုပြီ။ သာ- ထိုပုဏ္ဏားမသည်၊ “သာဓု”တိ-
ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္တာ- ဝန်ခံ၍၊ ပုတ္တဿ- သားအား၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊
အာစိက္ခိ- ပြောကြားပြီ။ သော- ထိုသောဏသတို့သားသည်၊ “အမ္မ- မိခင်၊ မယံ-
အကျွန်ုပ်အား၊ ယရာဝါသေန- အိမ်ရာတည်ထောင်လှူဘောင်၌ နေခြင်းဖြင့်၊ အလံ-
အကျိုးမရှိ။ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ယာဝဇီဝံ- အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊
တုမေ- သင်မိခင်ဖခင်တို့ကို ပဋိဇဏ္ဍိတ္တာ- လုပ်ကျွေး၍၊ တုမာကံ- သင်မိခင် ဖခင်တို့၏၊
အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သောအခါ၌၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတ္တာ- ဝင်၍၊
ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရသေ့ရဟန်းပြုအံ့။” က္ကတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုပြီ။ သာ- ထို ပုဏ္ဏားမ
သည်၊ ဗြာဟ္မဏဿ- အဖပုဏ္ဏားကြီးအား၊ ဧတမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊
အာရောစေသိ- ပြောကြားပြီ။

တေ- ထိုမိဘတို့သည်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ကထေန္တာပိ- ပြောဆို
ကုန်ပါသော်လည်း၊ တဿ- ထိုသောဏသတို့သား၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ အလဘိတ္တာ-
မရ၍၊ နန္ဒကုမာရံ- ညီနန္ဒသတို့သားကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်၍၊ “တာတ- အမောင်
နန္ဒ၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တံ- (သင်) အမောင်သည်၊ ကုဋ္ဌမ္ပံ- ဥစ္စာနှစ်ကို၊
ပဋိပဇ္ဇာဟိ- စီရင်လော့။” က္ကတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ “အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊
ဘာတရာ- နောင်တော် သောဏသည်၊ ဆဉ္စိတခေဋံ- ထွေးအပ်သော တံတွေးကို၊
သီသေန- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ န ဥက္ခိပါမိ- မရွက်လိုပါ။ အဟမ္ပိ- အကျွန်ုပ်သည်လည်း၊
တုမာကံ- သင်မိခင် ဖခင်တို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သော အခါ၌၊ ဘာတရာဝ-
နောင်တော်နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရသေ့ရဟန်းပြုပါအံ့။”
က္ကတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- သားငယ်သည် ဆိုအပ်လတ်သော်၊ တေသံ- ထိုသား
နှစ်ယောက်တို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “ဣမေ ဒွေ- ဤသား
(သူငယ်)နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တရုဏာဝ- ငယ်ကုန်စဉ်ဖြစ်၍ပင်၊
ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပဇဟန္တိ- စွန့်ကုန်သေး၏။ မယံ ပန- ငါတို့သည်ကား၊
ကိမဂီ- အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း၊ သဗ္ဗေယေဝ- အလုံးစုံ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော
ငါတို့လေးယောက်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ- ရဟန်း ပြုကြကုန်အံ့။” က္ကတိ- ဤသို့၊
စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “တာတာ- အမောင်တို့၊ အမာကံ- ငါ(မိဘ)တို့၏၊ အစ္စယေန-

ကွယ်လွန်သောအခါ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ ဝေါ- သင်(အမောင်)တို့အား၊
 ကိ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣဒါနေဝ- ယခု၌ပင်လျှင်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊
 မယံ- ငါတို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ- ရဟန်းပြုကြအံ့။” ဣတိ- ဤသို့ဆို၍၊ ရညော-
 မင်းအား၊ အာရောစေတွာ- ပန်ကြား၍၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသော၊ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ဒါနမုခေ-
 ပေးလှူမှုကို အဦးပြုခြင်း၌၊ ဝိဿဇေတွာ- စွန့်၍၊ ဒါသဇနံ- ကျွန်အပေါင်းကို ဘုရိသံ-
 ကျွန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဉာတိနံ- ဆွေမျိုးတို့အား၊
 ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ- ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် ယှဉ်သည်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊
 စတ္တာရောပိ- လေးယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနာ- မိသားတစ်စုတို့သည်၊
 ဗြဟ္မဝမနနဂရာ- ဗြဟ္မဝမနမြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ကုန်ပြီး၍၊ ဟိမဝန္တပဒေသေ-
 ဟိမဝန္တာအရပ်၌၊ ပဉ္စပဒုမသဉ္စန္ဒ- ငါးပါးကုန်သော ကြာမျိုးတို့ဖြင့် ဖူးလွမ်းအပ်သော၊
 သရံ- အိုင်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ရမဏီယေ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊
 ဝနသဏ္ဍေ- တောအုပ်၌၊ အဿမံ- ကျောင်းသင်္ခမ်းကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊
 ပဗ္ဗဇိတွာ- ရသေ့ ရဟန်းပြု၍၊ တတ္ထ- ထိုတောကျောင်း၌၊ ဝသီသု- နေကြကုန်ပြီ။

ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာကရော- ညီနောင်တို့သည်၊
 မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ပဋိဇ္ဇိသု- လုပ်ကျွေးကုန်ပြီ။ တေသံ- ထိုမိဘတို့အား၊
 ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်လျှင်၊ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ- ဒန်ပူကိုလည်းကောင်း၊ မုခဓောဝနဉ္စ-
 မျက်နှာသစ်ရေကိုလည်း၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ပဏ္ဏသာလဉ္စ- သစ်ရွက်မိုးသော
 ဇရပ်ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏဉ္စ- ပရိဝုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပဇိတွာ-
 တံမြက်လှည်း၍၊ ပါနီယံ- သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ- သုံးဆောင်
 ရေကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဌပေတွာ- ဖြစ်စေ၍ (တည်ထား၍)၊ အရညတော- တောမှ၊
 မဓုရဖလာဖလာနိ- ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-
 ဆောင်ယူ၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ခါဒါပေန္တိ- စားစေကုန်၏။ ဥဏှောန-
 နွေးသော၊ ဝါရိနာ ဝါ- ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီတေန- အေးသော၊ ဝါရိနာ ဝါ-
 ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှာပေန္တိ- ရေချိုးစေကုန်၏။ ဇဋ္ဌာ- ဆံကျစ်တို့ကို၊ သောစေန္တိ-
 သုတ်သင်ကုန်၏။ တေသံ- ထိုမိဘတို့အား၊ ပါဒပရိကမ္မာဒိနိ- ခြေ လက် ဆုပ်နယ်ခြင်း
 စသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။

ညီရသေ့ လု၍ ပြုစုခြင်း

[နာ- ၃၃၃] ဧဝံ- ဤသို့၊ အဒ္ဓါနေ- ရှည်ကြာသော ကာလသည်၊ ဂတေ- ရောက်လတ်သော်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- ညီတော်နန္ဒပညာရှိသည်၊ “မယာ- ငါသည်၊ အာဘတဖလာဖလာနေဝ- ဆောင်ယူအပ်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကိုသာလျှင်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ခါဒါပေဿာမိ- စားစေအံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုရတော- ရှေးဦးစွာ၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ ဟိယျော စ- ယမန်နေ၌လည်းကောင်း၊ ပရဟိယျော စ- တမြန်နေ၌လည်းကောင်း၊ ဂဟိတဌာနတော- ဆွတ်ခူးယူအပ်ရာ အရပ်မှ၊ ယာနိ ဝါ တာနိ ဝါ- ဟုတ်ဟုတ်ညားညား အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သစ်သီးတို့ကို၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌သာလျှင်၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ခါဒါပေသိ- စားစေပြီ။ တေ- ထိုမိဘတို့သည်၊ တာနိ- ထိုသစ်သီးတို့ကို၊ ခါဒိတွာ- စားပြီး၍၊ မုခံ- ခံတွင်းကို၊ ဝိက္ခာလေတွာ- ဆေးကြော၍၊ ဥပေါသထိကာ- ဥပုသ်သီလစောင့်သုံးကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ သောဏပဏ္ဍိတော ပန- နောင်တော် သောဏပညာရှိသည်ကား၊ ဒူရံ- ဝေးသော အရပ်သို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ မဓုရမဓုရာနိ- အလွန်အလွန်ချိုမြိန်ကုန်သော၊ သုပက္က သုပက္ကာနိ- အလွန်အလွန် မှည့်ကုန်သော၊ (ဖလာနိ- သစ်သီးတို့ကို)၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဥပနာမေသိ- ဆက်ကပ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုသောဏ ပညာရှိကို၊ “တာတ- ချစ်သား သောဏ၊ တေ- သင်ချစ်သား၏၊ ကနိဋ္ဌေန- ညီတော်နန္ဒသည်၊ အာဘတာနိ- ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော သစ်သီးတို့ကို၊ မယံ- ငါ(မိဘ)တို့သည်၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်၊ ခါဒိတွာ- စားကုန်၍၊ ဥပေါသထိကာ- ဥပုသ်သီလ စောင့်သုံးကုန်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ နော- ငါတို့အား၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်၊ တဿ- ထိုသောဏပညာရှိ၏၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ် တို့သည်၊ ပရိဘောဂံ- သုံးဆောင်ခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ- မရကုန်၊ ဝိနဿန္တိ- ပျက်စီး ကုန်၏။ ပုနဒိဝသေသုပိ- နောက်နေ့တို့၌လည်း၊ တထေဝ- ထို့ရှေးနေ့နှင့် အတူ သာလျှင်၊ တဿ- ထိုသောဏပညာရှိ၏၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ်တို့သည်၊ ပရိဘောဂံ- သုံးဆောင်ခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ- မရကုန်။ ဝိနဿန္တိ- ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ ပျက်စီးကုန်သည်၊ (သန္တေသု-

ဖြစ်ကုန်သော်လည်း)၊ သော- ထိုသောဏပညာရှိသည်၊ ပဉ္စာဘိညတာယ-
ငါးပါးသော အဘိညာဉ်ရှင် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒူရံ- ဝေးသော အရပ်သို့၊
ဂန္ဓာပိ- သွား၍လည်း၊ အာဟရတိ- ဆောင်ယူ၏။ တေ ပန- ထိုမိဘတို့သည်ကား၊
န ခါဒန္တိ- မစားကြရကုန်။

အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏသည်၊ “မေ- ငါ၏၊
မာတာပိတရော- မိဘတို့သည်၊ သုခုမာလာ- နူးညံ့ကုန်၏။ နန္ဒော စ- ညီတော်
နန္ဒသည်ကား၊ ယာနိ ဝါ တာနိ ဝါ- ဟုတ်ဟုတ်ညားညား အမှတ်မထား
တစ်ပါးပါးကုန်သော၊ အပက္ကဒုပ္ပက္ကာနိ- မမှည့်သေးကုန်သော ကောင်းစွာမမှည့်
ကုန်သော၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊
ခါဒါပေသိ- စားစေပြီ။ ဧဝံ- ဤသို့ စားစေသည်၊ သန္တေ- ရှိလတ်သော်၊ ဣမေ-
ဤမိဘတို့သည်၊ စိရံ- ကြာမြင့်စွာ၊ န ပဝတ္တိဿန္တိ- မတည်ကုန်လတ္တံ့။ နံ- ထိုညီတော်
နန္ဒကို၊ ဝါရေဿာမိ- တားမြစ်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ အထ-
ထိုမှနောက်၌၊ သော- ထိုဘုရားလောင်း သောဏသည်၊ နံ- ထိုညီတော် နန္ဒကို၊
အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ “နန္ဒ- အမောင် နန္ဒ၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဌာယ-
စ၍၊ ဖလာဖလံ- သစ်သီးကြီးငယ်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မမ- ငါ၏၊
အာဂမနံ- ရောက်လာသည့်တိုင်အောင်၊ ပဋိမာနေဟိ- စောင့်ငုံလင့်လော့။ ဥဘောပိ-
နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်၊ ဧကတောဝ- တပေါင်းတည်းသာလျှင်၊
ခါဒါပေဿာမ- (မိဘတို့ကို) စားစေကုန်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သော-
ထိုညီနန္ဒသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ- နောင်တော်သောဏသည် ဆိုအပ်ပါ
သော်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ပစ္စာသီသန္တော- တောင့်တသည်
ဖြစ်၍၊ တဿ- ထိုနောင်တော်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န အကာသိ- မလိုက်နာပြီ။
မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသောဏသည်၊ “နန္ဒော- ငါ့ညီနန္ဒသည်၊ မမ- ငါ၏၊
ဝစနံ- စကားကို၊ အကရောန္တော- နားမထောင်သည် ဖြစ်၍၊ အယုတ္တံ- မသင့်သည်ကို၊
ကရောတိ- ပြုဘိ၏။ နံ- ထိုညီနန္ဒကို၊ ပလာပေဿာမိ- ပြေးစေအံ့။ တတော-
ထို့နောင်မှ၊ ဧကကောဝ- တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်၊ မာတာပိတရော- မယ်တော်
ခမည်းတော်တို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ- လုပ်ကျွေးအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-
ကြံတော်မူ၍၊ “နန္ဒ- အမောင်နန္ဒ၊ တွံ- သင်သည်၊ အနောဝါဒကော- ဆိုဆုံးမ

စကားကို မလိုက်နာသည်ဖြစ်၍၊ ပဏ္ဍိတာနံ- ပညာရှိတို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န
ကရောသိ- နားမထောင်။ အဟံ- ငါသည်၊ ဇေဋ္ဌာ- အစ်ကိုကြီးတည်း။
မာတာပိတရော- မိဘတို့သည်၊ မမေဝ- ငါ၏သာလျှင်၊ ဘာရော- တာဝန်တည်း။
အဟမေဝ- ငါသည်သာလျှင်၊ နေသံ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ပဋိဇ္ဇေဂ္ဂိဿာမိ- လုပ်ကျွေးအံ့။
တွံ- သင်သည်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ န လစ္ဆသိ- မရလတ္တံ့။
အညတ္ထ- တစ်ပါးသော အရပ်သို့၊ ယာဟိ- သွားလေလော့။” ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊
တဿ- ထိုညီနန္ဒအား၊ အစ္ဆရံ- လက်ဖျစ်ကို၊ ပဟရိ- တီးပြီ။

အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့မည်

သော- ထိုညီနန္ဒသည်၊ တေန- ထိုနောင်တော်သောဏသည်၊ ပလာပိတော-
ပြေးစေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ တဿ- ထိုနောင်တော်သောဏ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊
ဌာတုံ- တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ တံ- ထိုနောင်တော်ကို၊
ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ တမတ္ထံ-
ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေတွာ- ပြောကြား၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပဏ္ဏသာလံ-
သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းဇရပ် အတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ကသိဏံ-
ကသိုဏ်းကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ တံ ဒိဝသမေဝ- ထို့နေ့၌ပင်လျှင်၊ ပဉ္စ-
ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာယော- အဘိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ-
ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော- သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-
ဖြစ်စေ၍၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ (ကံ စိန္တေသိ- နည်း၊) “အဟံ- ငါသည်၊ သိနေရပါဒတော-
မြင်းမိုရ်တောင် ခြေရင်းမှ၊ ရတနဝါလုကာ- ရတနာသဲတို့ကို၊ အာဟရိတွာ-
ထုတ်ဆောင်၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- နောင်တော်၏၊ ပဏ္ဏသာလာယ- သစ်ရွက်
မိုးသော ကျောင်းဇရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏေ- ပရိဝုဏ်၌လည်းကောင်း၊
ဩကိရိတွာ- ကြံ၍၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊ ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်း
(ကန်တော့ခြင်း)ငှာ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ ဧဝမ္ပိ- ဤသို့စွမ်းနိုင်သော်လည်း၊ န
သောဘိဿတိ- မတင့်တယ်လတ္တံ့ အနော တတ္တတော- အနောတတ်အိုင်မှ၊ ဥဒကံ-
ရေကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- နောင်တော်၏၊
ပဏ္ဏသာလာယ- သစ်ရွက်မိုး သော ကျောင်းဇရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏေ-
ပရိဝုဏ်၌လည်းကောင်း၊ ဩသိဗ္ဗိတွာ- သွန်းလောင်း၍၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊

ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်၏။ ဧဝံ- ဤသို့ ကန့်တော့ခြင်းငှာ
 စွမ်းနိုင်သော်လည်း၊ [နှာ- ၃၃၄] န သောဘိဿတိ- မတင့်တယ်လတ္တံ့၊ မေ- ငါ၏။
 ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊ ခံဒဝတာနံ- နတ်တို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၊ သစေ
 ခမာပေယျံ- အကယ်၍ သည်းခံစေငြားအံ့၊ စတ္တာရော- လေးယောက်ကုန်သော၊
 မဟာရာဇာနော စ- နတ်မင်းကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သက္ကဉ္စ- သိကြားမင်းကို
 လည်းကောင်း၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊ ခမာပေတုံ-
 သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ဧဝံ- ဤသို့သည်းခံစေသော်လည်း၊ န
 သောဘိဿတိ- မတင့်တယ်လတ္တံ့၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပုံ ကျွန်း၌၊
 မနောဇံ- မနောဇာအမည်ရှိ သော၊ အဂ္ဂရာဇာနံ- မြတ်သော မင်းကို၊ အာဒိ ကတွာ-
 အစပြု၍၊ ရာဇာနော- မင်းတို့ကို၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ခမာပေဿာမိ-
 သည်းခံစေအံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့သည်းခံ စေသည်၊ သန္တေ- ရှိလတ်သော်၊ မမ- ငါ၏။ ဘာတု-
 နောင်တော်၏၊ ဂုဏော- ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ- အလုံးစုံသော
 ဇမ္ဗုဒ္ဓိပုံကျွန်း၌၊ အဝတ္ထရိတွာ- လွှမ်းမိုး၍၊ ဂမိဿတိ- သွားလတ္တံ့၊ စန္ဒိမသုရိယော ဝိယ-
 နေလကဲ့သို့၊ ပညာယိဿတိ- ထင်ရှားလတ္တံ့” ဣတိ- ဤသို့ (စိန္တေသိ- ကြံပြီ။)

မင်းတို့အား စည်းရုံးခြင်း

သော- ထိုညီတော်နန္ဒသည်၊ တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ ဣဒ္ဓိယာ-
 တန်ခိုးဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဗြဟ္မဝမနနဂရေ- ဗြဟ္မဝမနမြို့၌၊ တဿ ရညော-
 ထိုမနောဇာမင်း၏၊ နိဝေသနဒွါရေ- နန်းတော်တံခါး၌၊ ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊
 ဌိတော- ရပ်လျက်၊ “ဧကော- တစ်ပါးသော၊ တာပသော- ရသေ့သည်၊ ဝေါ-
 သင်အရှင်မင်းကြီးတို့ကို၊ ဒဠကာမော ကိရ- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသတတ်။” ဣတိ-
 ဤသို့၊ ရညော- မနောဇာ မင်းကြီးအား၊ အာရောစာပေသိ- လျှောက်ကြားစေပြီ၊
 ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ “ပဗ္ဗဇိတဿ- ရသေ့ရဟန်းအား၊ မယာ- ငါသည်၊ ဒိဋ္ဌေန-
 မြင်ခြင်းဖြင့်၊ ကိ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အာဟာရတ္ထာယ- အစာအာဟာရ
 အကျိုးငှာ၊ အာဂတော- လာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့” ဣတိ- ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ သော- ထိုနန္ဒရသေ့ ပညာရှိသည်၊
 ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ တဏှာလံ- ဆန်ကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ တဏှာလံ-
 ဆန်ကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ ဝတ္ထာနိ- အဝတ်တို့ကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ ဝတ္ထာနိ-

အဝတ်တို့ကို၊ န ကုစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ တမ္မုလံ- ကွမ်းကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ တမ္မုလံ- ကွမ်းကို၊ န ကုစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုနန္ဒရသေ့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ “ကိမတ္ထံ- အဘယ်အကျိုးငှာ၊ အာဂတော- ကြွလာတော်မူသည်။ အသိ- ဖြစ်သနည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုနန္ဒရသေ့သည်၊ ဒူတေန- တမန်သည်၊ ပုဋ္ဌော- မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ “ရာဇာနိ- မင်းကို၊ ဥပဋ္ဌဟိတုံ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ အာဂတော- လာသည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ “မမ- ငါ့အား၊ ဥပဋ္ဌာကာ- အလုပ်အကျွေး တို့သည်၊ ဗဟူ- များကုန်၏၊ အတ္တနောဝ- မိမိ၏သာလျှင်၊ တာပသဓမ္မံ- ရသေ့ရဟန်းတရားကို၊ ကရောတု- ပြုလေလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုနန္ဒရသေ့သည်၊ တံ- ထိုမင်း စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ တုမှာကံ- သင်အရှင် မင်းကြီးတို့အား၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗလေန- အားအစွမ်းဖြင့်၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိက္ခန်း၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ- ရသေ့ရဟန်းတို့မည်သည်ကား၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိကုန်၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံ တစ်ခုသော၊ ဥပါယံ- အကြောင်းကို၊ ဇာနိဿန္တိ- သိကုန်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ၊ (ဣတိ- ဤသို့ ကြံပြီး၍) တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ပက္ခောသာ ပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူပြီး၍၊ အာသနေ- နေရာ၌၊ နိသီဒါပေတွာ- နေစေ၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ တုမေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ မယံ- ငါ့အား၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပရဇ္ဇံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိက္ခန်း၌ မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒဿထ ကိရ- ပေးတော်မူကုန်လတ္တံ့လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ အာမ- ဟုတ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- ဆိုပြီ)၊ ကထံ- အဘယ်သို့၊ ဂဏှိဿထ- ယူနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (ပုစ္ဆိ- မေးလျှောက်ပြီ)၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ အန္တမသော- အောက် ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဝါ- အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ- ယင်မငယ်၏၊ ပိဝနမတ္တမ္ပိ- သောက် လောက်ရုံမျှလည်းဖြစ်သော၊ လောဟိတံ- သွေးကို၊ ကဿစိ- တစ်စုံ

တစ်ယောက်သော သူအား၊ အနုပ္ပါဒေတွာ- မဖြစ်စေမူ၍၊ တဝ- အရှင်မင်းကြီးအား၊ နေဇ္ဈိဒံ- ဥစ္စာပျက်စီးခြင်းကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဣဒ္ဓိယာဝ- တန်ခိုးဖြင့်သာလျှင်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ အပိ စ- စင်စစ်သော်ကား၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ ပပဉ္စ- ကြာမြင့်သည်ကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ နိက္ခမိတုံ- ထွက်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- ဆိုပြီ)

ကောသလမင်းကို ရပြီ

သော- ထိုမနောဇာမင်းသည်၊ တဿ- ထိုနန္ဒရသေ့ပညာရှိ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ သေနင်္ဂပရိဝတော- စစ်သည်အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍၊ နဂရာ- ဗြဟ္မဝမနမြို့မှ၊ နိက္ခမိ- ထွက်ပြီ၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်းအား၊ ဥဏှံ- အပူသည်၊ သစေ ဟောတိ- အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိ ရသေ့သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဆာယံ- အရိပ်အာဝါသကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သီတံ- ချမ်းအေးခြင်းကို၊ ကရောတိ- ပြု၏၊ ဒေဝေ- မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ- ရွာသည်ရှိသော်၊ သေနာယ- စစ်သည် အပေါင်း၏၊ ဥပရိ- အပေါ်၌၊ ဝဿိတုံ- ရွာခြင်းငှာ၊ န ဒေတိ- မပေး၊ သီတံ ဝါ- လေအေးကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏှံ ဝါ- လေပူကိုလည်းကောင်း၊ ဝါရေတိ- တားမြစ်၏၊ မဂ္ဂေ- လမ်းခရီး၌၊ ခါဏုကဏုကာဒယော- သစ်ငုတ် ဆူးငြောင့် အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗပရိဿယေ- အလုံးစုံကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို၊ အန္တရဓာပေ တိ- ကွယ်ပျောက်စေ၏၊ မဂ္ဂံ- လမ်းခရီးကို၊ ကသိဏမဏ္ဍာလံ ဝိယ- ကသိုဏ်းဝန်း ကဲ့သို့ သမံ- ညီညွတ်စွာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သယံ- မိမိသည်၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ စမ္ပဒဏ္ဍံ- သားရေအခင်းကို၊ ပတ္တရိတွာ- ဖြန့်၍၊ ပလ္လင်္ကေန- တင်ပလွင်ဖွဲ့ခွေ နေခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္ဒော- နေလျက်၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်း သည်၊ ပရိဝတော- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွား၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သေနံ- စစ်သည်အပေါင်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ကောသလရဋ္ဌံ- ကောသလတိုင်းသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ နဂရဿ- မြို့၏၊ အဝိဒူရေ- အနီးအပါးအရပ်၌၊ ခန္ဓာဝါရံ- သစ်တပ်ကို၊ နိဝါသာပေတွာ- တည်စေ၍၊ “နော-

ငါတို့အား၊ ယုဒ္ဓံ ဝါ- စစ်ပွဲကိုမူလည်း၊ ဒေတု- ပေးအံ့လော၊ သေတစ္ဆတ္တံ ဝါ- ထီးဖြူကိုမူလည်း၊ ဒေတု- ပေးအံ့လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ကောသလရညော- ကောသလမင်းအား၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုကောသလ မင်းသည်၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ န ရာဇာ ကိံ- မင်းမဟုတ် ပါလော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ (မနသိကတွာ- နှလုံးသွင်း၍) “ယုဒ္ဓံ- စစ်ထိုးခြင်းကို၊ ဒမ္ပိ- ပေးအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်းကို၊ ပုရက္ခတော- ရှေ့ရှုပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိ- မြို့မှ ထွက်ပြီ၊ ဒွေ- နှစ်ဦးကုန်သော၊ သေနာ- စစ်သည်တို့သည်၊ ယုဇ္ဈိတုံ- စစ်တိုက်ခြင်းငှာ၊ အာရဘိသု- အားထုတ်ကုန်ပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ ဒွိန္ဒမ္ပိ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော စစ်သည်တို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ နိသီဒနံ- နေရာဖြစ်သော၊ အဇိနစမ္ပံ- သစ်နက်ရေကို၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပဿာရေတွာ- ဖြန့်၍၊ ဒွိဟိပိ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာဟိ- စစ်သည်တို့သည်၊ ခိတ္တဿရေ- ပစ်အပ်သော မြားတို့ကို၊ စမ္ပေနေဝ- သားရေဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိ- ခံယူပြီ၊ ဧကသေနာယပိ- တစ်ယောက်သော စစ်သည်အားလည်း၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကဏ္ဍေန- မြားသည်၊ ဝိဒ္ဓေါ နာမ- စူးဝင်အပ်သည် မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ ဟတ္ထဂတာနံ- လက်၌ရှိကုန်သော၊ ကဏ္ဍာနံ- မြားတို့၏၊ ခယေန- ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒွေပိ သေနာ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကုန်သော စစ်သည် တို့သည်လည်း၊ နိရဿာဟာ- အားထုတ်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌသု- ရပ်တည် ကုန်ပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ မနောဇ ရာဇဿ- မနောဇာမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ မာ ဘာယိ- ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အဿာသေတွာ- နှစ်သိမ့်ပြီး၍၊ ကောသလဿ- ကောသလမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ မာ ဘာယိ- ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊ တေ- သင်မင်းကြီးအား၊ ပရိပန္နော- ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ တဝ- သင်မင်းကြီး၏၊ ရဇံ- တိုင်းပြည်သည်၊ တဝေဝ- သင်မင်းကြီးအားသာလျှင်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကေဝလံ- စင်စစ်သော်ကား၊ မနောဇရညော- မနောဇာမင်း၏၊ ဝသဝတ္တိ- အလိုသို့ လိုက်ခြင်းသည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်တော်မူလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နာ- ၃၃၅] သော- ထိုကောသလမင်းသည်၊ တဿ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့၏၊
 (ဝစနံ- စကားကို) သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ-
 ဝန်ခံပြီ၊ အထ- ထိုသို့ ဝန်ခံသောအခါ၌၊ နံ- ထိုကောသလမင်းကို၊ မနောဇဿ-
 မနောဇာမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သော
 မင်းကြီး၊ ကောသလ- ရာဇာ- ကောသလမင်းသည်၊ တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ဝသေ-
 အလို၌၊ ဝတ္တတိ- လိုက်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်) ဣမဿ- ဤကောသလ မင်း၏၊
 ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်သည်၊ ဣမဿေဝ- ဤကောသလမင်းအားသာလျှင်၊ ဟောတု-
 ဖြစ်ပါစေလော့” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ သော- ထိုမနောဇာမင်း သည်၊
 “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ တံ- ထိုကောသလမင်းကို၊
 အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝသေ- အလို၌၊ ဝတ္တေတွာ- လိုက်စေ၍၊ ဒွေ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
 ကုန်သော၊ သေနာ- စစ်သည်တို့ကို၊ အာဒါယ- သိမ်းယူ၍၊ အင်္ဂရဋ္ဌ- အင်္ဂတိုင်းသို့၊
 ဂန္တာ- သွား၍၊ အင်္ဂ- အင်္ဂတိုင်းကို၊ ဂဟေတွာ- သိမ်းယူ၍၊ တတော- ထိုနောက်မှ၊
 မဂဓရဋ္ဌ- မဂဓတိုင်းကို၊ (ဂဟေတွာ- သိမ်းယူ၍) ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတေနုပါယေန-
 ဤနည်းအားဖြင့်၊ သကလဇမ္ပဒိပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒိပ်ကျွန်း၌၊ ရာဇာနော-
 မင်းတို့ကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝသေ- အလို၌၊ ဝတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ တတော-
 ထိုနောက်မှ၊ တေဟိ- ထိုမင်းအပေါင်းတို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍၊
 ဗြဟ္မဝမနနဂရမေဝ- ဗြဟ္မဝမနမြို့သို့သာလျှင်၊ ဂတော- သွားလေပြီ၊ ဧသ (ဧသော)
 ပန- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့သည်ကား၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်အပေါင်းကို၊ ဂဏှန္တော-
 သိမ်းယူသည် ရှိသော်၊ သတ္တန္တံ သံဝစ္ဆရာနံ- ခုနစ်နှစ်တို့၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊
 သတ္တဒိဝသာဓိကေဟိ- ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့် ပိုလွန်ကုန်သော၊ သတ္တမာသေဟိ-
 ခုနစ်လတို့ဖြင့်၊ ဂဏှိ- သိမ်းယူပြီ၊ (ခုနစ်နှစ်၊ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့်သာလျှင်၊
 သိမ်းယူ၏ဟူလို) သော- ထိုမနောဇာမင်းသည်၊ ဧကေကရာဇဓာနိတော- တစ်ဦး
 တစ်ဦးသော မင်းနေပြည်မှ၊ နာနပ္ပကာရံ- အထူးထူးအပြားပြားရှိသော၊ ခဇ္ဇဘောဇနံ-
 ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အာဟာရာပေတွာ- ဆောင်ယူစေ၍၊ ဧကသတရာဇာနော-
 တစ်ရာတစ်ယောက်သော မင်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်ယူ၍၊ တေဟိ- ထိုမင်းတို့နှင့်၊
 သဒ္ဓိ- တကွ၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ မဟာပါနံ- မြတ်သော အဖျော်ရည်ကို၊
 ပိဝိ- သောက်ပြီ။

မင်းအားလုံးရ၍ မင်းကြီးကျေးဇူးတင်ခြင်း

နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်။ “ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဣဿရိယသုခံ- အဖို့ရခြင်း မင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ အနုဘောတိ- ခံစားသေး၏၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ အဿ- ထိုမနောဇာမင်းအား၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ န ဒဿဿာမိ- မပြအံ့” ဣတိ- ဤသို့ ဥတ္တရကုရုမ္ပိ- မြောက်ကျွန်း၌၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတ္တာ- လှည့်လည်၍၊ ဟိမဝန္တေ- ဟိမဝန္တာ၌၊ ကဉ္စနဂဟာဒ္ဒါရေ- ရွှေလိုဏ်ဂူ၏ တံခါး၌၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝသိ- နေပြီ၊ မနောဇောပိ- မနောဇာမင်းသည် လည်း၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ သိရိဝိဘဝံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာ အသရေ၏ တင့်တယ်ခြင်းကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ “အယံ ယသော- ဤစည်းစိမ်ကို မယ့်- ငါ၏၊ မာတာပိတူဟိ- မိဘတို့သည်၊ န ဒိန္နော- ပေးအပ်သည် မဟုတ်၊ အညေဟိ- တစ်ပါးကုန်သော သူတို့သည်၊ န ဒိန္နော- ပေးအပ်သည် မဟုတ်၊ နန္ဒတာပသံ- နန္ဒရသေ့ကို နိဿာယ- မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နော- ဖြစ်ပြီ ခေါ် ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိကို၊ အပဿန္တဿ- မမြင်ရသော၊ မေ- ငါအား၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ သတ္တမော ဒိဝသော- ခုနစ်ရက်မြောက်ရှိပြီ၊ မေ- ငါအား၊ ယသဒါယကော- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပေးသော ရှင်ရသေ့သည်၊ ကဟံ န ခေါ်- အဘယ်မှာနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ သရိ- အောက်မေ့ပြီ။ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ တဿ- ထိုမနောဇာမင်း၏၊ အနုဿရဏဘာဝံ- အောက်မေ့သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ- သိ၍၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်ပြီ၊ ရာဇာ- မနောဇာ မင်းသည်၊ တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဣမဿ တာပသဿ- ဤရသေ့၏၊ ဒေဝတာဘာဝံ ဝါ- နတ်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မနုဿဘာဝံ ဝါ- လူ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ န ဇာနာမိ- မသိ၊ ဧသ (ဧသော)- ဤရသေ့ သည်၊ မနုဿော- လူသည်၊ သစေ ဘဝေယျ- အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ သကလ ဇမ္ဗုဒီပရဇ္ဇံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒီပကျွန်း၌ မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဧတဿေဝ- ထိုရသေ့အားသာလျှင်၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ အထ- ထိုသို့မဟုတ်၊ ဒေဝေါ- နတ်သည်၊

(သစေ ဘဝေယျ- အကယ်၍ဖြစ်အံ့) အဿ- ထိုနတ်အား၊ သက္ကာရံ- ပူဇော် သက္ကာရကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။ က္ကတိ- ဤသို့ စိန္တေသိ- ကြံပြု သော- ထိုမနောဇာ မင်းသည်၊ တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ဝိမံသန္တော- စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဒေဝတာ နှံသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ- “ဒေဝတာ နှံသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”ဟူသော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၉၂။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ တံ- ရှင်ရသေ့သည်၊ ဒေဝတာ- စာတုမဟာရာဇ်နတ်သည်၊ အသိ န- ဖြစ်သလော၊ ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်၊ အသိ န- ဖြစ်သလော၊ အဒု- ထိုသို့မဟုတ်မှု၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကျူးစွာသော၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အသိ န- ဖြစ်သလော၊ ကုဒ္ဓိမာ- တန်ခိုးကြီးသော၊ မနုဿဘူတော- လူဖြစ်သောသူသည်၊ အသိ န- ဖြစ်သလော၊ ကထံ- အသို့လျှင်၊ တံ- ရှင်ရသေ့ကို၊ မယံ- ငါတို့သည်။ ဇာနေမု- သိရကုန်အံ့နည်း။

သော- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ တဿ- ထိုမနောဇာမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ သဘာဝမေဝ- ဟုတ်မှန်တိုင်းကိုသာလျှင်၊ ကထေန္တော- ပြောဆိုသည် ဖြစ်၍၊ “နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓာ”တိ- “နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓာ”ဟူသော၊ ဒုတိယံ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နာ-၃၃၆] ၉၃။ ဘာရဓ- ပြည်ကြီးဝန်ကို ရွက်ဆောင်တတ်သော မင်းမြတ်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝေါပိ- စာတုမဟာရာဇ်နတ်သည်လည်း၊ န အမှိ- မဖြစ်၊ ဂန္ဓဗ္ဗောပိ- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်လည်း၊ န အမှိ- မဖြစ်၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကျူးစွာသော၊ သက္ကောပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊ န အမှိ- မဖြစ်၊ ကုဒ္ဓိမာ- တန်ခိုးကြီးသော၊ မနုဿဘူတော- လူဖြစ်သောသူတည်း၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဇာနာဟိ- သိတော်မူလော့။

တတ္ထ- ထို ‘နာပိ ဒေဝေါ’ စသော ဂါထာ၌၊ ဘာရဓာတိ- ဘာရဓဟူသည်ကား၊ ရဋ္ဌဘာရဓာရိတာယ- တိုင်းပြည်ဝန်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နံ- ထိုမင်းကို၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဘာရဓဟူ၍၊ အာလပတိ- ခေါ်၏။

တံ- ထိုစကားကို သုတ္တာ- ကြား၍ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည် “အယံ- ဤရသေ့သည်၊ မနုဿဘူတော- လူဖြစ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ- လူစင်စစ်ဖြစ်လျက်၊ မယံ- ငါအား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဗဟုပကာရော ကိရ- ကျေးဇူးများလှဘိ၏၊ မဟန္တေန- များမြတ်စွာသော၊ ယသေန- စည်းစိမ်ချမ်းသာဖြင့်၊ နံ- ထိုရသေ့ကို၊ သန္တပ္ပေဿာမိ- ရောင့်ရဲစေအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ကတရူပမိဒံ ဘောတော (ပ) အနုဿာသ ယဒိစ္ဆသီ”တိ- “ကတရူပ မိဒံ ဘောတော (ပ)အနုဿာသ ယဒိစ္ဆသီ”ဟူကုန်သော၊ (ဣမာဟိ ဂါထာဟိ- ဤခြောက်ဂါ ထာတို့ဖြင့်) အာဟ- ဆိုပြီ။

၉၄။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘောတော- အရှင်၏။ ကတရူပံ- ပြုအပ်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သော၊ ဣဒံ ဝေယျာဝစ္စံ- ဤ ကာယဝေယျာဝစ္စသည်၊ အနုပ္ပကံ- များစွာ၏၊ ဒေဝမိ- မိုးသည်လည်း၊ ဝဿမာနမိ- ရွာလတ်သော်၊ အနောဝဿံ- မိုးမစွတ်အောင်၊ ဘဝံ- အရှင်သည်၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။

၉၅။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ယောရေ- ကြမ်းကြုတ်စွာသော၊ ဝါတာတပေ- လေနောပူ၌၊ သီတတ္ထာယံ- ချမ်းမြေ့သော အရိပ်ကို၊ အကာ- ပြုတော်မူ ပေပြီ။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ အမိတ္တမဇ္ဈေသု- ရန်သူတို့၏ အလယ်တို့၌၊ သရတာဏံ- မြားအရံအတားကို၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။

၉၆။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဖိတာနိ- ပွင့်လင်း စည်ပင်ကုန်သော၊ ရဋ္ဌာနိ- တိုင်းကြီးပြည်ကြီးတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ တေ ရဋ္ဌဝါသိနော- ထိုတိုင်းကြီးပြည်ကြီးတို့၌ နေကုန်သော မင်းတို့ကို၊ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဝသိနော- အလိုသို့ လိုက်သည်တို့ကို၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ ဧကသတံ ခတျေ- တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့ကို၊ အနုယန္တေ- အကျွန်ုပ်တို့ နောက်လိုက်မင်းတို့ကို၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။

၉၇။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘောတော- အရှင်မြတ်အား၊
မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပတိတာ- နှစ်သက်ကုန်သည်၊ အဿု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊
တေ- ရှင်ရသေ့အား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ဒဒါမိ- ပေးအံ့၊ ယံ ဘဉ္ဇံ- အကြင်
ရတနာကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ ဘဉ္ဇံ- ထိုအလိုရှိသော ရတနာကို၊
ဝဒ- မိန့်တော်မူပါလော့၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ ဟတ္ထိယာနဉ္စ-
ဆင်ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဿရထဉ္စ- မြင်းကသော ရထားယာဉ်
ကိုလည်းကောင်း၊ အလင်္ကတာ- တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ နာရိယော
စ- သတို့သမီးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရမ္မာနိ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်
ရှိကုန်သော၊ နိဝေသနာနိ စ- အိမ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မယံ-
အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါကုန်အံ့။

၉၈။ အထ ဝါ- ထိုမှတစ်ပါး၊ အင်္ဂေ ဝါ- အင်္ဂတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊
မဂဓေဝါ- မဂဓတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊
ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါကုန်အံ့၊ အထ ဝါ-
ထိုမှတစ်ပါး၊ သုမနာ- နှစ်သက်ဖွယ်ရှိကုန်သော၊ အဿကာ'ဝန္တိ-
အဿကတိုင်း အဝန္တိတိုင်းတို့ကို၊ တေ- အရှင်ဘုရားအား၊ မယံ-
အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဒမ္မ- ပေးပါကုန်အံ့။

၉၉။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊
ဥပဗ္ဗံ ဝါပိ ရဇဿ- ထက်ဝက်သော ပြည်ကိုမူလည်း၊ မယံ- အကျွန်ုပ်
တို့သည်၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါးကုန်အံ့၊ တေ- အရှင်ဘုရားအား၊ ရဇေန-
ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံး၌ မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ သစေ အတ္ထော- အကယ်၍
အလိုတော်ရှိအံ့၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါးကုန်အံ့။ ယံ- အကြင်အရာဝတ္ထုကို၊
ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုအလိုရှိသော အရာဝတ္ထု ကို၊ အနုသာသ-
ညွှန်ကြားတော်မူပါလော့။

တတ္ထ- ထို 'ကတရူပမိဒံ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ကတရူပမိဒန္တိ- ကတရူပမိဒံ
ဟူသည်ကား၊ ကတသဘာဝံ- ပြုအပ်သော သဘောဖြစ်သော။ ဝေယျာဝစ္စန္တိ-

ဝေယျာဝစ္စံ ဟူသည်ကား၊ ကာယဝေယျာဝတိကကမ္မံ- ကိုယ်ဖြင့် ကြောင့်ကြစိုက် အပ်သော အမှုသည်၊ ဝါ- ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုကြီးငယ်သည်။ အနော ဝဿန္တိ- အနောဝဿံဟူသည်ကား၊ အဝဿံ- မိုးမစွတ်သည်ကို၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဒေဝေါ- မိုးသည်၊ န ဝဿတိ- မစိုစွတ်၊ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ သီတစ္ဆာယန္တိ- သီတစ္ဆာယံဟူသည်ကား၊ သီတလံ- အေးချမ်း သော၊ ဆာယံ- အရိပ်ကို။ ဝသိနော တေတိ- ဝသိနော တေဟူသည်ကား၊ တေ

၁။ ဝေယျာဝစ္စ- ဗျာဝဋ္ဌဿ ကမ္မံ ဝေယျာဝစ္စံ-ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၏။ ဗျာဝဋ္ဌ-ပုဒ်နောင် ကျ- ပစ္စည်း ဆက်၍ ဂျ-ကို စွ-ပြု။ ရှေ့ ဗျာ-ကို ဝေယျာ-ပြု၍ ရုပ်ပြီး၏။ ဝိ+အာ- ရှေးရှိသော ဝဋ္ဌ-ဓာတ်ဟုလည်းကောင်း၊ ပရ-ဓာတ်ဟုလည်းကောင်း၊ ဝဟ-ဓာတ်ဟု လည်းကောင်း ပုဒ်ပြီးကြိကြသည်။ ဝဋ္ဌ-ဓာတ်ကြံခြင်းမှာ ဗျာဝဋ္ဌ-ပုဒ်ကို ကြည့်၍ ကြံခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့်အနက်တူ ဗျာပါရ-ပုဒ် ရှိသေးသည်။ ၎င်းကို ဝဋ္ဌ-ဓာတ်ဖြင့် ရုပ်တွက်၍မရနိုင်။ ထို့အပြင် ဝဋ္ဌ-ဓာတ် ဝေဘန်ခြင်း၊ ထုံးဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို ဟောသဖြင့် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းအနက်နှင့် အလှမ်းကွာ၍ နေ၏။ ထို့ကြောင့် ဝဟ-ဓာတ်ဟု ကြံခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ဝဟ-ဓာတ်ဖြင့် ရုပ်ပြီးရန်မှာလည်း မလွယ်ပေ။ ဝိ+အာ-၌ ဝိ-၏ ဣ-သရကို ယ-ပြု၍ ဗျာ-ဟုသက္ကတ၌ ဖြစ်၏။ ပါဠိ၌ ဗျာ-ဟု ဖြစ်၏။ နောက်တစ်နည်းကား- ဝိ-၏ ဣ-သရကို ဧ-ပြု၍ ကြား၌ ယ်-ဗျည်းထည့်ပေးပြီး ဝေယာ-ဟု သက္ကတ၌ ဖြစ်၏။ ပါဠိ၌ ဝေယျာ-ဟု ရုပ်ဖြစ်၏။ သက္ကတ၌ ဝ်-ဗျည်း(ရိ)သရဖြင့် (Pr)- ဓာတ် အားထုတ်ခြင်း အနက်ဟော ရှိ၏။ တ-ပစ္စည်းဆက်လျှင် (vyāpṛta)- ဟုရုပ်ဖြစ်၏။ အ-ပစ္စည်းဆက်လျှင် ရှေ့(ရိ)သရကို အာရ-ပြု၍ ဗျာပါရ-ဟု ရုပ်ဖြစ်၏။ ပြာကတ-၌ ဝ်-ဗျည်းနှင့် ဝ်-ဗျည်း အသံအပြောင်းအလွဲ ဖြစ်တတ်၏။ ပူပ-ပူဝ-ဟုလည်းကောင်း၊ အဝဒါန- အပဒါန-ဟုလည်းကောင်း ပြောင်းသည်ကို သိပါ။ ဤ၌ ဝ်-ဗျည်းသည် ဝ်-ဗျည်းသံသို့ ပြောင်း၍ တ်-ဗျည်းကို ဋ-ဟုပြောင်းခြင်းမှာ ပြာကတဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပါဠိ၌ (ရိ)သရကို အ-သရဖြင့် အစားထိုးလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဗျာဝဋ္ဌ-ဟုရုပ်ဖြစ်၏။ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းဆက်လျှင်ရှေ့ ဗျာ-သည် ဝေယျာ-သို့ ပြောင်းပေးရသည်။ ဣက- ပစ္စည်းဆက်၍ ဝေယျာဝတိက-ဟုလည်းကောင်း၊ ဝေယျာဝဋ္ဌိက-ဟုလည်းကောင်း ရုပ်ဖြစ်နိုင်၏။

ရဋ္ဌဝါသိနော- ထို တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးတို့၌ နေကြကုန်သော သူတို့ကို၊ အမှာကံ-
ငါတို့၏။ ဝသဝတ္တိနော- အလိုသို့ လိုက်သည်တို့ကို။ ခတျေတိ- ခတျေဟူသည်
ကား၊ ခတ္တိယေ- မင်းတို့ကို၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန- အဋ္ဌကထာ၌ကား၊ အယမေဝ-
ဤခတ္တိယေသည်ပင်လျှင်၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ ပတိတာ'ဿု
မယန္တိ- ပတိတာ'ဿု မယံဟူသည်ကား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တုဋ္ဌာ-
နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဝဒ တံ ဘဉ္စမိစ္ဆသီတိ- ဝဒ တံ ဘဉ္စမိစ္ဆသိ ဟူသော ဤပါဌ်၌၊
ဘဉ္စန္တိ ဧတံ- ဘဉ္စဟူသော ဤအမည်သည်၊ ရတနဿ- ရတနာ၏၊ နာမံ-
အမည်တည်း။ တေ- သင့်အား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ဒဒါမိ- ပေး၏၊ ယံ ရတနံ- အကြင်
ရတနာကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုရတနာကို၊ ဝဒေဟိ- ပြောလော့၊ ဣတိ-
ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

“ဟတ္ထိယာနန္တိအာဒိဟိ- ဟတ္ထိယာနံ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သရူပတော-
သရုပ်အားဖြင့်၊ တံ တံ ရတနံ- ထိုထိုရတနာကို၊ [နှာ-၃၃၇] ဒဿေတိ- ပြ၏။
အဿကာ'ဝန္တိတိ- အဿကာ'ဝန္တိဟူသည်ကား၊ အဿကရဋ္ဌံ ဝါ-
အဿကတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဝန္တိရဋ္ဌံ ဝါ- အဝန္တိတိုင်းကိုလည်းကောင်း။
ရဇ္ဇေနာတိ- ရဇ္ဇေနဟူသည်ကား၊ သစေပိ- အကယ်၍လည်း၊ တေ- သင့်အား၊
သကလဇမ္ပဒီပရဇ္ဇေန- အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒီပကျွန်းကို အစိုးရသော မင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊
အတ္ထော- အလိုရှိအံ့၊ တမ္ပိ- ထိုဇမ္ပုဒီပမင်းအဖြစ်ကိုလည်း၊ တေ- သင့်အား၊ ဒတွာ-
ပေး၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဖလကာဝုပဟတ္ထော- ဒိုင်းကာ လက်နက် စွဲကိုင်သည်ဖြစ်၍၊
တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ရထဿ- ရထား၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ဂမိဿာမိ- သွားအံ့၊
ဣတိ- ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ- ပြ၏။ ယဒိစ္ဆသီတိ- ယဒိစ္ဆသိဟူသည်ကား၊ မယာ-
ငါသည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဧတေသု-
ဤအရာတို့၌၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊
အနုဿာသ- ပြောကြားလော့၊ အာဏာပေဟိ- စေခိုင်းလော့၊ ဣတိ- ဤကား၊
အတ္ထော- အနက်တည်း။

အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့တောင်းပန်

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိသည်၊
အတ္တနော- မိမိ၏၊ အဓိပ္ပါယ်- အလိုကို၊ အာဝိကရောဇ္ဇော- ထင်ရှားပြလို့ သည်ဖြစ်၍၊

“န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန၊ (ပ) အတ္ထော မယံ န ဝိဇ္ဇတီတိ” - “န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန၊ (ပ) အတ္ထော မယံ န ဝိဇ္ဇတီ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၀။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ မေ- ငါ့အား၊ ရဇ္ဇေန- ဇမ္ဗူဒိပ်မင်း အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နဂရေန ဝါ- မြို့ရွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓနေန ဝါ- ဥစ္စာဖြင့် လည်းကောင်း၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိ၊ အထောပိ- ထိုမှတစ်ပါးလည်း၊ ဇနပဒေန- ဇနပုဒ်ဖြင့်၊ မယံ- ငါ့အား၊ အတ္ထော- အလိုသည်၊ န ဝိဇ္ဇတီ- မရှိ။

“သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဧကံ မေ ဝစနံ ကရောဟိ”တိ- “သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဧကံ မေ ဝစနံ ကရောဟိ”ဟူသော စကားကို၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ “ဘောတောဝ ရဋ္ဌေ ဝိဇ္ဇိတေ၊ (ပ) သောဏံ ယာစေမု သံဝရန္တိ”- “ဘောတောဝ ရဋ္ဌေ ဝိဇ္ဇိတေ၊ (ပ) သောဏံ ယာစေမု သံဝရံ”ဟူသော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၁။ မယိ- ငါ၌၊ တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ- အကယ်၍ရှိပါအံ့၊ မေ- ငါ၏၊ ဧကံ ဝစနံ- တစ်ခွန်းသော စကားကို၊ ကရောဟိ- လိုက်နာပါလော့၊ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ- ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတ္တာ- ဆို၍၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဘောတောဝ- အရှင်မင်းကြီး၏သာလျှင်၊ ဝိဇ္ဇိတေ- အာဏာတော်နံ့ရာဖြစ်သော၊ ရဋ္ဌေ- တိုင်းနိုင်ငံတော်၌၊ အရညေ- တောအရပ်၌၊ အဿမော- တစ်ခုသော ကျောင်းသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ မယံ- ငါ၏၊ ပိတာ စ- အဖသည်လည်းကောင်း၊ ဇနေတ္တိ စ- အမိသည်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဘော- နှစ်ယောက်ကုန်သော မိဘတို့သည်၊ တသ္မိ အဿမေ- ထိုကျောင်း ၌၊ သမ္ပန္တိ- နေကုန်၏။

၁၀၂။ အဟံ- ငါသည်။ တေသု ပုဗ္ဗာစရိယေသု- ထိုလက်ဦးဆရာ ဖြစ်ကုန်သော မိဘတို့၌၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကာတဝေ- ပြုခြင်းငှါ၊ န လဘာမိ- မရပါ၊ ဘဝန္တံ- အရှင်မင်းကြီးကို၊ အဇ္ဈာဝရံ ကတ္တာ- အခြံအရံ

အဖော်သဟဲကို ပြု၍၊ (အဋ္ဌကထာအဖွင့်၊) အဇ္ဈာဝရံ- လွန်ကျူးမိသော
အပြစ်ကို၊ (ရှေးနိဿယ၊) သောဏံ- ငါ့နောင်တော် သောဏပညာရှိကို၊
အာယတိံ- နောင်အခါ၌၊ သံဝရံ- စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ယာစေမု-
တောင်းပန်ပါကုန်အံ့။

တတ္ထ- ထို ဘောတောဝ စသော ဂါထာတို့၌၊ ရဋ္ဌေတိ- ရဋ္ဌေဟူသည်ကား၊
ရဇ္ဇေ- တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ဝိဇိတေတိ- ဝိဇိတေဟူသည်ကား၊ အာဏာပဝတ္တိဌာနေ-
အာဏာပြန့်နှံ့ရာ အရပ်၌။ အဿမောတိ- အဿမောဟူသည်ကား၊
ဟိမဝန္တာရဥယျာ- ဟိမဝန္တာတော၌၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ အဿမော-
သခံမီးကျောင်းသည်၊ အတ္တိ- ရှိ၏။ သမ္ဘန္တိတိ- သမ္ဘန္တိဟူသည်ကား၊ တသို့ အဿမေ-
ထိုသခံမီးကျောင်း၌၊ ဝသန္တိ- နေကုန်၏။ တေသာ'ဟန္တိ- တေသာ'ဟံ ဟူသည်ကား၊
တေသု- ထိုမိဘနှစ်ပါးတို့၌၊ အဟံ- ငါသည်။ ကာတဝေတိ- ကာတဝေဟူသည်ကား၊
ဝတ္ထပဋိဝတ္ထဖလာဖလာ ဟရဏသင်္ခါတံ- ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ပြုခြင်း သစ်သီးကြီး
သစ်သီးငယ်ကို ဆောင်ယူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကာတုံ-
ပြုခြင်းငှါ၊ န လဘာမိ- မရ၊ မေ- ငါ၏၊ ဘာတာ- အစ်ကိုဖြစ် သော၊
သောဏပဏ္ဍိတော နာမ- သောဏပဏ္ဍိတမည်သူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဧကသ္မိ-
တစ်ခုသော၊ အပရာဓေ- အပြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ မာ ဝသိ- မနေလင့်၊
ဣတိ- ဤသို့၊ မံ- ငါ့ကို၊ ပလာပေသိ- နှင်ထုတ်ခဲ့ပြီ။ အဇ္ဈာဝရန္တိ- အဇ္ဈာဝရံ
ဟူသည်ကား၊ အဓိအာဝရံ- အခြံအရံကို၊ တေ မယံ- ထိုငါတို့သည်၊ ဘဝန္တိ- အရှင်ကို၊
သပရိဝါရံ- အဖော်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သောဏပဏ္ဍိတံ- သောဏပညာရှိကို၊ သံဝရံ-
နောင်အခါ၌ စောင့်ထိန်းမှုကို၊ ယာစေမု- တောင်းပန်လိုကုန်၏။ အာယတိံ-
နောင်အခါ၌၊ သံဝရံ- စောင့်စည်းမှုကို၊ ယာစာမ- တောင်းပန်လို၏။ ဣတိ- ဤကား၊
အတ္ထော- အနက်တည်း။ “ယာစေမိမံ ဝရန္တိပိ- ယာစေမိမံ ဝရံ ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ-
ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏။) မယံ- ငါတို့သည်၊ တယာ- သင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊
သောဏံ- သောဏပညာရှိကို၊ ယာစေယျာမ- တောင်းပန်လိုကုန်၏။ ခမာပေယျာမ-
သည်းခံစေလိုကုန်၏။ ဣမံ ဝရံ- ဤဆုကို၊ တဝ- သင်၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ ဂဏှာမိ-
ယူ၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

အထ- ထိုသို့ အလိုကိုပြဆိုသော အခါ၌၊ နံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ (ပုစ္ဆန္တော- မေးလျှောက်လိုသည်ဖြစ်၍)၊ “ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ (ပ) ကိဝန္တော ဟောန္တု ယာစကာ”တိ- “ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ (ပ) ကိဝန္တော ဟောန္တု ယာစကာ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၃။ ဗြာဟ္မဏ- မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော ရှင်ရသေ့၊ တံ- အရှင်ဘုရားသည်၊ ယံ ဝစနံ- အကြင်စကားကို မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဘဏသိ- ဆို၏။ တေ- အရှင်ဘုရား၏၊ တံ ဝစနံ- ထိုစကားကို အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်။ ကရောမိ- လိုက်နာပါအံ့၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဧတဉ္စ ခေါ- ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင်၊ အက္ခာဟိ- ကြားတော်မူပါလော့၊ ယာစကာ- တောင်းပန်မည်သူတို့သည်၊ ကိဝန္တော- အဘယ်မျှရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ကုန်သနည်း။

တတ္ထ- ထို ကရောမိ စသော ဂါထာ၌၊ ကရောမိတိ- ကရောမိဟူသည် ကား၊ သကလဇမ္ပဒီပရဇ္ဇ- အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒီပကျွန်းကို အစိုးရသော မင်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဒမာနော- ပေးလိုသော၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်ကို၊ ကိ- အဘယ်ကြောင့်၊ န ကရိဿာမိ- မပြုနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ကရောမိ- ပြုအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ - ဆို၏။ ကိဝန္တောတိ- ကိဝန္တောဟူသည် ကား၊ ကိတ္တကာ- အဘယ်မျှရှိကုန်သည်၊ (ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်သနည်း)။

နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ (အတ္တနော ဝသံ- မိမိ၏ အလိုကို၊ ရညော- မင်းအား၊ အာရောစေန္တော- ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍)၊ “ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အလံ ဟေဿန္တိ ယာစကာ”တိ- “ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အလံ ဟေဿန္တိ ယာစကာ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ပရောသတံ- တစ်ရာအတိုင်း အရှည်ရှိ ကုန်သော၊ ဇာနပဒါ- ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ မဟာသာလော စ- ဂဟပတိမဟာ သာလတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ စ- ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အဘိဇာတာ- မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယသဿိနော- များသော

အခြံအရံရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ ကုန်သော၊ ဣမေ စ ခတ္တိယာ-
ဤမင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနောဇော- မနောဇာ အမည်ရှိသော၊ ဘဝဉ္စ
ရာဇာ- အရှင်မင်းကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ယာစကာ- ငါ၏အကျိုးငှါ
နောင်တော် သောဏပညာရှိအား တောင်းပန်မည့်သူတို့သည်၊ အလံ-
စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဟေဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ကတ္ထ- ထို ‘ပရောသတံ’ စသော ဂါထာ၌၊ ဇာနပဒါတိ- ဇာနပဒါဟူသည် ကား၊
ပဟပဟိ- အိမ်၌နေသူတည်း။ မဟာသာလာ စ ဗြာဟ္မဏာတိ- မဟာသာလာ စ
ဗြာဟ္မဏာဟူသည်ကား၊ သာရပုတ္တာ- မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊
ဗြာဟ္မဏာ စ- ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း၊ ပရောသတာယေဝ- အရာမက
သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အလံ ဟေဿန္တိတိ- အလံ ဟေဿန္တိ ဟူသည်ကား၊
ပရိယတ္တာ- စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ယာစကာတိ-
ယာစကာဟူသည်ကား၊ မမတ္ထာယ- ကျွန်ုပ်၏အကျိုးငှါ၊ သောဏ ပဏ္ဍိတဿ-
သောဏပညာရှိအား၊ ခမာပကာ- တောင်းပန်တတ်ကုန်သော သူတို့သည်။

မင်းအပေါင်း သွားကြပုံ

[၅၁-၃၃၈] အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ နံ- ထိုရသေ့
ကျောင်းသို့ သွားအံ့သော အစီအရင်ကို (ပဟိဏန္တော- စေလွှတ်တော်မူ
လိုသည်ဖြစ်၍)၊ “ဟတ္ထိ အဿေစ ယောဇန္ဓ၊ (ပ) ယတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”တိ-
“ဟတ္ထိ အဿေ စ ယောဇန္ဓ၊ (ပ) ယတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”ဟူသော၊ (ဣမံ
ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၅။ ဘောန္တော အမတ္တ- အို အမတ်အပေါင်းတို့၊ ဟတ္ထိအဿေ
စ- ဆင်မြင်းတို့ကိုလည်း၊ ယောဇန္ဓ- ကလေကုန်၊ သာရထိ- ရထားထိန်း၊
ရထံ- ရထားကို၊ သန္ဓယ- ကလေလော့၊ အာဗန္ဓနာနိ- ဆင်မြင်းရထားတို့၌
ဖွဲ့ချည်သော ကြိုးစသည်တို့ကို၊ ဂဏှာထ- ယူခဲ့ကုန်၊ ပါဒါသု- ရထားဦးတို့၌၊
ဓဇေ- တံခွန်တို့ကို၊ ဥဿာရယ- ဆောင်ကြလေကုန်၊ ယတ္ထ-
အကြင်ကျောင်း၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော

ရှင်ရသေ့သည်၊ သမ္မတိ- နေ၏။ တံ အဿမံ- ထိုကျောင်းသို့၊ ဂမိဿာမ- သွားကြကုန်အံ့။

တတ္ထ- ထို ဟတ္ထိစသော ဂါထာ၌၊ ယောဇေန္တုတိ- ယောဇေန္တုဟူသည် ကား၊ ဟတ္ထာရောဟာ- ဆင်စီးသူရဲတို့သည်၊ ဟတ္ထိ- ဆင်တို့ကို၊ (ကပ္ပေန္တု- က ကုန်လော့၊) အဿာရောဟာ စ- မြင်းစီးသူရဲတို့သည်လည်း၊ အဿေ- မြင်းတို့ကို၊ ကပ္ပေန္တု- ကကုန်လော့။ ရထံ သန္ဓယှ သာရထိတိ- ရထံ သန္ဓယှ သာရထိ ဟူသည်ကား၊ သမ္မ သာရထိ- အဆွေရထားထိန်း၊ တွမ္ပိ- သင်သည်လည်း၊ ရထံ- ရထားကို၊ သန္ဓယှ- ကလော့။ အာဗန္ဓနာနီတိ- အာဗန္ဓနာနီဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိအဿရထေသု- ဆင် မြင်း ရထားတို့၌၊ အာဗန္ဓိ တဗ္ဗာနိ- တပ်ဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဘဏ္ဍာနိ စ- အဆောက်အဦးတို့ကိုလည်း၊ ဂဏှထ- ယူကြကုန်လော့။ ပါဒါသု'ဿာရယဒ္ဓဇေတိ- ပါဒါသု'ဿာရယ ဒ္ဓဇေဟူသည်ကား၊ ရထေ- ရထား၌၊ ဌပိတဓဇပါဒါသု- ထားအပ်သော အလံတံခွန်၏ ခြေတို့၌၊ ဓဇေ- အလံတံခွန်တို့ကို၊ ဥဿာရယန္တု- စိုက်ထူကုန်လော့၊ ဥဿာပေန္တု- စိုက်ထူကုန်လော့။ ကောသိယောတိ- ကောသိယောဟူသည်ကား၊ ယသ္မိ အဿမေ- အကြင်သခံမ်းကျောင်း၌၊ ကောသိယ ဂေါတ္ထော- ကောသိယအနွယ် ဖြစ်သော ရသေ့သည်၊ ဝသတိ- နေ၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

“တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ (ပ) ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော”တိ- “တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ (ပ) ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော”ဟူသော၊ အယံ- ဤဂါထာသည်၊ အဘိသမ္ပဒ္ဓဂါထာ- သစ္စာလေးပါးသိတော်မူပြီး၍ ဟောကြား တော်မူအပ်သောဂါထာတည်း။

၁၀၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထိုသို့စေပြီးသောနောက်မှ၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ စတုရင်္ဂီနီ- လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ- စစ်သည်ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ ပါယာသိ- သွားလေပြီ၊ ယတ္ထ- အကြင် ကျောင်း၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့သည်၊ သမ္မတိ- နေ၏။ ရမ္မံ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ တံ - အဿမံ- ထိုကျောင်းသို့၊ အဂမာ- သွားလေပြီ။

တတ္ထ- ထို 'တတော စ' စသော ဂါထာတို့၌၊ တတော စာတိ- တတော စ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ ဧဝံ- ဤသို့ ဝတ္တာ- ဆိုပြီး၍၊ တတော- ထို့နောင်မှ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ ဧကသတခတ္တိယေ- တစ်ရာတစ်ပါး သော မင်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်ယူ၍၊ မဟတိယာ- ကြီးစွာသော၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိကို၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ နဂရာ- မြို့မှ၊ နိက္ခမိ- ထွက်ပြီ။ စတုရဂီနီတိ- စတုရဂီနီဟူသည်ကား၊ စတုရဂီနီယာ- အင်္ဂါလေးပါးရှိသော၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ အဂမာသိ- သွားခဲ့ပြီ၊ အန္တရမဂ္ဂေ- လမ်းခရီးအကြား၌၊ ဝတ္တမာနောပိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဝဿံ- မချွတ်၊ ဂါမိတာယ- ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့ အဂမာသိ ဟူ၍၊ ဝုတ္တော- ဆိုအပ်ပြီ။ စတုဝိသတိ အက္ခောဘဏိသင်္ခါတေန- နှစ်ဆယ့်လေးပါး သော အက္ခောဘဏိဟု ဆိုအပ်သော၊ ဗလကာယေန- စစ်တပ်အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ၊ မဂ္ဂံ- ခရီးသို့၊ ပဋိပန္နဿ- သွားသော၊ တဿ- ထိုမင်းအတွက်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိသည်၊ ကုဒ္ဓါနုဘာဝေန- တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊ အဋ္ဌသဘဝိတ္ထတံ- ရှစ်ဥသဘကျယ်သော၊ မဂ္ဂံ- လမ်းကို၊ သမံ- အညီအမျှ၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ စမ္မခဏ္ဍံ- စမ္မခဏ်းကို၊ ဝါ- သားရေပိုင်းကို၊ ပတ္တရိတွာ- ဖြန့်၍၊ တတ္ထ- ထိုစမ္မခဏ်း၌၊ ပလ္လင်္ကေန- ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေနေခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ အလင်္ကတ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော ဆင်ကျောက်ကုန်း၌၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ ဂစ္ဆန္တေန- သွားသော၊ ရညာ- မင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ၊ ဓမ္မယုတ္တကထံ- တရားနှင့် ယှဉ်သော စကားကို၊ ကထေန္တော- ပြောဆိုလျက်၊ သီတဥဏှာဒိပရိဿယေ- အအေး အပူ အစရှိသော ဘေးရန်တို့ကို၊ ဝါရေန္တော- တားမြစ်လျက်၊ အဂမာသိ- သွားခဲ့ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ၏၊ အဿမံ- သင်္ခမ်း ကျောင်းသို့ ပါပုဏနဒိဝသေ- ရောက်အံ့သော နေ့၌၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏပညာရှိ ရသေသည်၊ “(ဣတော- ဤအရပ်မှ) နိက္ခန္ဓဿ- ထွက်သွားလေသော၊ မမ- ငါ၏၊ ကနိဋ္ဌဿ- ညီနန္ဒအား၊ အတိရေက သတ္တမာသ သတ္တဒိဝသာမိကာနိ- ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက် ကျော်လွန်ကုန်သော၊ သတ္တဝဿာနိ- ခုနစ်နှစ်တို့သည်၊ (အဟေသု- ရှိကုန်ပြီ)” ဣတိ- ဤသို့ အာဝဇ္ဇေတွာ- ဆင်ခြင်တော် မူ၍၊ “ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊

သော- ထိုညီနန္ဒရသေ့သည်၊ ကဟံ န ခေါ- အဘယ်မှာနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊
 ဒိဗ္ဗေန- နတ်၌ဖြစ်သော၊ စက္ခုနာ- မျက်စိဖြင့်၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်တော်မူ
 လတ်သော်၊ စတုဝိသတိ အက္ခောဘဏိ ပရိဝါရေန- နှစ်ဆယ်လေးအက္ခောဘိဏိ
 အခြံအရံရှိသော စစ်သည်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- တကွ၊ ဧကသတရာဇာနော- တစ်ရာ
 တစ်ပါးသော မင်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်ယူ၍၊ မမညေဝ- ငါကိုသာလျှင်၊ ခမာပေတုံ-
 သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ (ကန်တော့ခြင်းငှာ) အာဂစ္ဆတိ- လာ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသွာ-
 မြင်၍၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊ (ကံ စိန္တေသိ- နည်း၊) “ဣမေဟိ ရာဇူဟိ စေဝ-
 ဤတစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရိသာဟိ စ- နှစ်ဆယ်လေး
 အက္ခောဘိဏိ အရေအတွက် ရှိသော ပရိသတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မမ- ငါ၏၊
 ကနိဌဿ- ညီနန္ဒ ရသေ့၏၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ပါဠိဟာရိယာနိ- တန်ခိုး
 ပြာဠိဟာတို့ကို၊ ဒိဌာနိ- မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ မမ- ငါ၏၊ အာနုဘာဝံ- အာနုဘော်ကို၊
 အဇာနိတွာ- မသိခြင်းကြောင့်၊ ‘အယံ ကုဋုဇဋ္ဌိလော- ဤရသေ့စဉ်းလဲသည်၊
 အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပမာဏံ- အတိုင်းအရှည်ကို၊ န ဇာနာတိ- မသိ၊ အမှာကံ-
 ငါတို့၏၊ အယျေန- အရှင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- တကွ၊ ပယောဇေသိ- ယှဉ်ဘိ၏တကား၊’
 ဣတိ- ဤသို့၊ မံ- ငါကို၊ ဝမ္ဘန္တာ- ကဲ့ရဲ့ကုန်သည်၊ ကထေန္တာ- ပြောဆိုကုန်သည်၊
 ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဝီစိပရာယဏာ- အဝီစိငရဲသို့ ရောက်ရကုန်သည်၊ ဝါ-
 အဝီစိငရဲလျှင် လဲလျောင်းရာရှိကုန်သည်၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ နေသံ-
 ထိုသူတို့အား၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ- တန်ခိုး ပြာဠိဟာကို၊ ဒသေဿာမိ- ငါပြအံ့၊”
 ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊ သော- ထိုသောဏပညာရှိရသေ့သည်၊
 စတုရင်္ဂလမတ္တေန- လေးလက်သစ် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ပမာဏဖြင့်၊ အံသံ-
 ပခုံးကို၊ အဖုသန္တံ- မတွေ့ထိစေဘဲ၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ကာဇံ- ထမ်းပိုးကို၊
 ဌပေတွာ- ထား၍၊ အနောတတ္တတော- အနောတတ်အိုင်မှ၊ ဥဒကံ- ရေကို၊
 အာဟရိတုံ- ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ ရညော- အနောဇာမင်း၏၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေးသော
 အရပ်၌၊ အာကာသေန- ကောင်းကင် ဖြင့်၊ ပါယာသိ- သွားလေ ပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော-
 နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ တံ- ထိုနောင်တော် သောဏပညာရှိ ကို၊ အာဂစ္ဆန္တံ-
 လာသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ ဒသေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊
 အဝိသဟန္တော- မဝံသည်ဖြစ်၍၊ နိသိန္နဌာနေ ယေဝ- ထိုင်နေရာ အရပ်၌ပင်လျှင်၊

အန္တရဓာယိတွာ- ကွယ်ပျောက်၍၊ ပလာယိတွာ- ပြေးသည် ဖြစ်၍၊ ဟိမဝန္တ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်လေပြီ၊ မနောဇရာဇာ ပန- မနောဇာမင်း သည်ကား၊ ရမဏိယေန- နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော၊ ဣသိဝေသေန- ရသေ့အသွင်ဖြင့်၊ တထာ အာဂစ္ဆန္တိ- ထို့သို့ ကြွလာသော၊ တံ- ထို သောဏ ပညာရှိရသေ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ (ကာရဏံ- အကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆန္တော- မေးလျှောက် လိုသည်ဖြစ်၍)၊ “ကဿ ကာဒမ္ပယော ကာဇော ။ပ။ ဥဒဟာရာယ ဂစ္ဆတော”တိ- “ကဿ ကာဒမ္ပယော ကာဇော ။ပ။ ဥဒဟာရာယ ဂစ္ဆတော”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

မနောဇာမင်း အံ့ဩခြင်း

၁၀၇။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဥဒဟာရာယ- ရေခပ်အံ့ သောငှါ၊ ဂစ္ဆတော- သွားသော အရှင်ဘုရား၏၊ ကာဒမ္ပယော- ထိန်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော၊ ကာဇော- ထမ်းပိုးသည်၊ အံသံ- ပခုံးစွန်းကို၊ အသမ္ပဿံ- မထိမူ၍၊ ဝေဟာသံ- ကောင်းကင်၌၊ ဧတိ- အလိုလိုလာ၏၊ ဧသော ကာဇော- ထိုထမ်းပိုးသည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ကာဇော- ထမ်းပိုးနည်း။

[နာ-၃၃၉] တတ္ထ- ထို ‘ကဿ’ စသော ဂါထာ၌၊ ကာဒမ္ပယောတိ- ကာဒမ္ပယော ဟူသည်ကား၊ ကဒမ္ပရက္ခမယော- ထိန်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော။ အံသံ အသမ္ပဿံ ဧတိတိ- အံသံ အသမ္ပဿံ ဧတိဟူသည်ကား၊ အံသံ- ပခုံးကို၊ အသမ္ပဿန္တော- မထိမူ၍၊ သယမေဝ- အလိုလိုသာလျှင်၊ အာဂစ္ဆတိ- လာ၏။ ဥဒဟာရာယာတိ- ဥဒဟာရာယဟူသည်ကား၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရိတုံ- ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆန္တဿ- သွားသော၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ဧသ ကာဇော- ထိုထမ်းပိုးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဧတိ- လာသနည်း၊ တံ- သင်သည်၊ ကော နာမ- အဘယ်အမည်ရှိသူနည်း၊ ကုတော ဝါ- အဘယ်အရပ်မှလည်း၊ အာဂစ္ဆသိ- လာသနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့ ဝုတ္တေ- မနောဇာမင်းသည် မေးလျှောက်အပ်သော်၊ မဟာ သတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏပညာရှိရသေ့သည်၊ (ကာရဏံ- အကြောင်းကို၊ ပဋိကထေန္တော- ပြန်ပြောတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍)၊ “အဟံ သောဏော မဟာရာဇ၊ (ပ) ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရ”န္တိ- “အဟံ သောဏော မဟာရာဇ၊ (ပ) ပုဗ္ဗေ

ကတမနုဿရံ”ဟူသော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို၊ အာဟ-
ဆိုတော်မူပြီ။

၁၀၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အဟံ- ငါသည်၊ သဟိတဗ္ဗတော- သီလ
ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သောဏော- သောဏအမည်ရှိသော၊
တာပသော- ရသေ့တည်း၊ အတန္ဒိတော- မပျင်းမရိသည်ဖြစ်၍၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ-
နေညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ဘရာမိ- မွေးမြူ၏။

၁၀၉။ ဒိသမ္ပတိ- အရပ်မျက်နှာအရှင်ဖြစ်တော်မူသော မင်းမြတ်၊ ပုဗ္ဗ-
ရှေးငယ်စဉ်ကာလ၌၊ ကတံ- ပြုအပ်ဖူးသော ကျေးဇူးကို၊ အနုဿရံ
အနုဿရန္တော- အစဉ်အောက်မေ့လျက်၊ ဝနေ- တော၌၊ ဖလဉ္စ- သစ်သီး
ကြီးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ မူလဉ္စ- သစ်မြစ်သစ်ဥကိုလည်းကောင်း၊
အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ပေါသေမိ-
ကျွေးမွေး၏။

တတ္ထ- ထို ‘အဟံ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ သဟိတဗ္ဗတောတိ- သဟိတဗ္ဗတော
ဟူသည်ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ သဟိတဝတော- အကျိုးစီးပွား ရှိသော၊ သီလာစာရ
သမ္ပန္နော- သီလအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ တာပသော-
ရသေ့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ဘရာမိတိ- ဘရာမိ ဟူသည်ကား၊
ပေါသေမိ- မွေးမြူ၏။ အတန္ဒိတောတိ- အတန္ဒိတောဟူသည်ကား၊ အနုလသော-
မပျင်းမရိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ ပုဗ္ဗ ကတမနုဿရန္တိ- ပုဗ္ဗ ကတမနုဿရံ
ဟူသည်ကား၊ တေဟိ- ထိုမိဘ နှစ်ပါးတို့သည်၊ ပုဗ္ဗ- ရှေး၌၊ မယံ- ငါအတွက်၊
ကတံ- ပြုအပ်သော၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ အနုဿရန္တော- အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍၊
ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ တေန- ထို
သောဏပညာရှိရသေ့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ဝိဿာသံ- အကျွမ်းဝင်ခြင်းကို၊
ကတ္ထုကာမော- ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ “ဣတ္ထမ အဿမံ ဂန္တံ၊ (ပ) ယေန
ဂစ္ဆေမု အဿမံ”န္တိ- “ဣတ္ထမ အဿမံ ဂန္တံ၊ (ပ) ယေန ဂစ္ဆေမု အဿမံ”ဟူသော၊
အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၁၀။ သောဏ- သောဏအမည်ရှိသော အရှင်ဘုရား၊ ယတ္ထ- အကြင်ကျောင်း၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော အရှင်ဘုရားသည်၊ သမ္ပတိ- နေတော်မူ၏၊ တံ အဿမံ- ထိုကျောင်းသို့၊ ဂန္တု- သွားခြင်းငှါ၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဣတ္ထမ- အလိုရှိပါကုန်၏၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ အက္ခာဟိ- ကြားတော်မူပါလော့၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ အဿမော- အရှင်ဘုရားကျောင်းတော်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ အဿမံ- ထိုအရှင်ဘုရား ကျောင်းတော်သို့၊ ဂစ္ဆေမု- သွားကြပါကုန်အံ့။

[နှာ-၃၄၀] တတ္ထ- ထို‘ဣတ္ထမ အဿမံ’ အစရှိသော ဂါထာ၌၊ အဿမန္တိ- အဿမံ ဟူသည်ကား၊ တုမ္ဟကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ အဿမပဒံ- ကျောင်းသင်္ခမ်း နေရာသို့၊ (ဂန္တု ဂစ္ဆေမု- တို့၌စပ်)

သောဏပညာရှိရသေ့ လမ်းညွှန်ပြ

အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့ သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- အာနုဘော်တန်ခိုးဖြင့်၊ အဿမပဒဂါမိမဂ္ဂံ- တောကျောင်းသို့ သွားသော လမ်းခရီးကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ (တဿ- ထိုမနောဇာမင်းအား၊ အဿမပဒဂါမိမဂ္ဂံ- ကို၊ အာရောစေန္တော- ပြောကြား တော်မူလိုသည် ဖြစ်၍)၊ “အယံ ဧကပဒီ ရာဇ ။ပ။ ဧတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”တိ- “အယံ ဧကပဒီ ရာဇ ။ပ။ ဧတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၁၁။ ရထေသဘ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်တော် မူသော၊ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဧကပဒီ- တစ်ယောက်သွားလောက်ရုံမျှဖြစ်သော၊ အယံ- ဤ ခြေကြောင်းခရီးသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ ဣမိနာ- ဤခြေကြောင်း ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆထ- သွားလေကုန်၏။ ယေန- အကြင်အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်၊ မေယသန္နိဘံ- တိမ်အဆင်းနှင့် တူသော၊ ကောဝိဠာရေဟိ- ပင်လယ် ကသစ်ပွင့်တို့ဖြင့်၊ သဉ္စန္ဒ- ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းအပ် သော၊ ဧတံ ဝနံ-

ဤတောသည်၊ ဒိဿတိ- ထင်၏။ ဧတ္ထ- ဤတောအရပ်၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့သည်၊ သမ္ပတိ- နေ၏။

တဿ- ထို ‘အယံ’ စသော ဂါထာ၏။ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗျော- သိအပ်၏။) မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဧကပဒိကော- တစ်ယောက် သွားလောက်ရုံမျှသာဖြစ်သော၊ အယံ ဇယ်မဂ္ဂေါ- ဤခြေဖြင့်သွား အပ်သော လမ်းသည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏။) ဣမိနာ- ဤလမ်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆထ- သွားကြကုန်လော့၊ ယေန- ဒိသာဘာဂေန- အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ မေဃဝဏ္ဏံ- မိုးတိမ်အဆင်းရှိသော၊ သုပုပ္ဖိတကောဝိဇ္ဇာရသညန္တံ- ကောင်းစွာပွင့်သော ပင်လယ်ကသစ်ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော၊ ဧတံ ဝနံ- ဤတောအုပ်သည်၊ ဒိဿတိ- ထင်၏။ ဧတ္ထ- ဤတောအုပ်၌၊ မမ- ငါ၏၊ ကောသိယ ဂေါတ္ထော- ကောသိယ အနွယ်ဖြစ်သော၊ ပိတာ- အဖသည်၊ ဝသတိ- နေ၏။ သော အဿမော- ထိုသခံမ်းကျောင်းသည်၊ ဧတဿ- ထို ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော အဖ၏။ (အဿမော- သခံမ်းကျောင်းတည်း။) ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

“ဣဒံ ဝတ္တာန ပက္ကာမိ ။ပ။ သဒ္ဓါရမ္ပိ ဥပါဝိသီ”တိ- “ဣဒံ ဝတ္တာန ပက္ကာမိ ။ပ။ သဒ္ဓါရမ္ပိ ဥပါဝိသီ”ဟူကုန်သော၊ ဣမာ- ဤဂါထာတို့သည်၊ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ- ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဂါထာတို့တည်း။

၁၁၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မဟာဣသိ- ရသေ့မြတ်သည်၊ ဝေဟာသေ- ဝေဟာသဟု ဆိုအပ်သော၊ အန္တလိက္ခသ္မိ- ကောင်းကင်၌၊ ဌတ္တာ- ရပ်၍၊ ခတ္တိယေ- မင်းတို့ကို၊ အနုသာသိတ္တာန- ဆုံးမပြီး၍၊ ဣဒံ ဝစနံ- ဤစကားကို၊ ဝတ္တာ- ဆိုပြီး၍၊ တရမာနော- အဆောတလျင်၊ ပက္ကာမိ- သွားလေပြီ။

၁၁၃။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မဟာဣသိ- ရသေ့မြတ်သည်၊ အဿမံ- သခံမ်းကျောင်းကို၊ ပရိမဇ္ဈိတ္တာ- တံမြက်လှည်းပြီး၍၊ အာသနံ- ခမည်းတော် ရသေ့ကြီးနေရာကို၊ ပညာပေတ္တာန- ခင်းပြီး၍၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက် မိုးသော ကျောင်းတွင်းသို့ ပဝိသိတ္တာ- ဝင်လေ၍၊ ပိတရံ- အဖရသေ့ကြီးကို၊ ပတိဗောဓယံ- ကြုံ၍ သိစေပြီ။

၁၁၄။ မဟာဣသေ- ဖခင်ရသေ့ကြီး၊ အဘိဇာတာ- မြတ်သောအမျိုး
၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယသဿိနော- မြတ်သော အခြံအရံရှိကုန်သော၊ ဣမေ
ရာဇာနော- ဤ တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့သည်။ အာယန္တိ- လာကုန်၏။
တွံ- ဖခင်ရသေ့မြတ်သည်၊ အဿမာ- သင်္ခမ်းကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာန-
ထွက်လတ်၍၊ နိဿိဒ- နေတော်မူပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပတိဗောဓယိ-
သိစေပြီ။

၁၁၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တဿ- ထိုသားတော် သောဏပညာရှိ၏။
တံ ဝစနံ - ထို့စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာဣသိ-
ခမည်းတော်ရသေ့ကြီးသည်၊ တရမာနော- အဆာတလျင်၊ အဿမာ-
သင်္ခမ်းကျောင်းတွင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာန- ထွက်လတ်၍၊ သဒ္ဓါရမ္ပိ-
မိမိကျောင်းတံခါးဝ၌၊ ဥပါဝိသိ- မြင့်သောနေရာ၌ နေပြီ။

[နာ-၃၄၁] တတ္ထ- ထို ‘ဣဒံ ဝတွာန’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ပဏ္ဏာမီတိ- ပဏ္ဏာမိ
ဟူသည် ကား၊ အနောတတ္ထံ- အနောတတ်အိုင်သို့၊ အဂမာသိ- သွားခဲ့ပြီ။ အဿမံ
ပရိမဇ္ဈိတွာတိ- အဿမံ ပရိမဇ္ဈိတွာ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော
ဣသိ- ထိုရသေ့သည်၊ ဝေဂေန- လျင်စွာဖြင့်၊ အနောတတ္ထံ- အနောတတ်အိုင်သို့၊
ဂန္တာ- သွား၍၊ ပါနီယံ- သောက်ရေကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ တေသု ရာဇုသု-
ထိုမင်းတို့သည်၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းသို့၊ အသမ္ပတ္တေသုယေဝ- မရောက်မီ
ကုန်သာလျှင်၊ အာဂန္တာ- ပြန်လာ၍၊ ပါနီယဃဋ္ဌေ- သောက်ရေအိုးတို့ကို၊
ပါနီယမာဠကေ- သောက်ရေအိုးစင်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ “မဟာဇနော- လူ
အပေါင်းသည်၊ ပိဝိဿတိ- သောက်လတ်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝနကုသုမေဟိ-
တောပန်းတို့ဖြင့်၊ ဝါသေတွာ- အနံ့ထုံ၍၊ သမ္ပဇ္ဇနိ- တံမြက်စည်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊
အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ သမ္ပဇ္ဈိတွာ- တံမြက်လှည်း၍၊ ပဏ္ဏာသာလဒ္ဓါရေ-
သစ်ရွက်မိုးကျောင်း၏ တံခါးဝ၌၊ ပိတု- အဖ၏၊ အာသနံ- နေရာကို၊ ပညာပေတွာ-
ခင်းထား၍၊ ပဝိသိတွာ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့ဝင်၍၊ ပိတရံ- ခမည်းတော်ကို၊
ဇာနာပေသိ- သိစေပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဥပါဝိသိတိ-
ဥပါဝိသိဟူသည်ကား၊ ဥစ္စာသနေ- မြင့်သောနေရာ ၌၊ နိဿိဒိ- နေခဲ့ပြီ။

ဖခင်ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံပြီ

ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့၏။ မာတာ ပန- မယ်တော် သည်ကား၊ တဿ- ထိုရသေ့ကြီး၏။ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ နိစဋ္ဌာနေ- နိမ့်သော အရပ်၌၊ ဧကမန္တံ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်စွာ၊ နိဿိဒိ- ထိုင်နေပြီ၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့သည်၊ နိစာသနေ- နိမ့်သော နေရာ၌၊ နိဿိဒိ- ထိုင်နေပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတောပိ- ညီတော်နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း နောင်တော်သောဏရသေ့၏။ အနောတတ္တတော- အနဝတတ် အိုင်မှ၊ ပါနီယံ- ရေကို၊ အာဒါယ- ခပ်ယူ၍၊ အဿမံ- တောကျောင်းသို့၊ အာဂတ ကာလေ- လာသောအခါ၌၊ ရညော- မနောဇာမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ အာဂန္တာ- လာ၍၊ အဿမဿ- တောကျောင်း၏၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေးသော အရပ်၌၊ ခန္ဓာဝါရံ- သစ်တပ်မြို့ကို၊ နိဝါသေသိ- တည်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ နှုတ္တာ- ရေချိုး၍၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော- အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ ဧကသတရာဇပရိဝုတော- တစ်ရာတစ်ပါး သော မင်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ သိရိသောဘဂ္ဂေန- အသရေ၏ တင့်တယ်ခြင်းအစုဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့ကို၊ ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ အဿမံ- တောကျောင်းသို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ တထာ- ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တံ- လာသော၊ နံ- ထိုမနောဇာမင်းကို၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းသောဏ ရသေ့၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်ရှင်ရသေ့ကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- သားတော်ဘုရား လောင်းကို၊ ပုစ္ဆံ- မေးပြီ၊ သောပိ- ထိုသားတော်ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ အဿ- ထိုခမည်းတော်ရှင်ရသေ့ကြီးအား၊ အာစိက္ခံ- လျှောက်ကြားပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ (ပ) သာဂရဿေဝ ဥမိယော”တိ- “တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ (ပ) သာဂရဿေဝ ဥမိယော”ဟူကုန်သော၊ (ဒွါဒသ ဂါထာယော- တစ်ဆယ့်နှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၁၁၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တေဇသာ- မိမိတန်ခိုးဖြင့်၊ ဇလန္တရိဝ- တောက်ပသကဲ့သို့သော၊ ခဏ္ဍသဃ်ပရိဗ္ဗုဋ္ဌံ- တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းအပေါင်းတို့၊ ခြံရံလျက်၊ အာယန္တံ- လာလတ်သော၊ တဉ္စ- ထိုမနောဇာမင်းကို သာလျှင်၊ ဒိသ္မာန- မြင်လတ်၍၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့ကြီးသည်၊ ဧတံ- ဤသို့သော စကားကို၊ အဗြဝိ- ဆိုလေပြီ။

၁၁၇။ ပုတ္တ- ချစ်သားသောဏ၊ ဘေရီမုဒိင်္ဂါ စ- စည်ကြီး မုရိုးစည် တို့သည်လည်းကောင်း၊ သင်္ခါ စ- ခရသင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏဝဒိန္ဒိမာ စ- ထက်စည် ပတ်သာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ရထေသဘံ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော မင်းကို၊ ဟာသယန္တာ- ရှင်စေကုန် လျက်၊ ပဋိပန္နာနိ- လာလတ်ကုန်၏၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ- လာကြကုန်သနည်း။

၁၁၈။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ပုထုနာ- များမြတ်သော၊ ဝိဇ္ဇဝဏ္ဏိနာ- လျှပ်စစ်နွယ်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော၊ ကဉ္စနပဋ္ဌေန- ရွှေသင်းကျစ်ပြားဖြင့်၊ ပရိက္ခိတ္တာ- ခြံရံအပ်သော၊ နလာတန္တော- နဖူးစွန်းသည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ နလာတန္တော- နဖူးစွန်းနည်း၊ ကလာပသန္တဒ္ဓေါ- ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော လေးမြားတောင့်ရှိသော၊ ယုဝါ- လုလင်ပျိုသည်၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်လုလင်နည်း။

၁၁၉။ တာတ- အမောင်သောဏ၊ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံ- ဦးသစ်သော ရွှေကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခဒိရင်္ဂါရသန္ဓိဘံဝ- ဖုတ်အပ်သော မီးလျှံကင်းသော ရှားမီးကျိုး အဆင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဿ- ထိုလုလင်၏၊ မုခဉ္စ- မျက်နှာသည် လည်း၊ ရုစိရာ- ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်၊ ဘာတိ- တောက်ပ၏၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၀။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ အာဒိစ္စရံသာဝရဏံ- နေမင်း၏ အရောင်ကို တားဆီးနိုင်သော၊ မနောရမံ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်သော၊ သသလာကံ- အရိုးနှင့် တကွသော၊ ပဂ္ဂဟိတံ- ကိုင်စွဲအပ်သော၊ ဆတ္တံ- ထီးသည်၊ ကဿ- အဘယ်မည်သော မင်း၏၊ ဆတ္တံ- ထီးနည်း၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၁။ တာတ သောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ ဝါလဗီဇနီ- သားမြီးယပ်ကို၊ အာဒါယ- ကိုင်၍၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေန- ဆင်ကျောက်ကုန်း၌ စီးလျက်၊ အာယတော- လာလတ်သော၊ ဝရပုညဿ- မြတ်သောဘုန်းရှိသော၊ ကဿ- အဘယ်မည်သော မင်း၏၊ အင်္ဂီ- ကိုယ်ကို၊ ပရိဂ္ဂယ- ဝန်းရံ၍၊ စရန္တိ- လှည့်လည်နေကြသနည်း။

[။-၃၄၂] ၁၂၂။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ သေတာနိ- ဖြူကုန်သော၊ ဆတ္တာနိ- ထီးတို့သည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ဆတ္တာနိ- ထီးတို့နည်း၊ ဝမ္ပိတာ- ချပ်မိန်ညိုဝတ်ကုန်သော၊ အာဇာနီယာ စ- အာဇာနည်မြင်းတို့သည်လည်း၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပရိကီရေန္တိ- ခြံရံကုန်၏၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၃။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယသဿိနော- များသော အခြံအရံ ရှိကုန်သော၊ ဧကသတံခတျာ- တစ်ရာတစ်ယောက်သော မင်းတို့သည်၊ အနုယန္တာ- အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အနု ပရိယန္တိ- ခြံရံကုန်သနည်း၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၄။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ စတုရင်္ဂီနီ- လေးပါးသော အင်္ဂါရှိကုန်သော၊ ဟတ္ထိအဿရထာပတ္တိသေနာ စ- ဆင် မြင်း ရထား ခြေသည်ဟု ဆိုအပ်သော စစ်သည်အပေါင်းတို့သည်၊ ကဿ-

အဘယ်မင်း၏၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်း ကျင်မှ၊ အနုပရိယန္တိ- ခြံရံကုန်သနည်း၊
သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ-
လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၅။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ သာဂရဿ- သမုဒ္ဒရာ၏၊ ဦမိယော
ဣဝ- လှိုင်းတံပိုးတို့ကဲ့သို့၊ အက္ခောဘဏီ- အက္ခောဘဏီမည်သော၊
အပရိယန္တာ- အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော၊ မဟတီ- များစွာသော၊ ဧသာ
သေနာ- ဤစစ်သည် အပေါင်းသည်၊ ကဿ- အဘယ်မင်း၏၊ ပိဋ္ဌိတော-
နောက်မှ၊ အနုဝတ္တတိ- အစဉ်တစိုက် လိုက်သနည်း။

သောဏပညာရှိ လျှောက်ထားချက်

၁၂၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တဒါ- ထိုသို့ အဘရသေ့ကြီး မေးသော
အခါ၌၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏပညာရှိသည်၊ ဣတိ- ဤသို့၊
အာဟ- ဖြေဆိုတော်မူပြီ။ တာတ- ဖခင်သူမြတ်၊ မနောဇော- လူတို့ကို
အစိုးရသော၊ ရာဇာဘိရာဇာ- မင်းတကာတို့သည် ပူဇော်ထိုက်သော
မနောဇာမင်းကြီးသည်၊ ဇယတံ- ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်ခြင်းသို့
ရောက်ကုန်သော တာဝတိံသာ နတ်တို့၏၊ ပတိ- အရှင်ဖြစ်သော၊ ဣန္ဒြောဝ-
သိကြားနတ်မင်းကဲ့သို့၊ နန္ဒဿ- ညီနန္ဒ၏၊ အဇ္ဈာဝရံ- အခြံအရံကို၊ ကတွာ-
ပြု၍၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော
ဖခင်ရသေ့တို့၏၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းသို့၊ ဧတိ- လာ၏။

၁၂၇။ တာတ- ဖခင်သူမြတ်၊ သာဂရဿ- သမုဒ္ဒရာ၏၊ ဦမိယော ဣဝ-
လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့၊ အက္ခောဘဏီ- အက္ခောဘဏီမည်သော၊ အပရိယန္တာ-
အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသော၊ မဟတီ- များစွာသော၊ ဧသာ သေနာ-
ဤစစ်သည် အပေါင်းသည်၊ တဿ- ထိုမနောဇာမင်းမြတ်၏၊ ပိဋ္ဌိတော-
နောက်မှ၊ အနုဝတ္တတိ- အစဉ်တစိုက်လိုက်၍နေ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊
သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏပညာ ရှိသည်၊ အာဟ- ဖြေဆိုပြီ။

တတ္ထ- ထို ‘တဉ္စ ဒိသွာန’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ဇလန္တရိဝါတိ- ဇလန္တရိဝ
ဟူသည်ကား၊ ဇလန္တံ ဝိယ- တောက်ပသကဲ့သို့၊ ပဋိပန္နာနီတိ- ပဋိပန္နာနီဟူသည်

ကား၊ ဧတာနိ တူရိယာနိ- ထိုအတီးအမှုတ်တို့သည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ- လာကုန်သနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဟာသယန္တာတိ- ဟာသယန္တာဟူသည်ကား၊ တောသေန္တာ- နှစ်သက်စေကုန်လျက်။ ကဗ္ဗနပဋ္ဌေနာတိ- ကဗ္ဗနပဋ္ဌေနဟူသည်ကား၊ တာတ- ချစ်သား၊ ကဗ္ဗနမယေန- ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ဝိဇ္ဇဝဏ္ဏေန- လျှပ်စီးလျှပ်ရောင် အဆင်းရှိသော၊ ဥက္ကိသပဋ္ဌေန- သင်းကျပ်ပြားဖြင့်၊ ပရိက္ခိတ္တော- ဝန်းရံအပ်သော၊ နလာဋ္ဌန္တော- နဖူးစွန်းသည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ (နလာဋ္ဌန္တော- နဖူးစွန်းနည်း၊) ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။ ယုဝါတိ- ယုဝါဟူသည်ကား၊ တရုဏော- လုလင်ပျိုသည်။ ကလာပသန္ဓဒ္ဓေါတိ- ကလာပသန္ဓဒ္ဓေါဟူသည်ကား၊ သန္ဓဒ္ဓ သရတူဏီရော- ဖွဲ့ချည်ထားအပ်သောမြား၊ မြားကျည်တောက် ရှိသော။ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝါတိ- ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဟူသည်ကား၊ ကမ္မာရာနံ- ပန်းထိမ်သည် တို့၏၊ ဥဒ္ဓနေ- ရွှေရည်ကြိုရာဖို့၌၊ ပဟဋ္ဌံ- ပွတ်တိုက်အပ်သော၊ ဝါ- ထုရိုက် အပ်သော၊ သုဝဏ္ဏံ ဝိယ- ရွှေကဲ့သို့။ ခဒိရင်္ဂါရသန္ဓိဘန္တိ- ခဒိရင်္ဂါရသန္ဓိဘ် ဟူသည်ကား၊ ဝိတစ္ဆိတခဒိရင်္ဂါရဝဏ္ဏံ- အလျှံကင်းသော မီးကျီခဲအဆင်းရှိသော။ အာဒိစ္စရံသာဝရဏန္တိ- အာဒိစ္စရံသာဝရဏံဟူသည်ကား၊ အာဒိစ္စရံသီနံ- နေမင်း၏ အရောင်တို့ကို၊ အာဝရဏံ- တားဆီးနိုင်သော။ အင်္ဂီ ပရိဂ္ဂယှာတိ- အင်္ဂီ ပရိဂ္ဂယှ ဟူသည်ကား၊ အင်္ဂီ- ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ- သိမ်းပိုက်၍၊ သရီရံ- ကိုယ်ခန္ဓာကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ- ဝန်းရံ၍၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဝါလဗီဇနိမုတ္တမန္တိ- ဝါလဗီဇနိမုတ္တမံဟူသည်ကား၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ ဝါလဗီဇနိ- သားမြီးယပ်ကို။ စရန္တိတိ- စရန္တိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗရန္တိ- လာကုန်၏။ ဆတ္တာနိတိ- ဆတ္တာနိ ဟူသည်ကား၊ အာဇာနိယပိဋ္ဌေ- အာဇာနည် မြင်းကျောက်ကုန်း၌၊ နိသိန္ဓာနံ- ထိုင်နေ ကုန်သော သူတို့၏၊ ဓာရိတဆတ္တာနိ- ဆောင်းမိုးအပ်သော ထီးတို့သည်။

၁။ ပဟဋ္ဌံ- မိုးထိမူ၌ ဦးသစ်သောဟု အနက်ပေး၏။ သက္ကတ-၌ ပြု-ရှေးရှိသော ghsa-
- ဓာတ် ပါဠိ၌ ယသ-ဓာတ် ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ထုရိုက်ခြင်းအနက်ဟော တ-ပစ္စည်းဖြင့်
ရုပ်ပြီး၏။ ပကတိရွှေ၌ကပ်နေသော အညစ်အကြေးများ ပျောက်ကင်းအောင်
အပူပေးပြီး ထုရိုက်ပွတ်ခြင်းကို ယခုခေတ်၌ ရွှေသန့်စင်သည်ဟုခေါ်၏။

ပရိကီရေန္တိတိ- ပရိကီရေန္တိ ဟူသည်ကား၊ တဿ- ထိုမင်း၏၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သဗ္ဗဒိသာဘာဂေသု- အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာအဖို့တို့၌၊ ပရိကီရယန္တိ- ဖြန့်ကြက်၍ ထားကုန်၏။ စတုရဂီနီတိ- စတုရဂီနီဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိအာဒိဟိ- ဆင်အစရှိကုန်သော၊ စတူဟိ- လေးပါး ကုန်သော၊ ဧတေဟိ အင်္ဂေဟိ- ထိုစစ်အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္တာဂတာ- ပြည့်စုံသော။ အက္ခောဘဏီတိ- အက္ခောဘဏီဟူသည်ကား၊ ခေါဘေတုံ- တုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း။ သာဂရဿေဝါတိ- သာဂရဿေဝဟူသည်ကား၊ သာဂရဿ- သမုဒ္ဒရာ၏၊ ဥမိယော ဝိယ- လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့၊ အပရိယန္တာ- အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိသော။ ရာဇာဘိရာဇာတိ- ရာဇာဘိရာဇာ ဟူသည်ကား၊ ဧကသတရာဇုနံ- တစ်ရာ တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ ပူဇိတော- ပူဇော်အပ်သော၊ ဝါ- တစ်နည်းကား၊ တေသံ- ထိုတစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့ထက်၊ အဓိကော- လွန်မြတ်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ရာဇာဘိရာဇာ- ရာဇာဘိ ရာဇာမည်၏။ ဇယတံ ပတိတိ- ဇယတံ ပတိဟူသည်ကား၊ ဇယပ္ပတ္တာနံ- အောင်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ တာဝတိံသာနံ- တာဝတိံသာနတ်တို့၏၊ ဇေဋ္ဌကော- အကြီးအကဲသည်။ အဇ္ဈာဝရန္တိ- အဇ္ဈာဝရ်ဟူသည်ကား၊^၁ မမံ- ငါ့ကို၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှါ၊ နန္ဒဿ- ညီနန္ဒ၏၊ ပရိသဘာဝံ- ပရိသတ်အဖြစ်သို့၊ ဥပဂန္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ ဧတိ- လာ၏။

မင်းတစ်ရာတစ်ပါးတို့ ကန်တော့ပြီ

[ၔ၁-၃၄၃] (တေဟိ- ထိုတစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ ဥပဂန္တံ- ဆည်းကပ် ခစားခြင်းငှါ၊ ကာရဏံ- ရောက်လာသော အကြောင်းကို၊) သတ္တာ- ပြတော်မူလို သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန၊ (ပ) ဣသိနံ အဇ္ဈပါဂမ္ပ”န္တိ- “အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန၊ (ပ) ဣသိနံ အဇ္ဈပါဂမ္ပ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၁။ အဇ္ဈာဝရံ- မိုးထိမူ၌ အဇ္ဈာဝရံ-နေရာ၌ အဇ္ဈာစာရံ-ဟုပါဌ်မှား၍ နေ၏။ ထို့ကြောင့် လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို-ဟုအနက်ပေးမှား၍ နေသည်။ အဇ္ဈာဝရ-သဒ္ဒါ အခြံအရံ ပရိသတ်ကိုဟော၏။

၁၂၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ စန္ဒနေန- ကောင်းသော အနံ့ရှိသော စန္ဒကူးနံ့သာဖြင့်၊ အနုလိတ္တာ- လိမ်းကျံကုန်ပြီး၍၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော- ကာသိကရာဇ်တိုင်း၌ဖြစ်သော မြတ်သောပုဆိုးတို့ကို ဝတ်ကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသော တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့သည်။ ပဉ္စလိကာ- လက်အုပ်ချီကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ဣသိနံ- ရသေ့တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အဇ္ဈပါဂမုံ- ရိုသေစွာ ဆည်းကပ်လာကုန်ပြီ။

တတ္ထ- ထို ‘အနုလိတ္တာ’ စသော ဂါထာ၌၊ ဣသိနံ အဇ္ဈပါဂမုန္တိ- ဣသိနံ အဇ္ဈပါဂမုံ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ် ကုန်သော၊ သုရဘိစန္ဒနေန- မွေးကြိုင်သော စန္ဒကူးနံ့သာဖြင့်၊ အနုလိတ္တာ- လိမ်းကျံ အပ်ကုန်သော၊ ဥတ္တမကာသိကဝတ္ထဓာရိနော- မြတ်သော ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ထားကုန်သော၊ တေ ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့သည်၊ သိရသိ- ဦးခေါင်း၌၊ ပတိဌာပိတအဉ္စလီ- ထားအပ်သော လက်အုပ်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဣသိနံ- ရသေ့တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ ဥပဂတာ- ကပ်ရောက် ကြကုန်သည်။

တတော- ထို ဆည်းကပ်ပြီးသော နောက်မှ၊ မနောဇော ရာဇာ- မနောဇာ မင်းကြီးသည်၊ တံ- ထိုသောဏရှင်ရသေ့ကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ နိသိန္ဒော- ထိုင်နေလျက်၊ ပဋိသန္တာရံ- နွေးထွေး ပျူငှာခြင်းကို၊ ကရောန္တော- ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ (ပ) ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတီ”တိ- “ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ (ပ) ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတီ”ဟူသော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၂၉။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဘောတော- အရှင် ဘုရားအား၊ ကုသလံ နု- အပြစ်ကင်းပါ၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ အနာမယံ- အနာကင်းပါ၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဥဉ္စေန- သပိတ်လက်စွဲ၍ ဆွမ်းခံသဖြင့်၊ ယာပေထ- မျှပါ ကုန်၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ မူလဖလာ- တောသစ်မြစ်သစ်သီးတို့သည်၊ ဗဟူ- များပါကုန်၏လော။

၁၃၀။ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ- သားရဲတို့ဖြင့် ပြွမ်းသော၊
 ဝနေ- တော၌၊ သရီသပါစ- မြွေ ကင်း သန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခုံသာ
 မကသာ စ- မှက် ခြင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမေဝ- နည်းပါ၏လော၊
 ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဟိံသာ- ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ
 ကင်းပါ၏လော။

တတော- ထိုမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ ဥဘိန္ဒ- နှစ်ပါးကုန်သော၊ တေသံ- ထိုသောဏ
 ရှင်ရသေ့နှင့် မနောဇာမင်းတို့၏၊ ဝစနပဋိဝစနဝသေန- စကားဆို ခြင်း၊
 စကားတုံဆိုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ပျူငှာလောကဝတ်ကို ပြုတော်မူလိုသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်)၊ “ကုသလဉ္ဇေဝ နော ရာဇ (ပ) နန္ဒဿ ပရိသာယ စာ”တိ- “ကုသလဉ္ဇေဝ
 နော ရာဇ (ပ) နန္ဒဿ ပရိသာယစ”ဟူကုန်သော၊ ကထိတဂါထာ- ပြောဆို
 အပ်ကုန်သော ရှစ်ဂါထာတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၃၁။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ နော- ငါတို့အား၊ ကုသလဉ္ဇေဝ- အပြစ်မရှိ
 သည်သာလျှင်တည်း။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ အနာမယံ-
 အနာကင်းသည်သာလျှင်တည်း၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဥဉ္ဇေန-
 သပိတ်လက်စွဲ ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်၊ ယာပေမ- မျှတလောက်ပါကုန်၏၊
 အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ မူလဖလာ- တောသစ်မြစ် သစ်သီးတို့သည်၊ ဗဟူ-
 များပါပေကုန်၏။

၁၃၂။ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ- သားရဲတို့ဖြင့် ပြွမ်းသော၊
 ဝနေ- တော၌၊ သရီသပါ စ- မြွေ ကင်း သန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊
 ခုံသာမကသာ စ- မှက် ခြင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမေဝ- နည်းကုန်
 သလျှင်ကတည်း၊ မယံ- ငါအား၊ ဟိံသာ- ညှဉ်းဆဲ ခြင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ-
 မရှိပေ။

၁၃၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဓ အဿမေ- ဤကျောင်း၌၊ သမ္ပတံ-
 နေကုန်သော ငါတို့အား၊ ဝဿပူဂါနိ- နှစ်အပေါင်းတို့သည်၊ ဗဟူနိ-
 များကုန်ပြီ၊ ဥပ္ပန္နံ- ဖြစ်သော၊ အာဗာဓံ- ဖျားနာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊

အမနောရမံ- စိတ်နှလုံး မမွေ့လျော်ခြင်း (မနှစ်သက်ဖွယ်) ကိုလည်းကောင်း၊
နာဘိဇာနာမိ- မသိစဘူး။

၁၃၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်မင်းမြတ်၏၊ အာဂတံ- လာခြင်း
သည်၊ သွာဂတံ= သု အာဂတံ- ကောင်းသော လာခြင်းတည်း။ အထော-
ထိုမှ တစ်ပါး၊ တေ- သင်မင်းမြတ်၏၊ အာဂတံ- လာခြင်းသည်၊ အဒုရာဂတံ-
အပြစ် မရှိသော လာခြင်းတည်း။ ဣဿရော-လူတို့ကို အစိုးရသော
မင်းမြတ်သည်၊ အနုပ္ပတ္တာ- ရောက်လာတော်မူပေသည်၊ အသိ- ဖြစ်၏၊
ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ယံ- အကြင်အလိုသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ- ထိုအလိုကို၊
ပဝေဒယ- ကြားတော်မူလော့။

၁၃၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တိန္ဒုကာနိ စ- တည်သီးတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ပိယာလာနိ စ- လွန်သီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဓုကေ
စ- သစ်မည်စည်သီး ထောက်ရွာသီးတို့သည်လည်းကောင်း၊
ကာသုမာရိယော စ- သရက်ဖြူသီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧတာနိ
ဖလာနိ- ထိုအသီးတို့သည်၊ ခုဒ္ဒကပ္ပိနိ- ပျားမွဲ ပျားလေးရည် အရသာ
ရှိကုန်၏။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဝရံ ဝရံ- ချီးနိုးရာရာကို၊ ဘုဉ္ဇ- စားတော်မူလော့။

၁၃၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဒံပိ ပါနီယံ- ဤသောက်ရေသည်
လည်း၊ သီတံ- အေးမြ၏။ ဂိရိဂဗ္ဘရာ- အနဝတတ်အိုင်မှ၊ အာဘတံ-
ဆောင်အပ်၏။ တွံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ သစေ အဘိကင်္ခံသိ- အကယ်၍
အလိုရှိအံ့၊ တတော- ထိုရေအိုးစင်မှ၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပိဝ- သောက်
တော်မူလော့။

၁၃၇။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ဒိန္နံ- ပေးတော်မူ
အပ်၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ အမေဟိ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-
ခံအပ်ပါ၏။ သဗ္ဗဿ- အလုံးစုံအား၊ အဂ္ဂိယံ- ပန်ခြင်းကို၊ ကတံ-
ပြုအပ်သည်မည်၏။ နန္ဒဿာပိ- နန္ဒပညာရှိအားလည်း၊ နိဿာမေထ-
သည်းခံတော်မူပါကုန်။ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိသည်။ ဝစနံ- စကားကို၊
ပဝက္ခတိ- ကြားလျှောက်ပါလတ္တံ့။

၁၃၈။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ နန္ဒဿ- နန္ဒပညာရှိ၏၊ အဇ္ဈာဝရာ- အခြံအရံတို့သည်၊ အမှ- ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရား၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အာဂတာ- ရောက်လာကုန်၏၊ နန္ဒဿ စ- နန္ဒပညာရှိ၏လည်းကောင်း၊ ပရိသာယ စ- ပရိသတ်၏လည်းကောင်း၊ ဝစနံ- စကားကို၊ ဘဝံ- အရှင်ဘုရားသည်၊ သုဏာတု- နာတော်မူလော့။

ဣမာ- ဤဂါထာတို့သည်၊ ယေဘုယျေန- များသောအားဖြင့်၊ ပါကဋ္ဌသမ္ပန္နာ ယေဝ- ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ပုဒ်စပ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ- ဤဂါထာတို့၌၊ ယံ ပဒံ- အကြင်ပုဒ်သည်၊ အပါကဋ္ဌ- မပေါ်လွင် မထင်ရှားသော အနက်နှင့် ယှဉ်စပ်ခြင်းရှိ၏၊ တဒေဝ- ထိုပုဒ်ကိုသာလျှင်၊ ဝက္ခာမ- ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ ပဝေဒယာတိ- ပဝေဒယဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤအရပ်၌၊ တဝ- သင်၏၊ အဘိရုစိတံ- နှစ်သက်အပ်သော၊ ယံ- အကြင်အရာသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ နော- ငါတို့အား၊ ကထေဟိ- ပြောပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ခုဒ္ဒကပ္ပါနီတိ- ခုဒ္ဒကပ္ပါနီဟူသည်ကား၊^၁ ဧတာနိ နာနာရက္ခဖလာနိ- ဤအမျိုးမျိုးသောသစ်ပင်တို့မှသီးသော သစ်သီးတို့သည်၊ ခုဒ္ဒကမဓုပဋိဘာဂါနိ- ပျားငယ်၏အရသာနှင့် တူကုန်သော၊ မဓုရာနိ- ချိုမြိန်သော အရသာရှိကုန်၏။ ဝရံ ဝရန္တိ- ဝရံ ဝရံဟူသည်ကား၊ ဣတော- ဤသစ်သီးကြီးငယ်မှ၊ ဥတ္တမုတ္တမံ- ကောင်းနိုး ရာရာကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဘုဉ္ဇ- သုံးဆောင်ပါလော့။ ဂိရိဂဗ္ဘရာတိ- ဂိရိဂဗ္ဘရာ ဟူသည်ကား၊ အနောတတ္တတော- အနောတတ်အိုင်မှ၊ သဗ္ဗဿ အဋ္ဌိယန္တိ- သဗ္ဗဿ အဋ္ဌိယံ ဟူသည်ကား၊^၂ ယေန- အကြင်အရာဖြင့်၊ မယံ- ငါတို့ကို အာပုဏ္ဏိတာ-

၁။ ခုဒ္ဒကပ္ပ- ခုဒ္ဒ-သဒ္ဒါ ပျားငယ်၊ ယင်ပျားကို ဟော၏။ ကပ္ပ-သဒ္ဒါ အတူဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ယင်ပျားအရသာနှင့်တူသော ဟူ၏။ ပျားငယ်ကို ပျားမွဲဟုလည်း ခေါ်၏။

၂။ အဋ္ဌိယံ- အဋ္ဌ-ဇာတ် ပူဇာယံ၊ အ-ပစ္စည်းဆက်၊ အဋ္ဌ-ပုဒ်သည် ဧည့်သည်တို့အား ပေးလှူပူဇော်အပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ဟော၏။ ဣ-သရခံ၍ ယ-ပစ္စည်းထပ်ဆက်၊ အဋ္ဌိယ-ဧည့်သည်တို့အား ပေးအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧည့်သည်အား 'စားပါ သောက်ပါ နေထိုင်ပါ' စသည်ဖြင့် ပန်ကြားခြင်းကိုလည်းကောင်း ဟော၏။

ပန်ကြားအပ်ပြီ၊ တံ- ထိုအရာကို၊ အမှေဟိ- ငါတို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ- ခံယူအပ်ပြီးသည် မည်၏၊ တုမှေဟိ စ- သင်တို့သည်လည်း၊ ဒိန္နမေဝ နာမ- ပေးအပ်ပြီးသည်သာ မည်၏၊ ဧတ္တာဝတာ- ဤမျှဖြင့်၊ သဗ္ဗဿ- အလုံးစုံသော၊ ဣမဿ ဇနဿ- ဤလူအပေါင်းကို အဋ္ဌိယံ- ပန်ကြားခြင်းကို တုမှေဟိ- သင်တို့သည်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပါပြီ။ နန္ဒဿာပီတိ- နန္ဒဿာပိ ဟူသည်ကား၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အမှာကံ- ငါတို့အတွက်၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးပါပြီ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိသည်၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဝတ္ထုကာမော- ပြောခြင်းငှာ အလိုရှိ၏။ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ တဿပိ- ထိုနန္ဒပညာရှိ၏လည်း၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏာထ- နားထောင်ပါဦး။ အဇ္ဈာဝရမ္ဘာတိ- အဇ္ဈာဝရမ္ဘာ ဟူသည်ကား၊ ဟိ- အကြောင်းကား၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ အညေန- တစ်ပါးသော၊ ကမ္မေန- အမှုဖြင့်၊ န အာဂတာ- လာကြသည်မဟုတ်၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ နန္ဒဿ- နန္ဒပညာရှိ၏၊ ပရိသာ- အခြံအရံတို့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ တုမှာကံ- သင်တို့ကို ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှါ၊ အာဂတာ- လာပါ ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝဒတိ- ဆို၏။ ဘဝန္တိ- ဘဝံဟူသည်ကား၊ ဘဝံ သောဏ ပဏ္ဍိတော- အရှင်သောဏပညာရှိသည်၊ သုဏာတု- နားထောင်ပါလော့။

နန္ဒရသေ့ တောင်းပန်ခြင်း

[၅၃-၃၄၄] ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မနောဇာမင်းသည် တောင်းပန်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ- ထ၍၊ မာတာပိတရော စ- မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘာတရစ္ဆ- နောင်တော် သောဏရသေ့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ သကပရိသာယ- မိမိပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ သလ္လပန္နော- စကားပြောလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အရိယမဂ္ဂါဝရော နရော”တိ- “ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အရိယမဂ္ဂါဝရော နရော” ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ သတ္တ ဂါထာ- ဤခုနစ်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၃၉။ ပရောသတံ- တစ်ရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဇာနပဒါ- ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊ မဟာသာလာ စ- ဂဟပတိမဟာသာလတို့သည်

လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏာ စ- အထွတ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော ပုဏ္ဏား
တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဘိ ဇာတာ- မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
ယသဿိနော- များသောအခြံအရံ ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊
ဣမေ စ ခတ္တိယာ- ဤတစ်ရာသောမင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနောဇော-
မနောဇာအမည်ရှိသော၊ ဘဝဉ္စ ရာဇာ- အရှင် မင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊
မေ- ငါ၏၊ ဝစော- စကားကို၊ အနုမညန္တ- သိစေကုန် သတည်း။

၁၄၀။ သမီတာရော- အညီအညွတ်စည်းဝေးလာကုန်သော၊ ယေ စ
ဒေဝါ- အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣဓ အဿမေ- ဤကျောင်း
ဇရပ်၌၊ ဝသန္တာ- စောင့်နေကုန်သော၊ ယေ စ ယက္ခာနိ- အကြင်နတ်တို့သည်
လည်းကောင်း၊ အရညေ- ဟိမဝန္တာတောအရပ်၌၊ ဝသန္တာ- နေကုန်သော၊
ယာနိ စ ဘူတဘဗျာနိ- အကြင် အသက်အရွယ်ကြီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်
ပြီးသော နတ်၊ ငယ်နုသောနတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊
တေ ဒေဝါ- ထိုနတ်တို့ သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တ-
နာကြကုန်သတည်း။

၁၄၁။ ဘူတာနံ- နတ်တို့အား၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကတ္တာန- ပြုပြီး၍၊
ကောသိယ- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်တော်မူသော နောင်တော်သူမြတ်၊
သုဗ္ဗတံ- ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော၊ ဣသိ- သီလက္ခန္ဓာအစရှိသော
ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော နောင်တော်သူမြတ်ကို၊ ဝက္ခာမိ-
ကြားလျှောက်ပါအံ့။ သော အဟံ- ထိုအကျွန်ုပ်ကို၊ တေ- သင်နောင်တော်
သူမြတ်သည်၊ တဝ- သင်၏၊ ဒက္ခိဏာဗာဟု- ညာလက်ရုံးကဲ့သို့၊
သမ္ပတော- သမုတ်အပ်ပါ၏။

၁၄၂။ ဝီရ- ကြီးသောလုံ့လရှိတော်မူသော၊ ကောသိယ- ကောသိယ
အနွယ်ဖြစ်သော နောင်တော်သူမြတ်၊ ပိတရဉ္စ- အဖကိုလည်းကောင်း၊
ဇနေတ္တိဉ္စ- အမိကိုလည်းကောင်း၊ ဘတ္တုကာမဿ- လုပ်ကျွေးလိုသည်
ဖြစ်၍၊ သတော- ဖြစ်သော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဣဒံ ဌာနံ- ဤအမိအဖ
တို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းတည်း ဟူသော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကရောန္တံ-
ပြုသော၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ မာ ဝါရယ- မြစ်တော်မူပါလင့်။

[ၔ၁-၃၄၅] ၁၄၃။ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏။ ဧတံ- ဤ အမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ သတ္တိ- ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းအပေါင်း တို့သည်၊ ဥပညာတံ- ကပ်၍သိအပ် ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဧတံ- ဤ အမိအဖ တို့အား လုပ်ကျွေးခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှုကို၊ မမ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဥပနိဿဇ- ပေးတော်မူ ပါလော့၊ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ- ထကြွလုံ့လ လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်၊ ဒီဃရတ္တံ- ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ တယာ- သင်နောင်တော် သူမြတ်သည်၊ ကုသလံ- မိဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှုကို၊ ကတံ- ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ မာတာ ပိတုသု- မိဘတို့၌၊ ပုညာနိ- ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတ္တုကာမော- ပြုလိုပါ၏။ မမ- အကျွန်ုပ်အား၊ လောက ဒဒေါ- နတ်ရွာကို ပေးသည်၊ ဘဝ- ဖြစ်တော်မူပါလော့။

၁၄၄။ ဣသေ- သီလက္ခန္ဓာအစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာလေ့ ရှိတော်မူသော နောင်တော်သူမြတ်၊ တံ- သင်နောင်တော်သူမြတ်သည်၊ ဓမ္မပဒံ- ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုခြင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားအစုကို၊ ဇာနာသိ ယထာ- သိတော်မူသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူ သာလျှင်၊ ဓမ္မေ- အမျိုးမျိုးသော တရားတို့ကို၊ ဝိဒူ- သိကုန်သော၊ မနုဇာ- တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိပါကုန်၏၊ ကိန္တိ- အသို့သိကုန်သနည်း၊ ဓမ္မပဒံ- ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုခြင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားစုသည်၊ သဂ္ဂဿ လောကဿ- နတ်ရွာကို ရခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်းဟူ၍၊ ဝိဒူ- သိပါကုန်၏။

၁၄၅။ ယော နရော- အကြင်သူသည်၊ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ- ထကြွ လုံ့လ လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ- အမိအဖတို့၏ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော၊ တံ မံ- ထိုအကျွန်ုပ်ကို၊ ပုညာ- ကောင်းမှုမှ၊ နိဝါရေတိ- တားမြစ်၏။ သော နရော- ထိုသူသည်၊ အရိယမဂ္ဂါဝရော- ချစ်မြတ်နိုး အပ်သော နတ်ရွာခရီးကို ပိတ်ဆီးတတ်သော သူမည်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

တတ္ထ- ထို ‘ပရောသတံ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အနုမညန္တတိ- အနုမညန္တ
 ဟူသည်ကား၊ အနုဗုဇ္ဈန္တ- လျော်စွာသိပါကုန်လော့၊ သာဓုကံ- ကောင်းစွာ၊ သုတ္တာ-
 ကြားနာ၍၊ ပစ္စက္ခံ- မျက်မှောက်ကို၊ ကရောန္တ- ပြုပါကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤကား၊
 အတ္ထော- အနက်တည်း။ သမီတာရောတိ- သမီတာရော ဟူသည်ကား၊
 သမာဂတာ- အတူတကွလာကုန်သော။ အရညေ ဘူတဘဗျာနီတိ- အရညေ
 ဘူတဘဗျာနီ ဟူသည်ကား၊ အသို့ ဟိမဝန္တာရညေ- ဤဟိမဝန္တာတော၌၊
 ဝုမ္မိမရိယာဒပ္ပတ္တာနိ- အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ခြင်းအပိုင်းအခြားသို့ ရောက်ကုန်သော၊
 ယာနိ ဘူတာနိ စေဝ- အကြင်အသက် အရွယ်ကြီးသော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
 တရုဏဒေဝတာနိ- နုပျိုသော နတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘဗျာနိ စ- အကြင်
 အသက်အရွယ်တိုးပွားဆဲဖြစ်သော နတ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊’ (သန္တိ- ရှိကုန်၏။)
 သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာနိပိ- ထိုနတ်တို့သည်လည်း၊ မမ- ငါ၏။
 ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တ- နာယူကြပါကုန်လော့။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
 အနက်တည်း။ “နမော ကတွာနာ”တိ ဣဒံ- နမော ကတွာနဟူသော ဤစကားကို
 သော- ထိုနန္ဒပညာရှိသည်၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်အား၊ သညံ- အသိကို၊ ဒတ္တာ-
 ပေး၍၊ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ- ထိုတောအုပ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာနံ- ဖြစ်သောနတ်တို့ကို၊
 နမက္ကာရံ- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အာဟ- ပြောပြီ။ တဿ- ထိုဂါထာ၏။
 အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။)။ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဗဟူဟိ-
 များစွာကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ- နတ်တို့သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတိကဿ- အစ်ကို
 ဖြစ်သူ၏၊ ဓမ္မကထာသဝနတ္ထံ- တရားစကားကို နာကြားရန် အလို့ငှါ၊ အာဂတာဟိ-
 လာရောက်ကြကုန်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်သင့်၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝေါ- သင်
 နတ်မင်းတို့ကို၊ နမက္ကာရော- ရှိခိုးပါ၏။ တုမ္ပေပိ- သင်နတ်မင်းတို့သည်လည်း၊ မယံ-
 ငါ၏၊ သဟာယာ- အပေါင်းအဖော်တို့သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြပါ ကုန်လော့၊ ဣတိ-
 ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိသည်၊ ဒေဝတာနံ- နတ်တို့ကို
 အဉ္စလိ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ- ချီ၍၊ ပရိသံ- ပရိသတ်ကို၊ ဇာနာပေတွာ-
 သိစေပြီး၍၊ “ဣသိ ဝက္ခာမိ”တိအာဒိ- ဣသိ ဝက္ခာမိ ဤသို့ အစရှိသော

၁။ ဘူတာနိ-ကို ဝုမ္မိမရိယာဒပ္ပတ္တာနိ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ဘဗျာနိ-ကို တရုဏဒေဝတာနိ-ဟု
 ဖွင့်သည်။

စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို ကုသိ ဝက္ခာမိ စသော စကားရပ်၌၊ ကုသိန္တိ- ကုသိ ဟူသည်ကား၊ သောဏ ပဏ္ဍိတံ- သောဏပညာရှိကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သမ္ပတောတိ- သမ္ပတောဟူသည်ကား၊ ဘာတရော နာမ- အစ်ကိုတို့မည်ကုန်သည်၊ အင်္ဂသမာ- မိမိကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်း နှင့် တူကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သော အဟံ- ထိုငါ့ကို၊ တေ- သင်နောင်တော်သည်၊ ဒက္ခိဏာ ဗာဟူတိ- ညာလက်ရုံးဟူ၍၊ သမ္ပတော- သမုတ်အပ်ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ မေ- ငါ့အား၊ ခမိတုံ- သည်းခံခြင်းငှါ၊ အရဟထ- ထိုက်ပါကုန်၏၊ ကုတိ- ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ- ပြ၏။

ဝီရာတိ- ဝီရဟူသည်ကား၊ ဝီရိယဝန္တ- ဝီရိယရှိသူ၊ မဟာပရက္ကမ- ကြီးသော အားထုတ်ခြင်းရှိသူ။ ပုညမိဒံ ဌာနန္တိ- ပုညမိဒံ ဌာနဟူသည်ကား၊ ကုဒံ မာတာပိတု ဥပဌာနံ နာမ- ဤအမိအဖကို လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်၊ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကကာရဏံ- နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုတည်း၊ တံ- ထိုကောင်းမှုကို၊ ကရောန္တံ- ပြုသော၊ မံ- ငါ့ကို၊ မာ ဝါရယ- မတားမြစ်ပါလင့်၊ ကုတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သတ္တိ ဟေတန္တိ- သတ္တိ ဟေတံဟူသည်ကား၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဧတံ မာတာပိတုဥပဌာနံ နာမ- ဤအမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည် ကို၊ ပဏ္ဍိတေဟိ- ပညာရှိတို့သည်၊ ဥပညာတံ- ကပ်၍သိအပ်၏၊ ဥပဂန္ဓာ- ကပ်၍၊ ဉာတဉ္စေဝ- သိလည်းသိအပ်၏၊ ဝဏ္ဏိတဉ္စ- ချီးမွမ်းလည်းချီးမွမ်းအပ်၏။ မမေတံ ဥပနိဿဇာတိ- မမေတံ ဥပနိဿဇဟူသည်ကား၊ ကုဒံ- ဤ အမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ တုံ- သင်သည်၊ မယံ- ငါ့အား၊ နိဿဇ- စွန့်လော့၊ ဝိဿဇေဟိ- စွန့်လော့၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။ ဥဌာနပါရိစရိယာယာတိ- ဥဌာနပါရိစရိယာယ ဟူသည်ကား၊ ဥဌာနေန စ- နေရာမှ ထပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါရိစရိယာယ စ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကတန္တိ- ကတံဟူသည်ကား၊ ဒီယရတ္တံ- ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး၊ တယာ- သင်သည်၊ ကုသလံ- ကုသိုလ်ကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးပါပြီ။ ပုညာနီတိ- ပုညာနီဟူသည်ကား၊ ကုဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ မာတာပိတုသု- အမိအဖတို့၌၊ ပုညာနိ- ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတ္တုကာမော- ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ မမ လောကဒဒေါတိ- မမ လောကဒဒေါ ဟူသည်ကား၊ တဿ မမ- ထိုငါ့အဖို့၊ တုံ- သင်သည်၊ သဂ္ဂလောကဒဒေါ- နတ်ပြည်လောကကို

ပေးသူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဟိ- မှန်၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ တေသံ- ထို
အမိအဖတို့၏၊ ဝတ္တံ- ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ဥပဋ္ဌာနံ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ကတွာ-
ပြု၍၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်လောက၌၊ အပရိမာဏံ- အတိုင်းအရှည် မရှိသော၊
ယသံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ လဘိဿာမိ- ရပါအံ့၊ တဿ- ထိုစည်းစိမ် ချမ်းသာကို၊
မေ- ငါ့အား၊ တံ- သင်သည်၊ ဒါယကော- ပေးတတ်သူသည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်ပါလော့၊
ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။

တထေဝါတိ- တထေဝ ဟူသည်ကား၊ တံ- သင်သည်၊ ဇာနာသိ ယထာ- သိ
သကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူပင်၊ အညေပိ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မနုဇာ-
လူတို့သည်၊ ဣမိဿံ ပရိသာယံ- ဤပရိသတ်၌၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုလူတို့
သည်လည်း၊ နာနပ္ပကာရေ- အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေ- တရားတို့ကို
(ဇာနန္တိ- သိကုန်၏၊ တေ- ထိုလူတို့သည်၊) ဣဒံ ဇေဋ္ဌာပစာယိက ဘာဝသင်္ခါတံ-
ဤကြီးသောသူတို့အား အရိအသေပြုသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊
ဓမ္မကောဋ္ဌာသံ- တရားအစုကို၊ ဝဒန္တိ- ပြောဆိုကြကုန်၏။ ကိန္တိ- အသို့ဆိုကုန်သနည်း
ဟူမကား၊ မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿာတိ- မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿဟူ၍၊
(ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏)။ သုခါဝဟန္တိ- သုခါဝဟံဟူသည်ကား၊ ဥဋ္ဌာနေန စ- နေရာမှ
ကခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါရိစရိယာယ စ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊
မာတာပိတူနံ- အမိအဖတို့၏၊ သုခါဝဟံ- ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော။ တံ
မန္တိ- တံ မံဟူသည်ကား၊ တံ မံ- ထိုငါ့ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သမ္မာပဋိပန္နမ္ပိ- ကောင်းစွာကျင့်
ပါသော်လည်း၊ ဘာတာ- အစ်ကိုဖြစ်သော၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏ
ပညာရှိသည်၊ တမှာ ပုညာ- ထိုကောင်းမှုမှ၊ အဘိဝါရေတိ- တားမြစ်ဘိ၏။
အရိယမဂ္ဂါဝရောတိ- အရိယမဂ္ဂါဝရော ဟူသည်ကား၊^၁ သော- ထိုအစ်ကိုဖြစ်သော
သောဏပညာရှိသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝါရေန္တော- တားမြစ်သော၊ အယံ နရော-

၁။ အရိယမဂ္ဂါဝရော- အရိယမဂ်အရ သောတာပတ္တိမဂ်စသည်ကို မယူရ၊
နတ်ပြည်ကိုသာ ယူရမည်။ နတ်ပြည်ကို ချစ်ဖွယ်အနေဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော အဆင်း
ရှိသောကြောင့် အရိယာ-ဟု တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သည်။ ထို့ကြောင့်
အရိယသင်္ခါတဿ-ဟု ဖွင့်သည်။

ဤလူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ပိယဒဿနတာယ- ချစ်ဖွယ်အနေဖြင့် ရှုမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရိယသင်္ခါတဿ- အရိယာဟု ဆိုအပ်သော၊ ဒေဝလောကဿ- နတ်ပြည်လောက၏၊ မဂ္ဂါဝရဏော နာမ- လမ်းခရီးကို တားမြစ်တတ်သူမည်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သောဏပညာရှိရသေ့၏ မိန့်ခွန်း

[၅၃-၃၄၆] ဧဝံ- ဤသို့ နန္ဒပဏ္ဍိတေန- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ ဝုတ္တေ- ဆိုအပ်လတ်သော်၊ မဟာသတ္ထော- ဘုရားလောင်း နောင်တော်သောဏ ရသေ့သည်၊ “ဣမဿ- ဤနန္ဒပညာရှိရသေ့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ တုမေဟိ- ရှင်မင်းကြီးတို့သည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ သုတံ- ကြားတော်မူအပ်ပြီ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မမပိ- ငါ၏လည်း၊ (ဝစနံ- စကားကို၊) သုဏာထ- နာတော်မူကုန်လော့။” ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ သာဝေန္တော- ကြားနာလိုသည်ဖြစ်၍၊ “သုဏန္တု ဘောန္တော ဝစနံ (ပ) ဇေဋ္ဌော စ’သ္မိ ရထေသဘာ”တိ- “သုဏန္တု ဘောန္တော ဝစနံ (ပ) ဇေဋ္ဌော စ’သ္မိ ရထေသဘာ” ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ စတဿော ဂါထာ- ဤလေးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၄၆။ မမ- ငါ၏၊ ဘာတုရဇ္ဈာဝရာ- ညီတော်နန္ဒပရိသတ် ဖြစ်၍၊ အာဂတာ- ရောက်လာကြကုန်သော၊ ဘောန္တော ရာဇာနော- အို မင်းများတို့၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တု- နာယူကြကုန်လော့၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မနောဇာမင်းမြတ်၊ ယော ပုဂ္ဂလော- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပေါရာဏံ- ရှေး၌ဖြစ်သော၊ ကုလဝံသံ- အမျိုးအနွယ်ကို၊ ပရိဟာပယံ ပရိဟာပယန္တော- ယုတ်စေလျက်၊ ဇေဋ္ဌသု- ဂုဏ်ဖြင့် ကြီးသောသူ အရွယ်ဖြင့် ကြီးသောသူတို့၌၊ အဓမ္မာစာရီ- မရိုမသေ ပြုခြင်းအစရှိသော ဒုစရိုက်တရားကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ သော ပုဂ္ဂလော- ထို ဂုဏ်ဖြင့် ကြီးသောသူ အရွယ်ဖြင့်ကြီးသောသူတို့၌ မရိုမသေပြုခြင်း အစရှိသော ဒုစရိုက်တရားကို ကျင့်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိရယံ- ငရဲ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ရာ၏။

၁၄၇။ ဒိသမ္ပတိ- အရပ်မျက်နှာအရှင်ဖြစ်တော်မူသော မင်းမြတ်၊ ယေ စ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊ ပေါရာဏဿ- ရှေး၌ဖြစ်သော၊ ဓမ္မဿ-

ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုခြင်းအစရှိသော ကုသိုလ်တရား၌၊
ကုသလာ- လိမ္မာကုန်၏။ စာရိတ္တေန- အကျင့်သီလနှင့်၊ သမ္ပန္နာ- ပြည့်စုံ
ကုန်၏။ တေ ပုဂ္ဂလာ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒုဂ္ဂတိ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ-
မရောက်ကုန်။

၁၄၈။ ဘာရဓ- ပြည်ကြီးဝန်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူတတ်သော မင်းမြတ်၊
မာတာ စ- အမိသည်လည်းကောင်း၊ ပိတာ စ- အဖသည်လည်းကောင်း၊
ဘာတာ စ- ညီတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဂိနီ စ- နှမတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဉာတိ စ- အဆွေအမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓဝါ စ-
အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ တေ သဗ္ဗေ- ထိုအလုံးစုံသော
သူတို့သည်၊ ဇေဋ္ဌဿ- သားကြီး၏၊ ဘာရာ- ဝန်တို့တည်း၊ ဧဝံ- ဤသို့၊
ဇာနာဟိ- သိတော်မူလော့။

၁၄၉။ ရထေသဘ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက်
မြတ်တော်မူသော မင်းမြတ်၊ နာဝိကော- လှေမျှးသည်၊ ဂရုံ- လေးစွာသော၊
ဘာရုံ- ဝန်ကို၊ အာဒိယိတွာ- တင်၍၊ ဥဿဟေ ဝိယ- လုံ့လပြုရာသကဲ့သို့
တထာ- ထို့အတူ၊ အဟဉ္စ- ငါသည်လည်း၊ တေ- ထိုမိဘတို့ကို၊
ဥဿဟာမိ- လုံ့လပြုရာ၏၊ ဓမ္မဉ္စ- ကြီးသောသူတို့သည် ကျင့်ရာသော
တရားကိုလည်း၊ နပ္ပမဇ္ဇာမိ- ငါမမေ့၊ ဇေဋ္ဌော စ- အကြီးသည်လည်း၊ အသ္မိ-
ဖြစ်၏။

တတ္ထ- ထို‘သုဏန္တ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ဘာတုရဇ္ဈာဝရာတိ- ဘာတုရဇ္ဈာဝရာ
ဟူသည်ကား၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- ညီဖြစ်သော နန္ဒပညာရှိ၏၊ ပရိသာ- ပရိသတ်
သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘောန္တော ရာဇာနော- အရှင်မင်းတို့သည်၊ မမပိ- ငါ၏လည်း၊ ဝစနံ-
စကားကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ သုဏန္တ- နားထောင်ဦးလော့။ ပရိဟာပယန္တိ-
ပရိဟာပယံ ဟူသည်ကား၊ ပရိဟာပေန္တော- ဖယ်ရှားလျက်။ ဓမ္မဿာတိ-
ဓမ္မဿဟူသည်ကား၊ ပဝေဏီဓမ္မဿ- အစဉ်အဆက်လာသော တရားဖြစ်သော။
ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မဿ- ကြီးသောသူတို့အပေါ်၌ အရိုအသေပြု သော တရား၌၊
(‘ကုသလာ’ပုဒ်ကို ငဲ့၍ အာဓာရအနက်ပေးလိုက်သည်။) ကုသလာတိ- ကုသလာ

ဟူသည်ကား၊ ဆေကာ- လိမ္မာကုန်သော။ စာရိတ္တေန စာတိ- စာရိတ္တေန စ
 ဟူသည်ကား၊ အာစာရသီလေန- အကျင့်သီလဖြင့်၊ သမ္ပန္နာ- ပြည့်စုံကုန်သော
 သူတို့သည်။ ဘာရာတိ- ဘာရာဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ ကုန်သော၊ ဧတေ-
 ထို မိဘတို့အပေါ်၌ ပြုကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ ဇေဋ္ဌေန- အကြီးဖြစ်သော
 သားသည်၊ ဝဟိတဗ္ဗာ- ဆောင်ရွက်အပ်ကုန်၏။ ပဋိဇ္ဇိတဗ္ဗာ- လုပ်ကျွေးအပ်ကုန်၏။
 ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ တဿ- ထိုအကြီးဖြစ်သော သား၏၊ ဘာရာ နာမ- ဝန်တို့
 မည်ကုန်၏။ နာဝိကော ဝိယာတိ- နာဝိကော ဝိယ ဟူသည်ကား၊ နာဝါယ- လှေဖြင့်၊
 ဂရုံ- လေးလံသော၊ ဘာရုံ- ဝန်ကို၊ အာဒိယိတွာ- ယူ၍၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- သမုဒ္ဒရာ၏
 အလယ်၌၊ နာဝံ- လှေကို၊ သောတ္ထိနာ- ချမ်းသာစွာ၊ နေတုံ- ဆောင်ခြင်းငှာ၊
 နာဝိကော- လှေသူကြီးသည်၊ ဥဿဟေတိ- စွမ်းနိုင်၏။ ဝါယမတိ- အားထုတ်၏။
 နာဝါယ- လှေနှင့်၊ သဟ- တကွ၊ သဗ္ဗဘဏ္ဍာ- အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည်
 လည်းကောင်း၊ ဇနော စ- လှေပေါ်ပါ လူအပေါင်းသည်လည်းကောင်း၊ တဿေဝ-
 ထိုလှေသူကြီး၏သာ၊ ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ-
 ထို့အတူ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဉာတကာ- ဆွေမျိုးတို့သည်၊ မမေဝ- အကြီး
 ဖြစ်သော ငါ၏သာလျှင်၊ [နှာ-၃၄၇] ဘာရော- ဝန်တည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ (မနသိ
 ကရိတွာ- နှလုံးပြု၍)၊ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ပဋိဇ္ဇိတုံ စ- ကျွေးမွေး
 ခြင်းငှာလည်း၊ ဥဿဟာမိ- စွမ်းနိုင်၏။ သက္ကောမိ- စွမ်းနိုင်၏။ တဉ္စ
 ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မံ- ထိုကြီးသော သူတို့အား အရိုအသေပြုကျင့်သော
 တရားကိုလည်း၊ နပ္ပမဇ္ဇာမိ- မမေ့။ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊
 ဧတေသညေဝ- ထိုဆွေမျိုးအပေါင်းတို့၏ သာလျှင်၊ (ဇေဋ္ဌာ- အကြီးသည်)၊ န-
 မဟုတ်သေး။ သကလဿပိ- အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော၊ လောကဿ- လောက၏၊
 ဇေဋ္ဌာ စ- အကြီးသည်လည်း၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ အဟမေဝ-
 ငါသည်သာလျှင်၊ နန္ဒေန- နန္ဒပညာရှိနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ ပဋိဇ္ဇိတုံ- မိဘတို့ကို
 လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ ယုတ္တော- သင့်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- ဆိုပြီ)။

မင်းများ ကြည်ညိုသွားကြပြီ

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 တေ ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့သည်၊ အတ္တမနာ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ

ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ “အဝသေသာ- ကြွင်းကုန်သော ဆွေမျိုးတို့သည်၊
ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ- အစ်ကိုကြီး သောဏ၏၊ ဘာရာ ကိရ- တာဝန်ဖြစ်ကုန်သတတ်၊
ဣတိ- ဤသို့၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အမေဟိ- ငါတို့သည်၊ ဉာတံ- သိအပ်ပြီ။” ဣတိ-
ဤသို့ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိရသေ့ကို ပဟာယ- စွန့်၍၊ မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်း
သောဏရသေ့ကို၊ သန္တိဿိတာ- ကောင်းစွာ မှီအပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊
တဿ- ထိုဘုရားလောင်းရှင်ရသေ့အား၊ ထုတိ- ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကရောန္တာ-
ပြုကုန်လျက်၊ “အဓိဂမာ တမေ ဉာဏံ၊ (ပ) ကောသိယော ပဝိဒံသယီ”တိ- “အဓိဂမာ
တမေ ဉာဏံ၊ (ပ) ကောသိယော ပဝိဒံသယီ”ဟူကုန်သော၊ ဒွေ ဂါထာ-
နှစ်ဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိသု- ဆိုကုန်ပြီ။

၁၅၀။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဣတော- ဤ
အခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးကာလ၌၊ တမေ- ကြီးသောသူတို့ကျင့်ရာသော တရား
တို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ၌၊ ဝတ္တမာနာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ န ဇာနာမ-
မသိပါကုန်။ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဇာတဝေဒတော- မိုက်သောအခါ တောင်ထိပ်
ထက်၌တောက်သော တောမီးမှ၊ ဇာလံ ဣဝ- အလင်းရောင်ကိုကဲ့သို့၊
ဉာဏံ- သိခြင်းဉာဏ်ကို၊ အဓိဂမာ- ရပေကုန်ပြီ။ ဧဝမေဝ- ဤအတူ
သာလျှင်၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ် ဖြစ်သော၊ ဘဝံ- အရှင်
ဘုရားသည်၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဓမ္မံ- ကြီးသောသူတို့ကို ပြုရာသော
ကျင့်ဝတ်တရားကို၊ ပဝိဒံသယိ- ပြတော်မူပေပြီ။

၁၅၁။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ပဘင်္ဂရော- အရောင်ကို ပြုတတ်သော၊
ဝါသုဒေဝေါ- ခြင်္သေ့ကို ပြုတတ်သော၊ ဥဒယံ ဥဒယန္တော- တက်၍ထွန်းသော၊
အာဒိစ္စော- နေမင်းသည်၊ ပါဏီနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ ကလျာဏပါပကံ-
ကောင်း မကောင်းဖြစ်သော၊ ရူပံ- ရူပါရုံကို၊ ပဝိဒံသေတိ ယထာ- ပြသကဲ့သို့
ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော၊
ဘဝံ- အရှင်ဘုရားသည်၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဓမ္မံ- ကြီးသောသူတို့ကို
ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်တရားကို၊ ပဝိဒံသယိ- အပြားအားဖြင့် ပြတော်မူပေပြီ။

တတ္ထ- ထို ‘အဓိဂမာ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အဓိဂမာတိ- အဓိဂမာ
ဟူသည်ကား၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဣတော- ဤအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ ဇေဋ္ဌာပဇာယန

ဓမ္မပဋိစ္စာဒကေ- ကြီးသောသူတို့အား အရိအသေပြုကျင့်သော တရား၌ ဖွဲ့လွှမ်းသော၊
 တမေ- အမှိုက် အမှောင်၌၊ ဝတ္တမာနာ- ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍) န ဇာနာမ-
 မသိကုန်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဇာတဝေဒတော- တောမီးမှ၊ ဇာလံဝ- မီးတောက်မီးလျှံကဲ့သို့၊
 ဉာဏံ- ဉာဏ်ကို၊ အဓိဂတာ- ရအပ်ပြီ။ ဧဝမေဝ နောတိ- ဧဝမေဝ နော ဟူသည်
 ကား၊ မဟန္တကာရေ- ကြီးစွာသော အမှိုက်မှောင်၌၊ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ- တောင်ထိပ်၌၊
 ဇလိတော- တောက်သော၊ ဇာတဝေဒေါ- တောမီး သည်၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊
 အာလောကံ- အရောင်အလင်းကို၊ ဖရန္တော- ဖြန့်သည်ဖြစ်၍၊ ရူပါနိ- အဆင်းတို့ကို၊
 ဒဿေတိ ယထာ- ပြဘိသကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ နော- ငါတို့အား၊ ဘဝံ
 ကောသိယဂေါတ္ထော- ကောသိယအနွယ် ဖြစ်သော အရှင်သောဏပညာရှိသည်၊
 ဓမ္မံ- တရားကို၊ ပဝိဒံသယိ- ထင်ရှားပြခဲ့ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။
 ဝါသုဒ္ဓေဝေါတိ- ဝါသုဒ္ဓေဝေါ ဟူသည်ကား၊ ဝသုဒ္ဓေဝေါ- ဒြပ်ဝတ္ထုကို ပြတတ်သော၊^၁
 ဝသုဇောတနော- ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပြတတ်သော၊ ဓနပကာသနော- ဥစ္စာစီးပွားကို
 ထင်ရှားပြ တတ်သော၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ မဟာသတ္ထော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့ သည်၊
 ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်သော၊ ကာလံ- ကာလပတ်လုံး၊ နန္ဒပဏ္ဍိတဿ- နန္ဒပညာရှိ
 ရသေ့၏၊ ပါဠိဟာရိယာနိ- တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ တသ္မိံ-
 ထိုနန္ဒပညာရှိ ရသေ့၌၊ ပသန္နစိတ္တေ- ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိကုန်သော၊ တေ
 ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့ကို၊ ဉာဏဗလေန- မိမိဉာဏ်အစွမ်းဖြင့်၊ တသ္မိံ-
 ထိုနန္ဒပညာရှိရှင်ရသေ့၌၊ ပသာဒံ- ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ဖျက်ဆီး၍၊ အတ္တနော-
 မိမိ၏၊ ကထံ- စကားကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံကုန်သော
 ပရိသတ်တို့ကိုသာလျှင်၊ အတ္တနော- မိမိသို့၊ မုခံ- ရှေးရှု၊ ဥလ္လောကိတေ-

၁။ ဝသုဒ္ဓေဝ- ဝသု-သဒ္ဓါ ဥစ္စာဓန-ကို ဟော၏၊ ရုပ်ဝတ္ထု-ကိုလည်း ဟော၏၊ ဒေဝ-
 သဒ္ဓါ ဒိဝု-ဓာတ်၊ ထွန်းပခြင်း အနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် ဇောတနော-ဟု ဖွင့်သည်၊
 ဝသုဒ္ဓေဝနတ် ဥစ္စာဓနကို ပြတတ်သောနတ်ဟု အဘိဓာန် ဖွင့်၏၊ ဤ၌ နေမင်းကိုယူ။
 နေသည် အရောင်အလင်းကို ပေးသောအားဖြင့် ဥစ္စာဓန ဒြပ်ဝတ္ထုတို့ကို ပြသကဲ့သို့
 ဖြစ်သည်။

မော်ကြည့်ခြင်းတို့ကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- ညီတော်နန္ဒရသေ့သည်၊ “မေ- ငါ၏၊ ဘာတာ- နောင်တော်သည်၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိတော်မူသည်၊ ဗျတ္တော- ဥပါယ်တံမျဉ်၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ တော်မူသည်၊ ဓမ္မကထိကော- တရားကို ဟောတတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍) မေ- ငါ၏၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ရာဇာနော- မင်းပရိသတ် တို့ကို၊ ဘိန္နိတွာ- ဖျက်ဆီး၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပက္ခေ- အသင်းအပင်းတို့ကို၊ ကရိ- ပြုနိုင်ပြီ၊ ဣမံ- ဤငါ့နောင်တော်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညော- ငါ့နောင်တော်မှ တစ်ပါးသော၊ မယံ- ငါ၏၊ ပဋိသရဏံ- ကိုးကွယ်ရာသည်၊ နတ္ထိ- မရှိပြီ၊ ဣမမေဝ- ငါ့နောင်တော် ကိုသာ၊ ယာစိဿာမိ- တောင်းပန်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ၊ (ပ) ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော”တိ- “ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ၊ (ပ) ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၅၂။ ဘာတိက- နောင်တော်သူမြတ်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှာ၊ ယာစမာနဿ- တောင်းပန်ပါသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ အဉ္ဇလီ- လက်အုပ်ကို၊ တုမေ- နောင်တော်သူမြတ်တို့သည်၊ သစေ နာဝဗုဇ္ဈထ- အကယ်၍ ခံတော်မမူကုန်အံ့၊ တုမေဝ- နောင်တော်တို့သည် သာလျှင်၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟထ- လုပ်ကျွေးတော်မူ ကုန်လော့။ အဟံ ပန- အကျွန်ုပ်သည်ကား၊ တဝ- နောင်တော်သူမြတ်၏၊ ဗဒ္ဓစရော- အနီးနေ တပည့်သည်၊ ဝုဋ္ဌိတော- မပျင်းမရိသော၊ ပရိစာရိကော- အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟေသံ- ဖြစ်ပါအံ့။

တဿ- ထို ‘ဧဝံ မေ’ စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) သစေ- အကယ်၍၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယာစမာနဿ- တောင်းပန်သော၊ မမ- ငါ၏၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှာ၊ ဝါ- ခွင့်လွှတ်စိမ့်သောငှာ၊ ပဂ္ဂဟိတံ- ချီအပ်သော၊ အဉ္ဇလီ- လက်အုပ်ကို၊ နာဝဗုဇ္ဈထ- အသိအမှတ် မပြုကုန်ငြားအံ့၊ န ပဋိဂ္ဂဟထ- မခံယူကုန်ငြားအံ့။ တုမေဝ- နောင်တော်ကြီး ဖြစ်သော သင်တို့သည်သာလျှင်၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟထ- လုပ်ကျွေးပါကုန်လော့၊ အဟံ ပန- ညီဖြစ်သော ငါမူကား၊ တုမ္ဟာကံ- သင်အစ်ကိုကြီးတို့၏၊ ဗဒ္ဓစရော- အနီးအပါး၌ လှည့်လည်သော သူသည်၊

ဝေယျာဝစ္စကရော- အမှု ကြီးငယ်ကို ပြုတတ်သော သူသည်။ ဟေသံ- ဖြစ်အံ့၊ ရတ္တိန္ဒြိယံ- နေနေညဉ့်ညဉ့် အနုလသဘာဝေန- မပျင်းရိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝုဋ္ဌိတော- ထကြွသည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရကော- လုပ်ကျွေးတတ်သော၊ အဟံ- ငါသည်၊ တုမေ- သင် နောင်တော်ကြီး တို့ကို၊ ပဋိဇဏ္ဍိဿာမိ- လုပ်ကျွေးပြုစုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

မိဘလုပ်ကျွေးခွင့်ရပြီ

[၅၃-၃၄၈] မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့အား၊ ပကတိယာပိ- ပင်ကိုပကတိအားဖြင့်လည်း၊ နန္ဒပဏ္ဍိတေ- ညီတော်နန္ဒပညာရှိ၌၊ ဒေါသော ဝါ- အမျက်ထွက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝေရံ ဝါ- ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ- ရှိတော်မမူ၊ အတိထဒ္ဓံ- အလွန်ခိုင်မာသော၊ ဝစနံ- စကားကို၊ ကထေန္တဿ- ပြောဆိုသော၊ အဿ ပန- ထိုညီတော်နန္ဒ ပညာရှိ၏ကား၊ မာနဟာပနတ္ထံ- မာနကို ပယ်ခြင်းငှာ၊ နိဂ္ဂဟဝသေန- နှိပ်ကွပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တထာ- ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဿ- ထိုညီတော်နန္ဒ၏၊ ဝစနံ- လျှောက်ထားတောင်းပန်သော စကားကို၊ သုတွာ- ကြားတော်မူ ရ၍၊ တုဌစိတ္တော- နှစ်သက်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ တသ္မိ- ထိုညီတော်နန္ဒ၌၊ ပဿာဒံ- ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေ- သင့်အား၊ ခမာမိ- ငါသည်းခံ၏၊ မာတာပိတရော စ- မယ်တော် ခမည်းတော် တို့ကိုလည်း၊ ပဋိဇဏ္ဍိတံ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ လဘိဿသိ- ရလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ တဿ- ထိုညီတော်နန္ဒ၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ၊ (ပ) ကံ နန္ဒော ဥပတိဌတူ”တိ- “အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ၊ (ပ) ကံ နန္ဒော ဥပတိဌတူ”ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ စတဿော ဂါထာ- ဤလေးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၅၃။ နန္ဒ- ချစ်ညီနန္ဒ၊ တံ- သင်ညီချစ်သည်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ သဗ္ဗိ ဒေသိတံ- သူတော်ကောင်းတို့သည် ဟောတော်မူအပ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ- သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို၊ ဝိဇာနာသိ- အထူးသဖြင့် သိပေ၏၊ အရိယော- ကောင်းပေစွ၊ အရိယသမာစာရော- ကောင်းသောအကျင့် ရှိပေစွ၊ တံ- သင်ညီချစ်ကို မမ- ငါသည်၊ ဗာဠု- လွန်စွာ၊ ရုစ္စသိ- နှစ်သက်၏။

၁၅၄။ ဘဝန္တဉ္စ- ဖခင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောတိဉ္စ- မိခင်ကိုလည်းကောင်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝဒါမိ- ကြားလျှောက်အံ့၊ မမ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏာထ- နာတော်မူပါကုန်။ အယံ ဘာရော- ဤမိခင်ဖခင်တို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းဟူသော တာဝန်ကို၊ ကုဒါစနံ- တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ၊ မယံ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဘာရမတော- ဝန်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ န အဟု- မဖြစ်။

၁၅၅။ တံ- ထိုတာဝန်ကို၊ ဘာရောတိ- ဝန်ဟူ၍၊ အမညိတွာဝ- မအောက်မေ့မှုရှိသာလျှင်၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ- အမိအဖတို့အား ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်သော၊ သန္တံ- မြတ်နိုးတနာ၊ ဥပဋ္ဌိတံ- လုပ်ကျွေးသော၊ မံ- အကျွန်ုပ် ကို၊ နန္ဒော- အကျွန်ုပ်ညီနန္ဒသည်၊ အဇ္ဈာဝရံ- အခြံအရံကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ ဥပဋ္ဌာနာယ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ ယာစတိ- တောင်းပန်ပြန်၏။

၁၅၆။ သန္တာနံ- ကိုယ်နှုတ်နှလုံးဖြင့် ငြိမ်သက်ပေကုန်သော၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော မိခင်ဖခင်တို့တွင်၊ ယောဇကော- အကြင်တစ်ယောက်သည်၊ တံ နန္တံ- ထိုအကျွန်ုပ်ညီ နန္ဒကို၊ ဝေစင်စစ်၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏။ ဧဝံ သတိ- ဤသို့ အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ သောဇကော- ထိုတစ်ယောက်ယောက်သည်၊ ကာမေန- လုပ်ကျွေးစေလိုသောအားဖြင့်၊ ဝေါ- သင်မိခင်ဖခင်တို့သည်၊ နန္တံ- အကျွန်ုပ်ညီနန္ဒကို၊ ဝရထ- အလိုရှိပါကုန်လော့။ နန္ဒော- အကျွန်ုပ်ညီနန္ဒသည်၊ ကံ- အဘယ်သူကို၊ ဥပတိဋ္ဌတု- လုပ်ကျွေးရအံ့နည်း။

တတ္ထ- ထို ‘အဒ္ဓါ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အရိယောတိ- အရိယော ဟူသည်ကား၊ သုန္ဒရော- ကောင်းသော။ အရိယသမာစာရောတိ- အရိယသမာစာရော ဟူသည်ကား၊ သုန္ဒရသမာစာရောပိ- ကောင်းသော အကျင့်သည်လည်း၊ ဇာတော-

၁။ အဇ္ဈာဝရံ- မိုးထိမူ၌ အဇ္ဈာဝရံ-နေရာ၌ အဇ္ဈာစာရံ-ဟုပါဌ်မှား၍ နေ၏။ ထို့ကြောင့် လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို-ဟုအနက်ပေးမှား၍ နေသည်။ အဇ္ဈာဝရ-သဒ္ဓါ အခြံအရံ ပရိသတ်ကိုဟော၏။

ဖြစ်သော။ ဗာဠန္တိ- ဗာဠိ ဟူသည်ကား၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တံ- သင့်ကို၊ မမ-
 ငါသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ရုစ္စသိ- နှစ်သက်အပ်၏။^၁ သုဏာထာတိ-
 သုဏာထ ဟူသည်ကား၊ အမ္မ တာတာ- အိုမိခင်ဘခင်တို့၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊
 မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏာထ- နားထောင်ပါကုန်လော့။ နာယံ
 ဘာရောတိ- နာယံ ဘာရော ဟူသည်ကား၊ တုမ္မာကံ- သင်မိဘနှစ်ပါးတို့ကို၊ အယံ
 ပဋိဂ္ဂနဘာရော- ဤလုပ်ကျွေးသော ဝန်သည်၊ မမ- ငါ၏ (ဝါ) ငါ့အဖို့၊ ကဒါစိ-
 တစ်ရံတစ်ခါမျှ၊ ဘာရမတော- ဝန်ဟူ၍ အမှတ်သည်၊ န အဟု- မဖြစ်။ တံ မန္တိ-
 တံ မံ ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုမိဘတို့ကိုပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ဘာရောတိ- ဝန်ဟူ၍၊
 အမညိတွာဝ- မမှတ်ထင်မှု၍သာလျှင်၊ တုမေ- သင်မိဘတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌိတံ- လုပ်ကျွေး
 သည်၊ သမာနံ- ဖြစ်ပါလျက်၊ မံ- ငါ့ကို။ ဥပဋ္ဌာနာယ ယာစတီတိ- ဥပဋ္ဌာနာယ
 ယာစတီဟူသည်ကား၊ တုမေ- သင်တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာတံ- လုပ်ကျွေးခြင်း ငှါ၊ မံ- ငါ့ကို၊
 ယာစတိ- တောင်းပန်၏။ ယော ဝေ ဣစ္ဆတီတိ- ယော ဝေ ဣစ္ဆတီဟူသည်ကား၊
 ဟိ- မှန်၏။ မယံ- ငါ့အား၊ တံ- သင်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ မာတရံ ဝါ- အမိကို
 လည်းကောင်း၊ ပိတရံ ဝါ- အဖကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌဟ- လုပ်ကျွေးလော့၊ ဣတိ-

၁။ တံ မမ အတိဝိယ ရုစ္စသိ- တံ-သင်သည်၊ မမ-ငါ့အား၊ အတိဝိယ-အလွန်လျှင်၊ ရုစ္စသိ-
 နှစ်သက်စေ၏ဟု မိုးထိမူ၌ အနက်ပေးထားသည်။ ရုစ္စသိ-ကို ကာရိုက်အကျေကြ်၍
 ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော သမ္ပဒါန်ဝါကျကို အနက်ပေးရာ၌ မြန်မာဂတိသို့
 လိုက်၍ ပေးမှသာ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းမည်ဟု ယူဆသည်။ သမဏဿ ရောစတေ သစ္စံ-
 ဤပြုယုဂ်၌ သမဏဿ-ရဟန်းအား၊ သစ္စံ-သစ္စာတရားသည်၊ ရောစတေ-
 နှစ်သက်၏ဟု အနက်ပေးလေ့ရှိသည်။ မြန်မာဂတိအားဖြင့် ရဟန်းသည် အမှန်ကို
 နှစ်သက်၏ဟု ဆိုလို သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ရုစ-ဓာတ်၏ ကတ္တားဖြစ်သည်။
 သို့သော် ရုစ-ဓာတ်နှင့်ယှဉ်ရာ၌ သမ္ပဒါန်ခံ၍ ဝိဘတ်သက်ရမည်ဖြစ်၍ စတုတ္ထ
 ဝိဘတ်သက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သမဏဿ-ရဟန်းသည်ဟု ကတ္တားထားလျှင်
 သစ္စံ-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကို ကံ-ပုဒ်သို့ ပြောင်းပေးရတော့သည်။ ထို့ကြောင့်
 သမဏဿ-ရဟန်းသည်၊ သစ္စံ-အမှန်ကို၊ ရောစတေ-နှစ်သက်၏ဟု အနက်ပေးမှ
 မြန်မာလို နားလည်နိုင်မည်။ ကစ္စည်းဘာသာဋီကာကိုလည်း ကြည့်ပါဟု
 ညွှန်းလိုပါသည်။

ဤသို့၊ ဝတ္တု- ဆိုခြင်းငှါ၊ န ယုတ္တံ- မသင့်၊ ပန- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သန္တာနံ- ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့် ကုန်သော၊ တုမ္မာကံ- သင်မိဘ နှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုသူကို၊ ဝဒါမိ- ငါဆို၏၊ ကာမေန- ဆန္ဒအားဖြင့်၊ ဝေါ- သင်မိဘနှစ်ပါးတို့သည်၊ နန္တံ- သားဖြစ်သောနန္ဒကို၊ ဝရထ- အလိုရှိပါကုန်လော၊ မမ- ငါ၏၊ ကနိဋ္ဌံ- ညီဖြစ်သော၊ တံ နန္တံ- ထိုနန္ဒကို၊ ရောစေထ- နှစ်သက်ကြပါကုန်လော၊ တုမေသု- သင်မိဘနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ကံ- အဘယ်သူကို၊ ဧသ- ဤညီဖြစ်သော နန္ဒသည်၊ ဥပဋ္ဌာတု- လုပ်ကျွေးရမည်နည်း။ ဟိ- မှန်၏၊ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ- ငါတို့ ညီအစ်ကိုသည်၊ တုမ္မာကံ- သင်တို့၏၊ ပုတ္တာယေဝ- သားတို့သည်သာတည်း။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

မယ်တော်ကို လုပ်ကျွေးစေခြင်း

[နာ- ၃၄၉] အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုနန္ဒရသေ့၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ “တာတ သောဏပဏ္ဍိတ- ချစ်သား သောဏပညာရှိ၊ တေ- သင်၏၊ ကနိဋ္ဌော- ညီတော်နန္ဒသည်၊ စိရပ္ပဝုတ္ထော- ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းနေပြီ။ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိရာဂတမ္ပိ- ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းရသော်လည်း၊ တံ- ထိုသင်ချစ်သားကို၊ ယာစိတုံ- တောင်းပန်ခြင်းငှါ၊ န ဝိသဟာမိ- မဝံ့ပါ။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တံ- ထိုသင်ချစ်သားကို၊ နိဿိတာ- မှီနေရကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ ပန- ယခုအခါ၌မူကား၊ တယာ- သင်ချစ်သားသည်၊ အနုညာတာ- ခွင့်ပြုအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ ဧတံ- ဤသားနန္ဒကို၊ ဗာဟာဟိ- လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်၊ ဥပဂူဟိတွာ- ပွေ့ဖက်၍၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဥပသိယံာယိတုံ- ကပ်၍ နမ်းခြင်းငှါ၊ လဘေယျံ- ရလိုပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမမတ္ထံ- ဤအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တိ- (သောဏပညာရှိအား) ထင်ရှားပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “တယာ တာတ အနုညာတာ၊ (ပ) မုဒ္ဒနိ ဗြဟ္မစာရိနံ” “တယာ တာတ အနုညာတာ၊ (ပ) မုဒ္ဒနိ ဗြဟ္မစာရိနံ” ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၅၇။ တာတ သောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ တံ- သင်ချစ်သားကို၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ နိဿိတာ- မှီ၍နေရကုန်၏၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တယာ-

သင်ချစ်သား သည်၊ အနုညာတာ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဗြဟ္မစာရိနံ-
မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ နံ နန္ဒ- ထိုငါ့သားနန္ဒကို၊ မုဒ္ဒနိ-
ဦးထိပ်၌၊ ဥပယာတုံ- ကပ်၍နမ်းခြင်းငှါ၊ လဘော- ရချင်ပါ၏။

အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရသေသည်။ “အဗ္ဗ-
မိခင်၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ အနုဇာနာမိ- အကျွန်ုပ်ခွင့်ပြု၏။ တွံ- သင်မိခင်သည်၊
ဂစ္ဆ- ကြွတော်မူလော့၊ ပုတ္တံ- သားဖြစ်သော၊ နန္ဒ- နန္ဒကို၊ အာလင်္ဂိတွာ- လည်ဖက်၍၊
သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ယာယိတွာ- နမ်း၍၊ စုမ္ဗိတွာ- စုပ်၍၊ တဝ- သင်မိခင်၏၊ ဟဒယေ-
နှလုံး၌၊ သောကံ- စိုးရိမ်ခြင်းကို၊ နိဗ္ဗာပေဟိ- ငြိမ်းစေတော်မူလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊
အာဟ- ဆိုပြီ၊ သာ- ထိုမယ်တော်သည်၊ တဿ- ထိုသားတော် နန္ဒပညာရှိ၏၊
သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- သားနန္ဒပညာရှိကို၊ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ-
ပရိသတ်၏ အလယ်၌သာလျှင်၊ အာလင်္ဂိတွာ- လည်ဖက်၍၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊
ယာယိတွာ- နမ်း၍၊ စုမ္ဗိတွာ- စုပ်၍၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ သောကံ- စိုးရိမ်ခြင်းကို၊
နိဗ္ဗာပေတွာ- ငြိမ်းစေပြီး၍၊ မဟာသတ္တေန- သားတော်ဘုရားလောင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-
တက္က၊ သလ္လပန္နိ- စကားပြောလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ (ပ) မံ
နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတူ”တိ- “အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ (ပ) မံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတူ”
ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ပဉ္စ ဂါထာ- ဤငါးဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆို၏။

၁၅၈။ တာတသောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ အဿတ္ထဿ- ညောင်
ဗုဒ္ဓဟေပင်၏၊ မာလုတေရိတံ- လေခတ်အပ်သော၊ ပဝါဠိ- သန္တာ
အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော၊ တရုဏံ- ရွက်နုသည်၊ ကမ္မတိ ဣဝ-
လှုပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ- ထို့အတူ၊ စိရဿံ- ကြာမြင့်မှ၊ အာဂတံ-
ရောက်လာသော၊ နန္ဒ- ငါ့သားနန္ဒကို၊ ဒိသ္မာန- မြင်၍၊ မေ- ငါ၏၊ ဟဒယံ-
နှလုံးသည်၊ ပဝေဓတိ- တုန်လှုပ်၏။

၁၅၉။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ အဟံ-
ငါသည်၊ သုတ္တာ- အိပ်ပျော်သည်၊ အမိ- ဖြစ်၏။ သုပိနေ- အိပ်မက်၌၊
နန္ဒ- ငါ့သား နန္ဒကို၊ အာဂတံ- လာလတ်သည်ကို၊ ပဿာမိ- မြင်မက်၏။
တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ အယံ နန္ဒော-

ဤနန္ဒသည်၊ အာဂတော- လာပြီဟု၊ ဥဒဂ္ဂါ- ဝမ်းမြောက်သည်၊ သုမနာ-
နှစ်သက်သည်၊ ဟောမိ- ဖြစ်၏။

၁၆၀။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယဒါ စ- အကြင်အခါ၌ကား၊
ပဋိဗုဒ္ဓိတွာ- နိုးလတ်၍၊ နန္ဒ- ငါ့သားနန္ဒကို၊ အာဂတံ- လာလတ်သည်ကို၊
န ပဿာမိ- မမြင်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဘိယျော- လွန်စွာသော၊ သောကော-
စိုးရိမ်ခြင်းသည်၊ အာဝိသတိ- ဖြစ်၏၊ ဝါ- ဝင်ရောက်၏။ အနပ္ပကံ-
များသော၊ ဒေါမနဿဉ္စ- နှလုံးမသာယာခြင်းသည်လည်း၊ အာဝိသတိ-
ဖြစ်၏၊ ဝါ- ဝင်ရောက်၏။

၁၆၁။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ သော အဟံ- ထိုငါသည်၊ အဇ္ဇ-
ယနေ၊ စိရဿံ- ကြာမြင့်မှသာလျှင်၊ နန္ဒ- ငါ့သားနန္ဒကို၊ အာဂတံ- လာလတ်
သည်ကို၊ ပဿာမိ- မြင်ရ၏။ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ဘတ္တု စ- လင်၏
လည်းကောင်း၊ မယုဉ္စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ ပိယော- ချစ်အပ် သူသည်၊
ဘဝတိ- ဖြစ်၏။ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ နန္ဒော- နန္ဒသည်၊
ယရံ- ငါတို့ကျောင်းသို့၊ ပါဝိသီ= ပဝိသတု- ဝင်ပါစေ။

၁၆၂။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယံ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ နန္ဒော-
ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ပိတုပိ- အဖ၏လည်း၊ သုပ္ပိယော- အလွန်ချစ်မြတ်
နိုးအပ်သူသည်၊ ဘဝတိ- ဖြစ်၏။ တံ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊
ယရာ- ကျောင်းမှ၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒကို၊ နပ္ပဝသေ- ထွက်မသွားပါစေလင့်၊
တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ယံ- အကြင်သူကို၊
ဣစ္ဆသိ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုလုပ်ကျွေးလိုသောသူကို၊
လဘတု- ရပါစေ။ မံ- ငါ့ကို၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ဥပတိဋ္ဌတု-
လုပ်ကျွေးပါစေ။

တတ္ထ- ထို‘အဿတ္ထဿေဝ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ မာလုတေရိတန္တိ-
မာလုတေရိတံ ဟူသည်ကား၊ ဝါတာဟတံ- လေသည်ခတ်အပ်သော၊ အဿတ္ထဿ-
ပညောင်ပင်၏၊ ပလ္လဝံ- စိမ်းညိုသောအရွက်သည်၊ ကမ္ပတိ ယထာ- လှုပ်ရှား
ဘိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ထို့အတူ၊ စိရဿံ- ကြာမြင့်မှ၊ နန္ဒ- သားဖြစ်သောနန္ဒကို၊ ဒိသ္မာ-

မြင်၍၊ အဇ္ဇ- ယနေ၊ မမ- ငါ၏၊ ဟဒယံ- နှလုံးသည်၊ ကမ္မတိ- လှုပ်ရှား၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သုတ္တာတိ- သုတ္တဟူသည်ကား၊ တာတ သောဏ- ချစ်သား သောဏ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ သုတ္တာပိ- အိပ်ပျော်၍ နေပါသော်လည်း၊ သုပိနေ- အိပ်မက်၌၊ နန္ဒ- သားနန္ဒကို၊ အာဂတံ- ရောက်လာ သည်ကို၊ ပဿာမိ- မြင်ရ၏၊ တဒါပိ- ထိုအခါ၌လည်း၊ ဥဒဂ္ဂါ- တတ်ကြွသော စိတ်ရှိသည်၊ ဟောမိ- ဖြစ်၏။ ဘတ္တုစွာတိ- ဘတ္တုစွဟူသည်ကား၊^၁ မေ- ငါ၏၊ သာမိကဿ စ- လင်၏လည်းကောင်း၊ မယ္ဗဉ္စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ ပိယော- ချစ်အပ် သူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ နန္ဒော နော ပါဝိသီ ယရန္တိ- နန္ဒော နော ပါဝိသီ ယရံ ဟူသည်ကား၊ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ နန္ဒော- နန္ဒသည်၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့၊ ပဝိသတု- ဝင်စေလော့။ ယန္တိ- ယံဟူသည်ကား၊ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ပိတုပိ- ဘခင်၏ လည်း၊ သုဠ- လွန်စွာ၊ ပိယော- ချစ်အပ်သူသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏) တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဣမမှာ ယရာ- ဤအိမ်မှာ န ဝိပ္ပဝသေယျ- မထွက်ခွါပါ စေလင့်။ နန္ဒော တန္တိ- နန္ဒော တံဟူသည်ကား၊ တာတ- ချစ်သား သောဏ၊ နန္ဒော- သားနန္ဒသည်၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ လဘတု- ရပါစေ။ မံ နန္ဒောတိ- မံ နန္ဒောဟူသည်ကား၊ တာတ သောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ တဝ- သင်၏၊ ပိတရံ- ဘခင်ကို၊ တွံ- သင်သည်၊ ဥပဋ္ဌဟ- လုပ်ကျွေးလော့။ မံ- ငါ့ကို၊ နန္ဒော- နန္ဒသည်၊ ဥပဋ္ဌာတု- လုပ်ကျွေးစေလော့။

မိခင်တို့ ကျေးဇူး

[နာ-၃၅၀] မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့သည်၊ “ဧဝံ- ဤသို့ ဟောတူ”တိ- ဖြစ်စေဟု၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သမ္ပဋိစ္စိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ “နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တယာ- သင်သည်၊ ဇေဋ္ဌကကောဋ္ဌာသော- ကြီးသော

၁။ ဘတ္တုစွ- အရှင်၊ လင်သား-အနက်ဟော ပါဠိပုဒ်မှာ ဘတ္တာ-ဖြစ်သည်၊ သက္ကတ၌ (bhaht)-ဖြစ်သည်၊ ဆဋ္ဌိဧကဝုဏ်ဝိဘတ်ဆုံး နာမ်ပုဒ် ပုံစံမှာ သက္ကတ အလို ဘတ္တု- ဟု ဝိသုဒ္ဓိနိဋ္ဌိရှိသည်၊ နောက် စ-ဗျည်းနှင့် ၎င်းဝိသုဒ္ဓိနိဋ္ဌိကို သဒ္ဒါသပြု၍ ဘတ္တုစွ- ဟုပုဒ် ဖြစ်လာသည်၊ သက္ကတပုဒ်ကို အသုံးပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အဖို့အစုကို၊ လဒွေ၊ ရအပ်ပြီ။ မာတာ နာမ- အမိမည်သည်ကား၊ အတိ
ဂုဏကာရိကာ- ကျေးဇူးကို အလွန်ပြုတတ်ပေ၏။ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်၊
ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ပဋိဇ္ဈေယျာသိ- ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏။” ကုတိ- ဤသို့၊ ဩဝဒိတ္တာ-
(ညီတော်နန္ဒကို) ဆုံးမတော်မူ၍၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊
ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ “အနုကမ္ပကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ (ပ)
မာတာ တံ ဝရတေ ဣသေ” တိ- “အနုကမ္ပကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ (ပ) မာတာ တံ
ဝရတေ ဣသေ” ဟူကုန်သော၊ ဒွေ ဂါထာ- နှစ်ဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၁၆၃။ ဣသေ- ညီထွေးနန္ဒရသေ၊ မာတာ နာမ- အမိမည်သည်ကား၊
ပုတ္တေ- သား၌၊ အနုကမ္ပကာ- နူးညံ့သော စိတ်ရှိ၏၊ ပတိဋ္ဌာ စ-
တည်ရာလည်း ဖြစ်၏၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးငယ်စဉ်ကာလ၌၊ နော- ငါတို့အား၊
ရသဒဒိ စ- နို့ရည်ဟူသော အရသာကိုလည်း ပေးတတ်၏။ သဂ္ဂဿ
လောကဿ- နတ်ရွာကို ရခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်းပေတည်း။ မာတာ-
မယ်တော်သည်၊ တံ- ထိုသင်ညီထွေးကို၊ ဝရတေ- တောင့်တ၏။

၁၆၄။ ဣသေ- ညီထွေးနန္ဒရသေ၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ ပုဗ္ဗေ-
ရှေး ငယ်စဉ်ကာလ၌၊ ရသဒဒိ - နို့ရည်တည်းဟူသော အရသာကို
ပေးတတ်၏။ ဂေါတ္တိ- စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ မာတာ- အမိသည်၊
ပုညုပသံဟိတာ- ကောင်းမှုနှင့် စပ်၏။ သဂ္ဂဿ လောကဿ- နတ်ရွာကို
ရခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်းပေတည်း။ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ တံ-
သင်ညီထွေးကို၊ ဝရတေ- တောင့်တ၏။

တတ္ထ- ထို‘အနုကမ္ပကာ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အနုကမ္ပကာတိ- အနုကမ္ပကာ
ဟူသည်ကား၊ မုဒုဟဒယာ- နူးညံ့သော စိတ်ထားရှိ၏။ ပုဗ္ဗေ ရသဒဒိတိ- ပုဗ္ဗေ
ရသဒဒိဟူသည်ကား၊ ပဌမမေဝ- ရှေးဦးကပင်လျှင်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
ခီရသဒ္ဓါတဿ- နို့ရည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ရသဿ- အရသာကို၊ ဒါယိကာ-
ပေးတတ်သူသည်။ မာတာ တန္တိ- မာတာ တံဟူသည်ကား၊ မမ- ငါ၏၊ မာတာ-
အမိသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ န ကုစ္ဆတိ- အလိုမရှိ၊ တံ- သင့်ကို၊ ဝရတိ ကုစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏။
ဂေါတ္တိတိ- ဂေါတ္တိဟူသည်ကား၊ ဂေါပါယိကာ- စောင့်ရှောက်တတ်သူသည်။

ပုညပသံဟိတာတံ- ပုညပသံဟိတာဟူသည်ကား၊ ပုညပနိဿိတာ- ကောင်းမှု၏ မှီရာသည်၊ ပုညဒါယိကာ- ကောင်းမှုကို ပေးတတ်သူသည်။

မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသင့်ကြောင်း

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသောဏရသေ့သည်၊ ဒွိဟိဂါထာဟိ- နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့်၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ဂုဏံ- ကျေးဇူးကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ တဿာ- ထိုမယ်တော်၏၊ အာသနေ- နေရာ၌၊ နိဿိန္ဒကာလေ- နေသောအခါ၌၊ “နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တွံ- သင်သည်၊ ဒုက္ကရကာရိကံ- လုပ်ကျွေးနိုင်ခဲ့သော၊ မာတရံ- အမိကို၊ လဘသိ- ရ၏၊ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ- ငါတို့ကို၊ မာတရာ- မယ်တော်သည်၊ ဒုက္ခေန- ဆင်းရဲသဖြင့်၊ သံဝမိတာ- ကောင်းစွာကြီးစေအပ်ကုန်ပြီ၊ တံ- ထိုမယ်တော် ကို၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တွံ- သင်သည်၊ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိဇ္ဈဂါဟိ- ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့၊ အမရုရာနိ- မချို(မကောင်း)ကုန်သော၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ မာ ခါဒါပေဟိ- မစားစေလင့်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ- ပရိသတ်၏ အလယ်၌ပင်လျှင်၊ မာတု- အမိအား၊ ဒုက္ကရကာရိကတံ- လုပ်ကျွေးရခဲသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္နော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ ။ပ။ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ”တိ- “အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ ။ပ။ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ”ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဧကေနဝိသတိဂါထာ- ဤတစ်ဆယ့်ကိုးဂါထာတို့ကို) အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

၁၆၅။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတာ နာမ- အမိမည်သည်ကား၊ ပုတ္တဖလံ- သားဆုဟု ဆိုအပ်သော အကျိုးကို၊ အာကင်္ခမာနာ- အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဒေဝတာယ- နတ်အား၊ နမဿတိ- ရှိခိုး၏၊ နက္ခတ္တာနိ စ- နက္ခတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ- ဥတု နှစ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။

၁၆၆။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တဿာ- ထိုအမိအား၊ ဥတုမိ- ရှေးဖြစ်သော ဥတုသည်၊ နာတာယ- သန့်ရှင်းပြီးသော်၊ ဂဗ္ဘဿ- ကိုယ်ဝန်၏၊ ဝေါက္ကမော- တည်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ တေန- ထိုကိုယ်ဝန်တည်ခြင်းကြောင့်၊

ဒေါဟဠိနီ- ချင်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တေန ကာရဏေန-
ထိုသို့ချင်ခြင်းရှိသောကြောင့်၊ သာ မာတာ- ထိုအမိကို၊ သုဟဒါ-
သုဟဒါမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၁၆၇။ နန္ဒ- ညီချစ်နန္ဒ၊ သံဝစ္ဆရံ ဝါ- တစ်နှစ်ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဦးနံ
ဝါ- တစ်နှစ်အောက် ယုတ်လျော့၍လည်းကောင်း၊ ပရိဟရိတွာ- လွယ်၍၊
ဝိဇာယတိ- ဖွား၏။ တေန ကာရဏေန- ထိုသို့ဖွားသောကြောင့်၊ သာ
မာတာ- ထိုအမိသည်။ ဇနယန္တိတိ စ- ဇနယန္တိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇနေတ္တိ
စ- ဇနေတ္တိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၁၆၈။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ယာ မာတာ- အကြင်အမိသည်၊ ထနခီရေန
စ- နို့ရည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂီတေန စ- သီချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊
အင်္ဂပါဝုရဏေန စ- သားမြတ်အကြား၌ အိပ်စေ၍ ကိုယ်အတွေ့ကို
နှံစေလျက် ကြီးပွားစေသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရောဒန္တံ- ငိုသော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊
တောသေတိ- နှစ်သက်စေ တတ်၏။ ဝါ- နှစ်သိမ့်၏။ တေန ကာရဏေန-
ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ သာ မာတာ- ထိုအမိကို၊ ကောသေန္တိ- တောသေန္တိ
ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

[နာ-၃၅၁] ၁၆၉။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တတော ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊
ယာ မာတာ- အကြင်အမိသည်၊ ယောရေ- ပြင်းစွာသော၊ ဝါတာတပေ-
လေနပူသည်၊ ဇာတေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ မမံ ကတွာ- မြတ်နိုးတနာပြု၍၊
ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်တတ်၏။ အပ္ပဇာနန္တံ- မသိကြား မလိမ္မာသေးသော၊
ဒါရကံ- မိမိသားငယ်ကို၊ ပေါသေတိ- မွေးမြူတတ်၏။ တေန- ထို့ကြောင့်၊
သာ မာတာ- ထိုအမိကို၊ ပေါသေန္တိ- ပေါသေန္တိ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၁၇၀။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတု- အမိ၏၊ ယဉ္ဇ ဓနံ- အကြင်ဥစ္စာသည်
လည်း၊ ဟောတိ- ရှိ၏။ ပိတု- အဖ၏၊ ယဉ္ဇ ဓနံ- အကြင်ဥစ္စာသည်လည်း၊
ဟောတိ- ရှိ၏။ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တဿ- သားအား၊ သိယာ အပိ- ဖြစ်ငြား
အံ့လည်း မသိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတဿ- ထိုသား၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှါ၊
ဥဘယံ- အမိဥစ္စာ အဖဥစ္စာ နှစ်ပါးစုံကို၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဂေါပေတိ-
စောင့်ရှောက်ပေတတ်၏။

၁၇၁။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ‘ပုတ္တ- သားမိုက်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ကရောဟိ- ပြုလော့၊ ပုတ္တ- သားမိုက်၊ အဒံ- ဤအမှုကို၊ မာ ကရောဟိ- မပြုလင့်။’ က္ကတိ- ဤသို့ မာတာ- အမိသည်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်းခံ၏၊ ပတ္တယောဗ္ဗနေ- အရွယ်သို့ ရောက်သော အခါ၌၊ ပရဒါရေသု- တစ်ပါးသူ မယားတို့၌၊ ပမတ္တံ- မေ့လျော့သော၊ နိသီထေ- ညဉ့်အခါ၌၊ အနာယန္တံ- မရောက်လာသော၊ သာယံ- ညဉ့်အခါ၌၊ အနာယန္တံ- မရောက်လာသော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဥတု- သိ၍၊ မဂ္ဂံ- လမ်းကို၊ ဩလောကေန္တိ- ကြည့်လျက်၊ က္ကတိ က္ကမေဟိ ကာရဏေဟိ- ဤသို့သော အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်းတတ်၏။

အမိမလုပ်ကျွေးပြစ်

၁၇၂။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဧဝံ က္ကမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန- ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ကိစ္ဆာ ဘတော- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ သုတ်သင်ကျွေးမွေးအပ်သော၊ ယော ပေါသော- အကြင်သားသည်၊ မာတု- အမိအား၊ အပရိစာရကော- မလုပ်ကျွေး။ သော ပေါသော- ထိုသားသည်၊ မာတရိ- အမိကို၊ မိစ္ဆာစရိတ္တာန- မလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ နိရယံ- ငရဲ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ရ၏။

အဖမလုပ်ကျွေးပြစ်

၁၇၃။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဧဝံ က္ကမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန- ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ကိစ္ဆာ ဘတော- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ သုတ်သင်ကျွေးမွေးအပ်သော၊ ယော ပေါသော- အကြင်သားသည်၊ ပိတု- အဖအား၊ အပရိ စာရကော- မလုပ်ကျွေး။ သော ပေါသော- ထိုသားသည်၊ ပိတရိ- အဖကို၊ မိစ္ဆာ စရိတ္တာန- မလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ နိရယံ- ငရဲ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ရ၏။

၁၇၄။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဓနကာမာနံ- ဥစ္စာကို အလိုရှိကုန်သောသူတို့၏၊ ဓနာပိ- ရပြီးသော ဥစ္စာသည်လည်း၊ မာတရံ- အမိကို၊ အပရိစရိတ္တာန- မလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ နဿတိ- ပျောက်ပျက်တတ်၏။

သော ပေါသော- ထိုအမိကို မလုပ်ကျွေးသော သားသည်၊ ကိစ္ဆံ ဝါ- ဆင်းရဲ
မြို့ငြင်ခြင်းသို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်တတ်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ မေ မယာ-
ငါသည်၊ သုတံ- ကြားအပ် ဖူး၏။

၁၇၅။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဓနကာမာနံ- ဥစ္စာကို အလိုရှိကုန်သော
သူတို့၏၊ ဓနာပိ- ရပြီးသော ဥစ္စာသည်လည်း၊ ပိတရံ- အဖကို၊ အပရိ
စရိတ္တာန- မလုပ်ကျွေးသော ကြောင့်၊ နဿတိ- ပျက်စီးတတ်၏။ သော
ပေါသော- ထိုအဖကို မလုပ်ကျွေးသော သားသည်၊ ကိစ္ဆံ ဝါ- ဆင်းရဲ
မြို့ငြင်ခြင်းသို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်တတ်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ မေ မယာ-
ငါသည်၊ သုတံ- ကြားအပ်ဖူး၏။

၁၇၆။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ အာနန္ဒော စ- နှစ်သက်ခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ ပမောဒေါ စ- လွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
ဟသိတဉ္စ- ရယ်ရွှင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကီဠိတဉ္စ- မြူးထူးပျော်ပါး
ကစားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံကို၊ မာတရံ- အမိကို၊
ပရိစရိတ္တာန- ရိုသေစွာလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ ဝိဇာနတော- ပညာရှိသော
သားအား၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ လဗ္ဘံ- ရအပ်၏။

၁၇၇။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ အာနန္ဒော စ- နှစ်သက်ခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ ပမောဒေါ စ- လွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
ဟသိတဉ္စ- ရယ်ရွှင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကီဠိတဉ္စ- မြူးထူးပျော်ပါး
ကစားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံကို၊ ပိတရံ- အဖကို၊
ပရိစရိတ္တာန- ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ ဝိဇာနတော- ပညာရှိသော
သားအား၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ လဗ္ဘံ- ရအပ်၏။

သင်္ဂဟတရားလေးပါး

၁၇၈။ တာတ- အမောင်နန္ဒ၊ ဣဓ- ဤလူရွာလောက၌၊ မာတာပိတူနံ-
အမိအဖတို့အား၊ ယံ ဒါနဉ္စ- အကြင်ပေးအပ်သောဝတ္ထုသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။
တံ ဒါနဉ္စ- ထိုပေးအပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးအပ်၏။ ယာ
ပိယဝါစာ စ- အကြင်ချစ်ဖွယ်သော စကားသည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။

သာ ပိယဝါစာ စ- ထိုချစ်ဖွယ်သော စကားကိုလည်း၊ ဘဏိတဗ္ဗာ- ပြောဆို
အပ်၏။ ယာ အတ္ထစရိယာ စ- အကြင် ဖြစ်ပေါ်သောကိစ္စကို ပြီးစေသော
အားဖြင့် အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းသည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ သာ အတ္ထစရိယာ
စ- ထို ဖြစ်ပေါ်သော ကိစ္စကို ပြီးစေသောအားဖြင့် အကျိုးကို ကျင့်ခြင်း
ကိုလည်း၊ စရိတဗ္ဗာ- ကျင့်အပ်၏။ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ် တို့၌၊
ယထာရဟံ- ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ၊ ဓမ္မေသု- ကြီးသောသူတို့အား
အရိုအသေပြုအပ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌၊ ယာ သမာနတ္တတာ စ-
အကြင် ကိုယ်နှင့်ထပ်တူ ကျင့်အပ်သော အဖြစ်သည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။
သာ သမာနတ္တတာ စ- ထို ကိုယ်နှင့်ထပ်တူ ကျင့်အပ်သော အဖြစ်
ကိုလည်း၊ ကာတဗ္ဗာ- ပြုအပ်၏။ တာတ- ညီတော်နန္ဒ၊ လောကေ-
လောက၌၊ ဧတေ ခေါ် သင်္ဂဟာ- ဤလေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်၊
ယာယတော- သွားသော၊ ရထဿ- ရထား၏။ အာဏီဝ- နားစောင့်
ကဲ့သို့တည်း။

၁၇၉။ ဧတေ စ သင်္ဂဟာ- ဤ လေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်၊
နာ'ဿု- မရှိကုန်ငြားအံ့၊ မာတာ- အမိသည်၊ ပုတ္တကာရဏာ- သားဟူသော
အကြောင်းကြောင့်၊ မာနံ ဝါ- မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပူဇံ ဝါ-
ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န လဘေထ- မရနိုင်ရာ၊ ပိတာ ဝါ- အဖသည်
မူလည်း၊ ပုတ္တ ကာရဏာ- သားဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မာနံ ဝါ-
မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပူဇံ ဝါ- ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န
လဘေထ- မရနိုင်ရာ။

၁၈၀။ ယသ္မာ စ- အကြင်ကြောင့်လည်း၊ ဧတေ- ဤလေးပါးတို့သည်၊
သင်္ဂဟာ- သင်္ဂဟဝတ္ထုမည်ကုန်၏ (ဧတေ သင်္ဂဟာကို ဧတေ သင်္ဂဟေဟု
ကံအနက်ယူ၍ သမ္ပပေက္ခန္တိ၌စပ်ဟု ပါထိကဋီကာဖွင့်၏)။ ပဏ္ဍိတာ-
ပညာရှိတို့သည်၊ သမ္ပပေက္ခန္တိ- ကောင်းစွာ ရှုကုန်၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊
တေ- ထိုလေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်၊ မဟတ္တံ- မြတ်သောအဖြစ်သို့
ပပေါနိ- ရောက်ကုန်၏။ ပသံသာ စ- ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သည်လည်း၊
ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

[နာ-၃၅၂] ၁၈၁။ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ပုတ္တာနံ- သားတို့၏၊
ဗြဟ္မာတိ- ဗြဟ္မာဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ- လက်ဦးဆရာဟူ၍
လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စရေ- ဆိုအပ်ကုန်၏။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတာပိတရော-
အမိအဖတို့သည်၊ ပုတ္တာနံ- သားတို့၏၊ အာဟုနေယျာ- ဆောင်၍ ပူဇော်
အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ခံထိုက်ကုန်၏။ ပဇာယ- သား၌၊ ယသ္မာ-
အကြင့်ကြောင့်၊ အနုကမ္မကာ- အစဉ်သနားခြင်းရှိကုန်၏။

မိဘကို ရှိခိုးသင့်ကြောင်း

၁၈၂။ တဿာ ဟိ- ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ နေ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ပဏ္ဍိတော-
ပညာရှိသော သားသည်၊ အန္ဓေန စ- ထမင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထော-
ထိုမှတစ်ပါး၊ ပါနေန စ- အဖျော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထေန စ- အဝတ်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ သယနေန စ- အိပ်ရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆာနေန စ-
ခြေလက် ဆုပ်နယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှာပနေန စ- ရေချိုးစေခြင်းဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ပါဒါနံ- ခြေတို့ကို ဓောဝနေန စ- ဆေးသဖြင့်လည်းကောင်း၊
နမဿေယျ စ- ရှိလည်း ရှိခိုးရာ၏။ သက္ကရေယျ စ- အရိုအသေကိုလည်း
ပြုရာ၏။

၁၈၃။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတာပိတူသု- အမိအဖတို့၌၊ တာယ
ပါရိစရိယာယ- ထိုသို့လုပ်ကျွေးခြင်းကြောင့်၊ နံ- ထိုသားကို၊ ပဏ္ဍိတာ-
ပညာရှိတို့သည်၊ ဣဓေဝ- ဤလူ့ပြည်၌ပင်လျှင်။ နံ- ထို မိဘတို့၌
လုပ်ကျွေးသော သားကို၊ ပသံသန္တိ- ခိုးမွမ်းကုန်၏။ ပေစ္စ- သေလွန်ပြီးသော
အခါ၌၊ သဂ္ဂေ- နတ်ပြည်၌၊ ပမောဒတိ- မွေ့လျော်ရ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊
အာဟ- ဆိုပြီ။

တတ္ထ- ထို‘အာကင်္ခမာနာ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ ပုတ္တဖလန္တိ- ပုတ္တဖလံ
ဟူသည်ကား၊ ပုတ္တသင်္ခါတံ- သားဟုဆိုအပ်သော၊ ဖလံ- အကျိုးတရားကို။
ဒေဝတာယ နမဿတီတိ- ဒေဝတာယ နမဿတိဟူသည်ကား၊ “မေ- ငါ့အတွက်၊
ဝါ- ငါ့အား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတု- ဖြစ်စေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊
ဒေဝတာယ- နတ်အား၊ နမက္ကာရံ- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကရောတိ- ပြု၏။ အာယာစတိ-

တောင်းပန်၏။ ပုစ္ဆတိတိ- ပုစ္ဆတိဟူသည်ကား၊ “ကတရေန နက္ခတ္တေန- အဘယ်
 နက္ခတ်ဖြင့်၊ ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဒိဃာယုကော-
 ရှည်သောအသက် ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊ ကတရေန- အဘယ်နက္ခတ်ဖြင့်၊
 (ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊) အပ္ပါယုကော- တိုသောအသက်
 ရှိသည်။” (ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊) ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ နက္ခတ္တာနိ စ- နက္ခတ်
 တို့ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စာတိ- ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စဟူသည်ကား၊
 “ဆန္ဒ- ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဥတုနံ- ဥတုတို့တွင်၊ ကတရသ္မိံ ဥတုမိ- အဘယ်ဥတု၌၊
 ဇာတော- မွေးဖွားသော သားသည်၊ ဒိဃာယုကော- ရှည်သောအသက်ရှိသည်၊
 ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊ ကတရသ္မိံ ဥတုမိ- အဘယ်ဥတု၌၊ (ဇာတော- မွေးဖွားသော
 သားသည်၊) အပ္ပါယုကော- တိုသော အသက်ရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊)
 ဝါ- ထို့အပြင်၊ ကတိဝဿာယ- အဘယ်အရွယ်ရှိသော၊ မာတုယာ- အမိသည်၊
 ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဒိဃာယုကော- ရှည်သော
 အသက်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊ ကတိဝဿာယ- အဘယ် အရွယ်ရှိသော၊
 (မာတုယာ- အမိသည်၊ ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ အပ္ပါယုကော-
 တိုသောအသက်ရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊)” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ
 စ- ဥတု နှစ်တို့ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။ ဥတုမိ နှာတာယာတိ- ဥတုမိ နှာတာယ
 ဟူသည်ကား၊ ပုပ္ဖေ- ရာသီပန်းသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်ပြီးလတ်သော်၊ ဥတုမိ- ဥတုသည်၊
 နှာတာယ- သန့်ရှင်းပြီးလတ်သော်။ ဝေါက္ကမောတိ- ဝေါက္ကမောဟူသည်ကား၊
 တိဏ္ဍံ- သုံးပါးသော တရားတို့၏၊ သန္နိပါတာ- ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်၊ ဂဟ္တာဝက္ကန္တိ-
 ကိုယ်ဝန်၏ သက်ရောက်ခြင်း သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ကုစ္ဆိယံ- အမိဝမ်း၌၊ ဂဟ္တာ-
 ကိုယ်ဝန်သည်၊ ပတိဌာတိ- တည်၏။ တေနာတိ- တေန ဟူသည်ကား၊ တေန
 ဂဟ္တာန- ထိုကိုယ်ဝန်ကြောင့်၊ သာ- ထိုမိခင်သည်၊ ဒေါဟဠိနိ- တပ်ချင်ခြင်းသည်၊
 ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တေနာတိ- တေန ဟူသည်ကား၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တဿာ-
 ထိုမိခင်၏၊ ကုစ္ဆိမိ- ဝမ်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တပဇာယ- ဖြစ်သော သတ္တဝါ၌၊ သိနေဟော-
 ချစ်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်၏၊ တေန ကာရဏေန- ထိုအကြောင်းကြောင့်၊
 “သုဟဒါ”တိ- သုဟဒါ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ တေနာတိ- တေန ဟူသည်ကား၊
 တေန ကာရဏေန- ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ သာ- ထိုမိခင်သည်၊ “ဇနယန္တိ”တိ စ-

ဇနယန္တိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “ဇနေတ္တိ”တိ စ- ဇနေတ္တိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

အင်္ဂပါဝုရဏေန စာတိ- အင်္ဂပါဝုရဏေန စဟူသည်ကား၊ ထနန္တရေ- သားမြတ် တို့၏ အကြား၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- လျောင်းစေ၍၊ သရီရသမ္ဘဿံ- ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အတွေ့ကို၊ ဖရာပေန္တိ- ပျံ့နှံ့စေလျက်၊ အင်္ဂသင်္ခါတေန- အင်္ဂဟု ဆိုအပ်သော၊ ပါဝုရဏေန ဧဝ- အခြံအရံဖြင့်သာ။ တောသေန္တိတိ- တောသေန္တိ ဟူသည်ကား၊ သညာပေန္တိ- သိစေတတ်သူ၊ ဟာသေန္တိ- ရွှင်စေတတ်သူ။ မမံ ကတွာ ဥဒိက္ခတိတိ- မမံ ကတွာ ဥဒိက္ခတိ ဟူသည်ကား၊ “မေ- ငါ၏၊ ပုတ္တဿ- သား၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဝါတော- လေသည်၊ ပဟရတိ- ခတ်၏၊ အာတပေါ- နေပူသည်၊ ဖရတိ- ဖြန့်၏။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ မမံ ကာရံ- မြတ်နိုးတနာမှု ပြုခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သိနိဇ္ဇေန- နူးညံ့သော၊ ဟဒယေန- စိတ်နှလုံးဖြင့်၊ ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်မြင်တတ်၏။ ဥဘယမေတဿာတိ- ဥဘယမေတဿဟူသည်ကား၊ ဥဘယမ္ပိ- မိဘက်ဖဘက် နှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ ခနံ- ထိုဥစ္စာသည်၊ ဧတဿ ပုတ္တဿ- ထိုသား၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှါ၊ အညေသံ- အခြားသော သူတို့အား၊ အဒဿေတွာ- မပြုမူ၍၊ သာရဂဏ္ဌာဒိသု- ဥစ္စာထားရာတိုက်ခန်း အစရှိသည်တို့၌၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဂေါပတိ- စောင့်ရှောက်၏။ ဧဝံ ပုတ္တ၊ အဒံ ပုတ္တာတိ- ဧဝံ ပုတ္တ အဒံ ပုတ္တ ဟူသည်ကား၊ “အန္ဓဗာလပုတ္တ- သားမိုက်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ရာဇကုလာဒိသု- မင်းမျိုး အစရှိသည်တို့၌၊ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်လော့။ အဒံ- ဤမည်သော၊ ကမ္မံ စ- အမှုကိုလည်း၊ မာ ကရောဟိ- မပြုပါနှင့်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သိက္ခာပေန္တိ- သင်ကြားပေးလေ့ရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်း၏၊ ကိလမတိ- ပင်ပန်း၏။

[နာ-၃၅၃] ပတ္တယောဗ္ဗနေတိ- ပတ္တယောဗ္ဗနေဟူသည်ကား၊ ပုတ္တေ- သားသည်၊ ပတ္တယောဗ္ဗနေ- အရွယ်ရောက်သော အခါ၌၊ တံ ပုတ္တံ- ထိုသားကို၊ နိသီထေ- ညဉ့်သန်းခေါင်၌၊ ပရဒါရေသု- သူတစ်ပါးမယားတို့၌၊ ပမတ္တံ- ယစ်မူး၍ နေသည်ကို၊ သာယံ- ညချမ်း၌၊ အနာဂစ္ဆန္တံ- ပြန်မလာသည်ကို၊ ဥ တွာ- သိ၍၊ အဿုပုဏ္ဏေဟိ- ပြည့်သောမျက်ရည်ရှိကုန်သော၊ နေတ္တေဟိ- မျက်လုံးတို့ဖြင့် မဂ္ဂံ- သားလာမည့်လမ်းကို၊ ဩလောကေန္တိ- ကြည့်လျက်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်း၏၊ ကိလမတိ- ပင်ပန်း၏။

ကိစ္ဆာ ဘတောတိ- ကိစ္ဆာ ဘတောဟူသည်ကား၊ ကိစ္ဆေန- ပင်ပန်းစွာ၊ ဘတော- မွေးမြူအပ်သော၊ ပဋိဇဉ်တော- ကျွေးမွေးသုတ်သင်အပ်သော။ မိစ္ဆာ စရိတွာနာတိ- မိစ္ဆာ စရိတွာန ဟူသည်ကား၊ မာတရံ- အမိကို၊ အပဋိဇဉ်တွာ- မလုပ်ကျွေးမူ၍။ နနာပီတိ- နနာပိ ဟူသည်ကား၊ နနမ္ပိ- ဥစ္စာသည်လည်း၊ အယမေဝ ဝါ- ဤ နနမ္ပိဟူသော ပုဒ်သည်ပင်လျှင်၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ ဣဒံ- ဤအနက်ကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ နနကာမာနံ- ဥစ္စာကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့အား၊ ဥပ္ပန္နံ- ဖြစ်ပြီးသော၊ နနမ္ပိ- ဥစ္စာသည်လည်း၊ မာတရံ- အမိကို၊ အပဋိဇဉ်န္တာနံ- မလုပ်ကျွေးသော သူတို့အား၊ နဿတိ- ပျက်တတ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မေ- ငါသည်၊ သုတံ- ကြားအပ်ဖူးပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ကိစ္ဆံ ဝါ သောတိ- ကိစ္ဆံ ဝါ သော ဟူသည်ကား၊ ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ တဿ- ထို အမိကို မလုပ်ကျွေးသော သူ၏၊ နနံ ဝါ- ဥစ္စာသည် မူလည်း၊ နဿတိ- ပျက်တတ်၏။ သော ပုရိသော- ထို အမိကို မလုပ်ကျွေးသော ယောက်ျားသည်၊ ဒုက္ခံ ဝါ- ဆင်းရဲသို့မူလည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်ရ၏။ လဗ္ဘမေတန္တိ- လဗ္ဘမေတံ ဟူသည်ကား၊ ဣမ လောကေ စ- ဤလောက၌လည်းကောင်း၊ ပရလောကေ စ- တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း၊ ဧတံ အာနန္ဒာဒိသုခံ- ထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း အာနန္ဒအစရှိသော ချမ်းသာကို၊ မာတရံ- အမိကို၊ ပရိစရိတွာ- လုပ်ကျွေး၍၊ ပိဇာနတော- သိတတ်သော၊ ပဏ္ဍိတဿ- ပညာရှိအား၊ လဗ္ဘံ- ရအပ်၏။ တာဒိသေန- ထိုကဲ့သို့ အမိကို လုပ်ကျွေးသော သူသည်၊ လဒ္ဓံ- ရခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဒါနဉ္စာတိ- ဒါနဉ္စဟူသည်ကား၊ မာတာပိတုနံ- အမိအဖတို့ကို၊ ဒါနံ- အလှူ ဝတ္ထုကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးအပ်၏၊ ပိယဝစနံ- ချိုသာသော စကားကို၊ ဘဏိတဗ္ဗံ- ဆိုအပ်၏၊ ဥပ္ပန္နကိစ္စသာဓနဝသေန- ဖြစ်ပေါ်သောကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အတ္ထော- အစီးအပွားကို၊ စရိတဗ္ဗော- ကျင့်အပ်၏။ ဓမ္မေသုတိ- ဓမ္မေသု

၁။ အာနန္ဒာဒိသုခံ- အာနန္ဒ-အားသေးသော ပီတိ၊ ပမောဒ-အားကြီးသော ပီတိ၊ ဟသိက-ရယ်ရွှင်ခြင်း၊ ကိဠိတ-မြူးထူးပျော်ရွှင်ခြင်း။ ပါဠိတော်၌ သုခလေးမျိုးကို ပြထားသည်။

ဟူသည်ကား၊ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မေသု- ကြီးသောသူတို့အပေါ်၌ အရိုအသေ ပြုသော
 တရားတို့၌၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ ပရိသမဇ္ဈေ- ပရိသတ်အလယ်၌၊ (ဂတာနံ-
 ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ မာတာပိတူနံ ဝါ- အမိအဖတို့အားလည်းကောင်း၊
 ရဟောဂတာနံ- ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ (မာတာပိတူနံ ဝါ-
 အမိအဖတို့အားလည်းကောင်း၊) အဘိဝါဒနာဒိဝသေန- ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ သမာနတ္တတာ- တူမျှသည်၏အဖြစ်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ- ပြုအပ်၏၊
 ရဟော- ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ အဘိဝါဒနာဒိနိ- ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ-
 ပြု၍၊ ပရိသတိ- ပရိသတ်အလယ်၌၊ န ကာတဗ္ဗာနိ- မပြုအပ်ကုန်သည်ကား၊ န-
 မဟုတ်ကုန်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော အရပ်၌၊ သမာနေနေဝ- တူမျှသောအားဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်အပ်၏။^၁ ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'ဿူတိ- ဧတေ စ
 သင်္ဂဟာ နာ'ဿူ ဟူသည်ကား၊ သစေ- အကယ်၍၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊
 ဧတေ သင်္ဂဟာ- ဤသင်္ဂဟတရားတို့သည်၊ န ဘဝေယျံ- မဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။
 သမ္ပပေက္ခန္တိတိ- သမ္ပပေက္ခန္တိဟူသည်ကား၊ သမ္မာ- ကောင်းစွာ၊ နယေန- နည်း
 အားဖြင့်၊ ကာရဏေန- အကြောင်းအားဖြင့်၊ ပေက္ခန္တိ- ကြည့်ကုန်၏။ မဟတ္တန္တိ-
 မဟတ္တံ ဟူသည်ကား၊ သေဌတ္တံ- မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဗြဟ္မာတိ- ဗြဟ္မာ
 ဟူသည်ကား၊ ပုတ္တာနံ- သားတို့အတွက်၊ ဗြဟ္မသမာ- ဗြဟ္မာနှင့် တူကုန်၏၊ ဥတ္တမာ-
 မြတ်ကုန်၏၊ သေဌာ- မြတ်ကုန်၏။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ- ပုဗ္ဗာစရိယာ ဟူသည်ကား၊

၁။ မှတ်ချက်- ၁၇၈-၁၇၉-ဂါထာတို့သည် ဒီဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ်၊ သိင်္ဂီလ
 သုတ်၌လည်း လာသော ဂါထာများ ဖြစ်သည်။ ဤဇာတ်အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံမှာ
 သိင်္ဂီလသုတ်ဖွင့်ပုံနှင့် မတူပေ။ သိင်္ဂီလသုတ်၌ တတ္ထ တတ္ထ-ကို ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၌-ဟု
 ဖွင့်၏။ ဤ၌ကား ထိုထိုအရပ်၌ဟု ဖွင့်၏။ ဓမ္မေသု-ကို သိင်္ဂီလသုတ်၌ အမှုကိစ္စတို့၌
 (ဝါ) သုခဒုက္ခစသော လောကဓံတရားတို့၌-ဟု ဖွင့်၏။ ဤ၌ ကြီးသောသူတို့၌
 အရိုအသေပြုခြင်းဟူသော တရားတို့၌-ဟု ဖွင့်၏။ သမာနတ္တတာ-ကို သိင်္ဂီလသုတ်၌
 ချမ်းသာဆင်းရဲ အတူအမျှပြုသည်၏အဖြစ်-ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူ၏။ ဤ၌ ပရိသတ်
 အလယ်၌လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌လည်းကောင်း အညီအမျှပြုသည်၏
 အဖြစ်-ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူ၏။

ပဌမာစရိယာ- လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်၏။ အာဟုနေယျာတိ- အာဟုနေယျာ
ဟူသည်ကား၊ အာဟုန ပဋိဂ္ဂါဟကာ- အဝေးမှဆောင်ယူအပ်သော ဝတ္ထုကို ခံယူ
ခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်၏။ ယဿ ကဿစိ- အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သက္ကာရဿ-
ပူဇော်သက္ကာအား၊ အနုစ္စဝိကာ- လျောက်ပတ်ကုန်၏။ အန္ဓေန အထောတိ- အန္ဓေန
အထောဟူသည်ကား၊ အန္ဓေန စေတ- ထမင်းအစာဖြင့် လည်းကောင်း၊ အထော-
ထို့အပြင်၊ ပါနေန စ- သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေဖြင့်လည်းကောင်း။ ပေစ္စာတိ-
ပေစ္စ ဟူသည်ကား၊ ကာလကိရိယာယ- သေခြင်းကို ပြုသည်၏။ ပရိယောသာနေ-
အဆုံး၌၊ ဣတော- ဤဘဝမှ၊ ဂန္တာ- သွား၍၊ သဂ္ဂေ- နတ်ပြည်၌၊ ပမောဒတိ- မွေ့လျော်
ရ၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့သည်၊ သိနေရုံ
မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို၊ ပဝဋ္ဌေန္တော ဝိယ- လိမ့်စေဘိသကဲ့သို့၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရား
ဒေသနာတော်ကို၊ နိဋ္ဌာပေသိ- ပြီးစေတော်မူပြီ။ တံ- ထိုတရားဒေသနာတော်ကို၊
သုတ္တာ- ကြားနာရ၍၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ရာဇာနော စ-
ထို တစ်ရာတစ်ပါးကုန်သော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗလ ကာယာ စ-
စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပသီဒိသု- ကြည်ညိုကုန်ပြီ။ အထ-
ထိုအခါ၌၊ နေ- ထို တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့ကို၊ ပဉ္စသု သီလေသု- ငါးပါးကုန်သော
သီလတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ- တည်စေတော်မူပြီး၍၊ “ဒါနာဒိသု- အလှူပေးခြင်း အစရှိ
သည်တို့၌၊ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ကုန်သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြကုန်လော့။” ဣတိ-
ဤသို့၊ ဩဝဒိတွာ- ဆုံးမတော်မူ၍၊ ဥယျောဇေသိ- စေလွှတ်လိုက်ပြီ။ သဗ္ဗေပိ-
အလုံးစုံကုန်သော မင်းတို့သည်လည်း၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ရဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊
ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ အာယုပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌၊ ဒေဝနဂရံ-
နတ်ပြည်ကို၊ ပူရယံသု- ပြည့်စေကုန်ပြီ။ သောဏပဏ္ဍိတ နန္ဒပဏ္ဍိတာပိ- နောင်တော်
သောဏပညာရှိရသေ့၊ ညီတော် နန္ဒပညာရှိရသေ့ တို့သည်လည်း၊ ယာဝတာယုကံ-
အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဝါ- အသက်ထက်ဆုံး၊ မာတာပိတရော-
မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကို၊ ပရိစရိတွာ- လုပ်ကျွေးကုန်၍၊ ဗြဟ္မလောကပရာယဏာ-
ဗြဟ္မာ့ပြည်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိကုန်သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

သတ္တာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤ “သောဏနန္ဒဇာတ်”
 တရားဒေသနာတော်ကို၊ အာဟရိတ္တာ- ဆောင်တော်မူ၍၊ သစ္စာနိ- သစ္စာတရား
 တို့ကို၊ ပကာသေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ-
 ပေါင်းတော်မူပြီ။ သစ္စပရိယောသာနေ- သစ္စာတို့ကို ပြတော်မူပြီးသည်၏ အဆုံး၌၊
 မာတုပေါသကဘိက္ခု- မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းသည်၊ သောတာပတ္တိ
 ဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ- တည်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊
 မဟာရာဇကုလာနိ- မြတ်သော သာကီဝင်မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်သော မယ်တော် မဟာ
 မာယာ၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးတို့သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မာတာပိတရော-
 မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊
 အာနန္ဒော- ညီတော်အာနန္ဒာသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိ
 ရသေ့သည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ)။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ သာရိပုတ္တော- အရှင်
 သာရိပုတ္တရာသည်၊ တဒါ- ၌၊ မနောဇရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ (အဟောသိ-
 ဖြစ်ဖူးပြီ)။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ အသီတိမဟာထေရာ စေတ- ရှစ်ကျိပ်သော မထေရ်
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညတရထေရာ စ- တစ်ပါးကုန်သော မထေရ်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ တဒါ- ၌၊ ဧကသတ ရာဇာနော- တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊
 (အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ)။ (ဣဒါနိ- ၌)၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ- ငါဘုရားပရိသတ်တို့သည်၊
 တဒါ-၌၊ စတုဝီသတိ အက္ခောဘဏိယော- နှစ်ဆယ့်လေးအက္ခောဘဏိ
 အရေအတွက် ရှိကုန်သော စစ်သည်အပေါင်းတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ကုန်ပြီ)။
 (ဣဒါနိ- ၌)၊ အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ တဒါ- ၌၊ သောဏပဏ္ဍိတော
 ပန- သောဏပညာရှိ ရသေ့သည်ကား၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 (ဇာတကံ- ဇာတ်တော် ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။)

ဒုတိယာ- နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ- နှစ်ခုမြောက်သော၊
 သောဏနန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ- သောဏနန္ဒဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-
 ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

ဇာတကုဒ္ဒါနံ- ဇာတ်တို့၏အခန်းကား -

အထ- သဠိနိပါတ်မှ အခြားမဲ့၌၊ နိပါတဝရေ- မြတ်သော နိပါတ်
ဖြစ်သော၊ သတ္တတိမမိ- ခုနစ်ဆယ်မြောက်၌၊ သဘာဝန္တ ကုသာဝတိရာဇ
ဝရော စ- (အောင်အပ်သော) မင်းပွဲသဘင်ရှိသော ကုသာဝတိမင်းမျိုး၌
ဖြစ်သော ကုသမင်းမြတ်ဇာတ်လည်းကောင်း၊ အထ- ထို့ပြင်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊
သုတေ- နာကြားသိမှတ်အပ်သော၊ အဘိဝါသိတသတ္တတိမမိ- အလွန်
ကောင်းစွာ ထုံမွမ်းအပ်သော ခုနစ်ဆယ်မြောက်၌၊ သောဏသုနန္ဒဝရော
စ- မြတ်သော သောဏနန္ဒဇာတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤတွင် ပြီး၏။

သတ္တတိနိပါတဝဏ္ဏနာ- သတ္တတိနိပါတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-
ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီ။

ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဿယ

(သဠိနိပါတ်-သတ္တကနိပါတ်)

ဂါထာသုခိ

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ	၃၁၂	၁၆၃
အဇ္ဇမေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ	၂၇၃-၅	၃၉၊ ၄၂၊ ၄၄
အဇ္ဈာဝရမှာ နန္ဒဿ	၃၄၄	၂၆၂
အဋ္ဌမမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၇	၂၁
အတိကာယော မဟိဿာသော	၂၈၄	၇၃
အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော	၂၇၃	၄၀
အထဗြဝီ မာဏဝကော	၂၆၄	၁၁
အထာယံ ဣသိနာ သတ္တော	၂၈၄	၇၄
အထော ခုံသာ မကသာ စ	၃၄၃	၂၆၀
အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ	၃၄၈	၂၇၅
အဓမ္မံ ပဋိပန္နဿ	၂၈၂	၆၉
အဓမ္မစာရိနော ရာဇ	၂၈၃	၇၀
အဓိဂမာ တမေ ဉာဏံ	၃၄၇	၂၇၂
အနုကမ္ပိကာ ပတိဋ္ဌာ စ	၃၅၀	၂၈၂
အနုဇ္ဈဘူတေန ဟရံ မဟန္တံ	၃၁၁	၁၅၇
အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန	၃၄၃	၂၅၉
အပရာဓံ မဟာရာဇ	၃၂၆	၂၀၅
အဗျူတိ တဿ ဘော ဟောတိ	၃၁၂	၁၆၃
အမနုဿာ အတိဗလာ	၂၈၅	၇၉

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ	၃၃၀	၂၁၈
အယံ ဧကပဒီ ရာဇ	၃၄၀	၂၅၀
အယောမယာ သိမ္ဗလိယော	၂၈၆	၈၀
အရဇံ ရဇသာ ဝစ္ဆံ	၂၈၄	၇၄
အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ	၂၆၆	၁၈
အဝဝ'ဂေါ ဝါ မဂဓေ	၃၃၆	၂၃၈
အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တိ	၃၂၀	၁၈၅
အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ	၃၄၉	၂၇၉
အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာ	၃၄၀	၂၅၁
အဿော စ သိသတိ ဒွါရေ	၃၂၃	၁၉၅
အဟံ သောဏော မဟာရာဇ	၃၃၉	၂၄၉
အဟဉ္စ ပဋိပန္နောသ္မိ	၂၇၆	၄၈
အာကင်္ခမာနော ပုတ္တဖလံ	၃၅၀	၂၈၃
အာဒိယိတွာ ဂရုံ ဘာရုံ	၃၄၆	၂၇၀
အာနန္ဒော စ ပမောဒေါ စ	၃၅၁	၂၈၆
အာရုဠာ ဂါမဏီယေဘိ	၂၇၄	၄၃
အာရောဟပရိဏာဟေန	၃၆၅	၃၂၇
အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ	၂၈၄	၇၃
ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ နိရိယာ	၂၈၃	၇၁
ဣစ္ဆမ အဿမံ ဂန္တံ	၃၄၀	၂၅၀
ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂံ	၃၀၇၊	၁၄၅၊
ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ	၂၇၂၊ ၃၄၀	၃၇၊ ၂၅၁
ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ	၃၄၃	၂၆၁
ဣဓေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော	၃၂၄	၁၉၈

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ဣမံ ဝါက္ခံ နိဿာမေတွာ	၂၆၅	၁၆
ဣမာ တေ ဓီတရော သတ္တ	၃၃၀	၂၁၈
ဣမိနာ နူန အသိနာ	၃၂၂	၁၉၂-၃
ဣမေ အာယန္တိ ရာဇာနော	၃၄၀	၂၅၂
ဣသိ ပုစ္ဆာမ သံကိစ္စံ	၂၈၁	၆၅
ဣသိ အဝစ သံကိစ္စော	၂၈၂	၆၈
ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံ	၃၄၁	၂၅၄
ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ	၃၄၅	၂၆၅
ဥပမံ ဝါပိ ရဇဿ	၃၃၆	၂၃၈
ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ	၂၆၉	၂၈
ဥပသင်္ကမိတွာ သော ရာဇာ	၂၈၁	၆၄
ဥပဟစ္စံ မနံ မဇ္ဈော	၂၈၄	၇၄
ဥပ္ပထေန ဝဇ္ဇန္တဿ	၂၈၂	၆၈-၉
ဥမ္မတ္တိကာ န ဘဏသိ	၃၂၄	၁၉၈
ဥယျာနဘူမိံ ဂန္ဓာန	၂၆၅	၁၄
ဧကမန္တံ နိသိန္ဓောဝ	၂၈၁	၆၅
ဧကမေကဿ ဧကေကံ	၃၃၀	၂၁၆
ဧကဝါစမ္ပိ ဒွိဝါစံ	၂၇၂	၃၇
ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'ဿု	၃၅၁	၂၈၇
ဧတေ နာဂါ ဥပတ္တဒ္ဓါ	၃၁၉	၁၈၃
ဧတေ ပတန္တိ နိရယေ	၂၈၃	၇၂
ဧတေ ဝဇ္ဇန္တိ နိရယေ	၂၈၆	၈၁
ဧဝံ ကိစ္ဆာ ဘတော ပေါသော	၃၅၁	၂၈၅
ဧဝံ စေ ယာစမာနာယ	၃၂၇	၂၈-၉
ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ	၂၇၅	၄၅

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ	၃၂၇	၂၁၀
ဧဝံ ဒိဝါ စ ရက္ခော စ	၂၈၆	၁၂၅-၆
ဧဝံ ပုတ္တ အဒုံ ပုတ္တ	၃၅၁	၁၇၁
ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ	၃၄၇	၂၇၄
ဧဝမာပဇ္ဇတီ ပေါသော	၃၂၂	၁၉၄
ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ	၂၇၀	၃၀
ဧဝမေဝါယံ ပုတ္တကလိ	၂၇၅	၄၆
ဧသာ တေ ဥပမာ ရာဇ	၂၇၀	၃၁
ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော	၃၂၄	၁၉၉
ဩရဗ္ဗိကာ သူကရိကာ	၂၈၇	၈၂
ဩရုယျ ရာဇာ ယာနမှာ	၂၈၁	၆၄
ကံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ	၂၈၁	၆၅
ကစ္စိ ခံသာ မကသာ စ	၃၄၃	၂၆၀
ကစ္စိ န ဘောတော ကုသလံ	၃၄၃	၂၅၉
ကဏ္ဍဒီပါယနာသဇ္ဇ	၂၈၄	၇၄
ကတမသ္မိံ သော ဇနပဒေ	၂၆၄	၁၃
ကတရူပမိဒံ ဘောတော	၃၃၆	၂၃၇
ကဒရိယတာပနာ ယောရာ	၂၈၃	၇၁
ကပဏော ဝတ'ယံ ဘိက္ခု	၂၆၅	၁၆
ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ	၃၃၇	၂၄၃
ကဿ အင်္ဂီ ပရိဂ္ဂယျ	၃၄၁	၂၅၅
ကဿ ဧကသတံ ခတျာ	၃၄၂	၂၅၅
ကဿ ကဉ္စနပဋ္ဌေန	၃၄၁	၂၅၄
ကဿ ကဒမ္ပယော ကာဇော	၃၃၉	၂၄၈
ကဿ ပဂ္ဂဟိတံ ဆတ္တံ	၃၄၁	၂၅၅

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ကဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ	၃၄၁	၂၅၄
ကဿ သေတာနိ ဆတ္တာနိ	၃၄၂	၂၅၅
ကဿ သုတ္တာ သတံ ဒမ္မိ	၂၆၂၊ ၂၆၄	၁၀
ကဿေသာ မဟတီ သေနာ	၃၄၂	၂၅၆
ကဟံ န ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော	၃၂၃	၁၉၇
ကာမေ ဂိဒ္ဓါ ကာမရတာ	၂၆၉	၂၈
ကုသလဉ္စေ နော ရာဇ	၃၄၃	၂၆၀
ကော န မေ ရာဇကတ္တာရော	၂၇၃	၃၉
ခါဒံ နာဂဿ မံသာနိ	၂၇၀	၂၉
ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ	၂၇၃	၄၁
ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ	၂၈၆	၈၀
ခေတ္တာနိ အမ္မ ကာရေတွာ	၃၂၁	၁၈၈
ဂင်္ဂါယ ကုဏပံ ဒိသွာ	၂၆၉	၂၉
ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ	၃၂၆	၂၀၆-၇
စက္ခုမာပိ ဟိ စက္ခုဟိ	၂၈၆	၈၀
စတုက္ကဏ္ဍာပိ စတုဒ္ဓါရာ	၂၈၃	၇၁-၂
စတုတ္ထမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၆	၁၉၊ ၂၀
ဆဋ္ဌမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၇	၂၀
ဇိဂုစ္ဆံ ကုဏပံ ပူတိ	၂၈၆	၇၉
ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာန	၃၂၉	၂၁၅
ဥယျမာနေန ဂတ္တေန	၂၈၃၊ ၂၈၅	၇၂-၃၊ ၇၆
တံ တံ ဗြူမိ မဟာရာဇ	၂၉၅	၁၀၉
တံ တတ္ထ အဝဇံ ကညာ	၂၇၆	၄၇
တံ ဒမတဘလံ ပရိဘိန္နဂတ္ထံ	၂၈၅	၇၈
တံ နုန သောဏီ ပုထုလံ သုကောဋ္ဌိတံ	၃၂၀	၁၈၇

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
တံ နှန ကက္ကုပသေဝိတံ မုခံ	၃၂၀	၁၈၆
တံ မံ ဥပဋ္ဌိတံ သန္တိ	၃၄၈	၂၇၆
တဿ တေ ဒုက္ကဋ် ဗာလေ	၃၂၆	၂၀၅
တဉ္စ ဩတရဏီ ဂင်္ဂါ	၂၇၀	၂၉
တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိသု	၃၂၈	၂၁၄-၅
တဉ္စ သာမုဒ္ဓိကာ မစ္ဆာ	၂၇၀	၃၀
တတိယမ္ပိ ဘဒြမနေဿ	၂၆၆	၁၉
တတော ကုမာရံ ပါပေသုံ	၂၇၅	၄၆
တတော ကုမာရမာနေသုံ	၂၇၄	၄၁
တတော စ ရာဇာ တရမာနော	၂၈၁	၆၄
တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ	၂၆၅၊ ၃၃၈	၁၃-၄၊ ၂၄၅
တတော ဖိတာနိ ရဋ္ဌာနိ	၃၃၆	၂၃၇
တတော ရတျာ ဝိဝဿာနေ	၂၈၆	၁၀၁
တတော ဝါတာတပေ ယောရေ	၃၃၆၊ ၃၅၁	၂၃၇၊ ၂၈၄
တတ္ထံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠဉ္စ	၂၈၅	၇၇
တထေဝ သန္တိ မနုဇာ	၃၄၅	၂၆၅
တတ္ထ ကမ္မုသဟတ္ထာယော	၂၇၅	၄၆
တမဿဝံ သကာ ဂတ္တာ	၂၈၆	၇၉
တမေနံ ကိမယော တတ္ထ	၂၈၆	၇၉
တယာ တာတ အနုညာတာ	၃၄၉	၂၇၈-၉
တဝ ကာမာ ဟိ သုဿောဏီ	၃၂၇	၂၁၀
တဝေဝ ဒေဝ ဝိဇိတေ	၂၆၄	၁၃
တသ္မာ ဟိ နေ နမဿယျ	၁၅၂	၂၈၈
တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒာဂမနံ	၂၈၄	၉၉
တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသသ္မိံ	၃၂၉	၂၁၅

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
တဿ အဂ္ဂိသိခါ ကာယာ	၂၈၅	၇၆
တဿ တံ နဒတော သုတ္တာ	၃၂၉	၂၁၄
တဿ တံ ဝစနံ သုတ္တာ	၃၄၀	၂၅၂
တဿ တေ သွာဂတံ ရာဇ	၂၇၆	၄၈
တဿာ ဥတုမ္ပိ နှာတာယ	၃၅၀	၁၆၆-၇
တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ	၃၂၂	၁၉၂
တဿာ ဝဇေန ဇိဝ္ဗုဂ္ဂံ	၂၈၇	၈၂
တဿေသာ မဟတီ သေနာ	၃၄၂	၂၅၆
တာ နှန မေ တမ္ပနခါ သုလောမာ	၃၂၀	၁၈၆
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ	၃၅၂	၂၈၈
တိဋ္ဌန္တိ မေဃသမာနာ	၂၆၄	၁၃
တိန္ဒြကာနိ ပိယာလာနိ	၃၄၃	၂၆၁
တုယျေဝ သတ္တဝေါ ဧတေ	၃၃၀	၂၁၇
တေ အစိုမန္တော တိဋ္ဌန္တိ	၂၈၆	၈၀-၁
တေ နှန တာလူပနိဘေ အလဓမ္မ	၃၂၀	၁၈၇
တေ နှန မေ အသိတေ ဝေလ္လိတဂ္ဂေ	၃၂၀	၁၈၆
တေ ပတန္တိ အဓောက္ခန္ဓာ	၂၈၆	၈၁
တေ ဘူနဟုနော ပစ္စန္တိ	၂၈၃	၇၂
တေသံ အယောမယာ ဘူမိ	၂၈၃	၇၂
တေသာ'ဟံ ပုဗ္ဗာစရိယေသု	၃၃၇	၂၄၁-၂
တျဿု ဧကရထေ ယန္တာ	၃၃၀	၂၂၀
ထနခိရေန ဂီတေန	၃၅၀	၂၈၄
ဒဟရဿေဝ မေ တာတ	၂၇၅	၄၅
ဒါနဉ္စ ပိယဝါစာ စ	၃၅၁	၂၈၆-၇
ဒိသ္မာ နိသန္တံ ရာဇာနံ	၂၈၀	၆၃

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ဒီပံ သော နဇ္ဈဂါဂဉ္စိ	၂၇၀	၃၀
ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၆	၁၉
ဒေဝတာ နု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော	၂၇၅	၄၇
ဓင်္ကော ဘေရဏ္ဍကာ ဂိဇ္ဈာ	၂၈၇	၈၃
ဓနာပိ ဓနကာမာနံ	၃၅၁	၂၈၅-၆
ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ	၂၈၃	၇၀
န မေ အကာသိ ဝစနံ	၃၂၂	၁၉၄
န မေ အတ္ထောပိ ရဇေန	၃၃၇	၂၄၁
နမော ကတွာန ဘူတာနံ	၃၄၄	၂၆၄
နမ္ပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၂၇၆	၄၇
နမ္ပိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ	၃၂၅	၂၀၂
န ဟိ နန္ဒာယံ ရာဇပုတ္တိ	၃၁၆	၁၇၃
န ဟိ နန္ဒာယံ သာ ခုဇ္ဇာ	၃၁၆	၁၇၄-၅
နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၃၃၆	၂၃၆
နာဟံ ဂမိဿာမိ ဣတော ကုသာဝတိံ	၃၁၁	၁၅၉
နိက္ခပ္ပ ပဉ္စ ကကုဓာနိ	၂၈၁	၆၄
နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေသံ	၃၁၅	၁၇၀
ပင်္ကီ ရာဇာ အတိက္ကန္တော	၂၇၆	၄၈
ပဉ္စမမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၇	၂၀
ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ	၃၄၄	၂၆၁
ပတီတာ'သု မယံ ဘောတော	၃၃၆	၂၃၈
ပဘာဝတိဉ္စ အာဒါယ	၃၃၀	၂၂၀
ပဘာဝတီ ဝဏ္ဏပလောဘိတော တဝ	၃၁၁	၁၅၉
ပရောသတံ ဇာနပဒါ	၃၃၈၊ ၃၄၄	၂၄၄-၄၊ ၂၆၃
ပါသာဏသာရံ ခဏသိ	၃၁၃	၁၆၄

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ပါသာဏော နှန တေ ဟဒယေ	၃၁၃	၁၆၄-၅
ပိတရံ မေ ဇနေတ္တိံ စ	၃၄၄	၂၆၄
ပိတုပိ နန္ဒော သုပ္ပိယော	၃၄၉	၂၈၀
ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ	၃၂၇	၂၀၇-၈
ပိယာ မေ မာနုသာ ကာမာ	၂၆၉	၂၇-၈
ပီဏိတာ တေန လာဘေန	၃၃၀	၂၁၉၊ ၂၂၀
ပုတ္တော စ မာတရံ ဟန္တာ	၂၈၅	၇၈-၉
ပုဗ္ဗေ ရသပဒီ ဂေါတ္တိ	၃၅၀	၂၈၂
ပုရတ္ထိမေန ဓာဝန္တိ	၂၈၃	၇၃
ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ	၃၄၃	၂၆၀-၁
ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ	၂၈၄	၇၃
ဗဟူနိ သမဏ ဘဒြာနိ	၂၆၉	၂၇
ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော	၃၅၂	၂၈၈
ဘဝန္တံ ဝဒါမိ ဘောတိဉ္စ	၃၄၈	၂၇၆
ဘောတောဝ ရဋ္ဌေ ဝိဇိတေ	၃၃၇	၂၄၁
မနုဿ စေ ပဒုဋ္ဌေန	၂၈၄	၇၅
မယူရကောဉ္ဇာဘိရုဒေ	၃၂၃	၁၉၅
မာတာ ပိတာ စ ဘာတာ စ	၃၄၆	၂၇၀
မာတာ ပုတ္တေန သံဂစ္ဆိ	၃၃၁	၂၂၀
မာဒိသဿ န တံ ဆန္တံ	၃၂၆	၂၀၆
မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ	၃၁၇-၈	၁၇၅-၆၊ ၁၇၈
ယဉ္စ မာတုဓနံ ဟောတိ	၃၅၁	၂၈၄
ယတ္ထဿ ဘေရီ နဒတိ	၃၂၃	၁၉၄-၅
ယထာ အာရညကံ နာဂံ	၂၇၅	၄၅
ယထာ ဥဒယမာဒိဇ္ဇော	၃၄၇	၂၇၂

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ယထာ သာမုဒ္ဓိကံ နာဝံ	၂၇၅	၄၆
ယထာ ဥမှယမာနာ မံ	၃၁၃	၁၆၅
ယဒါ စ ပဋိဗုဒ္ဓိတွာ	၃၄၉	၂၈၀
ယဒါ မံ ဘကုဋ္ဌိံ ကတွာ	၃၁၃	၁၆၅
ယဒါ သုတ္တာပိ သုပိနေ	၃၄၉	၂၇၉၊ ၂၈၀
ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ ဧတေ	၃၅၁	၂၈၇
ယဿ အဿသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ ဥသဘသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ တံ ဘတကော ရညော	၃၈၈	၃၉၇
ယဿ ဓေနုသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ နာဂသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ ရထသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ လောဟိတကာ တာလာ	၃၉၆	၄၂၂
ယဿာ'ဟ မိစ္ဆာမိ သုဓံ မဟာမုနိ	၄၂၄	၅၀၆
ယာ စ ဘရိယာ ဓနက္ကိတာ	၂၈၆	၈၂
ယာနဉ္စ ဝတိဒံ လဒ္ဓံ	၂၇၀	၂၉
ယာ'မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ	၃၂၇	၂၀၈
ယေ စ ကာမေ ပဟန္တာန	၂၆၉	၂၈
ယေ စ ဓမ္မဿ ကုသလာ	၃၄၆	၂၆၉၊ ၂၇၀
ယေ စ သန္တိ သမိတာရော	၃၄၄	၂၆၄
ယေ မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ	၂၈၇	၈၃
ယေ ဝုဗ္ဗေ ပရိဘာသန္တိ	၂၈၄	၇၅
ယော စ ဓမ္မံ နိရိကတွာ	၂၆၅	၁၆
ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ	၂၈၄	၇၅
ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဌော	၂၈၄	၇၅-၆

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ယောဇယန္တု ရထေ အသေ	၃၂၈	၂၁၁-၂
ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ	၃၂၅	၁၉၉
ယော လောဘာ ပိတရံ ဟန္တိ	၂၈၅	၇၆
ယော ဝေ ဣစ္ဆတိ ကာမေန	၃၄၈	၂၇၆
ရာဇာဘိရာဇာ မနောဇော	၃၄၂	၂၅၆
ဝနေ ဖလဉ္စ မူလဉ္စ	၃၃၉	၂၄၉
ဝေဏီ တွမသိ စဏ္ဍာလီ	၃၂၄	၂၀၁
သံကိစ္စာ'ယံ အနုပ္ပတ္တော	၂၈၁	၆၃-၄
သံဝစ္ဆရံ ဝါ ဦနံ ဝါ	၃၅၀	၂၈၄
သစေ စ အဇ္ဇ ဓာရေသိ	၃၂၂	၁၉၄

ဇာတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ(ဇာတ်ဌာ၅။ ၂၆၁-၃၅၃) နှင့်
 ရင်းဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဿယတို့၏

စာမျက်နှာအညွှန်း

အဋ္ဌကထာပါဠိ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ	အဋ္ဌကထာပါဠိ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
၂၆၁	၁	၂၈၁	၆၃
၂၆၂	၄	၂၈၂	၆၆
၂၆၃	၇	၂၈၃	၇၀
၂၆၄	၁၀	၂၈၄	၇၃
၂၆၅	၁၅	၂၈၅	၇၆
၂၆၆	၁၇	၂၈၆	၇၉
၂၆၇	၂၀	၂၈၇	၈၂
၂၆၈	၂၃	၂၈၈	၈၅
၂၆၉	၂၆	၂၈၉	၈၉
၂၇၀	၂၉	၂၉၀	၉၂
၂၇၁	၃၂	၂၉၁	၉၆
၂၇၂	၃၅	၂၉၂	၉၉
၂၇၃	၃၈	၂၉၃	၁၀၂
၂၇၄	၄၁	၂၉၄	၁၀၅
၂၇၅	၄၄	၂၉၅	၁၀၈
၂၇၆	၄၇	၂၉၆	၁၁၁
၂၇၇	၅၀	၂၉၇	၁၁၅
၂၇၈	၅၄	၂၉၈	၁၁၆
၂၇၉	၅၇	၂၉၉	၁၁၉
၂၈၀	၆၀	၃၀၀	၁၂၂

အဋ္ဌကထာပါဌ် စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ	အဋ္ဌကထာပါဌ် စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
၃၀၁	၁၂၆	၃၂၄	၁၉၇
၃၀၂	၁၂၉	၃၂၅	၂၀၁
၃၀၃	၁၃၂	၃၂၆	၂၀၄
၃၀၄	၁၃၅	၃၂၇	၂၀၇
၃၀၅	၁၃၉	၃၂၈	၂၁၀
၃၀၆	၁၄၂	၃၂၉	၂၁၄
၃၀၇	၁၄၅	၃၃၀	၂၁၇
၃၀၈	၁၄၉	၃၃၁	၂၂၀
၃၀၉	၁၅၁	၃၃၂	၂၂၄
၃၁၀	၁၅၄	၃၃၃	၂၂၇
၃၁၁	၁၅၇	၃၃၄	၂၃၀
၃၁၂	၁၆၀	၃၃၅	၂၃၄
၃၁၃	၁၆၄	၃၃၆	၂၃၆
၃၁၄	၁၆၆	၃၃၇	၂၄၀
၃၁၅	၁၆၉	၃၃၈	၂၄၄
၃၁၆	၁၇၂	၃၃၉	၂၄၈
၃၁၇	၁၇၅	၃၄၀	၂၅၀
၃၁၈	၁၇၈	၃၄၁	၂၅၂
၃၁၉	၁၈၁	၃၄၂	၂၅၅
၃၂၀	၁၈၅	၃၄၃	၂၅၈
၃၂၁	၁၈၇	၃၄၄	၂၆၃
၃၂၂	၁၉၁	၃၄၆	၂၆၉
၃၂၃	၁၉၄	၃၄၈	၂၇၅
		၃၅၀	၂၈၁

အရှင်သာသနဝရ ရေးသားထုတ်ဝေပြီး

ကျမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဗုဒ္ဓဝင်နှင့် ဓမ္မစကြာ (တတိယအကြိမ်) (၂၀၀၉)
- ၂။ ဗုဒ္ဓ၏ ပုံတော်နှင့် ဂုဏ်တော်များ (၁၉၉၉)
- ၃။ မိဘမေတ္တာ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၀၉)
- ၄။ ဘဝငြိမ်းချမ်းအောင် နေမယ် (၂၀၀၀)
- ၅။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ
ဥပရိပဏ္ဏာသ (၁) (တတိယအကြိမ်) (၂၀၁၂)
- ၆။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ
ဥပရိပဏ္ဏာသ (၂) (တတိယအကြိမ်) (၂၀၁၂)
- ၇။ ဓမ္မလက်ဆောင် (၂၀၀၁)
- ၈။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ မူလပဏ္ဏာသ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၁)
- ၉။ ပိဋက ဝိနိစ္ဆယကထာ (၁) (၂၀၀၇)
- ၁၀။ စိန်ရတနာ ပါဠိသင်နည်း (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၁)
- ၁၁။ ပရိတ်တော် အဓိပ္ပာယ် ကြည်ညိုဖွယ် (၂၀၀၈)
- ၁၂။ ပရိတ်တော် လင်္ကာများ (၂၀၀၈)
- ၁၃။ ပဌာန်းလင်္ကာများ (၂၀၀၈)
- ၁၄။ သဒ္ဓါအုတ်မြစ် (၂၀၀၉)
- ၁၅။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၁၆။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၃)

ဖြန့်ချိရေး

သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်

ဖုန်း-၀၁-၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉-၅၁-၂၅၂၈၅

ဓမ္မဗိမာန်ထုတ် ကျမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဂါထာသူစိ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၀)
- ၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရေး ဓမ္မဒဿန အတွေးအမြင်များ (၂၀၀၃)
- ၃။ WHAT BUDDHISM HAS TO OFFER THE WORLD (2003)
- ၄။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဗုဒ္ဓဝင် (၂၀၀၃)
- ၅။ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် နိဿယသစ် (၂၀၀၃)
- ၆။ သီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် (၂၀၀၃)
- ၇။ အဋ္ဌသာလိနီ စည်းမျဉ်းရောင်ခြည် (၂၀၀၃)
- ၈။ ပိဋကတ်ဝတ္ထုလမ်းညွှန် (၂၀၀၄)
- ၉။ ဗုဒ္ဓညွှန်ပြ အလှူကမ္ဘာ (၂၀၀၄)
- ၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် (၂၀၀၄)
- ၁၁။ KHANDILĀ (THE AGGREGATES) AND THEIR NATURE (2005)
- ၁၂။ ဥဒါန်းပါဠိတော် နိဿယသစ် (၂၀၀၅)
- ၁၃။ သီလက္ခန္ဓ်စည်းမျဉ်း အဖြေ (၂၀၀၅)
- ၁၄။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၀၅)
- ၁၅။ ဘာသာဋီကာလမ်းညွှန် (၂၀၀၇)
- ၁၆။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၀၇)
- ၁၇။ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် (၂၀၀၉)
- ၁၈။ မဟာဝဂ္ဂဋီကာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၁၉။ မဟာဝဂ္ဂဋီကာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၂၀။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၂၁။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၂၂။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (တတိယတွဲ) (၂၀၁၁)
- ၂၃။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (စတုတ္ထတွဲ) (၂၀၁၁)
- ၂၄။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ပဉ္စမတွဲ) (၂၀၁၃)
- ၂၅။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ(ပဉ္စမတွဲ)နိဿယ (၂၀၁၂)
- ၂၆။ အဘိဓမ္မာဝိနိစ္ဆယကျမ်း (၂၀၁၃)
- ၂၇။ စူဠဝန္တဝံသမြန်မာပြန် နှင့် လေ့လာစိစစ်ချက် စာတမ်း (မောင်မောင်ညွန့်-မန်းတက္ကသိုလ်) (၂၀၁၃)

- ၂၈။ သတ္တမစတုရိသတိဝဂ္ဂ ပဏ္ဍိတအာဂုံ မှတ်စု (၂၀၁၄)
၂၉။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ (ဒုကနိပါတ်)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၀။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ (တိကနိပါတ်)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၁။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ စတုတ္ထတွဲ (ဒသက-တေရသက)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၂။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ပထမတွဲ (ဧကကနိပါတ်-၁-၂၇၉)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၃။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ပထမတွဲ (ဧကကနိပါတ်-၂၇၉-၅၃၈)နိဿယ (၂၀၁၄)

ဖြန့်ချိရေး

သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်

ဖုန်း-၀၁-၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉-၅၁-၂၅၂၈၅

